

THE VĀLMĪKI-RĀMĀYANA
Critical Edition
Vol. V

THE VĀLMĪKI-RĀMĀYAṆA

CRITICALLY EDITED FOR THE FIRST TIME

Board of Editors

- 1 DR C S PATIL Vice-Chancellor,
M S University of Baroda (Chairman)
- 2 DR HANMANT MEHTA (Vice-Chairman)
- 3 SHRI P C DHANIEL
- 4 DR P L VANTAN
- 5 PROF K C CHATTOPADHYAYA
- 6 PROF G C JHA
- 7 PRINCIPAL D H VANKAR
- 8 DR P V MODI
- 9 DR B J SANDESAI Director, O I (ex-officio)
- 10 DR U P SHAR (Secretary and General Editor)
- 11 PROF G H PRASAD
(Late General Editor)

Board of Referees

(1) DR S K MALLANAR Poona	(7) PROF Sir H W BAILEY Cambridge (England)
(2) MR DR P V KANE Bombay	(8) DR W KIESEL Bonn
(3) DR S K DE, Calcutta	(9) DR W. RUBEEN, Berlin
(4) REV FR DR. C. BOUTER Ranchi (Bihar)	(10) DR L RENOUF, Paris
(5) PROF VENKATARAMAN SASTRI, Hosurapur	(11) DR V PESANI, Milan (Italy)
(6) DR V RAGHAVAN Madras	(12) DR. T. DOUGERTON, Laramie Wyoming U.S.A.

Published under the Authority of the Maharaja Sayajirao University of Baroda

ORIENTAL INSTITUTE

Baroda (India)

1955

THE SUNDARAKĀṆḌA
THE FIFTH BOOK OF THE VĀLMĪKI RĀMĀYAṆA
The National Epic of India

Critically edited
by
G. C. JHALA, M.A.
Head of the Department of Sanskrit,
St Xavier's College, Bombay.

Oriental Institute
Baroda (India)
1966

All rights reserved

Printed by R. J. Patel, Manager, The Maharaja Sayajirao University of Baroda Press (Sodhsia Press), near Palace Gate, Palace Road, Baroda, and published by Prof. B. J. Sandesara, the Director, Oriental Institute, Baroda, 1966.

CONTENTS

	PAGE
ABBREVIATIONS AND DIACRITICAL SIGNS	VI
PREFACE	VII
INTRODUCTION	IX - XXXV
CONCORDANCE	I - LV
CONTENTS OF THE SUNDARAKĀṇḌA	LVII - LVIII
TEXT AND CRITICAL APPARATUS	I - 459
APPENDIX I (Nos 1-34) (Additional Passages)	460 - 475
CRITICAL NOTES	477 - 494
ERRATA	495 - 496

ABBREVIATIONS AND DIACRITICAL SIGNS

add = adding
 addn = additional
 addy = addhay (s)
 App = Appendix
 B = Bombay edition of the R (Gujarati Pratiksha Press A.D. 1912 The Vulgate)
 chap = chapter(s)
 comm = commentary (aries)
 cont = continue(s ed ing)
 corr = corrected correction
 Crit App = Critical Apparatus
 ed = edition
 fig = figure(s)
 fol = folio(s)
 foll = following
 frag = fragment(ary)
 G = Gores edition of the R
 Gov = Govindraj
 hpl = hyphenation(al ally)
 hypn = hyphenation
 illeg = illegible
 inf li = infra lineam (below the line)
 ins = insert (s ed ing)
 int li = inter lineas (between the lines)
 interp = interpolate(s)
 intro l = introduction introductory
 K = Kumbharjam ed of the R
 Krt = Krtaka
 L = Lahore ed of the R
 l = line(s)
 margin = marginal(ly)
 Msh = Mshavaratitika
 Mani = Manusmriti (N & P ed)
 Msh = Mshavaratitika
 meta = by metathesis
 N = Northern
 NE = North eastern
 NR = Northern Recension
 NW = North western
 om = omit(s ing ed)
 orig = original(ly)
 post = posterior
 pr m = propria manu (by own hand)
 R = Patavina
 r = repeat(s ed ing)
 Ram = Ratanapa
 ref = reference

resp = respective
 resp = respectively
 km = Ramanamanjari (Ravyamula No 83)
 Ra = Ramopakhya (Mbh III 238-276, BORI, Poona 1947)
 S = Southern
 sec m = secunda manus (by another hand)
 SR = Southern Recension
 st = stanza(s)
 subm = submetric
 subst = substitute (s ed)
 supp = supplementary
 sup li = supra lineam (above the line)
 Td = Tala (common by Nagesa)
 transp = transpose(s ed) transposition
 v = verse
 vl = vana(e) lectio(nes)
 (var) = (with variation)
 vulg = vulgate
 W = Western

- ⌈⌋ (in the critical footnotes) enclose citations from commentators
- [] besides their normal uses enclose additions to MS readings
- () besides their normal uses enclose superfluous letters, which should be omitted from MS readings
- * (superior slur) in the text indicates an emendation
- * (in the crit foot notes before a verse or verses and preceded by a numerical figure) indicates additional or substitute passages
- ** (in the MS readings) indicate equal no of syllables lost through injury to MS
- ~~~~~ printed below (or along the side margin of) any part of the constituted text indicates that the reading of it is less than certain
- C denotes a commentary, prefixed to the abbreviation of the name of a commentator (or a commentary) thus Cv = Comm. Vetalatitika Cr = Comm. of Ramanga, Crg = Comm. of Mahesvaratitika and Govindaraja Kt = Comm. Kataka and Tika A * p is added on to denote a patha or variant thus, Crp = a patha mentioned in the Comm. of Ratanapa

PREFACE

It gives me great pleasure to place before the world of scholars this fifth volume of the Critical Edition of the Vālmiki-Rāmāyana, comprising the Saurāsa-Kānda edited by Prof. G. C. Jhalu.

I am very sorry to note that Professor Govindlal H. Bhatt, who from the very beginning was the General Editor of the Critical Edition of the Rāmāyana, passed away on 4-1-1965. Prof. Bhatt, as Director of the Oriental Institute, proposed the scheme of this Critical Edition of the Vālmiki Rāmāyana which was readily accepted by the then Vice-Chancellor (of the M. S. University of Baroda) Smt. Dr. Hansaben Melita, who has been taking keen interest in this work even after her retirement. Professor Bhatt took great pains to collect the necessary manuscript material from all over India and abroad, and himself checked out the principles governing this Critical Edition. These principles, though generally following the principles of the Mahābhārata evolved by the great saint, the late Dr. V. S. Sukthankar, were slightly modified by Prof. Bhatt, in the light of the special textual problems of the Rāmāyana and the manuscript data collected.

Prof. Bhatt himself edited the first kānda (the Bālakānda) and as General Editor of this Critical Edition he had also planned to edit the last kānda (the Uttarakānda).

Unfortunately Prof. Bhatt passed away before the completion of the whole scheme. The staff of the Rāmāyana Department of the Oriental Institute and the present General Editor as well as the Assistant Editor hereby pay their homage to the departed soul. May his soul rest in peace.

The undersigned took charge as General Editor from 5-7-1965.

The publication of the Sundarākānda is unfortunately delayed by about six months for which we crave the indulgence of scholars.

The first part of the Critical Edition of the Yuddhakānda, edited by Dr. P. L. Vaidya, is already in the Press, under print.

My sincere thanks are due to our Vice-Chancellor, Dr. C. S. Patel, for the keen interest he has been showing in the work of this Critical Edition. To the University Grants Commission and to the Gujarat Government I am thankful for the financial assistance given to the Rāmāyana Department.

I am also thankful to the Staff of the Rāmāyana Department for their sincere co-operation, and to the Director, Oriental Institute, for the interest he has taken. I thank very heartily the Manager of the University Press for his co-operation and the painstaking care he has been taking in the printing.

Rāmāyana Department,
Oriental Institute,
Baroda.
7-11-1966.

UMAKANT P. SHAH
General Editor
and
Head of the Rāmāyana Department.

INTRODUCTION

The Critical Edition of the *Sundarakhāṇḍa* of the *Vālmīki-Rāmāyaṇa* is based on 29 MSS. These MSS. are written, as in the case of the first four Kāṇḍas, in the principal scripts such as Śāradā, Newarī, Maithilī, Bengali, Devanāgarī, Telugu, Grantha and Malayālam. Of the 29 MSS. 14 MSS. are common to the Kāṇḍas 1-5, 4 (D₁ + T₂ M₁) are common to 4 and 5, and 1 (D₂) is common to 1, 3, 4 and 5. Two MSS. (V₁ D₁) are common to the Kāṇḍas 3-5, 2 (D₂ M₁) are common to 1, 4 and 5, whereas 1 (D₁) is common to 3 and 5. Five new MSS. (V₁ B₁-4 M₁) are utilized for this Kāṇḍa. The MSS. are fairly representative of different periods as they range from A.D. 1020 to A.D. 1850. The commentaries of Udāri Varadarāja (earlier than A.D. 1250), Rāmānuja (14th century), Maheśvaratīrtha (c. A.D. 1550), Govindarāja (c. A.D. 1600), Katalayogendra (c. A.D. 1650) and Nāgeśa Bhaṭṭa (c. A.D. 1700) have been also regularly utilized for the purpose of variants. All these six commentators hail from South India and comment upon the Southern text of the *Rāmāyaṇa*. The Bengali commentator Lokanātha Cakravartī has, however, commented upon the Bengali text of the *Rāmāyaṇa*. He very often refers to Vṃśabodha and Sarvajña-Nārāyaṇa (both between A.D. 1100 and 1300), the old commentators of both the *Rāmāyaṇa* and the *Mahābhārata*, and quotes from their commentaries on the *Rāmāyaṇa* which are not available at present.

The 29 MSS. utilized for this Kāṇḍa are as follows

I. N(orthern) Recension (16 MSS. — Ś Ā V B 9 + D 7)

(a) North-Western Group

(1) Śāradā Version (Ś)

Ś₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 14061. Undated.

(b) North-Eastern Group

(1) Newarī Version (Ñ)

Ñ₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 14156. Microfilm of MS. No. 934 of the Bir Library, Kathmandu, Nepal. Undated.

Ñ₂ = Baroda, Oriental Institute, No. 14157. Microfilm of MS. No. 905 of the Bir Library, Kathmandu, Nepal. Dated Newarī Samvat 795 (c. A.D. 1675).

(2) Maithilī Version (V)

V₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 4 (Addenda). Microfilm of a Maithilī MS. of the University Library, Patna. Dated Śaka 1670 (A.D. 1748).

V₂ = Baroda, Oriental Institute, No. 14146. Devanāgarī Transcript of a Maithilī MS. of the Palace (Raj) Library, Darbhanga. Dated Śaka 1772 (A.D. 1850).

(3) Bengali Version (B)

B₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 14125. Photostat copy of MS. No. 348 of the Bibliothèque Nationale, Paris. Undated.

B₂ = Calcutta, Asiatic Society of Bengal, No. G 393. Undated.

B₃ = Calcutta, Bangiya Sāhitya Paṇḍit, No. 94. Undated.

B₄ = Calcutta, Bangiya Sāhitya Paṇḍit, No. 1434 (G.A.). Undated.

(c) Devanāgarī Composite Version (D)

D₁ = Poona, Bhandarkar Oriental Research Institute, No. 825 of 1875-76. Dated Samvat 1650 (c. A.D. 1594). (W)

- D₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 12864. Dated Samvat 1716 (c. A.D. 1660). (NW)
- D₂ = Ujjain, Scindia Oriental Institute, No. 5600. Dated Samvat 1787 (c. A.D. 1731). (W)
- D₃ = Jodhpur, Palace Library, Bandha No. 5. Dated Samvat 1783 (c. A.D. 1732). (W)
- D₄ = Baroda, in private possession (of Prof. G. H. Bhatt). Unnumbered. Dated Samvat 1831 (c. A.D. 1775). (S) It contains the commentary of Govindarāja.
- D₅ = Ujjain, Scindia Oriental Institute, No. 1611. Dated Samvat 1837 (c. A.D. 1781). (NE)
- D₆ = Ujjain, Scindia Oriental Institute, No. 1633. Dated Samvat 1838 (c. A.D. 1831). (S)
- D₇ = Poona, Bhārata Itihāsa Samśodhaka Mandala, No. 844. Dated Śaka 1698 (c. A.D. 1776). (S)
It contains the commentary of Mahēśvaratīrtha.
- D₈ = Jodhpur, Palace Library. Unnumbered. Undated. (S) It contains the commentary of Nāgacā Bhojja.
- D₉ = Jodhpur, Palace Library, Bandha No. 4. Undated. (NW)
- D₁₀ = Jodhpur, Palace Library, Bandha No. 5. Dated Samvat 1835 (c. A.D. 1779). (NW)

II S(outhern) Recension (13 MSS.—T G M 9 + D 4)

(i) Telugu Version (T)

- T₁ = Madras, Adyar Library, No. 72372. Undated.
- T₂ = Madras, Adyar Library, No. 75597. Undated.
- T₃ = Madras, Adyar Library, No. 74322. Dated Śaka 1730 (A.D. 1808).

(ii) Grantha Version (G)

- G₁ = Baroda, Oriental Institute, No. 6360. Dated Kollam 993 (A.D. 1818).
- G₂ = Trippunthura (Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 152. Undated.
- G₃ = Ahmedabad, in private possession (of Mumtāz Panyasraya [?]). Unnumbered and undated.

(iii) Malayālam Version (M)

- M₁ = Trippunthura (Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 158. Dated Kollam 865 (c. A.D. 1690).
- M₂ = Trippunthura (Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 953. Dated Kollam 877 (c. A.D. 1642).
- M₃ = Chundampatti (via Palissamb), South Malabar, in private possession (of C. Chitrabhanu Nambudiri). Unnumbered and undated.

TESTIMONIA

(1) Commentaries

- C_v = Commentary (Vṛkatiśaka) of Uddiri (also Uddāri) Varadarāja as in the transcript of the MS. No. 3409 of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras. The commentary is earlier than A.D. 1250.
- C_r = Commentary of Rāmadāsa as given in MS. No. 14132 of the Oriental Institute, Baroda. Transcript of MS. No. 8214 of the Government Oriental Manuscripts Library, Madras. Undated.
- C_m = Commentary of Mahēśvaratīrtha (D₇) as given in MS. No. 844 of the Nasik Patwardhan Collection deposited at the Bhārata Itihāsa Samśodhaka Mandala, Poona. Dated Śaka 1698 (c. A.D. 1776).
- C_g = Commentary of Govindarāja as given in MS. (D₄) of Prof. G. H. Bhatt, Baroda. Dated Samvat 1831 (c. A.D. 1775).

Ck = Commentary (Kāṭaka or Anṛtakāṭaka) of Katakayogindra (alias Mādhavayogin) as given in MS. No. 24258 of the Oriental Institute, Baroda; Transcript of MS. No. B 11777 of the Tanjore Maharaja Serfoj's Saraswathi Mahal Library, Tanjore. Undated.

Ct = Commentary (Tilaka) of Nāgeśa Bhūṣṭa as given in Da. Undated. Also as printed in Vulgate editions.

(ii) Epitomes

(1) The Rāmopakhyāna: Mbh. III. 258-276 (BORI, Poona, 1942).

(2) Purāṇas—Viṣṇu-Purāṇa III. 3, IV. 4 (Gītā Press, Gorakhpur, 1937).

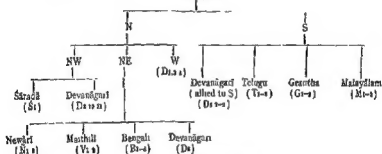
Agno-Purāṇa Chap. 5-11 (Ānandāśrama ed., Poona, 1900).

Padma-Purāṇa IV. 66; IV. 112, V. 35 (Ānandāśrama ed., Poona, 1893-94) etc.

(3) The Rāmāyana-Māhāt of Kṣemendra (Kāvyamālā No. 83, Nirṇaya Sāgara Press, Bombay, 1903).

All the MSS. utilized for this Kāṇḍa clearly show that there are two main Recensions, Northern and Southern, each of which is further divided into several versions. This will be clear from the following pedigree of the MSS.:

Ur-Rāmāyana

Detailed Description of the MSS.

Śa

Baroda, Oriental Institute, No. 14061. Undated. It was purchased for the Institute by Dr. S. N. Sharma of Shrinagar. Thick unglazed paper, size 11½" × 6½", Śāradā script.

The MS. is complete in seven Kāṇḍas, total number of folios for Sundara being 109. The folio has 14 to 16 lines to a page and about 36 to 43 letters to a line. Margins are unruled. Stanzas are unnumbered. Sargas are not regularly numbered. The total number of Sargas for Sundara is 100, which includes Cnt. Sargas 1-15 of Yuddha. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kiskindhā as its part. A single danda demarcates both the halves of the stanza. Colophons, which bear significant Sarga names, are dobed over with red chalk and erasures, which are not many, are made by the copyist himself with black ink and ornament. There are marginalia occasionally. Corrections are few and are *per m.* Transpositions of stanzas are noticed in some places. Stanzas are at times omitted. Condition fairly old. Writing fairly legible and correct. Parasavarṇa is generally used. No *prāṭhamātrās*. The MS. seems to have been written by two scribes.

Though the Kāṇḍa is undated, it seems to be a very late exemplar.

The MS. represents the NW version.

The * passages exclusive to this MS. are: (Inr) 217, 224, 357, 1183, 1229, (Subst.) 1222, 1228, 1230.

३.

Baroda, Oriental Institute, No. 14156. Microfilm of MS. No. 934 of the Bar Library, Kathmandu, Nepal. Undated. Palm-leaves, size $24\frac{1}{2}'' \times 2''$. Newāri script.

The codex has preserved all the seven Kāndas. Folia 377 to 505 cover the subject-matter of Sundara. The folio has 5 to 6 lines to a page and about 100 letters to a line. Sargas and stanzas are unnumbered. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kiskindhā as its part. So also Crit. Sargas 1-15 of Yuddha are relegated to Sundara.

For details, vide Bālakāṇḍa, Intro. p. XV.

The scribe seems to have been changed from Sundara onwards since prathamāṅkāś (contrary to the prevalent practice in earlier Kāndas) are absent and the script is to some extent modernized.

No date is recorded at the end of Sundara. However, the post-colophon entry at the end of Kiskindhā gives the date as follows—

संवत् १००६ कायल वदि ४ मङ्गलशुक्रदिनामङ्गलकोत्थोमर्दसोत्थवह्मन्मन्त्रोद्देशेपदेवमुपमानतीरमुत्तौ कल्पान-
वित्तमन्त्रे मेवावदेतीपमानमन्त्रिकमीमानन्दस्य हुने पाठकादिप्रतिष्ठितकायलसीसीकुत्सवामन्त्रीगेपनिमालेवीरह ॥

(The post-colophon entry given in the detailed account of ३ in the Bālakāṇḍa was based upon a microfilm which is not clear. The above reading is from the enlarged photostat copy of ३ recently obtained on loan from Dr. Lokeshchandra, Director, The International Academy of Indian Culture, New Delhi, to whom we are very thankful for his kind courtesy and cooperation. The word कायल = added intralinear.)

The MS. represents the NE version.

The following * passages are exclusive to this MS. (Ins.) 239, 245 (A), 270, 271, 296, 309 (A), 311, 312, 313, 316, 317, 322, 328, 334, 337, 339, 340, 341, 347, 349, 350, 352, 363, 366, 372, 373, 383, 386, 387, 398, 414, 418 (A), 431, 436, 443, 445, 448, 449 (A), 450, 452, 453, 454, 455, 457, 460, 463, 466, 487, 490, 493, 496, 503, 519, 521, 522, 535, 538, 543, 544, 545, 549, 551, 552, 553, 554, 559, 561, 562, 564, 565, 567, 568, 569, 573, 588, 589, 596, 597, 626, 627, 628, 639, 665, 667, 673, 682, 684, 685, 690, 694, 713, 717, 721, 731, 735, 741, 743, 765, 786 (A), 786 (B), 813, 824, 831, 832, 833, 845, 846, 854, 856, 857, 863, 865, 868 (A), 871, 876, 877, 879, 882, 893, 895, 923, 925, 930, 938, 942, 944, 951, 1328, (Subst.) 302, 433, 718.

४.

Baroda, Oriental Institute, No. 14157. This is a microfilm of MS. No. 905 of the Bar Library, Kathmandu, Nepal, dated Newāri Samvat 795 (A.D. 1675). It is written on thick country paper, size $20\frac{1}{2}'' \times 5''$, in the Newāri script.

98 folios are devoted to the Sundarākāṇḍa.

For details, vide Bālakāṇḍa, Intro. p. XV.

At the end of the Bālakāṇḍa, a list of the total number of Sargas and stanzas in each Kāṇḍa is provided, *for m.* Accordingly, the Sundarākāṇḍa has 43 Sargas and 2045 stanzas. Actually, however, the present Kāṇḍa has 106 Sargas. This number covers Crit. Sargas 1-15 of Yuddha as well as Crit. Sargas 63-66 of Kiskindhā.

The MS. represents the NE version.

There is only one * passage exclusive to this MS., viz., (Ins.) 365 (A).

V.

Baroda, Oriental Institute, No. 4 (Addenda). This is a microfilm of the MS. which is in possession of the University Library, Patna. Dated Śaka 1670 (A.D. 1748). Size of the microfilm $1'' \times \frac{1}{2}''$. Maithilī script.

The codex has preserved all the seven Kāṇḍas in 535 folios and has been utilized for the Crit. Edition of Aranya and Kṛṣṇaṇḍā Crit. Sargas 63-66 of Kṛṣṇaṇḍā and Crit. Sargas 1-15 (mostly illeg.) of Yuddha are included in the present Kāṇḍa as its integral parts. Many Sargas are illegible in this Kāṇḍa, e.g. the portion from 5 11 29 up to Sarga 5 19 of our Crit. Text is illegible.

For details, vide Aranyaṇḍā, Intro. p. XIII.

The MS. represents the NE version.

Only two * passages are exclusive to this MS, viz., (Ins.) 298 and 826 (A).

V₂

Baroda, Oriental Institute, No. 14146. This is a transcript in Devanāgarī, of the Sundarākāṇḍa MS. which is in possession of the Palace (Raj) Library, Darbhanga. The original MS. in the Maithilī script is dated Śaka 1772 (A.D. 1850). The total number of folios is 62 with 14 to 15 lines to a page and about 66 to 72 letters to a line. The MS. contains only the present Kāṇḍa.

The Devanāgarī transcript contains 290 leaves (written on one side only) of size 13" x 8", with 22 lines to a page and 16 letters to a line. Margins are unruled. Sargas, which amount to 86, are numbered, while stanzas are not. The Sundarākāṇḍa commences from Crit. Sarga 2 and ends with Crit. Sarga 15 of Yuddha in this MS. Single and double danda are used in first eighty-three leaves to demarcate the two halves of a stanza, while in the rest a single danda alone is used. Colophons with suitable Sarga names are written in red ink. Corrections which are very few are made in the margin either in black or red ink. Corrupt readings are at times noticed. The rule of parasavarṇa is generally followed. Writing legible and correct.

The post-colophon entry, giving the date of the MS. as also the scribe's name, at the end of this MS. runs as follows:

शके १००१ कार्तिकशुक्लचतुर्थ्यां श्री श्रीगोपबन्धु लिखितविदुः.

The MS. represents the NE version.

The exclusive * passages peculiar to this MS. are:

(Ins.) 152, 221, 417, 796, (Sukt.) 223, 227, 299

B₁

Baroda, Oriental Institute, No. 14125. Photo-copy is that of MS. No. 348 of the Bibliothèque Nationale, Paris. Undated. This MS. was utilized by Dr. Goretso for his edition, and was designated G by him. Palm-leaves. Bengali script. Size of the photograph 17½" x 2½".

The MS. is complete in seven Kāṇḍas, total number of folios for Sundara being 175. The MS. has been utilized for the Crit. Edition of the previous four Kāṇḍas also. It has 7 lines to a page and 45 to 50 letters to a line. Margins are unruled. Stanzas are unnumbered, while Sargas are numbered. The total number of Sargas for Sundara is 97. Crit. Sargas 63-66 of Kṛṣṇaṇḍā and Crit. Sargas 1-12 of Yuddha are included in this MS. as integral parts of Sundara. A single danda is used to mark the halves of the stanza. Colophons give significant Sarga names. Sometimes marginal readings as well as marginal corrections *pr. m.* are found. Corrections are at times made *sup. lin.* by the scribe himself. Stanzas are rarely transposed. The condition of the original MS. is generally good; but at some places the folios are broken. Handwriting is nice, devoid of errors. Rules of sandhi are usually observed and prathamātras are commonly used. Parasavarṇa is generally used. The Kāṇḍa is copied by a single scribe.

No date is recorded at the end of Sundara. But the Bilākāṇḍa gives the date Śaka 1610 (c. A.D. 1688).

The MS. represents the NE version.

There is only one * passage exclusive to this MS, viz., (Ins.) 1278 (A).

Ba

Calcutta, Asiatic Society of Bengal, No. G 393. Undated. Written on paper, size 18½" × 6½".

Bengali script.

This MS. contains only three Kāndas viz. Sundara, Yuddha and Uttara. It has 83 folios for Sundara and 12 to 15 lines to a page and 52 to 64 letters to a line. Margins are unruled. Sargas are numbered throughout, while stanzas are numbered only in the latter half portion of the present Kānda. The total number of Sargas of Sundara is 96, which includes Crit Sargas 1-15 of Yuddha. Double dandas separate the two halves of stanzas. Colophons bear suitable Sarga names. Red ink is used for corrections and marginal writings in some places in the beginning. Corrections which are few are made by the scribe himself, at times in margin. Additional Sargas and omissions are noticed. Instances of transpositions of stanzas and lines are very few. The MS is in good condition. Handwriting very nice and correct. Parasavarna is used only in few places. Anusvāra is predominantly used. Prsthānātras are used and rules of sandhi are usually followed. The MS seems to be copied by single scribe but with different pens.

No date is mentioned at the close of this Kānda.

The MS. represents the NE version.

The exclusive passages pertaining to this MS are

(*Ins*) 45, 59, 68, 72, 123, 167, 193, 222, 234, 290, 293, 297, 319, 334, 358, 377, 403, 494, 517, 558, 584, 591.

Bc

Calcutta, Bangiya Sahitya Parishad, No. 94. Undated. Written on paper, size 18½" × 4½". Bengali script.

The MS. has preserved only the Sundarakānda. It has 97 folios. The folio has 9 to 10 lines to a page and approximately 60 letters in each line. Margins are unruled. Stanzas are not numbered, while Sargas are generally numbered. The total number of Sargas is 91. Crit Sargas 63-66 of Kiskandha and Crit Sargas 1-15 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. A single danda is used for separating both the halves of stanzas. Colophons give significant Sarga names. Corrections which are very few in number are made by the scribe himself. Scribal errors such as *৩৩৩* for *৩৩৩* are sometimes found; but the scribe corrects such errors *pr. m.* in margin. *Supt. lra* readings are also found. Corrupt variants like *৩৩৩* for *৩৩৩* are at times noticed. Transpositions of stanzas and lines are rare. Additional Sargas and omissions of stanzas are found. The MS is in good condition. Writing is good and generally correct. Prsthānātras are used. Sandhi rules are strictly observed. Parasavarna is used only in a few places. Anusvāra is predominantly used. The entire MS is from the pen of a single scribe.

The MS. is silent as regards the date of the MS. and name of the scribe.

The MS. represents the NE version.

The passages exclusive to this MS. are (*Ins*) 71, 81, 255, 258, 413, 620, 633, 675, 688, 692, 693, 744, 746, 758, 808, 873, 906, 908, 911, 916, 959, 978, 986, 992, 993, 994, 996, 1000, 1013, 1014, 1017, (*Subst.*) 908, 914.

Bd

Calcutta, Bangiya Sahitya Parishad, No. 1434 (G A.). Undated. Written on paper, size 18" × 4½". Bengali script.

This MS. contains the Sundarakānda only and has 100 folios. Folio 46 is missing. The folio has 7 lines to a page and 65 to 68 letters to a line. Margins are unruled. Sargas but not the stanzas are numbered. The aggregate number of Sargas is 108. Crit Sargas 63-66 of Kiskandha and Crit Sargas 1-15 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. Both the halves of stanzas are demarcated by single dandas. Colophons contain suitable Sarga names. Very few margins and corrections. Corrections

are made *pr* in Marginal readings, over and above the original readings, are found. Additional Sargas and omissions of stanzas (at times haplographically) are noticed. Stanzas and lines are transposed in very few places. The MS. is in good condition. Handwriting is neat and legible, devoid of errors. Prsthamañtrās are used. Samdhi rules are strictly followed. The whole MS. is copied by a single scribe.

No mention of date of the MS. and name of the scribe is noticed.

The MS. represents the NE version.

This MS. has got the following exclusive * passages (Ins) 187, 1937, 1976, 1082 (B), 1095, 1105, 1278 (B), 1282 (C), (Sāhā) 364, 1387

D₁

Poona, Bhandarkar Oriental Research Institute, No. 825 of 1875-76. Dated Samvat 1630 (c. A.D. 1594). Written on old paper, size 11" x 4½". Devanāgarī script.

This MS., utilized for the previous four Kāṇḍas, contains all the seven Kāṇḍas in full. The total number of folios for Sundara is 191. It has 10 lines on each page and about 40 letters in each line. Margins are ruled. Folio numbers are written in margin. Sargas and stanzas are unnumbered. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kṛṣṇaṇḍā as its part. Cnt Sargas 1-31 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. Double dandas are used to separate both the halves of stanzas. Colophons give appropriate Sarga names. Very few marginalia. Corrections, both *pr* *m*. and *se* *iv*, are found. Some additional Sargas and stanzas are noticed. Stanzas are sometimes transposed. A few repetitions are to be found in this MS. The condition of the paper is old. Writing fairly legible with few errors. *ṛ* is sometimes used for *ṛ*, so also *ṛ* for *ṛ*. The letter *ṛ* is replaced by *ṛ*. Scribal errors such as *ṛ* for *ṛ* and *ṛ* for *ṛ* are noticed. Visarga is dropped in many cases—generally at the end of a line. The use of prsthamañtrās is seen. Samdhi rules are observed. The whole Kāṇḍa is copied by a single scribe and is complete.

The post-colophon entry at the end of this Kāṇḍa, giving its date, runs as follows:

संवत् १५१० वर्षे फागुनमासि अश्विनी शुद्ध द्वितीये चतुर्थारे विहितमिदं सुन्दरकाण्डं ॥ ३३ ॥

The MS. represents the W version.

The * passages exclusively found in this MS. are (Ins) 43, 49, 530, 761, 787, 790, 821, 843, 852 and 936

D₂

Bombay, Oriental Institute, No. 12864. Dated Samvat 1716 (c. A.D. 1660). Written on old paper, size 14½" x 5½". Devanāgarī script.

The MS. contains all the seven Kāṇḍas and was utilized for the Cnt Edition of Rāla, Aranya and Kṛṣṇaṇḍā. The MS. has 80 folios (nos. 74-154) for Sundara. The folio has 12 lines to a page and about 154 letters to a line. Margins are ruled in black ink. Stanzas and Sargas are not numbered. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kṛṣṇaṇḍā as its part. Cnt Sargas 1-5 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. Black ink is used for dandas as well as colophons, but colophons are double over with red colour. Colophons give significant Sarga names. A single danda demarcates both the halves of stanzas. No marginalia. Some *pr* *m* corrections are found. Stanzas are rarely omitted. Transpositions of stanzas are noticed in few places. The MS. is dilapidated in condition. Handwriting is nice, with few errors. Corrupt readings are sometimes found. Visarga dropped through mistake is inserted *sup*. in many times. *ṛ* is sometimes used for *ṛ* and vice versa, so also *ṛ* for *ṛ*. The letters *ṛ* and *ṛ* are written as *ṛ* and *ṛ* resp. No prsthamañtrās. Rule of samdhi are generally followed. The Sundara-Kāṇḍa is complete.

For details regarding date and scribe, *vide* Aranyakaṇḍa, Intro p. XVII.

The MS. represents the NW version.

The * passages exclusive to this MS. are (Ins) 120, 216, 279, 397, 719, 937, 911, 953, 1193

D₃

Ujjain, Sreevastu Oriental Institute No 5600 Dated Samvat 1787 (c. A.D. 1731) Written on paper, size 12" x 5½". Devanāgarī Script

The codex is complete in seven Kāṇḍas, and was utilized for the Crit. Edition of Aranya and Kiskindhā. The total number of folios for Sundara is 127. It has 15 lines to a page and approximately 39 letters to a line. Stanzas are unnumbered, while Sargas are numbered. The aggregate number of Sargas of Sundara is 110. Crit. Sargas 1-15 in Yuddha appear at the end of Sundara as its integral parts. No marginalia. Some additional Sargas are found. Corrupt readings are sometimes noticed. The Kāṇḍa is in good condition. No pāthamātrās. The Kāṇḍa is complete. The codex seems to have been copied by a single scribe.

For details, vide Aranyakāṇḍa, Intro p. XVII.

As stated at the end of the present Kāṇḍa, the scribe completed the Sundarākāṇḍa on Monday, the sixth day of the Bright Half of the month of Āśāḍha in Samvat 1787 (c. A.D. 1731):

संवत् १७८७ श्राद्धपक्षविशुद्धसप्तम्यते (१) मये ॥ अष्टमस्तु २ कृष्णवरे ॥

The MS. represents the W version.

This MS. has a large number of exclusive passages, viz., (Int.) 98, 102, 103, 105, 108, 112, 115, 143, 148, 182, 190, 200, 213, 252, 259, 272, 294, 641 (B), 638, 703, 762, 830, 838, 912, 947, 971, 972, 1006, 1012, 1020, 1036, 1067, 1082 (A), 1087, 1103, 1111 (A), 1113, 1116 (A)—(F), 1122, 1135, 1138, 1173, 1186, 1202, 1225, 1252, 1262, 1302, 1316, 1326, 1337, 1339, 1332, 1346, 1348, 1349, 1354, 1364, 1366, 1368, 1369, 1372, 1383 and App. I Nos. 3 and 6, (Sūtra) 375, 559, 902, 967, 1167, 1165, 1172, 1181, 1186.

D₄

Jodhpur, Palace Library, Dandha No. 5. Dated Samvat 1788 (c. A.D. 1731). Written on paper, size 15" x 6½". Devanāgarī script.

The MS. has preserved all the seven kāṇḍas and has been utilized for the Crit. Edition of Kiskindhā. The total number of folios for Sundara is 133. It has 11 lines to a page and about 39 letters to a line. Margins are ruled. Stanzas as well as Sargas are unnumbered. At the end of Sundara, the total number of stanzas of the present Kāṇḍa is stated to be 4655. The first Sarga of Sundara is read at the end of Kiskindhā as its integral part. Similarly, Crit. Sargas 1-31 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. Single and double dandas are used at random to separate the halves of stanzas. Colophons give significant names to Sargas. Red ink is used for dandas. Scribal mistakes such as *spelling* for *writing* are noticed, but they are corrected *in situ*, either in margin or *sup. lin.* Omissions of stanzas and lines are found. Additional Sargas and occasional transpositions of stanzas are noticed. The MS. is somewhat old and writing is clear, with occasional errors. The words *सर्ग* and *श्लोक* are usually written as *सर्ग* and *श्लोक* resp. The word *श्लोक* is generally written as *श्लोक*. *श्लोक* is written as *श्लोक*. No pāthamātrās. Samādhis rules are generally observed. The Kāṇḍa is copied by one person.

The Yuddhakāṇḍa records Samvat 1788 (c. A.D. 1732) as the date of the MS.

The MS. represents the W version.

The 4 passages exclusive to this MS. are (Int.) 116, 643, 763; (Sūtra) 304.

D₅

Baroda, in private possession (of Prof. G. H. Bhatt). Unnumbered, Dated Samvat 1831 (c. A.D. 1775). Written on rough and durable paper, size 12½" x 5½". Devanāgarī script. Handwriting of North India.

This codex is complete in seven Kāṇḍas and is utilized for the Crit. Edition of all the previous Kāṇḍas. The total number of folios for Sundara is 116. The MS. contains the comm. Śrīgaratājāla

of Govindaraja. The folio has approximately 14 lines to a page and about 50 and 54 letters to a line in the text and the commentary resp. Folio 49* contains the commentary portion only. The total number of Sargas of Sundara = 63 as in the Vulgate. Scribal errors such as दिवि for दिवेर, देह for नेकर, ओर for ओर are noticed. The Kanda is copied by a single scribe.

For details *vide* Kiskindhakanda Intro p XVI (1a D₄)

The post-colophon entry made at the end of Sundara indicates that the scribe completed the Kanda in Śrīpurāṣottamakṣetra on Sunday, the twelfth day of the Bright Half of the month of Vaiśākha in Samvat 1831 (c. A.D. 1775).

लिङ्ग[लि]न धीपुरशेखरेश्वर सन् १८३१ वैशाखमासे शुक्र[शुक्र]रात्रे द्वासी दिव[दि]र्दिने ॥

The MS represents the S recension and the text is usually of Govindaraja.

No exclusive * passage is found in this MS.

D₄

Ujain, Scindia Oriental Institute, No. 1611. Dated Samvat 1837 (c. A.D. 1781). Written on old and durable paper, size 13" x 5½". Devanāgarī script.

This MS contains all the seven Kandas, written probably by different scribes at different periods. The MS is utilized for the Crit. Edition of all the earlier Kandas. It has 131 folios for Sundara. The central part of the first folio is kept blank. The folio has 11 lines on each page and about 40 letters in each line. Margins are ruled. Only the Sargas are numbered; stanzas are not. The total number of Sargas of Sundara is 106. Crit. Sargas 63-66 of Kiskindhā are read in the beginning of Sundara. Similarly, Crit. Sargas 1-15 of Yuddhā are relegated to Sundara. Double dandas in red ink are used to demarcate the two halves of stanzas. Colophons which give suitable Sarga names are written in red ink. Corrections are made by the scribe himself in margin. Corrupt readings are found in plenty, e.g. हन्या for हन्या and मय्य for मय्य. Additional Sargas and omissions of stanzas are noticed. Stanzas and lines are transposed only in few places. Condition good. Writing fairly legible with some errors. Scribal errors like हन्या for हन्या are found. Samdā rules are generally followed. The whole Kanda is written in one hand and is complete.

The post-colophon remark giving the name of the scribe as also the date and place of the MS at the end of Sundara runs as follows:

सन् १८३० मासे १०३२ वैषे कृष्णवदे २४ रविवारदिना २५ श्रेष्ठारक्ष ३५४, सन् १८३१ वदको ३० दिना ५ धीपुरे खगोल कनिका द्वासी शुक्रवार ॥

The MS represents the NC version.

There is no * passage exclusive to this MS.

D₁

Ujain, Scindia Oriental Institute, No. 1633. Dated Samvat 1838 (c. A.D. 1831). Machine-manufactured paper, size 12" x 5". Devanāgarī script. Handwriting of Rajasthan.

This codex utilized for the Crit. Edition of Bala and Kiskindhā contains all the seven Kandas, total number of folios for Sundara being 216. The folio has 7 lines to a page and about 33 letters to a line. Sargas and stanzas are numbered. Sargas of Sundara amount to 63 as in the Vulgate. No prāthamas. The Kanda is complete and is from the pen of a single scribe.

For details *vide* Kiskindhakanda Intro p. XVII.

At the end of Uttara it is stated that the entire MS was completed by Pandit Śrī Tīrṇa Lakhna in the Samvat year 1838 (c. A.D. 1831).

The MS represents the S recension.

No exclusive * passage is found in this MS.

Da

Poona, Bharata Itihāsa Samśodhaka Maṇḍala, No. 844. Dated Śaka 1698 (c. A.D. 1776).
Written on paper, size 14" × 6½" Devanāgarī script

This codex contains all the Kāndas except Kiskindhā and has been utilized for the Crit. Edition of Aranya. Sundara has 154 folios. The folio has 8 lines to a page and about 47 letters to a line. The total number of Sargas of Sundara amounts to 68 as in the Vulgate. Black ink is used for dandas and colophons. Scribal errors are corrected in margin. So also letters dropped through oversight are inserted in margin. *ṛeṇ* is written as *ṛeṇ*. No *prathamātrā*. Saundhī rules are generally followed. The Kānda is from the pen of a single person and is complete.

For details, vide Aranyakāṇḍa, Intro p. XVI.

The MS. contains the commentary of Mahāśvaratīrtha.

Although no date is mentioned at the end of Sundara, there is mention at the close of Uttara that the codex was completed in the Śaka year 1698 (c. A.D. 1776).

The MS. represents the S recension.

The following * passages are exclusive to this MS. (*lms.*) 26, 48, 132, 1115

De

Jodhpur, Palace Library. Unnumbered. Undated. Written on tough paper, size 13½" × 6". Devanāgarī script.

This codex contains all the seven Kāndas written probably by different scribes at different periods and is thus a composite MS. It has been fully utilized for the Crit. Edition of the previous four Kāndas. The total number of folios for Sundara is 212. Folio 99 is blank. It has 8 lines to a page and about 34 letters to a line. Sargas of Sundara amount to 68 as in the Vulgate. Dandas are in red ink, while colophons are in black ink. Corrupt readings are found in big number; e.g. *वर्षि* for *वर्षि* and *गुणवर्षि* for *गुणवर्षि*. *Amśvāra* is sometimes dropped when it is required and vice versa. Scribal mistakes such as *गुण* for *गुण* are also noticed. No *prathamātrā*. The Kānda is from the pen of a single scribe and is complete.

For details, vide Aranyakāṇḍa, Intro p. XV (c. De).

The MS. contains the commentary Tīkās of Nagaśa Bhaṭṭa.

No date is mentioned at the end of Sundara.

The MS. represents the S recension.

No exclusive * passage is found in this MS.

Du

Jodhpur, Palace Library, Bardha No. 4. Undated. Written on paper, size 13½" × 7". Devanāgarī script.

The MS., utilized for the Crit. Edition of Bala and Kiskindhā, has all the seven Kāndas. The total number of folios for Sundara is 88, the last folio being unnumbered. It has 18 lines to a page and approximately 40 letters to a line. Margin is unruled. Stanzas and Sargas are not numbered. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kiskindhā as its integral part. Crit. Sargas 1-15 of Yuddha are relegated to Sundara in this MS. There is no device to separate the halves of stanzas. Colophons contain appropriate Sarga names. No marginalia. Corrections are few in number and are made by the copyist himself with yellow pigment of black ink. Corrupt readings are found; e.g. *गुणवर्षि* for *गुणवर्षि* and *गुण* for *गुण*. Omissions of stanzas are noticed here and there. Some additional Sargas are found. Stanzas and lines are at times transposed. Conditions good. Writing neat and legible, with some errors. *Vasarga* is unnecessarily inserted in many places. The word *गुणवर्षि* is usually written

as दृ. Scribal errors such as सनस for सनस, देतु for पेतु, कवद for सपुद, जग for गग are to be found many times. No prathamātrās. The Kāṇḍa is copied by a single scribe and is complete.

At the close of Aranya, it is stated that a Brahmin by name Gopāla Khare wrote the MS. at Kalāmūla Māṭha in Central Kashmir. Though the MS. is undated, it seems to be about 350 years old.

The MS. represents the NW version.

Only two exclusive * passages are found in this MS., viz., (Ins.) 76 and 88r.

D₁

Jodhpur, Palace Library, Bandha No. 5. Dated Samvat 1835 (c. A.D. 1779). Written on paper, size 15" × 5½", Devanagari script.

The MS. has all the seven Kāṇḍas and was utilized for the Crit. Edition of Kiskindhā. It has 173 folios for Sundara, folio no. 97 being duplicated. The folio has 9 lines to a page and about 40 letters to a line. The first Sarga of Sundara appears at the end of Kiskindhā as its integral part, while Crit. Sargas 1-25 of Yuddha are relegated to Sundara. Colophons and dandas are written in black ink. Colophons contain significant Sarga names. Very few marginalia. Additional Sargas are found. Stanzas are sometimes omitted. Corrupt readings are found in plenty, e.g. मयामय for मयामा य. Scribal mistakes are also noticed. Visarga is sometimes unnecessarily inserted; e.g. सुवचकाय for सुवचकय. औषिद् is always written as औषत्. No prathamātrās. The Kāṇḍa is written in one hand and is complete.

For details, vide Kiskindhā Kāṇḍa, Intro. p. XIX, (i.e. D₁).

The post-colophon remark at the end of Uttara indicates that the entire MS. was completed by a Brahmin named Rurāma at Kṛṣṇagadh on the 5th day of the Bright Half of the month Kārtika in the Samvat year 1835 (c. A.D. 1779).

The MS. represents the NW version.

The * passages exclusive to this MS. are: (Ins.) 114, 266, 590, 669, 699, 739, 910, 1152, 1388.

T₁

Madras, Adyar Library, No. 7237r. Undated. Written on palm leaves, size 18½" × 2". Telugu script.

The MS., utilized for the Crit. Edition of the previous four Kāṇḍas, contains all the seven Kāṇḍas. Folios 177 to 217 cover the portion of Sundara. Sargas of Sundara amount to 68 as in the Vulgate, Sarga numbers being mentioned in words. The whole MS. is written in one hand.

For details, vide Aranyakāṇḍa, Intro. p. XIX.

Although no date is recorded anywhere in the MS., the MS. seems to be more than 500 years old.

The MS. represents the S recension.

No exclusive * passage is found in this MS.

T₂

Madras, Adyar Library No. 75997. Undated. Written on palm leaves, size 19½" × 2". Telugu script.

This MS., utilized for the Crit. Edition of all the earlier Kāṇḍas, contains only the first six Kāṇḍas written by different scribes. Aranya and Sundara seem to have been written by one scribe. The total number of folios for Sundara is 23. The back side of folio 23 is blank. The folio has 16 to 18 lines to a page and 124 to 130 letters to a line. Sarga numbers are stated in words. Sundara has 67 Sargas in all, Vulgate Sargas 59 and 60 (=Sargas 57 and 53 of the Crit. Edition) being combined into one Sarga. The word अत is written as अत्.

For details, *vide* Aranyakāṇḍa, Intro. p. XX.

The MS. is not dated anywhere, but it seems to be 350 years old.

The MS. represents the S recension.

The exclusive * passages peculiar to this MS. are (Ins.) 285, 659, 818, 1049, 1128, 1146, 1209, 1337, 1354 and App. I No. 10.

Ta

Madras, Adyar Library, No. 74122. Dated Śaka 1730 (A.D. 1808). Written on palm-leaves, size 19½" × 2½". Telugu script.

The MS. has preserved all the seven Kāṇḍas and has been utilized for the Crit. Edition of Kṛṣṇāḍhī. Folios 134 to 169 comprise the subject-matter of Sundara. The folio has 13 to 16 lines per page and about 105 to 106 letters per line. Sargas, which amount to 68 as in the Vulgate, are numbered in words. The word *सर्ग* is written as *सर*. The MS. is written in one hand.

For details, *vide* Kṛṣṇāḍhīkāṇḍa, Intro. p. XX.

As stated at the end of the Uttarākāṇḍa, the MS. was completed by Lakṣmana on Wednesday, the tenth day of the Dark Half of the month of Caitra in the Śaka year 1730 (i.e. 20th April 1808).

The MS. represents the S recension.

Only two * passages are exclusive to the MS., 115, (Ins.) 16 and 1356.

G1

Baroda, Oriental Institute, No. 6362. Dated Kollam 993 (A.D. 1818). Written on palm-leaves, size 16½" × 2½". Grantha script.

This MS. is complete in seven Kāṇḍas and is utilized for the Crit. Edition of all the previous Kāṇḍas. Folios 94^a to 219 cover the portion of Sundara. Sargas are numbered in words and they are as in the Vulgate. No additions and omissions. Corrupt readings like *सर्वदेव* for *सर्वदेव* are of rare occurrence. The word *सर्ग* is written as *सर्ग*. Saṁdha rules are generally followed. The whole MS. is from the pen of a single scribe.

For details, *vide* Aranyakāṇḍa, Intro. p. XX.

As stated at the end of Uttara, the MS. was completed by Śrīnivasan on Friday, the 28th day of the month of Mithuna (named here as Ām) in Hastanokṣatra in Kollam year 993 called Bahubhūya samvatsara (A.D. 1818).

The MS. represents the S recension.

The following * passages are found exclusively in this MS. (Ins.) 27 (A), 854, 1023, 1201, 1287.

G2

Trippunthura (Travancor Cochin, now Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 152. Undated. Written on palm leaves, size 17" × 2½". Grantha script.

The MS. is complete in seven Kāṇḍas and is utilized for the Crit. Edition of the previous four Kāṇḍas. Folios 191 to 234 comprise the portion of Sundara. Sargas, 68 as in the Vulgate, are numbered in words. No additions and omissions. The scribal peculiarities of G1 are shared by this MS. also. Saṁdha rules are mostly observed. The entire MS. is from the pen of a single scribe.

For details, *vide* Aranyakāṇḍa, Intro. p. XXI.

Though the MS. is undated, it seems to be about 300 years old.

The MS. represents the S recension.

Only one * passage is exclusive to this MS., 117, (Ins.) 1219.

Ga

Ahmedabad, in private possession (of Mum Śrī Panyavijayaji). Unnumbered and undated. Written on palm-leaves, size 15" x 2½". Grantha script.

The MS. contains all the seven Kāndas and has been utilized for the Crit. Edition of the four earlier Kāndas. Folios 83 to 102 comprise the subject-matter of Sundara. Sargas of Sundara amount to 68 in the Vulgate and bear numbers in words. No additions and omissions. Some lines are illegible. Repetitions of stanzas are found in few places. The word गृह् is written as गृ. The scribal peculiarities of Ga are shared by this MS. also. The MS. is written in one hand.

For details, vide Aranyakāṇḍa, Intro p. XXI.

The MS. represents the S recension.

Only two * passages are exclusive to this MS, viz., (Ins.) 106 and (Sabar.) 1373.

Mi

Trippunthura (Travancore-Cochin, now Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 158. Dated Kollam 865 (c. A.D. 1690). Written on palm-leaves, size 20" x 2". Malayalam script.

The MS., utilized for the Crit. Edition of the previous four Kāndas, is complete in seven Kāndas. The portion of Sundara is covered by folios 162 to 207. The folio has about 13 lines to a page and 94 to 96 letters to a line. Margins are unruled and folio numbers are written therein. Stanzas are unnumbered. Sargas are numbered in words and they are as in the Vulgate. Dandas are not used, the writing is continuous. No marginalia, no corrections, no additions. Stanzas are rarely omitted. Transpositions of stanzas and lines are few in number. The MS. is not in good condition: the central part as also the two ends of folios are broken. Some pādas are damaged. Writing is clear and correct with few errors. The following *scribal peculiarities are noticed: कर्त्त is written as कर्त्त, कर्त्त as कर्त्त, क as क, क as क, क as क, and कर्त्त as कर्त्त. The rules of sandhi are observed. The whole MS. is written in one hand.

The Uttarakāṇḍa states that the MS. was completed by Candrasekharaṇ, son of Kerekujathunkkum Pillai Kuttī for Śivabratīn Muttamangalattin Śivāntaravāsī on the 29th day of the month of Kārtika in the Anjī (i.e. Kollam) year 865 (A.D. 1690).

The MS. represents the S recension.

The * passages exclusive to the MS. are: (Ins.) 646, 780, 884 and 1008.

Ma

Trippunthura (Travancore-Cochin, now Kerala State), Maharaja's Grantha Library, Sanskrit College, No. 953. Dated Kollam 817 (c. A.D. 1642). Written on palm leaves, size 12½" x 2". Malayalam script.

This MS. contains only three Kāndas viz. Sundara, Yuddha and Uttara and has 310 folios in all. The total number of folios for Sundara is 70. Two blank folios are inserted, one at the beginning and the other at the end of the MS. The folios has 11 lines to a page and 55 to 60 letters to a line. Margins are unruled and folio numbers are written therein. Stanzas are unnumbered. Sargas are numbered in words. Sargas of Sundara amount to 68 as in the Vulgate. Sargas generally begin with शिवाय नमः. There is no device to separate the ślokaśāḥas or even ślokas. Corrections by a different hand are found. No marginalia, no additions. Stanzas are very rarely omitted. Instances of transpositions of stanzas and lines are very few. Condition good. Handwriting is nice and correct. The scribal peculiarities of Ma are shared by the present MS. also. Sandhi rules are observed. The whole MS. is written in one hand.

As stated at the end of Uttara, the MS was completed on Wednesday, the 15th day of the Dark Half of the month of Kumbh in the Anu (= Kailam) year 817 (c. A.D. 1642)

മാവട്ട ൨19 ന്ന വുമ്പാട് ചെറിയ് (ചെറിയ) പൂജപ്പടയോട് ചുവന്ന ക്കരേ മിതുനാദിശ്ശേര (മിതുനാദി) സമാധനം.
The MS represents the S recension.

The following * passages are found exclusively in this MS. (Ins) 29, 333, 629, 655 (A), 655 (B), 658, 955, 1265, 1392

Ma

Chundampattu, via Pattambu, South Malabar, in private possession (of C. Chettrabhanu Nambudiri). Unnumbered and undated. Written on palm-leaves, size 27½" × 2 1". Malayālam script.

The MS is complete in seven Kāṇḍas and is utilized for the Crit. Edition of Kāṇḍhā. Folios 120-148 comprise the subject-matter of Sundara. It has 12 lines to a page and 155 to 160 letters to a line. Margins are unruled, Kanda name, Sarga numbers and folio numbers are all written in margin. Stanzas are not numbered, Sargas of Sundara are 68 as in the Vulgate and they are numbered in words. There is no device to separate the halves of stanzas or even stanzas. No marginalia, no omissions. Corrections are few in number and they are *pr. m.* Stanzas are transposed in few places. Lacunae are found in four places. The MS. is in very good condition and its writing is very nice and correct. The scribal peculiarities of Ma are shared by this MS. also. ഞ is written as ഞ്. Rules of sandhi are observed. The entire MS. is from the pen of a single scribe.

The Ma. is undated, however, it seems to belong to a relatively modern period.

The MS. represents the S recension.

The single * passage exclusive to this MS is (Ins.) 848.

The Southern Recension

That the S recension represented by its three versions has on the whole preserved a uniform text has been noted in regard to the first four Kandas of the Ramayana by their respective editors. The same holds good in the case of the Sundarakanḍa, too, as will be seen from the following analysis.

Appendix Passages: Out of a total of 14 Appendix passages, only two, nos. 11 and 13, are insertions in S recension (all MSS.) only. No. 5 is a S insertion but the length of the passage varies in different MSS. No. 2 consisting of 73 lines is a S insertion which however is seen also in composite codices Da and Ds. No. 2 (12 lines) is common to S recension and NW and W versions of the N recension.

Star Passages:

The following exclusive star passages are found in all the MSS. of the Telugu, Grantha and Malayalam versions, i.e., the entire S recension:

Insertion: 65, 67, 80, 82, 94, 113, 153, 158, 160, 162, 169, 170, 172, 174, 175, 184, 191, 195, 204, 216, 243, 262, 270, 277, 314, 406, 469, 499, 518, 528, 542, 548, 610, 613, 614, 645, 648, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 660, 664, 666, 704, 706, 718, 720, 727, 731, 732, 745, 751, 773, 836, 819, 842, 853, 860, 867, 875, 913, 917, 919, 932, 948, 956, 959, 965, 973, 1029, 1032, 1039, 1041, 1043, 1061, 1072, 1077, 1080, 1084, 1088, 1089, 1092, 1098, 1100, 1119, 1127, 1129, 1133, 1136, 1144, 1160, 1189, 1191, 1192, 1195, 1200, 1226, 1232, 1238, 1239, 1246, 1248, 1250, 1253, 1279, 1285, 1296, 1324, 1380, 1384 = 114

Substitute: 1245 = 1

The following star passages are common in a smaller or larger number of MSS. of the S recension only:

Insertion: 33, 63, 214, 284, 295, 339, 473, 477, 479, 493, 520, 534, 536, 537, 574, 585, 594, 609, 611, 612, 619, 624, 631, 652, 663, 683, 705, 801, 802, 850, 861, 874, 961, 962, 963, 995, 1003,

1051, 1052, 1053, 1055, 1056, 1058, 1059, 1062, 1070, 1073, 1074, 1083, 1091, 1123, 1151, 1234, 1259, 1266, 1268, 1280, 1288, 1355, 1365 = 60

Substitute: Nil.

Two things stand out clearly from this analysis. (1) S recension has not remained static since it first received the text from the North. It has as many as 175 exclusive additional passages in addition to the Appendix passages, which indicates that in course of time the text of the S recension has undergone inflation. (2) It is noteworthy that out of a total of 175 exclusive star passages, as many as 115 are common to all the codices of the S recension—which indicates the uniformity of the text-tradition in the S recension which is otherwise discernible on the whole.

These conclusions are borne out by the fact that individual codices of the S recension have a negligible number of exclusive star passages—a total of 33, which would be reduced to a mere 22, if T₁ and T₂ (which are noticed in detail below) are excluded. M₁₅ is a codex utilized for the first time—it has nine exclusive insertions. However, it by no means follows that the text preserved in the S recension carries a dead—rubber stamp—uniformity. As a matter of fact, each one of the MSS. carries variants which are peculiar to itself or common to one or more MSS. of the S recension or sometimes even common to one or more of the codices of the different versions of the N recension. The variations in the readings of the different codices of the S recension would appear to be of the same kind as are found in the codices of the N recension. It would therefore be erroneous to believe that the uniformity of the S recension is artificial or unnatural.

T₁

There are, moreover, two MSS.—T₁ and T₂—which reveal significant affinity with the MSS. of the N recension. T₁ shows not infrequently variants which are common to one or more MSS. of the N recension. The deviations of T₁ from the text-tradition of the S recension are, however, significant by virtue of their nature as well as number. In the first place, T₁ has an Appendix passage (No. 10) of 33 lines as an insertion exclusive to itself. Secondly, it has nine exclusive inserted star passages all its own (for details see the description of the codex). This is indicative of the fact that this codex is not losing the line of the S recension.

More important is the fact that T₁ discloses positive agreement with MSS. of N recension in passages which are not found in any other MS. of the S recension. It has the following nine star passages in common with N recension (two or more MSS.): 679, 680, 999, 1045, 1273, 1310, 1342, 1357, 1370. It has one passage, no. 453, in common with N₁ only. Together with D₁₋₄ which are composite Southern codices, T₁ reads the following 15 star passages in common with N recension (one or more MSS.): 1101, 1114, 1143, 1272, 1274, 1291, 1300, 1305, 1318, 1319, 1323, 1332, 1338, 1344, 1359. Together with D₁₋₄, it reads 1102 in common with N MSS.

In the matter of variants, T₁ is seen to agree with N recension much more frequently than with MSS. of S recension. This codex, therefore, while retaining its basic character as a Southern codex, does provide an indication, which other S MSS., too, more or less support, that the S recension is not a closed recension in the sense that it has not altogether resisted additions or modifications without sacrificing the unity of its text-tradition. That this recension has preserved a more ancient text than the N recension has been pointed out, among others, by the editors of the preceding *Kandā* of this edition; this view is amply justified by the state of language and grammar in this *Kandā* also.

III recension

The Northern recension is represented by the NE version (Ā V B D₁), the NW version (Ś D₁ M₁) and the W version (D₁ M₁). The NE version includes the codex N₁ which, as is already known, is our earliest MS. of the *Rāmāyaṇa* so far available. The editors of the previous *Kandā* have

already pointed out that despite its being a NE codex by virtue of its script and provenance, it is generally in agreement with the NW version. Let us discuss its character in detail.

Ñ₁

This codex assumes additional—perhaps, intriguing—importance for the Sundarākāṇḍa and the following two *Kāṇḍas* for two reasons. Firstly, the last three *Kāṇḍas* beginning with the Sundarākāṇḍa are written by a scribe different from the one who copied the first four *Kāṇḍas*. Secondly, there is no mention of the date of copying or any other personal data anywhere in any of these three *Kāṇḍas*.

The codex contains a post-colophon entry at the end of the Kiskindhākāṇḍa, *sr*, at the end of the first Sarga of the Sundarākāṇḍa here, which is as follows:

संवत् १०६१ सापद चर्दि ४ महाशिवरात्रि-पुष्पवर्षा-सोम-लोद-व-मङ्गल-धौम-द-गङ्गा-पदेन सुप्रमान कीर्तुषी
कृष्णविक्रमराजो देवातदेवीव-पादमालिक-श्रीवज्रव हुते पादमालिख (अवस्य *ms. del.*) पण्डित श्री श्रीकृष्णभट्ट-
श्रीयोगिनिगोस्वरी ।

Prof. G. H. Bhatt, the former General Editor, had reproduced this entry in the description of Ñ₁ in his Introduction to the Bālākāṇḍa (p. xv) but he had realized that his reading was far from satisfactory and accepted the correctness of Dr. Mirashi's reading (cf. B. O. R. I. Vol. XXIII [1942], p. 293) in a footnote on the first page of his Supplementary Introduction to the same *Kāṇḍa*. The original wrong reading was somehow reproduced in the Introduction (p. ix) to the Ayodhyākāṇḍa. This entry states that the copy of the *Ramāyana* was made by Gopati, son of Śrīkura, in the Samvat year 1076 which has been unanimously identified with Vikrama Samvat 1076 and is thus equivalent to 1020 A.D. We are not here concerned with the historical question of the identity of the king mentioned in this entry. What is more important for our purposes is the fact that the first scribe Gopati went on with the work of copying the *Ramāyana* from *Kāṇḍa* to *Kāṇḍa* without mentioning his name or date anywhere until he came to the end of the Kiskindhākāṇḍa at the close of which he affixed a colophon giving the date of copying, the name of the ruling king and his own identity as well in a manner which clearly shows that he had completed his task. Now, it is impossible to believe that a scribe would be commissioned to copy the text of the *Ramāyana* up to the end of the Kiskindhākāṇḍa only. The question naturally arises as to what made the scribe suddenly to end his assignment and affix his signature, as it were, at the end of his part of the work by way of the post-colophon entry.

The second question relates to the date of the copying of the last three *Kāṇḍas* beginning with the Sundarākāṇḍa. As no date is mentioned anywhere in this part of the MS., it is difficult to state with any degree of certainty what margin of time separates, if it does at all, the copying of the first four *Kāṇḍas* from that of the last three in this codex. In fact, had it not been for the continuous numbering of the folios of Sundara and the two following *Kāṇḍas*, a more fundamental question would have naturally risen whether these three *Kāṇḍas* really form part of a single MS. whose first four *Kāṇḍas* were copied by Gopati. We may also take note of the fact that the first four *Kāṇḍas* as well as the last three are copied continuously *sr* without leaving any space between the end of the preceding *Kāṇḍa* and the beginning of the following one. It is only at the end of the Kiskindhākāṇḍa that this uniformity is broken: the Kiskindhākāṇḍa ends on folio 376^b with only a single line written on it while the Sundarākāṇḍa is commenced on folio 377^a.

Ñ₁—its character

Prof. G. H. Bhatt has stated in the Introduction to the Aranyākāṇḍa that Ñ₁ appeared to lean towards the NW version rather than the NE version to which it belonged. Prof. D. R. Mankad, in his Introduction to the Kiskindhākāṇḍa, corroborated this observation of Prof. Bhatt on the strength of the evidence of the Kiskindhākāṇḍa. While in the Aranyākāṇḍa Ñ₁ has 185 star passages (87 *ms.* + 98 *subst.*) in common with NW version, it has 186 star passages (95 *ms.* + 91 *subst.*) in common with NW version in the Kiskindhākāṇḍa. This clearly shows that the affiliation of this NE codex to the NW version is not accidental or casual. This is confirmed negatively by the fact that Ñ₁ has 40 star passages

(26 ins. + 21 subst.) is common with the NE version (one or more MSS.) in the Aranyakāṇḍa, while in the Kṣikundhākāṇḍa it has merely 3 inserted star passages common to NC version (one or more MSS.). It is obvious that while \tilde{N}_1 remains steady in its relation with NW version in both the Aranyakāṇḍa and Kṣikundhākāṇḍa, its relation with NC version, so far as the evidence of the star passages goes, deteriorates substantially in the Kṣikundhākāṇḍa.

This tendency of \tilde{N}_1 to agree with NW version rather than NE version continues to be as pronounced in the Sundarakāṇḍa as in the Kṣikundhākāṇḍa. Let us consider the evidence in detail.

At the outset, we find that in regard to the extent of the Sundarakāṇḍa, \tilde{N}_1 agrees with NW MSS. rather than with NC MSS. For, while the NE MSS., viz., \tilde{N}_1 V₁ B₁ & D₁ include Sarga 65-66 of the Kṣikundhākāṇḍa (Cr. Ed.) in the Sundarakāṇḍa, \tilde{N}_1 agrees with NW and W MSS., viz., Ś₁, D₁ & L₁ & N₁ and reads the first Sarga of the Sundarakāṇḍa (Cr.) as the last Sarga of the Kṣikundhākāṇḍa. That this agreement of \tilde{N}_1 with NW MSS. is not accidental becomes clear when we consider the evidence provided by the star passages in the Sundarakāṇḍa.

Note: NW stands for NW + W MSS. in this section.

\tilde{N}_1 going with NW (one or more MSS.) only:

Ins.: 30, 38, 46, 58, 96, 100, 106, 138, 154, 282, 288, 370, 442, 449, 456, 458, 461, 468, 475, 481, 483, 488, 512, 514, 523, 546, 555, 572, 581, 587, 607, 601, 708, 709, 712, 723, 725, 740, 746A, 756, 757, 769, 781, 788, 791, 810, 816, 820, 822, 827, 834, 869, 880, 915, 920, 929, 943, 954, 982, 1033, 1081, 1085, 1088, 1074, 1226, 1130, 1139, 1150, 1153, 1156, 1218, 1236, 1241, 1249, 1289, 1290, 1310, 1317, 1321, 1330, 1336, 1376, 1391 = 83

Subst.: 32, 247, 516, 575, 579, 593, 595, 598, 803, 828, 838, 883, 886, 896, 971, 988, 1001, 1018, 1142, 1148, 1184, 1203, 1210, 1221, 1271, 1282D, 1309, 1371A, 1382 = 29

\tilde{N}_1 going with NE (one or more MSS.) only:

137, 273 = 2 (both insertions)

The obvious conclusion is reinforced by negative evidence, too.

NE (two or more MSS.) only without \tilde{N}_1 :

Ins.: 6B, 8, 40, 44, 55, 58, 84, 87, 89, 90, 97, 107, 131, 133, 135, 145, 150, 159, 171, 281, 192A, 207, 217, 233, 235, 248, 250, 260, 269, 274, 291, 301, 318, 320, 321, 323, 329, 331, 341, 345, 346, 348, 361, 362, 365, 374, 379, 402, 409, 412, 424, 426, 428, 440, 446, 447, 452, 467, 472, 500, 506, 507, 509, 513, 547, 556, 557, 560, 621, 622, 634, 638, 642, 661, 677, 695, 747, 753, 755, 770, 781, 783, 805, 806, 826, 835, 862, 898, 901, 924, 940, 1025, 1034, 1035, 1038, 1042, 1047, 1060, 1066, 1079, 1154, 1171, 1237, 1295, 1298, 1301, 1308, 1314, 1335, 1345, 1350, 1382, 1390 = 114

Subst.: 12, 31, 36, 61, 64, 66, 69, 69A, 70, 101, 109, 111, 117, 127, 134, 139, 149, 141, 166, 176, 177, 178, 194, 196, 198, 202, 208, 218, 219, 226, 230, 232, 253, 254, 256, 263, 303, 305, 336, 343, 353, 376, 380, 422, 429, 430, 433, 437, 451, 459, 474, 478, 489, 492, 495, 504, 576, 582, 586, 592, 636, 637, 668, 701, 702, 711, 723, 733, 749, 750, 773, 785, 792, 793, 794, 797, 799, 811, 812, 814, 829, 837, 838, 899, 900, 905, 906, 935, 939, 975, 990, 991, 997, 998, 1004, 1022, 1026, 1016, 1054, 1057, 1158, 1204, 1205, 1206, 1227, 1240, 1260, 1264, 1276, 1283, 1311, 1322, 1340, 1374, 1375, 1377, 1379 = 118

NW (two or more MSS.) only without \tilde{N}_1 :

Ins.: 5, 7, 14, 15, 17, 19, 25, 28, 34, 47A, 53, 60, 75, 84, 88, 91, 92, 95, 95A, 110, 119, 130, 351, 387, 411, 420, 444, 482, 566, 632, 635, 700, 707, 724, 767, 772, 775, 957, 1016, 1018, 1027, 1112, 1282D, 1282E, 1333 = 46

Subst.: 2, 6A, 21, 73, 129, 246, 434, 438, 441, 485, 602, 670, 771, 817, 819, 1313 = 15

Besides, in regard to variants, \tilde{N}_1 is found to go more frequently with NW MSS. than with NE

MSS. The evidence provided by the *Sundarakāṇḍa* considered both positively and negatively would compel the conclusion that \tilde{N}_1 is a filiate of NW version rather than a codex of NE version to which it belongs.

\tilde{N}_1 has, in fact, gone further. It appears that it has developed its own identity—independently of any version. When Prof. Mankad remarked in his Introduction to the *Kaṣkandhākāṇḍa*, 'the point worthy of note is this that there are some cases in which \tilde{N}_1 does not go with NE, NW or S; i. e. it has its own tradition' (p. xxix), he could not have had in mind the evidence of the *Kaṣkandhākāṇḍa* only; because in the *Kaṣkandhākāṇḍa* \tilde{N}_1 has only two exclusive assertions (nos. 148 and 1233) and two exclusive substitute passages (nos. 183 and 614)—which would be negligible as evidence on which to base any opinion. Probably, he had the evidence of the *Aranyakāṇḍa* in mind—for, in that *Kāṇḍa*, \tilde{N}_1 has 47 exclusive passages (38 ms. + 9 subst.). In comparison with the practically total absence of exclusive passages in the *Bālakāṇḍa*, *Ayodhyakāṇḍa* and *Kaṣkandhākāṇḍa*, the existence of so many in forty-seven exclusive passages in the *Aranyakāṇḍa* is striking and marks a deviation in the character of this codex in that *Kāṇḍa*.

In the *Sundarakāṇḍa*, this deviationist tendency of \tilde{N}_1 reveals itself quite clearly. It has in this *Kāṇḍa* a total of 131 exclusive passages (128 ms. + 3 subst.) all to itself. For details, see the description of the codex. This is practically one-tenth of the total number of star passages in the whole *Rāmāṇḍa* and is quite remarkable for a single MS. in register.

Lastly, N recension (NW two or more MSS. + NE two or more MSS.) going without \tilde{N}_1 in the following star passages:

4, 6, 9, 10, 11, 35, 51, 56, 57, 62, 99, 163, 183, 186, 203, 205, 209, 210, 214, 327, 382, 370, 577, 582, 630, 646, 647, 649, 650, 720, 734, 774, 776, 1131, 1195, 1197, 1198, 1199, 1213, 1275, 1276, 1286, 1287, 1297, 1299, 1312 = 46

Out of these, six passages viz. 51, 214, 1134, 1213, 1276, 1286, are not supported by Ds. Besides, the following eight passages of N recension are not supported by any MS. of W version:

392, 393, 578, 974, 989, 1030, 1315, 1334.

There is not a single star passage which is common to \tilde{N}_1 and W version exclusively.

There is not a single star passage in which \tilde{N}_1 agrees along with one or more MSS. of the S recension.

The following conclusions may be drawn on the basis of this evidence of the *Sundarakāṇḍa*:

1. \tilde{N}_1 represents a text-tradition of the Northern recension after the original common text had been divided into the Northern and the Southern recensions.
2. \tilde{N}_1 individually reveals no influence of the S recension.
3. \tilde{N}_1 represents a text-tradition of the N recension before its bifurcation into NW and NE versions occurred, because 54 star passages which are exclusive to the N recension are absent in \tilde{N}_1 . This would be possible only if the text-tradition common to NW and NE recension developed after the text-tradition represented by \tilde{N}_1 had separated from it.
4. The text-tradition represented by \tilde{N}_1 later came under the influence of NW version after the bifurcation of N recension into NW and NE versions took place, as the 172 star passages (83 ms. + 29 subst.) which \tilde{N}_1 has in common with NW only would show.
5. At the same time, the text-tradition of \tilde{N}_1 was itself undergoing dilution as indicated by the 131 exclusive star passages which are not found in any other codex.
6. All these stages of development were completed before 1020 A.D., the date of the codex.

Before concluding these observations regarding \tilde{N}_1 , it is worth noting that the individualistic tendency of \tilde{N}_1 represented by its own exclusive passages is fluctuating: in *Bālakāṇḍa* and *Ayodhya-*

kāṇḍa, it is practically non-existent; it emerges in a definite form in Aranyakāṇḍa (with 47 exclusive passages), subdues in Kikindhikāṇḍa (with 4 exclusive passages) and appears again in a pronounced manner in Sundarakāṇḍa (with 131 exclusive passages). Obviously, we have to wait for the evidence of the last two Kāṇḍas before arriving at a final assessment of the character of this codex.

Other NE MSS.

Āa and B₁ continue to remain steady in the text-tradition represented by NE version. But the other three codices of Bengali version viz., B₂-4 which are utilized for the first time show a varying degree of fluctuation as indicated, for example, by the number of exclusive star passages in each one of them. More particularly, B₂ and B₃ are seen sometimes to agree with MSS of NW version and at others recording their own individual variant readings. B₂ has twelve additional lines at the end of Appendix passage no. 12 which it has in common with other N MSS.

W version

The question of the existence of an independent Western version was first mooted by Prof. G. H. Bhatt in his Introduction to the *Balakāṇḍa*, but he later revised his opinion in the Introduction to the *Aranyakāṇḍa* and stated that the MSS in question should be included in NW version as there was not enough evidence to warrant the postulation of an independent Western version. Before Prof. Bhatt revised his opinion in 1953, the *Ayodhyakāṇḍa* had been published and its editor, Dr. P. L. Vaidya, had seen no need to differ from Prof. Bhatt's opinion and accepted an independent W version represented by three MSS. Prof. D. R. Mankad, editor of the *Kikindhikāṇḍa*, took note of the shift in Prof. Bhatt's view, examined the question in relation to *Kikindhikāṇḍa* and came to the conclusion that the acceptance of an independent W version would be justified.

It is only natural that this important question should be investigated in relation to the *Sundarakāṇḍa*. There are three MSS, viz. D₁ : : involved in the problem so far as this Kāṇḍa is concerned. We shall examine the evidence furnished by each one of them.

We may note in the beginning that in regard to the extent of the *Sundarakāṇḍa* D₁ : : agrees with NW MSS in reading the first Sarga of the *Sundarakāṇḍa* (Cr.) as the last Sarga of the *Kikindhikāṇḍa*. As regards the end of the *Sundarakāṇḍa*, all N MSS except B₁ D₁ : : read Sargas 1-15 of the *Yuddhakāṇḍa* (Cr.) in the *Sundarakāṇḍa*. D₁ and D₂ stand apart from all the other MSS of both the recensions in reading Sargas 1-31 of the *Yuddhakāṇḍa* (Cr.) as part of the *Sundarakāṇḍa*.

Let us examine the three codices individually on the basis of star passages.

D₁

Exclusive passages . . . 43, 49, 530, 761, 787, 799, 821, 843, 852, 936 (all insertions)

It has only one passage—no. 52—in common with NE only and none at all in common with NW only. It has two insertions—no. 51 and 945—and one subst. passage, no. 889 in common with NW and NE versions taken together. It has no passage in common with S recension only.

D₂

Exclusive passages

Ins. 116, 643, 763,

Subst. : 304

D₂ agreeing with NE only

Ni

" " " NW only

442, 632, 635

" " " N recension

Ins. 408, 435. Subst. 809

" " " S recension

Ni

This analysis shows that there is hardly anything distinctive about these two MSS, that they are individually not influenced by S codices so far as star passages are concerned, that on the whole they

are N MSS., D₁ having a single star passage in common with NE but none with NW, and D₁ having three star passages in common with NW but none with NE.

This assessment of their character remains unaffected when the two MSS. are considered together :

D₁ and D₂ have one insertion (531) and one substitute passage (3) exclusive to them together.

They have the following star passages in common with N recession (one or more MSS.) only :

Ins. 104, 154, 164, 214, 367, 369, 385, 403, 607, 791, 1040, 1075, 1124, 1125, 1186, 1137, 1147, 1213, 1218, 1236, 1257 (nos in italics being found only in N₁ among NE MSS.).

Subst. 124, 199, 604, 605, 896, 973, 976, 983, 1134, 1137, 1148, 1183, 1184, 1203, 1216, 1222, 1286 (nos in italics being found only in N₁ among NE MSS.).

D₁ and D₂ together have no star passage common with S recession only.

Next, let us consider D₁ and D₂ each in combination with D₃. The picture emerging from the above detailed consideration does not change materially, although the impact of D₃ is not imperceptible.

D₁ and D₃

—have the following star passages exclusive to them :

Ins. 18, 39, 47A, 50, 671, 676, 722, 760, 870, 885, 892, 903, 916, 918, 958, 968, 985 = 17
Subst. 23.

—have in all 24 star passages in common with N recession out of which

(i) 5, 7, 19, 34, 83 are insertions common to NW version (one or more MSS.) only,

(ii) 6, 9, 10, 57, 63, 83, 93, 464, 858, 952, 1197 are insertions and 35, 54, 56, 73, 1243 are substitute passages common to N recession (one or more MSS. of NW and NE versions),

(iii) 470, 810 are insertions and 32 a subst. passage common to NW (one or more MSS.) and N₁ only from the NE version.

—have only five star passages common to S recession (one or more MSS. : 20, 24, 27, 549, 927)
(all insertions)

Now let us consider D₂ and D₃ together.

D₂ and D₃

—have five exclusive star passages. 218, 242, 375, 798, 964 (all insertions).

—have 465, 501, 511, 646, 672, 909, 1231 (*ins.*) and 670 (*subst.*) in common with N recession (one or more MSS.).

—have 456, 514, 601, 712, 740, 756 (*ins.*) and 883 (*subst.*) in common with NW (one or more MSS.) and N₁ only from NE version.

—have no star passage common to S recession only.

D₃

The picture undergoes a significant change when we examine D₃ individually and D₁ + 2 together. Considered individually, it has two Appendix passages (Nos. 3 and 6) consisting of a total of 75 lines (33 + 42) exclusively to itself. Besides, it has 63 inserted and 9 substitute passages, making a total of 72, exclusively to itself. (For details, see description of the codex). This is a clear indication that D₃ is not moving in the groove of any particular version or recession.

Moreover, D₃ has

—4⁵² (*ins.*) and 1313 (*subst.*) in common with NW (one or more MSS.) only,

—1123 (*ins.*) and 122, 147, 1220 (*subst.*) in common with NE (one or more MSS.) only,

—122, 4⁷⁴, 4⁷⁰, 4⁶³, 571, 5⁶², 746A, 929, 983, 1110, 1130, 1249, 1250, 1233, 1275, 1278,

1282 B, 1287, 1297, 1299 (ms.) and 125, 212, 1277, 1294, 1312 (subst.) in common with N recension (one or more MSS. of NW + NE versions).

—126, 168, 263, 264, 686, 1007, 1011, 1131, 1207, 1212 (all ms.) in common with S recension (all MSS.) only.

D₃ thus appears individually to be a misch-codex, deviating from NW version, too, unlike D₁ and D₄. The fact that it has ten star passages in common with the entire S recension indicates how, unlike its allied codices, it is individually influenced by S recension.

When D₁ & 4 are considered collectively, the incidence of deviation rises.

D₁ & 4

—have the following 16 star passages exclusive to them :

ms.: 121, 238, 308, 382 A, 526 A, 527, 618, 623, 642, 956, 987, 1063, 1120, 1353.

Subst.: 223, 231.

—go with N recension (one or more MSS. of NW + NE versions) only :

ms.: 4, 128, 144, 157, 163, 180, 183, 185, 192, 203, 205, 209, 210, 212, 228, 241, 242, 275, 278, 283, 289, 300, 307, 309, 310, 313, 324, 326, 327, 330, 331, 351, 356, 360, 368, 371, 382, 384, 391, 399, 407, 416, 418, 425, 464, 476, 480, 484, 497, 524, 525, 532, 533, 539, 547, 563, 570, 577, 603, 606, 617, 630, 641, 641 A, 647, 650, 673, 674, 681, 689, 695, 697, 707, 710, 736, 737, 738, 742, 746, 732, 754, 759, 764, 766, 767, 768, 774, 776, 777, 784, 786, 789, 795, 807, 821, 844, 855, 859, 864, 866, 887, 897, 931, 950, 980, 1010, 1015, 1021, 1069, 1087, 1107, 1117, 1118, 1241, 1246, 1255, 1287, 1190, 1196, 1217, 1224, 1293, 1304, 1343, 1371 = 125

Subst.: 99, 136, 135, 179, 186, 201, 237, 240, 245, 249, 257, 281, 286, 287, 306, 325, 342, 355, 432, 505, 550, 583, 608, 616, 649, 681, 714, 715, 729, 730, 778, 800, 804, 813, 825, 840, 841, 847, 849, 907, 921, 922, 970, 984, 1002, 1009, 1019, 1024, 1045, 1050, 1090, 1094, 1104, 1159, 1182, 1198, 1199, 1208, 1211, 1214, 1215, 1235, 1242, 1244, 1247, 1251, 1254, 1256, 1258, 1282, 1303, 1325, 1378 = 73

—have one subst. passage (no 220) only in common with NE version without N₁.

—have the following star passages in common with NW (one or more MSS.) and N₁ only :

ms.: 120, 126, 138, 282, 288, 329, 400, 401, 421, 423, 442, 449, 458, 467, 468, 475, 481, 512, 516, 523, 546, 552, 572, 587, 600, 708, 709, 723, 725, 737, 769, 782, 788, 810, 820, 822, 817, 828, 834, 869, 880, 886, 894, 915, 920, 929, 943, 951, 982, 999, 1033, 1061, 1063, 1068, 1156, 1241, 1249, 1271, 1280, 1290, 1310, 1317, 1321, 1330, 1336, 1339, 1376, 1382, 1391 = 69

Subst.: 247, 421, 579, 593, 595, 598, 803, 810, 878, 1001, 1028, 1072, 1142, 1210, 1309, 1371 A, 1382 = 17

—have the following star passages in common with NW (one or more MSS.) only :

ms.: 130, 354, 381, 411, 420, 767, 771, 772, 775, 817, 1018, 1027 = 12

subst.: 129, 434, 438, 485, 510, 819 = 11

—have only three star passages in common with S recension (one or more MSS.) only :

1, 502, 526 (all insertions).

On the basis of these data, it may be stated that D₁ & 4 together represent a text-tradition which, so far as star passages are concerned is practically unaffected by the S recension, that the text-tradition is essentially based on the N recension, however, this tradition is totally unaffected by NE version exclusive of N₁ which, as we have already seen, is a representative of the NW version. The relation of

D1+4 (together) with NW and \tilde{N}_1 appears rather significant. D1+4 have only 18 star passages (12 ins.+6 subst.) exclusively in common with NW version (one or more MSS.). This contrasts sharply with the 86 star passages (69 ins. + 17 subst.) which they have in common with NW (one or more MSS.) version plus \tilde{N}_1 . It would appear therefore that after the NW version separated from the NE version, its text continued to grow through additions which are also received in \tilde{N}_1 and D1+4 which therefore represent a later stage of development. Thereafter, however, \tilde{N}_1 and D1 continued to develop each on its own, as the very large number of star passages exclusive to each of the two would show.

A broad survey of the variants exclusive to each one of these codices revealed the proportion to be. D1: D \tilde{N}_1 : D1+4 = 5: 28: 2 and D1+4: D1+4. D1+4. D1+4 = 13: 45: 1: 16.

Putting all these facts together, it appears that D1+4—more particularly D \tilde{N}_1 —represent a text-tradition which is based on but not identical with NW version and show distinctive peculiarities in such number as would justify the hypothesisation of a separate version—called W version—represented by them.

The Extent of the Sundarākāṇḍa

S recension is unanimous in regard to the extent of the Sundarākāṇḍa which is the accepted in this edition. N recension is, however, divided both in regard to its beginning and its ending. And this division is, as might only be expected, version-wise. The NE version except \tilde{N}_1 includes the last four Sargas (63-66) of the Kṛṣṇadhārmakāṇḍa in the Sundarākāṇḍa, while \tilde{N}_1 and NW MSS. read the first Sarga of the Sundarākāṇḍa as the last Sarga of the Kṛṣṇadhārmakāṇḍa. As for the end, N recension MSS. are unanimous in extending the Sundarākāṇḍa over a few Sargas at the beginning of the Yuddhākāṇḍa. All of them except B1 D1+4 include Sargas 1-15 of the Yuddhākāṇḍa (Cr. ed.) in the Sundarākāṇḍa. B1 includes only 1-12 Sargas and D \tilde{N}_1 only 1-5 Sargas of the Yuddhākāṇḍa in the Sundarākāṇḍa; while D1 and D \tilde{N}_1 extend the Sundarākāṇḍa so as to include the first thirty-one Sargas of the Yuddhākāṇḍa.

We may refer to the view of some scholars regarding the extent of the Sundarākāṇḍa in the earlier stages of the growth of the epic. For instance, Dr. V. S. Agrawala and Rai Krishnadas state: "Some MSS. (in N-W recension) carry the title Sundarākāṇḍa up to the end of Yuddhākāṇḍa, treating the latter as the Lankā-parvan of the former. This shows that at one time only the Ayodhyā-kāṇḍa and the Sundarākāṇḍa formed the whole text up to Rāma's coronation."—JAOS Vol. 82 (1962), p. 578. Suffice it to say here that the evidence of the MSS. in this respect should be treated with great circumspection. For it is not unlikely that the scribes were not as scrupulous in this matter as they might be expected to be. For instance, D \tilde{N}_1 designates विनिष्ठास्य as उद्योतस्य in the colophons of Sargas 49 and 50; D \tilde{N}_1 has the colophon: एतन्निर्वाणः etc., at the end of Sarga 27 and मनुजसिंह उद्योतस्यः at the end of Sarga 28 of the Sundarākāṇḍa.

In Kṣemendra's Rāmāyaṇamahājarī

Kṣemendra's Rm. which generally follows the NW recension does so in this respect also. The contents of the first Sarga of the Sundarākāṇḍa are found included in the Kṛṣṇadhārmakāṇḍa in st. 510-573.

Rm. lists the following topics which constitute the contents of the Sundarākāṇḍa in this edition (additional titles are placed within brackets) :

In Kṛṣṇadhārmakāṇḍa—1. [हनुमः श्रीरामचन्द्राय] (st. 510-533), 2. वैद्यवार्धनम् (534-47); 3. हनुमः दत्तम् (548-559); 4. विनयम् (560-64); 5. सप्तमहम् (565-73).

In Sundarākāṇḍa—6. चरितम् (1-17); 7. अन्तर्मुखम् (18-21); 8. श्रीरामचन्द्राय (122-136); 9. रामचन्द्राय (137-161); 10. रामचन्द्राय (162-230); 11. विनयम् (231-297); 12. हनुमत्प्राशस्त्यम् (298-381); 13. रामचन्द्राय (382-431); 14. विनयम् (432-439); 15. अन्तर्मुखम् (440-443); 16. रामचन्द्राय (444-451); 17. रामचन्द्राय (452-462); 18. रामचन्द्राय (463-481); 19. रामचन्द्राय (482-490); 20. रामचन्द्राय (491-500); 21. रामचन्द्राय (501-506); 22. रामचन्द्राय (507-632); 23. रामचन्द्राय (633-643); 24. [हनुमत्प्राशस्त्यम्]

इण्डालिखितम् (544-560)]; 25. सुनन्ददत्तम् (661-678), 26. [सुनन्द दत्तम् श्री मतेः (679-693)]; 27. [सुनन्द दत्तम् (694-705)].

Nos. 25, 26 and 27 of this list are included in the *Sundarākāṇḍa* in the Rm. but they form the contents of Sargas 7-9 of the *Yuddhakāṇḍa* in this edition. Rm. agrees with Ds in this respect.

The Story ■ the *Sundarākāṇḍa*

In the *Sundarākāṇḍa*, Hanumān flies over the strip of the ocean in an attempt to find out Sītā's whereabouts. On the way, he shoves aside the mountain Mānāḍra which had emerged from the water to provide a resting platform to him, he had to use his wits against Sarasā whom the gods had sent to test his strength, and had to kill Sindhukā, the female demon, who blocked his progress. After landing on the island, he scans the beauty of the city of Laṅkā nesting on the Trilokya mountain. Wondering how to get inside this strongly guarded capital of Rāvana, he finally enters it evening time, assuming the size of a cat. The moon ■ scattering its silver sheen over the landscape, while Hanumān searches the city and the palaces of Rāvana and his councillors and the Aśoka-āṇḍa where he is lucky to find Sītā surrounded by female demons. In the early hours of the morning, Ravana lawfully visits Sītā and coaxes, cajoles and threatens her in an attempt to secure her willing submission. Sītā, however, spurns his advances whereupon he orders the female demons to bind Sītā to his will by any and every means and leaves the place.

The attempts of the female demons to persuade or frighten Sītā fail. They threaten to cut the distressed Sītā to pieces. But Trījāla intervenes and warns them all against the terrible fate that would overtake Rāvana as indicated by the dream she had had and asks them to treat Sītā kindly.

Hanumān who was perched on a tree was a witness to all these happenings. He proclaims the glory of Rāma and his family and, then presenting himself before Sītā, assures her about his identity and narrates the events leading to his arrival there. He then offers her the ring which Rāma had sent. Sītā is greatly moved. She describes her own plight and warns that Rāma should rescue her from Ravana within two months after which Ravana had threatened to dispose of her if she remained unyielding. Hanumān asks for a token of recognition for Rāma whereupon Sītā hands over her crest jewel to him and describes the crow incident which was known in its details to no other persons except Rāma and herself.

The Hanumān, desiring to test the strength of Ravana, destroys the Aśoka garden and kills the guards of the garden. Ravana sends bands of armed demons and his son, Akṣa, who is killed by Hanumān. Then Indrajit comes on the scene. He fetters Hanumān with the Brahma missiles and marches him off to Ravana who out of rage orders that the tail of Hanumān be tied with rags, soaked in oil and set afire. With his tail ablaze, Hanumān roams about the city, setting everything on fire and in the end plunges into the ocean to extinguish the blaze on his tail. After taking leave of Sītā who luckily had remained unharmed, Hanuman flies back across the ocean to the Mahendra mountain where the monkeys were anxiously waiting for his return. He is warmly received by Angadā and other monkeys who are all pleased with the success of his mission. On their way back, the monkeys, being full of elation, ravage the Madhavana which was beloved of Seghivā, the monkey-chief and belabour the monkey-guards. Then, they all meet Rāma, Lakṣmana and Sugriva and narrate Hanuman's successful flight to and from Laṅkā. Rāma anxiously asks for details about Sītā whereupon Hanumān offers him the crest-jewel and gives a detailed account of how Sītā was living in the hope of her rescue by Rāma himself.

The contents of the *Sundarākāṇḍa* with some details are attested, apart from other testimonies, by Kālidāsa in *Raghuvamśa* 12 60^{ab}-65 and in *Meghaduta* 51.

Critical Remarks

This Kāṇḍa is peculiar in its constitution because it contains internal checks in regard to its contents. Whatever experiences Hanumān goes through in the course of his flight and stay in Laṅkā are recounted by him before the monkeys on his return and then before Rāma on the Prastavana mountain. Broadly speaking, therefore, Hanumān's recapitulation of his experiences would act as a check on the

contents of the earlier *Sargas* of the *Kanda*. There is discernible a high sense of propriety and relevance in the manner of Hanuman's reporting to his superiors because he reports to Angada and other monkey-chiefs his experiences during the flight and the scenes in Ravana's palace and his witnessing how Ravana threatened Sita and his own conversation with Sita. It is only proper that the details of his conversation with Sita, her laments, her reference to the highly personal details of experience in the Crow incident are all recounted before Rama. This peculiarity of containing built-in checks marks off the *Sundarakanda* from other *Kandas*.

The *Critical Notes* are designed to deal with questions of detail as well as larger questions which ordinarily would be dealt with in the Introduction. The *Notes* are therefore to be treated as a part of the Introduction. We shall notice here some of the episodes or aspects of episodes which have not been discussed in the *Notes*. Before taking them up, however, we shall discuss the significance of the title of this *Kanda*.

The Title of the Kanda

The title *Sundarakanda* is unusual so to say. For while the titles of *Ayodhya*-, *Aranya*- and *Kiskindha* *Manas* are derived from place-names and *Yuddhakanda* is also optionally known as *Lankakanda*, the names of the *Bala*- and *Uttara* *kandas* are based on the earlier and later life of the hero i.e. they are based on the element of time. The title of the *Sundarakanda* conforms in neither of the two principles of designation and thus stands apart from the rest in this respect. Jacoby (*Das Ramajana*, p. 114) has opined that the lovely descriptions in which this *Kanda* abounds gave it its name—*Sundara Kanda* (the Beautiful Section). Winternitz is inclined to the same view. Cf. *History of Indian Literature* (Eng. tr.) Vol. I (1927) p. 490. It should be noted in this connection that the word *सुन्दर* occurs only once in 6.15 in this *Kanda* in a quite inconspicuous manner. The question of the origin of the title is brought no nearer to solution by taking into consideration the possible larger extent of this *Kanda* in the earlier stages of the growth of the epic.

Episodes and Incidents

Surreal episode—The details of this episode and the sequence of the three encounters which Hanuman faced and overcame are set forth in the *Critical Notes*. But the larger question regarding the authenticity of this episode remains despite the fact that it is supported by the MSS. The question arises because of the internal checks referred to above.

The difference in location of the *Surasa* episode in the first *Sarga* in NW and W versions on one side and NE version on the other inside the same-Northern recension may raise doubts which are only strengthened by its omission (which is unduly to be due to haplogy) in *Sarga* 55 in NW and W (except Dc) versions. As a matter of fact the very motivation of this episode looks absurd in the context and makes the episode suspect. It is said that gods wanted to test Hanuman's prowess and therefore requested *Surasa* (mother of gods or Nagas) to obstruct his progress (सर्वपापानां च प्रहारेऽप्यसौ) that Hanuman who is the only one among monkey leaders capable of crossing the ocean and who has undertaken this task in the larger interests of the gods should have to face an additional obstacle deliberately created by the gods with a view to test his strength as a proposition too unreal to be convincing. Very probably, this episode is inserted here to counterbalance the *Simbhaka* episode indeed according to the evidence of some MSS. It is no more than a duplication of the *Simbhaka* episode in conception and details of description.

That the *Simbhaka* episode is an organic part of the contents of the *Sundarakanda* is beyond doubt. When Sugriva briefs the monkey leader about the topography and land marks of the Southern direction, he states that in the midst of the southern ocean there lived a female demon known as *Angarika*, who lived on creatures by catching hold of their shadows.

इतिवत् संप्रत्यय मध्ये कस्य तु शङ्कसी।

अहमस्मि विद्वत्ता एवामस्मिन् मोक्षी ॥-५.१०.२६

He mentions Maināka, too, but there is, naturally, no mention of Surasā for, as we learn from the *Kāṇḍa*, she was a temporary obstacle engineered by gods and not a permanent feature of the southern ocean.

The evidence of the *Rāma-upākhyāna* in the *Maikāṇḍa*'s (III. 258-276) is also significant. Māh. III. 266 57 reads:

॥ विरमामिव दुग्धेष्टं दध्नांरम् ।
 दध्नोवनविस्त्रेभं निद्रुजं जराधर्मम् ॥

This statement about the destruction of a water-demoness clearly refers to the destruction of Surasā. (It may be borne in mind that Surasā is not destroyed, and that she, mother of gods, is described as assuming the demon form). The version of the *Rāma* story utilized by Ru. has, therefore, no knowledge of the Surasā episode.

Ru. knows the Surasā episode with its motivation as concerned in the present *Kāṇḍa*. On the other hand, the *Agni Purāṇa* refers to the Maināka and Simhāl episodes but does not mention the Surasā episode. Cf. *हृषीकेश उवाच विद्वान् विदित्वा च*—A. P. 93. The *Padma Purāṇa* is silent about all the three episodes and therefore sheds no light on the question under consideration.

Lastly, it should be noted that the two tables of contents given in the first and the third Sargas of the *Bālakāṇḍa* do not mention any of these three episodes.

It is apparent on the evidence before us that the Surasā episode, notwithstanding the support of the MSS, did not form part of the original text of the *Rāmāyaṇa* and therefore is a later addition.

Lanka-dakṣi episode—Relegated to the Appendix I (No. 1). It is supported by the entire S recension and by Da and Ds from the N recension. Ds is a much-codex, influenced by S recension. The statement in the 70th line of this passage contradicts the statements made earlier by all these MSS. regarding the manner of Hanumān's entry into the city.

Puṣpaka-carpaṇa—Relegated to the Appendix I (No. 2). The passage is supported by S recension and NW and W versions of N recension; it is omitted in NE version. This passage is omitted in the edition of Gerosso as well as that of Amarnath Thakur in the Calcutta Sanskrit Series (wherein it is Sarga 13 and the footnote adds: ५ and ६ पुष्पकस्य सर्पं मर्त्तियः p. 3565). The passage is highly artificial in language and style and empty of ideas behind high-sounding expression.

Gerosso has omitted Sarga 6 (= 7 B. ed) also, despite the fact that it is supported by all NE MSS, too.

Appendix passage no. 4—is a NW and W insertion of 30 lines. Apart from the amplification contained therein, the passage states that Hanumān had to wait for a whole day before he could convince himself about the identity of Sita at night-fall.

Appendix passage no. 5—is a S insertion. It amplifies the details of Trijaṭ's dream and unreservedly describes Rāma not only as Viṣṇu but the Highest Brahman. Cf. lines 18 ff.

The Kākā episode—is fully supported by both the recensions in Sarga 36 where Sītā narrates it before Hanumān at the latter's request for a means of recognition for Rāma and again in Sarga 63 where Hanumān gives a description of the plight of Sita, hands over to him the crest jewel sent by Sita and repeats the Kākā-incident to convince Rāma about the authenticity of the information brought by him. It may be recalled that this episode is not included in the constituted text of the *Ajodhya-kāṇḍa* b, its editor, Dr. P. L. Vaidya, for want of adequate MS. support.

The Kākā-episode is attested by Kālidāsa in *Raghuvamśa* 12.22-23, Ru. 266 67, *Agni Purāṇa* 9.14, *Padma Purāṇa* 6.269 194 ff and Ru. 5.369-372. The *Padma Purāṇa* version is slightly different from all other accounts towards the end: it states that at the request of Sita Rāma spared the crow through mercy, there is no mention of the crow losing one eye for his misadventure.

Akṣa vadhā episode—is fully supported by the MSS. It is attested by Kālidāsa, *Raghu* 12.63, *Agni P* 9.17, *Padma P* 6.269.286 (उत्पन्नं त्वं is clearly त्वं) *Ru* however does not refer to the destruction of Akṣa.

The first table of contents in *Balakanda* refers to the crushing of the brave Akṣa* (1.160) but the second table in the third *Sarga* of the same *Kaṇḍa* is silent about it.

Lanka dahana episode—is supported by both the recensions. It is attested by Kālidāsa, *Raghu* 12.63, *Ru* 266.68², *Agni P* 9.22, *Padma P* 6.269.268, *Ru* 5.484-570.

Both the tables of contents refer to the burning of the city of Lanka. Cf. 1.162 and 3.23.

Jacobi after a careful investigation of the evidence considers both the Akṣa vadhā and Lanka dahana episodes as later additions. Cf. *Das Rāmāyaṇa* pp. 31 ff.

Madhuvāna episode—is described in *Sargas* 59-62. The MS evidence is discussed in the Critical Notes on 1274*. Jacobi (*op cit* p. 37) holds that the incident of the spoliation of Madhuvāna interferes with the smoothness of the narrative and therefore is a later interpolation.

The arguments of Jacobi can be understood but are such as leave room for a different and equally valid approach to the problem. He has made out a strong case against the Lanka dahana episode being a part of the original *Rāmāyaṇa* and in the course of his reference to the epic in Hanuman which the reciters and poets would be tempted to exploit to the full, he makes a reference to the devastation of Madhuvāna by the monkeys who were elated at their success in the mission. It appears that while the crux of Jacobi's argument remains valid, the appraisal of the Madhuvāna episode has suffered from its being assessed from what may be described as a subsidiary stand point. Let us see how.

It would be readily conceded by every one, I hope, that the successful completion of a rather difficult assignment generates a sense of elation in everyone. Valmiki was a poet and the author of a poem like the *Rāmāyaṇa* could not possibly miss or forego the description of this natural reaction in the host of monkeys bursting with the joy of a mission successfully carried out. What the monkeys would have done would be nothing more than taking some liberty with things usually forbidden to them. While returning they might have trespassed on the Madhuvāna, the preserve of the monkey elucitām Sugrīva, and plucked fruits and helped themselves with the exhilarating fruits/juices ignoring the protests of the guards. This would be not only intelligible but natural enough. There is evidence to show that originally this was the only manner in which the monkeys dealt with the Madhuvāna—they 'enjoyed' it. For instance *Ru* (266.26) states मृगं ह्येव तत्र । *Ru* thus refers to the forcible enjoyment of the Madhuvāna by Hanuman, Angada and their companions. This reading (ह्येव) is supported by all MSS. utilized for the Critical Edition of the third *Paṭha* of the *Mahābhārata*. The *Agni P* is perhaps more explicit when it states मृगं ह्येव तत्र मृगं ह्येव । विषयं दधिमुखाः (9.23). It clearly asserts that the elated monkeys drank Madhu in the Madhuvāna despite the protests of Dadhimukha and others which were brushed aside. The *Padma P* in keeping with its tendency to pass over some details in this context makes no mention of the Madhuvāna at all. *Ru* has the topic as Madhu vāpasa but describes the drinking of Madhu by the monkeys who played pranks characteristic of their kind and the overpowering of Dadhimukha by Angada who pressed him to the ground and 'broke' some of his limbs. Actually while introducing this incident, *Ru* states that Angada permitted them 'to enjoy the festival of drinking madhu' (मृगं ह्येव तत्र मृगं ह्येव मृगं ह्येव) (5.606).

Finally, it may be noted that the first table of contents in the first *Sarga* of the *Balakanda* makes no mention of the Madhuvāna episode while the second table in the third *Sarga* of the same *Kaṇḍa* refers to the forcible enjoyment of Madhu by the monkeys. Cf. मृगं ह्येव तत्र । (st. 23). This should not straightaway be taken as indicative of this episode being a later interpolation. For while the first table of contents is as believed by scholars earlier than the second it sometimes requires explanation in matters of detail. For instance the disputed Akṣa vadhā episode is mentioned in the first table but omitted in the second.

There is, therefore, evidence to show that originally the exuberant monkeys indulged in drinking *Madhu* and taking liberties with the *Madhuvana*, being quite unmindful of the protests of the guards. On this natural foundation, the later reciters built, as argued by Jacobs, the superstructure of the fights and fist-cuffs and the devastation of the *Madhuvana*. The *Bhoga* (enjoyment) of the *Madhuvana* was distorted into its *Bhanga* (destruction)—how easy it is in Sanskrit to change *gg* into *rg*! The layers of the superstructure are not difficult to discern.

Principles followed in the Constitution of the text

The principles followed in the Constitution of the text of the *Sundarākāṇḍa* are the same as those which were formulated and enunciated by the late Prof. G. H. Bhatt, the first General Editor of the *Rāmāyaṇa*, in his Introduction to the *Bālakāṇḍa*. I should like to add for clarification that when MSS. are divided among themselves as well as against N MSS. which, too, are not uniform, a reading has been chosen, which would reasonably account for the variants in both the recensions.

* * * * *

Before concluding, I am glad to make acknowledgements. In the first place, I have to refer, with a sense of personal loss, to the sudden demise of Prof. G. H. Bhatt, the first General Editor of the *Rāmāyaṇa*, in April last year. A man of genial temperament and untiring in the discharge of his duties, Prof. Bhatt considered the *Rāmāyaṇa* project a mission to which in the last few years he dedicated himself entirely. I acknowledge my deep debt of gratitude to him for the help and advice which he offered to me unreservedly in the course of my work in connection with this *Kāṇḍa*. He was able to see the first printed form of the *Sundarākāṇḍa* before he passed away suddenly. Next, I tender sincere thanks to my esteemed friend and senior colleague, Rev. A. Esteller, S. J., former Head of the Department of Sanskrit at the College, who with his unbounded interest in text-critical problems was generous in offering his views full of critical insight and thereby enabled me to have a better perspective of the points which I referred to him. I sincerely thank Dr. U. P. Shah, the present General Editor of the *Rāmāyaṇa*, for the uniform courtesy shown to me. I offer my heart-felt thanks to Shri M. R. Nambiar, Shri H. T. Desai (both of whom are an asset to the dept.) and all other members of the staff of the *Rāmāyaṇa* Department for their willing and generous co-operation extended to me in the course of my work on this *Kāṇḍa*. I, also, thank Shri R. J. Patel, Manager of the University Press, for the neat elegant printing of a work of (from the printer's point of view) such a complicated nature.

शुद्धे रामकाण्डे पञ्चमस्कन्धे सुन्दर सुन्दरस्य ।

आश्विन शुक्ल १, वि. सं २०१२
BOMBAY,
25th October, 1965

G. C. JHALA

CONCORDANCE OF THIS EDITION

with the *Bombay, Kumbhakonam, Gorresio and Lahore Editions*

N.B. —(1) A * passage that is a substitute in one edition and an insertion passage in another edition is marked by the sign { placed before that * passage.

(2) A passage noted in footnotes in the Lahore edition is marked by fn in the Concordance.

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
1	1	1	5	—
2	2	2	—	—
3	3	3	—	IV, 60 13
3-6	4-7	4-7	—	14-17
4 ^a 1. 1-2	—	—	—	10
" 1. 3-6	—	—	2-3	11-12
" 1. 7-10	—	—	4-5	—
5 ^a 1. 1-3	—	—	—	61 6-7 ^b
" 1. 4	—	—	—	—
6 ^a 1. 1-2	—	—	13 ^a -14 ^a	9
" 1. 3-4	—	—	14 ^a -15 ^a	15-16 ^b
6(B) ^a	—	—	—	—
6 ^a 1. 5-8	—	—	—	16 ^a -17
" 1. 9-10	—	—	15 ^a -16 ^b	18
—	—	—	16 ^a	—
6 ^a 1. 11-12	—	—	—	19
7 ^a 1. 1-2	—	—	—	7 ^a -8
" 1. 3-4	—	—	—	—
7 ^a	8 ^a	8 ^a	6 ^a	60 18 ^a
8 ^a	—	—	7-8 ^a	—
7 ^a	8 ^a	8 ^a	8 ^a	18 ^a
7 ^a -8 ^a	8 ^a -9 ^a	8 ^a -9 ^a	—	18 ^a -19 ^a
8 ^a	9 ^a	9 ^a	8 ^a	19 ^a
9 ^a 1. 1	—	—	6 ^a	—
" 1. 2-3	—	—	—	19 ^b fn.
10 ^a 1. 1	—	—	9 ^a	19 ^b fn.
" 1. 2-3	—	—	9 ^a -10 ^b	19 ^c -20 ^b
" 1. 4	—	—	—	—
" 1. 5	—	—	—	20 ^a
8 ^a -10 ^b	9 ^a -11 ^b	9 ^a -11 ^b	—	61 1 ^a -3 ^b
11 ^a 1. 1	—	[11 ^a]	—	3 ^a
" 1. 2	—	11 ^a	10 ^a	4 ^a
10 ^a	11 ^a	11 ^a	—	4 ^a
11 ^a	12 ^a	12 ^a	11 ^a	5 ^a
13 ^a	—	—	11 ^a -12	—
14 ^a	—	—	—	5 ^a
11 ^a	12 ^a	12 ^a	12 ^a	—
12	13	13	17	20
15 ^a	—	—	—	21-22
16 ^a	—	—	—	—
13	14	14	—	—
14 ^a -d	15	15	—	23
17 ^a	—	—	—	24-25 ^b
18 ^a	—	—	—	—
19 ^a	—	—	—	—
14 ^a /	16 ^a	16 ^a	13 ^a	—
20 ^a	26 ^a	26 ^a	—	—

Crnt. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gangesa Ed.	Lahore Ed.
15-16	17-18	17-18	—	26-27
17-19	19-21	19-21	—	11-13
23*	—	—	—	14
24*	—	—	—	—
25-24	22-26	22-26	—	28-32
25-26	[27 ^{ab}]	27-28	—	33-34
27-28	27-28	29-30	—	35-36
28*	—	—	—	37-38
28*	—	—	—	—
27* 1. 1	29 ^{ab}	31 ^{ab}	—	—
27* (A)*	—	—	—	—
27* 1. 2	29 ^{ab}	31 ^{ab}	—	—
30-33	30-34	32-36	—	39-44
28*	—	—	—	45
34	35	37	—	46
35 ^{ab}	36	38 ^{ab}	—	47
35 ^{ab} -39	37-41 ^a	38 ^{ab} -42 ^a	—	60 50 ^a -54
29*	—	—	—	—
40 ^{ab}	42 ^{ab}	42 ^{ab}	—	61 2 ^{ab}
40 ^{ab}	41 ^{ab}	43 ^{ab}	—	47 ^{ab} in
30*	42 ^{ab}	43 ^{ab}	—	47 ^{ab} in
47-47	43-49	44-50	19-40	45-54
31* 1. 5-6	—	—	—	—
48-49	50-54	51-52 ^a	—	55-56
33*	[52 ^{ab}]	52 ^{ab}	—	—
50	52 ^{ab} -1	53	—	57
34*	—	—	—	58-59
51-52	53-54	54-55	21-22	60-61
53-54	55-56	56-57	—	62-63
55	57	58	23	64
56	58	59	—	65
57	59	60	25	66
58	60	61	—	67
59	61	62	26	68
60	62	63	24	69
61	63	64	—	70
62	64	65	27	71
63	65	66	—	72
64	66	67	28	73
65-67 ^a	67-69 ^a	68-70 ^a	—	75-77 ^a
37*	69 ^a -70 ^a	70 ^a -71 ^a	—	77 ^a -78 ^a
67 ^{ab}	70 ^{ab}	71 ^{ab}	—	78 ^{ab}
38* 1. 1-3	71-72 ^a	72-73 ^a	—	79-80 ^a
68	72 ^{ab}	73 ^{ab}	—	—
69	73	74	29	74
70*	—	—	—	—
69 ^{ab}	74 ^{ab}	75 ^{ab}	30 ^{ab}	—
70	74 ^{ab}	75 ^{ab}	30 ^{ab}	80 ^{ab}
40*	75	76	31 ^{ab}	81
[41*]	—	—	31 ^{ab}	—
42* 1. 1-2	76	77	7 57 ^a -58 ^a	82
" 1. 3	77	78	—	83
" 1. 4	78 ^{ab}	79 ^{ab}	61 ^{ab}	84 ^{ab}
" 1. 5	79 ^{ab}	80 ^{ab}	—	84 ^{ab}
—	79 ^{ab} -80	80 ^{ab} -81	63 ^{ab}	85 ^{ab}
71-74	81-84	82-85	—	85 ^a -86
75-83	85-93 ^a	86-94	—	87-90
84-85 ^a	[93 ^a -93 ^a]	95-97 ^a	1-9	91-99
85 ^a -86 ^a	93 ^{ab} -94 ^a	97 ^a -100 ^a	10-14 ^a	100-104 ^a
			14 ^a -15 ^a	104 ^a -105 ^a

Crit. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
43 ^a	—	—	—	—
89 ^{ed}	91 ^{ed}	100 ^{ed}	135 ^{ed}	103 ^{ed}
44 ^a	—	—	16	—
45 ^a	—	—	—	—
90	95	101	17	106
46 ^a	96	102	—	107
91-97 ^d	97-103	103-109 ^d	18-24	108-114
47 ^a L. 1	—	—	43 ^{ed}	115 ^{ed}
47 ^a A. 1 ^a	—	—	—	—
47 ^a L. 2	—	—	48 ^{ed}	115 ^{ed}
47 ^a L. 3	—	—	—	116 ^{ed}
97 ^{ed}	104 ^b	109 ^d	25 ^{ed}	116 ^{ed}
48 ^a	—	—	—	—
98	104 ^c -105 ^b	110	29 ^c -30 ^b	117
49 ^a	—	—	—	—
99-101 ^a	105 ^c -107	111-113 ^b	25 ^c -27	11 ^c -120 ^b
101 ^{ed}	108	114	28 ^c -29 ^b	121
50 ^a	—	—	—	—
102 ^{ed}	108 ^{ed}	113 ^{ed}	28 ^{ed}	120 ^{ed}
102 ^c -107 ^b	109 ^c -114 ^b	115-120 ^b	30 ^c -35	122-126
51 ^a	—	—	36 ^c -40 ^b	127-130
107 ^{ed}	114 ^{ed}	120 ^{ed}	36 ^{ed}	—
108-112	115-119	121-125	40 ^c -45 ^b	131-135 ^d
52 ^a	—	—	45 ^c -48 ^b	—
111	120	126	48 ^c -49 ^b	134 ^c -136 ^b
53 ^a	—	—	—	135 ^{ed}
114-116 ^b	121-123 ^b	127-128	49 ^c -51	137-139 ^b
55 ^a	—	—	52 ^{ed}	—
116 ^c -117	123 ^c -124	129	52 ^c -54 ^b	139 ^c -140
57 ^a	—	—	54 ^c -55 ^b	141
118 ^{ed}	125 ^{ed}	130 ^{ed}	55 ^c	142 ^{ed}
118 ^{ed}	125 ^{ed}	130 ^{ed}	—	142 ^{ed}
119	126	131	56 ^c -57 ^b	143 ^c -144 ^b
58 ^a	—	—	—	143 ^c
120 ^{ed}	127 ^{ed}	132 ^{ed}	—	143 ^c
120 ^{ed}	127 ^{ed}	132 ^{ed}	56 ^{ed}	143 ^c
59 ^a	—	—	—	143 ^c
121 ^{ed}	128 ^{ed}	133 ^{ed}	cf. 41 ^a L. 1	2 ^{ed}
60 ^a	—	—	—	2 ^{ed}
121 ^{ed}	128 ^{ed}	133 ^{ed}	cf. 42 ^a L. 2	3
122-125 ^b	120-136 ^b	134-141 ^b	66-73 ^b	4-11 ^b
61 ^a	—	—	73 ^{ed}	—
127 ^{ed}	136 ^{ed}	141 ^{ed}	—	11 ^{ed}
63 ^a	—	[142 ^{ed}]	—	—
130 ^{ed}	137 ^{ed}	142 ^{ed}	6 2 ^{ed}	12 ^{ed}
130 ^c -136	137 ^c -143	142 ^c -148	2 ^c -8	12 ^c -18
65 ^a	144	[149]	—	—
137 ^{ed}	145 ^{ed}	150 ^{ed}	9 ^{ed}	19 ^{ed}
137 ^{ed}	—	150 ^{ed}	9 ^{ed}	19 ^{ed} fn.
138-142	145 ^c -149	151-155	10-14	20-24
67 ^a	150-152 ^a	156-157 ^b	—	—
—	151 ^c -152 ^b (L.)	157 ^c -158 ^b (L.)	—	—
143	152 ^c -153 ^b	158 ^c -159 ^b	15	25
68 ^a	—	—	—	—
144	153 ^c -154 ^b	159 ^c -160 ^b	16	26
145 ^{ed}	[154 ^{ed}]	160 ^{ed}	17 ^{ed}	27 ^{ed}
145 ^{ed}	154 ^{ed}	161 ^{ed}	17 ^{ed}	27 ^{ed}
146-149	[155 ^c -156 ^b]	162-165	18-23 ^b	28-31
150 ^{ed}	155 ^{ed}	166 ^{ed}	23 ^{ed}	32 ^{ed}
150 ^{ed}	155 ^{ed}	[166 ^{ed}]	24 ^{ed}	32 ^{ed}

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorraso Ed.	Lahore Ed.
151-156	155-161	161-171	24 ^c -29	33-38
157	162	172	1	39
72 ^a	—	—	—	—
158-159	163-164	173-174	7 58-60 ^b	40-41
74 ^a	—	—	—	—
160 ^a	165 ^a	175 ^a	64 ^{ad}	42 ^{ab}
75 ^a	—	—	—	—
160 ^a -161 ^b	165 ^c -166 ^b	175 ^c -176 ^b	62	42 ^c -43 ^b
161 ^{cd}	166 ^{cd}	176 ^{cd}	60 ^{ad}	43 ^{ad}
162 ^{ab}	167 ^{ab}	177 ^{ab}	61	44 ^{ab}
162 ^{cd}	167 ^{cd}	177 ^{cd}	—	44 ^{cd}
76 ^a	—	—	—	45
163-164 ^b	168-169 ^b	178-179 ^b	—	45-47 ^b
77 ^a l. 1	169 ^{ad}	179 ^{cd}	—	—
77 ^a l. 2-3	170	[180]	—	47 ^a -48 ^b
164 ^{cd}	171 ^{ab}	[181 ^{ab}]	63 ^{cd}	48 ^{ad}
78 ^a	—	—	64 ^{ad}	—
165	171 ^c -172 ^b	[181 ^c]	65	49
79 ^a	172 ^c -173 ^b	182	—	—
166-170	173 ^c -176 ^b	183-187	8 1-5	50-54
80 ^a	178 ^{cd}	185 ^{ad}	—	—
171-173	179-181	188 ^c -190 ^d	6-8	55-57
81 ^a	—	—	—	—
82 ^a	182 ^{ab}	190 ^{ad}	—	—
174-175 ^a	182 ^c -183 ^c	191-192 ^{ad}	9-10 ^c	58-59 ^a
175 ^{ad}	183 ^{cd} -184 ^a	192 ^{ad}	10 ^{ad}	—
175 ^c	184 ^b	192 ^d	10 ^d	59 ^b
176	184 ^c -185 ^b	193	—	59 ^c -f
177 ^{ab}	185 ^{cd}	194 ^{ab}	11 ^{ab}	60 ^{ad}
83 ^a l. 1	—	—	—	60 ^{cd}
83 ^a l. 2-4	—	—	—	—
177 ^{cd}	186 ^{ab}	194 ^{cd}	11 ^{cd}	61
84 ^a	—	—	—	62
85 ^a	—	—	12-14	—
85 ^a l. 1-2	185 ^c -187 ^b	195	—	64 ^{ab}

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Corresio Ed.	Lahore Ed.
2	2	2	9	V. 1
97 ^a	—	—	1 ^{ab}	—
1	1	1	1 ^{c-2^b}	1
2	2	2	—	2
98 ^a	—	—	—	—
3	3	3	2 ^{c-3^b}	3
100 ^a	—	—	—	4 ^{ab}
4-7 ^b	4-7 ^b	4-7 ^b	3 ^{c-6}	4 ^{c-7^b}
7 ^{c-8}	7 ^{c-8}	7 ^{c-8}	—	7 ^{c-8}
9 ^{ab}	9 ^{ab}	9 ^{ab}	7 ^{ab}	9 ^{ab}
102 ^a	—	—	—	—
9 ^c	9 ^c	9 ^c	7 ^c	9 ^c
9 ^{c-10^a}	9 ^{c-10^a}	9 ^{c-10^a}	—	9 ^{c-10^a}
10 ^{b-10^d}	10 ^{b-10^d}	10 ^{b-10^d}	7 ^{c-8^b}	10 ^{b-10^d}
103 ^a	—	—	—	—
11-12 ^b	11-12 ^b	11-12 ^b	8 ^{c-9}	11-12 ^b
104 ^a	—	—	10 ^{ab}	12 ^{ab}
105 ^a	—	—	—	—
11 ^{c-12^b}	12 ^{c-13}	12 ^{c-13}	10 ^{c-11}	13-14 ^b
106 ^a	—	—	—	14 ^{ab}
14 ^{ab}	14 ^{ab}	14 ^{ab}	12 ^{ab}	15 ^{ab}
107 ^a	—	—	12 ^{c-14}	—
14 ^{c-16^b}	14 ^{c-16^b}	14 ^{c-16^b}	15-16 ^b	15 ^{c-17^b}
110 ^a	16 ^{c-17^b}	16 ^{c-17^b}	—	17 ^{c-18^b}
16 ^{cd}	17 ^{cd}	17 ^{cd}	17 ^{ab}	18 ^{cd}
17-19	18-20	18-20	17 ^{c-24^b}	19-21
20 ^a	24 ^a	24 ^a	—	23 ^{ab}
20 ^b	[24 ^{ab}]	24 ^{ab}	—	23 ^c
20 ^{cd}	[24 ^{cd}]	24 ^{cd}	16 ^{cd}	25 ^{ab}
21 ^{ab}	[24 ^{ab}]	25 ^{ab}	—	25 ^{cd}
21 ^c	24 ^c	25 ^c	—	23 ^f
22	21	21	—	24
112 ^a	—	—	—	—
113 ^a	22 ^{ab}	22 ^{ab}	—	—
114 ^a	—	—	—	—
23 ^{a-1}	22 ^{c-23^b}	22 ^{c-23^b}	24 ^{c-25^b}	22
23 ^{1^c}	23 ^{cd}	23 ^{cd}	—	23 ^{ab}
115 ^a	—	—	—	—
24	24 ^{c-1}	26	25 ^{c-26^b}	26
116 ^a	—	—	—	—
25	25	27	26 ^{c-27^b}	27
118 ^a	—	—	—	—
26-29 ^a	26-29 ^a	28-31 ^b	27 ^{c-30}	28-31 ^b
119 ^a	—	—	—	31 ^{ab}
29 ^{cd}	29 ^{cd}	31 ^{cd}	31 ^{ab}	31 ^{cd}
30	30	32	—	32
31	31	33	31 ^{c-32^b}	33
120 ^a	—	—	—	—
32-33	32-33	34-35	32 ^{c-34^b}	34-35
34 ^{ab}	34 ^{ab}	35 ^{ab}	—	35 ^{ab}
34 ^{cd}	34 ^{cd}	36 ^{cd}	34 ^{cd}	35 ^{cd}
121 ^a	—	—	—	—
35	35	37	35	37
37 ^{ab}	36 ^{ab}	38 ^{ab}	36 ^{ab}	—
36 ^{c-38}	36 ^{c-38}	38 ^{c-40}	36 ^{c-38}	38 ^{ab} [n.]
39-45	39-45	41-47	39-45	38-44
123 ^a	—	—	—	—
40 ^{a-1}	46	48	46	45
[125 ^a]	—	—	—	—
125 ^a	47 ^{ab}	49 ^{ab}	—	—
46 ^{1^c}	47 ^{cd}	49 ^{cd}	47 ^{ab}	46 ^{ab}

Crit Ed.	Bom Ed.	Kumbha Ed.	Garretn Ed.	Lahore Ed.
151-156	156-161	161-171	24-29	33-38
157	162	172	3	39
158-159	163-164	173-174	7 55-60 ^b	40-41
160 ^a	165 ^a	175 ^a	64 ^a	42 ^a
161 ^a	166 ^a	176 ^a	62	43 ^a
162 ^a	167 ^a	177 ^a	61	44 ^a
163 ^a	168 ^a	178 ^a	—	45 ^a
164 ^a	169 ^a	179 ^a	—	46-47 ^a
165 ^a	170 ^a	180 ^a	—	48 ^a
166 ^a	171 ^a	181 ^a	65 ^a	49 ^a
167 ^a	172 ^a	182 ^a	64 ^a	50 ^a
168 ^a	173 ^a	183 ^a	63	51 ^a
169 ^a	174 ^a	184 ^a	62	52 ^a
170 ^a	175 ^a	185 ^a	61	53 ^a
171 ^a	176 ^a	186 ^a	60	54 ^a
172 ^a	177 ^a	187 ^a	59	55 ^a
173 ^a	178 ^a	188 ^a	58	56 ^a
174 ^a	179 ^a	189 ^a	57	57 ^a
175 ^a	180 ^a	190 ^a	56	58 ^a
176 ^a	181 ^a	191 ^a	55	59 ^a
177 ^a	182 ^a	192 ^a	54	60 ^a
178 ^a	183 ^a	193 ^a	53	61 ^a
179 ^a	184 ^a	194 ^a	52	62 ^a
180 ^a	185 ^a	195 ^a	51	63 ^a
181 ^a	186 ^a	196 ^a	50	64 ^a
182 ^a	187 ^a	197 ^a	49	65 ^a
183 ^a	188 ^a	198 ^a	48	66 ^a
184 ^a	189 ^a	199 ^a	47	67 ^a
185 ^a	190 ^a	200 ^a	46	68 ^a
186 ^a	191 ^a	201 ^a	45	69 ^a
187 ^a	192 ^a	202 ^a	44	70 ^a
188 ^a	193 ^a	203 ^a	43	71 ^a
189 ^a	194 ^a	204 ^a	42	72 ^a
190 ^a	195 ^a	205 ^a	41	73 ^a
191 ^a	196 ^a	206 ^a	40	74 ^a
192 ^a	197 ^a	207 ^a	39	75 ^a
193 ^a	198 ^a	208 ^a	38	76 ^a
194 ^a	199 ^a	209 ^a	37	77 ^a
195 ^a	200 ^a	210 ^a	36	78 ^a
196 ^a	201 ^a	211 ^a	35	79 ^a
197 ^a	202 ^a	212 ^a	34	80 ^a
198 ^a	203 ^a	213 ^a	33	81 ^a
199 ^a	204 ^a	214 ^a	32	82 ^a
200 ^a	205 ^a	215 ^a	31	83 ^a

Cat. Ed.	Bom. Ed.	Kumbha. Ed.	Corrosio Ed.	Lahore Ed.
1 97 ^a	2 —	2 —	9 1 ^{ab}	V. 1 —
1	1	1	1 ^{c-2^b}	1
2	2	2	—	2
98 ^a	—	—	—	—
3	3	3	2 ^{c-3^b}	3
100 ^b	—	—	—	4 ^{ab}
4-7 ^b	4-7 ^b	4-7 ^b	3 ^{c-6}	4 ^{c-7^b}
7 ^{c-8}	7 ^{c-8}	7 ^{c-8}	—	7 ^{c-8}
9 ^{ab}	9 ^{ab}	9 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}
102 ^b	—	—	—	—
9 ^c	9 ^c	9 ^c	7 ^c	9 ^c
9 ^{c-10^a}	9 ^{c-10^a}	9 ^{c-10^a}	—	9 ^{c-10^a}
10 ^{ab}	10 ^{ab}	10 ^{ab}	7 ^{c-8^b}	10 ^{ab}
103 ^a	—	—	—	—
11-12 ^b	11-12 ^b	11-12 ^b	8 ^{c-9}	11-12 ^b
104 ^b	—	—	10 ^{ab}	12 ^{ab}
105 ^b	—	—	—	—
12 ^{a-13}	12 ^{a-13}	12 ^{a-13}	10 ^{c-11}	13-14 ^b
106 ^a	—	—	—	14 ^{ab}
14 ^{ab}	14 ^{ab}	14 ^{ab}	12 ^{ab}	15 ^{ab}
107 ^a	—	—	12 ^{a-14}	—
14 ^{c-16^b}	14 ^{c-16^b}	14 ^{c-16^b}	15-16 ^b	15 ^{a-17^b}
110 ^a	16 ^{c-17^b}	16 ^{c-17^b}	—	17 ^{c-18^b}
16 ^{ab}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	18 ^d
17-19	18-20	18-20	17 ^{c-24^b}	19-21
20 ^a	21 ^a	21 ^a	—	23 ^a
20 ^b	24 ^b	24 ^b	—	23 ^d
20 ^{ab}	24 ^{ab}	24 ^{ab}	16 ^{cd}	25 ^{ab}
21 ^{ab}	25 ^{abc}	25 ^{abc}	—	25 ^{cd}
21 ^d	24 ^d	25 ^d	—	25 ^f
22	21	21	—	24
112 ^b	—	—	—	—
113 ^b	22 ^{ab}	22 ^{ab}	—	—
114 ^b	—	—	—	—
23 ^{cd}	22 ^{c-23^b}	22 ^{c-23^b}	24 ^{c-25^b}	23
23 ^{ef}	23 ^{cd}	23 ^{cd}	—	23 ^{ab}
115 ^b	—	—	—	—
24	24 ^{c-1}	26	25 ^{c-26^b}	26
116 ^a	—	—	—	—
25	25	27	26 ^{c-27^b}	27
118 ^a	—	—	—	—
26-29 ^b	26-29 ^b	28-31 ^b	27 ^{a-30}	28-31 ^b
119 ^a	—	—	—	31 ^{cd}
29 ^{cd}	29 ^{cd}	31 ^{cd}	31 ^{ab}	31 ^{ef}
30	30	32	—	32
31	31	33	31 ^{c-32^b}	33
120 ^a	—	—	—	—
32-33	32-33	34-35	32 ^{c-34^b}	34-35
34 ^{ab}	34 ^{ab}	35 ^{ab}	—	35 ^{ab}
34 ^{cd}	34 ^{cd}	36 ^{cd}	34 ^{cd}	36 ^{cd}
121 ^a	—	—	—	—
35	35	37	35	37
35 ^{ab}	36 ^{ab}	38 ^{ab}	36 ^{ab}	—
36 ^{c-38}	36 ^{c-38}	38 ^{c-40}	36 ^{c-38}	38 ^{ab} fo.
39-43	39-45	41-47	39-45	38-44
123 ^a	—	—	—	—
46 ^{a-d}	46	48	46	45
125 ^b	—	—	—	—
126 ^b	47 ^{ab}	49 ^{ab}	—	—
46 ^{ef}	47 ^{cd}	49 ^{cd}	47 ^{ab}	46 ^{ab}

Cret Ed		Dorm Ed		Kumbh Ed		Corresso Ed.		Lahore Ed	
128 ^a	1-2	—	—	—	—	—	—	46 ^a -1	—
129 ^a	3	—	—	—	—	50 ^{ad}	—	47 ^{ab}	—
130 ^a	4	—	—	—	—	50 ^{ab}	—	47 ^{cd}	—
131 ^a	5-7	—	—	—	—	51-52 ^a	—	48-49 ^a	—
132 ^a	8-10	—	—	—	—	—	—	49 ^a -50	—
47	—	48	—	50	—	68	—	51	—
48-49	—	49-50 ^a	—	51-52	—	—	—	52-53	—
50 ^{ad}	—	[50 ^{ad}]	—	53 ^{ab}	—	—	—	54 ^{ab}	—
1 6 ^a	—	—	—	—	—	—	—	54 ^{ab}	—
50 ^a -51	—	50 ^a -51	—	53 ^a -54	—	—	—	55-56	—
52	—	52	—	55	—	61 ^a -62 ^a	—	57	—
53	—	53	—	56	—	—	—	58	—
54 55	—	54-55	—	57-58	—	11 1-2	—	59-60	—
14 ^a	—	14 ^a	—	14 ^a	—	9 6 ^a -7 ^a	—	61 ^a	—
15 ^a	—	15 ^a	—	15 ^a	—	—	—	62 ^a	—
20 ^a	—	20 ^a	—	20 ^a	—	—	—	63 ^a	—
231 ^a	—	—	—	—	—	47 ^{ad}	—	64 ^a	—
24 ^a -25 ^a	—	24 ^a -25 ^a	—	24 ^a -25 ^a	—	48 ^{ab}	—	65 ^a	—
26 ^a -27 ^a	—	26 ^a -27 ^a	—	26 ^a -27 ^a	—	—	—	66 ^a	—
28 ^a	—	28 ^a	—	28 ^a	—	49	—	67 ^a	—
31 ^a	—	31 ^a	—	31 ^a	—	—	—	68 ^a	—
4 ^{ad}	—	4 ^{ad}	—	4 ^{ad}	—	50 ^{ab}	—	69 ^a	—
133 ^a	—	—	—	—	—	51 ^{ad}	—	70 ^a	—
5 ^{ab}	—	5 ^{ab}	—	5 ^{ab}	—	52	—	71 ^a	—
135 ^a	—	—	—	—	—	53	—	72 ^a	—
5 ^{ad}	—	5 ^{ad}	—	5 ^{ad}	—	56	—	73 ^a	—
137 ^a	—	—	—	—	—	57 ^{ab}	—	74 ^a	—
6 ^{ad}	—	6 ^{ad}	—	6 ^{ad}	—	—	—	75 ^a	—
6 ^{ad}	—	6 ^{ad}	—	6 ^{ad}	—	57 ^{ad}	—	76 ^a	—
238 ^a	—	—	—	—	—	—	—	77 ^a	—
7 ^{ab}	—	7 ^{ab}	—	7 ^{ab}	—	—	—	78 ^a	—
7 ^{ad}	—	7 ^{ad}	—	7 ^{ad}	—	59 ^{ab}	—	79 ^a	—
8 ^{ab}	—	8 ^{ab}	—	8 ^{ab}	—	46 ^{ad}	—	80 ^a	—
31 ^{ad}	—	31 ^{ad}	—	31 ^{ad}	—	60 ^{ab}	—	81 ^a	—
9-10 ^a	—	9-10 ^a	—	8 ^a 9 ^a	—	50 ^{ad}	—	82 ^a	—
10 ^{ad}	—	10 ^{ad}	—	9 ^a	—	53-54 ^a	—	83 ^a	—
11	—	11	—	10	—	54 ^{ad}	—	84 ^a	—
12 ^{ab}	—	12 ^{ab}	—	11 ^{ab}	—	59 ^a -60 ^a	—	85 ^a	—
12 ^{ad}	—	12 ^{ad}	—	11 ^{ad}	—	61 ^{ab}	—	86 ^a	—
142 ^a	—	—	—	11 ^{ad}	—	—	—	87 ^a	—
13-17	—	13-17	—	12-16	—	62 ^a -67 ^a	—	88 ^a	—
18	—	18	—	17	—	10 1	—	89 ^a	—
143 ^a	—	—	—	—	—	2	—	90 ^a	—
19	—	19	—	18	—	—	—	91 ^a	—
App 1 (No 1)	1-27	20-33 ^a	—	19-32 ^a	—	—	—	92 ^a	—
27 ^{ab}	—	—	—	[32 ^{ad}]	—	—	—	93 ^a	—
28-45	—	33 ^a -41 ^a	—	32 ^a -40	—	—	—	94 ^a	—
45 ^{ab}	—	—	—	—	—	—	—	95 ^a	—
46-56	—	42-47 ^a	—	41-46 ^a	—	—	—	96 ^a	—
56 ^{ab}	—	—	—	—	—	—	—	97 ^a	—
57-67	—	47 ^a -51	—	46 ^a -50	—	—	—	98 ^a	—
68-70	—	1-2 ^a	—	1-2 ^a	—	—	—	99 ^a	—
71	—	2 ^a	—	[2 ^{ad}]	—	—	—	100 ^a	—
72-73	—	3	—	3	—	—	—	101 ^a	—
20 ^{ab}	—	4 ^{ab}	—	4 ^{ab}	—	—	—	102 ^a	—
20 ^{ad}	—	4 ^{ad}	—	4 ^{ad}	—	—	—	103 ^a	—
144 ^a	—	—	—	—	—	6 ^{ab}	—	104 ^a	—
145 ^a	—	—	—	—	—	6 ^{ad}	—	105 ^a	—
146 ^a	—	—	—	—	—	7	—	106 ^a	—
147 ^a	—	5 ^{ab}	—	[5 ^{ab}]	—	—	—	107 ^a	—
21 ^{ab}	—	5 ^{ad}	—	5 ^{ad}	—	3 ^{ab}	—	108 ^a	—

Crit. Ed.	Bonn. Ed.	Kumbh. Ed.	Corresio Ed.	Lahore Ed.
21 ¹⁻⁷	6	6 ¹⁻⁷	5	24
22	7-8 ^b	7-8	3-4	22 ^c -23
145 ^a	—	—	—	—
23	8 ^c -9 ^b	9	8	25
150 ^a	—	—	9-11 ^b (cf. 5 246-50)	—
251 ^a	9 ^c -10 ^b	10	—	10
24-25	10 ^c -12	11-13 ^b	11 ^c -13	26-27
252 ^a	—	—	—	—
253 ^a	13 ^{ab}	13 ^{cd}	—	—
26 ^{ab}	13 ^{cd}	14 ^{ab}	16 ^{ab}	29 ^{cd}
26 ^{cd}	14 ^{ab}	14 ^{cd}	14 ^{cd}	37 ^{ab}
254 ^a	—	—	—	37 ^{cd}
27-28 ^b	14 ^c -15	15-16 ^b	14 ^c -15	28-29 ^b
26 ^{cd}	16 ^{ab}	16 ^{cd}	16 ^{cd}	29 ^{cd}
256 ^a	—	—	—	30 ^{ab}
29 ^{ab}	16 ^{cd}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	30 ^{cd}
29 ^{cd}	17 ^{ab}	17 ^{cd}	18 ^{cd}	33 ^{cd}
30 ^{ab}	17 ^{cd}	18 ^{ab}	19 ^{ab}	34 ^{cd}
30 ^{cd}	18 ^{ab}	18 ^{cd}	21 ^{ab}	24 ^{ab}
30 ^{cd}	18 ^{cd}	19 ^{ab}	22 ^{cd}	35 ^{ab}
31 ^{ab}	19 ^{ab}	19 ^{cd}	19 ^{cd}	31 ^{ab}
137 ^a	—	—	19 ^{ab}	31 ^{cd}
158 ^a	19 ^{cd}	20 ^{ab}	—	—
31 ^{cd}	20 ^{ab}	20 ^{cd}	19 ^{cd}	32 ^{ab}
159 ^a	—	—	20 ^{ab}	—
160 ^a	20 ^{cd}	21 ^{ab}	—	—
32 ^{ab}	21 ^{ab}	21 ^{cd}	21 ^{cd}	35 ^{cd} fn.
101 ^a	—	—	—	35 ^{cd}
32 ^{cd}	21 ^{cd}	22 ^{ab}	—	32 ^{cd}
33 ^{ab}	22 ^{ab}	22 ^{cd}	10 ^{cd}	33 ^{ab}
162 ^a	22 ^{cd}	23 ^{ab}	—	—
33 ^{cd}	23 ^{ab}	23 ^{cd}	21 ^{ab}	33 ^{cd}
(163 ^a)	—	—	—	—
(164 ^a)	—	—	—	—
165 ^a	—	—	—	—
34 ^{ab}	23 ^{cd}	24 ^{ab}	22 ^{cd}	36 ^{ab}
167 ^a	—	—	—	—
168 ^a	24-25	24 ^c -26 ^a	—	—
34 ^{cd}	26 ^{ab}	26 ^{cd}	—	—
35-37 ^b	26 ^c -28	27-29 ^b	—	38-40 ^b
169 ^a	29 ^{ab}	29 ^{cd}	—	—
37 ^{cd}	29 ^{cd}	29 ^{cd}	—	40 ^{cd}
170 ^a	30	30	—	—
4 171 ^a	5 30	30	11 1-2	3 1-5
1-5	1-5	1-5	3-7	1-5
172 ^a	6-7	6-7	—	—
6-7 ^a	8-11 ^a	8-11 ^b	8-11 ^a	6-9 ^c
8 ^a	11 ^b	11 ^b	11 ^b	9 ^{cd}
9 ^c	11 ^c	11 ^c	11 ^c	10 ^b
9 ^{cd}	11 ^d	11 ^d	11 ^d	9 ^{cd} fn.
10 ^a	12 ^a	12 ^a	12 ^a	9 ^c
10 ^b	12 ^b	12 ^b	12 ^b	9 ^b
173 ^a	—	—	—	—
174 ^a	22 ^{cd}	12 ^{cd}	—	—
10 ^c	13 ^a	13 ^a	12 ^c	10 ^a
10 ^d	13 ^b	13 ^b	12 ^d	10 ^c
175 ^a	13 ^{cd}	13 ^{cd}	—	—
11-18	14-21	14-21	13-20	21-28
19	22	22	—	19

Crat. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correspo. Ed.	Lahore Ed.
20-24 130 ^a 1-3	23-27 — —	23-27 — —	21-25 — —	20-24 26 ^b 26 ^c -29 [cf. 5 3.34 ^c -37(var.)]
5 180 ^a 4-7	6 1 —	6 1 —	12 26 —	4 6 —
1	2	2	27 ^c -28 ^b	18 ^c -10 ^b
2	—	—	18 ^c	—
181 ^a	3 ^{ab}	3 ^{ab}	25 ^c	19 ^{ab}
3 ^a	3 ^c -6	3 ^c -6	19-22 ^b	19 ^c -22
3 ^c -6	7-11 ^b	7-11 ^b	—	23-27 ^b
7-11 ^b	—	—	—	—
182 ^a	—	—	—	—
183 ^a	11 ^{cd}	11 ^{cd}	22 ^{cd}	27 ^{cd}
184 ^a	12 ^{ab}	12 ^{ab}	—	—
11 ^{cd}	—	—	23 ^{ab}	28 ^{ab}
185 ^a	—	—	—	28 ^{cd}
12 ^{ab}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	23 ^{cd}	—
187 ^a	—	—	—	—
28 ^{cd}	13 ^{ab}	13 ^{ab}	24 ^{ab}	29 ^{ab}
188 ^a	—	—	24 ^c -25 ^b	—
23 ^{ab}	13 ^{cd}	13 ^{cd}	—	30 ^{ab}
13 ^c -14 ^b	14	14	26	30 ^c -31 ^b
189 ^a	—	—	27-29 ^b	—
24 ^{cd}	15 ^{ab}	15 ^{ab}	29 ^{cd}	31 ^{cd}
190 ^a	—	—	—	—
191 ^a	15 ^{cd}	15 ^{cd}	—	—
192 ^a 1, 1	—	—	—	—
193(A) ^a	—	—	1 ^{ab}	1 ^{ab}
192 ^a 2-8	—	—	1 ^{cd}	—
192 ^a 9	—	—	2-5 ^b	1 ^c -1 ^b
" 10	—	—	—	4 ^{cd}
" 11	—	—	—	5 ^{ab}
195 ^a	16 ^{ab}	16 ^{ab}	5 ^{cd}	5 ^{cd}
193 ^b	—	—	6 ^{ab}	7 ^{cd}
19 ^c -19 ^c	16 ^c -19 ^c	16 ^c -19 ^c	—	—
19 ^c	19 ^c -20 ^{ab}	19 ^{ab}	6 ^c -9 ^c	7 ^c -10 ^{ab}
19 ^c -20	20 ^{ab} -22 ^b	20 ^{ab} -22	—	10 ^c -11 ^a
195 ^b	22 ^{cd}	22 ^{ab}	9 ^c -11	11 ^a -13 ^b
21-24 ^b	23-26 ^b	22 ^c -25 ^a	12-15 ^b	—
197 ^a	—	—	—	13 ^c -16 ^b
24 ^c -26	26 ^c -28	25 ^c -27	15 ^c -17	16 ^a -18
27 ^{cd}	29	28 ^{cd} -2	—	32
27 ^c -28	30	28 ^c -29 ^b	30	33
203 ^a	—	—	31 ^{ab}	37 ^{ab}
204 ^a	33 ^{ab}	29 ^{ab}	—	—
204 ^b	31 ^{cd}	30 ^{ab}	34 ^{cd}	34 ^{ab}
204 ^a 1, 1	—	—	—	34 ^{cd}
" 2-5	—	—	35-36	35-36
20 ^c -30 ^b	32	30 ^c -31 ^b	31 ^c -32 ^b	37 ^c -38 ^b
30 ^{cd}	33 ^{ab}	31 ^{cd}	34 ^{ab}	39 ^{ab}
31 ^{ab}	33 ^{cd}	32 ^{ab}	—	30 ^{cd}
31 ^{cd}	34 ^{ab}	32 ^{cd}	—	—
206 ^a	—	—	—	—
32	31 ^c -35 ^b	35 ^{ab}	33	40 ^{ab}
33 ^{ab}	35 ^{cd}	33 ^{cd}	37 ^{ab}	40 ^{cd}
33 ^{cd}	36 ^{ab}	34 ^{ab}	—	41 ^{ab}
31-33	36 ^c -38 ^a	34 ^c -35	—	41 ^c -42
36-37	38 ^c -39	36-37	37-39 ^a	43-44
207 ^a	—	—	39 ^c -41 ^b	—
38	40	38	41 ^c -43 ^b	45

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Corrosio Ed.	Lahore Ed.
39	41	—	47	46
209 ^a l. 1	—	—	48 ^{ab}	47 rd
" l. 2	—	—	48 rd	52 rd
210 ^a l. 1	—	—	49 ^{ab}	53 ^{ab}
—	—	—	—	53 rd
" l. 2	—	—	49 rd	54 ^{ab}
40	42	40 rd	42 ^c -43 ^e	47 rd
211 ^a l. 1	—	—	—	—
" l. 2-3	—	—	43 ^c -44 ^b	—
41	43	43 ^c -44 ^b	44 ^c -45 ^b	48
42 ^{ab}	44 ^{ab}	44 rd	49 ^{ab}	49 ^{ab}
212 ^a	—	—	—	54 rd
213 ^a	—	—	—	—
214 ^a l. 1	—	—	45 rd	49 rd
" l. 2-5	—	—	—	50-52 ^b
42 rd	44 rd	44 rd	49 rd	53 ^{ab}
215 ^a	—	—	—	55 rd (r.)
2	7	7	—	5
216 ^a	—	—	—	9
4	2	2	—	10
217 ^a	—	—	—	10 ^d fn.
3-5	3-5	3-5	—	11-13
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	—	13 ^d fn.
6 ^c -7 ^b	6 ^c -7 ^b	6 ^c -7 ^b	—	14
7 rd	7 rd	7 rd	—	14 ^d fn.
8 rd	8 rd	8 rd	—	15 ^e
8 rd	8 rd	8 rd	—	—
9 ^{ab}	9 ^{ab}	9 ^{ab}	—	15 rd
221 ^a	—	—	—	—
9 ^c	9 ^c	9 ^c	—	—
222 ^a	—	—	—	—
9 ^d	9 ^d	9 ^d	—	15 ^d
10 ^a	10 ^a	10 ^a	—	16 ^a
10 ^b	10 ^b	10 ^b	—	—
10 rd	10 rd	10 rd	—	16 ^{ab}
224 ^a	—	—	—	16 ^d fn.
—	—	—	—	16 ^d
11	11	11	—	—
12	12	12	—	17
13	13	13	—	17 ^d fn.
228 ^a	—	—	—	—
14-17	14-17	14-17	—	18-21
7 App. 1 (No. 2)	8	8	—	—
l. 1-2	1 ^{ab}	1 ^{ab}	—	—
App. 1 (No. 2)	1 ^c -2	1 ^c -2	—	30-31 ^b
l. 3-8	—	—	—	31 ^c -33
App. 1 (No. 2)	—	—	—	35 fn.
l. 8 fn. [l. 1-18]	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	—	—	—	36 ^{ab}
l. 8 fn. [l. 19-20]	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	3 ^{ab}	3 ^{ab}	—	36 rd
l. 9-10	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	3 ^c	3 ^c	—	36 ^d
l. 11	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	3 ^d	3 ^d	—	36 ^e
l. 12	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	4-7 ^a	4-7 ^a	—	37-40 ^a
l. 13-25	—	—	—	—
App. 1 (No. 2)	7 ^{ab}	7 ^{ab}	—	—
l. 26-27	—	—	—	—

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kambh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
App. 1 (No. 2) 1 28-32	7 ^d -8	7 ^d -8	—	40 ^a -40 ^d
1	9 1	9 1	11 6	1
233 ^a	—	—	1-2	—
234 ^a	—	—	—	—
235 ^a	2 ^{ab}	2 ^{ab}	3 ^{ab}	3 ^{ab}
236 ^a	—	—	3 ^{ab} -5 ^b	—
237 ^a	2 ^{ad}	2 ^{ad}	7 ^{ad}	3 ^{ad}
238 ^a	3	3	—	2
239 ^a	4	4	—	—
240 ^a	5-9	5-9	—	4-8
241 ^a	10 ^{ab}	10 ^{ab}	—	22 ^{ab}
242 ^a	—	—	—	—
243 ^a	10 ^{ad} -15 ^b	10 ^{ad} -15 ^b	—	22 ^c -27 ^b
244 ^a	15 ^{ad}	15 ^{ad}	7 ^{ad}	27 ^{ad}
245 ^a	—	—	—	28 ^{ab}
246 ^a	16 ^{ab}	16 ^{ab}	—	28 ^{ab}
247 ^a	—	—	—	29 ^{ab}
248 ^a	16 ^{ad}	16 ^{ad}	—	29 ^{ad}
249 ^a	17-18	17-18	—	—
250 ^a	[10 ^{ab}]	19 ^{ab}	—	—
251 ^a	19 ^{ad}	19 ^{ad}	5 ^{ad}	29 ^{ad}
252 ^a	—	—	—	—
253 ^a	19 ^{ad} -20 ^b	20-30	8-18	41-51
254 ^a	30 ^{ad}	31	20	52
255 ^a	—	—	—	—
256 ^a	31	32	21	—
257 ^a	32	33	22	54
258 ^a	—	—	—	—
259 ^a	—	—	—	55-56
260 ^a	—	—	—	—
261 ^a	33 ^{ab}	34 ^{ab}	23 ^{ab}	57 ^{ab}
262 ^a	—	—	—	—
263 ^a	33 ^{ad} -42	34 ^{ad} -43	22 ^c -31	57 ^c -66
264 ^a	—	—	—	—
265 ^a	43-49	44-50	32-38	67-73 ^b
266 ^a	—	—	—	—
267 ^a	50-51	51-52	—	73 ^c -74
268 ^a	52-53	53-54	39-40	75-76
269 ^a	54	55	—	77
270 ^a	55 ^{ab}	56 ^{ab}	41 ^{ab}	78 ^{ab}
271 ^a	—	—	—	—
272 ^a	55 ^{ad}	56 ^{ad}	41 ^{ad}	78 ^{ad}
273 ^a	56 ^{ad} -58 ^b	57-59 ^b	(cl. L. 3-7 of 274 ^a)	79-81 ^b
274 ^a	58 ^{ad}	59 ^{ad}	—	81 ^{ad}
275 ^a	59-60 ^a	60-61 ^a	56-57 ^a	82-83 ^a
276 ^a	60 ^{ad}	61 ^{ad}	—	83 ^{ad}
277 ^a	61 ^{ad} -62	61 ^{ad} -62	57 ^{ad} -58 ^b	83 ^{ad} -84
278 ^a	62 ^{ab}	[63 ^{ab}]	59 ^{ab}	85 ^{ab}
279 ^a	62 ^{ad}	[63 ^{ad}]	59 ^{ad}	85 ^{ad}
280 ^a	63-64	64-65	59 ^{ad} -61 ^b	86-87
281 ^a	65 ^{ab}	66 ^{ab}	—	88 ^{ab}
282 ^a	65 ^{ad}	66 ^{ad}	61 ^{ad}	88 ^{ad}
283 ^a	—	—	62-63	—
284 ^a	—	—	(For l. 1-2 and l. 3-4 cl. 5-9 32 and 5-9 28 copy.)	—
63	66	67	64	89
64	67	68	—	90

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
65 ^{ab}	68 ^{ab}	69 ^{ab}	65 ^{ab}	91 ^{ad}
65 ^{cd}	68 ^{cd}	69 ^{cd}	65 ^{cd}	91 ^{ab}
261 ^a	—	—	66-67	—
262 ^a	69	70	—	—
66-69	70-73	71-74	68-71	92-95
8 1	10 1	10 1	14 1	96
263 ^a	2	2	—	—
2	3	3	2-3 ^b	97-98 ^b
264 ^a	4	4	8 ^{ab}	99 ^{ad}
3 ^{ab}	5 ^{ab}	5 ^{ab}	—	—
(265 ^a)	—	—	—	—
3 ^{cd}	5 ^{cd}	5 ^{cd}	7 ^{cd}	97 ^{ab}
4 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	2 ^{ab}	93 ^{cd}
4 ^{cd}	6 ^{cd}	6 ^{cd}	3 ^{cd}	99 ^{ab}
5-8 ^b	7-10 ^b	7-10 ^b	4-7 ^b	100-103 ^b
8-9	10 ^a -11	10 ^a -11	8 ^a -9	103 ^a -104
266 ^a	—	—	—	—
10 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	105 ^{ab}
267 ^a	—	—	—	—
10 ^{cd}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	105 ^{cd}
11	13	13	14	106
12	14	14	13	107
13-15 ^b	15-17 ^b	15-17 ^b	15-17 ^b	108-110 ^b
15 ^a -16 ^b	17 ^a -18 ^b	17 ^a -18 ^b	—	110 ^a -111 ^a
16 ^a -17	18 ^a -19	18 ^a -19	17 ^a -18	111 ^a -112
269 ^a	—	—	19 ^{ab}	—
18-21	20-23	20-23	—	113-116
270 ^a	—	—	—	—
21 ^{ab}	24 ^{ab}	24 ^{ab}	—	117 ^{ab}
271 ^a	—	—	—	—
22 ^{cd}	24 ^{cd}	24 ^{cd}	—	117 ^{cd}
272 ^a	—	—	—	—
23-25	25-27	25-27	—	118-120
25	28	28	—	—
27	29	29	—	121
273 ^a	—	—	—	121 in.
28 ^{ab}	30 ^{ab}	30 ^{ab}	—	122 ^{ab}
28 ^a -30	30 ^a -32	30 ^a -32	20 ^a -22	122 ^a -124
274 ^a	—	—	23-28	—
			(For l. 1-2, cf. 5-9 31, l. 3-7, cf. 5-7. 53-55 ^a and l. 9-12, cf. 5 q. 8-9)	
			19 ^a -20 ^a	125
31	33	33	—	126
32	34	34	—	—
33 ^{ab}	35 ^{ab}	35 ^{ab}	13 45 ^{ab}	130 ^{ab}
33 ^{cd}	35 ^{cd}	35 ^{cd}	43 ^{cd}	130 ^{cd}
275 ^a	—	—	—	—
276 ^a	36	36	—	—
34	37	37	42	126 in.
35-36	38-39	38-39	43-44	127-128
37 ^{ab}	40 ^{ab}	40 ^{ab}	47 ^{ab}	129 ^{ab}
277 ^a	40 ^a -41 ^a	40 ^a -41 ^a	—	—
37 ^{cd}	41 ^{cd}	41 ^{cd}	47 ^{cd}	129 ^{cd}
38	42	42	46	131
(278 ^a l. 5-4)	—	—	—	132
39-40 ^b	43-44 ^b	43-44 ^b	48-49 ^b	133-134 ^b
279 ^a	—	—	—	—
40 ^{cd}	44 ^{cd}	44 ^{cd}	49 ^{cd}	134 ^{cd}

Cnt. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
41	45	45	51	136
42	46	46	50	135
43-44	47-48	47-48	52-53	137-138
45	49	49	—	140
282 ^a	—	—	—	141
46	50	50	14 29	142
47	51	51	31 ^c -32 ^b	144
48	52	52	30	143 ^{a, d}
283 ^a	—	—	31 ^{ab}	143 ^c
49	53 ^{a, c}	53-54 ^b	32 ^c -33	145
284 ^a	[53 ^{gh}]	54 ^{ad}	—	—
285 ^a	—	—	—	—
50	54	55	—	146
9 1-3 ^d	11 1-3	11 1-3 ^d	34-36	6 1, 3-4
286 ^a	—	—	—	5 ^{ad}
289 ^a	—	—	—	3 ^{ed}
290 ^a	—	—	—	—
291 ^a	—	—	37-38	—
31 ^f	4 ^{ab}	3 ^{ed}	39 ^{ab}	2 th
292 ^a	4 ^{ad}	—	39 ^{ad}	2 nd
4	5	4	13 5 ^c	6
5 ^{ab}	6 ^{ab}	5 ^{ab}	54 ^{ab}	5 139 ^{ab}
293 ^a	—	—	—	—
51 ^a	6 ^{ed}	5 ^{ed}	54 ^{ad}	139 ^{ad}
294 ^a	—	—	—	—
6-7 ^b	7-8 ^b	6-7 ^b	14 10-11 ^b	7-8 ^b
295 ^a	8 ^c -10 ^b	—	—	—
7 ^c	10 ^c	7 ^c	12 ^c	—
296 ^a	—	—	—	—
7 ^d	10 ^d	7 ^d	11 ^d	8 ^d
8-9	11-12	8-9	(cf. l. 9-11 of 274 ^a)	9-10
10-11 ^b	13-14 ^b	10-11 ^b	40-41 ^b	11-12 ^b
297 ^a	—	—	—	—
11 ^c -12 ^b	14 ^c -15 ^b	11 ^c -12 ^b	41 ^c -42 ^d	12 ^c -13 ^b
298 ^a	—	—	—	—
12 ^c -13 ^b	15 ^c -16 ^b	12 ^c -13 ^b	42 ^c -43 ^b	13 ^c -14 ^b
13 ^c -14 ^d	16 ^c -17	13 ^c -14 ^b	—	14 ^c -15
14 ^c	18 ^{ab}	14 ^{ad}	43 ^{ed}	16 ^{ad}
300 ^a	—	—	44 ^{ab}	16 ^{ed}
15 ^{ab}	18 ^{ed}	15 ^{ab}	45 ^{ab}	20 ^{ed}
15 ^c -18 ^b	19-21	15 ^c -18 ^b	—	17-19
16 ^{ad}	22 ^{ab}	18 ^d	45 ^{ed}	20 ^{ab}
(301 ^a)	—	—	—	—
16 ^{ab}	22 ^{ad}	19 ^{ab}	—	23 ^{ab}
16 ^{ed}	23 ^{ab}	19 ^{ed}	—	23 ^{ed}
16 ^c -20 ^b	23 ^c -24 ^b	20	44 ^{ed}	23 ^{ed}
21 ^a -f	24 ^c -25 ^b	21	46	21
21 ^{ab}	25 ^{ad}	22	48	25
21 ^{ed}	26 ^{ab}	22 ^{ab}	—	22 ^{ab}
22	26 ^{ed}	22 ^{ed}	49 ^{ab}	22 ^{ed}
23	27 ^c -27 ^b	23	47	24
24 ^{ab}	27 ^c -28 ^b	24	49 ^c -50 ^b	26
24 ^{ed}	28 ^{ad}	25 ^{ab}	50 ^{ad}	26 ^{ed} fn.
25 ^{ab}	29 ^{ab}	25 ^{ed}	51 ^{ab}	27 ^{ed} fn.
25 ^{ed}	—	26 ^{ab}	51 ^{ed}	27 ^{ed} fn.
17-27	29 ^c -30	26 ^{ed}	52 ^{ab}	27 ^{ab}
28	31	27-28	—	27 ^c -28
29	32 ^{ab}	29	(cf. l. 3-4 of 260 ^a)	29
29 ^{ed}	32 ^{ed}	30 ^{ab}	53 ^{ed}	30 ^{ab}
29 ^f	32 ^c	30 ^c	—	31 ^c

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Corruo Ed.	Lahore Ed.
—	—	—	—	31 ^b
307 ^a l. 1	—	—	—	—
(" l. 2	—	—	—	30 ^a
27 ^d	32 ^d	30 ^d	—	30 ^d
30 ^a	33	30 ^a -31 ^b	—	31 ^a -32 ^b
30 ^a	34 ^a	31 ^d	—	32 ^a -33 ^b
31-32	34 ^a -35 ^b	32-33	(cl. l. 1-2 of 274 ^a and l. 1-2 of 270 ^a)	33-34
33	35 ^a	34	51 ^a	35
308 ^a	—	—	51 ^a -55 ^b	—
309 ^a l. 1	—	—	—	37 ^a
" l. 2	—	—	52 ^d	37 ^d
" l. 3	—	—	—	35 ^a
309(A) ^a	—	—	—	—
309 ^a l. 4	—	—	53 ^a	37 ^d
34 ^a	37 ^a	35 ^a	—	37 ^a
34 ^d	37 ^d	35 ^d	55 ^d	37 ^d
(310 ^a	—	—	—	40 ^a
35 ^a	38 ^a	36 ^a	56 ^a	40 ^a
311 ^a	—	—	—	—
35 ^a -37	38 ^a -40	36 ^a -38	56 ^a -58	40 ^a -42
312 ^a	—	—	—	—
38-43	41-46	39-44	59-64	43-48
44	47	45	—	49
313 ^a	—	—	—	50-51
314 ^a	48	46	—	—
10 1 ^a	12 1 ^a	12 1 ^a	65 ^a	7 1 ^a
315 ^a	—	—	—	—
1 ^a -5	1 ^a -5	1 ^a -5	65 ^a -69	1 ^a -5
6 ^a	6 ^a	6 ^a	1 ^a	6 ^a
316 ^a	—	—	—	—
6 ^a -7	6 ^a -7	6 ^a -7	1 ^a -2	6 ^a -7
317 ^a	—	—	—	—
8 ^a	8 ^a	8 ^a	3 ^a	8 ^a
8 ^a	8 ^a	8 ^a	4 ^a	8 ^a
(318 ^a	—	—	—	—
9	9	9	3 ^a -4 ^a	9
10 ^a	10 ^a	10 ^a	5 ^a	10 ^a
10 ^a	10 ^a	—	5 ^a	10 ^a
11-12 ^b	11-12 ^b	10 ^a -11	5 ^a -6	11-12 ^b
12 ^a	12 ^a	12 ^a	—	12 ^a
13 ^a	13 ^a	12 ^a	8 ^a	13 ^a
13 ^a	13 ^a	13 ^a	8 ^a	—
14 ^a	14 ^a	13 ^a	9 ^a	13 ^a
14 ^a	14 ^a	14 ^a	9 ^a	—
15 ^a	15 ^a	14 ^a	—	15 ^a
15 ^a	15 ^a	15 ^a	5 ^a	16 ^a
16 ^a	16	15 ^a -16 ^b	10	14 ^a -15 ^b
16 ^a	17 ^a	16 ^a	—	15 ^a
319 ^a	—	—	—	—
320 ^a	—	—	11 ^a	—
17 ^a	17 ^a	17 ^a	11 ^a	16 ^a
321 ^a	—	—	12 ^a -12 ^b	—
17 ^a -20	17 ^a -20	17 ^a -20	12 ^a -15	16 ^a -19
21	21	21	—	20
21	22	22	16	21
322 ^a	—	—	—	—
23	23	23	17	22
24	24	24	—	23

Crst. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Ganges Ed.	Labore Ed.
25 ^{ab}	25 ^{ab}	25 ^{ab}	18 ^{ab}	24 ^{ab}
323 ^a	—	—	18 ^a -22	—
25 ^{cd}	25 ^{cd}	25 ^{cd}	—	24 ^{cd}
324 ^a	—	—	—	25
11 1-2 ^b	13 1-2 ^b	11 1-2 ^b	—	8 1-2 ^b
326 l. 2	—	—	—	2 ^{cd}
326(A) ^a	—	—	—	—
326 ^a l. 2-4	—	—	—	2 ^a -3
4 ^{cd}	2 ^{cd}	2 ^{cd}	—	4 ^{ab}
327 ^b	—	—	—	5 ^{cd}
328 ^a	—	—	—	—
3	5	3	—	9
329 ^a	—	—	—	—
4	4-5 ^b	4	—	10-12 ^b
330 ^a	—	—	—	11 ^a -18
331 ^b	—	—	24 ^a -25	—
5	5 ^{cd}	5	23-24 ^d	—
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	26	13
332 ^a	—	—	—	5 ^{ab}
6 ^{cd}	6 ^{cd}	6 ^{cd}	—	—
333 ^a	—	—	—	5 ^{cd}
7-12	7-11	7-11	—	6-8
334 ^a	—	—	27-31	14-18
12	12	12	—	—
13-14	[13 ^a -14]	13	32	19
15	13 ^a -1	13-14	33-34	21-22
16 ^a -7	14 ^a -2	15	35	23
337 ^a	—	16 ^{cd}	36 ^a -2	23 ^a -2
16 ^a -17 ^b	14 ^a -15 ^b	16 ^a -17 ^b	36 ^a -37 ^b	23 ^a -24 ^b
338 ^a	—	—	—	—
17 ^a -18	15 ^a -16	17 ^a -18	37 ^a -38	24 ^a -25
19	17	19	—	26
339 ^a	—	—	—	—
20	18	20	—	—
21 ^a	19 ^{ab}	21 ^{ab}	39	27
340 ^a	—	—	—	28 ^{cd}
21 ^{cd}	19 ^{cd}	21 ^{cd}	—	—
22 ^a	20 ^a	22 ^a	—	28 ^{cd}
341 ^a	—	—	40 ^a	29 ^o
22 ^a -27	20 ^a -25	22 ^a -27	—	—
344 ^a	—	—	40 ^a -44 ^b	29 ^a -34
28	26	28	44 ^a -45 ^b	—
345 ^a	—	—	45 ^a -46 ^b	35
29 ^{ab}	27 ^{ab}	29 ^{ab}	46 ^a	—
{ 346 ^a	—	29 ^{ab}	47 ^{ab}	36 ^{ab}
29 ^{cd}	27 ^{cd}	29 ^{cd}	—	—
347 ^a	—	—	47 ^{ab}	36 ^{cd}
30-31	28-29	—	—	—
32	30	30-31	48-49	37-38
33-35	31-33	32	—	39
36	34	33-35	50-52	40-42
37-38 ^a	35-36 ^a	36	—	43
348 ^a	—	37-38 ^a	53-54 ^b	44-45 ^b
35 ^{cd}	36 ^{cd}	—	54 ^{cd}	—
39 ^{ab}	37 ^{ab}	39 ^{ab}	—	45 ^{cd}
349 ^a	—	39 ^{ab}	—	46 ^{ab}
39 ^{cd}	37 ^{cd}	—	—	—
350 ^a	—	39 ^{cd}	—	47 ^a
37 ^{cd}	37 ^{cd}	39 ^{cd}	—	48 ^a

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Goreoso Ed.	Lahore Ed.
40	38	40	—	47
351*	—	—	—	48
41	39	41	55	49
352*	—	—	—	—
42-43	40-41	42-43	56-57	49 fn. l. 1-4
354*	—	—	—	49 fn. l. 5
44 ^{ab}	42 ^{ab}	44 ^{ab}	—	49 fn. l. 6
44 ^{cd}	42 ^{cd}	44 ^{cd}	—	50 ^{ab}
45	43	45	58	50 ^{cd} -52 ^b
355*	—	—	—	51 ^c -53
46 ^{ab}	44 ^{ab}	46 ^{ab}	—	54 ^{ab}
357*	—	—	—	—
358*	—	—	—	—
46 ^c -48	44 ^c -46	46 ^c -48	—	54 ^c -56
359*	47 ^{ab}	[47 ^{ab}]	—	—
49-50	47 ^c -48	49 ^c -50	—	57-58
51	49	51	59	59
52-54	50-52	52-54	—	60-62
55	53	55	(cf. l. 3-4 of 365*)	63
56-66*	54-64*	56-66*	—	64-74*
360*	—	—	—	74 ^{1st}
66 ^b -68	64 ^b -66	66 ^b -68	—	74 ^c -76
{361*	—	—	—	—
69	67	69	—	77
{362*	—	—	—	—
12 7	14 7	14 7	—	9 2
2-3 ^b	2-3 ^b	2-3 ^b	16 1-2 ^b	2-3 ^b
363*	—	—	—	—
3 ^{cd}	3 ^{cd}	3 ^{cd}	3 ^{cd}	3 ^{cd}
365* l. 1, 2-2	—	—	3	—
" l. 3	—	—	4 ^{ab} (= 5 ll. 35 ^{ab})	—
365(A)*	—	—	4 ^{cd} (= 5 ll. 55 ^{cd})	—
365* l. 4	—	—	—	—
366*	—	—	—	—
367*	—	—	—	—
4 ^{ab}	4 ^{ab}	4 ^{ab}	5 ^{ab}	4 ^{ab}
{368*	—	—	6 ^{ab}	6 ^{ab}
4 ^{cd}	4 ^{cd}	4 ^{cd}	7 ^{ab}	6 ^{cd}
69* l. 1, 2	—	—	8 ^{ab}	7 ^{cd}
" l. 2	—	—	—	8 ^{ab}
5	5	5	7 ^c -8 ^b	7
370*	—	—	—	7 ^{ab} fn.
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	8 ^{cd}	12 ^{ab}
6 ^{cd}	6 ^{cd}	6 ^{cd}	9 ^{ab}	8 ^{ab}
371*	—	—	—	8 ^c -11
7 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}	10 ^{ab}	12 ^{cd}
7 ^{cd}	7 ^{cd}	7 ^{cd}	9 ^{cd}	12 ^{cd}
8-11*	8-11*	8-11*	10 ^c -13 ^c	13-16*
372*	—	—	—	—
11 ^a -12	11 ^a -12	11 ^a -12	13 ^c -15 ^b	16 ^a -17
373*	—	—	—	—
13-17 ^b	13-17 ^b	13-17 ^b	15 ^c -19	18-22 ^b
374*	—	—	20 ^{ab}	—
17 ^c -19	17 ^c -19	17 ^c -19	20 ^c -23	22 ^c -24
20	20	20	—	25
21 ^{ab}	21 ^{ab}	21 ^{ab}	23 ^{ab}	26 ^{ab}
377*	—	—	—	—
21 ^c -22 ^b	21 ^c -22 ^b	21 ^c -22 ^b	23 ^c -25 ^b	26 ^c -27 ^b
378*	—	—	24 ^{cd}	—

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Labore Ed.
22 ^c -23 ^b	22 ^c -25 ^b	22 ^c -25 ^b	25-27	27 ^c -30 ^b
25 ^{ad}	25 ^{ad}	25 ^{ad}	—	30 ^{ad}
26-27	26-27	26-27	28-29	31-32
(379) ^a	—	—	—	—
28 ^{ab}	28 ^{ab}	28 ^{ab}	30 ^{ab}	33 ^{ab}
29 ^{ad}	28 ^{ad}	28 ^{ad}	—	33 ^{ad}
29-33	29-33	29-33	30 ^c -35 ^b	34-38
34 ^{ab}	34 ^{ab}	34 ^{ab}	—	39 ^{ab}
381 ^a	—	—	—	39 ^c -40 ^b
31 ^c -35	34 ^c -36 ^b	34 ^c -35	35 ^c -37 ^b	40 ^c -41 ^c
382 ^a l. 1-4	—	—	37 ^c -39 ^b	41 ^{ad} fn.
382 ^a l. 5	—	—	39 ^{ad}	—
" l. 6-7	—	—	40	42
" l. 8	—	—	41 ^{ab}	42 fn. l. 1
382 ^a (A) ^a	—	—	—	—
382 ^a l. 9	—	—	41 ^{ad}	42 fn. l. 2
" l. 10-11	—	—	42	43
35 ^c -d	35 ^c -37 ^b	35 ^c -d	46	47
383 ^a	—	—	—	—
384 ^a	—	—	47-48 ^b	48-49 ^b
36 ^{ad}	37 ^{ad}	36 ^{ad}	48 ^{ad}	49 ^{ab} fn. l. 1
37-39	38-40	37-39	43-45	44-46
385 ^a	—	—	(cf. 46 ^{ab})	—
40 ^{ab}	41 ^{ab}	40 ^{ab}	49 ^{ab}	40 ^{ab} fn. l. 2
40 ^c -41 ^b	41 ^c -42 ^a	40 ^c -41 ^b	49 ^c -50 ^a	49 ^c -50 ^a
386 ^a	—	—	—	—
41 ^{ad}	42 ^{ad}	41 ^{ad}	50 ^{ad}	50 ^{ad}
387 ^a	—	—	—	—
388 ^a	—	—	—	—
42 ^{ab}	43 ^{ab}	42 ^{ab}	51	51
389 ^a	—	—	52 ^{ab}	52 ^{ab}
42 ^{ad}	—	—	54 ^{ad}	—
390 ^a	43 ^{ad}	42 ^{ad}	55 ^{ab}	52 ^{ad}
43	44	43	55 ^{ad}	—
44-47	45-48	44-47	54	53
391 ^a	—	—	—	54-57
48-49	49-50	48-49	—	58 ^{ab}
50	51	50	—	58 ^c -59
51	52	51	—	60
3 ^{ab}	2 ^{ab}	1 ^{ab}	55	61
1 ^{ad}	1 ^{ad}	1 ^{ad}	2 ^{ab}	2 ^{ab}
392 ^a	—	—	1 ^{ad}	3 ^{ab}
393 ^a	—	—	—	3 ^{ad}
2 ^{ad}	—	—	—	—
391 ^a l. 1-3	2 ^{ab}	2 ^{ab}	2	2
" l. 4-5	—	—	3 ^{ab}	3 ^{ab} fn.
2 ^{ad}	2 ^{ad}	2 ^{ad}	3 ^c -4	—
3-4	3-4	3-4	—	3 ^{ad}
395 ^a l. 1	—	—	8-9	4-5
" l. 2	—	—	10 ^{ab}	—
5 ^{ab}	5 ^{ab}	5 ^{ab}	10 ^{ad}	5 ^{ad} fn.
396 ^a	—	—	11 ^{ab}	6 ^{ad}
5 ^c -7	5 ^c -8	5 ^c -8	11 ^{ad}	7 ^{ad}
397 ^a	—	—	12-14	7-9
8-9	8-9	8-9	—	9 ^{ad} fn.
398 ^a	—	—	15-16 ^b	10-11 ^b
9 ^{ad}	10 ^{ab}	9 ^{ad}	—	—
10-12	10 ^c -13 ^b	10-12	16 ^{ad}	11 ^{ad}
13-14	13 ^c -15 ^b	13-14	5-7	12-14
399 ^a	—	—	17-18	15-16
			19	—

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Labore Ed.
400 ^a	—	—	—	—
15-17	15 ^c -18 ^b	15-17	20-22	17-19
18 ^{a-c}	18 ^c -19 ^a	18 ^{a-c}	18	20 ^{a-c}
401 ^a	—	—	—	20 ^a -21 ^a
19 ^a	19 ^b	18 ^a	1 ^a	21 ^a
402 ^a	—	—	2 ^a	—
403 ^a	—	—	2 ^a -3 ^b	21 ^a fn. l. 1-2
18 ^a -20 ^b	19 ^a -21 ^b	19-20	3 ^a -5 ^b	21 ^a -23 ^b
404 ^a	—	—	5 ^a	21 ^a fn. l. 3
405 ^a	—	—	—	—
20 ^a -21	21 ^a -22	21-22 ^b	6-7 ^b	23 ^a -24
22	23	22 ^a -23 ^b	8-9 ^b	25
23	24	23 ^a -24 ^b	17 ^a -13 ^b	26
24 ^a	25 ^b	24 ^a	11 ^a	27 ^a
405 ^a	25 ^a	25 ^a	—	—
24 ^a -25 ^b	26	25 ^a -26 ^b	21 ^a -22 ^b	27 ^a fn.
25 ^a -26 ^b	27-29	26 ^a -29 ^b	21 ^a -23 ^b	27 ^a -30 ^b
407 ^a	—	—	25 ^a	30 ^a
28 ^a	30 ^a	29 ^a	26 ^a	31 ^a
29 ^a	30 ^a	30 ^a	26 ^a	—
29 ^a	31 ^a	30 ^a	11 ^a	31 ^a
405 ^a l. 1	—	—	—	31 ^a fn.
" l. 2	—	—	—	32 ^a
409 ^a	—	—	12 ^a	—
30 ^a	31 ^a	31 ^a	9 ^a	32 ^a
410 ^a	—	—	—	33 ^a
30 ^a	31 ^a	31 ^a	10 ^a	33 ^a
31 ^a	32 ^a	32 ^a	10 ^a	—
31 ^a -32 ^b	33	32 ^a -33 ^b	7 ^a -8 ^b	34
31 ^a	34 ^a	33 ^a	13 ^a	35 ^a
411 ^a	—	—	—	35 ^a -36 ^a
33 ^a	34 ^a	34 ^a	—	36 ^a
33 ^a	35 ^a	34 ^a	14 ^a	37 ^a
412 ^a	—	—	14 ^a	—
34-35	35 ^a -37	35-36	15-17 ^b	37 ^a -39
413 ^a	—	—	—	—
35-37 ^a	38-39 ^a	37-38 ^a	17 ^a -18 ^c	40-41 ^a
414 ^a	—	—	—	—
37 ^a	39 ^a	38 ^a	18 ^a -19 ^b	41 ^a
415 ^a l. 1-2	—	—	19 ^a -20 ^b	—
—	—	—	20 ^a (c.)	—
415 ^a l. 3	—	—	21 ^a	—
38-39 ^a	40-41 ^b	39-40 ^b	—	42-43 ^b
39 ^a	41 ^a	40 ^a	—	43 ^a fn. l. 1
40 ^a	42 ^a	41 ^a	19	43 ^a fn. l. 2
40 ^a -41 ^a	42 ^a -44 ^a	41 ^a -43 ^a	12 ^a -14 ^a	43 ^a -45 ^a
42 ^a	43 ^a	43 ^a	—	45 ^a
42 ^a	44 ^a	43 ^a	14 ^a	45 ^a
43-44	45-46	44-45	10-11	46-47
45	47	46	—	48
46	48	47	19 ^a -20 ^b	49
416 ^a l. 1-2	—	—	20 ^a -21 ^b	50
" l. 3-4	—	—	21 ^a -22 ^a	—
47-48	49-50	48-49	16 ^a -18 ^b	51-52
49	51	50	31	—
50	52	51	18 ^a -19 ^b	53
—	53 (cf. 5.14.27)	52 (5.24.27)	—	—
51	[54 ^a]	53	18	70
52	54 ^a	54	38	71
14	16	16	19	11
1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Corresio Ed.	Lahore Ed.
3 ^{ab}	3 ^{ab}	3 ^{ab}	—	10 54 ^{ab}
3 ^{c-4^b}	3 ^{c-4^b}	3 ^{c-4^b}	29 ^{c-30^b}	54 ^{c-55^b}
417 ^a	—	—	—	—
4 ^{cd}	4 ^{cd}	4 ^{cd}	30 ^{cd}	55 ^{cd}
5	5	5	32	56
6-7	6-7	6-7	18 27-28	57-58
8-10	8-10	8-10	29-31	59-61 ^d
418 ^a l. 1	—	—	32 ^{ab}	62 ^{cd}
418 ^a from l. 2— the prior of l. 9	—	—	—	63-66 ^c
418 ^a (A) ^a	—	—	—	—
418 ^a the post half of l. 9	—	—	—	65 ^c
11 ^{ab}	11 ^{ab}	11 ^{ab}	32 ^{cd}	66 ^{ab}
419 ^a	—	—	33 ^{ab}	—
11 ^{cd}	11 ^{cd}	11 ^{cd}	33 ^{cd}	69 ^{cd}
12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	34 ^{ab}	67 ^{ab}
420 ^a	—	—	—	—
12 ^{c-14}	12 ^{c-14}	12 ^{c-14}	34 ^{cd-36}	67 ^{cd-69}
15-20 ^b	15-20 ^b	15-20 ^b	19 3-8 ^b	11 3-8 ^b
20 ^{cd}	20 ^{cd}	20 ^{cd}	8 ^{ab}	9 ^{ab}
21 ^{ab}	21 ^{ab}	21 ^{ab}	9 ^{ab}	8 ^{cd}
21 ^{cd}	21 ^{cd}	21 ^{cd}	9 ^{cd}	9 ^{cd}
22	22	22	14 ^{c-15^b}	10
423 ^a	—	—	—	11 ^{ab}
424 ^a	—	—	15 ^{cd}	—
425 ^a	—	—	16 ^{cd}	11 ^{cd}
23-28	23-28	23-28	22 ^{c-28^b}	12-17
App. I (No. 4)	—	—	—	18-48 ^b
l. 1-65	—	—	—	—
App. I (No. 4)	—	—	—	—
l. 65 in.	—	—	—	—
App. I (No. 4)	—	—	—	48 ^{c-49}
l. 66-70	—	—	—	—
427 ^a l. 1	—	—	29 ^{cd}	(18 ^{cd} in. l. 2 of App. I [No. 4])
" l. 2	—	—	29 ^{ab}	10 54 ^{cd}
29	29	29	33	7 ^{ab}
30	30	30	—	73
31	31	31	35	11 50
32	32	32	34	51
15 1	17 1	17 1	—	12 1
2-3	2-3	2-3	20 1-2	2-3
426 ^a	—	—	—	—
4	4	4	17 3	4
5 ^{ab}	5 ^{ab}	5 ^{ab}	24 ^{cd}	5 ^{ab}
5 ^{cd}	5 ^{cd}	5 ^{cd}	24 ^{ab}	5 ^{cd}
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	25 ^{cd}	6 ^{ab}
431 ^a	—	—	—	—
6 ^{c-7^b}	6 ^{c-7^b}	6 ^{c-7^b}	25 ^{c-26^b}	6 ^{c-7^b}
7 ^{cd}	7 ^{cd}	7 ^{cd}	—	7 ^{cd}
8 ^{ab}	8 ^{ab}	8 ^{ab}	28 ^{cd}	8 ^{ab}
8 ^c	8 ^c	8 ^c	26 ^{cd}	8 ^{cd}
9-10 ^a	9-10 ^a	9-10 ^a	27-28 ^b	—
30 ^{c-11}	30 ^{c-11}	30 ^{c-11}	29-30 ^b	70 and 8 ^{cd}
433 ^a	—	—	—	9
436 ^a	—	—	—	—
12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	32 ^{cd}	11 ^{ab}
12 ^{cd}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	—	11 ^{cd}
440 ^a	—	—	35 ^{ab}	—

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kneshb. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
13 ^{ad}	13 ^{ab}	13 ^{ab}	—	12 ^{ab}
442 ^a	—	—	—	12 ^{ad}
13 ^c -14 ^b	13 ^c -14 ^b	13 ^c -14 ^b	30 ^c -31 ^b	13
443 ^a	—	—	—	—
14 ^{ad}	14 ^{ad}	14 ^{ad}	31 ^{ad}	14 ^{ab}
444 ^a	—	—	—	14 ^{ad}
445 ^a	—	—	—	—
15 ^a	15 ^a	15 ^a	32 ^a	15 ^a
15 ^b ^{ad}	15 ^b ^{ad}	15 ^b ^{ad}	—	15 ^b ^{ad}
16 ^a	16 ^a	16 ^a	—	—
16 ^b	16 ^b	16 ^b	32 ^b	—
16 ^c ^{ad}	16 ^c ^{ad}	16 ^c ^{ad}	34 ^{ad}	—
447 ^a	—	—	34 ^{ad}	—
448 ^a	—	—	(cf. 449 ^a l. 1)	—
27 ^{ad}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	35 ^d	16 ^{ab}
449 ^a l. 1	—	—	—	16 ^{ad}
449 ^a A } ^b	—	—	—	—
449 ^a l. 2-3	—	—	—	17
450 ^a	—	—	—	—
17 ^c -18 ^b	17 ^c -18 ^b	17 ^c -18 ^b	35	18
18 ^a -19	18 ^a -19	18	—	19-20 ^b
451 ^a	—	—	—	—
20-24 ^b	20-24 ^b	19-23 ^b	—	20 ^c -24
451 ^a	—	—	—	—
24 ^c -1	24 ^c -35 ^b	23 ^c -24 ^b	36	25
25	25 ^c -1	24 ^c -1	—	26
454 ^a	—	—	—	—
26-32 ^b	26-32 ^b	25-31 ^b	—	27-33 ^b
455 ^a	—	—	—	—
32 ^{ad}	32 ^{ad}	31 ^{ad}	—	33 ^{ad}
456 ^a	—	—	—	—
16	18	18	—	18
457 ^a	—	—	—	—
2	2	2	—	2
458 ^a	—	—	—	3 ^{ab}
3	3	3	20 4	3 ^a -4 ^b
460 ^a	—	—	—	—
4 ^{ab}	4 ^{ab}	4 ^{ab}	5 ^{ab}	4 ^{ad}
451 ^a	—	—	—	5 ^{ab}
4 ^c -5	4 ^c -5	4 ^c -5	5 ^c -6	5 ^a -5
462 ^b	—	—	7 ^{ab}	—
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	7 ^{ad}	7 ^{ab}
6 ^c -7 ^a	6 ^c -7 ^a	6 ^c -7 ^a	8 ^c -7 ^a	8 ^{ab}
463 ^a	—	—	—	—
7 ^a	7 ^b	7 ^b	9 ^b	8 ^c
464 ^a l. 1	—	—	—	12 ^{ab}
l. 2	—	—	—	12 ^{ad}
7 ^{ad}	7 ^{ad}	7 ^{ad}	10 ^{ab}	12 ^{ad}
465 ^a	—	—	10 ^c	12 ^{ad}
8 ^{ab}	8 ^{ab}	8 ^{ab}	15 ^{ad}	12 ^{ad}
4 ^c -6 ^a	—	—	11 ^{ad}	12 ^{ad}
467 ^a	—	—	—	—
8 ^c -9 ^b	8 ^c -9 ^b	8 ^c -9 ^b	12 ^{ab}	—
9 ^{ad}	9 ^{ad}	9 ^{ad}	10 ^c -11 ^b	11
10	10	10	8 ^{ab}	12 ^{ad}
11 ^{ab}	11 ^{ab}	11 ^{ab}	13	13 ^{ad}
11 ^c	11 ^c	11 ^c	14 ^{ab}	10 ^{ab}
11 ^d	11 ^d	11 ^d	14 ^c	13 ^a
468 ^a	—	—	14 ^d	—

Crit Ed	Bom Ed	Kumbh Ed	Gorresio Ed	Labore Ed
12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	—	—
12 ^d	12 ^d	12 ^d	—	13 ^f
13	13	13	15	14
14	14	14	—	15
15	15	15	—	20
465 ^a 1 1-3	16-17 ^s	16-17 ^b	—	20 fn (1 r 3)
1 4-8	17 ^c -19	17 ^c -19	—	—
16-20 ^b	20-24 ^b	20-24 ^b	16-20 ^b	16-19
20 ^c 2.	24 ^c 25	24 ^c -25	20 ^c -21	19 ^d fn and 20 ^e fn (1 5 and 9 resp.)
(470 ^a	—	—	—	20 ^d fn (1 6)
22	26	26	22	20 ^d fn (1 7-8)
23 ^{ab}	27 ^{ab}	27 ^{ab}	23 ^{ab}	21 ^{ab}
23 ^{cd}	27 ^{cd}	27 ^{cd}	23 ^{cd}	21 ^{ab} fn
24 ^{ab}	28 ^{ab}	28 ^{ab}	24 ^{ab}	21 ^{cd}
471 ^a	—	—	24 ^{cd}	—
24 ^c -24 ^b	28 ^c -30 ^b	28 ^c -29 30 ^{cd}	24 ^c -26	22-23 ^f
473 ^a	30 ^{ab}	[30 ^{ab}]	—	—
25 ^{ab}	30 ^{cd}	30 ^{cd}	27 ^{ab}	23 ^{ef}
27 ^{ab}	31 ^{ab}	31 ^{ab}	—	24 ^{ab}
27 ^{cd}	31 ^{cd}	31 ^{cd}	27 ^{cd}	24 ^{cd}
28	32	32	—	25
475 ^a	—	—	—	—
17 1	19 1	19 1	21	14 1
2-5	2-5 ^b	2 6 ^b	1-5 ^b	2-5 ^b
476 ^a 1 1	—	—	5 ^{cd}	5 ^{cd}
1 2	—	—	6 ^{ab}	7 ^{ab}
477 ^a	6 ^{cd}	6 ^{cd}	—	—
6 *	(cf 5 15 25 ^{cd})	(cf 5 15 25 ^{cd})	—	—
6-1	7-8	7-8	6-7	7 ^c -8
479 ^a	9-10	9-10	8 ^c -10 ^b	9-10
—	[11 ^{cd}]	11	—	—
—	(cf 5 15 33 ^{ab} and 36 ^{cd})	(cf 5 15 33 ^{ab} and 36 ^{cd})	—	—
15 ^{ab}	17 ^f	12 ^{ab}	10 ^{cd}	11 ^{ab}
480 ^a	—	—	13 ^{cd}	11 ^{cd}
10 ^c -11 ^b	11 ^c -12 ^b	12 ^c -13 ^b	11	12
11 ^{cd}	12 ^d	13 ^{cd}	—	13
12 ^{ab}	13 ^{cd}	14 ^{ab}	12 ^{ab}	13 ^{ab}
12 ^{cd}	14 ^{ab}	14 ^{cd}	12 ^{cd}	13 ^{cd}
13 ^{ab}	14 ^{cd}	15 ^{ab}	13 ^{ab}	14 ^d
13 ^{cd}	15 ^{ab}	15 ^{cd}	14 ^{ab}	—
14	15	16	14 ^c -15 ^b	15
14 ^{ab}	16 ^{ab}	17 ^{ab}	15 ^{cd}	17 ^{ab}
481 ^a	—	—	—	—
482 ^a	—	—	—	—
15 ^{cd}	16 ^{cd}	17 ^{cd}	16 ^{ab}	14 ^{ab}
16	17	18	16 ^c 17 ^b	18
483 ^a	—	—	—	16
17	18	19	17 ^c -18 ^{ab}	19
484 ^a 1 1	—	—	18 ^{cd}	20 ^{ab}
1 2	—	—	—	20 ^{cd}
1 3-6	—	—	—	21-22
18	19	20	19-20	23
19-20	20-21	21-22	21-22	24-25
485 ^a	—	—	—	—
21	22	23	—	—
18 1	20 1	20 1	22 1	15 1
(485 ^a	—	—	—	—
2	2	2	2	2

Crit. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Corresio Ed.	Labore Ed.
3	3	3	5	3
490 ^a	—	—	—	—
4-5	4-5	4-5	3-4	4-5
6	6		6	6
491 ^a	—	—	—	—
7-16 ^c	7-16 ^c	7-16 ^c	7-16 ^c	7-16 ^c
492 ^a	{ 16 ^d -17 ^d }	16 ^d -17 ^d	—	—
16 ^d -19 ^d	16 ^d -19 ^d	16 ^d -19 ^d	16 ^d -19 ^d	16 ^d -19 ^d
494 ^a	—	—	—	—
19 ^e -33	19 ^e -34	19 ^e -34	19 ^e -34	19 ^e -34
34	35	35	—	35
35	36	36	35	35
19	21	71	23	16
496 ^a	—	—	—	—
2-4 ^b	2-4 ^b	2-5	—	2-4
{ 497 ^a }	—	—	—	2 ^{ab}
2 ^c -9 ^b	4 ^c -9 ^b	4 ^c -9 ^b	2-7 ^b	5-10 ^b
498 ^a	9 ^{cd}	9 ^{cd}	—	—
9 ^{cd}	10 ^{ab}	10 ^{ab}	7 ^{cd}	10 ^{cd}
499 ^a	10 ^{cd}	10 ^{cd}	—	—
10	11	11	9	11
500 ^a	—	—	—	—
11	12	12	8	12
12-14	13-15	13-15	10-12	13-15
501 ^a	—	—	13 ^{ab}	16 ^{ab}
15-18	16-19	16-19	13 ^{cd} -17 ^d	16 ^{cd} -19
502 ^a	20-22	20-21	—	—
19	23	23	17 ^{cd} -19 ^d	20
503 ^a	—	—	—	—
20-22	24-26	24-26	18 ^{cd} -21 ^d	21-23
506 ^a	—	—	—	—
23	27	27	21 ^{cd} -22 ^d	24
507 ^a	—	—	22 ^{cd}	—
24	28	28	23	25
509 ^a l. 1-2	—	—	24	—
" l. 3-10	—	—	25-28	(cf. 512 ^a)
" l. 11-12	—	—	29	—
25	29	29	30	26
{ 510 ^a }	—	—	—	—
{ 511 ^a }	—	—	—	—
26-29	30-33	30-33	31-34	27-30
30	34	34	—	31
III 1-6	21 1-6	22 1-6	24 1-6	17 1-6
7	7	7	—	7
512 ^a	—	—	(cf. l. 3-10 of 509 ^a)	8-11
8-9	8-9	8-9	7-8	12-13
513 ^a l. 1	—	—	—	—
" l. 2	—	—	9 ^{cd}	—
" l. 3	—	—	9 ^{ab}	—
" l. 4	—	—	—	—
10-12	10-12	10-12	10-12	14-16
514 ^a	—	—	—	17
13	13	13	13	18
515 ^a	—	—	—	—
14-17 ^b	14-19 ^b	14-19 ^b	14-19 ^b	19-24 ^b
517 ^a	—	—	—	—
19 ^c -21	19 ^c -21	19 ^c -21	19 ^c -21	24 ^c -25
22	22	22	—	27
23-25	23-25	23-25	22-24	28-30
26	26	26	26	31

Cent. Ed.	Bom. 1d	Kumbh. Ed.	Correspo. Ed.	Labore Ed.
515 ^a	27	27	—	—
27	27	28	25	32
519 ^a	—	—	—	—
520 ^a	29	29	—	—
29 ^{abc}	30 ^{abc}	30 ^{abc}	27 ^{abc}	33 ^{abc}
521 ^a	—	—	—	—
29 ^d -30 ^a	30 ^d -31 ^a	30 ^d -31 ^a	27 ^d -28 ^a	33 ^d -34 ^a
522 ^a	—	—	—	—
29 ^e -30	31 ^e -32	31 ^e -32	28 ^e -29	34 ^e -35
31	33	33	—	36
32	34	34	—	—
33	35-36 ^b	35-36 ^b	—	37
523 ^a	—	—	—	38
{ 524 ^a 1	—	—	30 ^{ab}	39 ^{ab}
{ " 2	—	—	30 ^{ad}	39 ^{cd}
{ " 3-5	—	—	31-32 ^b	—
{ " 6	—	—	32 ^{ad}	39 ^{ed}
34-35 ^b	36 ^a -40	36 ^a -40 ^b	33-37 ^b	40 ^a -44 ^b
36 ^a -d	42 ^a -43 ^b	42	37 ^a -38 ^b	44 ^a -45 ^b
1515 ^a	—	—	38 ^{ad}	45 ^{ed}
526 ^a 1	41 ^{ab}	40 ^{ad}	—	45 ^{ed} fn. 1. 1
526 ^a 2	—	—	—	45 ^{ed} fn. 2. 2
526 ^a 3	—	—	—	45 ^{ed} fn. 3
526 ^a 4-7	—	—	—	45 ^{ed} fn. 4-7
527 ^a	42 ^{ab}	41 ^{ad}	—	—
528 ^a	43 ^{ad}	42 ^{ab}	39 ^{ab}	46 ^{ab}
529 ^a	43 ^a -44 ^b	43 ^a -44 ^b	—	—
530 ^a	44 ^{ad}	44 ^{ad}	39 ^{ed}	46 ^{ed}
40 ^a	45 ^a	45 ^a	—	47 ^a
41 ^a	—	—	—	—
42 ^a	45 ^{ad}	45 ^{ad}	46 ^d	47 ^{ed}
43	46	46	—	48
531 ^a	—	—	—	—
2	—	—	—	—
3-5 ^b	3-8 ^b	3-8 ^b	25	2
512 ^a	—	—	—	3-8 ^b
8 ^a -10	8 ^a -11 ^b	8 ^a -10	—	8 ^a
514 ^a	—	—	—	9-11
11-12 ^a	11 ^a -12 ^a	11-12 ^a	—	—
515 ^a	—	—	—	12-13 ^b
12 ^a -13	12 ^a -13	12 ^a -14	—	—
43 ^a	14 ^{ab}	15 ^{ab}	—	13 ^a -14
14-15	14 ^a -15	15 ^a -16	—	—
537 ^a	16 ^{ab}	17 ^{ab}	—	15-16
17 ^a	16 ^{ad}	17 ^{ad}	—	—
518 ^a	—	—	—	17 ^{ab}
18 ^a -19	18 ^a -19	17 ^a -20	—	—
539 ^a	—	—	—	17 ^a -20
20 ^a	—	—	—	21
540 ^a	—	—	—	21
21 ^a	—	—	—	22 ^b
22 ^a	—	—	—	—
23 ^a	—	—	—	—
24 ^a	—	—	—	—
25 ^a	—	—	—	—
26 ^a	—	—	—	—
27 ^a	—	—	—	—
28 ^a	—	—	—	—
29 ^a	—	—	—	—
30 ^a	—	—	—	—
31 ^a	—	—	—	—
32 ^a	—	—	—	—
33 ^a	—	—	—	—
34 ^a	—	—	—	—
35 ^a	—	—	—	—
36 ^a	—	—	—	—
37 ^a	—	—	—	—
38 ^a	—	—	—	—
39 ^a	—	—	—	—
40 ^a	—	—	—	—
41 ^a	—	—	—	—
42 ^a	—	—	—	—
43 ^a	—	—	—	—
44 ^a	—	—	—	—
45 ^a	—	—	—	—
46 ^a	—	—	—	—
47 ^a	—	—	—	—
48 ^a	—	—	—	—
49 ^a	—	—	—	—
50 ^a	—	—	—	—
51 ^a	—	—	—	—
52 ^a	—	—	—	—
53 ^a	—	—	—	—
54 ^a	—	—	—	—

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correio Ed.	Latere Ed.
54-6	64-7	64-7	54-10	74-3
7 nd	8	8	—	9
545 ^a	—	—	—	—
7 th	9 th	9 th	11 th	10 th
546 ^a	—	—	—	16 th -1
547 ^a	—	—	11 th -12 th	—
548 ^a	9 th -13 th	9 th -12	—	—
8	13 th -7	13	12 th -13 th	11
549 ^a	—	—	—	—
9-11 th	14-16 th	14-16 th	13 th -15 th	12-14 th
551 ^a	—	—	—	—
11 th -12	16 th -17	16 th -17	15 th -17 th	14 th -15
552 ^a	—	—	—	—
23	18	18	17 th -18 th	16
553 ^a	—	—	—	—
24-16 th	19-21 th	19-21 th	18 th -20	17-19 th
554 ^a	—	—	—	—
16 th -20	21 th -23 th	21 th -25	21-25	19 th -24 th
555 ^a l. 7	—	—	—	24 th
" l. 2-3	—	—	—	—
" l. 4	—	—	—	25 th
556 ^a	—	—	25-27	—
21	26 th	26 th	28 th	25 th
557 ^a	—	—	28 th	—
22	27	26 th -7	29	26
558 ^a	—	—	—	—
23 th	28 th	27 th	30 th	27 th
559 ^a	—	—	—	—
23 rd	28 th	27 th	30 th	27 th
560 ^a	—	—	—	—
23 rd	28 th	27 th	30 th	27 th
561 ^a	—	—	—	—
24 th	29 th	28 th	31 th	28 th
562 ^a	—	—	—	—
24 th	29 th	28 th	31 th	28 th
563 ^a l. 1-2	—	—	32	29
—	—	—	33 (r.)	—
563 ^a l. 3—the prior half of l. 5	—	—	31-35 ^a	30-31 ^a
564 ^a	—	—	—	—
563 ^a the post half of l. 5	—	—	35 ^a	31 ^a
24 th -25	30-31 th	25 th -29	35 th -36	31 th -32
26-27 th	31 th -32	30-31 th	37 th -38	33-34 th
27 th	33 th	31 th	37 th	34 th
28	33 th -34 th	32	39	35
565 ^a	—	—	—	—
29-31	34 th -37 th	33-35	40-42	35-38
566 ^a	—	—	—	39
567 ^a	—	—	—	—
32	37 th -38 th	36	43	40
568 ^a	—	—	—	—
33	38 th -39 th	37	44	41
569 ^a	—	—	—	—
34-36 th	39 th -41	38 th -40 th	45-47 th	42-44 th
36 th -37	[42 th -7]	40 th -42	47 th -48	45 th -46
[370 ^a	—	—	—	46 th -47
38 th	[42 th]	42 th	49 th	47 th
38 th	42 th	42 th	—	47 th
39 th	42 th	43 th	49 th	47 th

Cril. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Goreno Ed.	Lahore Ed.
30 nd	43 rd	43 rd	—	47 th
40-41	43 rd -45 ^b	44-45	50-51	48-49 ^d
571 ^a 1	—	—	52 nd	—
1 2	—	—	52 nd	49 th
42	45 th	46	53	50
572 ^a	—	—	—	51
1 st	1 st	1 st	54 th	52 nd
573 ^a	—	—	—	—
1 st	1 st	1 st	54 th	1 st
2	2	2	26 3	6
574 ^a	—	—	—	—
3	3	3	4	7
4-6	4-6	4-6	8-10	12-14
7	7	7	25 55	2
577 ^a	—	—	56	3
578 ^a 1, 1	—	—	—	17 th fn.
2-6	—	—	—	—
8-9	8-9	8-9	26 1-2	4-5
10 th	10 th	10 th	5 th	6 th
10 th	10 th	10 th	5 th	6 th
11	11	11	11	8 th
12-13	12-13	12-13	6-7	10-11
14 th	14 th	14 th	12 th	9 th
14 th -20 ^b	14 th -20 ^b	14 th -20 ^b	12 th -15 ^b	15-20 ^b
581 ^a	—	—	—	20 th
20 th	20 th	20 th	18 th	21 st
582 ^a	—	—	19 th	21 st
2	2	2	19 th -20 ^b	—
(583 ^a)	—	—	—	—
584 ^a	—	—	—	—
2-5	2-5	2-5	20 th -24 ^b	23-25
585 ^a	6	6	—	—
6	7	7	24 th -45 ^b	27
7-8	—	8-9	25 th -27 ^b	28-29
9-13	8-12	10-14	27 th -32 ^b	30-34
14 th	[13 th]	15 th	—	35 th fn.
14 th	[13 th]	15 th	—	—
15	[13 th -14 ^b]	16	33 rd -34 ^b	35
16	13 th	17	40 th -41 ^b	36
17	14	18	—	37
18	15	19	34 th -35 ^b	38
19 th	16 th	20 th	—	39 th
587 ^a	—	—	—	—
588 ^a	—	—	—	—
19 th -24 ^b	16 th -21	20 th -25	35-40 ^b	40-44
589 ^a	—	—	—	—
24 th	22 nd	26 th	41 st	45 th
591 ^a	—	—	—	—
21 st	22 nd	26 th	41 st -42 ^b	45 th
591 ^a	—	—	—	—
23 rd	23 rd	27 th	43 rd	45 th
591 ^a	—	—	—	—
25 th	—	—	—	—
591 ^a	—	—	—	—
26-23	33 rd	27 th	43 rd	—
29	24-26	28-30	—	46 th
30-32	27	31	—	47-49
594 ^a	25-30	32-34	42 nd -43 ^b	—
33-35	31 st	35 th	—	50-52
595 ^a	31 st -34 ^b	35 th -37	—	—
36 th -40	[34 th]	38 th	—	53-55
—	34 th -35	38 th -42	—	56 th
—	—	—	—	56 th -60

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Genesio Ed.	Lahore Ed.
596*	—	—	—	—
41-43	39-43	43-47	—	62-65
597*	—	—	—	—
46-49 ^b	44-47 ^b	48-51 ^b	—	66-69 ^b
600*	—	—	—	69 ^{ad}
40 ^{ad}	47 ^{ad}	51 ^{ad}	—	69 ^{af}
25 1 ^{ab}	27 1 ^{ab}	27 ^{ab}	27 1 ^{ab}	21 1 ^{ab}
601* l. 2-2	—	—	—	—
" l. 3	—	—	—	1 ^{ad}
" l. 4-5	—	—	—	—
1 ^{af} -7	1 ^{af} -7	1 ^{af} -7 ^{af}	1 ^{af} -7	1 ^{af} -7
603*	—	—	8 ^{ab}	8 ^{ab}
8-9	8-9 ^b	7 ^{af} -8 ^d	8 ^{af} -9	8 ^{af} -9
605*	—	—	10	10
10	9 ^{af} -10 ^b	8 ^{af} -9	11	11
—	10 ^{ad}	9 ^{ad}	—	—
—	(cf. 17 ^{ad})	(cf. 17 ^{ad})	—	—
11 ^{ab}	11 ^{ab}	10 ^{ab}	—	12 ^{ab}
11 ^{ad}	12 ^{ad}	10 ^{ad}	12 ^{ab}	12 ^{ad}
(607*)	—	—	—	—
11 ^{af}	12 ^{ab}	10 ^{af}	12 ^{af}	12 ^{af}
12-16	12 ^{af} -16 ^d	11-15	—	14-18
17 ^{ab}	16 ^{ad}	16 ^{ab}	14 ^{ab}	19 ^{ab}
17 ^{ad}	17 ^{ab} r.	[17 ^{ab} r.]	14 ^{ad}	19 ^{ad}
App. 1 (No. 5)	—	[17 ^{af} -19]	—	—
" l. 2-5	—	—	—	—
App. 1 (No. 5)	—	20 ^{ad} (cf. 17 ^{af})	—	—
" l. 6	—	—	—	—
App. 1 (No. 5)	—	—	—	—
" l. 7-8	—	—	—	—
App. 1 (No. 5)	—	[20 ^{af} -29]	—	—
" l. 9-32	—	—	—	—
17 ^{af}	18 ^{ab}	30 ^{ad}	13	13
608* l. 1	(cf. l. 4 of 610*)	(cf. l. 4 of 610*)	—	—
" l. 2	[18 ^{ab}]	16 ^{ad}	—	—
609*	—	—	—	—
610* l. 1-2	17 ^{ad}	30 ^{ab}	—	—
" l. 3	18 ^{af} -19 ^b	30 ^{af} -31 ^b	—	—
" l. 4	[19 ^{ad}]	31 ^{ad}	—	—
—	[19 ^{af} r.]	32 r.	—	—
" l. 5-6	—	33-34 r.	—	—
" l. 7-8	[19 ^{af}]	35	—	—
18	19 ^{af} -20 ^b	36	—	—
19 ^{ab}	20 ^{af} -21 ^b	37	15	20 ^{ad}
611*	21 ^{af}	36 ^{ab}	16 ^{ab}	—
19 ^{ad}	22-25	18 ^{af} -19 ^{af}	—	—
612*	26 ^{ad}	[41 ^{af}]	16 ^{ad}	—
20	—	—	—	—
613*	26 ^{af} -27 ^b	42	17	—
21 ^{ad}	27 ^{af} -28 ^b	43	—	—
21 ^{ad}	28 ^{ab}	44 ^{ab}	18 ^{ab}	—
614* l. 1	29 ^{ab}	44 ^{ad}	18 ^{ad}	20 ^{af}
" l. 2-5	29 ^{ad}	44 ^{af}	—	—
" l. 6	[29 ^{af} -1]	45-46 ^{ad}	—	—
22-23	29 ^{ad}	46 ^{af}	—	—
615*	30-31	47-48	19-20	21-22
24-25	[32 ^{ad} -d]	49	—	—
617*	32 ^{af} -33	50-51	21-22	23-24
618*	—	—	23	25
—	—	—	—	—

Cril. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh Ed.	Genesio Ed.	Lahore Ed.
26	34	52 ^{a-d} [52 ^{af}]	24	26
—	—	—	—	—
27	35	53	25	27
28	36	54	—	28
29-30	37-38	55-56	29-31 ^b	29-30
629 ^a	—	—	—	—
(cf. 556 73-74 [including star passages])				
31	39	57	—	31
32 ^{ab}	40 ^{ab}	58 ^{ab}	31 ^{cd}	32 ^{ab}
620 ^a	—	—	—	—
32 ^{a-c} -33	40 ^{a-d} -41	58 ^{a-c} -59	32-33 ^d	32 ^{a-c} -33
621 ^a	—	—	33 ^{cd}	—
34	42	60	34	34
35 ^{ab}	43 ^{ab}	61 ^{ab}	26 ^{ab}	35 ^{ab}
35 ^{cd}	43 ^{cd}	61 ^{cd}	27 ^{ab}	35 ^{cd}
622 ^a	—	—	27 ^{cd}	—
36 ^{ab}	44 ^{ab}	62 ^{ab}	28 ^{cd}	36 ^{ab}
36 ^{a-c} -37	44 ^{a-c} -45	62 ^{a-c} -63	28-29 ^b	36 ^{a-c} -37
38	46	64	35	38
623 ^a	—	—	—	—
624 ^a	—	—	—	—
26	28	28	28	22
1-7 ^b	1 7 ^b	[65]	1-7 ^b	1-7 ^b
{ 625 ^a	—	1 7 ^c	—	—
7 ^{a-c} -9 ^b	7 ^{a-c} -9 ^b	7 ^{a-c} -9 ^b	7 ^{a-c} -9 ^b	7 ^{a-c} -9 ^b
625 ^a	—	—	—	—
9 ^{a-c} -10	9 ^{a-c} -10	9 ^{a-c} -10	9 ^{a-c} -10	9 ^{a-c} -10
11-15	11-15	11-15	—	11-15 ^b
16 ^{ab}	16 ^{ab}	16 ^{ab}	—	—
16 ^{cd}	16 ^{cd}	16 ^{cd}	—	—
17	17 ^{a-b}	17	—	15 ^{cd}
18	17 ^{a-c}	18	—	16
19 ^{ab}	18 ^{ab}	17	—	17
19 ^{cd}	18 ^{cd}	19 ^{ab}	—	18 ^{ab}
20 ^{ab}	19 ^{ab}	19 ^{cd}	11 ^{ab}	18 ^{cd}
20 ^{cd}	19 ^{cd}	20 ^{ab}	—	19 ^{ab}
27	29	29	29	23
1-4	1-4	1-4	11 ^{cd}	19 ^{cd}
5	5	5	12-15	1-4
6-8	6-8	6-8	—	5
20	30	30	16-18	6-8
627 ^a	1 ^{ab}	1 ^{ab}	1 ^{ab}	1 ^{ab}
1 ^{cd}	—	—	—	—
628 ^a	1 ^{cd}	1 ^{cd}	1 ^{cd}	1 ^{cd}
2	2	2	—	—
629 ^a	—	—	2	2
3-6	3-6	3-6	—	—
7 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}	3-6	3-6
7 ^{a-c} -8	7 ^{a-c} -8	7 ^{a-c} -8	—	7 ^{ab}
9	9	9	7-8 ^b	7 ^{a-c} -8
10-13	10-13	10-13	—	9
14	14	14	8-12 ^b	10-13
630 ^a	—	—	13 ^{a-c} -14 ^b	14
15	15	15	14 ^{a-c} -15 ^b	15
16-17 ^b	16-17 ^b	16-17 ^b	15 ^{a-c} -16 ^b	16
17 ^{cd}	17 ^{cd}	17 ^{cd}	—	17-18 ^b
18 ^{ab}	18 ^{ab}	18 ^{ab}	17 ^{ab}	18 ^{cd}
18 ^{cd}	18 ^{cd}	18 ^{cd}	18 ^{ab}	19 ^{cd}
631 ^a	[19 ^{ab}]	18 ^{cd}	—	—
19	19 ^{a-c}	19	—	20

Crit. Ed.	Born Ed.	Kumbh. Ed.	Gordon Ed.	Lahore Ed.
20 ^{ab}	20 ^{ab}	20 ^{ab}	17 ^{cd}	21 ^{ab}
20 ^{cd}	20 ^{cd}	20 ^{cd}	—	21 ^{cd}
21-23 ^b	21-23 ^b	21-23 ^b	18 ^{cd} -20	22-24 ^b
632 ^a	—	—	—	—
23-24	23 ^c -24	23 ^c -24	21-22 ^b	24 ^c -25
25	25	25	—	26
26-27 ^b	26-27 ^b	26-27 ^b	22 ^c -23	27-29 ^b
633 ^a	—	—	—	—
27 ^d	27 ^{cd}	27 ^{cd}	24 ^{ab}	28 ^d
28 ^{ab}	28 ^{ab}	28 ^{ab}	29 ^{ab}	29 ^{ab}
(634 ^a)	—	—	—	—
28 ^d	28 ^{cd}	28 ^{cd}	29 ^{cd}	29 ^{cd}
20 ^{ab}	29 ^{ab}	29 ^{ab}	—	29 ^{cd} in.
29 ^{cd}	29 ^{cd}	29 ^{cd}	24 ^{cd}	29 ^{cd} in
30	30	30	25	30
31 ^{ab}	31 ^{ab}	31 ^{ab}	25 ^{ab}	31 ^{ab}
(635 ^a)	—	—	—	—
31 ^{cd}	31 ^{cd}	31 ^{cd}	26 ^{cd}	31 ^{cd}
32-33	32-33	32-33	26-27	32-33
34	34	34	30	34
(635 ^a)	—	—	—	—
35	35	35	31	35
36 ^{ab}	36 ^{ab}	36 ^{cd}	32 ^{ab}	36 ^{ab}
36 ^{cd}	36 ^{cd}	36 ^{ab}	—	36 ^{cd}
37-38	37-38	37-38	—	37-38
(cf. 52 37-38)	—	—	—	—
39	39	39	—	39
40-41 ^b	40-41 ^b	40-41 ^b	32 ^c -33	40-41 ^b
639 ^a	—	—	—	—
640 ^a	—	—	34 ^{ab}	—
41 ^{cd}	41 ^{cd}	41 ^{cd}	34 ^{cd}	41 ^{cd}
42-43	42-43	42-43	—	42-43
641 ^a 1	—	—	35 ^a	43 ^{ab}
641(A) ^a	—	—	—	43 ^{cd}
“(H) ^a ”	—	—	—	43 ^{cd}
641 ^a 2	—	—	35 ^b	43 ^{cd}
44	44	44	35 ^c	44
29	31	31	30	45
45	—	—	—	45
642 ^a	—	—	—	45
643 ^a	—	—	—	45
46-47	46-47	46-47	—	46-47
20 ^{cd}	20 ^{cd}	20 ^{cd}	—	46-47
644 ^a	—	—	—	46-47
(645 ^a)	—	—	—	46-47
20 ^{cd}	—	—	—	46-47
3-4	—	—	—	46-47
646 ^a	—	—	—	46-47
5	—	—	—	46-47
6-8	—	—	—	46-47
7-8	—	—	—	46-47
647 ^a	—	—	—	46-47
648 ^a	—	—	—	46-47
8-9	—	—	—	46-47
650 ^a	—	—	—	46-47
651 ^a	—	—	—	46-47
9	—	—	—	46-47
10-11	—	—	—	46-47
652 ^a	—	—	—	46-47
12	—	—	—	46-47

Crit. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correio Ed.	Labore Ed.
682*	—	—	—	—
683*	[12 ^{ab}]	12 ^{ab}	—	—
12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	—	14 ^{ab}
684*	—	—	—	—
12 ^{cd}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	—	14 ^{cd}
13-14 ^a	13-14 ^b	13-14 ^b	33-34 ^b	15-16 ^b
14 ^{cd}	14 ^{cd}	14 ^{cd}	—	—
685*	—	—	—	—
15-16 ^b	15-16 ^b	15-16 ^b	—	—
16 ^{cd}	16 ^{cd}	16 ^{cd}	34 ^{cd}	16 ^{cd}
686*	17	17	—	—
17-18 ^b	18-19 ^b	18-19 ^b	35-36 ^b	—
18 ^{cd}	19 ^{cd}	19 ^{cd}	36 ^{cd}	17 ^{ab}
19-20	20-21	20-21	38-39	17 ^{cd} -18
21	22	22	37	19
12-24	23-25	23-25	40-42	20-22
25 ^{ab}	26 ^{ab}	26 ^{ab}	43 ^{cd}	23 ^{ab}
687*	26 ^{cd}	26 ^{cd}	43 ^{ab}	23 ^{cd}
688*	—	—	44	—
25 ^{cd}	—	—	—	—
26	27	27	45	24
689*	—	—	46-47 ^b	25-26 ^b
27-28 ^b	28-29 ^b	28	47 ^{cd} -48	26 ^{cd} -27
690*	—	—	—	—
28-29	29 ^{cd} -31 ^b	29-30	49-50	28-29 ^b
691*	—	—	—	29 ^{cd} -30
592*	—	—	—	—
30	31 ^{cd} -32 ^b	31	52	31
31	32 ^{cd} -33 ^b	32	51	32
693*	—	—	—	—
32-34 ^{cd}	33 ^{cd} -35 ^{cd}	33-35 ^{cd}	53-55 ^{cd}	33-35 ^{cd}
694*	—	—	—	—
34 ^{cd} -37 ^b	36 ^b -38	35 ^{cd} -38 ^b	55 ^{cd} -58 ^d	35 ^{cd} -38 ^b
695*	—	—	58 ^{cd} -59 ^b	38 ^{cd} -39 ^b
37 ^{cd} -39	39-40	38 ^{cd} -40	59-61	39 ^{cd} -41
696*	—	—	62	—
697*	—	—	—	—
33	25	35	32	29
1	1	1	1	1
698*	—	—	—	—
2	2	2	2	2
3	3	3	—	3
4	4	4	3	4
699*	—	—	—	—
5-6	5-6	5-6	4-5	5-6
7-8 ^b	7-8 ^b	7-8 ^b	—	7-8 ^b
700*	—	—	—	—
8 ^{cd} -9 ^b	8 ^{cd} -9	8 ^{cd} -9	—	9-10 ^b
10 ^{cd}	10 ^{ab}	10 ^{ab}	6 ^{ab}	10 ^{cd}
(cf. 5 29 6)	—	—	—	—
10 ^{cd}	10 ^{cd}	10 ^{cd}	—	—
11	11	11	—	11
12	12	12	7 ^{cd} -8 ^b	12
13	13	13	6 ^{cd} -7 ^b	13
14 ^{ab}	14 ^{ab}	14 ^{ab}	9 ^{cd}	14 ^{ab}
14 ^{cd}	14 ^{cd}	14 ^{cd}	9 ^{ab}	14 ^{cd}
15	15	15	10	15
16 ^{ab}	16 ^{ab}	16 ^{ab}	8 ^{ab}	16 ^{ab}
16 ^{cd}	16 ^{cd}	16 ^{cd}	17 ^{ab}	16 ^{cd}
703*	—	—	—	—
17 ^{ab}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	15 ^{ab}	15 ^{cd}

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Corresio Ed.	Lahore Ed.
764 ^a	17 ^{ad}	17 ^{ad}	—	—
17 ^{ad}	18 ^{ab}	18 ^{ab}	18 ^{ad}	18 ^{ad}
18 ^{ad}	18 ^c -19 ^a	18 ^c -19 ^a	18 ^c -19 ^a	19 ^{abc}
18 ^c -19 ^a	19 ^{bc}	19 ^{bc}	—	—
19 ^a	19 ^d	19 ^d	19 ^d	19 ^d
App. 1 (No 6)	—	—	—	—
19 ^{ad}	20	20	21 ^c -22 ^b	21
20	21	21	—	21
21	22	22 ^{ad}	24 ^c -25 ^b	22
20 ^a	23 ^{ab}	[22 ^{ad}]	—	—
20 ^b	23 ^c -24 ^b	23	—	—
22	24 ^c -25 ^b	24	18	23
23-25 ^b	25 ^c -27 ^b	25-27 ^b	—	24-25 ^b
25 ^{ad}	[27 ^{ad}]	27 ^{ad}	—	26 ^{ad}
26 ^{ab}	27 ^{ad}	28 ^{ad}	—	28 ^{ab}
{207 ^a	—	—	—	27
26 ^c -28	28-30 ^b	28-30	—	28 ^c -30
208 ^a 1-2	—	—	—	31
" 3-4	—	—	—	—
29-32	30 ^c -34 ^b	31-34	—	32-35
209 ^a	34 ^{ad}	35 ^{ab}	—	36 ^{ad}
33 ^{ab}	35-36 ^b	35 ^c -36	—	37 ^{ad}
33 ^a -34	—	—	—	36 ^c -37 ^d
210 ^a 1, 2-3	—	—	25 ^c -26	—
{ " 4-5	—	—	17	22
" 8-16	—	—	19-21	—
35 ^{ab}	36 ^{ad}	37 ^{ab}	32 ^{ab}	38 ^{ab}
35 ^c -36	37 ^c -38 ^b	37 ^c -38	—	38 ^c -39
37 ^{ab}	38 ^{ad}	39 ^{ab}	32 ^{ad}	40 ^{ab}
37 ^{ad}	39 ^{ab}	39 ^{ad}	—	40 ^{ad}
211 ^a 1-2	—	—	31	—
38	39 ^c -40 ^b	40	33	41 ^{ad}
212 ^a	—	—	—	41 ^{ad}
39 ^{ab}	[40 ^{ad}]	41 ^{ad}	—	42 ^{ab}
39 ^{ad}	40 ^{ad}	42 ^{ad}	—	42 ^{ad}
40	41	42	34	43
41	42	43	—	44
213 ^a	—	—	—	—
42-45	43-46	44-47	35-38	45-48
46	47	48	39	—
47	48	49	—	49
216 ^a	49	50	—	—
48	50	51	—	50
217 ^a	—	—	—	—
49	51	52	—	—
50-51 ^b	52-53 ^b	53-54 ^b	—	51
219 ^a	—	—	—	52-53
51 ^{ad}	53 ^{ad}	54 ^{ad}	—	—
220 ^a	—	—	—	2 ^{ad}
52 ^{ad}	55 ^{ab}	55	—	—
221 ^a	—	—	—	3 ^{ab}
52 ^{ad}	55 ^{ad}	56 ^{ad}	—	—
—	—	—	—	3 ^{ad}
222 ^a	—	—	—	4 ^{ad}
223 ^a	—	—	—	4 ^{ad} fn.
53 ^{ab}	56 ^{ab}	57 ^{ab}	—	5 ^{ad}
224 ^a	—	—	—	5 ^{ad}
225 ^a	—	—	—	5 ^{ad} fn.
53 ^c -55	56 ^c -58	57 ^c -59	—	5 ^c -5 ^d
226 ^a 1, 2	59 ^{ab}	—	23 ^{ad}	5 ^c -5 ^d

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
726 l. 2	—	—	24 ^{ab}	8 ^{ab}
727 ^a	59 ^{ad}	60 ^{ab}	—	—
56	60-61 ^b	60 ^c -61	24 ^c -25	8 ^c -9
57	61 ^c -62 ^b	62	—	10
58 ^{ab}	62 ^{ad}	63 ^{ab}	{ 25 ^{ab} 26 ^{ab}	11 ^{ab}
58 ^{ad}	63 ^{ab}	63 ^{ad}		—
59 ^{ab}	63 ^{ad}	64 ^{ab}	—	11 ^{ad}
59 ^{ad}	64 ^{ab}	64 ^{ad}	—	—
60-61	64 ^c -66 ^b	65-66	27-28	12-23
62 ^c -d	66 ^c -67 ^b	67	—	14
731 ^b	67 ^{ad}	68 ^{ab}	—	15 ^{ad}
62 ^d	68 ^{ab}	68 ^{ad}	—	15 ^{ab}
732 ^a	68 ^c -69 ^b	69	—	—
63 ^{ab}	69 ^{ad}	70 ^{ab}	—	16 ^{ab}
63 ^{ad}	70 ^{ab}	70 ^{ad}	29 ^c	16 ^{ad}
733 ^a l. 1	—	—	29 ^{ab}	—
" l. 3-4	—	—	30	—
734 ^b	—	—	—	—
64 ^{ab}	70 ^b -71 ^a	71 ^{ab}	—	17 ^{ab}
735 ^a	—	—	—	—
64 ^c	71 ^b	72 ^a	—	17 ^a
65-66	71 ^c -73 ^b	72-73	—	22-23
67-68 ^b	73 ^c -74	74-75 ^b	—	31 9-10 ^b
735 ^b	—	—	—	10 ^c -11 ^b
68 ^c -70	75-77 ^b	75 ^c -77	—	11 ^c -23
737 ^a	—	—	—	14
71 ^{ab}	77 ^{ad}	78 ^{ab}	—	15 ^{ab}
71 ^{ad}	78 ^{ab}	78 ^{ad}	—	15 ^{ab} fn. l. 1
738 ^a	—	—	—	15 ^{ab} fn. l. 2
739 ^a	—	—	—	15 ^{ab} fn. l. 3
72	78 ^c -79 ^b	79	—	15 ^c -d
73 ^{ab}	79 ^{ad}	80 ^{ab}	40 ^{ab}	20 18 ^{ab}
740 ^a	—	—	—	—
73 ^c -74	80	80 ^c -81	40 ^c -41	18 ^c -19
741 ^a	—	—	—	—
75	81-82 ^b	82-83 ^b	42-43 ^b	20-21 ^b
742 ^a	—	—	43 ^{ad}	21 ^{ad}
743 ^a	—	—	—	—
744 ^a	—	—	—	—
745 ^a	82 ^{ad}	83 ^{ad}	—	—
76 ^{ab}	83 ^{ab}	84 ^{ab}	33 15 ^{ab}	32 1 ^{ab}
76 ^{ad}	83 ^{ad}	84 ^{ad}	14 ^{ad}	2 ^{ad}
			(cf. l. 28 of App. I [No. 7])	
77 ^{ab}	84 ^{ab}	85 ^{ab}	15 ^{ad}	2 ^{ab}
746 ^a l. 1-2	—	—	16	2 ^c -3 ^b
746 ^a l. 3	—	—	—	3 ^{ad}
" l. 4-5	—	—	17	4
746(Δ) ^a	—	—	—	—
746 ^a l. 6-12	—	—	18-21 ^b	5-7
747 ^a	—	—	32 46-47 ^b	—
77 ^{ad}	84 ^{ad}	85 ^{ad}	47 ^{ad}	31 19 ^{ad}
748 ^a	—	—	—	—
78 ^c -d	85	86	48	—
78 ^c -79	86	87	—	—
751 ^a	87	88	—	—
80	88	89	—	39 24
752 ^a	—	—	—	25
753 ^a	—	—	—	—

Cant. Ed.		Boon. Ed.		Kumbh. Ed.		Gorresio Ed.		Labore Ed.	
App. 1 (No. 7)	—	—	—	—	—	33	1-6	31	1-6
1 1-12	—	—	—	—	—				6 th in.
App. 2 (No. 7)	—	—	—	—	—		7		
1 13-14	—	—	—	—	—		8		7
App. 3 (No. 7)	—	—	—	—	—				
1 15-16	—	—	—	—	—		9-14 ^b		7 th in.
App. 4 (No. 7)	—	—	—	—	—				
1 17-27	—	—	—	—	—				8
34 1	36 1	36 1	36 1	36 1	36 1				
2 nd	2 nd	2 nd	2 nd	2 nd	2 nd				
3 rd	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd	32	44 th		17 th
754 ^a	—	—	—	—	—		45		16
755 ^a	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd				17 th
2 nd	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd	3 rd				
—	—	—	—	—	—				
3 rd	4 th	4 th	4 th	4 th	4 th				18 th
756 ^a	—	—	—	—	—				18 th -19 th
3 rd	4 th	4 th	4 th	4 th	4 th				19 th
4	5	5	5	5	5				20
(cf. 33 77 th -8 th)	—	—	—	—	—				
5 th	6 th	6 th	6 th	6 th	6 th				21 th
757 ^a	—	—	—	—	—				21 th
4 th	6 th	6 th	6 th	6 th	6 th				
6	7	7	7	7	7	33	21 th -22 th	32	9
758 ^a	—	—	—	—	—				
7-10	8-11	8-11	8-11	8-11	8-11		22 th -23 th		10-13
759 ^a	—	—	—	—	—				14-15
11	12	12	12	12	12		26 th -27 th		16
12-13	13-14	13-14	13-14	13-14	13-14			31	22-23
760 ^a	—	—	—	—	—				
761 ^a	—	—	—	—	—				
762 ^a	—	—	—	—	—				
763 ^a	—	—	—	—	—				
14-15 ^a	15-16 ^b	15-16 ^b	15-16 ^b	15-16 ^b	15-16 ^b		27 th -28 th	32	18-19 ^b
15 th	16 th	16 th	16 th	16 th	16 th		29 th		17 th
16	17	17	17	17	17		29 th -30 th		20
{ 764 ^a	—	—	—	—	—				
765 ^a	—	—	—	—	—				
766 ^a	—	—	—	—	—		30 th -31 th		21
17-19	18-20	18-20	18-20	18-20	18-20		31 th -32 th		22-24 ^d
20	21	21	21	21	21		32 th -33 th		25
21	22	22	22	22	22				26
767 ^a	—	—	—	—	—				27
22 th	23 th	23 th	23 th	23 th	23 th		33 th		28 th
768 ^a 1 1-5	—	—	—	—	—		34 th -35 th		29 th -30 th
—	—	—	—	—	—		36 th		—
769 ^a 1 6	—	—	—	—	—		(r. cf. 34 th)		
— 1 7-10	—	—	—	—	—		35 th		24 th
22 nd	23 rd	23 rd	23 rd	23 rd	23 rd		36		25
769 ^a	—	—	—	—	—				26 th
23-24	24-25	24-25	24-25	24-25	24-25		44 th -45		27 th
{ 770 ^a	—	—	—	—	—				28-29
25-26	26-27	26-27	26-27	26-27	26-27		46-47		30-31
771 ^a	—	—	—	—	—				32
27-28	28-29	28-29	28-29	28-29	28-29		48-49		33-34
29 th	30 th	30 th	30 th	30 th	30 th				35 th
{ 774 ^a 1 1-2	—	—	—	—	—		42 th		36 th
— 1 3-4	—	—	—	—	—				37 th
29 th	30 th	30 th	30 th	30 th	30 th		42 th		38 th

Cat. Ed	Bom Ed	Kumbh Ed	Corrasio Ed	Lahore Ed
775*	—	—	—	34
776*	—	—	43-44 ^b	35-36 ^b
30	31	31	—	43
31-32 ^b	32-33 ^b	32-33 ^b	34 1-2 ^b	33 1-2 ^b
777*	—	—	2 nd	2 nd
779*	33 rd	33 rd	—	—
780*	—	—	—	—
32-33 ^b	34	34	4	—
33 rd -7	35	35	3	3
782*	—	—	—	4
34-35	36-37	36-37	5-6	31 21-22
783*	—	—	7 th	—
36-37	38-39	38-39	7 th -9 th	23-24
784* 1	—	—	9 th	33 24 th
1 2	—	—	(cf 782*)	—
38	40	40	10 th	—
39	41	41	(cf 782*)	—
786* 1 1-3	—	—	10 th -11 th	34 25
786(A)*	—	—	11 th -12	33 5
786* 1 4-10	—	—	—	6-7 ^b
786(B)*	—	—	13-16 ^b	7-10
786* 1 11-12	—	—	—	—
40-41	42-43	42-43	16 th -17 th	11
787*	—	—	17 th -19 th	12-13
42-43	44-45	44-45	19 th -21 th	14-15 ^d
788* 1 1	—	—	—	15 th
1 2	—	—	—	16 th
789* 1 1-2	—	—	21 st -f	—
1 3-6	—	—	22	18
44	46	46	23	17
45	47	47	—	31 24
790*	—	—	—	—
791*	—	—	—	—
35 1-9 ^a	37 1-9 ^a	37 1-9 ^a	35 1-9 ^a	34 1-9 ^a
(794 ^a)	—	—	9 th -c	—
from the prior half of 1 up to the post half of 1 e	—	—	—	—
9 th -d	9 th -d	9 th -d	9 th -10 th	9 th -d
795*	—	—	10 th	—
10-11	10-11	10-11	11-12	10-11
12	12	—	13	12
796*	—	—	—	—
13 th	13 th	—	14 th	13 th
798*	—	—	—	—
13 th -d	—	—	14 th	13 th -d
14-19	14-19	12-27	15-20	24-19
801*	—	—	—	—
20	20	18	—	—
(cf 34 32-33 ^b)	—	—	—	20
21-22	21-22	19-20	—	25-27
23-24	23-24	21-22	21-22	28-29
805*	—	—	23	—
21-26	25-26	23-24	24-25	30-31
27 th	27 th	25 th	—	32 th
27 th -d	27 th -d	25 th -d	26 th	32 th -d
806*	—	—	26 th	—
28-29	28-29	26-27	27-28	33-34

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
Foy ^a	—	—	59	35
805 ^a	—	—	—	—
30	30	28	30	35
810 ^a	—	—	—	37
31	31	29	—	39
32-33 ^b	32-33 ^b	30-31 ^b	31-32 ^b	30-40 ^b
33-34 ^c	33-34 ^b	31-32 ^b	—	40-41 ^b
34 ^{cd}	34 ^d	32 ^{cd}	32 ^{cd}	41 ^{cd}
35 ^{ab}	35 ^{ab}	33 ^{ab}	—	—
35 ^{cd}	35 ^{cd}	33 ^{cd}	—	42 ^{ab}
36-40	36-40	34-38	33-36	42 ^{cd} -46
613 ^a	—	—	—	—
41-45	41-45	39-43	37-41	47-52
46	46	44	—	52
47	47	45	42	53
816 ^a	—	—	—	54
48-57	48-57	46-55	—	55-64
818 ^a	—	—	—	—
58	55	56	—	63
59	59	57	—	—
60 ^{ab}	60 ^{ab}	58 ^{ab}	—	66 ^{ab}
820 ^a	—	—	—	66 ^{cd} -69 ^a
821 ^a	—	—	—	—
60 ^{cd} -61	60 ^{cd} -61	58 ^{cd} -59	—	69 ^{cd} -70
822 ^a	—	—	—	71
823 ^a	—	—	41	72
624 ^a	—	—	—	—
62 ^{ab}	62 ^{ab}	60 ^{ab}	44 ^{cd}	73 ^{cd}
62 ^{cd}	62 ^{cd}	60 ^{cd}	44 ^{ab}	73 ^{ab}
13	63	61	45	74
826 ^a 1	—	—	46 ^{ab}	—
826(A) ^a	—	—	—	—
626 ^a 1 2	—	—	46 ^{cd}	—
64 ^{ab}	64 ^{ab}	62 ^{ab}	47 ^{ab}	75 ^{ab}
827 ^a	—	—	—	75 ^{cd}
64 ^{cd}	64 ^{cd}	62 ^{cd}	47 ^{cd}	75 ^{cd}
64 ^{cd} -67	65-67	63-65	—	76-78
68	68	66	48	79
36	38	38	26	35
2-7	2-7	2-7	2-7	2-7
830 ^a	—	—	—	—
8	8	8	—	8
831 ^a	—	—	—	—
6 ^{ab}	9 ^{ab}	9 ^{ab}	8 ^{ab}	—
832 ^a	—	—	—	—
9 ^{cd}	10 ^{cd}	9 ^{cd}	8 ^{cd}	—
10	10	10	9	9
833 ^a	—	—	—	—
11 ^{ab}	11 ^{ab}	11 ^{ab}	10 ^{ab}	10 ^{cd}
11 ^{cd}	11 ^{cd}	11 ^{cd}	10 ^{cd}	10 ^{ab}
A7 1 (No. 8)	—	—	11-15	—
1 1-16	—	—	—	—
A7 1 (No. 9)	—	—	—	—
1 16 fr.	—	—	—	—
A7 1 (No. 9)	—	—	19 ^{ab}	—
1 17	—	—	—	—
A7 1 (No. 9)	—	—	—	—
1 17 fr.	—	—	—	—
A7 1 (No. 9)	—	—	25 ^{cd} -20	—
1 18-20	—	—	—	—

Cat. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Garreio Ed.	Lat nre Ed.
App. 1 (No. 8)	—	—	—	—
1. 20 fn.	—	—	—	—
App. 2 (No. 8)	—	—	21	—
1. 21-22	—	—	—	—
App. 3 (No. 8)	—	—	—	—
1. 22 fn.	—	—	22 ^{ab}	—
App. 4 (No. 8)	—	—	—	—
1. 23	—	—	—	—
App. 5 (No. 8)	—	—	—	—
1. 23 fn.	—	—	22 ^{cd}	—
App. 6 (No. 8)	—	—	—	—
1. 24	—	—	—	—
App. 7 (No. 8)	—	—	—	—
1. 24 fn.	—	—	—	—
App. 8 (No. 8)	—	—	23-27	—
1. 25-34	—	—	—	—
App. 9 (No. 8)	—	—	—	—
1. 34 fn.	—	—	25	—
App. 10 (No. 8)	—	—	—	—
1. 35-36	—	—	—	—
App. 11 (No. 8)	—	—	—	—
1. 36 fn.	—	—	—	—
App. 12 (No. 8)	—	—	29-30	—
1. 37-40	—	—	—	—
11-14	12-14	12-14	31-33	11-13
834 ^a	—	—	—	14-15 ^b
—	—	—	—	23 ^{cd}
835 ^a	—	—	34	—
15	21 ^{cd}	21 ^{cd}	—	22 ^{ab}
836 ^a 1. 1	22 ^{ab}	22 ^{cd}	—	22 ^{cd} -23 ^b
" 1. 2-3	22 ^{cd}	22	—	—
" 1. 4-5	23	23	—	—
" 1. 6-7	[24 ^{cd}]	24	—	—
" 1. 8	24 ^{cd}	25 ^{ab}	—	—
16-20	25-29	25-29	33-37	16-20
835 ^a	—	—	40 ^{ab}	—
21 ^{ab}	20 ^{ab}	20 ^{ab}	42 ^{cd}	21 ^{ab}
21 ^{cd}	20 ^{cd}	20 ^{cd}	41 ^{ab}	23 ^{cd}
836 ^a	21 ^{ab}	21 ^{ab}	—	21 ^{cd}
22-25	24 ^{cd} -25	25 ^{cd} -26	—	21-27
26-27 ^b	29-30 ^b	30-31 ^b	41 ^{cd} -42 ^b	23-29 ^b
840 ^a	30 ^{cd}	31 ^{cd}	42 ^{cd} -43 ^b	29 ^{cd}
27 ^{cd}	31	32	—	—
843 ^a	—	—	43 ^{cd} -44 ^b	30
(844 ^a)	—	—	—	31
28 ^{cd}	32 ^{ab}	33 ^{ab}	—	—
845 ^a	—	—	—	31 ^{cd}
29 ^{cd}	32 ^{cd}	33 ^{cd}	—	—
846 ^a	—	—	—	32 ^{ab}
29 ^{ab}	33 ^{ab}	34 ^{ab}	—	—
29 ^{cd}	33 ^{cd}	34 ^{cd}	—	—
30	[34 ^{ab}]	34 ^{cd}	44 ^{cd}	32 ^{cd} -33 ^b
848 ^a	34 ^{cd}	35	45	—
31	[35 ^{ab}]	35 ^{ab}	—	33 ^{cd}
850 ^a	35 ^{cd}	36 ^{cd}	—	—
851 ^a	35 ^{cd}	—	—	—
32	—	37	—	34
33	36	38	45 ^{cd} -47 ^b	35
34 ^{ab}	37 ^{ab}	39 ^{ab}	—	43 ^{ab}

Crit. Ed.	Bonn. Ed.	Kumbh. Ed.	Correio Ed.	Lahore Ed.
853 ^a	36 ^{ad}	37 ^{ad}	—	43 ^{cd}
34 ^{ad}	39 ^{ad}	40 ^{ad}	45 ^{ad}	41 ^{cd}
35 ^{ad}	39 ^{ad}	40 ^{ad}	56 ^{ad}	—
854 ^a	—	—	—	44 ^{ad}
855 ^a	—	—	56 ^{ad}	45 ^{ad}
35 ^{ad}	40 ^{ad}	41 ^{ad}	57 ^{ad}	—
856 ^a	—	—	—	—
35 ^{ad}	40 ^{ad}	41 ^{ad}	—	—
857 ^a	—	—	—	—
36	41	42	47 ^a -48 ^b	36
37-41	42-46	43-47	49 ^a -54 ^b	37-41
859 ^a	—	—	54 ^c -55	42-43 ^b
—	47-51 (The lines of 38.12-16 [var.])	48-52 (The lines of 38.12-16 [var.])	—	—
860 ^a	52-53 ^b	53-54 ^a	—	—
81 ^a	[53 ^{ad}]	54 ^{ad}	—	—
42	53 ^a -54 ^b	55	57 ^a -58 ^b	45 ^a -46
861 ^a	—	—	59 ^a -59 ^b	—
43-45	54 ^a -54 ^b	56-58	59 ^a -62	47-49
46	58	59	64 ^a -65 ^b	51 ^a -52 ^b
863 ^a	—	—	—	—
47-48 ^b	59-60 ^b	60-61 ^a	63-64 ^b	50-51 ^b
48 ^a -49 ^b	60 ^a -61 ^b	61 ^a -62 ^b	65 ^a -66 ^b	52 ^a -53 ^b
864 ^a	—	—	—	53
49 ^{ad}	61 ^{ad}	62 ^{ad}	67 ^{ad}	54 ^{ad}
865 ^a	—	—	—	—
866 ^a	—	—	67 ^a -68	55-56 ^b
49 ^{ad}	62 ^{ad}	63 ^{ad}	69 ^{ad}	54 ^{ad}
867 ^a	62 ^a -63	63 ^a -64	—	—
50-51	64-65	65-67 ^b	67 ^a -71 ^b	56 ^a -58
868 ^a 1 2-4	—	—	71 ^a -73 ^b	59-60
868 ^a (A) ^a	—	—	—	—
868 ^a 1. 5	—	—	73 ^{ad}	61 ^{ad}
52	66	67 ^{ad}	74	61 ^a -f
53	67	68	—	62
54 ^{ad}	68 ^{ad}	69 ^{ad}	75 ^{ad}	63 ^{ad}
869 ^a	—	—	—	63 ^{ad}
870 ^a	—	—	—	—
54 ^{ad}	68 ^{ad}	69 ^{ad}	75 ^{ad}	64 ^{ad}
871 ^a	—	—	76 ^{ad}	—
872 ^a	—	—	—	—
55	69	70	76 ^{ad}	65
873 ^a	—	—	—	—
56	70	71	77	66 ^a
37 1-4 ^b	39 1-4 ^b	39 1-4 ^b	—	36 1-4 ^b
4 ^{ad}	4 ^{ad}	4 ^{ad}	—	4 ^{ad}
874 ^a	5 ^{ad}	5 ^{ad}	—	—
5-7	5 ^a -6 ^b	5 ^a -6 ^b	—	5-7
875 ^a	6 ^{ad}	6 ^{ad}	—	—
8	9	11	—	—
(= 5 98 22)	—	—	—	—
9 ^{ad}	10 ^{ad}	9 ^{ad}	—	8 ^{ad}
876 ^a	—	—	—	—
9 ^{ad}	10 ^{ad}	9 ^{ad}	—	8 ^{ad}
877 ^a	—	—	—	—
10-10	11-21	10-20	(for 70, 13 ^{ad} ; 14 ^a -16 ^a , 1. 1-2; 1. 5-10 of 901 ^a)	9-19
879 ^a	—	—	—	—

Crit. Ed.	Bem. Ed.	Kumbh. Ed.	Gerosio Ed.	Lahore Ed.
21-27	22-28	21-27	—	20-26
28	29	28	—	27
880* l. 1-2	—	—	—	—
" l. 3-4	—	—	—	28
29-32	30-33	29-32	—	29-32
881*	—	—	—	—
33-37 ^b	34-38 ^b	33-37 ^a	—	33-37 ^b
882*	—	—	—	—
37 ^a -47	38 ^a -48	37 ^a -47 ^d	—	37 ^a -47
884*	—	47 ^d	—	—
48-49	49-50	48-49	—	48-49
885*	—	—	—	—
50-53	51-54	50-53	(for 50 cl. l. 11-12 of 901*)	50-53
38 1-2	40 1-2	40 1-2	37 1-2	37 1-2
888*	—	—	—	—
3-6	3-6	3-6	3-6	3-6
890*	—	—	7 ^a	—
7-8 ^b	7-8 ^b	7-8 ^b	7 ^a -8	7-8 ^a
8-9	8-9	8-9	9 ^a -10	8-9
10	10	10	9 ^a	10
11	11	11	11	11
892*	—	—	—	—
12-13	12-13	12-13	—	12-13
893 ^b	—	—	—	—
14-18 ^b	14-18 ^b	14-18 ^b	—	14-18 ^b
894*	—	—	—	18 ^a
18 ^a	18 ^a	18 ^a	—	18 ^a
895*	—	—	—	19 ^a
18 ^a -20 ^b	19-20	18 ^a -20 ^b	—	19 ^a , 21-22 ^a
20 ^a -/	21	20 ^a -/	22-23 ^b	22 ^a -23 ^b
897*	—	—	23 ^a	23 ^a
898*	—	—	24	—
21	22	21	22	24
22	23	22	(cl. 37.7)	25
(= 37.8)	—	—	23	—
901* l. 1-2	—	—	(cl. 37.9)	—
(= 37.10)	—	—	24	—
" l. 3-4	—	—	25	—
" l. 5-10	—	—	26-28	—
(= 37.13 ^a)	—	—	—	—
and 14 ^a -16)	—	—	—	—
901* l. 11-12	—	—	29	—
(= 37.50)	—	—	—	—
901* l. 13-17	—	—	20-22 ^b	—
23	24	23	25	26
903*	—	—	—	—
904*	—	—	26	20
24	25	24	27	27
1-3	1-3	1-3	28-30	1-3
906*	—	—	—	—
4-5	4-5	4-5	31-32	4-5
908*	—	—	—	—
6 ^a	6 ^a	6 ^a	33 ^a	6 ^a
909*	—	—	33 ^a	6 ^a
910*	—	—	—	—
6-8 ^b	6-8 ^b	6-8 ^b	33 ^a -35 ^b	6-8 ^b
911*	—	—	—	—
8 ^a	8 ^a	8 ^a	35 ^a	8 ^a

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Correcao Ed.	Lahore Ed.
App. 1 (No. 9) l. 7-27	—	—	4-14 ^b	—
36	44	43	—	60
41 1-2	43 1-3	43 1-3	38 —	39 —
946 ^a	4	4	—	—
3	5	5	27	29
4-7	6-9	6-9	28-31	34-37
	(r. cl. 40 31-34)	(r. cl. 40 31-34)	(cl. 45-46) for 30 and 31	—
{949 ^a	—	—	—	—
8-9	10-11	10-11	32-33	38-39
	(r. cl. 40 35-36)	(r. cl. 40 35-36)	—	—
10 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	34 ^{ab}	40 ^{ab}
950 ^a	—	—	—	—
10 ^a	12 ^a	12 ^a	34 ^a	40 ^a
951 ^a	—	—	—	—
10 ^d	12 ^d	12 ^d	34 ^d	40 ^d
952 ^a	—	—	35-36	41-42
11 ^{ab}	13 ^{ab}	13 ^{ab}	—	—
21 ^{cd}	13 ^c -14 ^b	13 ^c	—	50
—	14 ^c -15 ^b r. (cl. 40 27)	14 r. (cl. 40-27)	—	—
953 ^a	—	—	—	—
12	15 ^c -16 ^b	15 ^c -d	—	(cl. 42 9 ^a)
13	16 ^{cd}	15 ^{cd}	—	51 ^{ab}
954 ^a	—	—	—	51 ^d
14	17-18 ^b	16-17 ^b	—	—
955 ^a	—	—	—	—
15 ^a	18 ^c -19 ^b	17 ^c -18 ^b	—	—
15 ^{ab}	19 ^d	18 ^{ab}	—	52 ^{ab}
15 ^{cd}	20 ^{ab}	18 ^{cd}	—	52 ^{cd}
—	—	—	44 ^{cd} 45-46 r. (cl. 30-31)	—
16	20 ^c -21 ^b	19 ^{cd}	47	53
957 ^a	—	—	—	54-55
958 ^a	—	—	—	—
959 ^a	21 ^c -22 ^b	19 ^c -22 ^b	—	—
17-18	24 ^c -25	21 ^c -23	48-49	56-57
960 ^a l. 1	—	—	—	57 ^{ab}
11 l. 2-3	—	—	50 ^c -51 ^b	58 ^a -59 ^b
42 1-2	44 1-2	44 1-2	39 14 ^c -18 ^b	60 1-2
961 ^a	—	[3-4 ^b]	—	—
962 ^a l. 1	—	[4 ^{cd}]	—	—
11 l. 2-3	—	[7 ^{cd}]	—	—
3-4	3-4	5-6	16 ^c -18 ^b	3-4
963 ^a	—	[7 ^{ab}]	—	—
5-7 ^a	5-7 ^a	8-10 ^a	18 ^a -20 ^a	5-7 ^a
964 ^a	—	—	—	—
7 ^a -8	7 ^a -8	10 ^a -11	20 ^a -22 ^b	7-8
965 ^a	9	12 ^{cd}	22 ^{cd}	—
9 ^{ab}	10 ^{ab}	13-14 ^b	23-24	9 ^a
9 ^c -11 ^b	10 ^c -12 ^b	—	—	9 ^c -11 ^b
969 ^a	—	—	—	—
11 ^c -14	12 ^c -15	14 ^c -17	25-28 ^b	11 ^c -14
969 ^a	—	—	—	—
15-17	15-18	18-20	28 ^a -30 ^b	15-17
971 ^a	—	—	—	—
18 ^{ab}	19 ^{ab}	21 ^{ab}	31 ^{cd}	18 ^{ab}
972 ^a	—	—	—	—
18 ^c -19	19 ^c -20	21 ^c -22	31 ^c -32	18 ^c -19

Crit. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gowrisa Ed.	Lahore Ed.
App. 1 (No. 9) 1, 7-27	—	—	4-14 ^b	—
36	44	III	—	60
41 1-2	43 1-3	43 1-3	38 —	39 —
916 ^a	4	4	—	—
3	5	5	27	29
4-7	5-9	6-9	28-31	34-37
	(r. cl. 40 31-34)	(r. cl. 40 31-34)	(cl. 45-46) for 30 and 31	—
{949 ^a 5-9}	—	—	—	—
	10-11	10-11	32-33	38-39
	(r. cl. 40, 35-36)	(r. cl. 40, 35-36)	—	—
10 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	34 ^{ab}	40 ^{ab}
950 ^a	—	—	—	—
10 ^c	12 ^c	12 ^c	34 ^c	40 ^c
951 ^b	—	—	—	—
10 ^d	12 ^d	12 ^d	34 ^d	40 ^d
952 ^a	—	—	35-36	41-42
11 ^{ab}	13 ^{ab}	13 ^{ab}	—	—
11 ^{c-d}	13 ^{c-d}	13 ^{c-d}	—	50
—	14 ^{c-d} r. (cl. 40-27)	14 r. (cl. 40-27)	—	—
953 ^a	—	—	—	—
12	15 ^{c-d}	15 ^{c-d}	—	(cl. 529 ^a)
23	16 ^{cd}	15 ^{cd}	—	31 ^{cd}
954 ^a	—	—	—	31 ^{cd}
14	17-18 ^b	16-17 ^b	—	—
955 ^a	—	—	—	—
955 ^b	18 ^{c-d}	17 ^{c-d}	—	—
15 ^{ab}	19 ^d	18 ^{cd}	—	32 ^{ab}
15 ^{cd}	20 ^{ab}	16 ^{cd}	44 ^{cd}	32 ^{cd}
—	—	—	45-46 r. (cl. 30-31)	—
16	20 ^{c-d}	16 ^{cd}	47	53
957 ^a	—	—	—	34-51
958 ^a	—	—	—	—
959 ^a	21 ^{c-d}	19 ^{c-d}	—	—
17-18	22 ^{c-d}	22 ^{c-d}	48-49	56-57
960 ^a 1, 1	24 ^{c-d}	22 ^{c-d}	—	58 ^{ab}
— 1, 2-3	—	—	50 ^{c-d}	58 ^{c-d}
7-2	44 1-2	44 1-2	39 14 ^{c-d}	40 1-2
961 ^a	—	[3-4 ^b]	—	—
962 ^a 1, 1	—	[4 ^{cd}]	—	—
— 1, 2-3	—	[7 ^{cd}]	—	—
3-4	3-4	5-6	16 ^{c-d}	5-4
963 ^a	—	[7 ^{ab}]	—	—
5-7 ^a	5-7 ^a	8-10 ^a	16 ^{c-d}	5-7 ^a
964 ^a	—	—	—	—
7 ^b -8	7 ^b -8	20 ^{c-d}	20 ^{c-d}	7-8
965 ^a	9	12 ^{cd}	—	—
9 ^a	10 ^{ab}	12 ^{cd}	22 ^{cd}	9 ^a
9 ^c -11 ^b	10 ^{c-d}	13-14 ^b	23-24	9 ^c -11 ^b
968 ^a	—	—	—	—
11 ^c -14	12 ^{c-d}	14 ^{c-d}	25-28 ^b	11 ^c -14
969 ^a	—	—	—	—
15-17	16-18	18-20	29-30 ^b	15-17
971 ^a	—	—	—	—
18 ^{ab}	19 ^{ab}	21 ^{ab}	31 ^{cd}	18 ^{ab}
972 ^a	—	—	—	—
18 ^{c-d}	19 ^{c-d}	22 ^{c-d}	31 ^{c-d}	18 ^{c-d}

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Ganges Ed.	Lahore Ed.
29	29	29	15	29 ^a -30 ^b
30-31	30-31	30-31	—	30 ^c -32 ^b
32-36	32-36	32-36 ^d	16-20	32 ^c -37 ^b
37	37 ^{ab}	36 ^d	—	37 ^{cd}
32-39	37-38	37-38	21-22	38-39
46 1-3 ^a	45 1-3 ^b	48 1-3 ^b	43 1-3 ^b	44 1-3 ^b
1003 ^a	3 ^{ad}	3 ^d	—	—
5 ^a -6 ^b	4-6 ^b	4-6 ^b	3 ^c -6 ^b	3 ^c -6 ^b
1005 ^a	—	—	6 ^{cd}	6 ^{cd} fn.
6 ^{cd}	6 ^{cd}	6 ^{cd}	7 ^{ab}	6 ^{cd}
1006 ^a	—	—	—	—
7	7	7	7 ^a -7	7
1007 ^a	8 ^{ab}	8 ^{ab}	—	—
8 ^{ab}	8 ^{ab}	8 ^{ab}	8-9 ^a	8-9 ^a
1008 ^a	—	—	—	—
8 ^d	8 ^d	8 ^d	9 ^b	9 ^b
1010 ^a	—	—	9 ^{cd}	9 ^{cd}
9-10	9-10	9-10	10-11	10-11
1011 ^a	11-12	11-12	—	—
11-13	13-15	13-15	12-14	12-14
14-15	16-17	16-17	—	15-16
16	18	18	15	17
17-18	19-20	19-20	41 1-2	18-19
1012 ^a	—	—	—	—
19-21	21-23	21-23	—	20-22
22-25	24-27	24-27	3-6	23-26
26-28	28-30	29-30	—	27-29
29-30	31-32	31-32	7-8	30-31
1013 ^b	—	—	—	—
31 ^{ab}	33 ^{ab}	33 ^{ab}	9 ^{ab}	31 ^{ab}
1014 ^a	—	—	—	—
31 ^{cd}	33 ^{cd}	33 ^{cd}	9 ^{cd}	32 ^{cd}
32 ^{ab}	34 ^{ab}	34 ^{ab}	—	33 ^{ab}
1015 ^b	—	—	—	33 ^{cd} -34 ^a
32 ^d	34 ^d	34 ^d	—	34 ^d
1016 ^a	—	—	—	35 ^{ab}
33	35	35	—	35 ^{cd} -f
1017 ^a	—	—	—	—
34	36	36	—	36
1018 ^a 1, 2	—	—	—	—
— 1, 2-6	—	—	—	37-38
35	37	37	—	39
36	38	38	11	40
37-39	39-41	39-41	—	41-43
40	42	42	17	44
1020 ^a	—	—	—	—
41-43	43-45	43-45	—	45-47
1021 ^a	—	—	—	48
44	46	46	12	49
45	47	47	18	50
46	48	48	—	51
47-48	49-50	49-50	13-14	52-53
1023 ^a	—	—	—	—
49	51	51	15	54
1025 ^a	—	—	16	—
50	52	52	19	55
51-57	53-59	53-59	—	56-62
58-59	60-61	60-61	20-21	63-64
47 1-4 ^b	49 1-4 ^b	49 1-4 ^b	45 1-4 ^b	45 1-4 ^b
1027 ^a	—	—	—	4 ^{ad}

Crt. Ed.	Bam Ed.	Kumbh Ed.	Gorresio Ed.	Lahore Ed.
43	45	45	40	41
974 ^a 1-10 {977 ^a 11-13 ^b 13 ^{cd} 978 ^a 14 15 979 ^a 16 17 1-3 980 ^a 4 5 6 ^{a-d} 981 ^a 1 7 6 ^{a-d} 1 2 982 ^a 983 ^a 7 ^{ad} 985 ^a 8 — 9 ^{ab} 986 ^a 9 ^a -10 ^a 987 ^a 10 ^a -12 989 ^a 13-20 21 22-26 992 ^a 27-30 993 ^a 31-35 994 ^a 995 ^a 36 ^a 996 ^a 37-39 1-2 3 4-6 7-10 11 12-13 14-15 ^a 998 ^a 1 2-3 15 ^{acd} 16-21 ^b 21 ^a -24 25 26 27 ^{ab} 28 ^a 27-28 ^b 100 ^a 29 ^{ad}	— 1-10 — 11-13 ^b 13 ^{cd} — 14-15 16 17 1-3 — 4 5 6 7 ^{ab} 7 ^{ad} 8 — 9 ^{ab} — 9 ^a -10 ^b 10 ^a -11 ^b (1 cl 4) 13 ^{ad} — 12-13 ^b — 13 ^a -15 ^b — 15 ^a -21 ^a 23 24-25 — 29-32 — 33-37 ^d — 37 ^{ad} 38 ^a — 39-41 1-2 3 4-6 7-10 11 12-13 14-15 ^a — 15 ^{acd} 16-21 ^b 21 ^a -24 25 26 27 ^{ab} — 27 ^a -28 ^b — 28 ^{ad}	— 1-10 — 11-13 ^a 13 ^{cd} — 14-15 16 17 1-3 — 4 5 6 ^{a-d} {6 ^{ab} } {6 ^{cd} } 7 ^a -6 ^b — — 8 ^{ad} — 9 — 10 ^{ab} — 10 ^a -12 ^a — 12 ^a -13 — 14-21 22 23-27 — 28-31 — 32-36 ^d — {36 ^{ad} } 37 — 38-40 1-2 3 4-6 7-10 11 12-13 14-15 ^a — 15 ^{acd} 16-21 ^b 21 ^a -24 25 26 27 ^{ab} — 27 ^a -28 ^b — 28 ^{ad}	33 1-10 — 11-13 ^b — — 13 ^a -14 — 15 1-3 — 4 5 6 7 ^{ab} 7 ^{ad} 8 — 9 ^{ab} 9 ^{ad} — 10 — 11 ^{ad} — 11 ^a -12 ^a — 12 ^a -14 15 16-23 — 24-28 — 29-32 — 33-37 — — 38 — 39-41 1-2 — 3-5 — 6 — 7-8 ^a 8 ^{ac} 8 ^a -9 ^b — 9 ^a -12 — — 13 — — 14 — —	20 1-10 — 11-13 ^b 13 ^{cd} — 14-15 — 16 1-3 4 ^{ab} 4 ^{ad} 5 6 ^{a-d} 6 ^{ab} — 7 ^a -8 ^b 8 ^a -9 9 ^a -10 10 ^{ab} — 10 ^a -11 ^b — 11 ^{cd} — 12-13 ^a — 13 ^a -14 15 16-23 24 25-29 — 30-33 — 34-38 — — 39 — 40-42 1-2 3 4-6 7-10 11 12-13 14-15 ^a — 15 ^{acd} 16-21 ^b 21 ^a -24 25 26 27 ^{ab} 27 ^{ad} 28 — 29 ^{ab}
44	46	46	41	47
45	47	47	42	43

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correao Ed.	Lahore Ed.
29	29	29	15	29-30 ^a
30-31	30-31	30-31	—	30-32 ^a
32-36	32-36	32-36 ^d	16-20	32-37 ^b
37	37 ^{ad}	36 ^d	—	37 ^{ad}
37-39	37-38	37-38	21-22	38-39
1-3 ^b	1-3 ^b	1-3 ^b	43 1-3 ^b	44 1-3 ^b
1003 ^a	3 ^{ad}	3 ^{ad}	—	—
3-6 ^b	4-6 ^b	4-6 ^b	3-5 ^b	3-6 ^b
1005 ^a	—	—	6 ^{ad}	6 ^{ad} 10.
6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}	7 ^{ad}	6 ^{ad}
1006 ^a	—	—	—	—
7	7	7	7 ^{ad}	7
1007 ^a	8 ^{ad}	8 ^{ad}	—	—
8 ^{ad}	8 ^{ad}	8 ^{ad}	8-9 ^a	8-9 ^a
1008 ^a	—	—	—	—
8 ^d	8 ^d	8 ^d	9 ^b	9 ^b
1010 ^a	—	—	9 ^{ad}	9 ^{ad}
9-10	9-10	9-10	10-21	10-21
1011 ^a	11-12	11-12	—	—
11-13	13-15	13-15	12-14	12-14
14-15	16-17	16-17	—	15-16
16	18	18	13	17
17-18	19-20	19-20	44 1-2	18-19
1012 ^b	—	—	—	—
19-21	21-23	21-23	—	20-22
22-25	24-27	24-27	3-6	23-26
26-28	28-30	28-30	—	27-29
29-30	31-32	31-32	7-8	30-31
1013 ^a	—	—	—	—
31 ^{ad}	33 ^{ad}	33 ^{ad}	9 ^{ad}	32 ^{ad}
1014 ^a	—	—	—	—
31 ^{ad}	33 ^{ad}	33 ^{ad}	9 ^{ad}	33 ^{ad}
32 ^{ad}	34 ^{ad}	34 ^{ad}	—	33 ^{ad}
1015 ^a	—	—	—	33 ^d -34 ^a
32 ^d	34 ^d	34 ^d	—	34 ^d
1015 ^a	—	—	—	35 ^{ad}
33	35	35	10	35 ^{ad}
1017 ^a	—	—	—	—
34	36	36	—	36
1018 ^a 1. 1	—	—	—	—
" 1. 2-6	—	—	—	—
35	37	37	—	37-38
36	38	38	—	39
37-39	39-41	39-41	11	40
40	42	42	—	41-43
1020 ^b	—	—	17	44
41-43	43-45	43-45	—	—
1021 ^a	—	—	—	45-47
44	46	46	—	48
45	47	47	12	49
46	48	48	18	50
47-48	49-50	49-50	—	51
1023 ^a	—	—	13-14	52-53
49	51	51	—	—
1025 ^a	—	—	15	54
50	52	52	16	—
51-57	53-59	53-59	19	55
58-59	60-61	60-61	—	56-62
1-4 ^b	1-4 ^b	2-4 ^b	45 1-4 ^b	45 1-4 ^b
1027 ^a	—	—	—	4 ^{ad}

Cnt. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correio Ed.	Lahore Ed.
4 ^c -5	4 ^c -5	4 ^c -5	4 ^c -6	5-6
7	7	7	—	7
8-18	8-18	8-18	7-17	8-18
1020*	19 ^{ab}	19 ^{ab}	—	—
19-20	19 ^c -20	19 ^c -20	18-19	19-20 ^d
1030*	—	—	—	20 ^d /
48 1	50 1	50 1	46 1	46 1
1031*	2-3	23	—	—
2-3	4-5	4-5	2-3	2-3
1032*	6	6	—	—
4-9	7-12 ^b	7-12 ^b	4-9 ^b	4-9 ^b
1033*	—	—	—	9 ^d
1034*	—	—	9 ^{cd}	—
10 ^{ab}	12 ^{cd}	12 ^{cd}	10 ^{ab}	10 ^{ab}
1035*	—	—	10 ^{cd} -11 ^b	—
10 ^c -14	13-17 ^b	13-17 ^b	11 ^c -15	10 ^c -14 ^b
1036*	—	—	—	—
15	17 ^c -18 ^b	17 ^c -18 ^b	16	14 ^c -15 ^b
1037*	—	—	—	—
1038*	—	—	17	—
1039*	18 ^{cd}	18 ^{cd}	—	—
16	19	19	18	15 ^c -16 ^b
1040*	—	—	—	16 ^d
49 1-10	51 1-10	51 1-10	47 1-10	47 1-10
1041*	11	11	—	—
11-14 ^d	12-15	12-15	11-14	11-14
1042*	—	—	15	—
14 ^d /	16 ^{ab}	16 ^{ab}	—	—
1043*	16 ^{cd}	16 ^{cd}	—	—
15-18	17-20	17-20	16-19	15-18
1044*	—	—	20 ^{ab}	—
19 ^{ab}	21 ^{ab}	21 ^{ab}	21 ^{ab}	19 ^{ab}
19 ^{cd}	21 ^{cd}	21 ^{cd}	20 ^{cd}	19 ^{cd}
—	—	—	21 ^{cd}	—
20-22	22-24	22-24	(c. cl. 19 ^{cd})	20-22
23-25 ^b	25-27 ^b	25-27 ^b	22-24	20-22
{1045*	—	—	27-29 ^b	25-27 ^b
1046*	—	—	—	—
25 ^{cd}	—	27 ^{cd}	29 ^{cd}	—
26 ^{ab}	27 ^{cd}	[28 ^{ab}]	—	27 ^{cd}
26 ^c -31	27 ^c -32	28 ^c -33	30-35 ^b	28 ^{ab}
32-33	33-34	34-35	25-26	28 ^c -33
34	35	36	35 ^c -36 ^b	23-24
35	36	37	—	34
1048*	37-44	38-45	—	35
1049*	—	—	—	—
36	45	46	—	37
50 1	III 1	52 1	36 ^c -1	36
2-4	2-4	2-4	48 1-3	48 1-3
1051*	5	5	—	—
5	6	6	4	4
1052*	7-13	7-13	—	—
6 ^{cd}	14 ^{ab}	14 ^{ab}	5 ^{ab}	5 ^{ab}
1053*	—	—	—	—
6 ^c -9	14 ^c -17	14 ^c -17	5 ^c -8	5 ^c -8
1054*	[18 ^{ab} -4]	[18-19]	—	—
10-12 ^b	13-20 ^b	20-22 ^b	9-11 ^b	9-11 ^b
12 ^{cd}	[20 ^{cd}]	22 ^{cd}	11 ^{cd}	11 ^{cd}
13-14	20 ^c -21	23-24	12-13	12-13

Crit. Ed.	Rom. Ed.	Rumsh. Ed.	Correll Ed.	Lafont Ed.
1056 ^a	—	[25-25]	—	—
15-17	22-24	27-31	21-26	14-16
1058 ^a	25	32	—	—
1057 ^a l. 1-2	—	—	—	—
" l. 3-14	—	33-35	—	—
51 1-4	53 1-4	53 1-4	49 1-4	49 1-1
5	5	5	—	5
6-7	6-7	6-7 ^d	5-6	6-7
1060 ^a	—	—	7 ^{ab}	—
8-9	8-9 ^b	7-8	—	8-9 ^b
1061 ^a	—	—	—	7 ^{ad}
1061 ^a l. 1	[9 ^{cf}]	9 ^{ab}	—	—
" l. 2	10 ^{ab}	9 ^d	—	—
10	9 ^{cf} ; 10 ^{cd}	10	—	10
11 ^{ab}	11 ^{ab}	11 ^{ab}	7 ^{ad}	11 ^{ab}
1063 ^a	—	—	—	11 ^{cd}
11 ^{cf}	11 ^{cd}	11 ^{cd}	8 ^{ab}	12 ^{ab}
1064 ^a	12	12	—	—
12-13 ^b	13-14 ^b	13-14 ^b	—	12 ^{cd} -13
1065 ^a	—	—	—	14 ^{ab}
13 ^{cd}	14 ^{cd}	14 ^{cd}	9 ^{ab}	14 ^{cd}
13 ^{cf}	15 ^{ab}	15 ^{cf}	6 ^{cf}	14 ^{cd}
14	15 ^{cd} -16 ^b	15	9 ^{cd} -10 ^b	15
1066 ^a	—	—	10 ^{cd} -12 ^b	—
1067 ^a	—	—	—	12 ^{cd} 10.
15-16	16 ^{cd} -16 ^b	16-17	12 ^{cd} -14 ^b	16-17
1068 ^a	—	—	15 ^{ab}	15 ^{ab}
1069 ^a	—	—	14 ^{cd} -15 ^b	21
1070 ^a	18 ^{cd}	18 ^{ab}	—	—
17	19	15 ^{cd} -19 ^b	—	19 ^{cd} -19
18	20	19 ^{cd} -20 ^b	15 ^{cd} -16 ^b	20
1072 ^a	21 ^{ab}	20 ^{cd}	—	—
1073 ^a	—	20 ^{cf}	—	—
19	21 ^{cd} -22 ^b	21	—	21
1074 ^a	[21 ^{cd}]	22	—	—
20-21	22 ^{cd} -23 ^b	23-27	17 ^{cd} -21 ^b	23-27
21-16	[27 ^{cd}]	25-29	21 ^{cd} -23 ^b	25-29
27 ^{ab}	[27 ^{cd}]	30 ^{ab}	—	30 ^{ab}
1075 ^a	—	—	—	30 ^{cd}
27 ^{cd}	[27 ^{cd}]	30 ^{cd}	—	30 ^{cd}
1076 ^a	—	—	—	—
28	27 ^{cd} -28 ^b	31	23 ^{cd} -24 ^b	31
1077 ^a	25 ^{cd} -7 ^d	32	—	—
App. 1 (No. 10)	—	33-39	—	—
l. 1-17	—	40 ^{ab}	—	—
—	—	40 ^{cd} -17 ^d	—	—
App. 1 (No. 10)	—	—	—	—
l. 18-33	—	—	—	—
29-33	29-33	47-51	24 ^{cd} -29 ^b	22-25
34 ^{ab}	34 ^{ab}	52 ^{ab}	—	27 ^{ab}
1078 ^a	34 ^{cd} -35	52 ^{cd} -53 ^d	—	27 ^{cd} -33 ^b
34 ^{cd}	36 ^{ab}	—	—	35 ^{cd}
35-38	36 ^{cd} -39	54-57	29 ^{cd} -33 ^b	37-42
1079 ^a	—	—	33 ^{cd}	—
29	40	55	—	43
52 1-6	54 1-6	54 1-6	50 1-6	53 1-6
1080 ^a l. 1-3	7-58	7-8 ^b	—	—
" l. 4	(cl. 5 6, 16-17 ^b)	(cl. 5 6, 16-17 ^b)	—	—
	8 ^{cd}	8 ^{cd}	—	—

Crit Ed	Bam Ed	Kumbh Ed	Goreao Ed	Labore Ed
1082* 1 5	7 ⁹⁰ (cf 56 17 ⁹⁰)	7 ⁹⁰ (cf 56 17 ⁹⁰)	—	—
7	—	—	7 ⁹⁰	7 ⁹⁰
1081*	—	—	7 ⁹⁰	—
App 1 (No 11)	10-20	10-20	—	—
8	21	21	8-9 ⁹⁰	8
1082* 1 1-2	—	—	—	9
1082(A)*	—	—	—	9 ⁹⁰ 10
1082* 1 3-9	—	—	—	10-12
1082(B)*	—	—	—	—
1082* 1 10-16	—	—	—	13-15
9	22 ⁹⁰	22 ⁹⁰	9 ⁹⁰	7 ⁹⁰
1083*	[22 ⁹⁰]	22 ⁹⁰	—	—
10	22 ⁹⁰ -23 ⁹⁰	23	9 ⁹⁰ -10 ⁹⁰	17
11	23 ⁹⁰ -24 ⁹⁰	24	10 ⁹⁰ -11 ⁹⁰	16
1084*	24 ⁹⁰ -27 ⁹⁰	25-26	—	—
12-15*	27 ⁹⁰ -28	27-28 ⁹⁰	11 ⁹⁰ -12	18-19 ⁹⁰
13 ⁹⁰	29 ⁹⁰	—	—	—
{1085*	—	—	—	—
1086*	29 ⁹⁰	28 ⁹⁰	13 ⁹⁰	19 ⁹⁰
App 1 (No 12)	—	[33-34]	13 ⁹⁰ -13 ⁹⁰	20-22
1 1-4	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	[35]	—	22
1 5-6	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	[36 ⁹⁰]	13 ⁹⁰	23 ⁹⁰
7	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	16-17 ⁹⁰	23 ⁹⁰ -24
1 8-10	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	17 ⁹⁰ -18 ⁹⁰	—
1 10 10	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	18 ⁹⁰ -19	25-26 ⁹⁰
1 11 14	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	—	—
1 14 10	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	[38 ⁹⁰ -38 ⁹⁰]	3 ⁹⁰ -3 ⁹⁰	26 ⁹⁰ -28 ⁹⁰ (cf niter 1 5 of App 1 No 14) 28 ⁹⁰ -29
1 13-18	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	[39 ⁹⁰ -39]	5 ⁹⁰ -6	—
1 19-21	—	[40-41 cf 5 52 14-15]	—	—
—	—	[42 cf 1 5-8 of 1088*]	—	—
—	43 (cf 1 5-8 of 1088*)	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	7-8	30-31
1 22-25	—	—	—	—
App 1 (No 12)	—	—	—	—
1 25 10	—	—	—	—
App 1 (No 13)	—	29	—	—
1 1-2	—	—	—	—
App 1 (No 13)	30-32	30-32	—	—
1 3-12	—	—	—	—
App 1 (No 13)	33-40	43-50	—	—
1 13-14	—	—	—	—
14	41	51	20	32
15	42	52	—	35
1085* 1 1-4	43	53	—	—
1 5 8	[44 ⁹⁰ -44 ⁹⁰]	54	—	—
16	44 ⁹⁰ -44 ⁹⁰	—	—	—
1086* 1 1-4	45	56	21	33

Cr. Ed.	Rom. Ed.	Kumbh. Ed.	Corrosio Ed.	Lahore Ed.
103 ^a L 3-3	46	60	—	—
1 9-10	47	57	—	—
1 11-12	[58 ^a]	59	—	—
49	55	1	—	34
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	10 ^b
before L 1-20	—	—	—	—
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	52 1-3 ^b	1 ^c -3 ^b
1 1-5	—	—	—	3 ^c -5 ^b (r.)
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	5 ^c -10
1 6-27	—	—	9-14	—
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	15	—
1 28-39	—	—	16-17	11-12
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	13-16 ^b
1 40-53	—	—	18	16 ^c -17 ^b
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	17 ^{cd}
1 54-65	—	—	19	18
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	51 1	52 1
1 66-77	—	—	—	2-3
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	4	4
1 78-89	—	—	2-3	5-6
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	5-19	7-21 ^d
1 90-101	—	—	20 ^{cd}	21 ^d
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	20 ^{ab}	22 ^{ab}
1 102-113	—	—	—	22 ^d
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	21-23	23-24
1 114-125	—	—	24	25
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	25-26	26
1 126-137	—	—	53 1-2 ^b	27
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	28 (1-11)
1 138-149	—	—	2 ^c -3 ^b	1
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	—
1 150-161	—	—	3 ^c -11 ^b	3-10
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	11 ^c -12 ^b	11
1 162-173	—	—	12 ^c -13 ^b	14
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	13 ^c -14 ^b	—
1 174-185	—	—	14 ^c -17 ^b	—
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	17 ^c -18 ^b	—
1 186-197	—	—	18 ^{cd}	—
App 1 (1/2, 1/3)	—	—	—	—

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Corrasio Ed.	Lahore Ed.
8 nd	13 th	12 th	11 th	12 th
9	13 ^c -14 ^b	13	12	13 nd
10	14 ^c -15 ^b	14	17	18
1130 ^a	—	—	—	19-20
1131 ^a l. 1	15 th	15 th	—	—
—	16 th	15 th	—	—
	(r. cf. 8 th)	(r. cf. 8 th)		
1131 ^a l. 2-11	16 ^c -20	16-20	—	—
17-16	21-26	21-26	5-10	6-11
1135 ^a	—	—	11 th	12 th
1135 ^a	27	27	—	—
17-18	28-29	28-29	18-19	21-22
1135 ^a	—	—	—	—
1136 ^a	30	30	—	—
19	31	31 nd	20	23
20 th	32 nd	31 th	31 th	34 th
20 th	32 nd	32 nd	29 th	33 th
21	33	34 ^c -33 ^b	21	24
22 nd	34 th	(33 th)	22 nd	25 th
22 nd	34 th	—	22 nd	25 th
23-24	35-36	34-35	23-24	26-27
25	37	36 nd	30 ^c -31 ^b	33 ^c -34 ^b
26-27	38-40 ^b	36 ^c -38	—	56 32-7
1138 ^a	—	—	—	—
1139 ^a	—	—	—	1
28-31 ^a	40 ^c -43 ^c	39-42 nd	25-28 ^a	55 28-31 ^a
1140 ^a	—	—	—	—
31 th	43 ^c -44 ^b	42 nd	28 th	31 th
1141 ^a	—	—	29 th , 30 th	32
32-33	44 ^c -45 ^b	43-44	—	56 6-10
1143 ^a	45 ^c -47 ^b	(45)	—	11
1144 ^a	47 th	46 th	—	—
34	48	46 ^c -47 ^b	—	12
35	49	47 ^c -48 ^b	32	55 35
1145 ^a	50 th	(48 th)	33 th	36 th
36	50 ^c -51	48 ^c -49	33 ^c -34	36 ^c -37
1146 ^a	—	—	35	38
1147 ^a	—	—	—	39 nd
37 th	52 th	50 th	36 th	40 th
1148 ^a	—	—	—	39 th
37 th	52 th	50 th	36 th	40
38	53	51	—	41
56 1	58 1	58 1	—	56 1
1149 ^a l. 1-2	—	—	—	—
1150 ^a l. 3	—	—	56 1 th	—
1151 ^a	—	—	—	3 th
2 nd	2 nd	2 nd	—	3 ^c -5 ^b
1152 ^a	—	—	—	13 th
2 ^c -4 ^b	3-4	3 ^c -4 ^b	1 ^c -3 ^b	13 ^c -15 ^b
1153 ^a	5 th	(4 th)	—	15 th
4 th	5 th	4 th	3 th	16 th
1154 ^a	—	—	4	16 th fn
5-6	6-7	5-6	5-6	16 ^c -17
1155 ^a	—	—	—	18
7	8	7	7	29 nd
1156 ^a	—	—	—	19 th
1157 ^a	—	—	8	—
8-19 ^b	9-19	8-18 ^b	40-50	32-42 ^b
1160 ^a	20	28 th	—	—

Cent Ed	Bom Ed	Kumbh Ed	Corremo Ed	Lahore Ed
		[17]	—	18
1111* 1 1-2 (= 37-41)	17	[18-19 ^b]	26 ^a -27	19-20 ^b
1111* 1 3-5 (= 37-42-43 ^a)	18 19 ^b	—	—	—
1111(A)*	—	[19 ^a -20]	28-29 ^b	20 ^a -21
1111* 1 6 8 (= 37-43 ^a -44)	19 ^a -20	—	—	—
1111 ^a	21 ^a	21 ^a	29 ^a -30	22
1112 ^a	22	22	—	23
1113 ^a	—	—	—	—
1114* 1 1	23 ^a	[23 ^a]	54 1 ^a	54 1 ^a 1 ^a
1114* 1 2	24 ^a	[24 ^a]	—	2 ^a
—	25 ^a	[25 ^a]	1 ^a	2 ^a
1114* 1 3	26 ^a	[26 ^a]	—	2 ^a
1114* 1 4	—	—	—	—
1115 ^a	25 ^a -26	25-26 ^b	2-3 ^b	3-4 ^b
9-10 ^b	27 ^a	27 ^a	—	—
1116* 1 1	—	—	—	—
1116(A)*	27 ^a -29 ^b	27-28	—	—
1116* 1 4-5	—	—	—	—
1116(B)*	29 ^a	29 ^a	—	—
1116* 1 6	—	—	—	—
1116(C)*	30 ^a	30 ^a	—	—
1116* 1 7	—	—	—	—
1116(D)*	30 ^a -33 ^b	30-32	—	—
1116* 1 8-13	—	—	—	—
1116(E)*	33 ^a	33 ^a	—	—
1116* 1 14	—	—	—	—
1116(F)*	34-36 ^b	33 ^a -35 ^b	3 ^a -5	4 ^a -6
10 ^a -12	36 ^a -37 ^b	35 ^a -37 ^b	—	7
23	37-43	36-42	6-12 ^b	8-12 ^b
14-19	—	—	12 ^a	14 ^a
1117*	—	—	13-15	15-17
20-22	44-46	42-44	17	19
23	47	45	18	20
1118*	—	—	16	18
24	48	46	19	21
25	49	47	—	22
26	50	48	—	—
1119*	51	49	85	85 1 ^a 51
1120*	57 1 ^a	57 [1 ^a]	—	1 ^a
1121*	—	—	—	—
1122*	2 3 ^b	1 ^a -3 ^b	1-3 ^b	1 ^a -3 ^b
1-3 ^b	1 ^a	3 ^a	3 ^a	3 ^a
1123*	4 ^a	4 ^a	—	—
3 ^a	5 ^a	5 ^a	—	—
4	—	—	—	—
5 ^a	—	—	—	—
1124*	—	—	—	—
—	—	—	—	—
5 ^a	6 ^a	[6 ^a]	—	—
1125*	—	—	—	—
1126*	—	—	—	—
6-7	7 8	7-8	15-16	16-17
1127*	9-10	9-10	—	—
8 ^a	11 ^a	11 ^a	4 ^a	5 ^a
1128*	—	—	—	—
1129*	11 ^a -12	11 ^a -12 ^a	—	—

Crit. Ed.	Bonn. Ed.	Kumbh. Ed.	Gregorio Ed.	Labore Ed.
8 ^{ed}	13 ^{ed}	12 ^{ed}	11 ^{ed}	12 ^{ed}
9	13 ^{ed} -14 ^{ed}	13	12	13 ^{ed}
10	14 ^{ed} -15 ^{ed}	14	17	18
1130 ^a	—	—	—	19-20
1131 ^a l. 1	15 ^{ed}	15 ^{ed}	—	—
—	16 ^{ed}	15 ^{ed}	—	—
	(r. cl. 8 ^{ed})	(r. cl. 8 ^{ed})		
1131 ^a l. 2-11	16 ^{ed} -20	16-20	—	—
117-16	21-26	21-26	5-10	6-21
1138 ^a	—	—	11 ^{ed}	12 ^{ed}
1133 ^a	27	27	—	—
117-18	28-29	28-29	18-19	21-22
1135 ^a	—	—	—	—
1136 ^a	30	30	—	—
19	31	31 ^{ed}	20	23
20 ^{ed}	32 ^{ed}	31 ^{ed}	31 ^{ed}	34 ^{ed}
20 ^{ed}	32 ^{ed}	32 ^{ed}	29 ^{ed}	33 ^{ed}
21	33	32 ^{ed} -33 ^{ed}	21	24
22 ^{ed}	34 ^{ed}	[33 ^{ed}]	32 ^{ed}	25 ^{ed}
22 ^{ed}	34 ^{ed}	—	22 ^{ed}	23 ^{ed}
23-24	35-36	34-35	23-24	26-27
25	37	36 ^{ed}	30 ^{ed} -31 ^{ed}	33 ^{ed} -34 ^{ed}
26-27	38-40 ^{ed}	36 ^{ed} -38	—	56
1138 ^a	—	—	—	57-7
1139 ^a	—	—	—	—
28-31 ^a	41 ^{ed} -43 ^{ed}	39-42 ^{ed}	25-28 ^a	85
1140 ^a	—	—	—	1
31 ^{ed}	43 ^{ed} -44 ^{ed}	42 ^{ed}	28 ^{ed}	28-31 ^a
1141 ^a	—	—	29 ^{ed} , 30 ^{ed}	—
32-33	44 ^{ed} -46 ^{ed}	43-44	—	32
1143 ^a	46 ^{ed} -47 ^{ed}	[45]	—	86
1144 ^a	47 ^{ed}	46 ^{ed}	—	9-10
34	48	46 ^{ed} -47 ^{ed}	—	11
35	49	47 ^{ed} -48 ^{ed}	—	—
1145 ^a	50 ^{ed}	[48 ^{ed}]	32	85
36	50 ^{ed} -51	48 ^{ed} -49	33 ^{ed}	35
1146 ^a	—	—	33 ^{ed} -34	36 ^{ed}
1147 ^a	—	—	35	30 ^{ed} -37
37 ^{ed}	52 ^{ed}	50 ^{ed}	—	38
1148 ^a	—	—	36 ^{ed}	39 ^{ed}
37 ^{ed}	50 ^{ed}	50 ^{ed}	—	40 ^{ed}
38	53	51	36 ^{ed}	39 ^{ed}
1	58	58	—	40
1149 ^a l. 1-2	—	—	—	41
— l. 3	—	—	—	1
1150 ^a	—	—	56	2
1151 ^a	2 ^{ed}	—	1 ^{ed}	3 ^{ed}
2 ^{ed}	2 ^{ed}	2 ^{ed}	—	3 ^{ed} -5 ^{ed}
1152 ^a	—	—	—	—
2 ^{ed} -4 ^{ed}	3-4	2 ^{ed} -4 ^{ed}	1 ^{ed} -3 ^{ed}	13 ^{ed}
1153 ^a	5 ^{ed}	[4 ^{ed}]	—	—
4 ^{ed}	5 ^{ed}	4 ^{ed}	3 ^{ed}	15 ^{ed}
1154 ^a	—	—	—	16 ^{ed}
5-6	6-7	5-6	4	16 ^{ed} 12.
1155 ^a	—	—	5-6	16 ^{ed} -17
7	8	7	—	18
1156 ^a	—	—	7	19 ^{ed}
1157 ^a	—	—	—	19 ^{ed}
8-19 ^a	9-19	8-18 ^a	8	—
1160 ^a	20	18 ^{ed} -2	40-50	32-42 ^a

Crit. Ed.	Born. Ed.	Kumbh. Ed.	Gouze & Ed.	Lahote Ed.
75-76	92-94 ^a	86-87	95-97 ^a	74-75
1202 ^a	—	—	—	—
77-79 ^b	94 ^c -96	88-90 ^b	97-99	76-78 ^b
1205 ^a	—	—	100 ^{ab}	—
79 ^c -84	97-102	90 ^c -95	100 ^c -107 ^b	78 ^c -83
1207 ^a	103	96	—	—
85-87 ^b	104-106 ^b	97-99 ^b	106 ^c -108	84-86 ^b
1209 ^a	—	—	—	—
87 ^c -95	106 ^c -117	99 ^c -110	109-120 ^b	86 ^c -97
99-100	118-119 ^b	111	—	—
101	119 ^c	112 ^{ab}	123 ^{ab}	100 ^{cd}
1212 ^a	120	112 ^{cd}	—	—
102	120 ^c -121 ^b	113 ^{cd}	123 ^c -124 ^b	101
1213 ^a	—	—	124 ^{cd}	102 ^{ab}
103-104 ^b	121 ^c -123 ^b	113 ^c -115 ^b	120 ^c -122	93-100 ^b
104 ^c -1	123 ^c -124 ^a	115 ^c -116 ^a	125	102 ^c -103 ^b
1217 ^a	—	—	126 ^{ab}	103 ^{cd}
1218 ^a	—	—	—	104
105 ^{ab}	124 ^c -125 ^a	116 ^c -117 ^a	126 ^c -127 ^d	105 ^{ab}
1219 ^a	—	—	—	—
105 ^b	123 ^b	117 ^b	127 ^{ab}	105 ^c
106	125 ^c -126	117 ^c -118 ^d	—	—
107	127-128 ^b	118 ^c -119	128 ^c -129 ^b	—
1221 ^a	—	—	—	106
108 ^{ab}	128 ^{cd}	120 ^{cd}	127 ^{cd}	107 ^{ab}
1223 ^a	—	—	128 ^{ab}	—
109 ^c -109	129-130 ^b	120 ^c -121	129 ^c -130	107 ^c -108 ^d
1224 ^a	—	—	131 ^{cd}	—
1225 ^a	—	—	—	—
1226 ^a	130 ^{cd}	122 ^{ab}	—	—
110	131	122 ^c -123 ^b	131 ^c -133 ^b	111
1229 ^a	—	—	—	111 fo 1 2
111	132	123-124 ^b	132 ^c -133 ^b	112
112-113	133-134	124 ^c -125	—	113-114
114 ^{ab}	135 ^{ab}	125 ^{ab}	133 ^{cd}	115 ^{ab}
(1231 ^a)	—	—	—	124 ^{cd}
114 ^{cd}	135 ^{cd}	126 ^d	—	115 ^{cd}
1232 ^a	137 ^{ab}	127 ^{ab}	—	—
115 ^{ab}	136 ^{ab}	[126 ^{cd}]	—	116 ^{ab}
115 ^{cd}	137 ^{cd}	—	—	116 ^{cd}
115 ^c -117 ^b	137 ^c -139 ^b	127 ^c -129 ^b	—	116 ^c -118 ^b
1234 ^a	[139 ^c]	129 ^c -130 ^b	—	—
117 ^c -124 ^b	139 ^c -145 ^b	130 ^c -136 ^b	—	128 ^c -129 ^{ab} , 125 ^b
124 ^{cd}	140 ^{ab}	136 ^{cd}	134 ^{ab}	125 ^{cd}
1236 ^a	—	—	—	—
1237 ^a	—	—	134 ^{cd}	—
1238 ^a	146 ^{cd}	137 ^{ab}	—	126 ^{cd}
123	147	137 ^c -138 ^b	135	—
1239 ^a	148	138 ^c -139 ^b	—	—
146 ^{ab}	149 ^{ab}	139 ^{cd}	136 ^{ab}	127 ^{ab}
126 ^c -127 ^b	149 ^c -150 ^b	140	—	127-128 ^b
127 ^c -129	150 ^c -152	141-143 ^b	136 ^c -138	128 ^c -130
130 ^{ab}	153 ^{ab}	143 ^{cd}	—	131 ^{ab}
1241 ^a	—	—	—	131 ^c -132 ^b
130 ^{cd}	153 ^{cd}	144 ^{cd}	139 ^{ab}	132 ^{cd}
131 ^{ab}	154 ^{cd}	145 ^{cd}	—	133 ^{ab}
131 ^{cd}	154 ^{ab}	—	—	133 ^{cd}
132 ^{ab}	155 ^{ab}	145 ^{ab}	—	134 ^{ab}
132 ^c -135	155 ^c -158	145 ^c -147	139 ^c -142	134 ^c -137
136 ^{ab}	159 ^{ab}	[148 ^{ab}], 148 ^{cd}	143 ^{ab}	138 ^{ab}

Crit Ed	Bom Ed	Kumbh Ed	Gomara Ed	Lahore Ed
1246*	159 rd	148 rd	—	—
136 rd	150 ^{ab}	149 ^{ab}	143 rd	138 rd
1248*	160 rd -161 ^b	149 rd	—	—
137 ^{ab}	161 rd	150 ^{ab}	144 ^{ab}	139 rd
1249*	—	—	—	139 rd
137 rd	162 ^{ab}	150 rd	144 rd	139 rd
136 rd	162 rd	151 ^{ab}	—	140 ^{ab}
1250*	163-165 ^b	151 rd -153 ^d	—	—
138 rd	163 rd	153 rd	—	141 rd (n)
1251*	—	—	—	—
1253*	166-167	154-155	—	—
139-140	168-169	156-157	143-146	144-145
1255*	—	—	—	140 rd -143
57 1-2	59 1-2	59 1-2 ^b	57 1-2	57 1-2
3 ^{ab}	3 ^{ab}	[2 rd]	3 ^{ab}	3 ^{ab}
3 rd -5	3 rd -5	3 4	3 rd -5	3 rd -5
6-7 ^b	21 22 ^b	24-25 ^b	6-7 ^b	6-7 ^b
7 rd -8 ^b	22 rd -23 ^b	25 rd -26 ^b	7 rd -8 ^b	7 rd -8 ^b
8 rd -10 ^b	23 rd -25 ^b	26 rd -28 ^b	8 rd -10 ^b	8 rd -10 ^b
10 rd	[25 rd]	28 rd	9 rd	10 rd
11-16 ^b	25 rd -30 ^b	29 33 ^d	10-14	11-16 ^b
(123 rd)	—	—	—	—
16 rd	30 rd	33 rd	—	16 rd
1239*	31	34	—	—
17	32	35	15	17
1 ^{ab}	60 1 ^{ab}	60 1 ^{ab}	58 1 ^{ab}	16 ^{ab}
2 rd 1	59 2-8	59 3-7	58 1 rd -4	18-21
1261*	60 7 rd	60 2 rd	—	—
5-6 ^b	—	59 8 9 ^b	5-6 ^b	21-23 ^b
1262*	—	—	—	—
6 rd -8	10-12 ^b	9 rd -11	6 rd -8	23 rd -25
—	12 rd (1)	—	—	—
9-10 ^b	(cf 7 rd)	—	—	—
1263*	13-14 ^b	12-13 ^b	9-10 ^b	26-27 ^b
10 rd -12	—	—	—	—
1265*	14 rd -16	13 rd -15	10 rd -12	27 rd -29
13 rd	—	—	—	—
1266* 1 2	17 ^{ab}	16 ^{ab}	13 ^{ab}	30 ^{ab}
—	17 rd	16 rd	—	—
—	[18 rd ?]	—	—	—
1266* 1 2-7	(cf 2-5 ^b)	—	—	—
1267*	18 rd -20	22 23	—	—
13 rd	—	—	—	—
1268*	60 2 ^{ab}	17 ^{ab}	13 rd	30 rd
—	(cf 18 rd of 59 Surpa)	1 rd	—	—
14-16	2 rd -5 ^b	18 20	14-16	32 33
17	[1 rd]	60 3	17	34
—	1 rd	—	—	—
—	(= 59 17 ^{ab})	—	—	—
—	5 rd -6 rd (r)	[1 rd] (r)	—	—
—	(= 59 7)	(= 59 6)	—	—
—	6 rd -7 rd (r)	—	—	—
—	(= 59 8)	—	—	—
18	8	4	18	35
1269*	—	—	19 ^{ab}	—
19	9	5	19 rd -20 ^b	36
1270*	10	[6]	—	37
20	11	7 rd	20 rd -21 ^b	38
1272* 1 2	12 ^{ab}	[7 rd]	21 rd	39 ^{ab}

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Correno Ed.	Labore Ed.
1272 ^a l. 2	12 ^{ad}	—	21 ^{af}	30 ^{ad}
" l. 3-4	13	[8]	—	40
21	14	9	59 1 ^{af}	1 ^{af}
1274 ^a	15-19	[10-14]	1 ^{c-6}	1 ^{c-6}
22	20	15	—	—
59 2 ^{ab}	61 1 ^{ab}	1 ^{ab}	—	7 ^{ab}
{ 1275 ^a	—	—	7 ^{ab}	7 ^{ab}
1 ^{ad}	1 ^{af}	1 ^{af}	—	8 ^{ab}
2 ^{ab}	2 ^{ab}	2 ^{ab}	8 ^{af}	8 ^{ab}
{ 1276 ^a	—	—	—	—
2 ^{ad}	2 ^{ad}	2 ^{ad}	7 ^{af}	9 ^{ab}
3 ^{ab}	3 ^{ab}	3 ^{ab}	—	9 ^{af}
3 ^{ad}	3 ^{ad}	3 ^{ad}	8 ^{ab}	9 ^{af}
4-11	4-11	4-11	9-16	10-17
1278 ^a l. 1	—	—	17 ^{ab}	18 ^{ab}
1278(A) ^a	—	—	—	—
1278(B) ^a	—	—	—	—
1278 ^a l. 2-10	—	—	17 ^{c-20}	18 ^{c-21}
12	12	12	—	59 2
13	15	15	—	—
14-15 ^a	16-17 ^a	16-17 ^a	—	—
15 ^a	17 ^a	17 ^a	—	—
1279 ^a l. 1	—	17 ^a	—	—
" l. 2	—	17 ^b	—	—
15 ^{c-16^b}	17 ^{c-18^b}	18	—	—
1880 ^a	—	[19 ^{ab}]	—	—
16 ^{ad}	18 ^{ad}	19 ^{ab}	—	—
1881 ^a	—	—	—	—
17 ^a	19 ^a	20 ^a	—	—
17 ^b	[19 ^b]	20 ^b	—	—
1882 ^a l. 1-9	—	—	—	17-19 ^a
(subst. of	—	—	—	—
st. 14-17 ^a in L. ed.)	—	—	—	—
1882(B) ^a	—	—	—	—
1882 ^a l. 10-19	—	—	—	19 ^{a-21^c}
1882(C) ^a	—	—	—	—
1882 ^a l. 20-27	—	—	—	21 ^{c-22^a}
1882(D) ^a	—	—	—	22 ^b
1882 ^a l. 22	—	—	—	22 ^c
—	—	—	—	22 ^d
1882(E) ^a	—	—	—	22 ^d (a)
1882 ^a l. 23-24	—	—	—	—
1883 ^a	—	—	60 15-17	—
(subst. of st.	—	—	—	—
14-17 ^a in G. ed.)	—	—	—	—
12 ^{a-4^a}	—	—	—	—
17 ^a	19 ^a	20 ^a	18 ^a	23 ^a
17 ^{ad}	[19 ^d]	20 ^d	18 ^b	23 ^b
17 ^{c-18}	19 ^{c-20}	21-22 ^b	18 ^{c-19}	23 ^{c-24}
19	21	22 ^{c-23^b}	20	26
20	22	23 ^{c-24^b}	61 18	27
21	23	24-25 ^b	19	25
22	24	25 ^{c-26^b}	20	28
60 1	62 1	62 1 ^{a-d}	—	—
1285 ^a	2 ^{ab}	1 ^{af}	—	—
2	2 ^{c 3^b}	2	60 1	59 1
3	3 ^{c-4^b}	3	2	3
4	4 ^{c-5^b}	4	3	4
1287 ^a	—	—	4 ^m	5 ^{ab}
5	5 ^{c-6^b}	5	4 ^{c-5^b}	5 ^{c-f}

Cril. Ed.	Bom. Ed.	Kumbh. Ed.	Gurresio Ed.	Lahore Ed.
1246 ^a	139 ^{ad}	141 ^{ef}	—	—
1246 ^b	160 ^{ab}	149 ^{ad}	143 ^{ad}	138 ^{ad}
1245 ^a	150 ^c -161 ^b	149 ^{ad}	—	—
1245 ^b	161 ^{ad}	150 ^{ab}	144 ^{ab}	139 ^{ab}
1245 ^c	—	—	—	139 ^{ad}
1245 ^d	162 ^{ab}	150 ^{ad}	144 ^{ad}	139 ^{ad}
1245 ^e	162 ^{ad}	151 ^{ab}	—	140 ^{ab}
1245 ^f	163-165 ^b	151 ^c -153 ^d	—	—
1245 ^g	165 ^{ad}	153 ^{ad}	—	141 ^{ad} fn.
1245 ^h	—	—	—	—
1245 ⁱ	166-167	154-155	—	—
1245 ^j	168-169	156-157	145-146	144-145
1245 ^k	—	—	—	146 ^c -143
57 1-2	1-2	59 1-2 ^d	57 1-3	57 1-2
3 ^{ab}	3 ^{ab}	[2 ^{ef}]	3 ^{ab}	3 ^{ab}
3 ^c -5	3 ^c -5	3-4	3 ^c -5	3 ^c -5
6-7 ^b	21-22 ^b	24-25 ^b	6-7 ^b	6-7 ^b
7 ^c -8 ^b	22 ^c -23 ^b	25 ^c -26 ^b	—	7 ^c -8 ^b
8 ^c -10 ^b	23 ^c -25 ^b	26 ^c -28 ^b	7 ^c -9 ^a	8 ^c -10 ^b
10 ^{ad}	1 25 ^{ad}	28 ^{ad}	9 ^{ad}	10 ^{ad}
11-16 ^b	25 ^c -30 ^b	29-33 ^d	10-14	11-16 ^b
{1258 ^a	—	—	—	—
16 ^{ad}	30 ^{ad}	31 ^{ef}	—	16 ^{ad}
1259 ^a	31	34	—	—
17	32	35	15	17
1 ^{ab}	60 1 ^{ab}	60 1 ^{ab}	1 ^{ab}	18 ^{ab}
1 ^c -4	59 6-8	59 3-7	1 ^c -4	18 ^c -21
1101 ^a	60 7 ^{ad}	10 2 ^{ef}	—	—
5-6 ^b	59 9	—	5-6 ^b	21-23 ^b
1262 ^a	—	—	—	—
6 ^c -8	10-12 ^b	9 ^c -11	6 ^c -8	23 ^c -25
—	12 ^{ad} (7)	—	—	—
9-10 ^b	[cf. 7 ^{ad}]	—	—	—
1263 ^a	13-14 ^b	12-13 ^b	9-10 ^b	26-27 ^b
16 ^c -12	—	—	—	—
1265 ^a	14 ^c -16	13 ^c -15	10 ^c -12	27 ^c -29
13 ^{ab}	17 ^{ab}	16 ^{ab}	13 ^{ab}	30 ^{ab}
1266 ^a 1, 1	17 ^{ad}	16 ^{ad}	—	—
—	[18 ^{ab} -2]	—	—	—
1266 ^a 1, 2-7	(cf. 2-5 ^b)	—	—	—
14(7 ^a)	18 ^c -20	21-23	—	—
13 ^{ad}	—	—	—	—
12 ^c 1 ^a	60 2 ^{ab}	2 ^c -3 ^b	13 ^{ad}	30 ^{ad}
—	(cf. 15 ^{ad} of 59 Sarga)	3 ^c -4 ^b	—	—
14-16	2 ^c -5 ^b	18-20	14-16	31-33
17	[2 ^c -7]	3	17	34
—	3 ^{ad}	—	—	—
—	(= 59 1 ^c -3 ^b)	—	—	—
—	5 ^c -6 ^b (r.)	[1 ^c -7] (r.)	—	—
—	(= 59 7 ^c)	(= 59 6)	—	—
—	6 ^c -7 ^b (r.)	—	—	—
—	(= 59 5)	—	—	—
18	8	4	18	—
17 ^c 9 ^a	—	—	19 ^{ab}	—
19	9	5	19 ^c -20 ^b	36
1270 ^a	10	[6]	—	37
20	11	—	20 ^c -21 ^b	38
1272 ^a 1, 1	12 ^{ab}	[7 ^{ad}]	21 ^{ad}	39 ^{ab}

Crit. Ed.	Roma. Ed.	Kumbh. Ed.	Gomiesio Ed.	Lahore Ed.
14 ^{ad}	16 ^{ad}	16 ^{ad}	—	17 ^{ad}
15 ^{ad}	17 ^{ad}	17 ^{ad}	—	18 ^{ad}
15 ^{ad}	17 ^{ad}	17 ^{ad}	—	18 ^{ad}
16-18	18 ^{ad} -22 ^b	21-23	—	22-24
19 ^{ad}	22 ^{ad}	24 ^{ad}	17 ^{ad}	25 ^{ad}
20 ^{ad}	23 ^{ad}	27 ^{ad}	17 ^{ad}	25 ^{ad}
20 ^{ad}	23 ^{ad}	18 ^{ad}	18	19
20 ^{ad}	24 ^{ad}	18 ^{ad}	19 ^{ad}	20 ^{ad}
20 ^{ad}	24 ^{ad}	24 ^{ad}	19 ^{ad}	20 ^{ad}
{1315 ^a l. 1-3	—	—	21 (r.) (= 18)	—
" l. 4	—	{ 19 ^{ad}	—	—
2379 ^a	—	{ 20 }	—	21 ^{ad}
21	25	25	20	26
22-23	26-27	26-27	22-23	27-28
{1320 ^a l. 2	—	—	—	21 ^{ad}
1321 ^a	—	—	—	(= 27 ^{ad})
24-25 ^a	28-29 ^a	28-29 ^a	24-25 ^a	49-50 ^{ad}
25 ^a -26	29 ^a -30 ^a	29 ^a	—	35-36 ^{ad}
25 ^a -26	30 ^a -31 ^a	29 ^a -30	25 ^a -26	36 ^a -37 ^a
1323 ^a	31 ^a -	{ 31 }	27	37 ^a -38 ^a
27	32	32	28	38 ^a -39 ^a
1324 ^a	33	33	—	39
1-5	34-5	1-5	1-5	—
1325 ^a	—	—	—	—
6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}
1327 ^a	—	—	—	—
6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}	6 ^{ad}
1328 ^a	—	—	—	—
1329 ^a	—	—	—	—
1330 ^a	—	—	—	7 ^{ad}
1331 ^a	—	—	—	—
7 ^{ad}	7 ^{ad}	7 ^{ad}	7 ^{ad}	7 ^{ad}
1332 ^a	7 ^{ad}	{ 6 ^{ad}	—	8 ^{ad}
1333 ^a	—	—	—	9 ^{ad}
7 ^{ad}	8 ^{ad}	7 ^{ad}	7 ^{ad}	8 ^{ad}
1335 ^a	—	—	8	—
1336 ^a	—	—	—	9 ^{ad}
8	8 ^{ad} -9 ^{ad}	{ 8 }	9	10
9 ^{ad}	9 ^{ad}	9 ^{ad}	10 ^{ad}	11 ^{ad}
9 ^{ad}	10 ^{ad}	9 ^{ad}	10 ^{ad}	12 ^{ad}
10-13 ^b	10 ^{ad} -13	10-13 ^b	12-14 ^b	12-13 ^b
1337 ^a	—	—	—	—
1338 ^a	14 ^{ad}	{ 13 ^{ad}	—	13 ^{ad}
13 ^a -16	14 ^{ad} -17	13 ^a -16	14 ^a -17	16-18 ^b
1339 ^a	—	—	—	18 ^{ad}
17-23	18-24	17-23	18-24	19-25
—	25 ^{ad}	{ 24 ^{ad}	—	—
—	(= 37 ^{ad})	(= 37 ^{ad})	—	—
24	25 ^a -26 ^b	24 ^{ad}	25	26
25-26	26 ^a -25 ^b	25-26	65 1-2	2-2
1341 ^a	28 ^{ad}	{ 27 ^{ad}	—	3 ^{ad}
27	29	27 ^a -f	3	3 ^a -4 ^a
1342 ^a	—	—	—	4 ^{ad}
28-30 ^{ad}	31-32	28-30	4-6	5-7
{1343 ^a	—	—	12 ^{ad}	—
1344 ^a	36-37 ^b	{ 33 ^a -34 }	7-8	8
1345 ^a	—	—	9 ^{ad}	—
30 ^{ad}	33 ^{ad}	31 ^{ad}	7 ^{ad}	—

Crit. Ed.	Bonn. Ed.	Kumbh. Ed.	Götting. Ed.	Lahore Ed.
14 ^d	16 ^d	16 ^d	—	17 ^d
15 ^{ab}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	—	18 ^{ab}
17 ^d	17 ^d	19 ^{ab}	—	18 ^{ab}
16-18	16 ^d -22 ^b	21-23	—	22-24
19 ^{ab}	22 ^{ab}	24 ^{ab}	17 ^{ab}	25 ^{ab}
19 ^d	23 ^{ab}	17 ^{ab}	17 ^{ab}	25 ^{ab}
20 ^{ab}	23 ^d	18 ^{ab}	18	19
20 ^d	24 ^{ab}	18 ^d	19 ^{ab}	20 ^{ab}
20 ^d	24 ^d	24 ^d	19 ^{ab}	20 ^d
{1315* 1. 1-2	—	—	21 (r.) (= 18)	—
" 1. 4	—	{19 ^d }	—	—
1319 ^a	—	{20}	—	27 ^{ab}
21	25	25	20	26
22-23	26-27	26-27	22-23	27-28
{1320* 1. 2	—	—	—	21 ^d (= 27 ^d)
2321 ^a	—	—	—	29-30 ^a
24-25 ^a	28-29 ^a	28-29 ^a	24-25 ^a	35-36 ^a
25 ^d -26	29 ^d -30 ^a	29 ^d	—	37-37 ^a
25 ^d -26	30 ^d -31 ^b	29 ^d -30	25 ^d -26	37 ^a -38 ^b
2323 ^a	31 ^d -?	{31}	27	38 ^d
27	32	32	28	39
1324 ^a	33	33	—	—
2-5	2-5	2-5	64 2-5	62 2-5
1225 ^a	—	—	—	—
6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}	6 ^{ab}
1227 ^a	—	—	—	—
6 ^d	6 ^d	6 ^d	6 ^d	6 ^d
1228 ^a	—	—	—	—
1229 ^a	—	—	—	—
1330 ^a	—	—	—	7 ^{ab}
1331 ^a	—	—	—	—
7 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}
2322 ^a	7 ^{ab}	{6 ^d }	—	8 ^{ab}
2323 ^a	—	—	—	9 ^{ab}
7 ^{ab}	8 ^{ab}	7 ^{ab}	7 ^{ab}	8 ^d
1335 ^a	—	—	8	—
1336 ^a	—	—	—	9 ^d
8	8 ^d -9 ^d	[8]	9	10
9 ^{ab}	9 ^{ab}	9 ^{ab}	10 ^{ab}	11 ^{ab}
9 ^d	10 ^{ab}	9 ^d	10 ^d	11 ^{ab}
10-13 ^b	10 ^d -13	10-13 ^b	11-14 ^b	12-13 ^b
1337 ^a	—	—	—	—
1338 ^a	14 ^{ab}	[13 ^d]	—	13 ^{ab}
13 ^d -16	14 ^d -17	13 ^d -16	14 ^d -17	16-18 ^a
1339 ^a	—	—	—	18 ^d
17-23	18-24	17-23	18-21	19-23
—	25 ^{ab}	{25 ^{ab} }	—	—
—	(= 37 ^{ab})	(= 37 ^{ab})	—	—
24	25 ^d -26 ^d	24 ^d -?	25	26
25-26	26 ^d -28 ^b	25-26	65 2-4	63 2-2
1341 ^a	28 ^{ab}	[27 ^{ab}]	—	3 ^{ab}
27	29	27 ^d -?	3	3 ^d -4 ^d
1342 ^a	—	—	—	4 ^d
28-30 ^d	31-32	28-30	4-6	5-7
{1343 ^a	—	—	12 ^{ab}	—
1344 ^a	36-37 ^a	[33 ^d -34]	7 ^d -8	8
1345 ^a	—	—	9 ^{ab}	—
30 ^d	33 ^{ab}	31 ^{ab}	7 ^{ab}	—

Crit. Ed.	Bonn. Ed.	Kumbh. Ed.	Götting. Ed.	Lehrer. Ed.
14 ^{ed}	16 ^{ed}	16 ^{ed}	—	17 ^{ed}
15 ^{ed}	17 ^{ed}	17 ^{ed}	—	18 ^{ed}
15 ^{ed}	17 ^{ed}	17 ^{ed}	—	18 ^{ed}
16-18	19 ^{ed} -22 ^{ed}	21-23	—	22-24
19 ^{ed}	22 ^{ed}	24 ^{ed}	17 ^{ed}	25 ^{ed}
19 ^{ed}	23 ^{ed}	17 ^{ed}	17 ^{ed}	25 ^{ed}
20 ^{ed}	23 ^{ed}	18 ^{ed}	18	29
20 ^{ed}	24 ^{ed}	18 ^{ed}	19 ^{ed}	20 ^{ed}
20 ^{ed}	24 ^{ed}	24 ^{ed}	19 ^{ed}	20 ^{ed}
{1315* l. 2-2}	—	—	21 (r.)	—
			(= 18)	
1319 ^a l. 4	—	{ 19 ^{ed} }	—	—
21	—	{ 20 }	—	21 ^{ed}
22-23	25	25	20	26
{1320* l. 2}	26-27	26-27	22-23	27-28
	—	—	—	21 ^{ed}
				(= 27 ^{ed})
1321*	—	—	—	-9-30 ^{ed}
24-25 ^c	28-29 ^c	28-29 ^c	24-25 ^c	35-36 ^{ed}
25 ^c -26	29 ^c -30 ^c	29 ^c	—	36 ^c -37 ^{ed}
25 ^c -26	30 ^c -31 ^{ed}	29 ^c -30	25 ^c -26	37 ^{ed} -38 ^{ed}
1323*	31 ^{ed} -32	{ 31 }	27	38 ^{ed} -39 ^{ed}
27	32	32	28	39
1324*	33	33	—	—
2-5	1-5	1-5	64 1-5	62 1-5
1325*	—	—	—	—
6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}
1327*	—	—	—	—
6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}	6 ^{ed}
1328*	—	—	—	—
1329*	—	—	—	—
1330*	—	—	—	—
1331*	—	—	—	—
7 ^{ed}	7 ^{ed}	7 ^{ed}	7 ^{ed}	7 ^{ed}
1332*	7 ^{ed}	{ 6 ^{ed} }	—	7 ^{ed}
1333*	8 ^{ed}	7 ^{ed}	7 ^{ed}	8 ^{ed}
7 ^{ed}	—	—	8	—
1335*	—	—	—	—
1336*	—	—	—	—
8	8 ^c -9 ^c	{ 8 }	9	10
9 ^{ed}	9 ^{ed}	9 ^{ed}	10 ^{ed}	11 ^{ed}
9 ^{ed}	10 ^{ed}	9 ^{ed}	10 ^{ed}	11 ^{ed}
10-13 ^b	10 ^{ed} -13	10-13 ^b	11-14 ^b	12-15 ^b
1337*	—	—	—	—
1338*	14 ^{ed}	{ 13 ^{ed} }	—	15 ^{ed}
13 ^c -16	14 ^c -17	13 ^c -16	14 ^c -17	16-18 ^b
1339*	—	—	—	18 ^{ed}
17-23	18-24	17-23	18-24	19-25
—	25 ^{ed}	{ 24 ^{ed} }	—	—
	(= 37 ^{ed})	(= 37 ^{ed})	—	—
24	25 ^c -26 ^c	24 ^c -25 ^c	25	26
25-26	26 ^c -28 ^b	25-26	65 1-2	2-2
1341*	28 ^{ed}	{ 27 ^{ed} }	—	3 ^{ed}
27	29	27 ^c -28	3	3 ^c -4 ^b
1342*	—	—	—	4 ^{ed}
28-30 ^{ed}	31-32	28-30	4-6	5-7
{1343*	—	—	12 ^{ed}	—
1344*	36-37 ^b	{ 33 ^c -34 }	1-2-8	8
1345*	—	—	5 ^{ed}	—
30 ^{ed}	33 ^{ed}	31 ^{ed}	7 ^{ed}	—

Crit Ed	Bom. Ed	Kumbh Ed.	Corresso Ed	Labore Ed.
34-37	33 ^c -35 ^b	31 ^c -32	9 ^c -11 ^b	—
33	35 ^{ad}	33 ^{ab}	11 ^{cd}	8 ^{cd} fn 1 1
1346 ^a	—	—	—	8 ^{cd} fn. 1 2
1347 ^a	—	—	—	—
1348 ^a	37 ^c -38 ^b	35 ^{ad}	12 ^c -13 ^b	9 ^{cd}
1349 ^a	—	—	—	—
34 ^c -38 ^b	38 ^c -42 ^b	35 ^c -39 ^b	13 ^c -17 ^b	9 ^c -13 ^b
1350 ^a	—	—	17 ^{cd}	—
1351 ^a	—	—	—	—
38 ^{ad}	42 ^{cd}	39 ^{cd}	—	13 ^{cd}
1352 ^a	43	[40]	—	—
39-40	44-45	41-42	18-19	14-15
63 1 4 ^b	65 1-4 ^b	65 1-4 ^b	66 1-4 ^b	1-4
1354 ^a	—	—	—	—
4 ^c -7 ^b	4 ^c -7 ^b	4 ^c -7 ^b	4 ^c -7 ^b	4-6 ^b
1355 ^a	7 ^{cd}	7 ^{cd}	—	—
7 ^{cd}	8 ^{ab}	7 ^{cd}	7 ^{cd}	6 ^{cd}
8-14 ^b	7 ^c -15	9-14 ^d	8-14 ^b	7-13
14 ^{cd}	16 ^{cd}	14 ^{cd}	14 ^{cd}	14 ^{cd}
15 ^{ab}	16 ^{cd}	15 ^{ab}	15 ^{ab}	14 ^{cd}
15 ^{cd}	17 ^{ab}	15 ^{cd}	15 ^{cd}	14 ^{cd}
1356 ^a	—	—	—	—
(= 1259 ^a)	—	—	—	—
16-17 ^b	17 ^c -18	16	16-17 ^b	15-16 ^b
1357 ^a	—	—	17 ^{cd}	16 ^{cd}
17 ^{cd}	19	17	18	17 ^{cd}
1358 ^a	—	—	—	17 ^c -19
1359 ^a	—	—	19-21	20-23
28	20	18	20	28
(1360 ^a)	—	—	—	29
1361 ^a	—	—	30-31	30-31 ^b
19	21	19	25 ^c -26 ^b	25
20 ^{cd}	22 ^{ab}	20 ^{cd}	25 ^{ab}	24 ^{cd}
1362 ^a	—	—	—	—
20 ^{cd}	22 ^{cd}	20 ^{cd}	25 ^{cd}	24 ^{cd} fn
21 ^{ab}	23 ^{ab}	21 ^{ab}	26 ^{ab}	24 ^{cd}
1363 ^a	—	—	26 ^{cd}	—
21 ^c	23 ^c	21 ^c	25 ^{cd}	23 ^{cd}
1364 ^a	—	—	—	—
1365 ^a 1 1	—	21 ^{cd}	—	—
1 2	[21 ^c]	22 ^{cd}	—	—
—	[24 ^b]	—	—	—
21 ^{cd}	23 ^d	21 ^{cd}	25 ^b	23 ^b
22 ^a	24 ^c	22 ^a	26 ^c	25 ^{cd}
1366 ^a	—	—	—	—
22 ^b	24 ^{cd}	22 ^{cd}	26 ^{cd}	25 ^{cd}
1367 ^a	—	—	27 ^{cd}	—
1368 ^a	—	—	—	—
22 ^c -23	24 ^c -25	23	27 ^c -28	25 ^c -27
24	26	24	32	31 ^c -1
1369 ^a	—	—	—	—
1370 ^a	—	—	34	32
1371 ^a	—	—	—	35
25	27	25	33	33
26	28	26	—	34
61 1-15 ^d	66 1-15 ^d	66 1-15 ^d	67 1-15	65 1-15 ^d
1374 ^a	—	—	—	—
15 ^{cd}	15 ^{cd}	[15 ^{cd}]	—	15 ^{cd}
63 1-3	67 1-3	67 1-3	68 1-2	1 3

Crit. Ed.	Bom. Ed.	Kemh. Ed.	Gorresio Ed.	Labore Ed.
4 ^{ab}	4 ^{ab}	4 ^{ab}	3 ^{ab}	—
4 ^c -8	4 ^c -8	4 ^c -8	3 ^c -7	4-7
1376 ^a	—	—	—	7 ^{ad} (n. l. i)
9-11	9-11	9-11	8-10	8-10
12 ^{ab}	12 ^{ab}	12 ^{ab}	11 ^{ab}	11 ^{ab}
{ 1378 ^a	—	—	—	—
12 ^d	12 ^{ad}	12 ^{ad}	12 ^{ab}	11 ^{ad}
13 ^{ab}	13 ^{ab}	13 ^{ab}	11 ^{ab}	1 ^a ^{ab}
13 ^c -14	13 ^c -14	13 ^c -14	12 ^c -13	12 ^c -13
1380 ^a	15 ^{ab}	15 ^{ab}	—	—
15-16 ^b	15 ^c -16	15 ^c -16 ^b	14-15 ^b	14-15 ^b
1341 ^a	—	—	15 ^c -16 ^b	—
16 ^c -23	17-24 ^b	16 ^c -23	16 ^c -23	15 ^c -22
1389 ^a	—	—	—	—
24-32	24 ^c -33	24-33 ^b	24-33 ^b	23-32 ^b
1384 ^a	34 ^{ab}	33 ^{ad}	—	—
1385 ^a	34 ^c -40	[34-39]	33 ^c -39	32 ^c -38
33-34	41 ^c -42	40-41	40-41	39-40 ^d
1386 ^a	—	—	—	40 ^d
35-36	43-44	42-43	41-43	41-42
66	68	68	69	67
1	1	1	1	1
2	2	2	—	2
3-17	3-17	3-17	2-16	3-17
1388 ^a	—	—	—	—
18-19 ^b	18-19 ^b	18-19 ^b	17-18 ^b	18-19 ^b
1389 ^a	—	—	—	—
19 ^c -21 ^b	19 ^c -21 ^b	19 ^c -21 ^b	18-20 ^b	19 ^c -21 ^b
1390 ^a	—	—	—	—
21 ^c -28 ^b	21 ^c -28 ^b	21 ^c -28 ^b	20 ^c -27 ^b	21 ^c -28 ^b
1392 ^a	—	—	—	—
28 ^c -29	28 ^c -29	28 ^c -29	27 ^c -28	28 ^c -29

CONTENTS OF THE SUNDARAKĀṇḌA

(N.B.: The figures within brackets show the number of stanzas.)

SARGA	PAGE
1 Hanumat starts on his arduous exploits of crossing the ocean. (190)	3
2 Hanumat arrives in the inaccessible Lankā—Rāvana's wondrous capital (55)	38
3 Hanumat enters that enchanting city by night. (37)	49
4 Hanumat observes the city and its revelling folk without spotting Sitā. (24)	59
5 Hanumat jumps from mansion to mansion of Rāvana's dignitaries and enters his palace. (42)	67
6 Hanumat is dazzled by the palace-splendour but is sorry at not seeing Sitā. (17)	76
7 The dazzling display of gold, diamonds and the beauties of Rāvana's court hypnotize Hanumat (69)	81
8 Rāvana's Inner Apartment. Hanumat sees him with his Courtesans but mistakes Mandodarī for Sitā. (50)	94
9 Hanumat corrects his error, enters Rāvana's banqueting Hall, but does not find Sitā there. (44)	103
10 Hanumat's despondency on not being able to find out Sitā. (25)	111
11 Hanumat's conjectures about Sitā's fate and rebuke for the failure of his mission. (69)	115
12 Hanumat enters the paradisaical Adoka garden and hiding himself waits for Sitā. (51)	127
13 At last, Hanumat sees grief-stricken Sitā and remembers Rāma, too. (52)	137
14 Sitā's sight moves Hanumat to tears. (32)	146
15 Hanumat, though pleased with his success, is shocked to see Sitā surrounded by female demons. (32)	151
16 Hanumat, seeing licentious Rāvana approaching Sitā, hides himself. (28)	156
17 Sitā, emaciated with grief and starvation, trembles on seeing Ravana and prays for his destruction. (21)	161
18 Rāvana tries to win over Sitā by all means, fair and foul. (35)	165
19 Sitā warns Rāvana to desist from his evil intention and to save Lankā from ruin. (30)	170
20 Rāvana's retort to Sitā, her self-assertion, his orders to the hideous female demons (41)	175
21 Some demons threaten Sitā, while some try to persuade her to do Rāvana's bidding. (19)	182
22 Some demons extol Rāvana's might, scorn at Rāma and frighten Sitā. (42)	185
23 Sitā stubborn; laments her lot and thinks of committing suicide. (20)	193
24 Sitā's meditations on her ancestral glory, pines for Rāma and prefers death to dishonour. (49)	196
25 Trijata's dream: invasion and total destruction of Lankā by Rāma. (38)	201
26 Once again helpless Sitā bewails her lot and wishes to end her life. (20)	210
27 Sitā's surprise at the unexpected auspicious omen (8)	214
28 Hanumat overhears Trijata and cautiously plans to reveal himself to Sitā. (44)	216
29 Hanumat's entreaties for Rāma and Sitā to attract her. (12)	222
30 To Sitā Hanumat's sight is a mere fantasy. (8)	225
31 Hanumat approaches Sitā to know about her and about her misery. (27)	227
32 To Sitā Hanumat's form seems to be Rāvana's (sneaky); but his description of Rāma delights her. (39)	231
33 Hanumat removes Sitā's suspicion by detailing her history. She is amazed. (30)	237
34 Hanumat gives Sitā Rāma's ring. Her raptures and fears. (45)	251

CONTENTS OF THE SUNDARĀLĀṢĀ

(N B The figures within brackets show the number of āṣṭakā)

SARGA	PAGE
1 Hanumat starts on his arduous exploits of crossing the ocean (190)	3
2 Hanumat arrives in the inaccessible Lanka—Rāvana's wondrous capital (55)	38
3 Hanumat enters that enchanting city by night (37)	49
4 Hanumat observes the city and its revelling folk without spotting Sita (21)	59
5 Hanumat jumps from mansion to mansion of Ravana's domestics and enters his palace (42)	67
6 Hanumat is dazzled by the palace splendour but is sorry it not seeing Sita (17)	76
7 The dazzling display of gold diamonds and the beauties of Ravana's court hypnotise Hanumat (69)	81
8 Ravana's Inner Apartment Hanumat sees him with his Court-ans but mistakes Mandodari for Sita (50)	94
9 Hanumat corrects his error enters Ravana's banqueting Hall but does not find Sita there (44)	103
10 Hanumat's despondency on not being able to find out Sita (23)	111
11 Hanumat's conjectures about Sita's fate and rebuke for the failure of his mission (69)	115
12 Hanumat enters the paradisaical Aśoka garden and hiding himself waits for Sita (51)	127
13 At last Hanumat sees grief-stricken Sita and remembers Rama too (52)	137
14 Sita's sight moves Hanumat to tears (32)	146
15 Hanumat though pleased with his success is shocked to see Sita surrounded by female demons (32)	151
16 Hanumat seeing licentious Ratana approaching Sita hides himself (28)	156
17 Sita unaccustomed with grief and starvation trembles on seeing Ratana and prays for his destruction (21)	161
18 Ratana tries to win over Sita by all means fair and foul (31)	163
19 Sita warns Ratana to desist from his evil intention and to save Lanka from ruin (30)	170
20 Ratana's ultimatum to Sita, her refusal his orders to the hideous female demons (41)	172
21 Some demons threaten Sita while some try to persuade her to do Ravana's bidding (19)	174
22 Some demons extol Ravana's might scorn at Rama and frighten Sita (42)	183
23 Sita stubborn laments her lot and thinks of committing suicide (20)	193
24 Sita's meditations on her ancestral glory, pines for Rama and prefers death to dishonour (49)	195
25 Trijata's dream invasion and total destruction of Lanka by Rama (38)	201
26 Once again helpless Sita bemoans her lot and wishes to end her life (40)	209
27 Sita's surprise at the unexpected auspicious omen (8)	214
28 Hanumat overhears Trijata and cautiously plans to reveal himself to Sita (44)	216
29 Hanumat's cautions for Rama and Sita to attract her (12)	222
30 To Sita Hanumat's sight is a mere fantasy (8)	223
31 Hanumat approaches Sita to know about her and about her misery (27)	227
32 To Sita Hanumat's form seems to be Ravana's trickery but his description of Rama delights her (39)	231
33 Hanumat removes Sita's suspicion by detailing her history She is amazed (53)	237
34 Hanumat gives Sita Rama's ring Her raptures and fears (43)	251

SARGA

PAGE

35	Sitā though pining for union with Rāma is unwilling to touch Hanumat who offers to fly her. (58)	261
36	Hanumat asks for a token from Sitā to convince Rāma. She gives her hair-jewel. (56) ..	271
37	Hanumat, about to depart assures Sitā of her speedy release and tries to allay her doubts. (53)	282
38	Sitā delighted, but parting with the hair-jewel makes her survival impossible. (24) ..	288
39	Before leaving Lankā, Hanumat's destruction of the Aśoka gardens to tease Rāvana. (17) ..	292
40	Infuriated Rāvana sends in Vain, legions of armed demons for Hanumat's capture. (36) ..	296
41	Hanumat, not satisfied with this destruction terrorizes the citizens and prepares to demolish Rāvana's palace. (18)	303
42	Hanumat kills Jambūdhara and prepares to face the bravest sons of the ministers. (19) ..	307
43	Ugriśring Hanumat kills them, too, and their rooted armies run pell-mell. (16) ..	310
44	Hanumat kills five of Rāvana's ace army chiefs and reaches the portal of the palace. (39) ..	312
45	Hanumat kills Akṣa, Rāvana's most valiant son. (39)	318
46	Formidable Indrajit wishes to capture Hanumat alive. Hanumat gets himself captured to meet Rāvana to inform him of his envoyship. (59)	325
47	Hanumat dazed at the sight of Rāvana, his retinue and his grandeur. (20)	337
48	Rāvana glances contemptuously and asks Prahasa, his minister, to inquire of Hanumat who the wretch he is. (16)	339
49	Hanumat's fearless and well-meant emotion ruffles Rāvana who orders his execution. (36) ..	342
50	Vibhīṣana's advice to Rāvana: No execution of an envoy, he may be punished. (17) ..	348
51	Rākṣasas burn Hanumat's tail and carry him round. Unaffected Hanumat kills his guards to free himself. (39)	352
52	Hanumat with flaming tail sets Lankā on fire. (17)	358
53	Hanumat's anxiety allayed by the birds' proclamation of Sitā's safety. He wishes to meet her again. (28)	363
54	Sitā's delight on seeing victorious Hanumat. His assurance to her before starting on his return-journey. (26)	368
55	Hanumat, fulfilling his mission re-crosses the ocean and returns to the Mahendra Mountain. (38)	375
56	Hanumat recounts all the details of his experiences. (140)	383
57	Hanumat praises Sitā's chastity and appeals to the monkeys for her speedy rescue. (17) ..	407
58	Angada explains his project for Sitā's rescue, Jambavan's advice. (22)	420
59	Overjoyed, war-minded monkey horde, carrying Hanumat, devastate the Madhuvana. (21) ..	425
60	Fight between Dadhimukha's monkeys and the intruders. Sugriva informed. (37) ..	429
61	Dadhimukha's narration to Sugriva of the devastation of the Madhuvana. (27)	447
62	Dadhimukha returns to the Madhuvana. Angada and his monkeys proceed to Kiskindhā. (40) ..	434
63	Hanumat explains how and where he found out Sitā. (26)	442
64	Rāma sees Sitā's jewel. His lamentation (15)	447
65	Hanumat's description of his meeting with Sitā. (36)	449
66	Hanumat's repetition of his speech of consolation to Sitā. (29)	455

॥ वाल्मीकिरामायणम् ॥

॥ सुन्दरकाण्डम् ॥

स चवालाचलथाकं सुदूतं वर्षिणीवितः ।

तरुणां पुष्पिताघ्राणां सर्गं पुष्पमहातपत् ॥ ११

तेन पादपमुक्तेन पुष्पायेण सुमन्विता ।

सर्पतः संवृतः शैलो रम्यो पुष्पमयो यथा ॥ १२

तेन चोत्तमरीयेण पीट्यमानः न पर्यतः ।

सलिलं संप्रमुखाय मर्दं मत्त इव द्विषः ॥ १३

पीट्यमानस्तु उल्लिना महेन्द्रस्तेन पर्यतः ।

रीतीर्निर्विषामागं राज्ञानाञ्जनराजतीः ।

मुषोन च शिलाः शैलो विद्यालाः गमनःशिलाः ॥ १४

G 5 3 13
H 5 3 13
L 4 6 9

10* (due to om) while Ds 10 Hs ms 1 2 after 10th

11* सोनस्तेनयथा यौषं प्रविशेत् महाकल ।

प्रमुखा स महाबाहुः सुदूतवर्षिणीवितः ।

{ (1 1) Ds 11 Hs (for 11) — (1 2) Hs Vs Bs
यत्तु 5 Bs 5 स मूला (by transp) Ds यत्तु 4
(for मूला 5) Hs Vs B Ds यत्तु 5 Si Ds 10 11 यत्तु
यत्तु 5 Hs 5 यत्तु 5 (for the prior half)
Bs यत्तु 5 यत्तु 5 (for the post half) }

—After 10 Hs reads 4-5

11 * Ds 11 चातु, Ds 11 चातु, Gs 11 चैव Gs 11 चारु.
Ms चापि (for चातु) Ds 11 चैव चारु —For 11th, Ds
Vs B Ds subst

12* सप्तमामल त रौत स चयात महागिरि ।

{ Bs यत्तु 4 (by transp) Bs यत्तु 4 (for 4
यत्तु 4) }

—Thereafter cont while Ds 10 Gs 10 Ms cont after 13th

13* गिरिराजमालम् उल्लिख्य तरुणाञ्जलिः ।

सुदूतवर्षिणीवितः सुदूतवर्षिणीवितः ।

गिरिराजमालम् उल्लिख्य तरुणाञ्जलिः ।

{ (1 2) Ds Gs 13 Ms उपर्यापि (for यत्तु 5) Ds Gs
यत्तु 5 (for यत्तु 5) Hs यत्तु 5 Ds यत्तु 5 Ds Gs यत्तु 5
(for यत्तु 5) Gs Ms यत्तु 5 यत्तु 5 (for the post half)
—(1 3) Ds Ms यत्तु 5 Ds Gs यत्तु 5 (for यत्तु 5)
Bs Ds 10 Gs 10 Ms यत्तु 5 }

—After 13th, Hs Vs B Ds read 14th (followed by
1 10 of 6th) while Ds 10 Gs 10 Ms cont 24th

—After 14th, Si Ds 10 11 ms

14* नो विष्णुपदयो मदीयत इव द्विषः ।

{ Ds 11 यत्तु 5 (for यत्तु 5) Si Ds 11 यत्तु 5 (for
यत्तु 5) }

—Thereafter Si Ds 10 11 cont 5th —Si Ds 10 11
om 11th —Ds 11 यत्तु 5 (for यत्तु 5) —Ds 11
यत्तु 5 (for यत्तु 5) Hs Bs 10 Ds यत्तु 5 (Bs Ds 10)
Ds 10 Gs यत्तु 5 (for यत्तु 5) Bs यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 —Gr 10 यत्तु 5 यत्तु 5 (for यत्तु 5) 11.
6th स यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5

यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5

12 * Hs Ds यत्तु 5, Ts यत्तु 5 (for यत्तु 5)
Gs Ds यत्तु 5 यत्तु 5 Ds 11 यत्तु 5 यत्तु 5 —Ds 11
B Ds 10 11 यत्तु 5 (for यत्तु 5) —Ds 11 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 —Ds 11 Bs Ds 10
(for यत्तु 5) —Ds 11 यत्तु 5 यत्तु 5, Gs यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 —After 12 Si Ds 10 11 ms

15* यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5

{ Ds 10 (hapl 2) 1 2-4 —(1 2) Ds 10
(for 11) Si यत्तु 5 (for यत्तु 5) —(1 4) Ds 10
यत्तु 5 (for the prior half) Ds 10 यत्तु 5 (by transp)
Ds 10 यत्तु 5 यत्तु 5 L (ed) यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 (for
the post half) }

while Ts 10

16* यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5

13 Si Bs Ds 10 11 om 13 Gs transp 13th
and 14th —Ds 10 11 यत्तु 5 (for यत्तु 5) —Ds 10
यत्तु 5 यत्तु 5 (for 11 यत्तु 5) —Ds 10 यत्तु 5
Ds 10 यत्तु 5 —Ds 10 Ts Gs यत्तु 5 (for यत्तु 5)
Ds यत्तु 5 (for यत्तु 5)

14 Gs transp 13th and 14th Ts om 14th
—Ds 10 Gs 11 Ds 10 यत्तु 5 (for यत्तु 5) Hs Bs Ds
स यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
Bs Ds 10 11 यत्तु 5 (Bs 10 यत्तु 5) —Ds 10
यत्तु 5 (Bs 10) Ds 10 यत्तु 5 (for यत्तु 5) —After
14th, Si Ds 10 11 ms

17* यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5 यत्तु 5
{ (1 3) Ds 10 यत्तु 5 (for यत्तु 5) }
while Hs 10 11 illeg B Ds 10 11 12 of 6th and
Ds 10 11 after 14th

G 5 5 0
B 5 1 27
L 4 61 34

मुमुक्षुश्च तदा शब्दमुषीणा भागितत्विनाम् ।
चारुणाना च मिद्वन्ता स्थितानां विमलेऽम्बरे ॥ २६
एष परितस्तंशो हन्तृमान्माकृतात्मजा ।
विवर्षितं महावेगं समुद्र मन्त्रालयम् ॥ २७
रामार्थं मानार्थं च चिर्विषन्कर्म दुष्करम् ।
समुद्रस्य परं पारं दुष्प्रापं प्राप्नुमिच्छति ॥ २८
दुष्टे च स रोमाणि चक्रेमे चापलोपमाः ।
ननाद च महानादं सुमहानि योयदः ॥ २९
आतृपूर्याच्च दृष्टं च लाङ्गलं रोमभिवितम् ।

26 Na B De om 26 (cf v 1 15) —^a Di
मुमुक्षु (for मुमुक्षु) Ts वार Ts तथा (for तथा)
—^a Si Da 11 11 विमुखा (Da 11 "के"बरे De विमला
(for विमलेऽम्बरे)

27 Na B De om 27 (cf v 1 15) —^a Di चूर्णे,
De मष (for एष) —^a Di 11 वात वावर (for वातवा
ज्वर) —^a Di विहीरुष Di Go "हे" त १८ as in text
(for विहीरुषि) Si Vs Da 11 11 Ts Co M वेग,
Ts वेगम् (for वेग) ॥ Cv विहीरुषि महावेग इति
सम्भवः । Co विहीरुषिः । महावेगमिति वा । महावेगमिति
विचारितेषाम् ॥ —^a Go वावर (for समुद्र) Si Da 11
11 सति वा वि, De 11 वक्ष्यामि (for मन्त्रालयम्)

28 Na B De om 28 (cf v 1 15) —^a Si Da 11
राजगर्भे च, Da 11 राजगर्भे, Ma राजगर्भे च (for राजगर्भे
च) —^a Si Da 11 Ts विहीरुष, De विहीरुष, De दुकर
(for दुकरम्) —^a Di 11 Go दुवार, Da 11 दुवार,
Da दुष्प्राप Ts दुष्प्राप (for दुष्प्राप) —After 28 Si
Da 11 11 ins

29^a देवाश्च द्रष्टु सर्वे मैत्रे सह महर्षिभिः ।
सर्वम् सह गन्धर्व सिद्धाश्च सह वारि ।
बालबीहृत्सर्वस्वदुःखदुःख ग्राहदुःखम् ।
[(1 7) Si मैत्रे (for मै) —[(3) De व (for वर)]
while Da ins

26^a सत्पुनर्वति देवेन सत्पुन ॥ पर्यति ।
—Thereafter De cent while Da 11 11 Ts G M
ins after 28

27^a इति मित्रायाश्च सुखा देशा वरविदम्बा ।
समप्रवेश द्रष्टु पर्वते बालप्रेमाय ।
[Ts om 1 1 —[(1 2) De Ts G Ma गुला वरम्,
Ma गुला वावर, (by transp) (for वाच गुला) Di 11 M
महावेग (for वरविदम्बा) —After 1 1, G 1 ins

27(A)^a दक्षिणेन वे सर्वे सत्पुन वरविदरे ।
—[(1 2) Di 11 वेले सह वरविदि (for the post half)]

उत्पतिष्यन्निचियेष पक्षिराज इवोरगम् ॥ ३०
तस्य लाङ्गलमाद्रिमतितेगस्य पृष्ठतः ।
ददक्षे बहूदेनेय द्वियमालो महोरगः ॥ ३१
बाहू संस्तम्भयामास महापरिचरिभिर्मा ।
ससाद च रुषिः कृत्वा चरणौ संसृजोच च ॥ ३२
संहृत्य च युवौ श्रीमांस्तथैव च शिरोधराम् ।
तेजः सचं तथा वीर्यमाग्निप्रेष स वीर्यात् ॥ ३३
मार्गमासोरुपन्दूराध्वंशप्रतिहितेक्षणः ।
स्रोष हृदये प्राणानाकाशमरुतोरुपम् ॥ ३४

29 Na B De om 29 (cf v 1 15) —^a Si Da 11
दुष्टे, Ct 1 as in text (for दुष्टे) Di दुष्टे वाशिरो
मावे —^a Di Ts वाषरोत्तम, Da 11 च महान्व (Da
"वे) Di 11 वाषरोत्तम, G 1 वाषरोत्तम (for वाषरोत्तम)
—^a Si Da 11 Ts Go Ma दु, Da 11 G 1 स (for च)
—^a G 1 स सत्पुन (for सत्पुन) De अपि (for एष)

30 Na B De om 30 (cf v 1 15) —^a Si
Da 11 बहूदेन च, Da 11 बहूदेन च, Da 11 बहूदेन च,
Ts "वे" च, Ma १८ "व्यास B (ed) "व्यास च (for
बहूदेन) Da 11 Ts बहू, Da 11 (for second च)
—^a Si Da 11 Ts G 1 लोमनिषा —^a Si Da 11 11
न चिह्ने Di बुवि, Ct 1 as in text (for चिह्ने)

31 Na B De om 31 (cf v 1 15) —^a Ma
वाल (for वलि) Si Da 11 11 वीर्येण (for वेग)
—^a Da 11 Go [ए]व (for [ह]व) —^a Si Da 11 11
पुनरागे, G 11 दीपमालो (for दीपमालो) Di Ma पयोरा
(for मले)

32 Na B De om 32 (cf v 1 15) —^a Si Da
समादय Da 11 समारुषी, Di 11 दाससाद, Ts मनाद च,
Ct 1 as in text (for समादय च) Si अपि कृत्वा (sic)
Ma कृत्वा (for अपि कृत्वा) —^a G 1 ह Ct 1 as in
text (for च) Da वरणी सत्पुनरी, Di वरणी सत्पुनरी

33 Na B De om 33 (cf v 1 15) Na resumes
from 33 (cf v 1 1) —^a Si Si Da 11 11 स सद्
(Da "ह"व (for सत्पुन च) —^a Si Da 11 11 लोच
(for लेव) Si Ma मदा Di पथा, Ts तथा (for तथा)
—^a Di वादिदेव (for वादिदेव) Si Da 11 11 (ज)ति,
Di [ए]व (for स) —After 33 Si Da 11 11 ins

28^a वैश्वेदेव सत्पुनो यमो चापनिजाय ।
34 Na B De om 34 (for all except Di, cf
v 1 15) —^a Si Da 11 बहोरुपम्, Ct 1 as in text (for

पद्म्यां दृढमरस्यां कृत्वा स कपिवृक्षः ।
 निवृक्ष्य कणौ हनुमानुत्पतिप्यन्महाः ।
 वानराण्यनारथेष्ट उदं वचनमरसीत् ॥ ३५ ॥
 यथा रावरनिर्मुक्तः शरः शमनरिक्मः ।
 यच्छेत्तद्वृक्षमिष्यामि लङ्कां राशपातिनाम् ॥ ३६ ॥
 न हि द्रक्ष्यामि यदि तां लङ्कायां जनकामजाम् ।
 ध्वजेनैव हि वेगेन गमिष्यामि सुरालयम् ॥ ३७ ॥
 यदि वा त्रिदिवे सीतां न द्रक्ष्यामि कृतयमः ।

यद्वा राधसराजनमानमिष्यामि राशपां ॥ ३८ ॥
 सर्वथा कृतघ्नोऽहमेष्यामि मह मीतया ।
 वानमिष्यामि ता लङ्कां मयुष्याद्य सराज्याम् ॥ ३९ ॥
 एतमुक्त्वा तु हनुमान्नानराजानानोचमः ।
 उत्पत्तावाधे वेगेन वेगयानरिचारयन् ॥ ४० ॥
 मयुष्यवति तस्मिन्सु रेगाचे नगरोहिणः ।
 संहत्य त्रिषान्मर्यान्तमुत्पेतुः समन्ततः ॥ ४१ ॥

G 5 3 39
 B 5 1 43
 L 4 61 48

महोक्तम् G सौम्य, Ckt as in text (for दृष्ट्वा)
 —^a Ss Ds 10-10 Ms इव, Ckt as in text (for
 कर्ण) Gs -[हे]क्षण —After 34^{ab}, Ss reads 35^{ad}
 —^a Ss Ss Ds 10-11 ममिष्येदिवा, Ckt as in text
 (for ममोक्तम्)

35 Ss partly illeg (for 30^{ad} —^a) B Ds
 transp कृत्वा and स Ms -सु+ -Ss reads 35^{ad}
 after 34^{ab} —^a Ss Ss Ds 10-11 विवृष्य, Ss
 विवृष्य (100) Ds सुनिष्क (100) Ms वृष्य, Ck as in
 text, Ckt विवृष्य (for निवृष्य) Ss Ss Ds 10-11
 मरिमा, (for हनुमाद्) —^a B Ds वरपाव (for
 वरविष्यन्) —Ss Ds 10-11 read (Ds 10-11 repeat
 here [cf v 1 8]) 35^{ad}-40^{ad} after 30^{ad} Ss B Ds om
 35^{ad}-40^{ad} Ss om 35^{ad}-40^{ad}, —^a Ds वानर सेव Ds
 वानते वानरभेदाद्

36 Ss B Ds om 36 (cf v 1 30) For sequence
 and repetition in Ss Ds 10-11 cf v 1 35 —^a)
 Ds वीर्य व्यतिरिक्तम् —^a Ds (second time) मन्दर
 (for मन्देद्) Ms तारद् (for मन्देद्) Ds 10 (both
 second time) 11 (both times) गमिष्येद् (for "वमिषि")

37 Ss B Ds om 37 (cf v 1 35) For sequence
 and repetition in Ss Ds 10-11 cf v 1 35 —^a) Ss
 Ds द्रक्ष्यामि यदि नाद् वा Ds वानाद्, Ds 10-11 (Ms 10-11
 both times) Ms द्रक्ष्यामि यदि न नाद् ॐ Cg ह न
 होस्य (Cg "होसि") द्विष्यद् पारश्वे ॐ —^a Ss Ds 10-11
 (Ds 10 first time) 11, Ds 10 (both second time) 11
 (both times) 11, Gs तु (for द्वि) —^a Ss Ds 10 (first
 time) वमिष्येद्, Ms वमिष्य (damaged) (for "वमिषि")

38 Ss B Ds om 38 (cf v 1 35) For sequence
 and repetition in Ss Ds 10-11 cf v 1 30 —^a) Ss
 Ds 10-11 (Ds 10-11 both times) गव (for वरि) Gs व
 (for वा) —^a Gs Cg (ग) हृत्तम, Ms [व] हृत्तम ॐ
 Cg ह राधसराजनमित्यत्र समानरूपवद्विषयवद्वानरा
 (Cg "गमिष्यत्र दानवरा आ") । वानमिष्यामनियमः, Ck
 राधसराजनमित्यत्र । अतएव समानरूप इति वृद्ध उक्तम् ।
 Ck वानमिष्यामनियमः ॐ

39 B B Ds om 39 (cf v 1 35) For sequence and
 repetition in Ss Ds 10-11 cf v 1 35 —^a) Ds (second
 time) हनुमि (for व) Ss Ds 10 (Ds 10 first time) 11
 (both times) वनेत्यासीद् (Ds "मि स" सारसी —^a)
 Gs वे, Gs वा (for वा) —^a Ds 11 (both both
 times) मयुष्या, Ckt as in text (for "वप्य") Ds 10-11
 (Ds 10 second time) Ms सराज्या, Ds 10 (both
 times) Gs सराज्य (100) (for सराज्याम्) —After
 39 Ss Ds 10-11 (Ds 10-11 after 37 first time) read an
 additional colophon

[Kāṇḍa name Ds विविधवा —Sarga name
 Ds 10-11 हनुमत्संशोभय]

—After 39 Ms 11

39 राधया वा वमिष्यामि द्रक्ष्यामि मद्रक्ष्याम् ।
 वमिष्यामि द्रवा सीता वमिष्यामि ममिष्यामि ।

40 Ss B Ds om 40 (cf v 1 35) Ss om 40^{ad}
 (cf v 1 30) For sequence and repetition in Ss
 Ds 10-11, cf v 1 35 —^a) Ss Ds 10 (both first time)
 वरपाव स Ds वमिष्य (for वरपाव तु) Ds वरपाव
 (for हनुमाद्) Gs हनुमत्सरा हनुमाद् —^a Ds Ms
 वानते (for वरपाव) —Ds om 40^{ad}-41^{ad} Ss om
 40^{ad} —^a Ds 10 व (for [व] व) —^a Ds 10 वमि
 वानत्, Ck as in text (for वरि) Ds वेगमावमि
 वानत् —After 40 Ss Ds 10-11 10 Tz G Ms 10

30 सुपन्नित्त वावाध मेने स कपिवृक्षः ।

[Ss वयन्न करीवर (for the post half)]

41 Ds om 41^{ad} (cf v 1 40) —^a) Ss Ds 10
 मयुष्या, Ck as in text (for मयुष्यवति) Ss
 Ds 10-11 Gs Ms Ck वेगमा, Ck as in text (for
 मयुष्या) Ss Ts मयुष्यावेगमा Ds Ts हस्ये
 "वमिष्ये" —^a Ss Ds 10 Gs Ms Ck मयुष्या (Ms
 "वे"), Ts वेगमा, Ck as in text (for वेगमा) Ds
 वानत् मयुष्यावेगमा —For 41-47, Ss B Ds subst 31^a

समुत्तेनोपपन्नं तद्विचित्रं गमोरेषत् ।
 द्रुमाणां विविधं पुष्पं ऋषिपुत्रमस्मिन् ॥ ४९ ॥
 पुष्पांषेणानुरादेन नानावर्णेन रत्नतः ।
 चर्मामेष द्योतयन् विदुषणमिषितः ॥ ५० ॥
 तस्य वेगममुद्धतैः पुष्पनोपमददन्त ।
 शराभिरभिरामाभिरद्विताभिरिवाम्बरम् ॥ ५१ ॥

तस्याम्बरकतां वा दृष्ट्वाते प्रमादितौ ।
 परंताप्राद्विस्मयन्तौ पञ्चास्यादि पदम् ॥ ५२
 पिरन्नि यमं चापि गोविंदाय महाहयम् ।
 निषासुरि चारार्थं दृष्टे न महारथिः ॥ ५३
 तस्य विगुण्यभासरे रामुन्मार्गानुगारिणः ।
 नयने शिखराग्रे परंताप्यागिराननम् ॥ ५४

6	5	5	0
12	5	8	56
10	4	61	63

49. \$i\$ is D: om 49 und 50 —^a) Die n Ge sa
 (for तद्) —^d) Tz सिधिये, G: निहूत (for विविध)
 D: [s]येरे (for उपवत्) x ६९ मनुष्योपपन्नं हृत्कन
 सुखम्, G: अवपदिनि णिः । वदकाचसुतोपोपमुप
 पतिनाम् /w—For 49. \$i\$: \s Di-om m subst

—^०। १। Bz Ds अन्तः (Bz 'मि) अन्तःमि, Bz Ds (P's
इ) अन्तःमि, Ds Ds (Bz इ) अन्तः, Ds अन्तः (for
अन्तःमि) —^१। २। Bz Ds अन्तःमि (for
अन्तः)। Bz अन्तःमि अन्तः

३३* राजपैरोरपत्र च दुश्नाम मयाकथं ।
ब्रूमागः विविधैः पुनैः कर्तुं वापुस्तमिह ।

52 "allge for 52 [cf v] 39; De oot 52-54
—^a) Dr (अं)रायसि, Dr (अं)रानुर, Ga (मं)रायसि
—^b) Si Si B Di-ra-as गुपुसाद | for रायसि | —^c)
Si Di-ra-as वरवन्दविनिवा(De-s) विक्तादि -for
52^d) Si B subst

{ (1 x) Dis १ (for १) S₁ Dis अष्टम (for ८) } — (1 २) Dis द्वा (for २) — S₂ अष्ट from अष्ट up to अष्ट in 67th Si Dis अष्टम }
— After 49 Dis १ is 105

५७* कायगविर विद्वज्जै विद्वज्जै भुवयविर ।

[Be Singing (for "Birds")]

33* गणसन्निधिराशः प्रथमैः स नृपतेः ।
 (Da तासांम्, Mi: Cg तासांम् (for तासांम्) ५६
 वीथी Cg ३३ above (for तासांम्) Gs ५६ ५ Cg as
 above (for तासांम्))

[illegible]

50 Si D De om 50 (cf v 1 49) Si alleg for
50 (cf v 1 49) —^a Si D a 10 11 To (w) जुयन,
D a सुयने, G a विदे (for w) जुयने —^a Si D a
[w] जये, D a [w] जये, G a [w] जये, G a [w] जये
करो (for [w] जये) —^a Si D a 10 11 मेरुसापदि
हू — After 50 Si D a 10 11 ms

34* प्रपश्यं महामैत्रं मनुजोवातविशुक्लम् ।
प्रपश्य कपिशरस्य मनुजोवातविशुक्लम् ।
मनुजोवातविशुक्लं मनुजोवातविशुक्लम् ॥
मनुजोवातविशुक्लं मनुजोवातविशुक्लम् ॥

{ (1) De म वरं De मयने (for मयने) — (1 2)
De नावे, De मयने De मय (for मय) De मय वरं
{for मयव} De म वरं मयने De 'वि' वरं, De म
मयव {for मयव} — (1 3)
De मयव {for मयव} }

51. Not illegal for 51 (cf. v. 1. 49) ~²⁰) De Ts Ge
 ५१. अनापत्ते, Di → Ts अनुपत्ते — For 51²⁰, See A. 2
 B Di → 6.10.11. 20165

54. Na illeg. for 54 (cf. v. 49). Na B De om
54 (for De cf. v. 52 and for the rest cf. v. 53).
—^d) Sa Dhan कपुणे —^c) Ga मधुपान, Cl. v.
प्रसोने (as m text) —^d) De अने ह्य नमोने

35* तस्य वायुदत्तं पुन्यं सर्वत्र सुमुखे वृत्तम् ।
 (D: तस्ये (for तस्य) \bar{N} : B वयेद्विः, D₂= वेनेद्विः
 (for वायुं) \bar{N} : B: 2. D₂ विः, Ho विः (for वयुः))

पिङ्गे विद्वांसुयस्य बृहतो परिमण्डले ।
 चक्षुषी मंथराद्येने चन्द्रस्यारिणि सिता ॥ ५५
 सुप्तं नामिरुया तस्य ताम्रया ताम्रमायसौ ।
 मंथया ममभिरुष्टं यथा स्यस्य मण्डलम् ॥ ५६
 लाङ्गलं च ममाभिर्देष्टुमानस्य शोभते ।
 अम्भरे साधुपुत्रस्य शक्रपुत्र इत्येतिष्ठतः ॥ ५७
 लाङ्गलचरेण महाजगुर्दृष्टोऽभितात्मजः ।
 व्यरोचत महाबाहुः परिदेपीर मास्सतः ॥ ५८

सिक्कदेशेनाभिवासेण सरात स महाकपिः ।
 भत्ता दासितेनेव गिरिर्धरिश्चातुना ॥ ५९
 तस्य वानरसिंहस्य पुत्रमानस्य मागम् ।
 कथान्तरगतो यावुर्जम्भूत इव गर्जति ॥ ६०
 ये यथा निपतस्युत्का उत्तरान्ताडिनिःसृता ।
 उच्यते सानुन्मा च तथा स कपिः ॥ ६१
 पतत्पदं सर्वदातो व्यापतः ह्युभे कपिः ।
 प्रवृद्ध उव भार्तामः कक्षया बध्मानया ॥ ६२

50. *Da* illeg for 55 (cf. v. 1. 49) —^a *Ns* B *Da* 11
Da सुप्ते *Da* मथो (for पिङ्गे) *Da* निपतस्य (hypom.)
 (for विद्वांसु) —^b *Si* *Da* 10. 1. चक्षुषी *Si* B *Da* स्यसौ
 (for बृहती) —^c *Si* *Da* 10. 1. बृहती (for चक्षुषी)
Da च मंथराद्येने —^d *Da* *Ga* (अं)भरे, *Ga* *Ma* (उं)मिष्ठो,
Ch t as in text (for शिरो) *Si* *Ns* B *Da* 10. 1. 11
 तमभिरुष्टादि (Da "सोपते") —After 55 *Ns* B *Da*
 read 60

56. *Ns* illeg for 56 (cf. v. 1. 49) *Ns* B *Da* om
 56 —^a *Si* *Da* 10. 1. यथा ताम्रया यथा —*Ga* om 56^{ad}
 —^b *Si* *Da* 10. 1. यथा ताम्रया यथा (Da "या")
 —^c *Si* *Da* 10. 1. लाङ्गल, *Ch* as in text (for यथा)
Da *Ga* 11. 1. लाङ्गल, *Da* 10. 1. लाङ्गल (for सुप्तं)

57. *Ns* illeg for 57 (cf. v. 1. 49) *Ga* reads
 in marg. in Mulayalam script. —^a *Si* *Da* 10. 1.
 स्यस्य विदु, *Da* *Ma* च स्यस्य (Da "च") (sic) *Ch* 11
 च स्यस्य (as in text) —^b *Ns* B *Da* ब्रह्मात्मस्य
 (for ब्रह्मानस्य) *Da* ब्रह्मात्मस्योदने (sic) —^c
Da अम्भरे (for अम्भरे) —^d *Si* *Da* 10. 1. [उं]मिष्ठ,
Da 10. 1. [उं]मिष्ठ (for [उं]मिष्ठ) *Da* *Ma* स्यस्य
 निपतस्य

58. *Ns* illeg for 58 (cf. v. 1. 49) *Ns* B *Da* om
 58 —^a *Da* 10. 1. *Ta* साधुपुत्रो हनुमान् —^b *Si* *Da*
 वर, *Da* सुप्त, *Da* (m after cor as in text) यथा,
Ta सुप्त (for सुप्त) *Si* *Da* 10. 1. दिवात्, *Ga* स्यस्य,
Ma महात्मा (for स्यस्य) —^c *Da* 10. 1. स्यस्य,
Ga "दृष्ट" (for "प्राप्त") —^d *Si* परिदेपीर *Ch* *Da* सुप्त
 दृष्ट्य स्यस्य स्यस्य न तु परिदेपीर स्यस्योपयोपयोपि *Ch*

—*Si* om 59^a —60^a —^c *Da* मत्ता (sic) (for
 मत्ता) *Da* [ए]र (for [ए]र) —^d *Ga* मिर (for
 मिर) *Da* वावुच (for वावुच)

60. *Ns* illeg for 60 (cf. v. 1. 49) *Si* om 60^{ad}
 (cf. v. 1. 59) *Ns* B *Da* read 60 after 55 —^a
Da वरा (for वरा) *Da* वानरात्म्य —^b *Ns* B *Da*
 कथान्तरगत —^c *Si* *Da* कथान्तरगतो वावुर्, *Da* 11 कथा
 वानरातो वावुर्, *Da* कथान्तरगतो वावुर् (subm) —^d
Ch *Ga* वानरात्म्य, *Ch* *Da* वानरात्म्य, *Ch* वीर्य
 वृद्धिः। वीर्यवत् इत्येवम् । वीर्य इति सत्यमप्येवम् च
 लेख 1, *Ch* वीर्य इति सत्यमप्येवम् इति वक्तुं *Ch*

61. *Ns* illeg for 61 (cf. v. 1. 49) *Ns* B *Da*
 om 61. Note hiatus between "and" —^a *Si*
Da [ए]र पर्वति, *Da* 10. 1. *Ma* नि (Da नि) पर्वति,
Da 11 [ए]र पर्वति (for निपतस्य) —^b *Si* *Da* 10. 1.
 उत्तराचार, *Da* उत्तराचार, *Ma* (to avoid hiatus) उत्तर
 (for उत्तराचार) *Si* *Da* 10. 1. 11 विविष्टा, *Da* *Ta* 10
Ga विविष्टा (Da "या") —^c *Ta* सानुन्मा (sic),
Ga "हयो वा" (for "यथा वा") *Si* *Da* 10. 1. सानुन्मा दृष्टये,
Da 10. 1. सानुन्मा दृष्टये, *Da* 10. 1. दृष्टये सानुन्मा (Da "वदा")
Ch *Ch* सानुन्मा दृष्टये सानुन्मा दृष्टये, *Ch* सानुन्मा
 सानुन्मा दृष्टये दि दृष्टये सानुन्मा निपतस्य, *Ch* 10. 1. सानुन्मा
 सानुन्मा दृष्टये सानुन्मा दृष्टये (Da "वदा") इति दृष्टये सानुन्मा
 सानुन्मा दृष्टये (Ch) —^d *Da* 10. 1. यथा त, *Ta* स यथा (for
 यथा त)

उपरिष्ठाच्छरिरं छाया चानगादया ।
सागरे मात्तापिष्टा नौरिरानीचदा कृषिः ॥ ६३ ॥
य यं देवं समुद्रस्य जगाम म महाभूषिः ।
स न तस्याङ्गेवेन मोन्याद् ट्य लक्ष्यते ॥ ६४ ॥
सागरस्योर्मिजालानामुग्मा ग्रेलरर्मणाम् ।
अभिसेतु महारोगः पृथुरे म महारषिः ॥ ६५ ॥

अपिप्रादय वलपान्नेयरातय निःश्रुतः ।
 ममार्त्तं मीमनिर्वाणं मय्यसामागतुर्मथम् ॥ ६६
 निर्द्वार्षर्मीनालानि रुदन्ति लक्षणांश्चमि ।
 जल्यसामन्महाभैरवन्तरद्धान्नाययवित्र ॥ ६७
 पुत्रमानं गभीर्याय भुक्त्वाः मागलयाः ।
 ज्योतिस्तं अपिप्रादलं सुपर्णमिनि मेतिने ॥ ६८

G	5	5	70
D	5	1	73
L	4	61	74

(left no in text marg) : कृपया यहाँ से चले जाएँ
(left कृपया यहाँ से चले जाएँ no in text)

63. *Si alig for 63 (cf. 1. 49) Ne D De om*
63 — D: *सर्गस्य*, *सि* *दे* *ष* (*for* *दे*) *Si De*
अवि (*De* *रि*) *सि* *र* *सि* *सि* (*sic*) — D: *यामाया*,
De *यामाया* — *Si De* *यामाया* (*De* *र*)
De *यामाया* (*De* *र*) *Si* *यामाया* (*for* *यामाया*)
— *Si De* *यामाया* (*De* *रि*) (*sic*) *यामाया*

[illegible]

■ *Si* dieg for 65 (cf v 49) *Si* B De com
65-67 —) *Di* s: *Ms* माणसः *Di* T: *G* माणसि
(with hiatus) (for मणसात्) —) *Si* Da s 10 11
मणसा *Di* s: *T* s: *G* s: मैक [T मैक] वर्ष्मणो, *G* s: वर्ष्मणम्
(for 'वर्ष्मणम्') *Di* मणसा द्द्वयस्तेन —) *Si* प्रतिप्रस, *G*
Di विप्रिप्रसु *G* मणसाविगात् (for 'म') *Di* s 10 11
मणिस्य मणिसि (Da 'गात्') *Di* अजिप्रसमुलो जेन (sic)
—) *Di* प्रवर्णम् (unsymmetrical) (for स मणसात्)
५८ *G* कतिमाहात्म्यमिव न ज्ञेयप्रयवेति पद्यया विवेचयति
अर्थादयोः पापमुद्धर, *Ck*: कतिमाहात्म्यमिप्रम्. (*G*
कमेन ज्ञेयप्रयवेति पद्यः) तत्पद्यमिप्रमिति वाच्यम् ५९

66. *Śi*। *āḥ* for 66 (cf. v. 49) *ā* B D a om
66 (cf. v. 49) —^a *Śi*। *śeṣaḥ* (for *śeṣ*) D a Ya
Ga निष्कृत, D a विगत (for निष्कृत) —^a *Śi*। D a 10
योग (for भीष्म) D a सकान्त, D a निदाह (for विरोध)

67 \tilde{S}_1 arises up to \tilde{S}_4 in \tilde{M}^d (cf v l 49) $\tilde{S}_1 \tilde{S}_2$
 $\tilde{H} \tilde{D} \tilde{S} \tilde{O} \tilde{M}$ 67 (for all except \tilde{S}_4 , cf v l 65) $\tilde{D} \tilde{S} \tilde{O} \tilde{M}$
 \tilde{G}^{ad} \tilde{I}_2 resumes from 67 (cf x l 1) — \tilde{I}_2 देवेन
 (for बुद्धि) \tilde{D}_2 \tilde{G}_2 हवन्नामस्य. — After 67^{ad} ,
 \tilde{D}_2 ३ ७ ८, १० ११ $\tilde{S}_2 \tilde{M}_2$ whereas $\tilde{D}_2 \tilde{M}_2$ is \tilde{x} only
 before 67^{ad}

३७* शुद्धये कपितामूले विविजिजिन रोदसी ।
गैरमन्दरसकाग्रस्तुदतान्त म्दार्थये ।

[(1 x) D] is true. G is false. C is as above.
(for 'D') D is true. (G) — (1 x) D is false.
D is true. (G) D is true. (T) D is true.
D is true. G is false. (for 'D') D is true. (for
'G')]

—) D: ३०५५ Y: ३ C: ६ प्रतिपत्तम् D: मनुष्यान्
[for विष्णु] D: कर्माणां महाविष्णु - C: ६ प्रति
महावैद्यमान् — D: दामोद, Das suf Jan
[for कर्माणां] D: दामोद सुययाज्य (etc) — After 67
१. D: ३०५५-२ S 105

35* तस्य वेद्यमनुष्ठानं तद्वत् सत्त्वं तदा ।
 मायया विद्यमानं साक्षात्प्राप्तमिव ।
 निमित्तकत्वात् एतादृशं विदुषां तदा ।
 ब्रह्मचर्यं चैव तदासां तद्वत्तदा ।

[illegible]

is illeg for 68 (cl w) 38* b: De, to it

रुपयन्तुदुर्बुधैर्न ध्रुमानं निहायसा ।
 जगुष देवगन्धराः प्रशंसन्तो महान्जगम् ॥ ७३
 नागाश्च तुष्टुर्बुधैश्च रक्षांसि पितुषाः समाः ।
 प्रेक्ष्यान्नाशे कपिरं सहसा निरहङ्गम् ॥ ७४
 तस्मिन्ध्रुवगार्हले ध्रुवमाने हन्तुमिति ।
 इक्ष्वाकुरुलमानार्थं चिन्तयामास मागरः ॥ ७५
 साहाय्यं वानरेन्द्रस्य यदि नाहं हन्तुमः ।
 करिष्यामि भविष्यामि सर्पराज्यो निरुद्धताम् ॥ ७६
 अहमिक्ष्वाकुरुनाथेन सगरेण निर्यतिः ।
 इक्ष्वाकुरुचिराश्चार्थं नारसीदितुमर्हति ॥ ७७

तथा मया निपातव्यं मिथमेत यथा कपिः ।
 श्रेष्ठं च मयि निधान्तः सुखेनातिपतिष्यति ॥ ७८
 इति कृत्वा मतिं सार्धं समुद्रच्छब्दमगममि ।
 हिरण्यनाभं मैनाङ्गुराच गिरिमचमम् ॥ ७९
 तमिहसुगमंवनानं पातालतलाभिनाम् ।
 देवराज्ञा गिरिश्रेष्ठ परिषः मन्त्रिपेठिभिः ॥ ८०
 तमेषां ज्ञातृसीमाणां पुनरोत्पत्तिष्यताम् ।
 पातालस्त्राग्मेयस्य इतरामृतं विप्रमि ॥ ८१
 तिर्यगूर्ध्वमधश्च शक्तिते शैलं रक्षितुम् ।
 वसताम्येवोदयामि त्रामुविष्ट नमस्तम ॥ ८२

G 3 7 8
 B 3 1 92
 L 4 61 98

73 *Na* B De om 73 (cf v l 71) —^a *Sa* Deo
 [पृष्ठ] (for [पृष्ठ] —^a) *Si* De 10 11 *Go* *Na* विद्रावति,
Na महाकपि, *Ta* *Ge* *Ma* (after cor 15 in text) "यस
 [for विद्रावति] —^a) *De* 10 11 तमुष्टु (for जगुष) —^a *Si*
 De 10 11 प्रयासम् (for महाप्रयो) *Si* De 10 11 हन्तुमः
Na विद्रावति, *De* 9 वनौकस, *Ta* महौकस, *Go* महाजग
 (for महौकस)

74 *Na* B De *Ta* *Ge* *Ma* om 74 (for *Na* B De,
 cf v l 71) —^a *Si* *Na* De 10 11 नागा वशा सुकपाश
 —^a *Na* De 10 11 राक्षसा, *Ge* 10 11 text (for एकाति)
Si *Na* De 10 11 विविधा (for विद्राव) *De* उवा, *Ta*
 वदा (for एका) *De* 9 रक्षामि विविधामि च —^a *Na* illeg
 from कपिच 11 " up to चिन्तया 11 75^a —^a *Si* *Na*
 De 10 11 इक्ष्वाकरो, *De* 1-9 *Ta* *Ma* प्रेक्ष्य सते (for प्रेक्ष्य
 साते) —^a *Si* De 10 चोपपन्नम्, *De* 10 11 मनु (De व्य) प
 चन्तु, *De* हेतुमुपाचारं (for विद्रावजगम्)

75 *Na* illeg up to चिन्तया 11^a (cf v l 74) —^a
Na पादं (for पूरा) —^a *Si* De 10 11 विद्रावति (for
 रक्षति) —^a *De* (marg also as in text) इक्ष्वाकुरु
 वदनाथं

76 *Na* om 76-77 —^a *Si* De 10 11 [म]द्वै (for
 नोद) —^a *Si* De 10 11 न च वाच्यो, *De* 9 वाच्य सर्व
 (by transp) *Ch* 1 15 in text (for सर्ववाच्यो) *De* 10
Ge विपदि *De* 'द्व' *Na* (for विपद्यनाम्) *Na* *De* 10
 करोमि वसनागस लोक वाच्यो *Na* (marg also जोरु
 वाच्यो) विपदोदी सवाग्मद

77 *Na* om 77 (cf v l 76) —^a *Na* B De 10 11
Ta *Ge* *Ma* रावरोच (for सम) —^a *Na* illeg from कु 11
 " up to 78^a —^a *Si* De 10 वेदशक्त (for दृढशक्त) —^a
De 4 न विपदिदितुम् (for वाच्योदि) *Na* *De* 10 वाग्मव
 (De "मनु) विद्रावति, *De* (marg sec m) मा मन्त्रिभि

मर्हति, *De* 1-9 *Ta* *Ge* 1 *Na* 9 सवाग्मवत् *De* *Ta* "मौ"
 दितु *Ch* *Ge* वाचपीरदुर्बुधैश्चि पत *Ch*

78 *Na* illeg for *Na* (cf v l 77) —^a *Ta* ददा,
Ge कपाश (for तथा) —^a *Si* De 10 11 विद्रावति, *De*
B De 10 विपद्यति (for विपदेत) —^a *Na* वृत्त, *Na*
 मोष, *De* शेषे (for शेष) *Na* *De* 10 *De* 10 हि (for च)
 —^a *De* 10 11 पति *Si* De 10 11 सुखेनाति (De "ति) गमि
 ष्यति, *Na* सुखं शीते गतिष्यति, *Na* B De सुखेनातिपति
 ष्यति, *De* 1-9 *Ta* तुषी लो *Ta* "शेना) तिर्यगपति

79 ^a *Ge* कपाश (for कृपा) —^a *Na* *De* 10
 लिखम् (for कृपा) *Si* De 10 *Ta* संसारा (for "दि)
De सुखेनातिपति *Ch* *Ge* 11 हिरण्यनाभ हिरण्यनाभम्
 हिरण्यनाभस्य (Ch "पञ्चवाय तस्यपतिनि वाद") "नामि
 प्रधाने कर्तृत्वं" इति विप्र । *Ch* हिरण्यनाभ हिरण्य
 नाभम् । नाभिराग्रे कर्णधरायती । सुखं च पर्यदनापत्यमेव ।
 कभिरप्यस्य कर्णधरायती इत्येव *Ch* —^a *Na* B De सन्तुष्टो
 गिरि *Na* 10 11 परत्रीव

80 *Ma* om 80-81 —^a *De* 10 *Ta* 1 दपराज महाप्रजा
 —^a *Na* illeg for 80-81 —^a *Si* De 10 *Ge* गिरिश्रेष्ठ,
De नवश्रेष्ठ (for गिरि) *Na* B De देवराजैर्नैका, *De* द्वै
 द्य नवश्रेष्ठ *De* 10 *Ta* 1 पातालतलाभिना दि *Ch* *Ge* देवाजो
 लत्र सहासनात्मनिलतायदवाच *Ch* —^a *Si* महिद्रा, *De* 11
 प्रविष्ट, *De* प्रविष्ट (acc), *Ge* 10 11 पतिष्य (for पति)

81 *Ma* om 81 *Na* illeg for *Na* (for both, cf
 v l 80) —^a *Si* De 10 11 देवरा, *Na* B De देव, *De* 10
 पूरा (for पूरा) *Si* De 10 11 ददा (acc), *Na* De (म)द्वय, *De* 1
 (marg also as in *Na*) 1 [म]द्वय, *De* 10 *Ta* *Ge*
Ma जग, *Ch* 1 15 in text (for "जग) —^a *Si* De 10 11
 स महाप्रजापतिना, *Na* (marg also as in text)
 द्वादेष्टवलिप्यता —^a *De* वाग्मि (for वाग्म) *Na*
 द्वादेष्टवलिप्यति

82 *Ma* om 82 (cf v l 80) —^a *De* 10 11 *Ta*

दक्षयोजनरितीर्षा प्रिस्त्रयोजनभाष्यम् ।

छाया शान्तमिहस जले आकृताभारत् ॥ ६९

शेवाभ्यन्तराजीव वायुपुत्रानुगापिनी ।

तस्य ॥ शुशुभे छाया पित्ता लघ्नाम्भवि ॥ ७०

read 69 after 64 —*) De सुप्रसन्न (sic) De-
कृतमात्र Si Do समस्तद्वय, De in समस्तद्वय (for समी
द्वयम्) —*) Si Si B De 477 n Te Ga Ma सुप्रस
De ४ व्यापका (for 'शब्दा') —*) De 481 द्विर्द्वय
—*) De समुद्रम् (sic) Ga सुप्रसन्न (for सुप्रसन्न)
Si Si B De 477 n Te द्वय (for द्वय) Ga सुप्रसन्न ४४४४४४
—After 68 De 485

39* महाकाश विजयकाश दद्या द्भूत ।
दुपर्म इति विज्ञाप्य वास्तव विधिमुत्तरम् ।

69 Si illeg for 69 (cf v 1 38*) Si om 69-70
De 481 om 69th —*) Ga दद्या (for दद्या) Si B De
वितीर्षा —*) Si B De दद्या वि(De दि)पुत्रभाष्यम्
—*) De ४ व्यापका De ४ ज्ञे (for ज्ञे) De
वास्तव, Te 'महा (sic) (for 'महा) Si B De छाया
वास्तवकाश वास्तव (Si B De वास्तव) विजय का

70 Si illeg for 70 (cf v 1 38*) Si om 70
(cf v 1 69) —*) Si B De ४ व्यापका Si B De ज्ञे ,
De दर (sic) De वन (for वन) —*) Ga (म)
हुताविकी (for 'तामिनी') —*) De वास्तव (by transp)
De (margin in text omg) [5] तीव्र (for तीव्र)
—*) Si B De महाका, De ४ पित्ता Te पित्ता (for
पित्ता) —After 70, Si B De 485

10* से गुरा वैश्वदेवस्य द्विजस्य इवमुत्तरम् ।

[De द्विजस्य (with brats) (for 'वस')]

—Thereafter all the above MSS ins an addi
colophon

[Sarga name Si B De द्भुमस्तुतव, Ba द्भुमस्तु
लगावस्तव, Ba द्भुमस्तुतव —Sarga no (figures,
words or both) Si om Si B De 5]

—Then they read at 157 158-156 (including
omissions and star passages)

—After 70 De 477 n S ins whole Si B De
subst for 157

41* शुशुभे ॥ महादेवा महाकाशे महाशक्ति ।
वायुमणे विराजन्ते पञ्चरात्रे पर्वते ।

[(1 1) De om (hapl) महाकाशे Si B De महाका,
Te Ga महाकाशे Si B De ४४४४४४ (for 'शक्ति') —(1 2)
De Ga महाकाशे]

शुशुभे तु तं दृष्ट्वा प्रारम्भं रक्षितं तदा ।

वदन्तुः पुष्पार्पाणि देवसन्धर्दाननाः ॥ ७१

तदाप न द्वि तं सुखं घृन्तं दानरेधम् ।

मिपेरे च कदा वायु रामकर्मार्थमिदमे ॥ ७२

—Thereafter De 477 n S cont Si B De 485 1 3
after 164th and 1 5 after 161th

42* वेवासी शक्ति कलवाभेदेन कविपुत्र ।
लेन योग्यं प्रदत्ता प्रीतिरुत इवाग्रे ।
वापाते पञ्चसुखा पञ्चिहा इव मन्द ।
दुनुमान्येधमस्तुति प्रकर्मकारणे दद्या ।
वायुदत्तकर्मणि श्रीमन्मन्त्रिपुत्राणि च । [5]

[(1 1) De 477 n S ४ (for वेवासी) —After 1 2,
De 485 the lines of 157

[(1 2) De ४ वने कविपुत्र (for the post half)
—(1 2) De ४ दद्या वने दद्या (for the post. half)]
—(1 3) De ४ व्यापका, De ननुते, De वापाते, Te Ma महाका
(for वापाते) De 485 n Te Ma महाका, Si B De
वि(De 'द')विप लेवन्, De damaged (for the post
half) Si Ga महाका इति महाकाशे महाकाशविजयकाशे
महा ४, so also Ch ४ —(1 4) De 485 n Ga Ma
वदन्तुः, De 485 n Ma वापाते, Si 485 n above (for महा)
—Te reads 1 5 and the line of 161th after 165th
—(1 5) Si B De Te Ga महाका, Si B De ४-विजयकाशे]
—Thereafter De 477 n S ins the lines of 164th—
165

[(1 1) Ga सुप्रसन्न Ch ४ as above, (for 'मन्त्रिपुत्र')
De 485 महाकाशे (for 'शक्ति') —(1 2) De ४ विजय, De 485
विजय (for विजय) —(1 3) De ४ व्यापका (for व्यापका)]

71 Si illeg for 71 (cf v 1 38*) Si B De
om 71-74 —*) Ga च (for च) —*) Ma सुप्रस (for
सुप्रस) De वना, Te वदन्, Ga ४ वना (for वदन्) Si
De 485 n समुद्र (De सुप्रस, De लक्ष्मि, De लक्ष्मि) महाकाशे
—*) Si De 485 n सुप्रस [for वदन्] De ४ Te Ma ४
वदन् सुप्रस (for सुप्रस) —*) Ga वापाते (for
वापाते) Si De 485 n वेवासीस्य सुप्रस

Si B De 485 n 72 (for all except De cf v 1
71) Si illeg for 72nd (cf v 1 38*) —*) Ga द्वि
(for द्वि) Si De 485 n व वापाते (De वापाते) वदन् (De
वदन्) सुप्रस, Ch ४ वापाते न द्वि व सुप्रस (as in text) —*)
Si De 485 n व्यापका (De 'वे') (for व्यापका) Si De 485 n
वापाते (De 'वे'), Si Ma वापाते (for वापाते) —*)
Si Si B De 485 n सुप्रस, Te वदन् (for वदन्) Si Si
De 485 n वापाते, Ch 485 n text (for वापाते)

ऋषयस्तुष्टुयुधैर्न धुमानं विहायसा ॥
 अमुख देवगन्धर्वाः प्रशंसन्तो महोत्सवाः ॥ ७३
 नागाश्च तृष्टुयुधैः रक्षन्ति मित्राः सभाः ॥
 प्रेक्ष्यान्नाद्ये यपिपरं सहसा निगतवृक्षम् ॥ ७४
 तस्मिन्धुमगगार्दले धुमाने हनूमति ॥
 इक्ष्वाकुमुत्तमानार्थो चिन्तयामास नागरः ॥ ७५
 सदाग्न्यं जानरेन्द्रस्य यदि नाह हनूमतः ॥
 करिष्यामि भविष्यामि सर्वराज्ये निरक्षताम् ॥ ७६
 बहमिक्ष्वाकुनाथेन सगरेण निर्वर्तितः ॥
 इक्ष्वाकुमचिन्तयाम्यं नागसीदितुमर्हति ॥ ७७

तथा मया मित्रात्थं मिश्रमेत यथा ऋषिः ।
 त्रैषं च मयि मिथान्तः सुखेनातिपतिष्यति ॥ ७८
 त्रि कृता मतिं माध्यां मधुद्रव्यमम्भमि ।
 हिरण्यनामं मेनामृताच गिरिगन्धमम् ॥ ७९
 त्रिमिहानुसंगनां पातालतलप्रपिताम ।
 देवराजा गिरिश्रेष्ठ परिकः मन्त्रिप्रेषितः ॥ ८०
 त्रमेषां ज्ञातरीषांषा पुनरेवेतिपिपताम ।
 पातालस्तोत्रमेवयस इममावृत्य विष्टमि ॥ ८१
 त्रिर्गर्भमवर्धय शक्तिले शैल रश्मितुम् ।
 तस्मात्तवेद्ययमि त्वागुविष्ट नममत्तम् ॥ ८२

Q	3	7	8
D	4	1	92
L	4	62	68

73. $\Delta_1 \text{ B } \Delta_2 \text{ D}$ con. 73 (cf. v. 72) —^a) $\hat{\text{S}}_1 \text{ D}$ 10
[पू (for पू , पू) —^a) $\hat{\text{S}}_1 \text{ D}$ 10 $\text{G}_1 \text{ V}_1$ विद्यासि,
 Δ_1 महाकवि, $\text{T}_1 \text{ G}_1 \text{ V}_1$ (after corr. Δ_1 in text) "वस
(for विद्यासि) —^a) Δ_1 10 वसुधु (for जगु) —^a) $\hat{\text{S}}_1$
 D 10 11 प्रसासु (for प्रसास्यो) $\hat{\text{S}}_1 \text{ D}$ 10 11 तुल्यमः
 $\hat{\text{S}}_1$ विद्यासि, D 1 + वर्णाकस, V_1 महापत G_1 मदान
(for महापतस)

74 Λ_1 B Ds Ts Gs Ms om 74 (for Λ_1 B Ds, cf v 1 74) —^a Λ_1 Λ_1 Ds — to 11 जम्मा वक्ता सुपगम —^a Λ_1 Ds Λ_1 Ms राक्षस, Gs as in text (for रक्षसि) Λ_1 Λ_1 Ds Λ_1 विविद्या (for विद्या) Ds वक्ता, Ts वक्ता (for वक्ता) Ds रक्षसि निविद्या य — Λ_1 sing from कश्चि in * up to विद्या in 75 —^a Λ_1 Λ_1 Ds 1011 वेदकास्ते, Ds 1-1 Ts Λ_1 वेदय सते (for वेदया कारो) —^a Λ_1 Ds बोधचक्र, Ds 11 व्यु (Ds व्य) चक्र, Ds तेजस्वाचार (for विद्यचक्रम्)

76 *Si* illegal up to विद्वान् *m*⁶ [cf v 1 74] —⁶
Bi वार (for वृत्त) —⁴ *Si* *De* न विद्वानि (for
 वृत्तानि) —⁷ *Bi* (using also as *m* text) वृत्तानि
 वृत्तानि

76. Bāṇa १७-१८^a Śi Dā १० ३ [अ] हे (for
ह) —^d Śi Dā १० द च वार्यो, Dā २ वाय् सवै
[by transp] Ck ४ ५ १० text (for सर्ववायो) Dā २
G विपि [Us *वम] ता (for विशवाह) Na Bā २ D
कोमि कलशाय लोच वायो [Bā [माय] also लोच
वायो मिद्रोही भवाम्ब

77 Ba om 77 (cf v) 76) —⁴) ॐ Ba De van
T: G Ma सादरेण (for सा?) — ॐ नैव from कु म
"up to 78" —) S: Da देवाह (for देवाह) —⁴)
Ba m विष्णुदेव (for नावकीर्ति) ॐ Ba De नावमान
(Ba m विष्णुदेव, Ba image see m) या मयस्वि

मदंति, Ds २-७ Tr Gs ३ Ms ३ अर्थात्सामां Ds Ts 'मी'
दिहू ॐ Cr वायमौरुमदंनंति पाठ ॐ

78 \tilde{A} alleg for \tilde{a} (cf v 1 77) —^a) Ts तदः
Ge वक्ताद् (for वक्ता) —^a) \tilde{S} Ds 10 11 विप्रमर्शतः
B Ds 10 11 विप्रमर्शति (for विप्रमर्श) —^a) Bs वृत्तः
लोचः Ds लोचं (for लोच) \tilde{A} Bs \tilde{S} Ds 10 11 हि (for व)
—^a) Ds 10 11 वति \tilde{S} Ds 10 11 कुलेकवि (Ds 'वि') तनि
वनि, \tilde{A} वृत्त वीरो वनिवति, \tilde{A} B Ds कुलेकविपति
वति, Ds \tilde{S} Ts वृत्ती लो (Ts 'लोच') विप्रमर्शति

79 " Gs बाबा (for कृष्ण) —² Na Ba: Ds
 सिद्ध (for उग्र) Se Da: Ts संमत्ता (for मि)
 Ds: सुखोत्पन्नमत्ता Se Ca: T: दिग्गजान् दिग्गजान्
 दिग्गजान् दिग्गज (Ca: पञ्चबाह् यन्मन्त्रिणि बाह्)। " नामि
 प्रभावे कर्तव्यम् " इति विदुः। Ca: दिग्गजान् दिग्गज
 सुदृढः। बाबात्तले कर्तव्यम्। सुदृढः पर्यटनार्थमेव।
 यन्मन्त्रिणान् कर्तव्यम् इति दृष्टम् —³ Na Ba: Ds समुद्रो
 निधिः Ba: बाह् यन्मन्त्रिणः

३० M:om ३०-३२ —^३) Dr: Ts देवराज महात्मना
 — ३० M:om ३०-३२ —^३) Sa Dr: Ga निरिह
 Da नमस्वत (for निरिह) M:om ३० देवराज भैरव Da देव
 दत्त नमस्वत Dr: Ts पादपञ्चिका दि ३० Cr देवराज
 शत्रु समाधानपञ्चिका दि ३० —^३) S प्रविष्ट Da: ३०
 ३० M:om ३०-३२ —^३) Dr: Ts देवराज महात्मना

■ The om Sr has alleg for Sr^a (for both, cf vi 80) —“ & De sen देवा, Re B De देव, De वर (for वरा) St De शक्ति (स्व) = De विजित्तु, Br (marḥ also as m ṣa) : [स जित्तु, De : Te G : Ma जात, Qr as m text (for पूत) —“] St De n स मञ्जलवासिना Re (marḥ also as m text) पुनरेपविषता —“ De वायित (for वायु) B इन्द्रमादेपिविषति

82. M_x का $\frac{1}{M_x} = \frac{1}{M_1} + \frac{1}{M_2}$ से M_x ज्ञात करें, जहाँ M_1 और M_2 क्रमशः M_1 और M_2 के घटकों के मोलर द्रव्यमान हैं।

G 5 7 55
B 5 1 125
L 4 61 142

इत्युक्त्वा पाणिना शैलमालम्ब्य हरिपुंगवः ।
जगामाहासमाश्रित्य वीर्यवान्द्रुममिव ॥ ११८
स परितममुद्राम्यां बहुमानादवेक्षितः ।
पूजितधोपपन्नाभिराशीर्भिरभिलात्मजः ॥ ११९
अयोध्यां द्रुमुत्पत्य हित्वा शैलमहावर्ष्यै ।
पितुः पन्थानमास्थाय जगाम निमलेऽम्बरे ॥ १२०

[उत्पत्य] Dr [marh also] अथा वेनवज्जले, Bc उरिते
वेनवज्जले Dr 11 सर्वे १२० जले (for the power half)]
S1 Ks B Dr 3 cont Dr 10 after 117^{ad}
(owing to om)]

57^a वसादिन न विप्रमि त्यपि परितमत्वम् ।
एतन्मि न्नाहमद्रुमपा यानिषोऽस्तु भवामिति ।

[(1 x) S1 Dr 30 11 गत लासालि वे वेना, Dr 3 वसादि
न न स्याते (for the prior half) —(1 2) S1 Dr 3 10
उत्पत्यमद्रुम, Bc २६ वसुधैवकुटुम्बक Dr 3 म मद्रुम
वापनद्रुम (for the prior half) Bc (3) m, Dr 3,
Dr 11 (5) ति (for ३५) S1 Dr ३० मद्रुममद्रुमिति (for
the post half)]

118 ■ reads 118^{ad} and 120^{ad} here in many
repeating them after 119. S1 Bc 3 (second time) 3 4
Dr transp 118^{ad} (all om ^{ad}) and 119 —^a Bc
(7) क (for 'सत्ता') Bc वसिना (for पाणिना) —^a Bc
(both times) वसुधैव, Dr Ge वासिन्व, T 3 Ms Cr
वापन, Cm t as in text (for वसुधैव) —^a Bc Dr om
118^{ad} —^a S1 illeg from वसु up to 119^a S1
Dr 30 न वानरोषम्, Cr t as in text (for वसुधैव)]

119 S1 illeg for 119^a (cf v l 118) Ks
B Dr transp 118^{ad} and 119 —^a Bc ४ अवेक्षित
(for अवेक्षित) —^a G1 स (for व) S1 illeg after
ओ up to नि in ^a —^a S1 Dr 3 अतिवर्षित (for
अतिवर्षित) Bc वसुधैवकुटुम्बक (sic) —After 119
S1 Dr 10 11 105 while S1 106 only colophon

58^a विजुगु ह कुतोऽपि लोभश्च लोभमवह ।

Colophon

[Dr 3 (for ३) Dr 3 स सति (for लोभाह)].
—Kends name S1 Dr ३ विष्णु —Sarga name S1
S1 Dr ३ विष्णु S1 ३३३ [illeg] ३३३ Dr 3 वेनाकस्य]
—After 119 Bc repeats 118^{ad} and 120^{ad}

120 S1 B Dr om 120^{ad} —^a Dr ३ लोभश्च (meis
ca 3) S1 Dr 10 11 वसुधैव, S1 2 वसुध, Dr 3 G Ms वापन
(for वसुध) Dr ३ वसुधैव वसुधैव —^a S1 Dr 3 10 11
(म) वसुध (for वसुध) —Bc repeats here 120^{ad} (cf v l
118) —^a Bc [marh also as in text] पूर्व (for

भूययोर्ध्वगतिं प्राप्य विरि तमन्लोकपन् ।
वायुधुर्निरास्त्रे जगाम निमलेऽम्बरे ॥ १२१
उद्वितीयं हनुमतो दृष्ट्वा कर्म सुदुष्करम् ।
प्रशंसन्तुः सुराः सर्वे मिद्वान् परमर्षयः ॥ १२२
देवताधामनन्दुष्टास्तस्यास्तस्य कर्मणा ।
काञ्चनस्य सुनामस्य सहस्राध्वं वासरः ॥ १२३

विदुः] S1 Dr 3 वापन, Ks Bc Dr 3 10 11 T 3 G 3 वापन, Dr
वापन (for वापन) Bc विदुः स्थान समाप्त —^a S1
B [Bc both times] Dr ३ वसुधैव (for निमलेऽम्बरे)
—After 120^{ad} (first occurrence), Bc 105

59^a द्रुमेवैव द्रुमेव सर्वथा गिरितलम् ।

121 S1 Ks om (larg) 121 —^a T 3 G 3 वसुध,
Cr as in text (for वसुध) S1 (3) ३, Dr 3 (3) वसुधै
(for (3) ३) —After 121^{ad}, S1 Dr 105

60^a जगामाहासमाश्रित्य वेनो न गच्छे वदा ।

[Cf 127^{ad}]

—^a S1 Dr 3 10 11 वायुधु (for 'वसुध') Dr 3 10 11
निमले (for 'सत्ये') —^a Dr ३ वसुधैव, Dr 3 10 11
वसुधैव (for निमलेऽम्बरे) —For 121, S1 B Dr
subst 41^a.

122 S1 B Dr read 122-129^a after 165 —^a S1
■ Dr उचुः (Bc [marh also] अतिवर्षित, Bc T 3 अति
(marh also as in text) तीव्र Dr अतिवर्षित (hypm)],
Dr 3 द्वितीय (for उद्वितीय) Dr 11 हनुमत (for 'ते')
—^a Dr 11 वसुध (for वसुध) G1 transp वसुध and वसुधै
Dr वसुधैव (for 'वसुध') S1 Cr द्वितीयमिति । हनुमत
मन्त्र पृथक् । अथ द्वितीय कर्म । G1 द्वितीय कर्म, वसुधै
वसुध कर्म प्रथम वेनाकसिरो विष्णुम् तत् कर्मवसुधैव विदु
पन्थावमास्थाय गच्छत द्वितीय कर्म । Cm वसुधैव वसुध
कर्म द्वितीय वेनाकसिरोविष्णुम् वसुधैव । Cr उद्वितीय
मिति द्वितीय वसुधैव वसुधैव द्वितीय वसुधैव वसुधैव कर्म ।
Cr उद्वितीय कर्म द्वितीय वसुधैव वसुधैव वसुधैव वसुधैव कर्म ।
so 120 Q ३ —^a S1 B Dr देवता (Bc ३ 'वा', Bc 4
न) वसुधैव —^a S1 B Dr सर्वे (for विदुः)

123 For sequence in S1 B Dr cf v l 122 and
165 —^a S1 देवता (for देवता) S1 S1 Dr 3 10 11
G 3 वसुधैव, Cr as in text (for वसुधैव) S1 Bc 3 4 Dr
वसुधैव वसुधैव, Bc वसुधैव वसुधैव —^a S1 विष्णुम्,
Dr वसुधैव (for वसुधैव) Bc 4 Dr वेन (for वसुध)
Bc विष्णुम् वसुधैव —^a Dr वसुधैव (for वसुधैव)
S1 Dr वसुधैव वसुधैव (for वसुधैव) Bc 4 कर्मावधि ।
वसुधैव वसुधैव वसुधैव । वसुधैव वसुधैव वसुधैव । वसुधैव
वसुधैव वसुधैव वसुधैव वसुधैव वसुधैव । Cr वसुधैव

2 5 6 3
1 4 6 13

अयं वातात्मजः श्रीमान्मुने साधरोपरि ।
हनुमाप्राम तस्य त्वं गृहते विज्ञमाचर ॥ १३१
राक्षसं रूपमाखाय सुषोभं परितोषणम् ।
दंष्ट्रास्ताल विद्वांसं यत्र कृत्वा नमःसृशम् ॥ १३२
बलमिच्छामहे शतं भूषणस्य पराक्रमम् ।
तां दिव्येत्युपायेन निषादं वा भविष्यति ॥ १३३
एमुक्तु ता सा देवी दैत्यैरभिसकृता ।

131 For sequence in Ns B De cf v1 70 —^a)
N: B De वायुमुह (for वायुमय) —^a) Gs Ms कपले
(for कपले) Ds साधर इति (for 'तेपरि) Ns B De
कपलपिपति लास —^a) Ms कपला (for कप) —^a) De
गपले (for मुह) Gs damaged for विज्ञमाचर

132 For sequence in Ns B De cf v1 70 Ns
Ts Ms om 132 —^a) B: साधरी (Ds 'ली) (for
साधर) B: मुह (for कपल) Ds साधर (for कपल)
—^a) B: सुषोभ (for सुषोभ) Ds सुषोभ (for सुषोभ) B: सुषोभ
परीतोषण B: सुषोभ परितोषण —^a) B: Ds: नराज ,
B: कला (for कला) B: विज्ञा (for 'ज्ञ) —^a)
Ms एष (for नराज) Ss Bs Ds: नराज एष, Ds Ts
Gs Ms 'सम (for नराज) Gs Ct नराज एषमिति
सुखमाचर । पराक्रमोऽप्येवमित्ति ॥

133 For sequence in Ns B De cf v1 70 —^a)
N: Ts Gs वदन्, Ct as in text (for वदन्) Ds
इष्टान्मद (for 'मद) —^a) Ts Ms नि (for 'न) B:
—For 133^a, Ns B De noht

64* वर विज्ञातुमिच्छाम साध चारय गदाधर ।

[B: अण (for वर) Ds व गदाधर Ds व गदाधर (for
गदाधर)]

—Ds om 133^a-134 —^a) Ss Bs Ds: Gs (B: वरिष्य
सुषोभ वा Ns B: Ds: Gs (Ds: Gs) मपिपतिपुष्य वा

समुद्रमथ्ये सुरमा विप्रती राक्षसं गतुः ॥ १३४
रिक्तं च रिक्तं च सर्वस्य च भयाद्गम् ।
पुमानं हनुमन्तमाह्वयेदमुनाच ह ॥ १३५
मम गच्छः प्रदिष्टस्त्वमीधरैर्निरर्पम ।
अहं त्वा मद्यपिपामि प्रविशेदं ममाननम् ॥ १३६
एवमुक्तः सुरसया प्राञ्जलिर्निरर्पमः ।
गृह्यदन्तः श्रीमानिदं वचनमब्रवीत् ॥ १३७

135 For sequence in Ns B De cf v1 70 Ns
illeg for 135 (cf v1 131) —^a) B: विज्ञा (for
विज्ञा) Ds तु (for व) Ds मपिपति, Ds वर (for व
विष्य) —^a) Ns B De वदन् वद, Ds वरिष्यति, Ms
वरिष्य च (for वरिष्य च) —After 135^a, Gs ms 67*
—Ts damaged for 135^a-136^a —^a) Ds गदाधर, Gs
वारय च (for गदाधर) Ms (B: वर) (for 'व) Ds
व (for व) Ns B De व (B: व) गदाधरवदन्वद

136 For sequence in Ns B De cf v1 70 Ns
illeg up to वरान ^a (cf v1 131) Ts damaged
for 136^a (cf v1 135) —^a) Ss Ds: मद्यपिपति, Ns B
Ds: Ts Ms मद्यपिपति, Ds मद्यपिपति (for मद्यपिपति)
Ss B: (after corr in marg as in text) Ds Ms
मद्यपिपति, Gs मद्यपिपति (corrupt) (for मद्यपिपति) —^a)
Gs वरिष्य (for वरिष्य) Ns Ds: वर (N: वर
[illeg]) वरिष्य (for 'व) Ns B De वरिष्य सुराये वर
—^a) Ds transp वर and वर Ns B: Ds वर
वरिष्य (Ds 'व) वरिष्य B: वर वरिष्य वरिष्य —^a) Gs
वरिष्य वर (for वरिष्य) Ds वरिष्य (for मद्यपि)
—After 136 Ds: Gs Ms ms repeating them after
67* whole Ds T Gs Ms cont after 67*

65* वर एष पुन दजे मन धामनि ॥ वरा ।

वराधर वरान विपुल विपदा वा माधवे गत ।

G 5 6 3
B 5 1 138
L 4 6 13

अयं वातात्मजः श्रीमान्मुनेः सारोपति ।

हन्मान्नाम तस्य त्वं हृद्वं मिमाचर ॥ १३१

राक्षसं रूपमास्थाय सुषोमं पर्ववोषम् ।

दंष्ट्राकालं पिङ्गक्षं वक्त्रं कृत्वा नष्टस्पृहम् ॥ १३२

बलमिच्छामहे शत्रुं भूयश्चास्य पराक्रमम् ।

ता रित्रेभ्यस्तुषायेन निषादं वा ममिष्यति ॥ १३३

एवमुक्त्वा तु सा देवी दैवतैरभिसक्त्या ।

समुद्रमप्ये सुरसा विभ्रती राक्षसं त्रुः ॥ १३४

निकृतं च निरुषं च सार्सं च भयापहम् ।

धुनमानं हन्मन्मन्माहृलेदमुद्राच ह ॥ १३५

मम भयः प्रदिष्टस्तमोश्चैर्वानिरर्षम् ।

अहं त्वा ममिष्यामि प्ररिशेदं ममाननम् ॥ १३६

एवमुक्त्वा सुरसया प्राङ्गलिर्गानरर्षम् ।

प्रहृष्टदनः श्रीमान्निदं वचनमब्रवीत् ॥ १३७

131 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 —^a)
N: O De वातुत (for वातात्मज) —^a) Gs Ms कालो
(for कालः) Ds: तावत् इति (for 'तेषां') Ns B De
कवपिपति रामरे —^a) Ms कालात् (for कालः) —^a) Bs
मच्छते (for मुच्छते) Gs damaged for विमामाचर

132 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 Ns
Ts Ms om 132 —^a) Ds: राक्षसी (B: 'नीति') (for
राक्षस) Ds वपुश्च (for वपुश्च) Ds: वपुश्च (for वपुश्च)
—^a) Ds: सुषोम (for सुषोम) Ds: पर्ववोषम् B: सुषोम
पर्ववोषम्, Ds: सुषोम पर्ववोषम् —^a) Ds: Ds: न-रामं,
Ns: कालात् (for कालः) Ns: पिङ्गक्षो (for 'क्ष') —^a)
Bs: रूप (for वक्त्रं) Ss: Bs: Ds: नम स्पृहम्, Ds: Ts
Gs Ms 'सम' (for मम स्पृहम्) Ss: Ts: नम स्पृहामिति
पुनश्चामर्षम् । वपुश्चामर्षोऽप्यवर्षाणि ॥

133 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 —^a)
Ns Ts Gs दण्डम् Ch: as in text (for वपुश्च) Ds
हृद्वंममह (for 'महे') —^a) Ts: [न] वि (for [न] वि)
—^a) For 133^a Ns B De subst

64* एत विद्यामुनिपुत्रः लघु वाचः महान्वनः ।

[Ns om (for कः) Ns: व ७७७७ Bs: ७७७७ (for
विद्याम्)]—Ds om 133^a-134 —^a) Ss: Ns: Ds: Gs: किं करिष्य
सुषोम वा, Ns: Ds: Gs: क (Ds: कि) भविष्यस्तुषाच वा

134 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 Ds
om 134 (cf v 1 133) —^a) Bs: Ds: Ms: दण्डम् (for
दण्डः) Ds: om [] (saum) —^a) Ss: Ds: Gs: Ms
देवैरे (sic) (for देवैः) Ss: Bs: Ds: Gs: Ms
ममि (for ममि) Ds: ममिपुत्रम् Ds: 'पुत्रम्' (for
'साधुः') Ds: देवैरे (for मुनिपुत्रम्) (Ds: च त कृत्वा), Ts
देवैरेपुत्रपुत्रम् —^a) Gs damaged for 'except रा' —^a)
Ns: illeg: ७७७७ दण्ड to कान in 136^a Ns: B Ds: लघु
Ds: सारा Gs: Ms: लघु (for लघु) —^a) Ds: वपुश्च
(for विमली) Ss: Ds: राक्षसी (for 'स') Ds: transp
विभ्रती and राक्षस Ns: B Ds: वपुश्च (Ns: B: 'न')
अर्षी त्रुः

135 For sequence in Ns B Ds, cf v 1 70 Ns
illeg: for 135 (cf v 1 134) —^a) Ds: विभ्रत (for
विभ्रत) Ds: तु (for च) Ds: वल्लिपुत्र, Ds: वल्ल (for च
विल्लिपुत्र) —^a) Ns: Ds: लघु लघु, Ds: सर्ववपुश्च, Ms
सर्ववपुश्च (for सर्ववपुश्च) —^a) After 135^a, Gs: om 67*
—^a) Gs damaged for 135^a-136^a —^a) Ds: वपुश्च, Gs
वाचन च (for वाचन) Ns: [पु] वपुश्च (for [पु] वपुश्च) Ds:
च (for ह) Ns: B Ds: क (Bs: स) माहृलेदममर्षी

136 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 Ns
illeg: up to कान in ^a (cf v 1 134) Ts damaged
for 136^a (cf v 1 135) —^a) Ss: Ds: मम वपुश्च, Ns: B
Ds: Ts: Ms: मम वपुश्च, Ds: मम वपुश्च (for मम वा)
Ss: Ds: after cor in marg as in text Ds: Ms
ममिहृत्, Gs: ममिहृत् (corrupt) (for ममिहृत्) —^a)
Gs: ममिहृत् (for ममिहृत्) Ns: Ds: कान (Ns: +
[illeg]) रवैर् (for 'म') Ns: B Ds: सैर् (for ममिहृत्)
—^a) Ds: transp ममिहृत् and ममिहृत् Ns: B: Ds: लघु
पुनश्च (Ds: 'किं' वपुश्च, Bs: ह वपुश्च वपुश्च) —^a) Gs
ममिहृत् च (for ममिहृत्) Ds: वपुश्च (for ममिहृत्)
—^a) After 136 Ds: Gs: Ms: repeating them after
67* while Ds: T Gs: Ms: cont after 67*.

65* वर एष गुप्त एषो मम धात्रि त्रुः ।

व्यासः वपुश्च विद्या सा माहृत् त्रुः ।

[[1 1] Ms (first time) वर (for वर) —[1 2]
Ts Gs (first time) विद्या (for व्यास), Ds: 2-4 (Ds:
second time) Gs: वपुश्च (for विद्या) Ts: Gs (both
times) = विद्या वर (by transp) Ds: both first
time) Gs (both times) त्रुः (for त्रुः)]

137 For sequence in Ns B Ds cf v 1 70 —^a)
Ms: दण्ड, Ds: दण्ड (for दण्ड) Ds: सारापु (sic) (for
सुरसा) —^a) Ss: Ds: वपुश्च वपुश्च, Ds: Gs: Ms: वपुश्च
वपुश्च (for वपुश्च वपुश्च) Ds: वपुश्च वपुश्च वपुश्च —^a) Ss: Ds: 11
om 137^a —^a) Ns: B: Ds: 11 विपुश्च वपुश्च, Ns: Ds:
Ds: विपुश्च, Ds: विपुश्च (for वपुश्च वपुश्च) Ds: वपुश्च,
Ds: वपुश्च (for वपुश्च) —^a) Ns: Ds: Ts: वपुश्च (Ds:
'सा') वपुश्च वपुश्च

हन्मानचत्प्रत्ययो नरति योजनेऽन्यत्रः ।
चकार सुरसा वक्त्रं दानपोदनमायतम् ॥ १४९
तद्वद्वा व्यादितं स्वास्यं पापुपुनः स जुद्धिमान् ।
दीर्घविहं गुरमया सुषोरं नरसोपसम् ॥ १५०

म गंविप्यात्मनः स्वयं बीभूत इव मानतिः ।
तस्मिन्नुद्धर्ते हनुमान्भृशानुष्ठुमान्भृशः ॥ १५१

सोऽभिपत्यासु तद्वक्त्रं निपत्य च मदानयः ।
क्वत्तिस्ते भिनः श्रीमानिदं वचनमपनीय ॥ १५२

G 5. 6 26
B 5. 1 157
L 4. 6: 34

149 For sequence in \tilde{A} B Ds cf v1 70 For
subst in \tilde{A} B Ds cf v1 245 and 250 Ss \tilde{A}
Ds om 249 Ds om 249^{ab} (cf v1 246 and
248 resp) —^a) Ds 11 वक्त्रं स (Ds स वक्त्रं) सिद्धि
श्रयोः Ds Ct हनुमानचत्प्रत्ययो —^b) Ds 11 त दानपोद
Ds Gs Ms Crrg नरो, Ct as in text (for
नरति) —^c) Ds 10 स (Ds सु)सा (for सुरसा) —^d)
Ds सत (for सत)

150 For sequence in \tilde{A} B Ds cf v1 70 —^a)
Ss Ds 11 Ts Gs Ms 11, Gm gkt as in text (for
वद्) Ss व्यादितं वद्वा (sic), Ds 11 व्यासत वक्त्र, Ds
Ts व्यासित वक्त्र, Gm gkt as in text (for व्यासित
वक्त्र) \tilde{A} तद्वद्वा द्या तमा (illeg) \tilde{A} Cr व्यादि
तम् । दानपोदनमायतम् । अतिविहं व्यासम्, Ct व्यादित
मिति । व्यासमिति वारम् । सुरसा व्यादितमुपमानविशेषण
माय वद्वैलम्प । Ct व्यासित व्यासम् । दीर्घविहं गदि
गुयदिशिव व्यास वक्त्रा माय वद्वैलम्प \tilde{A} —Ds om
(hapl) 150^a-152^a —^b) \tilde{A} illeg for तद्वद्वा \tilde{A}
(s)पि, Ds Ts M Gg सु Ts सु (for सु) Ss Ds 10
Ts दानपोदनमायत —For 245-250^{ab} \tilde{A} B 11 (1 2
ori) \tilde{A} Ds subst

69^a व द्वा तुमदम् रामसो पौरवर्जका ।
चकार सुरसा वक्त्रं दानपोदनमायतम् ।
वा द्वा दानविद्या सोऽमूर्धप्रतिपौनः ।
द्वा विवर्तिकार ता निपत्योपमानम् ।
विहोपविता द्वा चकारिणोऽप्यर्थाः [5]
चकारिणोऽप्यर्थाः वक्त्रा वक्त्रा वक्त्रा ।
म का पञ्चमाय द्वा पश्चिमोपमानम् ।
पश्चिमोपमाना द्वा सोऽमूर्धप्रतिपौनः ।
सकति सु प त द्वा लक्ष्मिपति विहा ।
मदीविता सु वा द्वा सोऽमूर्धप्रतिपौनः [10]
मति योच द्वा सोऽमूर्धप्रतिपौनः ।
द्वयोपमानम् व द्वा राश्री तव ।
चकार सुरसा वक्त्रं दानपोदनमायतम् ।
वद्वैलम्प अति विहोपमानम् ।

[Bs transp 1 2-2 and 1 3-4 —(1 2) Bs ग
(for न) Ds स (for सु) B 1 (before cov) 1 विहो
पमान (for the post half) B reads from राश्री
up to 1 7 in marg —(1 2) \tilde{A} B (due to 1

transp) Ds om from the post half up to 17
in 1 5 Bs om (hapl) from the post half up to
the prior half of 1 23 —(1 3) Bs द्वा लक्ष्मिपति
मति विहोपमान —(1 4) Bs द्वा लक्ष्मिपति मति
पमान —(1 5) \tilde{A} B Ds व क्रेत (for लो क्रेत)
—(1 6) \tilde{A} B Ds व क्रेत (for लो क्रेत) \tilde{A} S 1 4 Ds
व क्रेत विहोपमान (Bs लो, Ds लो) (for the post
half) —(1 7) 1 7 (sic) \tilde{A} B Ds न सु B गता (for
व क्रेत) \tilde{A} B Ds न पश्चिमोपमानम् (for the post half)
—After 1 8 \tilde{A} om a line mostly illeg —(1 9)
Ds वेत न (for सु व न) \tilde{A} Ds वक्त्र सत गता (for the
prior half) \tilde{A} गदिपि (for ग) —(1 10) Ds म
(for सु) —For 1 11-12, \tilde{A} B Ds subst

69(A)^a नरति योच द्वा विहोपमानम् ।

—(1 23) \tilde{A} illeg for वक्त्र — \tilde{A} B Ds om 1 24
Bs reads 1 24 in marg]

—Ds Ms om 150^a —^a) Ss \tilde{A} B 11 (also sup
in 1 24 Ds 10 Ts वित्त (for वित्त) Ds 10 म (Ds
सु)माय (for सुरसा) —^b) Ss Ds 10 वद्वैल, Ds 10
सुमीन (for सुषोर) Ds 10 वक्त्र (for वक्त्र) \tilde{A} सुषोर
विहोपमान, \tilde{A} B Ds विहोपमान विहोपमान

151 For sequence in \tilde{A} B Ds cf v1 70 Ds
om 151 (cf v1 150) —^a) Bs om m (subst) Ss
मनुविप्य Ds मदानिय, Ds स मति Ts Gs मतिप्य
च Ts Ms सु^a (for स मतिप्य) \tilde{A} ता मतिप्य काय म
—Ds Ts Gs M om 151^a —^b) \tilde{A} Ds 11 बीभूतमि
मान (\tilde{A} वार) —^c) Ds भवत्त (for हनुमान) Gs
तस्मिन्नुद्धर्ते हनुमान्भृशः —^d) Ms माय (for म) \tilde{A} Gg
वद्वैल विहोपमान । तद्वद्वा व्यासित वक्त्र पापुपुनः सुद्धिमाय ।
सुपक्षिप्याय काय वद्वैलवद्वैल इति \tilde{A}

152 For sequence in \tilde{A} B Ds cf v1 70 Ds
om 152^a (cf v1 150) \tilde{A} illeg up to 1 21^a \tilde{A}
illeg up to निपत्य m —^a) Ds G [5] निपत्या Ds
व्यास Ts लोच (for लोच) B 1 वद्वैल, Ds 1 Ds
मदानय (for [वद्वैल वद्वैल] —^b) Ss Ds निपत्या
व्यास, B 1 निपत्या च B 1 निपत्या (sup in 1 21^a) च च B
Ds 1 निपत्या 2, Ms मतिप्य (for निपत्या च) Ds 1 Ts
G 1 वद्वैल (for लोच) —^c) B 1 Ds 1 वद्वैल (for
विहो) Ts बीभूत (for बी) —^d) \tilde{A} Ds 1 11 Ts 1
Ms वद्वैलवद्वैल, Ct as in text (for वद्वैल वद्वैल)

राजनेतासुता गम्यां प्रादुरेण महापुमम् ।
 वृद्धलक्ष्मताश्रीर्षा पताकापञ्चमालिनीम् ॥ १६
 तोरणैः राज्ञन्दिन्यैर्लेतापिङ्गिरिचित्रैः ।
 ददर्श हनुमान्दङ्गां दिशि देवसुरीभिः ॥ १७

विभिन्ना विवितां लडा पादुर्ध्वमनः दुर्भः ।
 ददर्श म रतिः श्रीमान्मुखाभासयं यया ॥ १८
 पालितां रावमेन्द्रेण विवितां स्थिरमनः ।
 पुमानाभिराशये ददर्श हनुमान्पुंगवम् ॥ १९

G	9	9	24
B	9	3	10
L	8	3	11

—Da reads १५th twice — ६) Da = बसिदिगिडा Da = (first time) बसिदिगिडा, Da (second time) सीधबरेन,
Da T Ga उपबन्धनसि, Da उपलोभिसि (for उपबन्धन-सि)
Si Da उपदेरबसिडा ५ G उपमर्गसि : उमास ते
पमिदि । G रिवादिमिसन चसते मिमय । रासमि
मुमिजाम्, Cl उमास चसिबध कया ३

16 Δ alleg from 16 up to 32nd D= reads
16th after 17th —^a D= 16 हीयेव (for कायव)
D= 16: हीयेव, Ms एव (for एव) —^a T= { 17 } 17
(a c) (for एव) —For 14th—16th, Δ & B D= sub

109* एषै शैलश्रृङ्गादौ परिकल्पितं नयनं ।
मण्डपाभ्यस्तोत्राभिरथ परिहृतमिध ।
शालदुर्गमेव सदा प्राकारेण सुवहाम् ।

[(1) Ba (for the prior half) Ba (for the post half) — (1 a) Ba (before corr) सविस्तर-विधि
 (for the prior half) Ba च (meta) (for the
 Ba सविस्तर (for "विस्तर")

—Alter 16th, Du-4 1-11 S 108

११०४ मृदुल निरसकायै धारदाम्भुदसन्निभै ।
पाण्डुराणि प्रहोर्षाभिरुभिरिष्यन्तुताम् ।

(1) १) *Ma* *ma* (for *मि*) — (1) २) *Da* *na* *ni*
Da *nyu* *ni*, *To* *G* *M* *Da* *nyu* *ni* *Da* *na* *as* *above*
 (for *नाम्*) *Da* *na* *ni* *Da* *na* *ni* *To* *ni* *ni*
 (for *नाम्*) *Da* *na* *ni* *Da* *na* *ni* *To* *ni* *ni*
 — *Before* *16th*, *Da* *V* *B* *Da* *read* *20th* — *16th*
Da *na* *ni* *ni* (for *नाम्*) *To* *G* *na* *ni* *Da* *na* *ni*
 in text (for *नाम्*) *Da* *na* *ni* *Da* *na* *ni* *To* *ni* *ni*
Da *na* *ni*, *Da* *na* *ni* *as* in text (for *नाम्*)
Da *na* *ni* *Da* *na* *ni* *Da* *na* *ni* *To* *ni* *ni*

[illegible]

В. Д. Сабст III*

III. The illig. for ४8 (cf v l ३6) For subst m
 ङः V B De cl v l १7 and १९ —^a) ॥ परि, Ch l as
 m text (for निरि) Śe D r s s s t डं डं, D r s s m.
 D r T r G s ष्य ष्य Q as in text (for लृष्टा) —^b) T s
 G V s पदार्थ (for वास्तु) Śe D r s s s त भद्रोत्तम
 (for नै सुते) —^c) G s transp दन्त and म T सारं,
 G स ह्री (for यस्वरी) V स कपिदेह (for यदि श्रीमाद्)
 —^d) Śe D r सुरामर्ग (Śe ०) वक्त्रशः D r s सुरीना
 कृतसामिरा D r T ग यथा Q Q. माहात्म्य सुराविना ।
 Q शिवसूक्तं राणाहात्म्यपुरोषसदा मञ्जवा ५

19. 3. 1886 for 19 (cf. 1. 16) —¹) D₁ निर्दिष्टा
[for निर्दिष्टा] —After 19th St. D₁ 1. 18 road 23
and on 19th —²) D₁ = सुप्रसन्नविचारणा (D₂ 'दे')
—³) D₁ 1. 18 = 1. 2 Ge = 1. 2 Cvg करि, Cm as in text
(for सुप्रसन्न) 28 Cl. वाक्पणे प्रसन्नतामिति च निर्दिष्टमिति
स्थित्वा वाक्प. 1. 2 निर्दिष्टमर्थे-प्रसन्नतामिति प्रसन्नतामिति । इत्यु-
क्तं सुप्रसन्न इव महत्प्रसन्नत्वम् अत्रेष्ट्याप्रसन्नतामिति इत्येतेन
पुनरुक्तिर्नोपपद्यते । निम्नोक्तं पुन इत्युक्तं इत्येति वा तादृश्यम् 28
—For 17-19 1. 2 B Desubst

[illegible]

[(1 2) Ba De ढी (for ह) — Ba read. 1 3 4 up
 mar — (1 3) Na De ढाढी (for the prior half) —
 Ba ढाढी (for the prior half) — Ba (in also as
 — (1 4) Na Ba ढाढी, 1-ढी, Ba (in also as

तस्याश्च मन्त्रां गुप्तिं नागं च निगोक्ष्य मः ।
 रायं च रिपुं वीरं चिन्तयामास ज्ञानः ॥ २३
 आगत्यापीड हारयो भरिष्यन्ति निरर्थकाः ।
 न हि युद्धेन वै लद्धा शम्भा वेतुं सुखिणि ॥ २४
 इमां तु निषमां दुर्गां लद्धां सारण्यालिताम् ।

प्राण्यापि म महाबाहुः किं शस्यति रावतः ॥ २६
 क्षत्राणो न शान्तस्य शत्रोर्गमिष्यते ।
 न दानस्त न भेदस्य नैव वृद्धस्य दृश्यते ॥ २७
 चतुर्णामेव हि गतिर्गणगाढा महाभयम् ।
 शनिपुत्रस्य नौरस्य मय रात्रौ धीमतः ॥ २८

G	5	9	10
B	4	2	13
L	5	1	10

उपर्युक्त तथैव प्रथम प्रते । त्रिषा उदयमानकात् ॐ
 —^a) H: D₁ 2-410 वैष्णव D₁-1 G₁ C₁ निष्प
 (for निष्प) S₁ D₁-11111 Y₁ 2 प्रथमम्, T₁ प्रथमम्,
 C₁ as in text (for प्रथमम्) —^a) S₁ D₁-1111 T₁ ५
 कातिप्रपञ्चम्, S₁ V B D₁ समुत्तिष्ठम्, D₁ उत्तिष्ठम्,
 C₁ as in text (for कातिप्रपञ्चम्) ॐ C₁ कातिप्रपञ्चमिति
 लिङ्गप्रपञ्च मां ॐ —S₁ V B D₁ ४३^a —^a)
 D₁ ५ धी (Y₁ २ वी) प्रथमम् (Y₁ २ वम्) T₁ G₁ वैष्णवानम्
 G₁ प्रथमम्, C₁ as in text (for प्रथमम्) S₁ D₁ 2-3
 वीष्णवानमिषाकात्, D₁ 11 वीष्णु D₁ निष्प्राण(D₁ वा)
 निष्प्राणो T₁ G₁ निष्प्राण(G₁ ११ निष्प्राण प्राणम्,
 ॐ C₁ वीष्णवाना वसुधन्वाः (C₁ १ वीष्णवाना वसुधन्वा
 वसुधन्वाः) १, C₁ वसुधन्वाः (वसुधन्वाः) १, C₁
 निष्प्राणानिष्प्राणानि, वसुधन्वाः (वसुधन्वाः) १, C₁
 वीष्णवानमिषाकात् वसुधन्वाः निष्प्राणानि, वीष्णवान
 निष्प्राणानिष्प्राणानि ॐ —^a) S₁ D₁ 2-3 वसुधन्वा,
 D₁ (with hiatus) वसुधन्वा (for वसुधन्वा) —After 23,
 D₁ 1111

[illegible]

117* नेह सुखेद वा अस्य विविदधानमेत वा।

[Ba जलैव वा Ba कुट्टि (sic) तत्र (for कुट्टत वा) ।
अव्ययम् । Ba अस्मिन्, Ba अव्ययम् । Ba अव्ययम् (for
अव्ययम्) । वा प (for वा)]

—After 25 D24 103

॥१६०॥ देवदत्तानाम्पुत्रं साधयन्निनु वहात् ।

[D, दृष्टाव्यय (for the post half) C! ३३^d
V 1]

26 Is illeg for 26 (cf 1. 26) B: om 26^{ad}

— 26 —) Sa १ B : Dr + ५५५५ सुविषया (१० 'या'
 ५५ सुविषया, १५ Dr सुविषया Dr सुविषया (for सु
 विषया) Dr reads सुविषया ५५५५ Dr + Te G : Mi
 transp सुविषया and सुविषया — ५५) Dr + Te G : Mi सु (for
 सु) Sa १ B : Dr + ५५५५ सुविषया सुविषया सुविषया — ५५)
 Sa १ B : Dr + ५५५५ सुविषया सुविषया (for सुविषया)
 ५५ Ct सुविषया सुविषया सुविषया सुविषया सुविषया
 विवि सुविषया, वि विविषया, शवि सुविषया सुविषया सुविषया
 सुविषया, So also Ct ५५

[illegible]

28. *सि* alleged for 28 (cf. 11 16) —*) *De* {*इ* *इ*
{*for* *इ*} *De* *मनि* *इ* {*for* *मनि*} *सि* *व* *De*
मनि *इ* *सि* —*) *De* *म* *मनि* *इ* (*hypm*) *De*
मनि *इ* *De* *मनि* (*for* *मनि* *इ*) —*) *De*

115* महाकायैर्महावीरैर्महोत्पन्नैर्महावैरैः ।
—Thereafter D₁ reads while D₂ & S read after
23 20-21, G₁ alone transp 20^a and 21^a

[illegible]

॥६* नगरी साधु गुणैव दुःखपा मुनिभिः ।

25 \bar{N}_1 alleg. for x_2 (cf. v. 1. 16) —^a) De-

यारक्षानामि वैदेहीं यदि वीरति ॥ न वा ।

तत्रैव चिन्तयिष्यामि दृष्ट्वा तां जनकमजाम् ॥ २९

ततः स चिन्तयामास मुहूर्ते कपिकुक्षरः ।

गिरिशङ्के शितस्तम्बिन्नामस्याम्युदये रतः ॥ ३०

अनेन रूपेण मया न शक्या रक्षसां पुरी ।

प्रोक्तुं राक्षसैर्गुप्ता कूर्तैरुल्लमन्त्रिणैः ॥ ३१

उग्रौजसो महारौर्या वलन्तश्च राक्षसाः ।

वक्ष्णीया मया मेरे दानवीं परिमार्गता ॥ ३२

रुक्मालक्षणेन रूपेण रक्षो लङ्कापुरी मया ।

प्रोक्तुं प्राप्तासल मे कृत्यं माधयितुं महत् ॥ ३३

तां पुरी तादृशीं दृष्ट्वा दुराधर्षं सुरासुरैः ।

हनुमान्चिन्तयामास विनिःशस्य मुहुर्मुहुः ॥ ३४

केनोपायेन वश्येयं मेधितो जनकमजाम् ।

अदष्टो राक्षसेन्द्रेण राक्षसेन दुरात्मना ॥ ३५

corrupt (for राक्षस) Bc सुग्रीवस्य ममापि च, Ds 4 मम सुग्रीवस्य च

29 A 1 illeg for 29 (cf v 1 16) —^a Bc न हि (for वाच्य) Ss Dss Gs वैदेही (for 'ही') —^b Bc सपि (for यदि) Ss गुल (for न वा) Ds यदि जीवति तावदा —After 29^{ab} Ss Dss ms

30^a इमां सुविषमः दुर्मां निमित्तर च महापुरीम् ।

[Dc विविच (for विविच)]

—^a Ds एद्वे, Ds Gs तत्रैव (for तत्रैव) —^b A V Bss Dss Gs transp दृष्ट्वा and वा छे Cv वाच्यता नातीति । वाच्यताज्योपपत्तये । वाच्यतयेव । यत्र न सत्यं कथं इत्यर्थे । Gm वाच्यदिति । जीवति वा नपेति वैदेही । Gs 'ही' न । वलन्ति वाच्य । जगामयेव । यदि जीवति न जनका मया दृष्ट्वा तत्रैव लक्ष्मिणा एव चिन्तयिष्यामीति कोषः । Gm महा जीवति वा जीवतीति वैदेही न जनानि वाच्य, न जगामयेव । अत यदि जीवति सा जनकमज दृष्ट्वा तत्रैव लक्ष्मिणा एव चिन्तयिष्यामीत्यर्थे । Gs वाच्यदिति । वाच्यता जीवति वा न पिति वैदेही वाच्यम् । तत्रैव कथं वा जनकमज दृष्ट्वा चिन्तयिष्यामि । महा यत्रयन्त्रोपपत्तये । जगामयेव जीवति वा न पिति वाच्यतयेव । यदि जीवति उदा जगाममज दृष्ट्वा तत्रैव कराल एव चिन्तयिष्यामीत्यर्थः । Gs वाच्यता गतिः । 'वाच्यता' इति लृट् । इत्यत्र इत्यर्थे । ता दृष्ट्विति । यथा वाच्यता उपपत्तीनेव चिन्तया (G. 'चिन्तया') प्रीति केव छे

30 A 1 illeg for 30 (cf v 1 16) A 2 Bss Ds om 30 —^a V Bss Dss एवम् (for एव) Bc Ds 4 ss Ts Gs 2 Ys 3 ss (for एव) —^b Dss युवय (for युवय) —^c Vs Ds 2 सिरे ज्यो Bc सिरिष्ट Ds सिर ज्यो (for सिरेष्ट) Ds सीमा, Ds यत्र (for लक्ष्मि) —^d Gs [स] ज्यो (acc) (for 'युद्धये') Ss Vs Ds Ts Ms रिष, Ds नर (for एव) Ds Gs सस रक्षामुदय मत (Ds 'राक्षस' corrupt) Ds 'युद्धयेव

31 A 1 illeg for 31 (cf v 1 16) —^a Ds एवम् (for एवम्) A 2 V B Ds कथेयनेन च मया —^b V B Ds 1 ss न जगद (Ds 'जग') राज्ञोर्ही युधि, Vs B 2 ss Ds 4 न सत्यं रक्षसां युधि (Ds 'ही') —^c Ss Ds 10 गुहा, A 2 B छीद, V छीद, Ds घोर, Ds मुहूर् (for गुहा)

—^a A 2 गुहा, V B 2 ss Ds 2 गुहा, Ds 1 ss मुहूर् (for दूर) Ss Ds 10 नवीभागवतीतिव (cf 20^a) Bc गुहा मणिष्ठा सदा —After 31, Ds 1 ss

32^a अविशलेन रक्षोभिर्महापराधमिवै ।

32 A 1 illeg up to बहव (cf v 1 16) Ss Dss om 32 —^a Ds उपयोडा (Ds 'वा') Ds 2 सहीपसो, Ds यतो यतो (acc) (for उग्रौजसो) —^b Bc यदामिन् (for च राक्षसा) —^c Bc यदामिन् (for यक्षणीया), Gs यदामि (for सं)

33^a Ss Dss [च, लक्ष्मण Gm g m m text (for 'लक्ष्मण') —^b Ss Ds 1 ss Gs 1 रात्रौ रक्षामिना युधि, Vs Ds 1 रात्रौ रक्ष महापुरी A 2 V B Ds रात्रौ रक्ष (Bc Ds 'का' युधिमिना —After 33^{ab} Ts reads 36 for the first time, repeating it in its proper place —^c V Bc Gs प्राक्ष्मणे (Vs 'छे'), Ds काच वर, Gm g m m text (for प्राक्ष्मण) Ds transp प्रोक्तुं and प्राक्ष्मण A 2 व (for मे) —^d Ss Dss सस, Ds युवय Gm g m m text (for 'स') —After 33 Ds 1 ss 121^a

34 A 2 V B Ds om 34^{ab} —^a Ds स (for स) —^b Ss A 2 Vs Ds 1 ss 121^a मुहुर्ही रा रात्रौ रात्रौ रात्रौ च, Ds 'वे' मुहूर्ति —Vs 1 illeg from 34^a up to मेधिते 10 35^a —^b Ds B 2 Ds युवय, Vs B 1 न युवय (for युवय) Gs विजयामाव युवय —^c Ds 2 Ts 2 A 2 Cv विविचिष्य Ts G 1 ss 1 Cv विविचिष्य (for विविचिष्य) Ss A 2 Ds 1 ss 121^a मुहुर्ते कविपुत्र, A 2 Vs B Ds हनुमान्मल्लमया —After 34 Ds 1 ss while Ds 1 ss after 33

121^a हनुमान न वश्येति केनोपायेन वाच्यः ।

अनेन सत्येयनेन बाहुवदनेन युधा ।

[(1 x) Ds त्व, Ds 2 g (for त्व)]

35 Vs 1 illeg up to मेधितो 35^a (cf v 1 31) —^a Ds यक्षामि, Ds यक्षेया (acc) (for यक्षेय) —Dss om (Imp) 35^a 36 Gs 1 ss 35^a 36^a —^b Bc सहा (for मल्ले) —^c Ds कथ भवेत् (for दुरात्मना)

न विनश्यत्कथं सार्यं गमम्व विदितान्मनः ।
 एकाग्रमेव पश्येयं गतिरे अनात्मजात् ॥ ३६
 भूताधार्या दिपश्यन्ते देवस्यलसिगेकिताः ।
 निद्राम् दृष्टमाश्रय तपः श्रुयन्ते ये यथा ॥ ३७
 अर्धानर्थान्तरे बुद्धिनिक्षिन्नाणि न शोभते ।
 यातयन्ति हि कार्याणि दृष्टाः पण्डितमनितः ॥ ३८
 न विनश्यत्कथं कार्यं वैद्व्यं न कथं भवेत् ।
 लहन् न मनुष्य कथं नु न पृथक् भवेत् ॥ ३९
 मयि हरे तु रसोमी गमस्य विदितान्मनः ।

मोहदर्शमिदं सार्यं गण्णानर्थमिच्छतः ॥ ४०
 न हि श्रम्यं कश्चिन्मनुमतिशानेन गजर्मः ।
 अपि सखमरूपेण किमुतान्येन केनचिद् ॥ ४१
 गद्युरप्यत्र नाजातयेतिभिर्भक्तिर्मनः ।
 न ह्यस्यमिदं विच्छिन्नावमानां वतीवमा ॥ ४२
 इहहं यदि निद्रामि म्येन रूपेण मृतः ।
 विनायद्रूपयास्यामि भर्तुर्मर्थ्य हीयते ॥ ४३
 लहं म्येन रूपेण रज्यां हस्ता गतः ।
 लहामविपनिष्यामि राजमर्यावमिदूपे ॥ ४४

36. Da om 36, G om 36^{ab} [for both, cf. v. 35] T repeats 36 here (cf. v. 33) Da om (hapl) 36-39. S om 36-39^{ab}. S. Da T om (hapl) 36-38 —. Da हृत् (for कथ) —. Da : सारम्य महान्न — V alleg for 36^{ab}-37^{ab}. Da repeats G reads 36^{ab} after 41 —. Da : G तु (for च) S : १३ B Da पश्येयं पश्यन्ते, Da : कथं कथं तु (Da) पश्येय, Da (first time) एक एक च पश्येय. —. S : १३ B : रसि, B : सिद्धि, Da हितेन, Da रहिते (for हिते)

37. S : S : Da : T om 37, V alleg for 37^{ab} [for all, cf. v. 36] —. S : V : मूलयाप, B मूल ज्ञया, Da : मलोपया, Da T : G : मूलयाप Da G : मूलयाप, G mg as in text [for मूलयाप] S : १३ B Da : G : G : विनश्यति, G mg as in text [for विनश्यति] —. B : कार (for नय) Da : विविदि [for विना] V : damaged from मा ३० " up to मा ३० in —. B : हत्, Da हत् (for हत्) Da विद्वन् मूलमात्र

38. S : S : Da : T om 38 (cf. v. 36) B om 36^{ab} —. Da [म. मयमे (for मरे) ~ १ alleg after ३६ in ३ up to ३ —. V : निद्राम् (for तपि) Da हि (for न) —. B : पण्डित (sic) S : च, B : Da : [हत्, G as in text (for हि) B : Da : पण्डिते कथामि —. Da हत् (for हत्) G : च पण्डित हि कथामि. सारम्यपण्डिते "पण्डित" इत्यर्थे प्रमादितिकम् — After 38, १३ reads 41^{ab} for the first time, repeating it in its proper place

39. Da om 39. S om 39^{ab} [for both, cf. v. 36] —. Da हृत् (for कथ) —. Da मये (for भवेत्) Da पण्डिते कथामि —. B : हि, B : Da : G तु (for च) —. S : V : B : Da : तु न, B : हि न, B : G : च न, Da न तु, Da न च [for तु न. १३ Da : T : म. transp न्या and मय S : मयि कथया

40. S : B : Da : [S] हि, S : V : B : हि [for

39] १३ alleg from ३० up to 40^{ab} Da : लोभियेति इत्येव —. B : इत्येव (for इत् कार्य) —. १३ : १३ B : सारम्यपण्डित, B : कारितिरप्य, Da सारमे मयिपण्डित

41. १३ repeats 41^{ab} here cf. v. 37) Da transp ^{ab} and ^{ab} —. १३ : १३ B : Da : कथं कथयितुं S : १३ B : "हत्" मयत् —. B : B : [S] for also दिक्षयं Da विनश्यति (for नहि) —. V : (also as in text) कथं हत् (for कथयितुं) S : १३ B : Da : कथं कथयितुं (१३ "मयि Da हत् मयि) मयत् — After 41, Da repeats while G reads 36^{ab}

42. Da reads 42 in margin —. १३ alleg after [मा ३० up to ३ T : १३ न हत् (for मयत्) —. B : हत् (for हत्) Da reads मयि in margin B : हत् न मयि — B : reads 42^{ab}-43^{ab} in margin —. S : १३ B : Da : T : G : न हत्, B : मयत्, Da न हत्, G : as in text [for न हत्] Da T : विनि Da "हत्" [for [म] हि] — Da om : 41^{ab}-43^{ab} —. १३ मयत् (for मयि) Da : G : हत् मयि मयत्

43. Da om 43^{ab} Da reads 43^{ab} in margin [for both cf. v. 42] —. १३ Da : [पत् (for म] हत् Da हत्, G as in text [for विनि] — For 43^{ab}, B : Da om

122^{ab} इहहं म्येन रूपेण यदि निद्रामि मृतः ।

[Da मयत् (for हि) B : मयत् Da [म] मयत् (for हत्)]

—) S : S : १३ B : Da : विनायद्रूपया मयत् (for मयत्) Da : [म] मयत्, G : विनायद्रूपया मयत् (as in text) —. S : Da : T : G : हत्, S : १३ B : Da : हत्, B : कथं T : नयत्, T : G : हत् (for हत्)

44. १३ alleg for 44^{ab} —. Da हत् Da G : हत्, G : h : as in text [for हत्] S : B : D :

G 3 9 41
D 5 2 45
L 5 7 61

राजस्य पुंरिं रात्रौ प्रविश्य सुदुरामदात् ।

त्रिचिन्मभनं सत्रं दृष्ट्यापि जनकमवाप् ॥ ४५

इति संचिन्त्य हनुमान्स्वयंस्मात्तमयं कविः ।

आचमन्ने तदा वीरो वैदेहा दर्शनोत्सुकः ।

पृथदंशक्रमात् सन्वयानुवृत्तदर्शनः ॥ ४६

प्रदोषकाले हनुमान्स्वयंस्मात्तमयं दीर्यवान् ।

प्रविश्य पुंरिं रम्यां सुविभक्तमहापथाम् ॥ ४७

सदनेन २ क्रमेण —) B: Dis Ma मति. Ck't as in text (for मति) B: Dis मतिव्याप्ति Ck't as in text (for मति)

45 a) N: सत्र De रम्या (for सत्रो) —) S: Dis
B: Dis स Ma (सा) Cr as in text (for सु) B:
समयित्व दुःखतया —) D: s प्रविश्य (for त्रिचिन्म) S:
B: [] (for प्रविश्य) N: V: B: Dis म (B: s सु) विद्यापि
त्रिचिन्म (D: मत्र), Dis त्रिचिन्मविद् सर्व — After
45 N: ms

123* यत् त्रिचिन्म सा देवी रामस्य मतिर्वा विद्या ।

46 B: om V: alleg (for 46nd —) S: N: B:
D: s सचिन्म (अट) N: D: s त्रिचिन्म (for सचिन्म) V:
मवसा (for हनु) —) N: V: B: s D: s G: []
समय, D: सत्र Cr as in text (for मय) S: N: V:
B: s D: s प्रति N: D: s यत् G: s इति (for मति)
D: सुप्रसन्नचित्तवत्, D: सुप्रसन्नचित्तवत् प्रति —) D: सत्र
(for सत्र) — For 46nd S: N: V: B: D: s 10: 11
subst

124* यथाहं मवसा वीरो वैदेहा दर्शनं तदा ।

[S: S: Dis सचिन्म (for यथाहं) N: alleg B:
वीरो (for वीरो) B: सत्रे (for 'न) N: D: s 11 प्रति
(for सत्र)]

—Then N: V: B: Dis cont whole N: V: B: s D: s
subst for 46nd

125* एतस्मात्तद्विषयो ललाटवर्णस्य जनकम् ।

[Dis मत्र (for सत्र) Dis सचिन्म (for ललाट)]
—Thereafter D: cont whole D: s S ms after
46nd

126* एवै चान्त गते रात्रौ देह सञ्चिन्म गारजि ।

[After एव Ya repeats erroneously 45nd and
the prior half of 126* D: सचिन्म (for गारजि)]

—") D: s Cr हृदयक D: हृदयक, Cr as
in text (for हृदयक) D: s G: [] (for सत्र)
S: N: V: D: s 10: 11 द्विचिन्म (D: सत्र) मत्र (D: सत्र)
स पतिर N: हृदयकमात्र स पतिर (hypo) (for ")
N: सचिन्म (for सचिन्म) D: सचिन्ममात्र मत्रा तु पुनरे
द्विचिन्म [] Cr as 21 Cr 2 हृदयकमात्र । (Cr
हृदयकमात्रमात्रोति हृदयको मत्रोति 1) मिहयमात्र (Cr
मत्रमात्र) । (Cr "मोदुर्विषयो मत्रोति हृदयकमात्र

हृदय इत्यत्र । Cr "मत्र सचिन्ममात्र । तन्मात्र
सचिन्म । Cr हृदय हृदयमात्रोति हृदयको मत्रोति
मत्रमात्रमात्र [] — For 46nd, N: V: B: Dis subst

127* हृदयकमात्रमनु गतो मूढा गतेऽहनि ।

[D: s मत्र (for "मत्र) N: द्विचिन्ममात्र तु (for the
prior half)]

—After 46 S: N: D: s 10: 11 ms whole N: V (V
first time) B: Dis ms 1 3-7 (transposing) 3 and
4) after 534th

128* स तु पर्वतशृङ्गा पुरीमात्रिय वाद ।

मन्त्रोक्तमात्रं तदा पुरदपुरीमेव ।
मन्त्रोक्तमात्रं मुञ्चानेव गोमित्रम् ।
मुञ्चानेव गोमित्रम् वाचापमन्त्रिकात् ।
समयित्व गोमित्रम् मन्त्रोक्तमात्रम् । [5]
हृदयकमात्रं सचिन्ममात्रं मिहयम् ।
मिहयमात्रं सचिन्ममात्रं मिहयम् ।
आचमन्ना एवै चान्त गते रात्रौ ।
मिहयमात्रं सचिन्ममात्रं मिहयम् ।
मिहयमात्रं सचिन्ममात्रं मिहयम् । [10]

[(1 1) N: D: s मन्त्रोक्तमात्रम् (V: "मन्त्रोक्तमात्रम्"
[alleg]) D: सचिन्ममात्रम् (for the prior half)
D: सचिन्ममात्रम् (for मन्त्रोक्तमात्रम्) — After 1 D: ms 122nd
— (1 3) S: D: s सचिन्ममात्रम् (for हृदयकमात्रम्) N: V:
B: Dis मन्त्रोक्तमात्रम् (for the prior half) N: V: B:
D: s सचिन्ममात्रम् (for सचिन्ममात्रम्) V: (after corr as in
text) मिहय (for गोमित्रम्) — (1 4) D: मिहयमात्रम् B:
मन्त्रोक्तमात्रम् (for "मन्त्रोक्तमात्रम्) S: N: V: B: D: s गोमित्रम् V:
मिहय (for मन्त्रोक्तमात्रम्) — B: om 1 5 — (1 5) N: हृदय
(for सचिन्म) V: सचिन्म (for सचिन्म) S: D: s सचिन्म (for
सचिन्म) — (1 6) V: सचिन्म D: सचिन्म (for सचिन्म) B: सचिन्म
(for सचिन्ममात्रम्) N: D: सचिन्ममात्रम् V: सचिन्ममात्रम्
(for the post half) — (1 7) N: alleg after N: up
to 55th V: D: s 10: 11 हृदय (for मन्त्रोक्तमात्रम्) S: D: s मिहय
(S: " [] मिहयमात्रम् (for the prior half) B:
मिहयमात्रम् (for मन्त्रोक्तमात्रम्) N: V: D: s मन्त्रोक्तमात्रम् V: "मन्त्रोक्तमात्रम्"
(for the post half) — (1 8) S: सचिन्ममात्रम् (for
सचिन्ममात्रम्) D: s सचिन्ममात्रम् (for सचिन्ममात्रम्) — (1 9) S: D: s
मन्त्रोक्तमात्रम् (for मिहयमात्रम्)]

47 N: alleg for 47 [cf v. 128*] N: V (V
after 1st first time) B: D: ms 47 53 and colo
phon after 531 —) N: V: B: D: मन्त्रोक्तमात्रम्

३

स सम्मशितरे लम्पे सम्मतोपदसंनिभे ।
 मन्ममाव्याप मेधारी हनुमान्मस्ततप्तजः ॥ १
 निधि लङ्का महामन्त्रो विनेश ऋषिपुत्रतः ।
 रम्यकान्ततोपादया पुरी रम्यवसतिताम् ॥ २

3

3. V B cont the previous Sarga. It begins with ओरोमय मय

1 Cr missing up to 5324. 3. V 1st (first time) B Deom 1st Va (except 2nd-3rd) repeats at 13 (reading 3rd 4th after 4th) before 28 (including star passages) — 3. Si De 1st 2nd 3rd 4th 5th 6th 7th 8th 9th 10th 11th 12th 13th 14th 15th 16th 17th 18th 19th 20th 21th 22th 23th 24th 25th 26th 27th 28th 29th 30th 31th 32th 33th 34th 35th 36th 37th 38th 39th 40th 41th 42th 43th 44th 45th 46th 47th 48th 49th 50th 51th 52th 53th 54th 55th 56th 57th 58th 59th 60th 61th 62th 63th 64th 65th 66th 67th 68th 69th 70th 71th 72th 73th 74th 75th 76th 77th 78th 79th 80th 81th 82th 83th 84th 85th 86th 87th 88th 89th 90th 91th 92th 93th 94th 95th 96th 97th 98th 99th 100th 101th 102th 103th 104th 105th 106th 107th 108th 109th 110th 111th 112th 113th 114th 115th 116th 117th 118th 119th 120th 121th 122th 123th 124th 125th 126th 127th 128th 129th 130th 131th 132th 133th 134th 135th 136th 137th 138th 139th 140th 141th 142th 143th 144th 145th 146th 147th 148th 149th 150th 151th 152th 153th 154th 155th 156th 157th 158th 159th 160th 161th 162th 163th 164th 165th 166th 167th 168th 169th 170th 171th 172th 173th 174th 175th 176th 177th 178th 179th 180th 181th 182th 183th 184th 185th 186th 187th 188th 189th 190th 191th 192th 193th 194th 195th 196th 197th 198th 199th 200th 201th 202th 203th 204th 205th 206th 207th 208th 209th 210th 211th 212th 213th 214th 215th 216th 217th 218th 219th 220th 221th 222th 223th 224th 225th 226th 227th 228th 229th 230th 231th 232th 233th 234th 235th 236th 237th 238th 239th 240th 241th 242th 243th 244th 245th 246th 247th 248th 249th 250th 251th 252th 253th 254th 255th 256th 257th 258th 259th 260th 261th 262th 263th 264th 265th 266th 267th 268th 269th 270th 271th 272th 273th 274th 275th 276th 277th 278th 279th 280th 281th 282th 283th 284th 285th 286th 287th 288th 289th 290th 291th 292th 293th 294th 295th 296th 297th 298th 299th 300th 301th 302th 303th 304th 305th 306th 307th 308th 309th 310th 311th 312th 313th 314th 315th 316th 317th 318th 319th 320th 321th 322th 323th 324th 325th 326th 327th 328th 329th 330th 331th 332th 333th 334th 335th 336th 337th 338th 339th 340th 341th 342th 343th 344th 345th 346th 347th 348th 349th 350th 351th 352th 353th 354th 355th 356th 357th 358th 359th 360th 361th 362th 363th 364th 365th 366th 367th 368th 369th 370th 371th 372th 373th 374th 375th 376th 377th 378th 379th 380th 381th 382th 383th 384th 385th 386th 387th 388th 389th 390th 391th 392th 393th 394th 395th 396th 397th 398th 399th 400th 401th 402th 403th 404th 405th 406th 407th 408th 409th 410th 411th 412th 413th 414th 415th 416th 417th 418th 419th 420th 421th 422th 423th 424th 425th 426th 427th 428th 429th 430th 431th 432th 433th 434th 435th 436th 437th 438th 439th 440th 441th 442th 443th 444th 445th 446th 447th 448th 449th 450th 451th 452th 453th 454th 455th 456th 457th 458th 459th 460th 461th 462th 463th 464th 465th 466th 467th 468th 469th 470th 471th 472th 473th 474th 475th 476th 477th 478th 479th 480th 481th 482th 483th 484th 485th 486th 487th 488th 489th 490th 491th 492th 493th 494th 495th 496th 497th 498th 499th 500th 501th 502th 503th 504th 505th 506th 507th 508th 509th 510th 511th 512th 513th 514th 515th 516th 517th 518th 519th 520th 521th 522th 523th 524th 525th 526th 527th 528th 529th 530th 531th 532th 533th 534th 535th 536th 537th 538th 539th 540th 541th 542th 543th 544th 545th 546th 547th 548th 549th 550th 551th 552th 553th 554th 555th 556th 557th 558th 559th 560th 561th 562th 563th 564th 565th 566th 567th 568th 569th 570th 571th 572th 573th 574th 575th 576th 577th 578th 579th 580th 581th 582th 583th 584th 585th 586th 587th 588th 589th 590th 591th 592th 593th 594th 595th 596th 597th 598th 599th 600th 601th 602th 603th 604th 605th 606th 607th 608th 609th 610th 611th 612th 613th 614th 615th 616th 617th 618th 619th 620th 621th 622th 623th 624th 625th 626th 627th 628th 629th 630th 631th 632th 633th 634th 635th 636th 637th 638th 639th 640th 641th 642th 643th 644th 645th 646th 647th 648th 649th 650th 651th 652th 653th 654th 655th 656th 657th 658th 659th 660th 661th 662th 663th 664th 665th 666th 667th 668th 669th 670th 671th 672th 673th 674th 675th 676th 677th 678th 679th 680th 681th 682th 683th 684th 685th 686th 687th 688th 689th 690th 691th 692th 693th 694th 695th 696th 697th 698th 699th 700th 701th 702th 703th 704th 705th 706th 707th 708th 709th 710th 711th 712th 713th 714th 715th 716th 717th 718th 719th 720th 721th 722th 723th 724th 725th 726th 727th 728th 729th 730th 731th 732th 733th 734th 735th 736th 737th 738th 739th 740th 741th 742th 743th 744th 745th 746th 747th 748th 749th 750th 751th 752th 753th 754th 755th 756th 757th 758th 759th 760th 761th 762th 763th 764th 765th 766th 767th 768th 769th 770th 771th 772th 773th 774th 775th 776th 777th 778th 779th 780th 781th 782th 783th 784th 785th 786th 787th 788th 789th 790th 791th 792th 793th 794th 795th 796th 797th 798th 799th 800th 801th 802th 803th 804th 805th 806th 807th 808th 809th 810th 811th 812th 813th 814th 815th 816th 817th 818th 819th 820th 821th 822th 823th 824th 825th 826th 827th 828th 829th 830th 831th 832th 833th 834th 835th 836th 837th 838th 839th 840th 841th 842th 843th 844th 845th 846th 847th 848th 849th 850th 851th 852th 853th 854th 855th 856th 857th 858th 859th 860th 861th 862th 863th 864th 865th 866th 867th 868th 869th 870th 871th 872th 873th 874th 875th 876th 877th 878th 879th 880th 881th 882th 883th 884th 885th 886th 887th 888th 889th 890th 891th 892th 893th 894th 895th 896th 897th 898th 899th 900th 901th 902th 903th 904th 905th 906th 907th 908th 909th 910th 911th 912th 913th 914th 915th 916th 917th 918th 919th 920th 921th 922th 923th 924th 925th 926th 927th 928th 929th 930th 931th 932th 933th 934th 935th 936th 937th 938th 939th 940th 941th 942th 943th 944th 945th 946th 947th 948th 949th 950th 951th 952th 953th 954th 955th 956th 957th 958th 959th 960th 961th 962th 963th 964th 965th 966th 967th 968th 969th 970th 971th 972th 973th 974th 975th 976th 977th 978th 979th 980th 981th 982th 983th 984th 985th 986th 987th 988th 989th 990th 991th 992th 993th 994th 995th 996th 997th 998th 999th 1000th

2 Va repeats 2nd (cf vi 1) Vi illeg from 2nd up to 24 in 131st — 3. Si De 1st 2nd 3rd 4th 5th 6th 7th 8th 9th 10th 11th 12th 13th 14th 15th 16th 17th 18th 19th 20th 21th 22th 23th 24th 25th 26th 27th 28th 29th 30th 31th 32th 33th 34th 35th 36th 37th 38th 39th 40th 41th 42th 43th 44th 45th 46th 47th 48th 49th 50th 51th 52th 53th 54th 55th 56th 57th 58th 59th 60th 61th 62th 63th 64th 65th 66th 67th 68th 69th 70th 71th 72th 73th 74th 75th 76th 77th 78th 79th 80th 81th 82th 83th 84th 85th 86th 87th 88th 89th 90th 91th 92th 93th 94th 95

सोऽस्य दाशानि निनाशयन्तं
महोदधिं चापि समेषयन्तम् ।
भूतानि सारणि मिराजयन्तं
ददर्श श्रीगोक्षुमयायिषान्तम् ॥ २
या भाति रसभीष्टानि मन्दरसा
तथा प्रदोषेषु च सामरस्या ।
तथैव तोषेषु च पुष्करस्था
रराज सा चारुनिशाकरस्था ॥ ३

नन् ।, C: ततोऽन्तरं दूरपथेद्योषात् । एतत् प्रथमपादस्य समानिहकारपञ्चमेति चोपपन्नं । अथेवमप्योक्तस्य चारुस्थस्य च प्रागमस्युक्तस्य श्रीगोक्षुमयायिषान्तस्य चोपपन्नस्य प्रकाशविक्रमस्य कथाश्च श्रीः ।

2 Da om 2^d (cf v 1 3) M: om (hapl 2) 2 —^a Da दीशानि (for दा) Sa M: V: B Da 10 विनाशयन्तः, Da निनाशयन्तः, Da: निनाशयन्तः (for निनाशयन्तः) C: Cw g k पाशानि हुकाणि । C: पाशानि पाशवन्देन पाशकस्य हुकं मुच्यते । शोकादावकाशान्तरस्य हुकविनाशकस्यम् । यद्वा चरुसुषोषीना सकलपद्मसुसोषकस्य पाशविनाशकरस्यम् । तथा च पाशवन्दनम् — २-धातव्यं विष्णु-धैर्यं स्योमसुषोषादनेति ।, Cm लोकस्येति । पाशवन्देन पाशकस्य हुकमुच्यते । त्येकं हुकं वातस्य स्य हुकविनाशकस्य । यद्वा सूर्यस्य प्राणिनां शोषपाशकादिति भावः ।, C: पाशानि पाशवन्देन हुकाणि C: —After 2^d Sa Da 20 read 2^d —^a Da (v) 2 (for (दा) 2) —^a Da परिपश्यन्तः, Da 20 m Ts Ms च रा Da ११ जयन्तः (for विनाशयन्तः) —^a Vs B Da 6 (उ) जयन्तः, Da 4 (उ) जयन्तः, Da 20 m (उ) विनाशयन्तः (for (उ) विनाशयन्तः)

3 ^a Vs B Da च (Ba उ) वा हि, Vs पाशानि, Da विभाति, Da वा भाति, Cw r m k t as in text (for वा भाति) —Vs transp ^a and ^a —^a M: Vs Da 9 यथा, Da दह (for दया) M: जगतेषु Da प्रदोषेषु, Da प्रदोषेति (for प्रदोषेषु) Vs Ba (mag also as in Ba) यथा प्रभाते सितपुष्करस्था, Ba (mag) १४ यथा प्रभातेषु च पुष्क (Ba दह) दहन्तः, Da यथा प्रभाते पुष्करस्था (womectm) —M: partially illeg for 3^d —^a Vs B Da 9 यथा (for दया) Sa ज्येष्ठेति (for ज्येष्ठेषु) M: Vs B Da 9 सामरस्या (for पुष्क^a) —^a Da रात्रि (for चार) Vs B यथा रात्रे (Ba कै) च निशाकरस्था

4 ^a Ba (mag also) सिद्धो (for दृष्टो) Sa Da भाति सुप्रसङ्गः, N V B Da 20 सारणि पुष्कर (Da पुष्कर) स्य, Da सारणि पञ्जरस्य (for सारवपञ्जरस्य) —^a Da तथा (for यथा) Sa सुन्दर, Vs B Da हाचति (for मन्दर) Ba (mag also as in text) तुलस्य, Ba मन्द^a, Da 20 २२ स्य (for मन्दरस्य) —^a Ba शरी (for

हस्तो यथा राजवपञ्जरस्यः
सिद्धो यथा मन्दरकन्दरस्यः ।
वीरो यथा यतिरंकुञ्जरस्य-
शन्द्रोऽपि वज्राद् तथाम्बरस्यः ॥ ४
स्थितः ककुवानिर तोष्यशङ्को
महाचक्रः श्वेत ज्योत्स्नः ।
हस्तीर जाग्रतुन्दरदृष्टद्वो
विभाति चन्द्रः परिपूर्णशङ्खः ॥ ५

वीरो) Sa Ms Vs Da 20 हस्तिन, N: Vs B Da 20 राजति, Da 4 यतिर (for यतिर) Ms वीरो यथा कुञ्जरवीरस्य —M: illeg from v 1^a up to महाचक्र in 5^a —^a Vs Da विज्रात् (for व^a) Sa Da चक्रस्य भाति चक्रस्य, Ms Vs B Da 20 हस्तं चन्द्रो विभाज्यस्य, Da चन्द्रो विभाज्यति चन्द्रस्य C: Cw हस्तो यजेतस्यो शोकादने दृष्टद्वयं समुद्रतमप्रथमैतद्वयो इत्यादिषु ये पुत्रास्तै ज्ञेयेषु तेषां चन्द्रस्य च व्याप्यम् । किं च राजवपञ्जरस्यो वपञ्जरस्यस्य ज्योत्स्नास्मिन्वत् । मन्दरकन्दरस्यस्य दलवित्तिरात् । यतिरंकुञ्जरस्यो वीरकृतस्य वनस्य यतिरंशकात् । C: कम्बरस्य राजवपञ्जरस्यस्य ज्योत्स्नास्मिन्वत् ।, Cg हस्त इति । राजवपञ्जरस्यो वपञ्जरस्यस्य ज्योत्स्नास्मिन्वत् । मन्दरकन्दरस्यस्य वपञ्जिरात् । यतिरंकुञ्जरस्यो वीरकृतस्य वनस्य यजेतस्यस्य ।, Ck हस्तो यजेतस्य विविधाभ्यां विविधभ्यां प्रविष्टिभ्यामत्रेणास्तरस्य चन्द्राद्वयमात्रम् । मन्दरस्य लक्ष्मणस्य चन्द्रात् । हस्तो यजेतः । विविधाभ्यामत्रेणास्तरस्य लक्ष्मणस्य चन्द्रात् । कुञ्जरस्यस्य चन्द्रात् । मन्दरस्य विजित्वैरेव केनचित्ति वीर्यम् । भावस्योऽत्रेणास्तरस्य C:

5 M: illeg up to महाचक्र in 4^a (cf v 1 4) —^a Da महाचक्र, Da 11 महाचक्र (for महाचक्र) Da वीर (for वीर) M: Da 11 Ts (उ) वीर (for (उ) वीर) —^a Da तु (for (द) वीर) —After 5^a Ga repeats 5^a erroneously —^a Ms Vs B Da 20 Da Ts Ga Ms राजव (for विभाति) Sa पूर्ण, M: पूर्य (for पूर्य), Da Ts Ga 2 Ms Cw प्रति, Cw g k t as in text (for प्रति) M: Vs Da सिंह, Da चन्द्र (for चन्द्र), 11 राजव चन्द्र प्रविष्टिरस्य —After 5 Da 10 S 125

172^a विजयश्रीलङ्कदुर्गापदो
महाशङ्खमोहनिबद्धम् ।
महाशङ्खस्य भद्रनिर्देशाद्
राजं चन्द्रो जगन्नाथाद् ॥
विजयलङ्काय यथा सुप्रसङ्गे [5]
महाशङ्खं प्राप्य यथा राजवपञ्जरम् ।
राजं सम्प्राप्त्या यथा यजेत
यथा यजेत विजयलङ्काय ॥

G 5 52 0
R 3 0 7
L 3 4 73

बहुतसमाधीर्षे परार्धासनभाजनम् ।
महारथसमागते महारथमहासनम् ॥ ७
दृश्यैव परमोदारैस्तैस्तेषु मृगपक्षिभिः ।
मित्रैर्बहुमाहूतैः परिपूर्णं समन्ततः ॥ ८
पिनोतैरन्तपालैश्च रक्षोभिश्च सुरक्षितम् ।
मुल्पापानिश्च वरस्त्रीभिः परिपूर्णं समन्ततः ॥ ९

[for दृश्य] Ss Ds हाणिने —^a) Ds योतयद्दिर् (for योतय) —^a) Ds वरा (for वरा) Ss Va Bs 24 Ds 24 18 11 [च] गुरदिर्, Ds सुं, T शिषिर् (meta) (for विषिर्) Ds वरादुक्खेति —After 6 [] 183^a

7 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 B om 18 (cf v1 7) —^a) Ss Ds वरा (for वरा) Ss Ns Vs Ds 24 18 11 महारथ (Ds 24 18 11 [च] गुरदिर्, Ds सुं, T शिषिर् (meta) (for विषिर्) Ds वरादुक्खेति —After 6 [] 183^a) Ds भूषित (for गजानम्) —^a) Ds 24 महारथ (for महारथ) Ns Ds सुलक्षण V2 Ds 24 वरा (Ds समा) वाप, Ds 24 18 11 Ms 24 18 11 क्त समाप, Ts समाप, Cv 24 18 11 text (for समाप) Ss Ds महारथसमिध —^a) Ds G 24 महारथ, Cv 24 18 11 as in text (for महारथम्) Ss Ns Ds 24 18 11 महारथ (Ds 24 18 11 [च] गुरदिर्, Ds 24 18 11 Vs Ds महारथसमिध Ds महारथसमिध Ds महारथसमिध

8 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 B om 18 (cf v1 7) —^a) Ss Vs Ds 24 18 11 प्रत्येक, Ns Ds प्रत्येक, Ds 24 18 11 प्रत्येक, Cv 24 18 11 as in text (for प्रत्येक) —^a) Ss Ds 24 18 11 प्रत्येक, Ms रिषिर्दिर् (for रिषिर्दिर्) —^a) Gs पक्षिभिः (for "पक्षि")

9 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 B om 18 (cf v1 7) —^a) Ss Ds 24 18 11 महारथसमिध, Ds महारथसमिध (for महारथ) —^a) Ss Vs Ds 24 18 11 सुलक्षण, Ns Ds सुलक्षण (Ds 24 18 11) Gs च समाप, Ms च समाप (for च समाप) Ds 24 18 11 रक्षोभिश्च सुलक्षण, Ds रक्षोभिश्च समाप —^a) Ns Ds सुरक्षित (for रक्षोभिः) —^a) Ss Bs Vs Ds 24 18 11 समन्ततः परिपूर्ण

10 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 B om 18 (cf v1 7) —^a) Ds Gs मुदिर् (for मुदिर्) Ns Vs Ds 24 18 11 वरा रथ (for वरा रथ), Ss Ds 24 18 11 मुदिर् (Ds 24 18 11) सन्तो रथ —^a) Gs Cv राक्षसेन्द्रनिवेशम्, राक्षसेन्द्र निवेशम् सन्तो रथ निवेशम् इतिरिति राक्षसेन्द्रनिवेशम् । एव सति वक्ष्यमाण वेदमते निषेध नरति । सन्तो रथ वरा रथ So also Gs Gs —^a) Ns Ds 24 18 11, T 24 18 11 वरा (for वरा) Vs Ds 24 18 11 T Vs सदा (for सदा) —^a) Gs Cv समुद्रि

मुदिर् वरा रथ राक्षसेन्द्रनिवेशम् ।
वरा रथ निवेशम् समुद्रि निवेशम् ॥ १०
सदा वरा रथ सन्तो रथ वरा रथ निवेशम् ।
मेरीन्द्रनिवेशम् वरा रथ निवेशम् ॥ ११
निराक्षितं पर्युक्तं पृथिवी राक्षसैः सदा ।
समुद्रि निवेशम् समुद्रि निवेशम् ॥ १२

Gg k t as in text (for "लक्ष") Ds निवेशम् S निवेशम् (for निवेशम्) Ss Ns Vs Ds 24 18 11 समुद्रि निवेशम्

11 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 B om 18 (cf v1 7) —^a) Ss Ns Vs Ds 24 18 11 निवेशम् (Ds 24 18 11 [च] गुरदिर्, Ds सुं, T शिषिर् (meta) (for विषिर्) Ds वरादुक्खेति —After 6 [] 183^a) Ds 24 महारथ (for महारथ) Ns Ds सुलक्षण V2 Ds 24 वरा (Ds समा) वाप, Ds 24 18 11 Ms 24 18 11 क्त समाप, Ts समाप, Cv 24 18 11 text (for समाप) Ss Ds महारथसमिध —^a) Ds G 24 महारथ, Cv 24 18 11 as in text (for महारथम्) Ss Ns Ds 24 18 11 महारथ (Ds 24 18 11 [च] गुरदिर्, Ds 24 18 11 Vs Ds महारथसमिध Ds महारथसमिध Ds महारथसमिध

186^a निवेशम् वरा रथ निवेशम् निवेशम् ।
—Ds cont, while Ss Ns Vs Ds 24 18 11 ms after 18^a B om after 6 (owing to om)

187^a वरा रथ निवेशम् निवेशम् निवेशम् ।
[Vs Ds 24 18 11 वेदमते (Ds 24 18 11) (for वेदमते) B निवेशम्]

—Thereafter Vs cont 186^a

—After 18^a Ds 24 18 11 ms

186^a महारथसमिध निवेशम् महारथम् ।

[Ts Gs Ms महारथ (for महारथ) —After the prior half Gs reads (erroneously) 13^a-14 and in their proper place]

—Ds om 18^a Ds 24 18 11 (transp 18^a and 18 (in cluding star passage) —^a) Ts [च] निवेशम्, Ms निवेश (for [च] निवेश) —^a) Vs रथ, Ds वरा, Ds वरा (for वरा) Ss Vs Ds 24 18 11 Gs Ms निवेश (for निवेश) —After 18 Vs Ds 24 18 ms, Ss Ds 24 18 ms after 18, Bs cont after 187^a, Ds ms after 18^a (r)

186^a यत्तु वरा रथ निवेशम् यत्तु वरा रथ निवेशम् ।

[Vs Bs Ds 24 18 11 (for 24) Ss Ds 24 18 11 (for 24), Ds 24 18 11 (for 24)]

12 For sequence in Ss Ns Vs B Ds 24 18 11 of v1 2 and 18 —^a) Ds Gs Ms Ct वरा रथ (Vs 24 18 11), Cv 24 18 11 as in text (for "वरा") —^a) Ds वरा (for वरा) Gs Cv निवेशम् वरा रथ निवेशम् निवेशम् । वरा रथ निवेशम् वरा रथ निवेशम् । वरा रथ निवेशम् वरा रथ निवेशम् ।

तानि प्रपञ्चाभिममाहितानि
मयेन सातादिव निर्मितानि ।
महीतले मर्मगुणोत्तराणि
ददर्श सङ्काशितेर्गुहाणि ॥ ४
ततो ददर्शोच्छ्रितमेषरूपं
मनोहरं नाञ्जनचारुरूपम् ।
रजोऽधिपस्यात्यरत्नानुरूपं
गुहोत्तमं सप्तविरूपरूपम् ॥ ५
महीतले स्वर्गमिव प्रसीर्णं
श्रिया जलनं शूरवकीर्णम् ।

नानातरूपां रसुमावरीणं
मिरेरियाग्रं रत्नमावरीणम् ॥ ६
नारीप्रेरैरिव दीपमानं
तद्विद्विग्मोददर्शमानम् ।
रंभप्रेरैरिव गायमानं
श्रिया कृतं मे सुखं रिमानम् ॥ ७
यथा नगाग्रं मृगान्तर्वि
यथा नभय शृङ्गान्तर्विम्बम् ।
ददर्श युक्तीकृतमेषचित्रं
रिमानरत्नं शूरवकीर्णम् ॥ ८

G 500
B 178
L 530

4 G: om (hapl) 4th —^a) S: D: 230 प्रपञ्चादि
D: G: 231 प्रपञ्चेन, G: rmg: as in text (for प्रप
ञ्चानि) D: 232 सुमहादि, T: सप्तमः C: rmg: as in
text (for सप्तमिनादि) 233 V B D: वाता V: महा-
प्रपञ्चानि (D: सप्तमिनादि) सुमहा S: B: 234 'दि, V: 'मृ'तादि
D: तानि प्रपञ्चादि सप्तमिनादि (marg also गुहानि युवा)
—After 4th, D: repents 3rd (var) —^a) 235 चोमेन
B: धारा ह (for मयेन) S: D: 236 तद्विद्विग्मः D: 'मि'वि,
V: D: 237 सातादिव (for सातादिव) —^a) S: M:
V B D: 238 गुहोत्तमः D: गुहोत्तमः (for
गुहोत्तमः) 239 C: प्रपञ्चाभिममाहितानि प्रपञ्चेन वृत्तमा
पादनि । कृद्वाश्रित्य हवरेद्वारितवियोगेन श्लोकः । अन्वया
कृद्वाश्रित्य विषयकैर्निमित्तवादिनाम् न समयेन ।, C: मयेन
प्रपञ्चमादिनाम् प्रपञ्चेन विद्विग्मोददर्श इत्युक्त्यादि । C:
प्रपञ्चाभिममाहितानि प्रपञ्चेन यथायोग्यं स्थितानि । मयेनेति
विषयकं सप्तमः । महीतले निर्मितानि । इव कल्पेन यथस्य
निर्माणव्याख्यानादयम् । साधनप्रपञ्चेन निर्मितानीत्यर्थः । यद्वा
अपानि गुहादि विषयकैर्निमित्तानि । इतानि तु मयः प्रपञ्चादिस
स्वप्नगुणानुपपत्तिमुल्लेखं निर्मितातीति दृग्दृग्दृग्मो विरोध
रूपेण ॥

3 " D: [वा]द्वि, M: [उ]द्वि (for [उ]-
द्वि) S: D: 239 शैव (for शैव) —^a) G:
मयोम (for 'द्वि) D: 240 विद्विग्मः M: नाशितं
(for चारुत्वम्) —^a) D: 241 ततोऽधिपस्यामनुमानम्
—^a) S: D: 242 गुहोत्तमः, D: 243 लोचनिकः, D: गुहोत्तमः
(for चारुत्वम्) G: गुहोत्तमः प्रविरूपणम् —For 3
M: V B D: subst

215^a स चानन्तरं मनोहरं
ततो ददर्शोच्छ्रितरूपम् ।
मनोहरं नाञ्जनचारुरूपम्
रजोऽधिपस्यात्यरत्नानुरूपम् ।

[[1] V: मयोमः —[2] B: चय (for 'द्वि)
—[3] D: चयः (for 'चयः)]

6 S: D: 230 om 6th —^a) D: तं (for मृ) B:
रत्नम् (for चारुत्वम्) D: G: 231 म चारुत्वं C: as in
text (for प्रसीर्णं) —^a) M: damaged for रिवा 232
B: 233 'द्वि, B: मृ, B: वि- (for ह्य) D: 234
प्रपञ्चानि सप्तमिनाम् (D: [after cor: sup: as] 'मृ')
वर्णं D: प्रपञ्चानि सप्तमिनाम् —^a) V B D: om
(hapl) 6th —^a) D: 235 कुर्वन् प्रसीर्णं (for कुर्वन्)
—^a) S: D: 236 रत्नमावरीणं

7 " D: 237 मदि, D: 238 मदि (for मृ) —^a) D:
शयोपरम् (for 'द्वि) S: D: 239 तद्विद्विग्मोददर्श
(S: 'च'माय —For 7th, S: V B D: subst

219^a नारीप्रेरैरिव दीपमानं
मयोमिव चारुत्वम् ।

[[1] 232 सप्तमोः B: सप्तमोः (for सप्तमोः)
S: V: D: 233 'मि'तिर्त्वं D: [2] मृत्वं (for मृत्वं)
—S: S: 234 M: D: 235 om (S: D: 236 hapl) 3rd —^a)
D: मन्त्रिप्रेरैरिव (for ह्य चारुत्वं) D: 236 मन्त्रिप्रेरैरिव
नोद्यमानम् —^a) D: 237 ह्य (for ह्य) D: 238 G:
गुहोत्तमः C: rmg: as in text (for 'मृ') M: पदान्तमेकमि
समुच्चयः 239 C: सातादिवैरिव मयोमिव ।, G:
प्रपञ्चं चेत । मयोमिवैरिव । अन्वयात् मयोमिवैरिवैरिव
शेषम् । मन्त्रिप्रेरैरिवैरिव मयोमिवैरिव । अन्वयात् 'द्वि'
मात्रम् । अन्वयादिनं यथार्थं चारुत्वमनेन तु मयोमिव
कोटिः 241 —After 7 D: 242 read 21 D: reads 21^a

8 " S: D: 239 मृगान्तर्वि D: G: 'म'विद्विग्मः (for
'चरुत्वम्) —S: D: 240 om (hapl) 3rd —^a) S: reads
6th after 1 2 of 220^a —^a) D: om from up to
विद्विग्मः D: 241 मृगः (for मृगः) 232 B: D: 233
(for 'मृ') 234 यथा नगा गुहोत्तमोत्तमः, L: (m, also
as in V:) यथा नगा गुहोत्तमोत्तमः —^a) D: 235 मृगः
G: 236 मृगः (G: मृगः) (for मृगः) D: 237 मृगः
(for मृगः) —^a) D: 238 विद्विग्मः (for विद्विग्मः)

तस्यालयप्रतिष्ठस्य मध्ये विपुलमायतम् ।
ददर्श भवनश्रेष्ठं हनुमान्मारुतात्मजः ॥ १
अर्धयोजनविस्तीर्णमायतं योजनं हि तत् ।
भवनं राक्षसेन्द्रस्य बहुप्रासादमकुलम् ॥ २
मार्गमायस्तु वेदेर्ही नीतामायतलोचनाम् ।

7

Before Sarga 7, Ds 1-8 S 204 App I (40 2)
Vs cont the previous Sarga. Mix begins with
भीरताय नमः

1 Vs om 1 St Dis om 1st St Ds 10 read at
1-8, Ds 1-8 read at 1-9th (all including omissions
and star passages) after 35. 1/2 B Ds read
1 and 2nd (including star passages) after 240th
—^a) 1/2 B Ds 1 (मः) (for (मः) (मः) 1/2 B
Ds वरिष च, Ds वरिषस्य (for वरिषस्य) 1/2 B 1-8
वस्तुप्राप्तं वरिष च 1/2 B 1-8 (वस्तु) —^b) 1/2 B 1-8
G विमलम् (for विपुलम्) Ds वरिषस्य (for वरिषस्य)
—^c) B (m also as m text) गुणगोष्ठे, Ds 1-8
Gs 1/2 मलय क्षेत्र, Gm 1-8 in text (for मलयक्षेत्र)
—^d) 1/2 B 1-8 Ds 1-8 वरिषस्य, Ds 1-8 वरिषस्य (for
मारुताय नमः) B 1-8 मारुताय नमः. —After 1 1/2 B
Ds 1-8 Ds read 240th.

Before 2nd, 1/2 B Ds 1-8

233rd मयः शुभाय नमः मेनाप्रतिष्ठं वरिषस्य ।
राक्षसदुर्गमिषाणां हनुमान्निर्मितम् ।
वस्तुप्राप्तं वरिषस्य शुभाय नमः स स्वनः ।
वरिषस्य शुभाय नमः (मार्गमायतलोचनाम्)

{ (1 2) V Ds वरिषस्य B 1-8 (for वरिषस्य) —(1 2)
B 1-8 वरिष (for वरिष) 1/2 B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य)
निर्मितम् (for the post half) —B 1-8 1 3 —(1 3)
B 1-8 (for 1) B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) Vs शुभाय नमः,
B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) }

—Thereafter B cont

234th न हतं न धृतं तेषु वस्तुप्राप्तं वरिषस्य ।

2 For sequence in Ss Ds 1-8 cf v 1 1 Ss 1/2
Ds 1-8 transp 2 and 3 (Ss Ds om 3rd)
—^a) Vs वरिषस्य, Ds वरिषस्य (for वरिषस्य) 1/2 B 1-8
Mix विपुलम्, Gt 1-8 in text (for विपुलम्)
—^b) Ds 1-8 1/2 B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) Ss 1/2 B
Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) Vs वरिषस्य, Ds 1-8 वरिषस्य
Ds वरिषस्य (for वरिषस्य) Vs वरिषस्य —After 2nd 1/2
V B Ds 1-8

मर्मनः परिचक्राम हनुमान्निर्मितम् ॥ ३

चतुर्विधैर्दिव्यैः सिंहायैस्तथा च ।

परिविष्टमर्मनार्धं रक्ष्यमाणमुदायुधैः ॥ ४

राक्षसीमेष्य पद्मीं राक्षस्य निग्रहम् ।

अहतामिध विरुध्य राजन्याभिप्रातम् ॥ ५

G 3 12-0
B 3 9-6
L 3 9-3

233rd कायसम्पन्नस्य मणिमयप्रदीपम् ।

शुभाय नमः वरिषस्य वरिषस्य वरिषस्य ।

वरिषस्य न वरिषस्य वरिषस्य वरिषस्य ।

वरिषस्य कायसम्पन्नस्य मणिमयप्रदीपम् ।

{ (1 2) B 1-8 वरिषस्य (for second वरिषस्य) —(1 2)
B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) V B 1-8 वरिषस्य —B
om 1 3 —(1 4) 1/2 B 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) B
वरिषस्य }

—Thereafter, Vs reads 245th —1/2 B Ds read
1 and 2nd (including star passages) after 245th
Vs read 2nd after 245th —^a) Ss 1/2 B Ds 1-8 वरिषस्य,
1/2 B Ds वरिषस्य (for वरिषस्य) Vs वरिषस्य —^b) Ds
वरिषस्य (for वरिषस्य) 1/2 B Ds वरिषस्य (for वरिषस्य)
वरिषस्य

3 For sequence in Ss Ds 1-8 cf v 1 1 B 1-8
3-15th Ss 1/2 B 1-8 Ds om 3-15th 1/2 B om 3rd
Ss 1/2 B Ds 1-8 transp 2 and 3 (Ss Ds om 3rd)
—^a) 1/2 B Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) —Vs
वरिषस्य, Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) —Vs
reads 3rd and 6 9 after 24 (preceded by 24th)
—^b) Ss 1/2 B Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य)
G 1-8 वरिषस्य वरिषस्य वरिषस्य —^c) Ss 1/2 B
Ds 1-8 वरिषस्य, Ds 1-8 वरिषस्य —After 1
Ds 1-8 Ss 1-8

236th वरिषस्य राक्षस्यैः हनुमान्परिचक्राम ।

कायसम्पन्नस्य मणिमयप्रदीपम् ।

{ (1 2) Ds वरिषस्य कायसम्पन्नस्य (for वरिषस्य वरिषस्य) }

4 For sequence in Ss Ds 1-8, cf v 1 1 Ss 1/2
B Ds om 4 (cf v 1 3) Vs om 4-5 Ss 1/2 B
from 1/2 B " up to 1/2 B —^a) Ss Ds 1-8 वरिषस्य
(for वरिषस्य) —^b) Ss Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य)
Ds वरिषस्य —^c) Ds 1-8 वरिषस्य 1/2 B वरिषस्य
वरिषस्य (for वरिषस्य)

5 For sequence in Ss Ds 1-8 cf v 1 1 Ss 1/2
B Ds om 3 (cf v 1 3 and 4) —^a) Ss Ds 1-8
वरिषस्य, Ds 1-8 वरिषस्य (for वरिषस्य) G 1-8 वरिषस्य

रावणाननशङ्काध काथिश्रारण्योषितः ।
 मुखाणि स सप्ततीनामुपाविधन्पुनः पुनः ॥ ५४
 अत्यर्थं सक्तमनसो रात्रये ता वरस्त्रियः ।
 अस्मत्प्राः सप्ततीनां प्रियमेवाचरत्सदा ॥ ५५
 बाह्युपनिवायान्याः पारिहार्यैर्भूषिताः ।
 अंशुस्त्रिणि च रम्याणि प्रमदास्तत्र शिविष्ये ॥ ५६
 अन्धा वक्षसि चान्यस्तास्तस्याः कञ्चित्पुनर्भुजम् ।

वपरा तद्गमन्यसास्तसाधापपरा हर्जा ॥ ५७
 उत्पार्धार्धनौद्रुमन्योन्यस समाश्रिताः ।
 परस्परनिविष्टाक्षयो मदस्नेहयदातुगाः ॥ ५८
 अन्योन्यस्याद्गमंस्पर्शालीयमाणाः सुमध्यमाः ।
 एकीकृतयुवाः मर्याः सुपुपुस्तत्र योषितः ॥ ५९
 अन्योन्यसुखद्वयेण स्त्रीमात्रा श्रयिता हि सा ।
 मास्त्रेव श्रयिता स्त्रे शुशुभे भवत्पदपा ॥ ६०

G 5 13 59
 B 5 13 59
 L 5 13 59

सुरभिरि । बाह्युपनि । दोष । सुख सुखारम्भ । सुरभिरि ।
 बभूव । C. दसैरात्म भातविकिपलपोषवद्वयम् ।
 य सुभिम । अतएव सुखमात्रा वदन्ति पात्रो रात्रये लीये ।
 यदा नृत्तापुनर्भिरि बाह्युपनि दोष । माया वदन्ति वक्षसा
 युक्ता । नर्त बाह्यजन्तुः । नर वृष सर्वरात्रयजन्तो रात्रये
 लीये ।

54 N. V. B. D. om 54 (cf. v. 53) —^a)
 D. [स] हर्ज (acc), C. t. as in text (for -[स] जन),
 N. alleg. for दाक्षाय दक्षि S. सप्तमा (for -सप्तमा)
 D. रात्रये (for रात्रये) —^a) S. N. D. om 54 55 सुखदा
 (D. 'त), D. 55 मुखाणि च, M. सुखदाय (for मुखाणि
 च)

55 N. B. D. om 55 V. om 55^a (cf. v. 53)
 —^a) S. अत्यर्थं सक्त, V. अत्यर्थं सक्त D. 55 G. अत्यर्थं
 सक्त (for अत्यर्थं सक्त) —^a) S. N. D. om 55 56 रात्रये, V.
 रात्रये, D. रा रात्रये, C. t. as in text (for रा रात्रये) D. 56
 रात्रये दाक्षाय दक्षि, D. रात्रये दाक्षाय योषित, T. रात्रये दाक्षाय
 दक्षि —^a) V. alleg. from 55^a up to रात्रये 56 57^a
 —^a) S. N. V. D. om 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

56 V. alleg. for 56 (cf. v. 55) —^a) S. N. D.
 D. बाह्युपनि, V. बाह्युपनि, D. 56 बाह्युपनि (for
 बाह्युपनि) N. alleg. after परि up to सेव 56 57 (acc
 var) M. [स] रत्ना (for [स] रत्ना) N. B. D.
 सप्तमात्रा B. D. 'सु' उपवायान्ता, D. सप्तमात्रा
 वपसा, G. बाह्युपनि वायान्ता —^a) G. सप्तमात्रा
 D. G. M. 3. सिद्धिपद (for 'स') S. M. D.
 वा D. 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 N. V. B. D. om 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 B. 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

सिद्धिपु, N. V. B. D. योषित (B. 'ता') D. सेवते,
 D. सप्तमा (for सिद्धिपु)

57 V. alleg. for 57 (cf. v. 55) —^a) D. 57
 दक्षि (acc) (for दक्षि) V. [स] रत्ना (for [स]
 रत्ना) —^a) B. D. om (hapl) 57^a —^a) D.
 सप्तमा (for सप्तमा) S. D. 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 (for दक्षि) G. सुभे (for 'सु') N. V. सप्तमा
 सप्तमा पुन सुभे —^a) V. सप्तमा सप्तमात्रा —^a) S.
 N. B. D. 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 N. V. सुभे, M. सुभे (for
 सुभे) N. अन्यस्या सप्तमा सुभे, B. सप्तमा सप्तमा
 सुभे, D. सप्तमा सप्तमा सुभे 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 च सिद्धिपु दक्षिपु दक्षिपु सप्तमा सप्तमात्रा । उपदिष्टा
 येन वा, so also G. m. g. t. 57

58 V. alleg. for 58 (cf. v. 55) —^a) S. B. D.
 दक्षि (B. 'स') रत्ना, T. G. सप्तमात्रा (T. 'स') (for सप्तमात्रा)
 D. 58 दक्षि (for दक्षि) D. सप्तमा (for
 सप्तमा) B. दक्षि दक्षि सप्तमा —^a) N. V. D. 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 G. सप्तमा (V. D. 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 सप्तमात्रा सप्तमात्रा —^a) S. N. V. D. सिद्धिपु
 (S. 'स') N. B. D. D. (S. 'स') रत्ना, B. [स] रत्ना
 सप्तमा (acc), D. सिद्धिपु, D. सिद्धिपु (for
 सिद्धिपु) B. सप्तमा सप्तमात्रा —^a) D. सप्तमा
 (acc), D. सप्तमा, D. सप्तमा (for सप्तमा) B. सप्तमा (for
 सप्तमा) N. D. सप्तमा (for सप्तमात्रा)

59 V. alleg. for 59 (cf. v. 55) M. om
 (hapl) D. om 59^a —^a) N. V. B. D. 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 अन्योन्यात्र, B. अन्योन्यात्र (for अन्योन्यात्र) V.
 D. 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 —^a) V. सिद्धिपु B. सुभे (for सुभे) —^a) S.
 om 59^a —^a) N. D. सुभे (D. 'सु') ता, B.
 सुभे, D. 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 (for सुभे) —^a) B. G. सुभे (for सुभे)

60 V. alleg. for 60 (cf. v. 55) —^a) G. सप्तमा
 S. D. सप्तमा, N. V. B. D. 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. सुभे (for सुभे) —^a) B. 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 (for सुभे) S. N. B. D. 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 D. 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

G 5 13 60
D 5 9 64
L 5 5 87

लतानां माथने मासि फलानां वायुसेतनम् ।
अन्योन्यमालाप्रक्षिप्तं संसक्तकुलमोचयम् ॥ ६१ ॥
व्यतिरेकितमुत्सृज्यन्योन्यप्रमत्ताकुलम् ।
आसीद्वनमिवोद्भूतं सौरभं रागवत्सलम् ॥ ६२ ॥
उचितेष्वपि मुख्यं न तस्यां योषिता तदा ।

Da 10 text, Ns Da 10 11 Ms सुते (for सुत) —^a Gs
वेत्त (for मत्त) Vs illeg for पदवत्

61 Vs illeg for 61 (cf v 1 52) —^a Ba माल
Da 10 माते (for मासि) —^b Ns Ba-4 सेतने, Da
वेपथुम् (sic); Ta सेवसा (for सेवसा); Sa Da 10 11
कुलवासीय बोधित, Ns Da कुलवासी सुल (Ba also) वायु,
Da 10 11 सेतित —Da reads 61^a in marg —^c Gs
Da 10 11 वायु Vs नये (for नये) Da अन्योन्य
प्रमादित —^d Sa Da सप्तमे Ns Vs Da 10 11 सप्त,
Ba सुल (for सुल) Da [उ]पन (for [उ]पन)

62 Vi illeg up to राम in ^a (cf v 1 55)
—^a Da 10 Gs Mi Cl अति; Ns विनिवेष्टित Da 10 11
व्यतिरेकित, Da 10 Cl प्रसिद्धित, Da 10 11 in text
(for व्यतिरेकित) Ns Ba Da सुलवा, Ba वरायम्
Gs Mi सु (Mi सुलवा) Cg k 1 as in text (for
सुलवा) Sa Da व्यवेष्टित ता सुल, Ns व्यति
रेकितवत्सले Ba व्यतिरेकित सुलवा —^b Sa Da 10
व (Da 10 मासि, Ba अन्योन्य Da 10 वराय, Ms
माला (for माला) —After 60^a Vs reads
58 33-45 —Ba reads 60^a-63 in marg —^c
Da 10 [उ]पन Gs [उ]पन (for [उ]पन) —^d Sa
Ns Da 10 धीरत Da धी वीरता (sic) Gs as in text
(for धीरत) Da राक्षसव (for राक्षस) Vs v, Da 10
सु (for सु) —After 60 Ms V Ba (a) 2 a Da 10

60^a तासां निद्रावत्तयाय मुक्तिनाम मयः च ।
पद्मिनीया प्रसूतारं लक्ष्मिनीयाय हि ।
लक्ष्मिनीयाय लक्ष्मिनीयाय च ।
लक्ष्मिनीयाय लक्ष्मिनीयाय च ।

[For 1 3-4 cf 5928 —(1 4) Ba माल (for
माला) Vs वत् (for वित) Da माला]

63 Ba reads 63 in marg (cf v 1 62) —^a
Sa Ns Vs Ba 10 नविते, Ns Vi Ba 10 marg also) a
Da सुविते, Da 10 उचिते Da 10 उचिते Da उचिते,
Da उचिते (for उचिते) [Ba] (for [Ba])
—^b Ba सप्त, Da सप्त (for सप्त) Ba सप्त योषित
सप्त —^c Da 10 क्त विवेक सप्तम् Da सप्तम्, Ba
सप्तम् (for सप्तम्) Sa Da 10 11 विवेक सप्तम्, Ba
सप्तम् (for सप्तम्) Gs Ns Da 10 11 सप्तम्,
Da सप्तम् (for सप्तम्) Da 10 [स]प्तम् Da

विवेकः सप्तम् आधत्तुं भूषणाङ्गम्बरसप्तम् ॥ ६३ ॥
रागये सुखसंनिधे ताः स्त्रियो निरिधप्रभाः ।
ज्वलन्तः काञ्चना दीपाः प्रेषन्तानिमिषा यः ॥ ६४ ॥
राजनिविद्वेत्तानां गन्धर्वाणां च योषितः ।
रक्षतां चाभ्यन्तस्तस्य कामवशं गताः ॥ ६५ ॥

सुखणाङ्गम्बरसप्तम् (corrupt), Da सुवित्ताङ्गम्बरसप्तम्
(for ^a) Ns V B Da विवेक सप्तम् क्तुं भूषणाङ्गम्बरसप्तम्
(Vs Ba Da ^a)

64 Ns Vs R Da 10 11 64 —^a Gs Da रागये
Sa Vs Da 10 सप्तम् (Vs Da ^a) Cg g t as in text
(for सप्तम्) Ms रागये सुखसप्तम् —^b Da 10
(for रा) Gs सप्तम् (for सप्तम्) Sa सप्तम् (for
सप्तम्) Da 10 विवित्ताङ्गम्बरसप्तम् —Gs mostly damaged for
64^a —^c Ns Vs Da उचितम् (for उचितम्) Ta क्तम्
(for क्तम्) Sa Da उचितम् काञ्चनादीपाः, Da उचितम्
काञ्चनादीपाः Da उचितम् काञ्चनादीपाः (sic) —^d Sa
Da Ms क्तम्, Ns Vs Da 10 T क्तम् Da 10 क्तम्
Da 10 Con क्तम् Ms क्तम् (for क्तम्)

65 Ba reads 65 in marg —^a Gs Ns Da 10 11
नय, Da 10 Gs क्तम् सप्तम् Cg as in text (for सप्तम्)
Gs देवता Cg k 1 as in text (for देवता) Ns V
Ba 10 11 नयम् (Ba ^a सप्तम्) Vs ^a देवता, Ba
नयम् सप्तम् —^b Da 10 11 योषित, Gs as in text
(for ^a) —^c Ms (also) राक्षसा (hypo) (for
सप्तम्) Ba (Ba) सप्तम् (for सप्तम्) Ms
सप्तम् सप्तम् सप्तम् —^d Da 10 (for सप्तम्) Sa Da
सप्तम् Ns Da सप्तम् Da सप्तम् Da सप्तम्
Da सप्तम् Da सप्तम् (for सप्तम्) Vs V Ba 10 Da
Da (Ba) Gs Gs (Ba) सप्तम् सप्तम् (Vs ^a),
Ba सप्तम् सप्तम्, Da सप्तम् सप्तम् —After 65
Ns V Ba (a) 2 a Da 10 11

66^a सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।
सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।
सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।
सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।

[1 1-4=58 32 —(1 2) Ba सप्तम् (for सप्तम्)
—(1 2) Ba सु (for स) Vs सप्तम्, Da सप्तम्
(for सप्तम्) —(1 4) Ba सुसप्तम् (for सुसप्तम्)]
while Da 10 S ms

66^a सुसप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।
सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् सप्तम् ।

[[1 2] Gs Gs सप्तम् सप्तम् सप्तम् —(1 2) Ts
सप्तम् Cg k 1 as above (for सप्तम्) Gs Ns सप्तम्
Cg k 1 as above (for सप्तम्)]

लोहितेनानुलिप्तः चन्दनेन सुगन्धिना ।
संघ्यात्तमिनामये तोषदं सतद्विह्वलम् ॥ ६
वृत्तमागर्णेर्दिन्यैः सुरूपं क्रमरूपिणम् ।
सदृशवनमुत्तमाद्यं व्रतुमिनि मन्दरम् ॥ ७
क्रीडितोपरतं राशौ वराभरणभूषितम् ।
श्रियं राक्षसकन्यानां राक्षसानां सुरासहम् ॥ ८
पीताम्बुपरतं चापि ददर्श स महारथिः ।
भास्वरे जघने वीरं व्रतुं राक्षसधिपम् ॥ ९

निःशसन्तं यथा नामं रागं वानरोचनम् ।
आभाय परमोद्विग्नः भोऽप्यसर्वत्सुमीतम् ॥ १०
अथारोहणमागत्य वेदिस्नन्तस्यावितः ।
मुक्तं राक्षसद्वन्द्वं प्रवृत्तं सा महाशक्तिः ॥ ११
मुमुमे राक्षसेन्द्रस्य स्वपतः क्षयनोचमम् ।
गन्धस्तनि मंत्रिणे यथा प्रमरणं मदनम् ॥ १२
वाञ्छनाद्गदन्तौ च ददर्श स महात्मनः ।
विशिष्टौ राक्षसेन्द्रस्य भुजानिन्द्रजोपरमां ॥ १३

G 5 24 13
B 5 20 15
L 5 5 105

परीक्ष । Ds = [च] डर , Ds = तु स (for [च] वत्) , V₁ सप्तम्यं वानरोचनम् , Ds प्रदीयात्तममुदर (acc) —^a) Ds लोहितम् (for 'राग') Gs रापे (for 'राग') —^a) Ds = राक्षस , Ds Cyp ११ राव (for 'राक्ष') Ns गुणित Bs समिव (for 'व्यापकम्') Ds यद्विह्वलमुत्तमाद्यम्

6 ^a) Ns illeg from व स लिख्य up to १० ^a) Ds सुगन्धित (for सुगन्धिना) —^a) Bs वरसहम् (by transp) (for स्यात्तमम्) Bs (also m) = [वराभरण] (for 'वरा') —^a) V₁ वर , Bs (sup) in also) वर , Bs T₁ = Ns वरम् , Ds गृह (for 'गुणम्')

7 ^a) Ds = वृत्तम् (for वृत्तम्) Bs वागर्णेर् (for वागर्ण) Ns V B Ds = Ns मुमुमे (for मुमुमे) —^a) Ss Ds = १० ११ सुदृशं , Ds = वरप (for वरप) Ds (also in marg) —^a) वरप (for 'वरपम्') —^a) Ds = ११ सु , Cvr mg t in text (for व) Bs वर , Ds = वर , Ds वर (for वर) Bs वरप (for वरपम्) —^a) Bs (sup) in also, unmetrical) वर , Bs मदिर , Ds = वर (with hiatus) (for मन्दरम्)

८ ^a) Ss Ds = ११ श्रीमद्विराट् राज्ञौ , Bs श्रीमद्विराट् राज्ञौ , Ns V B Ds = ११ श्रीमद्विराट् , V₁ Ds = ११ विराट् राज्ञौ , Ds श्रीमद्विराट् राज्ञौ —^a) Bs वरा (for वर) Bs विरिचोपलैर्दुल —^a) After ८^a) Ns V₁ Bs Ds repeat 3^a) (followed by 265^a) Bs reads while Ds ११ 265^a) —^a) Ds विर (for विर) Ss Ns V B Ds = ११ ११ विर (for विर) Ds कल्पय (for 'कल्पय') —^a) Ns illeg , Bs = राक्षसोना , Gs राक्षस च , V₁ सतत च (for सतसता) Gs सुमाद्य

9 Ns illeg for १० —^a) Ds द्वि (for द्वि [व] वि) Ss V₁ Ds = १० पालातुपरतं चैव (V₁ डर) , Ns V₁ Bs = १० पीताम्बुपरतं च , Bs पीताम्बुपरतं चित्त Ds = १० पालातुपरतं (by transp) Bs व ददर्श (for ददर्श स) Ns ददर्श दरे वृष —^a) Ds मातुरे (for मातुरे) Bs वीर (for वीर) Ds मातुरे ददर्शवर्ध —^a) Ns Ds वरप , Ds वरुत्त (for वरुत्त) Ns Ds = ११ राक्षसेन्द्र , Bs ददर्श

वरी (for राक्षसधियम्) —^a) After 9 Ns V B Ds read 5 9 6-7 while Ds ११

266^a विरिचोपलैर्दुलैः वरपेन्द्र वरपम् ।

10 T₁ = ११ १०^a) —^a) V₁ Ds = ११ ११ T₁ G V विरपत Bs महा (for वरप) —^a) V₁ राक्षसोचनम् V₁ वरपेन्द्र (for वरपेन्द्रम्) Bs स वर वरपेन्द्रम् —^a) After 10^a) Bs ११

267^a वरुत्त व वराधारी येवकार मुदुत्तम् ।

—^a) Ss Ns Ds = ११ वरुत्त (Bs Ds 'व') मन् V₁ Bs Ds = ११ Gs V₁ मन्पेन्द्र (for सोऽप्यमन्पेन्द्र) Ss Ns Ds = ११ ११ विरिचोपलैः , Ns V₁ Bs = ११ वरपेन्द्र , V₁ वरपेन्द्र , Bs वरपेन्द्र , Ds विरिचोपलैः , Ds वरुत्त (for वरुत्तम्) Bs वरपेन्द्र वरप

११ Ns V₁ B Ds transp ११ and ११ —^a) Bs वरप Ds वरप (for वरप) —^a) Ds [च] वरप (for [च] वरप) Bs वरपेन्द्र , Ds = ११ वरपेन्द्र (for वरपेन्द्र) Ns Ds वेदिकावस्तिता V₁ वेदिकावस्तिता , —^a) Bs वरपेन्द्र , Ds = वीर (for वीर) Ds T₁ = वरप (for वरपेन्द्र) —^a) V₁ Bs = ११ वीर (for वीर) , Bs वीरपेन्द्र , Ds = वीरपेन्द्र (for वीरपेन्द्र) Ds महा (for महा)

१२ Ns V₁ B Ds transp ११ and ११ —^a) Ns V₁ Bs = ११ वीर (Bs च) , Bs वरपेन्द्र (for वरपेन्द्र) —^a) Ds = ११ (imp) ११^a - ११^a) V₁ वरुत्त (acc) T₁ वरुत्त (for वरपेन्द्र) Ds वरपेन्द्र वरुत्त (for 'वरपेन्द्र') —^a) Ds वरुत्त (for वरुत्त) , Ns V Ds = वरुत्त (for 'वर' —^a) Ds = ११ वरुत्त Ns V₁ B Ds वरपेन्द्र वरुत्त विरि

१३ Ds = ११ ११^a) (cl. v. 1) ११^a) —^a) Ss Ds = ११ वरुत्त च , Ns V₁ B Ds वरुत्त (Bs ong 'व' [sic]) व , V₁ Ds = ११ वरुत्त (V₁ वरुत्त) , Gs वरुत्त (for 'वरुत्त') V B Ds [व] व , Ds T₁ = ११ वरुत्त (for वरुत्त) Ns वरुत्त Ns Ds = ११ V₁ B Ds वरुत्त (for वरुत्त) —^a) Ns V B Ds वि

G 5 24 1
B 3 10 1
L 5 5 96

तत्र दिव्योपमं मुख्यं स्फटिकं रत्नपूषितम् ।
अवेक्षमाणो हनुमान्दृष्ट्वा श्रयणात्मन् ॥ १
तस्या चैतन्मये देशे सोऽप्यमान्यमिषूषितम् ।
ददर्श पाण्डुरं तत्रं तस्राविपत्तिर्निशम् ॥ २
बालव्यजनहस्ताभिर्यौज्यमानं समन्ततः ।

8

Ms. s begin with श्रीरामायणम्

1. a) Ds s लो, Ts लु (for लु) Ss Ms Ds-4
10:11 गुण, Ds Ms रत्न (for रत्न) Ss V B Ds ल
{Ds [in marg.]} दिव्योप (Ss "ह" म ल —) Bs देव,
Ds दृष्ट (for दृष्ट) Ss Vs शोभित (for पूषितम्)
—After 1st, Gs reads 2nd for the first time here,
repeating it in its proper place —Dn om (hapl)
1st-2nd —) Ss Ds-1:10 ल (Ds ल) दिव्यमान्यो, Ss V
B Ds दिव्योप (Rs s "ह") Ds मान्यो, Cont as in
text (for मान्यो) —) Ss N V B (Bs [in marg.])
Ds s s s s ल (Rs ल) रामाय, Ds बालव्यजन, Gs s s
text (for रामायणम्) —After 1 Ss Ss Ds s s s
read 3rd Ss Vs Ds-4 Ds read 4th, Vs reads for
the first time 3rd repeating it after 8th while
Ds 1:10 Ss 10s

265^a रामकायनचित्तमिदं दृष्ट्वा वरुणम् ।
महासगरलोचनैरुत्तरा महात्मने ।

[(1:1) Ds विपत्ति (for "ने") Ds Gs देवदत्त Cmg t
as in text (for देवदत्त) —Ms damaged from ने
in वरुणम् up to first वा in 2 —(1:2) Ds s s
Gs Ms Ct (s) लो (Ds om लो) लु (for लु)]
—Thenceforth Ds Gs Ms cont 264^a

2 Ds om 2nd (cf v l 1) Bs om 2nd —)
Ds स (for लु) Gs lacuna from से up to लो
10 —) Ss Ss Ds Ms s लो (Ms ला) जगन्नाथ, Ss
V B s s Ds गगन, Ds जगन्नाथ, Ds दिव्य
मान्य Gs लोच (for लोचमान्य) Ds Ms [ट] ल
शोभित (for विपूषितम्) —After 2nd Ts reads 4
Gs repeats 2nd here (cf v l 1) —) Ds लु पाण्डुर,
Ts Ms पाण्डुर (for पाण्डुर) —) Ds लु (for लु)
Vs लोच (for लोचमान्य) Bs लोचमान्योपमं Cg
उपमं महावनेति लोच पर "लुच" विपूषितम् इत्यादि लोच ।
लु पर लोचमान्योपमं । अन्यत्र लु लोचमान्योपमं । Cg
लोचोपमं । लु पर लोचमान्योपमं । इति लोच एवमादि लोच
लोचोपमं लोचमान्योपमं —After 2, Ss Ds s s s

मन्वैष त्रिविधैर्लुचं लुचमान्योपमं ॥ ३

परमास्तरणास्तीर्णमात्रिकाग्नितन्त्रम् ।

दायाधिरसाल्याना समन्तादुपशोभितम् ॥ ४

वासिष्ठीमूर्तसंकाशं प्रदीप्तोत्तमचन्द्रम् ।

लोहितार्धं महाबाहुं महारत्नतामसम् ॥ ५

read 4 Ds s Ts Gs Ms s 10s whole Ts s 10s after
3rd whereas Ds Gs Ms cont after 263^a

264^a लोचमान्योपमं त्रिविधं लुचमान्योपमं
मन्वैष त्रिविधैर्लुचं लुचमान्योपमं ।

[(1:1) Ds Ts s Ms s विपत्ति (for "ने") —(1:2)
Ds लोचमान्योपमं (for the prior half) Ds लुच मान्य,
Gs लोचमान्य Cmg t as above (for लोचमान्य)]

3 Ds reads 3rd after 4 Ss illeg from स; in "up
to स in 4 —For 3rd Ss Vs Bs Ds subst. and read
after 3rd (र), Vs Bs subst. and read after 3rd,
Bs subst. and reads after 8th Dn ms after 8th

265^a वीर्यवान् परमोक्तिर्लोकपद्मनक्षत्रिणि ।

(Ss Vs Bs वीर्यवान् (for वीर्यवान्) Dn वीर्यो (for
"वि")]

—After 3rd, Ts s 10s 264^a Ds om 3rd Ss Ss
Ds s s s read 3rd after 1 Ss Bs Ds read 3rd
(first time) after 4th while Vs reads 3rd (first
time) after 1 and all repeat 3rd after 8th —)
Ss Ss Bs (second time) Ds s भक्तिभिर (for
भक्तिभिर) Vs second time) बहुभिर, Ms damaged (for
विपत्ति) Vs (first time) विपत्ति, Bs (second time)
लुच, Ds लुच (for लुच) —) Ss (first time) Vs
(second time) Bs Ds (second time) लुचमान्य,
Vs लोच, Bs लोच, Gs लोच (for लोच) Bs लोचमान्योपमं

4 Vs om 4th Ss Ds s s s read 4 after 2 Ss
Vs Bs Ds read 4th after 1 Ts reads 4 after 2nd
—) Ss Ds s परमास्तरणं चैव, Bs परमास्तरणादीन् Ds
लुचमान्योपमं चैव Gs महासगरलोचनम् —) Ss Ss
Ds s s लुच, Ds लोच (sc) Cmg t as in
text (for लोच) Ss लोच, Bs लोच (for
लोचमान्य) Ds लोचमान्योपमं —After 4th Ss Bs Ds
read 3rd for the first time —) Ds लोचमान्य (sc)
(for लोचमान्य) Gs लुच (for लुच) Bs लोचमान्य (for
लोचमान्य) Ms लोच लोचमान्य (sc) —After 4,
Ds reads 3rd

5 —) Ss V B Ds लोच, Gs लुच, Ms लोच (for
लोचमान्य) —) Ss Ss B Ds-1 लोच, Dn ल (for

लोहितेनातुलितान्नं चन्दनेन सुगन्धिना ।
 मध्यास्तमिवास्त्रये तोपदं सतटिदृष्टम् ॥ ६
 वृत्तमातरणैर्दिव्यैः सुरूपं कामरूपिणम् ।
 सङ्कलनमुत्साह्यं प्रसन्नमिदं मन्दरम् ॥ ७
 श्रीदत्तोपरतं रामौ उरभरणभूषितम् ।
 त्रिपुं रावमन्यानां राधमानां सुसाहसम् ॥ ८
 पीत्वाभ्युपगतं चापि ददर्श स महाकायः ।
 भास्वरे ज्वने वीरं प्रसुप्तं राक्षसाधिपम् ॥ ९

विश्रमन्तं यथा नामं राघवं वानरोचमः !
 वासाद्य परमोद्विगः सोऽप्यार्पितुर्भीततत् ॥ १०
 वदारोहब्रह्ममाद्य वेदिस्त्रन्तरमाश्रितः ।
 सुप्तं राघवस्यार्द्रं प्रेक्षते स महाकायः ॥ ११
 श्रुत्युरो राक्षसेन्द्रस्य स्वपतः ज्वनोचमम् ।
 मन्वहलितं संश्लेषे यथा शस्त्रार्थं पदम् ॥ १२
 काशनाद्बद्धनद्धौ च ददर्श स महात्मनः ।
 निषिद्धौ राक्षसेन्द्रस्य सुवाग्निध्वनोपमौ ॥ १३

G. 5 24 25
 B. 5 20 23
 L. 5. 3 308

प्रकीर्तः Ds - [उत्तर, Ds तु स (for [उत्तर], Vs लक्ष्मणचक्रवर्त्त, Ds प्रदीपमनुवृत्त (s c) -] Ds रोहितव्य (for 'राहित') Gt राघ (for 'राघु') -] Ds राघव, Ds व्युत्पद्य दत्त (for 'दत्त') Ss भूषित, Bz लक्ष्मण (for 'राघवम्') Bz वक्रिपुत्राशुकादृत

6 *) Ss illeg from s 10 तिष्ठत् up to 8 -] Ds सुगन्धित (for सुगन्धिना) -] Bz रावमन्याम् (by transp.) (for सेव्यारवम्) Bz (also m) s [वा]क्यत् (for 'वै') -] Vs दत्त, Bz (sup m also) दत्त, Bz Ts s Ms नय, Ds -दृष्ट (for दृष्टम्)

7 *) Ds + कृतम् (for कृतम्) Bz मय + रणैर (for माय) S V B Ds Ms मुद्वे (for दिव्ये) -] Ss Ds s 10 11 सुदृष्ट, Ds स्रष्टव (for सुस्रष्ट) Bz (also in marg) वासिष्ठ (for वसिष्ठम्) -] Ds s 11 सु, Gt m g t as in text (for स) Bz नय, Ds -नय, Ds स्रष्ट (for स्रष्ट) Bz स्रष्टव (for सुस्रष्ट) -] Bz (sup m also, unmetrical) स्रष्ट, Bz स्रष्टि, Ds 11 स्रष्टव (with hints) (for स्रष्टव)

8 *) Ss Ds s 10 श्रीकाशितं रात्रौ, Ss श्रीदत्तो विलस रात्रौ Ss V B Ds 11 श्रीदत्तः Vs Ds 10 11 विलस रात्रौ Ds श्रीदत्तोपरतं रात्रौ -] Bz नय (for नय) Bz दिव्यवर्णैर्गुणैर्दुष्ट -After 8*, Ss Vs Bz Ds repeat 3* (followed by 265*), Bz reads while Ds ms 265* -] Ds द्विष (for द्विष) Ss S V B Ds s 10 11 द्विष (for द्विष) Ds कलसात् (for 'कलसात्') -] Ss illeg, Bz s 10 राक्षसीनां, Gs राक्षस च, Ms भवत च (for राक्षसाद्य) Gs सुसाहस्य

9 Ss illeg for 4* -] Ds द्वि (for first [म]ति) Ss Vs Ds 10 पात्रापरतं चैव (Vs उत्तर), Ss Vs Bz s 10 चैव च विलस, Bz चैव मन्वहलितं विलस, Ds s 10 11 चैव चैव (by transp.) Bz वदार्थ (for वदार्थम्) Ss वदार्थ द्वि वृत्त -] Ds मयुरे (for मयुरे) Bz वीर (for वीर) Ds माहरी ज्वनोपमौ -] Bz Ds वदार्थ, Ds मयुर (for प्रसुप्त) Ss Bz s 11 Gs राक्षसेभ्य, Bz राक्ष

वर्ण (for राक्षसाधिपम्) -After 9 Ss V B Ds read 5 9 6-7, while Ds ms

266* द्विषवत्पुनरावृत्ते राक्षसेन्द्र महात्मम् ।
 10 Ts s 10 11 20* -] Vs s Ds s 10 11 Ts Gt M निषसत् Bz यदा (for यदा) -] Vs रावमोचम Ms रावमं (for रावमोचम) Bz व वदा कपिपत्तन -After 10*, Bz ms

267* दृष्ट्वा व महावीरं येषां च सुदृष्टम् ।
 -] Ss Ss Ds 11 श्लेष (Ss Ds 'वा') कर्षे, Vs Bz Ds s 11 Gt 2 Vs श्लेषवर्ष (for लोऽप्यारण्य) Ss Ss Ds s 10 11 विनीतम्, Ss Vs Bz Ds वनीतम्, Vs लवीतम्, Bz अपेक्षी, Ds विनीतम्, Ds वनी (for सुगीतम्), Bz परम निषसत्

11 Ss Vs B Ds transp 11 and 12 -] Bz नय Ds नय (for नय) -] Ds [उत्तर] नय (for [उत्तर] नय) Bz वासिष्ठ, Ds Ms वासिष्ठ (for वासिष्ठ) Ss Ds वेदिभक्तवर्षित Vs वेदिभक्त समाहित -] Bz तथै Ds वीर (for वीर) Ds Ts स्रष्टव (for स्रष्टव) -] Vs Bz s 10 Ds द्वि (Ds वी) श्लेषः Bz द्विषते च Ds प्रेक्षते व (for प्रेक्षते व) Ds सदा (for सदा)

12 Ss Vs B Ds transp 11 and 12 -] Ss Vs Bz s 10 वदो द्वि (Bz च), Bz सवनी (for सुवनी) -] Ds s 10 11 (supl) 12* -] Vs प्रसुप्त (supl) Ts स्थापित (for स्रष्टव) Ds ज्वन ज्व (for 'ज्वनम्') -] Ds दृष्टेन (for दृष्टिनि) Ss V Ds स्रष्टि (for 'दृष्टि') -] Ds s 10 11 प्रसुप्त Ss Vs B Ds वदा प्रसुप्ते विरि

13 Ds s 10 11 20* (cf. w 12) -] Ss Ds 10 वदो च, Ss Vs B Ds वदा (Bz वद 'वा' [supl]) व, Vs Ds s 10 सवनी (Vs 'द्वार'), Gt वदेन (for वदो च) -] V B Ds [म]त्त, Ds Ts s 10 सु (for स) Ss महाद्वि Ss Ds Ms (also m) g t as in text 'द्वि (for 'वद' -] Ss V B Ds द्वि

G 5 14 26
B 5 30 16
L 5 5 109

पेरान्तविपाषाणैरपिहितकृतमणौ ।

वज्रोक्षितपद्मिनीसौ पिप्पुचकपरिवृतौ ॥ १४

पानीं सममुद्रातसौ संभतौ बलसंयुतौ ।

सुलक्षणनराकुष्ठौ सङ्कुक्षितलङ्घितौ ॥ १५

संहतौ परिचाकरो कृतौ करिक्रोशमौ ।

विशिक्तौ शयने शुभ्रे पञ्चश्रीषाणिवोरमौ ॥ १६

(V ५२) क्षिप्रम् (for 'सी') —^a) Ds चक्राक्षिण (for चक्रोक्षितौ) Ns V B Ds सुकाक्षिणचक्राक्षिण Ds चक्राक्षिणचक्रोक्षितौ

14 ^a) Ss Ds १११०-११ ११ (D ११ ११) सङ्कुक्षित (for 'स') Ds विमलद्विद (sic) (for विपाषाणैः) —^a) Vs D ११११ Tn Gs Ms Cs भाषीदन् Ds भाषीदन् Cr as in text (for भाषीदित्) Ss Ds 10 कुक्षयौ Ns V B Ds 11 कुक्षयम् (D 11 11) Ck as in text (for कुक्षयौ) —^a) Ds वज्र (for वज्र) Ss सीतलो (sic) Ns Ds 12 सीतलो Ns 'लो' Ns Vs Ds 13 सीतलो Vs Ba सीतलो (for सीतलो) —^a) om 14^a —^a) Ns Ds 15 वज्रसुख (Ns 'व' (for विसुख) Ds Ms वसिष्ठौ (for 'सौ') Ss Ds राक्षो सुवपरीक्ष्यौ Vs Ba Ds वज्रसुख (Vs 'व' परिक्ष्यत् Vs Ba Ds 16 वज्रसुखपरिक्ष्यत् (D 16 16) Ba वज्रसुखपरिक्ष्यत्

17 Ds 11 om (hapl ?) 25^a —^a) Ss Ns Ds सङ् (for सङ्) Ss Ds अनुवासी सौ Ns अनुवासी, Ds वज्राक्षौ (for सुकाक्षौ) —^a) Ts Gs Cmp सङ्गौ Cr mg t as in text (for सङ्गौ) Ds सङ्गौ (for सङ्गौ) Ss Ns Ds सङ्गौ सङ्गित् (D 17 17) Ss सङ्गौ (D 17 17) 'सि' ली सङ्गित् —^a) For 15^a Ns V B Ds subset

26^a वज्राक्षौ सङ्गौ सङ्गित् सङ्गित् सङ्गित् सङ्गित् ।

[Bs [स]ङ्ग (for [स]ङ्ग) Ba सङ्गित् सङ्गित् (for the prior half) Ns सङ्गित् (for सङ्गित्)]

—^a) Ss V B Ds वज्रसुख Tn कुक्षयम् Ds 11 वज्र (D 11 11) Ss वज्र (D 11 11) —^a) Ms Ds 12 Gs Ms Cs सुवपरीक्ष्य Ba 13 सुवपरीक्ष्य (for सुवपरीक्ष्य) Ns सुवपरी Ns V Ba 14 Ds स (D 14 14) hapl 15 सङ्ग (for सङ्ग) Ss Ds सङ्गित् सङ्गित् Ns सङ्गित् Ss Ds सङ्गित् also in marg 'सुम' सङ्गित् Ds 11 स (D 11 11) सुवपरीक्ष्य Ds 'सि' विवपरीक्ष्य Ck Ds सुवपरीक्ष्य सङ्गित् सङ्गित्

16 ^a) Ns सङ्गौ Ds सङ्गौ Ds सङ्गौ Ts भाषी Ns सङ्गौ Cr mg t as in text (for सङ्गौ) Ss Ns Ds 11 सङ्गौ (for सङ्गौ) Ds सङ्गौ (in marg) सङ्गित्

अश्वत्थवल्कलेन मुक्षीतेन मुपान्धिना ।

कन्दनेन परार्थेन स्तुतिर्लक्ष्मी रत्नकृतौ ॥ १७

उत्तमस्त्रीविमृदितौ यन्त्रोत्तमनिपेक्षितौ ।

यक्षपथगमन्वर्धदेवदानरादिभौ ॥ १८

ददर्श स कपिस्तस्य बाहू शयनसंस्थितौ ।

यन्दस्मान्तरे मुक्षौ महाहौ रुचिताग्रि ॥ १९

कपोतौ Gs यक्षोत्तमनिपेक्षितौ (for ^a) Ns V B Ds विमृदि परिषदाग्रान्तराग्रिकोपेक्षितम् —^a) Ns 11/12 from कि up to 21/22 in ^a) Ss Ns Vs 11 Ds 11/12 विमृदि Ds विमृदि (for विमृदि) Vs विमृदिगमनान्तराग्रि शुभ्रे —^a) Ns 11 11 Ds यक्षोत्तमनिपेक्षितौ Ck Cr प्रपथग विमृदिगमनान्तराग्रि वदस क्षीर्वाङ्गित् सङ्गित् । द्वितीयस्य निपेक्षितौ Ck

17 ^a) Ss सङ्गौ Vs सङ्गौ Ba (after corr as in text) सङ्गौ Ba निधि (for सङ्गौ) Ns Vs B Ds कोहित (for सङ्गौ) —^a) Ss Ds वदस Ns V B Ds 11 Ms वीक्ष्येन Ds वीक्ष्येन स (for वीक्ष्येन) —^a) Ss Ds वीक्ष्येन स (for वीक्ष्येन) Ba वीक्ष्येन Ds वीक्ष्येन (for वीक्ष्येन) —^a) Ss Ns Ds 12 वीक्ष्येन Ds 11 सङ्गौ Ds वीक्ष्येन (for वीक्ष्येन) Ns Vs Ba 13 वीक्ष्येन Ds वीक्ष्येन वीक्ष्येन Vs वीक्ष्येन वीक्ष्येन 11 वीक्ष्येन वीक्ष्येन (sic) Ds वीक्ष्येन वीक्ष्येन —^a) After 17 Ns V B Ds 11

26^a बाहू सङ्गौ सङ्गित् सङ्गित् सङ्गित् सङ्गित् ।

[Ba Reform corr as above] [B] 11 (for [B] 11) Vs सुवपरीक्ष्यम् (for the post half)]

—^a) Thereafter Ns Ba 14 Ds read 31

18 B om 18 18^a Ss Ts om 18 18 Vs om 18 20 Vs om 18^a Ts transp ^a 20^a —^a) Ds सुवपरीक्ष्य (for सुवपरीक्ष्य) —^a) Ss Ds 11 वीक्ष्येन Ds 12 [sic] 11 (for वीक्ष्येन) Ss Ns Ds वीक्ष्येन Ns 'वि' ली Ts Ms वीक्ष्येन (for वीक्ष्येन) —^a) Ms वीक्ष्येन (for वीक्ष्येन) —^a) Ss वीक्ष्येन Ns Ds 11 वीक्ष्येन Ds सुवपरीक्ष्य Gs सङ्गौ Cr as in text (for वीक्ष्येन) Ms वीक्ष्येन वीक्ष्येन —^a) After 18 Vs reads 31

19 Ns Vs B Ds om 19 (cl v 1) 18 Vs om 19-20^a —^a) Ms transp वदस and स —^a) Ss Ds 11 सङ्गौ Ds सुवपरीक्ष्य (for सङ्गौ) Ck Cr 12 वदसि सुवपरीक्ष्य विमृदिगमनान्तराग्रि Ck 13 वदसि स वीक्ष्येन वदसि विमृदिगमनान्तराग्रि वदसि । Gs [B] वदसि (for [B] 11) Ds सुवपरीक्ष्य (for सुवपरीक्ष्य) —^a) Ds सुवपरीक्ष्य (sic) (for सङ्गित्)

पादमूलगताथापि ददर्श सुप्रसादनः ।

पत्नीः स प्रियभार्यसा तस्मात् राक्षः फोतेहे ॥ २८

शशिप्रकाशदत्ता वरकुण्डलमुपिताः ।

अम्बानमाल्याभरणा ददर्श हरियुग्मः ॥ २९

नृत्तादित्रकुला राक्षसेन्द्रमुखाङ्गुमाः ।

वराभरणधारिण्यो निष्कणा दहरो कपिः ॥ ३०

वज्रवैद्यर्गमाणि अवधानेनपु योपिताम् ।

ददर्श तापनीवानि कुण्डलान्वज्रदानि च ॥ ३१

तासां चन्द्रोपमैर्वनैः शुभैर्ललितकुण्डलैः ।

मिराज निमानं तन्मस्तारभागैरिव ॥ ३२

28 B and 11 om 28^{ab} (cf 71 III and 19 resp) —^a) V₁ D₁ T₁ G₁ एवमूल, Cnt as no text (for "स") D₁ [न] गताक्ष (for राक्षस) D₁ [न] एव (for [न] वि) —^b) S₁ D₁ 4 10 11 T₁ G₁ ददर्श स, S₁ V₁ स दहरो (for दहरो सु) —^c) S₁ N₁ D₁ 4 10 वरीरसा, S₁ V₁ B₁ D₁ वरीरसः, V₁ वरपत्न्या, 12 G₁ एषी स (for एषी स) D₁ स एषीरसा विषा वार्याम् —^d) S₁ D₁ एषा, V₁ B₁ 4 एषा (for एषी) B₁ एषीविपरोक्षदा

29 B₁ om 29^{ab} —^a) D₁ सत्तम (for प्रसाद) —^b) T₁ G₁ M₁ 1 काक्ष (for वर) S₁ V₁ D₁ 4 10 11 M₁ भूषणा, S₁ 4 मरिता, D₁ भूषिण (for भूषिता) —^c) S₁ D₁ 4 11 12 B₁ D₁ [न] माला (for माला) V₁ B₁ 4 D₁ माला (for माला) —^d) S₁ D₁ 10 प्रमुखा (for एषी) S₁ हरिकुल, G₁ स महापति S₁ V₁ B₁ D₁ सोपदगुणधारिणी

30 ^a) S₁ V₁ B₁ D₁ 4 10 T₁ सुप्र D₁ सुप्र, D₁ सुप्र (for सुप्र) —^b) T₁ राक्षसव (for राक्षसेन्द्र) S₁ D₁ सुप्र (S₁ "स" का), B₁ सुप्रसा, G₁ सुप्रसा, M₁ सुप्रसा (meta) Cvr 30 ght as no text (for सुप्रसा) —^c) S₁ N₁ V₁ D₁ 4 10 11 वरपत्न्या, S₁ V₁ B₁ D₁ सत्तमा, Cvr 30 ght as no text (for वरपत्नी) —^d) D₁ ददर्श (acc) (for दहरो) T₁ 2 G₁ M₁ हरि (for हरि) S₁ D₁ स ददर्श वरपत्न्या, M₁ D₁ 10 नि (S₁ D₁ नि) वरपत्न्या तं विप्र, S₁ V₁ B₁ 4 D₁ विप्रो वरपत्न्या V₁ "दा" वरा B₁ वराभरणधारिण्य, D₁ विप्रुणा वरिता विप्र 4 C₁ वराभरणधारिण्य इति वरपत्न्या द्वितीयं प्रपञ्च, C₁ वराभरणधारिण्यो वराभरणधारिणीति वरपत्न्या द्वितीयं प्रपञ्च। द्विः (प१) न्या मरिताविप्रा दहरो। मरिताविप्रा मरिता। Cnt वरपत्नी धारिणी 1, C₁ वराभरणधारिण्य इति द्वितीयो वरपत्न्या। द्विः न्या धारिता। इति इति वरपत्न्या द्वितीयं प्रपञ्च। 4—After 30, V₁ B₁ 10 S₁ D₁ (1 18) ins after 32, while V₁ (second time) ins after 281^a

274^a इत्यादिवापि सुप्रसा कायिकुण्डला वरपत्न्या ।

कायिकादन्वयार्थं प्रपञ्चमुपपन्नम् ।

मरिताविप्रा वरपत्नी वरपत्न्या सुप्रसा सुप्र ।

वराभरणधारिण्यो वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्न्या वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वाहपि वरपत्न्या वरपत्नी वरपत्नी ।

वराभरणधारिण्यो वरपत्नी वरपत्नी ।

वराभरणधारिण्यो वरपत्नी वरपत्नी । [10]

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी वरपत्नी ।

अन्या कनकसंकाशैर्धूपीर्धर्मनोरमैः ।
 मृदङ्गं परिपीक्यङ्गैः प्रसुप्ता मत्तलोचना ॥ ३८
 भुजवार्थान्तरस्येन कक्षगेन कुशोदरी ।
 पद्मेन सहान्विता मुक्ता मदकृतश्रमा ॥ ३९

Da om 37-38 —^a) Da 10 Ga Ma वीक्य, Ta वेपु,
 ६७ as in text (for वपु) Ga प्रसुप्ता कनकोचना (for^a)
 Si Si Va (second time) Di-4 30 31 अन्या वीक्य
 कनकोचना प्रसुप्ता मत्तलोचना —After 37^{ad} Da 10 S ms

277^a ॥ विपद्यत पूषा लक्ष्मा ॥ कामिनी ।
 विपद्यी परिपृक्षन्त्या निष्का नृपकायिनी ।

[(1 1) Da रर Da 10 रर (for रर) Ga लक्ष्म
 (for 'ला) Ti 1 मविनी (for 'वा') Da 10 Ga Ma लक्ष्म
 दि (Ma र) कामिनी (for the post half) —(1 2)
 Da 1 ॥ (for रर)]

—^a) Mi damaged from हा up to म —After 37^a,
 Si reads 33^{ad} (followed by 275^a) —Mi illeg for
 37^a —^a) Ta Ga Ma कामिनी (for मा) Si Va (second
 time) Di-4 1 1 लक्ष्मा मत्तलोचना (Da 1 1 लक्ष्मा) —After
 ॥ Si ms 275^a Va (second time) Di-4 1 1 read
 33^{ad} (followed by 275^a)

35 Vi om 38 (cf vi 32) For sequence in
 Si Va B De cf vi 33 Da om 38 (cf vi 37)
 —^a) Da विप, Da 10 लक्ष्मा, Ga क-वा (for लक्ष्मा)
 Va (second time) लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा' —^a) Si Si
 Va (second time) Di-4 1 1 लक्ष्मीना Da ने पयोधरी
 (Va 'रा' —^a) Da लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Si Si
 Va (second time) Di-4 1 1 लक्ष्मा (Da लक्ष्मा) Di Si
 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Di-4 1 1 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) —^a) Si Si Va (second time) Da 1 1 लक्ष्मा लक्ष्मा
 Di 1 1 1 लक्ष्मा लक्ष्मा —For 37 38 39
 Va (first time) B De 38 39 whole Si Da-4 1 1 ms
 only 1 3-4 after 38

278^a विपद्यत लक्ष्मा लक्ष्मा पयोधरी ।
 मृदङ्गं परिपीक्यन्त्या मुक्ता कनकोचना ।
 आलितपेषु ललितकृत्वा प्रसुप्ता पद्मेन विप ।
 वेपुषाम्मदङ्गका प्रसुप्ता पद्मेन विप ।

[(1 1) B पयोधरी (for 'पयो') —(1 2) Da लक्ष्मा
 (for लक्ष्मा) Va लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा') —Va om
 1 3 —(1 3) Si Si Da 1 1 लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा')
 (Si Da 'लक्ष्मा' लक्ष्मा (Si illeg from लक्ष्मा up to लक्ष्मा) .
 Si लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा') (m also लक्ष्मा) व लक्ष्मा B लक्ष्मा
 लक्ष्मा Di 4 लक्ष्मा लक्ष्मा (for the prior
 half) Si B De लक्ष्मा B (m also 39 10 Si)
 लक्ष्मा लक्ष्मा, Di-4 1 1 लक्ष्मा लक्ष्मा —(1 4) Si B

विपद्यं परिपृक्षन्त्या तथैवास्तु विपद्यिमा ।
 प्रसुप्ता लक्ष्मा कनकोचना भामिनी ॥ ४०
 कनकोचना नारी भुजसंभोगवीरिणम् ।
 कृत्वा कमलपत्रादी प्रसुप्ता मदमोहिता ॥ ४१

वेपुषा Si Da वेपुषा Si विपद्य (m also 38
 above) (for वेपुषा) Va वेपुषा (for वेपुषा) Da
 लक्ष्मा लक्ष्मा Da 1 1 लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा') Da लक्ष्मा
 वेपुषा व (for the prior half) Si लक्ष्मा Da लक्ष्मा
 (for लक्ष्मा)]

39 Vi om 39 (cf vi 32) For sequence in
 Si Va B De cf vi 32 —^a) Da लक्ष्मा (for लक्ष्मा)
 Si Si Da 1 1 1 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Si Da 1 1 1
 [लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा') लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा')
 लक्ष्मा (for 'लक्ष्मा') —^a) Si Si Va (second time) Di-4
 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Si Va (first time) B De लक्ष्मा,
 Di-4 लक्ष्मा, Da लक्ष्मा लक्ष्मा, Si लक्ष्मा (for
 लक्ष्मा) —^a) Da 1 1 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Si Va (second
 time) लक्ष्मा Si 'लक्ष्मा' Da Si लक्ष्मा Ga लक्ष्मा
 (for लक्ष्मा) Si Di-4 1 1 लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा Si
 Va (first time) B De लक्ष्मा लक्ष्मा —^a) Da
 लक्ष्मा लक्ष्मा, Da लक्ष्मा लक्ष्मा (hypen) (for लक्ष्मा) .
 Ga transp लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा Si Da लक्ष्मा लक्ष्मा
 लक्ष्मा लक्ष्मा (for लक्ष्मा)

40 Vi om 40 (cf vi 32) For sequence in
 Si Va B De cf vi 33 Va (second time) om
 40 —^a) Da विपद्य Di-4 1 1 विपद्य, Ga 1 1 1 text (for
 विपद्य) Va (first time) Si Si Da लक्ष्मा लक्ष्मा Di लक्ष्मा
 (for लक्ष्मा) —After 40^a Si Da 1 1 1 read 42^{ad}
 omitting (hapl) 40^{ad} to 42^a —^a) Si लक्ष्मा लक्ष्मा
 ॥ लक्ष्मा लक्ष्मा (for लक्ष्मा लक्ष्मा) Na B De लक्ष्मा
 Va (first time) Da Si लक्ष्मा Da विपद्य (for
 विपद्य) Da लक्ष्मा लक्ष्मा भामिनी Da लक्ष्मा विपद्य
 लक्ष्मा —After 40^{ad} Da ms

279^a लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा ।
 —Si illeg from लक्ष्मा up to लक्ष्मा —^a) Da लक्ष्मा,
 Ti 1 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Da लक्ष्मा Ga लक्ष्मा (for लक्ष्मा)
 Va (first time) लक्ष्मा लक्ष्मा लक्ष्मा —^a) Da 1 1 1 Ga
 लक्ष्मा (for लक्ष्मा) Na B De लक्ष्मा, Da लक्ष्मा,
 Ti लक्ष्मा (for लक्ष्मा)

41 Vi om 41 (cf vi 32) For sequence in
 Si Va B De cf vi 33 Si Va (first time) B
 De 1 1 1 (hapl) 41^a-44^a 1 1 1 om (hapl) after
 लक्ष्मा in 42^a up to लक्ष्मा ॥ 41^a 1 1 transp 41^a
 and 42^a —^a) Si Si Va (second time) Di-4 1 1
 लक्ष्मा (Si Da लक्ष्मा लक्ष्मा) Di 'लक्ष्मा', ॥ लक्ष्मा, Di

G 5-13 0
B 5 100 49
L 5 3 140

कलशीमपविद्यान्या प्रमुखा भति कामिनी ।
वसन्ते पुष्पधरला मालेर परिवारिता ॥ ४२
पाणिभ्यां च कुचौ काचित्सुवर्णरत्नलोभयौ ।
उभयहस्ताभ्यां मुक्ता निद्रानलपरजिता ॥ ४३

अन्वा कमलपत्रासी पूर्णन्दुमदृशना ।
अन्वापालिद्वय सुशोभी प्रमुखा मदनिद्रता ॥ ४४
आलोयानि निचिराणि परिपन्थ्य सस्रियः ।
निषीदत च कुचैः मुक्ताः कामिभ्यः शम्भुरागिर ॥ ४५

मालयन (for मालयन) Vs (first time) कविप्रदरा
शिव —⁴) Gs सुव (for सुव) Ks Vs (both times)
B Ds Ms Cn समय, Cvr gkt as in text (for
-समय) Ss Ns Vs (second time) Ds Ms सीरिया-
Cvr gkt as in text (for 'सुव') Ds सुचि समय
सीरिया —Ss Ds om 41st —⁴) Ns illeg Ms
Vs (first time) B Ds कामलोदित, Vs (second
time) Ds 411 पाद, Ts वरणीय (for मदोदित)
Gs मुक्ता मदोदित

42 Vs om 42 (cf v 32) For sequence in
Ns Vs B Ds, cf v 33 Ss Ds read 42nd omitting
(hapl) 40th to 42nd after 40th Ns Vs (first time) B
Ds 41 om [hapl] 41st—44th : s s om [hapl] after
प्रमुखा in 42nd up to प्रमुखा in 41st n transp 41 and
42 Vs (second time) om 42 —⁴) Ns Ds—n 41 Ns
वसन्त (for वसन्त) Ds वस (for वस) Ns B Ds
वसन्त (for वसन्त) Bs विव G (ed) (विव) (for 'v')
Ns सुव Bs मनुहारिण (hypm) (for प्रमुखा) Ss
Ds—n सुचि (for भति) N B Ds भाविकी Ms भविकी
(for भविकी) Ds प्रमुखा मदोदित (for 'v') Vs (first
time) वसन्त च समाविष्टमनेर प्रविभक्ति —⁴) Ss
Ds—n मनुहारि (Ds 'वस') (for वसन्त) Ns Vs (first
time) B Ds वसन्तमदोदित (Ds 'वसन्त') —⁴) Ss Ds
वसन्तमदोदित Ns Vs (first time) B Ds वरणीय Ms
'वदित' Bs 'वदित', Ds 'लोदित' Gs 'माली' (for
'माली') Ds माला वरणीय

43 Vs om 43 (cf v 32) For sequence in
Ns Vs B Ds, cf v 33 Vs (second time) Ds
om 43 (for Ds cf v 41) Bs reads twice 43
—⁴) Ds वसन्तमदोदित (for 'वसन्त') Ds कुचौ लोभय
(Ds 'वसन्त' वसन्त —⁴) Ts वसन्तमदोदित (for वसन्त)
—For 43rd, Ss Ns Vs (first time) B Ds—n subst

43rd काचित्सुवर्णरत्नलोभयामुपजिता

[Ns illeg from va up to r Vs वसन्त च Bs (first
time) प्रमुखा वसन्त (for वसन्तमदोदित) Ss Ds—n वसन्त (Ds
'वस') वसन्त (Ds 'वस') वसन्त Bs (with hiatus) वस
वसन्त (for the prior half) Ss Ds वसन्त
Ns Ds वसन्त Vs वसन्त Bs (second time) वस
(first time वस) वसन्त Ds वसन्त (for वसन्त) Bs
वसन्तमदोदित च वसन्तमदोदित]

—Ds om 43rd—44th —⁴) Ss Ns Vs (first time) B

Ds—n Ts Gs —वसन्त. Ns Bs—(Bs both times)
Ds—n वसन्त (for वसन्त) Ss Ns Ds—n Ts Gs [वसन्त
Vs (first time) Bs (both times) : [वसन्त Ms
(before om as in text) वसन्त (for [वसन्त) —⁴)
Ss Vs (first time) Bs (second time) Ds 4111
वसन्त, Ns वसन्त Ns वसन्त Bs—n (Bs first time)
[वसन्त, Bs Ds वसन्त, Ds वसन्त (for वसन्त) Ss Vs
(first time) Bs (second time) Ds 41111 वसन्त
(Vs Bs 'वस'), Ns वसन्त, Bs (first time) : [वसन्त
(for वसन्त)

44 Vs om 44 (cf v 32) For sequence in
Ns Vs B Ds, cf v 33 Ds om 44th (cf v 41)
Ds om 44 (cf v 43) —⁴) Ns Vs (first time)
B Ds वसन्तमदोदित —⁴) Ns Vs (first time) B Ds
वसन्त (for वसन्त) Ss Ns Ds—n Ts Ns
वसन्त (for 'वस') —Ds om 44th—45th —⁴) Ds प्रमुखा
(for 'वस') Gs वदित (for वदित) Ds निद्राया
मुपजिता —After 44 Ns Vs B Ds read 59-4-5
(transp), Vs alone repeating 5th only after 44
(second time) Ss Ns Ds—n 41 (Ss Ds om
[hapl] 5th) read 49-5 after 44

45 Vs om 45 (cf v 32) For sequence in
Ns Vs B Ds, cf v 33 Ds om 45th (cf v 44) Vs
(first time) om 45 —⁴) Ss Ns Vs (second time)
Ds—n 41 वसन्त, Cvr gkt as in text (for वसन्त
वसन्त) —⁴) Ss Ns Vs (second time) B Ds 41111
वसन्त (for वसन्त) Ns B Ds वसन्त, Ts Gs
[वसन्त (Gs वस) वसन्त (for वसन्त) —⁴) Ds Gs वसन्त
(for वसन्त) Ds वसन्त (for वसन्त) —For 45th Ss
Ns Vs (second time) B Ds—n subst

45th वसन्त प्रमुखाया वदितमदोदित

[Ns Vs B Ds—n वसन्त (for वसन्त) Ds वसन्त
(for वसन्त)]

—Then after Ss Ns Ds—n om

45th सुवर्णरत्नलोभयामुपजिता
वसन्त वसन्तमदोदित वसन्त वसन्त
वसन्तमदोदित वसन्त वसन्त

[(1 x) Ds—n Ds—n वसन्त (for वसन्त) Ns Ds
व Ds—n (for वसन्त) Ds [v] : [for [v]] Ds—n
वसन्त (for वसन्त) —(1 x) Ds—n वसन्त (for वसन्त)

रामामेकान्तरिन्पस्ते श्रवणां श्रवणे शुभे ।
ददर्श रूपसम्पन्नामपरां स कविः सियम् ॥ ४६

मुक्तामणिमालुत्तैर्भूषणैः सुरिभूषिताम् ।
रिभूषयन्तीमिव च स्वाधिया मनोत्तमम् ॥ ४७

गौरीं कनककर्णामिष्टामन्तःपुरेचरीम् ।
कपिर्मन्दोदरीं वक्ष्यन्वानो चारुपिणीम् ॥ ४८

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे अष्टमः सर्गः ॥ ८ ॥

—(13) Ds देव (for देव) Ds वनपर्व (for वने)
Ds २२५५ Ds लोकेत (for लोकेत)]

—whereas V1 reads 274* after 261* (second time)

46 B reads 46 after 274* —) S1 N1 D1 2:20
-कनकपर्व, V1 कनकपर्व. Conk 25 in text (for
विष्णुपर्व) S1 V1 B1 2:4 Ds वन चो (B1 चो) वन
सम्पत्ते, B1 वन चो वनसम्पत्ते (sic) Ds रामामेकान्तरि
सम्पत्ता —) Ds वन (for वन) —) S1 N1 V B 2:4
D1 2:20:21 सुकोपी, D1 2:20:21 वन ता (for वन) S1 च
कवि, S1 वन (for स कवि) B1 सुकोपी वनसम्पत्ते
(sarg 2:20 स कवि विष्णु)

47 S1 N1 V B D1 2:20:21 transp 47 and 48
—) V1 वन (for वन) —) S1 N1 V B D1 2:4
2:20:21 वन (D1 वन) (for वने) (for सुविष्णुपर्व) —)
T1 वन (for व) S1 N1 V D1 2:20:21 सुविष्णुपर्व
ता (D1 वन) S1 V1 B1 2:4 Ds वनचोर्भूषणां ता (V1 B1
वन, B1 वन) B1 वनचोर्भूषणां च —) S1 N1 V1
D1 2:20:21 सुविष्णुपर्व (D1 वन) (for वन) D1 2:20
वन (for वन) D1 [व]न (for [व]न) D1 वन विष्णु
विष्णुपर्व

48 S1 N1 V B D1 2:20:21 transp 47 and 48
—) B1 वन (for वन) B1 वनचोर्भूषणां
—) S1 D1 वन (for वन) D1 वनचोर्भूषणां
—) D1 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां) D1 वनचोर्भूषणां
(for वनचोर्भूषणां) S1 D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां
वनिनी (for वनचोर्भूषणां) S1 V B D1 वनचोर्भूषणां (D1 वनचोर्भूषणां)
वनिनी श्रवणेचोर्भूषणां —After 48, S1 N1 V B D1 2:20:21
105

283* वनचोर्भूषणां वनिनी वनचोर्भूषणां विष्णुपर्व ।

[S1 D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां वनिनी (for वनचोर्भूषणां) S1 D1 2:20:21
वनचोर्भूषणां वनिनी वने (by transp) (for वनचोर्भूषणां).
D1 वनचोर्भूषणां वनिनी (for the post half)]

284* S1 N1 V1 D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां (S1 वनचोर्भूषणां).

स तां दृष्ट्वा महाप्रदुर्भूषितां मात्स्यतमवः ।
वर्क्यमास सीतेति रूपयौवनसम्पदा ।

इषेण महता पुच्छो नन्दन हरियूषपः ॥ ४९

जास्रष्टेयावस तुनुम्ब पुच्छं
नबन्त चिकोड अगौ अगाम ।

सम्मानरोहसिपात भूमौ
निदर्शयन्त्वां प्रकृति वर्णनाम् ॥ ५०

S1 V1 B D1 स तां वीक्ष्य (for स तां दृष्ट्वा) D1 2:20:21
(for वीक्ष्य) —) S1 N1 V B D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां (B1
वनचोर्भूषणां) (for वनचोर्भूषणां) S1 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां)
—) D1 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां) —) D1 2:20:21
S1 N1 V B D1 2:20:21 T1 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां)
—) S1 V1 B D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां)
V1 वनचोर्भूषणां, D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां, D1 वनचोर्भूषणां (for
वनचोर्भूषणां) —After 49, D1 G1 M1 2:20

284* वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां ।

[M1 वने (for वन)]

while T1 2:20

285* वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां ।

50 S1 V1 B D1 2:20:21 —) D1 वनचोर्भूषणां (sic)
(for वनचोर्भूषणां) S1 वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां) —) D1 2:20:21
(sic) T1 वनचोर्भूषणां, Conk 25 in text (for वनचोर्भूषणां)
S1 S1 V1 B1 2:4 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां (S1 वनचोर्भूषणां),
D1 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां, D1 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां
वनचोर्भूषणां (conjecture) —) D1 वनचोर्भूषणां —) D1
वनचोर्भूषणां, D1 वनचोर्भूषणां, G1 M1 2:20:21 Conk 25
in text (for वनचोर्भूषणां) —For 50*, S1 S1 V1
D1 2:20:21 subst

286* स वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां ।

वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां ।

[S1 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां (for वनचोर्भूषणां) S1 D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां
(for वनचोर्भूषणां) D1 2:20:21 (for वनचोर्भूषणां)]

Colophon S1 V1 B D1 2:20:21 (Sarga cont)
—Sarga cont S1 V1 B D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां, S1 वनचोर्भूषणां
2:20:21 वनचोर्भूषणां, D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां, D1 2:20:21 वनचोर्भूषणां
वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां (D1 वनचोर्भूषणां), D1 वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां, D1
वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां —Sarga no (figures words or
both) S1 D1 2:20:21 Conk 25, S1 7, V1 5, D1 13,
D1 2:20:21 —After colophon, D1 concludes with
वनचोर्भूषणां, while G1 with वनचोर्भूषणां वनचोर्भूषणां .

मृगाणां महिषाणां च उरहाणां च शमयः ।
 तत्र न्यस्तानि मांसानि पानभूमौ ददर्श सः ॥ ११
 रौक्मेषु च शिशोरेषु भावनेष्वर्धमलितान् ।
 ददर्श कपिशार्दूलो मयूरान्धुस्तथा ॥ १२
 वराहनाशायमान्धविमोर्नर्वलपुत्रान् ।
 शल्यान्मृगमयूराश्च हनुमानन्वेष्टत ॥ १३

कुरातिविधानिद्वांयसोर्नर्मलितान् ।
 महिषानेह्यल्पांश्च छमांश्च कृत्तिष्ठितान् ।
 ऐलमुवाच च पेपं मांश्चानि विविधानि च ॥ १४
 तथाम्बुजस्योर्वमोर्विरे रागपातः ।
 हानुपुत्रे कूर्मपादिर्महानः ॥ १५

G 2. 14. 0
 H 5. 11. 10
 L 5. 6. 17

De "a" —^a) De 24 ददर्श स (De 24) (for महामय)
 B: पानभूमौ महामया —De 24 om 20th —^a) S: 11leg from वि up to हे 10th T: 9 G: 13 हय (for कृति) —^a) H: De 24 दृष्ट (for दृष्ट)

11^a) De 10 महिषाणां (for "साग") Ba 10 (for च)
 —^a) G: वराहा ७ (for "दृष्टा च") S: 11 B: De 13 सधेन (for सागत) S: (erroneously) पानभूमौ महामय —After 11^a, B: 105 (in brackets)

297^a कपिशार्दूलो मयूरानि ज्योत्स्नयत् ।

कपिशार्दुलाश्च विविधान्

—^a) B: ज्यो (for दृष्ट) B: ज्योत्स्नयामि ज्योत्स्नि
 —^a) B: om पान B: ददर्श कपिशुत्

12^a) S: De 10 रौक्मेषु तु (De 10) S: B: रौक्मेषु
 B: कपिशेषु च (for रौक्मेषु च) 11 विषाणेषु (for विषाणेषु).
 —^a) S: [च] = भविष्यत्, B: (also as 20 text [sup for]) भविष्यत्, De 11 च (De 11) ससृष्टम्,
 De 10 [च] (De 10) च भविष्यत् (for [च] भविष्यत्)
 —After 12^a, V: 105

298^a शानराशौर्नविनिर्गतास्त्वयमौ ददर्श सः ।
 मयूरान्धुस्तथा वराहपक्षीकलितम् ।

—After 12^a, S: reads 14th for the first time repeating it in its proper place

—^a) 11 De 1 T: G: 13 हय (for कृति) —^a) B: 1
 De 11 G: मयूरान्, Cv g 15 10 text (for च) V: B: De 13 कौटुम्भ (for दृष्ट) T: मयि (for वराह) V: 1
 विधानादीनामलपाम

13^a S: partially illeg for 13th —^a) B: De 1
 T: 1 वराह (for च) S: De 10 मयूरान्धुस्तथा, De 11 B: 2
 De 11 मयूरान्धुस्तथा 11 वराहान्धुस्तथा, B: मयूरान्धुस्तथा,
 B: मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा,
 De 11 मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा, T: मयूरान्धुस्तथा
 वा G: 13 मयूरान्धुस्तथा (for वराहपक्षीकलितम्) De 11 वरा
 पक्षीकलितम् —^a) B: दृष्ट De 11 दृष्ट (for दृष्टि) B: 1
 सौवर्धकान् S: De 1 [च] भविष्यत्, De 11 B: 2 De 11
 [च] भविष्यत्, B: भविष्यत्, De 1 [च] भविष्यत् (for [च] भविष्यत्)
 —V: (cf 295^a) B: om 13th —^a) S: De 1 105
 दृष्टान्, De 11 मयूरान् (for मयूरान्) De 11 मयूरान्धुस्तथा

(for "a") De 24 मयि (for मयि) S: ददर्श कपिशुत् ।
 De 24 हनुमान्धुस्तथा (for "a") 11 मयूरान्धुस्तथा
 कपिशिविधानि

11^a B: om 14th (cf 11 13) —^a) S: De 11 G: हयान्, De 11 हयान्, De 11 हयान्, T: 105
 हयान्, Cv g 15, Cv g 15 text (for हयान्) De 11
 हयान् (sc) De 11 हयान्, T: हयान्, T: हयान्,
 G: हयान्, Cv g 15 as in text (for हयान्) —^a) De 1
 हयान् (for हयान्) —T: 105, De 11 reads in
 om 14th S: repeats 14th here —^a) S: De 11 दृष्ट,
 11 दृष्ट, Cv g 15 as in text (for दृष्ट) S: S: De 11
 De 11 105 मयूरान्, De 11 मयूरान्, Cv g 15 as in text
 (for मयूरान्) —^a) De 11 दृष्ट, De 11 मयूरान् (for
 दृष्ट) S: De 11 मयूरान्, De 11 मयूरान्, Cv g 15
 11 as in text (for मयूरान्) S: De 11 105 (illeg)
 मयूरान्

—For 14th, 11 subst.

299^a विधानादीनामलपामौ ददर्श सः ।

—S: illeg for "a" —^a) B: मयूरान् (for मयूरान्) De 11
 (for मयूरान्) De 11 T: G: 13 मयूरान्धुस्तथा
 —^a) S: 11 B: De 11 105 मयूरान्, G: मयूरान् (for
 मयूरान्) De 11 मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा
 च —After 14 S: 11 V: 105 De 11 105

300^a शानराशौर्नविनिर्गतास्त्वयमौ ददर्श सः ।

[S: 105 (for दृष्ट) S: De 11 मयूरान्, B: मयूरान्
 (for मयूरान्) S: De 11 मयूरान्, S: मयूरान्, De 11 मयूरान्
 (for मयूरान्) V: मयूरान्धुस्तथा, B: मयूरान्धुस्तथा
 B: मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा (for the prior
 half) S: De 11 मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा,
 11 मयूरान्धुस्तथा, De 11 मयूरान्धुस्तथा (sc) (for मयूरान्धुस्तथा) S:
 S: B: (after cor as in text) 11 De 11 (for दृष्ट)]
 —Thereafter S: V: B: read 19th while De reads
 19th

11 S: De 11 read 15th after 10 —^a) S: 11 B: De 11
 De 11 मयूरान् (for मयूरान्) B: मयूरान्धुस्तथा (for मयूरान्धुस्तथा)
 —^a) De 11 105 मयूरान्, De 11 मयूरान्, Cv g 15
 as in text (for मयूरान्) S: De 11 मयूरान्धुस्तथा, S:

एवं सर्वमन्त्रेण रामान्तःपुरं कथिः ।
 ददर्श सुमहातेजा न ददर्श च जानकीम् ॥ ३३
 निरीक्षमाणश्च ततस्ताः स्त्रियः स महाकथिः ।
 जगाम महतीं चिन्तां धर्मसाध्यस्तद्विदुः ॥ ३४
 परदारारोधस्य प्रसूयस्य निरीक्षणम् ।
 इदं खलु भगवत्सर्वं धर्मलोपं करिष्यति ॥ ३५
 न हि मे परदारवा दृष्टिर्निषयवर्तिनी ।

अयं चाम मया दृष्टः परदारपरिग्रहः ॥ ३६
 तस्य शत्रुरभूचिन्ता पुनस्तथा मनश्चिन्ता ।
 निश्चितैकान्तचित्तस्य स्वार्थनिष्पद्यद्विनी ॥ ३७
 तामं दृष्ट्वा मया सर्वं विमस्ता रामस्त्रियः ।
 न तु मे मनसः किञ्चिद्वैकल्यमुपपद्यते ॥ ३८
 मनो हि हेतुः सर्वेषामिन्द्रियाणां प्रवर्तने ।
 शुभाशुभास्वस्त्यास्तु तच्च मे सुख्यवस्थितम् ॥ ३९

G 5 24 60
B 5 11 43
L 5 6 44

33^a De reads 33^a after 30 —^a) Tz कथेय वै,
 G: विज्ञेय (for कथेय) —^a) D: राक्षस (for
 राक्ष) V: Tz [अ]ठ दुरे (for 'र) —De om 33^a-34
 —^a) S: D: १-११ दृष्टे स, S: D: स दृष्टे, S: V B
 कथिष्ये, G: M: दृष्टे च (for दृष्टं तु) B: D: स
 नेत्रा D: बीरे (for नेत्रा) —^a) S: D: केचित् न
 दृष्टे च, S: V B न चा (B: चा परदार) S: V B: 'न'
 जानकी, G: जानकी न दृष्टे ह —After 33 D: १० १०५

308^a स च हा चित्तमग्राह कर्तुंदिक्ता वर ।
 —Thereafter, all the above MSS cont (om [hap])
 1 2 3) while S: S: V: D: १११ १०६ after 33
 whereas S: V: B D: १०६ 1 2 and 4 after ०५

309^a वक्राणि पादोपाणि मलयानि विविधानि च ।
 सुविशामपविष्टानि गन्धपतित दृष्टे त ।
 बहुत्र विविशामपान्नामनानि विविधानि च ।
 शयन विविधानि च प्रकीर्णानि ततस्त ।

(S: D: om 1 2-4 —[1 2] V: स (for च) D:
 [च] (for [च] [च] —[1 2] N: V: [च] विविधानि
 (hypn) (for [च] विवि) S: V: B D: द्वेय च (for
 दृष्टा स) —[1 3] V: दृष्टम् (for दृष्ट) —After 1 3
 S: १०६

309(A)^a * * * ति तच्छरीरं यत्नतः च म १००१
 —[1 4] B: विविधानि (for विविधानि) D: कर्तुंदिक्ता,
 D: विविधानि (for प्रकीर्णानि) S: V: D: १०६ D: विविधानि
 दृष्टे ॥ (B: द, B: विविधानि दृष्टे द (for the past
 half)]

310 De om 34 (cf v 1 33) S: V: B om 34^a
 —^a) D: १००१ निरीक्षमाणम्, G: तु (for च) Tz
 स तदा (for कथम्) V: निरीक्षमाणम् सर्वो (for ")
 V: D: किञ्च (for ता थिय) D: तु, D: S: च
 (for स) D: म थिय शुभदूर्वता (शुभदूर्वता [om
 var]) (for ") S: सत्तातु निरीक्ष्ये वाग्यो महा-
 कथि —De om 34^a —^a) D: १००१ G: V: दृष्टं (for
 सिन्धु) V: B दृष्टम् उवाच —^a) D: मय (for
 चो-) S: D: विज्ञः S: V: B: १००१ सप्त, G: h k t
 as in text (for साप्य) B: दृष्टम् उवाच

—After 34 S: N: V: D: १००१ १०५ while D:
 subst for 34^a

310^a स बहुत्र विविशामप कर्तुंदिक्ता वर ।
 [S: D: स D: तु (for स), S: मतेजा (for मुदिमता)]

35 De repeats 35^a (var) after 36^a —^a) D:
 परदार- (for परदार) D: [च] परदार (for [च] [च]
 रोधस्य) —^a) B D: १०६ तु (B: तु [sup] in) तस्य च
 (for प्रसूयस्य) —After 35^a, S: १०६

311^a सस्य राक्षसमप्य राक्षस्य दुरात्मन ।
 —^a) S: V: B लोपो, V: लोपो, D: लोपो (for
 लोपो) S: V B D: कथिष्यति (for कथि)

36^a V: M: दृष्टे तु d k t as in text (for
 दृष्टम्) —^a) S: V D: १०६ D: दृष्टि (for दृष्टि) B:
 दृष्टिर्विचक्षणो —After 36^a, D: repeats 35^a (var)
 —^a) S: V: D: १०६ १०६ सप्त, D: G: चाप (for चाप)
 S: सप्त लोप सप्त दृष्ट, Tz सर्व चाप सप्तदृष्ट —^a) V:
 D: १०६ दृष्टा (c) (for दृष्ट)

37 S: D: om 37-38^a —^a) D: १०६ सप्त,
 D: १०६ सुन्दरे (for सुन्दरा) S: V D: १०६ D: सुन्दरे
 सप्त (B: 'सप्त' सप्त (for ") B: सप्त चापि सप्तदृष्ट
 सप्त सुमदात्मन —^a) D: १०६ विविधैः (D: 'बाल')
 D: विष्ट लोकोत्त, D: सप्तदृष्ट —^a) B: विमय (for
 विमय) N V B D: १०६ १०६ १०६ (for विमय)
 —After 37, S: १०६

312^a इत्युक्तोक्तिर्विस्तृत विस्तृत महात्मन ।
 38 S: D: om 38^a (cf v 1 37) D: transp
 38 and 39 —^a) B: D: १०६ दृष्ट (for दृष्ट) —^a)
 S: M: विमय S: V: B: १०६ D: विमय, S: विमय
 (for विमय) V: D: १०६ विमय (V: 'विमय')
 (V: M: विमय —^a) N: V B: १०६ १०६ च T: G:
 V: हि (for तु) S: D: १०६ सप्त (for 'स') —^a)
 S: S: V: B D: १०६ वैकल्य (for वैकल्य) S: B:
 D: १०६ सप्त सप्त, S: V: D: १०६ १०६ सप्त, B: 'सप्त',
 B: 'सप्त' (for सप्त)

39 De transp 38 and 39 —^a) S: D: हि (for
 च) B: सप्त सप्त सप्त, D: १०६ सप्त सप्त सप्त

दष्टमन्तापुरं सरं दष्टा राक्षसोक्तिः ।
 न सीता दश्यते साध्वी ब्रूया ब्रूतो मय श्रमः ॥ ६
 किं नु मां वानराः सरं यतं वक्ष्यन्ति संपताः ।
 गत्वा तत्र तस्या वीरं किं कृतं वददस्व नः ॥ ७
 अदृष्ट्वा किं प्रवक्ष्यामि तामह जनश्रुतवाम् ।
 ध्रुवं शयमुपेयन्ति कालस्य व्यतिरर्तने ॥ ८
 किं वा वक्ष्यति वृद्धश्चाम्बवानद्भुतस्य सः ।

॥ ६ ॥ Śi Ns Ds 1011 सरं, Ds 1012 दष्टा (acc)
 (for दष्टा) Śi Ns D राक्षस (for राक्षस) Ds योक्तिः
 —After 6th, Ns 100

315th न च सीता दृष्टमासीत् दष्टा १०११ १०१२
 —^d Ds (after १०११ and 1012) यतं (for युता)
 Śi Ns Ds 1011 परिश्रम (for मय श्रम)

7 ॥ Ns Vs B Vs Bss Ds 1011 तु (for तु)
 —^d Ds प्रवक्ष्यति, Ct 1011 in text (for वं) Śi Ns Vs
 Ds 1011 साक्षि, Ns Vs B सुविश्व, Ds मानिष,
 Ds दुविश्व (for सनात) —^e Bs युपत् (for सत्)
 —^d Śi Ns Vs Ds 1011 किं कृतं पक्षमत्र, Ns Vs
 Bs Ds कुत किं लट् (Ns न, Ds तु) स्वयम्भुव, Bs कुत
 किं दृष्टिश्चित्त ॥ ६ ॥ किं न्विति सामान्येन विवेदोक्तिः ।
 विवेकमात्रं—गच्छति । इत्युक्तं इति शेषः । वदस्व न इत्युक्तं किं
 प्रवक्ष्यामि । यद्वा किं जितं पादः । पूर्ववर्तमानेन यत्नम् ।
 किं जितं पूर्ववर्तमानेन यत्नम् । न च वानरा वदस्व न इति वक्ष्यन्ति
 यद्वा इति प्रवक्ष्यामीति योजना ॥ —After 7 Ns 100

317th तेषु बादस्तुष्येयुः शरिरेषु यतविश्वः ।

8 ॥ Ns कपयत् (for कपयत्) Bs तु (for त्र)
 —^d Vs Bs त्र (for त्र) —After 8th, Vs reads 9
 for the first time repeating it in its proper place
 —^e Ds 1011 (for १०११) Śi Ds 1011, Ns Ds 1011,
 Vs 1011 (sic) Ds 1011, Ct 1011 as in text (for
 त्र) Śi Ns Ds 1011 त्र (Ns Ds 1011 त्रिभुवः) Ds 1011
 Ds 1011, Gs 1011 त्रिभुवः, Ds 1011 त्रिभुवः Ds 1011 त्रिभुवः,
 Ds 1011, Gs 1011 त्रिभुवः (for त्रिभुवः) —^e Ds 1011
 (for त्रिभुवः) Ns Vs त्रिभुवः, Ds त्रिभुवः, Ct 1011 as in
 text (for त्रिभुवः) Śi Ds 1011 त्रिभुवः, Ns त्रिभुवः
 त्रिभुवः Ds त्रिभुवः त्रिभुवः, Gs त्रिभुवः त्रिभुवः
 —For 8th, Vs B 1011 and read after 9, whole
 Ns Ds 1011 after 9

318th पुनः प्रवक्ष्यन्ति नूनं हि वरिरीयसी ।

[Ns Vs १०११ Bs (also) १०११, Ns १०११, Ds १०११
 (for १०११) Bs १०११ त्रिभुवः (corrupt) (for the
 prior half) Ds 1011]

यतं पारं समुद्रस्य वानराश्च समागतः ॥ ९

अग्निर्देवः श्रियो मूलमग्निर्वेदः परं सुखम् ।

भूयस्तावद्विचेय्यामि न यत्र रिचयः कृतः ॥ १०

अग्निर्देवो हि सततं सर्वार्थेषु प्रवर्तकः ।

करोति सफलं जन्तोः कर्म यच्च करोति सः ॥ ११

अस्मादग्निर्वेदकृतं यत्नं चेष्टेऽमुत्तमम् ।

अदृष्ट्वा विचेय्यामि देशात्राण्यपालिताम् ॥ १२

9 Vs reads 9 after 8th, repeating it here —^d Śi Ns Ds 1011 9 Gs 1011, Ct 1011 as in text
 (for ९) Śi Ns Ds 1011 तु (for व) Ns Vs B
 Ds 1011 (Vs [first time] Bs Ds 1011 पक्षमत्र
 सुखो, Vs [second time] किं कृतं पक्षमत्र —^d Śi
 Ds 1011 त्रिभुवः, Śi Ns Ds 1011 त्रिभुवः, Ns Ds 1011 त्रिभुवः,
 Vs [second time] त्रिभुवः (for व) —^e Ds 1011
 —^d Ns illeg after ९ up to अग्निर्वेद in 10th Śi Ns
 Ds 1011 त्रिभुवः (for व) Vs [first time] B Ds 1011 त्रिभुवः
 (Vs 1011 त्रिभुवः —After 9 Ns Vs B Ds 1011 318th

10 Ns illeg up to अग्निर्वेद in 1st (of v 1) Gs Ds
 1011 transp 10th and 11th —^d Ds अग्निर्वेद (sic) Bs त्रिभुवः
 (for त्रिभुवः) Ds 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः —^e Gs 1011 Ma 1011
 10th Ns Vs B Ds 1011 read 10th and 11th, Vs B
 Gs 1011 read only 10th after 11th —^e Ds 1011 (for
 त्रिभुवः) Śi Ds 1011 त्रिभुवः, Ds 1011 त्रिभुवः (for त्रिभुवः)

11 ॥ Ns 1011 त्रिभुवः —^d Śi Ds 1011 त्रिभुवः, Ns
 Vs B Ds 1011 [त्रिभुवः] (Ds 1011 त्रिभुवः, Vs B Ds 1011 त्रिभुवः,
 Ds 1011 [त्रिभुवः] (Ds 1011 त्रिभुवः) (for त्रिभुवः) —^e Bs
 Gs 1011, Ns 1011 त्रिभुवः Ct 1011 as in text (for त्रिभुवः) Ds
 1011, Gs 1011 त्रिभुवः Gs 1011 त्रिभुवः (for त्रिभुवः) —^e Ts 1011
 (for त्रिभुवः) Ds 1011 त्रिभुवः (for त्रिभुवः) Ts 1011 (for त्रिभुवः)
 Śi Ds 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः त्रिभुवः Śi [1011 त्रिभुवः] त्रिभुवः
 Ns Vs B Ds 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः [Ns 1011 (illeg)] त्रिभुवः
 (Bs 1011 त्रिभुवः) Ds त्रिभुवः त्रिभुवः (also त्रिभुवः) त्रिभुवः,
 Ds त्रिभुवः त्रिभुवः, Ds त्रिभुवः त्रिभुवः (corrupt)

12 Ns illeg for 12 except अस्मादग्निर्वेद —^d Śi
 Ns Vs B Ds 1011 12 Gs 1011, Ct 1011, Gs 1011, Ct 1011
 as in text (for १२) —^e Ds 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः,
 Gs 1011 Ct 1011 as in text (for त्रिभुवः) Śi Ds 1011 त्रिभुवः
 त्रिभुवः Ds 1011 त्रिभुवः (for त्रिभुवः) Ds 1011 त्रिभुवः
 Vs B 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः त्रिभुवः, Ds 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः,
 Ds 1011 त्रिभुवः (corrupt) Gs 1011 त्रिभुवः त्रिभुवः —After
 12th, Ns Vs B Ds 1011 (Vs Ds 1011 Gs 1011 only 10th, Gs
 only 14th) read 10th and 14th, Ds 1011 reads 12th
 Ns Vs B Ds 1011 12th —^e Śi Ds 1011 12th त्रिभुवः

॥ 5 15 16
॥ 5 17 19
L 5 7 18

राक्षस्यो विविधाकृता विरूपा विकृतास्तथा ।
इष्टा हनूमता तत्र न तु सा जनकमन्त्रिणी ॥ १९
रूपेणाश्रयिता लोके वरा विवाधरक्षिणः ।
इष्टा हनूमता तत्र न तु राघवनन्दिनी ॥ २०
नागरण्या दशभौहोः पूर्णचन्द्रनिभाननाः ।
इष्टा हनूमता तत्र न तु सीता सुमध्यमा ॥ २१
प्रसभ्य राक्षसेन्द्रेण नामान्नया बलाद्वताः ।

इति श्रीरामायणे सुन्दरकण्डे दशमः सर्गः ॥ १० ॥

as in text (for लक्ष्मणा) Ds वैश्विकीयलसुप्रपात् Ds
वैश्विकीयैव सभया —Ds om 18th-20th —) Ns Vs
Ds 11 सुप्रपात् Ns Vs Bs 24 यज्जालि Bz (sup loc
also as in Ns) विज्जालि, Ds 2 पुज्जालि Ds सुप्रपात्, Gs
पुज्जालि Vs दार्जिना Gs as in text (for सभया) —
Ns Vs Bs 1 Ds सभया (Bs 2 मभयातेन योशिया Bs
सभयातेन विरीक्षिता Ds 24 सर्वे तेनै (Ds 24) न सभिया

19 Ds om 19 (cf v 1 18) —) Ns Ds विवि
धाकृता Bs विकृताकृता (for विविधा) —) Ns Vs
Bs 2 Ds सुप्रपात्, Bs सभया (mc) (for वि) Vs Ds 2 Gs
विपुलाभा Ss Ns दारुणा विविधा (Ns 2 कृता) वा,
Ds 11 सु (Ds 1) कृता विविधा Ds 2 कृता (Ds 24) वा
—Bs om 19th-20th Ts reads *sup loc* 19th-21st —
Bs Ds 11 पुष्पा (30) (for लक्ष्मणा) —) Ts om
(hapl) 19th-22nd Ds om (hapl) 19th-20th —
Ns 2 सभया Ns Vs Ds 24 न सभया Bs न सभया Bs न सभया
Ds 2 इष्टा (for न तु सा) Bs न सा दशरथपुत्रा, Ts न
तु राघवपत्नी Gs न तु सीता सुमध्यमा

20 Ds 11 om 20th (for Ds cf v 1 18) Ss Ts
om 20 Ds om 20th Bs om 20th Ts reads 20
sup loc (for all cf v 1 19) Gs reads 20 twice
—) Ns 2 वैव (for जेव) —) Ds Vs Bs 2 Ds जेव
Ds 1 सिद्ध, Ds 2 Ms वरा (for वरा) Ns Vs Ds 2 वैव
राघवोपवित्र, Gs विवाधरक्षिण, Gs (first time) तथा
वराधरक्षिण —Bs reads 20th after 22nd Ds transp
20th and 21st —) Vs वैव (for वरा) —Ts om
(hapl) 20th-21st —) Ds कम्पिनी (for नन्दिनी) Ns
Vs Bs 2 Ds 24 10 म सा Ds इष्टा (hypo 1) दशरथ
पुत्रा, Bs Ts Gs (second time) न सा जनकमन्त्रिणी,
Ts (also) न सा राघवपुत्री, Gs (first time) न तु सा
जनकात्मिका

21 Ss Ts om 21 (cf v 1 19) Ts om 21st
(cf v 1 20) Ns Vs Bs om 21 Ds transp 20th
and 21st —) Ds दशरथ, Ds पूर्ण (for पू) —Ds
om 21st —Ts reads 21st *sup* —) Ns Vs

इष्टा हनूमता तत्र न सा जनकमन्दिनी ॥ २२
सोऽपश्यंस्तां महाबाहुः पश्यंधान्या दक्षिणः ।
विपसन्न महाबाहुर्हनूमान्प्रकृतात्मजः ॥ २३
उद्योष वानरेन्द्राणां धृतरं सागरस्य च ।
व्यर्थं वीक्ष्यानिलमुतथिन्ता पुनरुपगमत् ॥ २४
अतीर्य सिमानां च हनूमान्प्रकृतात्मजः ।
चिन्तामुपजयाथाथ शोकोपहतचेतनः ॥ २५

Ds 24 10 म सा जनकमन्त्रि (Ds 11 'इ') श्री, Ds 2 न तु
सा जनकात्मिका

22 Ss Ts om 22nd (cf v 1 19) Ds transp
20th and 21st (22nd read twice) Ts reads 22nd
sup loc —) Ns Vs Bs 2 Ds 24 म वरा, Ds Gs
राघव Gs 24 as in text (for बाहु) Ns कृता
वसन्त, Vs दशरथ वा, Ds 2 कृता (for कृतात्मज) Ds 2
वराधरक्षिणा कृता कृता Gs प्रसभ्यतेति प्रसभ्य प्रसभ्य
सम्यक् कृता यज्जालि उपपत्तेः एवमभोक्ष्यमाणा राघवपुत्रा
मुपगतमन्त्रि, Gs कृतात्मज नामकया दशविधयात्र सम्यक्
कृताया प्रपश्यत् एतेन दृष्ट्वा राघवपुत्रात् । अतो न
पुनरपि 1, 20 also Gs 24 —After 22nd, Bs reads
20th —) Vs वैव (for वरा) —) Ns Bs (second
time) Ds 24 न सा दशरथपुत्री Vs Ds 2 न सभया वरा
वरा Ts न सा राघवपुत्री, Gs न तु सीता सुमध्यमा
—After 22 Ns (partly illeg) 10

32nd प्रसभ्यतेति पुन रतितामिवपुनरुपगमत् ।

इष्टा सा २० वैव २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

इति विष्णुः २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

23 *) Ss Ns Vs Bs 24 10 म वरा, Gs दोषरथ
—) Ss Bs Ds मन्त्रा Ds राघवा (for वरा),
—After 23rd Ms wrongly repeats 23rd and 23rd
—) Ss Ns Vs Ds 24 10 म वरा Ns Vs Bs 24
Ds वरा Ns Ds करिष्ये, Ms सुदुर्गतिरा (for महापुत्र)
Ds Gs Ms विवाधरक्षिणोऽपि (Ms 24) —) Ss Ds
वराधरक्षिण Ms दार्जि (also धीव) विष्णु (for महापुत्र)
24 Gs 2 विवाधरक्षिणोऽपि महापुत्रात्मानं मन इति पठ क

24 Ss Ds om (hapl) 24-25th Ns Vs Bs Ds om
24 —) Ns उद्योष Ds वानरेन्द्र (for नन्दाव),
—) Ds व्यर्थ (for व्यर्थ) Ns illeg after सीता
up to 25 —) Ds उद्योष, Ds व्यर्थेन्द्र
(for वराधरक्षिण)

25 Ss Ds om 25th Ns illeg for 25 (for both
v 1 24) —) Ds 24 सिमाना Ds Gs नमान्,

हा राम लक्ष्मणेत्येव हापोष्येति च मैथिली ।
 निलम्ब बहु वैदेही न्यसदेहा भविष्यति ॥ १४
 अथवा निदिता मन्थे रामस्य निवेद्यने ।
 नूनं लालप्यते मन्द पञ्जरस्थेय आरिक्ता ॥ १५
 जनरस्य ब्रूते जाता रामपती सुमध्यवा ।
 कथमुत्पलपदाशी रामस्य वयं प्रजेत् ॥ १६
 निनष्टा धा प्रनष्टा वा मृता वा जनश्रमका ।
 रामस्य प्रियभार्यस्य न निवेदयितुं क्षमम् ॥ १७

सा —^a) Śi D² 18 नृपमामय C¹ 35 m text (for वृषभ
 गता) Śi सा देव्य कृपय गता D² देव कृपय गता
 (sic)

14 For sequence 30 G¹ cf v l 31 Śi D² 18
 M¹ om 14 (for D² 18 M¹ cf v l 23) G¹ leg up
 to अविष्य m^a (cf v l 23) —^a) Śi V B D² 18
 T G¹ M¹ [६] 7, C¹ 35 m text (for [६] 7) Śi हा
 लक्ष्मणेति (for लक्ष्मणदेहे) —^a) Śi V² चालवृत्, D²
 भागिनी (for मैथिली) Śi V¹ हापोष्येति चातवृत्
 (subm) B¹ हा चापोष्येति चातवृत् B² हापोष्या इति
 चा B³ हा [सवृत् (with hantus), D² लक्ष्मणेति च चातवृत्,
 D² हा लक्ष्मणेति मैथिली (with hantus) D² हा हापोष्येति
 चातवृत् D² लक्ष्मणेति चातवृत् (subm) —^a) Śi
 वृत्त सीता (for बहु वैदेही) —^a) V² D² लक्ष (for
 मृता) Śi V¹ B D² सुवलयय वयसिनी —After 14
 G¹ repeats erroneously 13^a

15 Śi D² 18 read 15 after 12 G¹ reads 15 after
 6 —^a) D² इती वा, G¹ लक्ष्मण (for मन्थवा) Śi D² 18
 G¹ G² निदिता Śi D² D² 18 निदिता, B² D² निदिता
 C¹ g¹ k¹ निदिता (as m text) —^a) D² निवेद्यने
 —After 15^a) Śi D² repeat (var) 10^a —^a)
 V¹ B सीता D² 18 वयसि, D² C¹ वृत्त, C¹ 35
 m text (for वृत्त) M¹ वयसिने Śi V¹ B D² 18
 G¹ C¹ वयसि D² वृत्त D² T¹ M¹ सीता, D² निदिता,
 C¹ 35 m text (for वृत्त) Śi D² वयसिनेति (Śi
 *वृत्ते) वृत्त, Śi वयसिनेति वृत्त V² वृत्त सा लक्ष्मण
 T¹ वृत्त वयसिनेति वा —^a) Śi V¹ B² D² 18
 C¹ लक्ष्मण

16 Śi D² om 15^a —^a) T¹ M¹ वृत्त सीता
 (for वृत्ते वयसि) —^a) G¹ damaged from v¹ up to
 वयसि m^a Śi V¹ B² D² T¹ G¹ वयसिनेति B²
 वयसिनेति D² वृत्तनिदिता (for वृत्तनिदिता) —^a) Śi वयसि
 (for वयसि) D² m after C¹ 35 m text) वयसि वा
 (for वयसि) —After 16^a, D² 18

निवेद्यमाने दोषः स्वादोषः स्वादनिवेदने ।
 कथं तु खलु कर्तव्यं विषमं प्रतिभाति मे ॥ १८
 वयसिनेत्येते कथं प्राहृत्तलं क्षमं च स्मि ।
 भवेदिति मतिं भूयो हनुमान्प्रविराजन् ॥ १९
 यदि सीतामदृष्टां वानरेन्द्रपुरीमिति ।
 वयसिनामि ततः को मे पुत्रायां भविष्यति ॥ २०
 ममेदं लक्ष्मणं व्यर्थं सागरस्य भविष्यति ।
 प्रोक्ष्यैव लङ्काया राक्षसानां च दर्शनम् ॥ २१

337^a वैदेही दामोदराना ।
 वयसिनेत्येते कथं प्राहृत्तलं क्षमं च स्मि ।
 वयसिनेत्येते कथं प्राहृत्तलं क्षमं च स्मि ।

—^a) Śi M¹ D² 18 वयसिनेत्येते V¹ B D² वयसिनेत्येते
 (for वयसिनेत्येते)

17 ^a) G¹ damaged after विद् up to वृत्त —^a)
 D² वयसिनेत्येते D² वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) Śi V¹ B D²
 वयसिनेत्येते वयसिनेत्येते —After 17^a) B² 18

335^a वयसिनेत्येते कथं प्राहृत्तलं क्षमं च स्मि ।

—^a) D² वयसिनेत्येते (sic) (for वयसिनेत्येते) —^a) D² om m
 (subm) D² वि वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) B² 18 वयसिनेत्येते

18 ^a) V² D² 18 वयसिनेत्येते —^a) Śi V¹ B²
 (or) 18 D² 18 B² [many also] 18 वयसिनेत्येते
 —^a) G¹ वा (for मे) Śi V¹ B² D² 18 वयसिनेत्येते
 वयसिनेत्येते (D² 18 वयसिनेत्येते V² B² वयसिनेत्येते
 वयसिनेत्येते) व्यसन वयसि

19 M¹ V¹ B D² om 19 G¹ mostly damaged
 for ^a —^a) Śi वयसिनेत्येते D² वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) D²
 वयसिनेत्येते V² वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) D² वृत्त (for
 व) —^a) Śi D² वयसिनेत्येते D² वयसिनेत्येते D² T¹ M¹ वयसिनेत्येते
 (for वयसिनेत्येते) —^a) Śi वयसिनेत्येते D² T¹ M¹ वयसिनेत्येते
 वयसिनेत्येते G¹ वयसिनेत्येते —After 19 Śi (1) 1 partly
 illeg) 18

339^a वयसिनेत्येते वयसिनेत्येते वयसिनेत्येते ।

वयसिनेत्येते वयसिनेत्येते वयसिनेत्येते ।

20 ^a) D² वयसिनेत्येते D² 18 v¹ (for वयसिनेत्येते) —^a)
 B² वयसिनेत्येते (sic), T¹ वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) D²
 वयसिनेत्येते (for वयसिनेत्येते) D² m वयसिनेत्येते तोचरे (gloss वयसिनेत्येते
 न वयसिनेत्येते) —D² om 20^a —21^a

21 D² om 21^a (cf v l 20) Śi V¹ B D² om
 21 —^a) Śi V¹ D² 18 वयसिनेत्येते Śi वयसिनेत्येते (for
 वयसिनेत्येते) —After 21^a, D² 18

किं वा नश्यति सुखीनो हर्षो वा समापताः ।
 निन्दित्वा समनुशातौ तौ वा दशरथात्मजौ ॥ २२
 गता तु यदि काकुत्स्थं नक्षत्रमि परमप्रियम् ।
 न दृष्टेति मया सीता तवस्त्यक्ष्यति जीरितम् ॥ २३
 परमं दारणं कूरं तीक्ष्णमिन्द्रिवताफलम् ।
 सीतानिमित्तं दुर्गन्धं श्रुत्वा स न भविष्यति ॥ २४
 तं तु कुरुगर्तं दद्या पञ्चदशममानमम् ।

मृगानुरक्तो मेघाती न भविष्यति लक्ष्मणः ॥ २५
 निरर्थं ब्रतगं ध्रुवा मरुतोऽपि भविष्यति ।
 भग्नं च मृचं दद्या धनुषो न भविष्यति ॥ २६
 पुत्रान्मृत्तान्ममीक्ष्यथ न भविष्यन्ति मातङ्गः ।
 क्रान्त्या च सुमित्रा च रंजनी च न संशयः ॥ २७
 वृत्तः सत्यमन्त्रं सुखीनः पुत्रयात्रिणः ।
 रामं तवामृतं दद्या तवस्त्यक्ष्यति जीरितम् ॥ २८

G 1 11 46
 B 4 11 26
 L 5 6 55

340* महात्मान परमप्रीतिं कौ मेधिमिविप्यति ।

—^a) Śi Ds [ब]ि (for [०]३) R 1/2 Ds-11011
 एकाया —^a) Gs damaged for सत्यमान

22 ^a) Śi S V Ds 1 Ds-11011 T 2 Me Sa Ds
 T 1 मा (for पु) Bs सत्यमान (sic) Ds नश्यति (for
 दृष्टेति) —After 22^a, Śi 100

341* वास्तविकवर्तिनी ।

कुमुदप्रवर्तिनिदा मन्मथीनो महाद्विजः ।
 सुखेन वामधैव दे पीतादा वपीयता ।
 मेधित्वं रामतुल्योऽपि रामद्वयस्य हरीषा ।
 किं मा वदयति वरदया

[5]

—^a) Śi T 1 [३]वि (for व) Ds [म धैव समा] Ds
 महाद्विज (for समापता) —^a) Śi B 1 Ds निन्दित्वा
 (Śi 1^a) Bs Ds-1 T 1 Ma समनुशातः Ds 11 धनुषमात्र
 (Ds 1^aही) —^a) Śi V 1 कौ वा रामद्वयस्य

28 Śi 100 23-24^a —^a) Ds वया Gs वायु Śi
 1/2 B Ds [ब]ि (for दु) Bs काकुत्स्थी —^a) Śi V 1
 B 1 Ds परमप्रियम्, V 1 मन्मथ Ds परव वय (for
 वामधैव) Gs गद भविष्यति (for [मि वद]ण्येव Gs
 —^a) Ds तु दद्या Ds Gs दद्या वि, Ckt as in text (for
 दृष्टेति) Śi 1/2 Ds-11011 न सीतानिमित्तमिति, Śi 1/2 B
 Ds न दद्या B 1/2 द्या मीमिक्षीचे (B 1/2 ही सा जव —^a) Śi
 Ds नश्यति (for दृष्टेति) B 1/2 जीन

24 Śi 100 24^a (cf. v 1 23) —^a) Bs Ds (be
 fore corr.) 10 पुत्र, Gs पौत्र, Cv 1 mg t as in text
 (for व) Gs दारण Śi Ds द्विज, V 1 B 1 कुचु B 1
 पुत्र, B 1 (sup) in as in B 1 पुत्र, Cv 1 mg t as in
 text (for दृष्टेति) Śi V 1 B Ds मृच, Gs तीक्ष्ण,
 Cv 1 mg t as in text (for तीक्ष्णम्) V 1 Ds 1/2 Gs क्त
 transp मृच and तीक्ष्ण, B 1 दीन (for नालम्) —^a)
 V 1 Ds 1 निमित्त Śi B Ds स सुखा, Ds दुःखस्य (sic)
 Ds 11 दुःखस्य (for दुःखस्य) —^a) Śi B Ds दुःखस्य,
 B 1 दुःखस्य, B 1 दुःख Ds दुःख स (for दुःखस्य) Śi
 Ds 1 न स (by transp) Ds 1 [ब]ि न (for सद्य)

25 Ds 100 (hapl) 25-26^a —^a) Ds व दृष्ट
 (for तु दृष्ट) —^a) Śi पञ्च, Ds पञ्च (for
 पञ्च) V 1 1/2 B राम वचनमात्र V 1 दशरथमात्र
 Ds 1 न स मन्मथ —^a) V 1 B 1 Ds [म]िपुत्रा,
 Ds [म]िपुत्रो (for रण्ये) —^a) B 1 Ds दृष्टमो न
 भविष्यति

26 Ds 100 26^a (cf. v 1 23) For 26-27^a 1/2
 B subst 343^a —^a) Ds दद्या (for मृग) —^a) Śi
 1/2 1/2 Ds 1 Gs 1 न भविष्यति (for दिव मते) —^a)
 Gs पुत्रा (for दद्या) —^a) Ma [३]वि मन्मथि (for न
 मन्मथि) —For 26^a, Śi 1/2 1/2 Ds-11011 subst

342* आर्तु वनमाम्बुका तु सनुषोऽपि भविष्यति ।
 [Śi निपार Śi निपार 1/2 Ds 1 मा व Ds 10 11^a
 Ds दृष्टेति Ds 1/2 Ds मा 1/2 (for दद्या) V 1 Ds 1
 न [३]वि मन्मथि (for वी मन्मथ)]

27 ^a) Śi S 1/2 Ds 11011 दद्यापुत्रा (by
 transp) V 1 100 समीपवत् —^a) Śi 1/2 1/2 Ds-11011
 न न भविष्यति (for न भविष्यति) —^a) Ds न स (by
 transp) —For 26-27 1/2 B subst

343* मरुतोऽपि वामधैवो वदयति भविष्यति ।
 [B [व]ि (for [व] व) B 1 मन्मथो न सत्य (for the
 prior half)]

—1/2 B cont whereas 1/2 Ds ms after 27

344* यदि सत्यमन्त्रं वामधैवो वदयति भविष्यति ।
 कुचमन्मथोऽपि वदयति भविष्यति भविष्यति ।

[(1 2) Ds [व]ि (for [व]ि) 1/2 निपार (for
 निपार) —(1 2) B 1 वदय (for वदय), B 1 व (for
 व) B 1 न स वदयति (for the post half)]

28 ^a) Śi S 1/2 Ds 11011 द्विज (for वृद्ध) Gs
 मन्मथ —^a) Śi 1/2 वदयति V 1 1/2 B Ds 11011 वदयति
 Ds वदयति —^a) Śi 1/2 1/2 B Ds 11011 वदयति
 (for वदयति) V 1 मा —^a) Śi S V B Ds 11011
 वदयति, Ds वदयति (for वदयति) Śi S Ds 11011
 (for वदयति) —After 28 1/2 1/2 B 1/2 Ds 11011

घोममारोहणं मन्ये गते मयि मग्निप्यति ।

उक्ष्माद्वुल्लनाद्यथ नागर्थेय रत्नारुणाम् ॥ ३७

मोक्षं नैव गमिष्यामि शिष्यिन्वां नयरीभितः ।

न हि शङ्खाम्बुदं द्रष्टुं सुप्रति मंभित्तां विना ॥ ३८

मय्यगच्छति चेह्ये धर्मात्मानो महार्थः ।

आश्रया तौ शिष्येते आनन्द मन्मथिनः ॥ ३९

37 * *Si* क्षाणेयन *Si* 2 20 De तु *Si* (Ba वि) ह्यन,
 10 अनेयन *De* ह्य (acc) (for क्षाणेयन) *Ba* च
 (sup) *Si* न (पर पञ्चम स्थे -⁸) *Ba* om अने मयि
 -⁹ *Si* De नारायण. *De* नाचय (for नाचय) -¹⁰ *Si* 2
B *De* ह्येयन *De* अय माणे (for नाचय) *Si* *De* 2 10
 ह्येयन *De* अय (De 2 2 वि. 2) ह्येय *Si* नाचय ह्येयन नृच.
 10 ह्येयन अयमायन. —Alter 37, *De* 105 348*

38 *) G: होहूँ वः, G: हाहूँ वः —*) S: निजिग
D: जग (for इह) S: II D: सुविपल पुमिग
I: Ha मयीपल —After 38², S: Ba + 106 Ba
cont. after 351² whole D: 205 after 32

३५९* वतावन्न विनाश इति न शङ्क्यमानम् ।

[131]

— \tilde{N}_k आर डेनम 38°-40° \tilde{N}_k वेध, D_0 T_1 :
 M_1 जव, D_1 H_0 B_1 D_1 दायवामि (acc), D_0 दायवामि
 (for दायवामि) B_1 H_0 (for दायवामि)

39 Śa Śa De : s De : om 39 (for Śa De : s De,
cf v1 38) —^a) De De : सवि गणपति —^b) De Ga
M: महादेवी (for 'रवौ') —After 39^{ab}, Śa (partly
illeg.) ins.

349^a रायबाद * * र्धं रैरुहा दि निगहर्ण ।

४७. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

—* } De Ts n (for नं) De अनादिर्ना (sic) (for
अनादिर्ना) De परिप्लव, De Ts Ms m | Ms n | रिप्लव
Cn t as in text (for परिप्लव) De स्वर्णार्थं परिप्लव
—After 30*, N: 215

350^१ लीमिग प्रयासः ।

पुनर्विवाह सम्प्रदाय

५) Δ_1 विषयवस्तु (for शान्तराशि) Δ_1 V9 B1 D1 2, 4, 7
 १॥ T1 G1 लक्ष (B1 D1 ५) स्थित , D1 दक्षस्थित

40 Ṣa Ḥis : De om 40 (cf v) 3Ṣ Be om
40^a — Ṣa सुवारे वा (for सुवारे) Si Ḥis-Di-36 11
हसवारे वा सुवारे वा — Ṣa : Di-37 11 Ga सूख
Cyr mglt मूढि (as in text) — Note hiatus bet
ween * and * — Ḥis : Di-38 11 Ga सखा (to avoid
hiatus) (for *) Si Di-39 11 G(Di नोहा) कलकल

हस्ताक्षरं सुपाठनो नियतो रक्षमुद्रितः ।

सन्प्रस्यो मरिष्यामि अष्टा वनस्यन्मजाम ॥ ४॥

मायगानुपत्रे देमे रुमुलपुत्रेदे ।

चितां कृन्वा प्रप्रेक्ष्यामि ममिदमग्नीमुतम् ॥ ४१

उपनिषत्सु वा मय्यस्मिद्धिनं मायविष्यतः ।

द्वर्गीं मय्यप्यन्ति त्रयमाः शस्त्रानि च ॥ ४२

(to avoid hiatus) — After 40 S_1 N_1 V_1 Q_1 D_1 —
 1011 175

351* सत्यं बुद्धिर्निच ज्ञाना निरुक्तं मित्रश्चिन् ।
राज्यधर्मनिर्णयार्थं निश्चयं धर्मैर्वाभिन्नः ।

[(1) Be om nam —(2) Da mēḍ (for
नाम) Si Da ve(Si siṭṭ, De = deṭṭ (for दिष्ट)
Si Vā-vaṇa Pi āpa (for अर्पण) Si Di₁ vāṇe
vavavav (for the post half)]

—Then \mathbb{L}_2 cost 3.48^4

41 ^{ab} S₁ [अ]नुवर्त्ते, D₁ 10 [अ]नुवर्त्त D₂ [अ]-
नुवर्त्ते. Cf. 55 in text (for ई नुवर्त्त) S₁ D₁ माया
नुवर्त्तते (D₁ ई नुवर्त्त) (for ") D₂ माय (for नुवर्त्त)
S₁ D₂ 3 D₂ ननुवर्त्ते (D₁ ") (for ननुवर्त्त) S₁
मायश्चैवद्वये तु दूरतस्तथावुत —" S₁ विद्या D₂ किं
(for विद्या) D₂ दत्तं चादि, D₂ द्रव्यवर्त्ति —" S₁ नमिदम्
S₁ नमसाय D₂ 5 D₂ D₂ तावत्तद्वय D₁ 10 नुवर्त्त D₂
मायानुवर्त्त (acc) Cf. 56 in text (for मायानुवर्त्त)
—After 41. S₁ 103

३९२* तद्विषयिण्यस्यैव इत्यस्य ०००० (अ.१६) ।

[illegible]

क्षुद्रेण पापेन नृशर्ममर्माणा
मुदास्मान्कुतरोपधारिणा ।

बलाभिभूता ज्वला तपस्विनी
कथं नु मे दृष्टिपथेऽयं ॥ भवेत् ॥ ६९

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे एकदशः सर्गः ॥ ११ ॥

सदाविद्वन्निपत्र 'सदा' इति च्छेदः भव्यः । सदाविद्वन्निपत्र
न पठते । सनुवसावर्द्धना सदाविद्वन्निपत्रम् ॥ —For 68⁶,
Ns B subst, whereas Ds has after the second
occurrence of 68⁶

361⁶ द्विजादिनामविद्वन्निपत्रम्
सुदृष्टमपि सदाविद्वन्निपत्रम् ।

[(1 2) Ns B प्रसन्नचित्तविद्वन्निपत्रम्, Ds विद्वन्निपत्रम्
विद्वन् (nominal) — (1 2) Ns B (for स) B
Ns विद्वन् (for विद्वन्) Ns Ds उपविद्वन्, B उप
मान, Ds उपविद्वन्]

—Thereafter Ns Ds cont 362⁶

69 Ns B resp 68 and 69 — Ns विद्वन् (illeg)
B : T : सदाविद्वन् (for विद्वन्) Ds कादिविद्वन् Ds : सदाविद्वन्
(for विद्वन्) — (1 2) Ds G विद्वन् (for विद्वन्) Ds
[स] विद्वन् Ds सुदृष्टमपि विद्वन्निपत्रम् — Note
 hiatus between 'सुदृष्ट' and विद्वन् Ds T : सदाविद्वन्
(for सदा) S : Ns B Ds : सदाविद्वन् (to avoid
 hiatus), Ns सदाविद्वन् (to avoid hiatus) Ds : [स, सदा-
 विद्वन् Ds सदाविद्वन्, Ds : सदाविद्वन् (sic) (for सदाविद्वन्) S : B :
 4.10 सदाविद्वन् — (1 2) Ds : सदाविद्वन् (for सु) Ds : सदा

(for मे) S : Ds मे (for मा) —For 69 D subst,
 while Ns Ds cont after 361⁶

362⁶ कथं दृष्टिपथेऽयं मुदास्मान्कुतरोपधारिणा
बलाभिभूता ज्वला तपस्विनी
कथं नु मे दृष्टिपथेऽयं ॥ भवेत् ॥ ६९

[(1 2) B : सदाविद्वन् — (1 2) B : [स] विद्वन्
(for [स] विद्वन्) — (1 2) B : सदाविद्वन् Ns Ds :
 B om (for B) Ds सदाविद्वन् B : सदाविद्वन् (sic)]

—After 69 Ds repeats 68⁶.

Colophon —Sarga ends S : Ds : सदाविद्वन्
(D : विद्वन्) Ds : विद्वन् Ns : सदाविद्वन् (illeg),
 Ns : B : सदाविद्वन् Ds : सदाविद्वन् (B : सदा-
 विद्वन्) Ds : सदाविद्वन्, Ds : सदाविद्वन् (B : सदा-
 विद्वन्) (figures words or both) Ns Ds : सदाविद्वन् om,
 S : 10, Ns B : 10 Ds : 10 B : 10 Ds : 10 S : 10
 —After colophon Ds concludes with सदा, G Ms
 with धीरावपि नम

स मुहूर्तमिव ध्यान्वा मनसा चाभिमन्य ताप् ।
अयुक्तो महावेजाः शरारं तस्य येष्मनः ॥ १
स तु गेद्वमसंज्ञः प्राशस्त्यो महारषिः ।
पुष्पितप्राञ्चन्मसतां ददर्श निषिघाद्भुजान् ॥ २

मालान्नोमान्नन्यायं नमसांग मुमुक्षुताम् ।
 उत्तरसाक्षमदृष्ट्यांयुक्तान्निषिद्वात्मनि ॥ ३
 अक्षप्ररक्षणं चक्षुः तन्नाशनममाहृतम् ।
 ज्यायुक इव नामनः कृपेण कृपादिसम् ॥ ४

4	5	16	5
11	5	11	6
12	5	9	6

12

⁵¹ *ibid.* for Sarga 12 (cf. 41.511.29). The
begins with श्रीरामाय नमः

1. Sa Va U De om s Ga damaged from *सवा*
in " up to *वा* in " —⁴ To गुह्यसूत्रे, Ga "निवि,
Gg as in text (for "विज) —⁴ Di: [u वि (for *व*),
To Gs Ch. [u] नि, Cm t as in text (for [u] वि)
—⁴ Di: अवपुनः Di: अवपुनो हि (for अवपुनो)
Mr महापुन (for "पुन) —Sa om (hapl) 1⁴—s⁴
—⁴ Di: 1.1.11 Ni: प्राजापत्य (Di: "पु) Di: सवपुनः
Cs mg t as in text (for *पुनः*) To प्राजापत्यवपुन

2 Si em x^d (x^d v i x) —^a) Se vs Bi va De
 दोहमसहितः Be दोहवरीयणः De सप्तोपहृष्ट
 (by consp.), Te बहुसर्ग्य (for मध्यमसर्ग्य),
 —^b) Si Di va se : वन व (Di वा) नि वन गु,
 Se Vs B De व (Di व) पादवद् : Gl e os m text
 (for वल्लभाई) —^c) Se vs Bi : De वलो, Ba वल
 (for वयो)

[illegible]

३६१^a अङ्गनादसौही कुरुते च तत्तत्तत्तत् ।

कमलवान क र क ड क र क ष मणिखान ।

—Da: एष ३^४ —“ Da: दास्यन्, Ga: दास्यात्
(for 'दा') Si: सिद्ध्यन् (for 'सिद्ध्य') Si: Si:
Da: Da: दुष्ट्यात् (for 'दुष्ट') Bi: दुष्ट्यात् (also 'दुष्ट')
दरत् and दूर्यात्! Da: दास्यात्, Da: दद्यात् (for 'दा') —Ga: damaged from 'Ga' up to 'Ga'
in 4th. Da: (also 'दा') in 'दादा' (for 'दादा') Si: Da:
सुख्यात् (for 'सुख') Si: दास्यात्, Ga: दास्यात्

Let σ be the permutation $\sigma(1) = 2, \sigma(2) = 1, \sigma(3) = 3$. Then $\sigma(1) = 2, \sigma(2) = 1, \sigma(3) = 3$.
 Let σ be the permutation $\sigma(1) = 2, \sigma(2) = 1, \sigma(3) = 3$. Then $\sigma(1) = 2, \sigma(2) = 1, \sigma(3) = 3$.

३५* असोऽन्यान्निष्ठातुं यथाप्यहमिहसु ।

$$\rightarrow \text{He cont. } \text{Ba} \text{ \& } \text{Bi} \rightarrow \text{De ms after 3}$$

365^d वा तु ह्यु मन्त्रादहोचर्मिदां नृनाम् ।

विनाशमात्रं सुखं हनुमान्नामने ।

मन्त्रोच्चारणं ह्येव मन्त्रा गुणदायकम् ।

इत्येवमिदं विनिर्णयितुं न शक्यं किंकिंता सदा।

(1) Use *सुधा* (*hydra*) (for १) — (2) Use *महा*, *Da om* (for *दृष्टा*) — (3) Use *वा* (*va*) (for *दा*) — *सु* महा *सुधा* *सिद्धि* *सुधा* (for the post half) — After 3, *सु* *om*

363(A)* (मि. एडवोकेट जनरल श्रीराम रा.)

$$- \zeta_{\text{nom}}(1-q) \sim (1-q) \zeta_{\text{nom}}(\text{for } q \ll 1)$$

—Thereafter, $\frac{1}{2}$ lb Do cont 352°.

—After 3 ζ_1 (1 \pm partly alleg.) ms

३६६* अथविष्णुः/विष्णुस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

तस्य तृप्तेः स्तुतिमात्रेणैव साक्षात्भवः ।

—Thereafter ζ_1 cont. while ζ_2 is in W_2 after ζ_1 , whereas ζ_2 cont. after ζ_2' .

162* अथ भैरवस्य चरित्रम् ।

[Alleg from up to f. 12 B. D. 1774 (for
अभय) B. 1774 (for 1774) 12 B. D. 1774,
D. 1774 (for 1774)

—Thereafter, St Dis cost 1 2 of 1/2* which is 1/2 cost, one line, which is 1/2 (except 1/2*)

[illegible]

३६९* अश्विनीयुक्ता ह्येता प्रविंशं मलार्कम् ।

ददर्श च नगान्स्माकदीं निषतितां कविः ।

अङ्गादिन सह्यन्त्य श्रियस्य पतिता श्रियाम् ॥ २९

जले निपतिताग्रैश्च पादपैरुपशोभिताम् ।

वार्यमाणामिह क्रुद्धा श्रमदां श्रियरन्ध्रुभिः ॥ ३०

पुनरावृत्तयोपां च ददर्श स महाकविः ।

प्रसन्नामिह कान्तस्य कान्तां पुनरुपस्थिताम् ॥ ३१

29 *) Na De लितां De "यि" वा कस्या, 1a कन्या दम्बा, D: दम्बापत्न्या D: च नया तस्या (acc) B: दम्बिका कस्या, D: स नयात्तन्मात्र (for च नयात्तन्मात्र) —^a) D: वहीर (for मदीं) S: D: दपतिता Na V: B D: निषतितां D: निपतिताम् D: M: निषतिता Cm t as in text (for निपतिता) S: D: सुमे, 1a पुन D: कदा, D: वर (for कवि) —^a) B: after cor margin as in text) स्वर्गादिभ्य, D: साक्षादिभ्य, D: अत्रादिभ्य (for अङ्गादिभ्य) —^a) S: Na 1a B D: 4-10-11 पुतिता, T: G: श्रिया, Cm t as in text (for पतिता) —After 29 B: reads 31st for the first time repeating it in its proper place

30 *) S: D: सहीर, 1a D: 4-10 सहीर (for जले) D: Ct: सहीर पतिताग्रैश्च D: सहीरपतिताग्रैश्च —1a illeg for 30^a - 30^b —^a) D: पार्यमाणाम् (for वा) —^a) T: ह्य, Cm k t as in text (for श्रिय) —For 30 Na 1a B (B: reads after 31st [first time]) D: subst

380* वायव्यवशात्ता य च ददर्श नवोद्यमे ।

भीह-नी शोचता दृष्टा प्रमत्तामिह सुन्दरीम् ।

[1 2] B: उल्लाप (for उल्ला च) B: वनेयस्य (for नवोद्यमे) —[1 2] B: (margin also as above) रक्षा (for ह्) D: नेत्रावृत्त (acc) (for "वा दृष्टा")]

31 S: illeg for 31 (cf v 1 30) —^a) Na Va B D: अत्रात्तन्मात्र D: साक्षात्तन्मात्र, G: अत्रात्तन्मात्र च Cm k t as in text (for साक्षात्) —^a) Na Va B D: कति (Va B: 4 "ता" कति (for स महाकवि) —B: repeats 31st here (cf v 1 29) —^a) B: दृष्टा (for साक्षा) Na Va B: 4-10-11 G: उल्लावत Cm t as in text (for उपस्थिताम्) B: (both times) वायव्य च पुनरावृत्त

32 S: illeg for 32 (cf v 1 30) —^a) S: D: पतितां त, Cm k t as in text (for स पतितां) Na 1a B D: अत्रात्तन्मात्र, D: 4-10-11 सत् नया स (D: सु)-पतितां, G: अत्रात्तन्मात्रात्तन्मात्र —^a) D: 4-11 पति (for दिन) S: B: D: V: वायव्य (for "सुता") —^a) Na 1a B D: दृष्टा-पतिता, G: 4-10 दृष्टा (for कवितात्तन्मात्र)

तस्याद्वयस्य पतितां नानाद्विजगणाद्युताः ।

ददर्श कपिदार्ढ्ये हनुमान्महतात्मजः ॥ ३२

कृत्रिमां दीर्घिमां चापि पूर्णां शीतेन शरिणा ।

शयिप्रारमोषाणा मुक्तासिन्धवेमिताम् ॥ ३३

मिमिर्भृगुमन्त्रैश्च मिचित्रा चित्रराननाम् ।

श्रमादेः सुमहद्विष निमिर्भृगुमन्त्रैश्च कर्मणा ।

कान्तैः कृत्रिमां चापि सर्पतः गमलंकृताम् ॥ ३४

—^a) S: पत्रात्मन (for शरिणा) Na 1a B D: कपिदार्ढ्ये (D: दि पत्रे) सुमे, D: 4-10-11 विद्वत्पतितां मुता Cm k t पतितां पतितां, G: पतिता । पतितां पतितां पतितां Cm

33 S: illeg for 33 (cf v 1 30) —^a) S: Na 1a B D: 4-10-11 कपि (D: को कपि) B: दीर्घा, G: दीर्घिका (acc) (for दीर्घिका) S: D: 4-10-11 शरिणा, Na B: D: 4-10-11 चापि, 1a शरिणा, B: सुमहत् (for चापि) —G: om (happ) 33^a - 34^a —^a) B: शरिणा (for पूर्णा) Va D: शीतेन, B: 4-10-11 शीतेन (for शीतेन) B: 4-10-11 शरिणा (for "चा") —^a) Va सत् (acc) (for नया) S: B: D: 4-10-11 प्रमत्ता (for प्रमत्ता) —^a) S: D: 4-10-11 सुन्दरीम् (S: D: 4-10-11 सुन्दरीम्) Na 1a B D: सुता लिता (D: "प्रतिमा" वायव्य) B: पत्रात्तन्मात्र Cm k t लिता शोभितामिह दृष्टा भार्य Cm

34 S: illeg for 34 (cf v 1 30) G: om 34^a to 34^b (cf v 1 33) Na 1a B D: om 34^a —^a) D: विचित्रा (for विचित्रा) S: D: 4-10 विचित्रा, D: ह्य भूयैश्च (for सुमहत्) —^a) D: सेविता (for मिचित्रा) S: D: 4-10-11 विचित्रा (for विचित्रा) —After 34st, S: D: 4-10-11 om

381* पतिनीविष चित्राणि काञ्चनैश्च महाद्वै ।

तद्वद्विषयस्यैव शोभिता सन्नुपिते ।

[D: 4-10 om 1 2 —[1 2] D: om शोभिता D: दृष्टा (for सुन्दरीम्) S: शोभिता च सुन्दरी (for the post half)]

—^a) B: प्राकट्य (for प्रमत्ता) —^a) S: D: T: 4 G: मिचित्रा, Na 1a B: 4-10-11 सु [Va स] ह्रीर (for मिचित्रा) B: (m also as in text) सुमहत्तन्मात्र —^a) S: Na B: 4-10-11 कान्तैः B: पतिता G: कृत्रिमा (for कान्तैः) Na Va B: 4-10-11 पतिता, B: G: वायव्य (for कृत्रिमा) S: Na 1a B: D: 4-10-11 T: G: [D: 4-10-11] (for "वायव्य") —^a) D: 4-10 पतिता (for पतिता) Na 1a B: D: 4-10-11 पतिता

तस्याश्चाप्यनुरूपेयमश्लोकरनिका शुभा ।

शुभा या पार्थिवेन्द्रस्य पत्नी रामस्य संमता ॥ ४९

यदि जीवति सा देशी ताराष्णिनिभानना ।

अगमिष्यति सारथ्यमिमां शिववत्सं नदीष् ॥ ५०

एवं तु मत्स्य हनुमान्महात्मा

प्रतीयमाणो मनुजेन्द्रपत्नीम् ।

अनेष्टमाणश्च ददर्श सर्वं

सुपुष्पिते वर्णपने निरीनः ॥ ५१

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे द्वादशः सर्गः ॥ १२ ॥

49 Śa Vā Ds om 49 (cf v l 44 and 48) Nt alleg for 49 (cf v l 47) —^a || उत्तरा (for सारथा) —^b; Bā कुट्टा (for शुभा) —^c; Śa Ds 11 सुभाया; Bā अत्र या Ds 1-2 Ga Mā 1 सुभाया (for शुभा या) —^d; Ds 2-3 Ts Ga Mā 2 शुभा (for पत्नी) Śa Ds सारथ, Ds संमता Ds Mā 2 सारथा (for संमता)

50 Vā Bā om 50 (cf v l 44) Nt alleg for 50 (cf v l 47) —^a; Śa Nā Bā Ds 1-2 सारथि (for "विप") —^b; Śa Nā Ds 2 सुवचन (Śa Ds "वा") (for सारथ्यम्); —^d; Ds 2-3 Ts Ga Mā 2 शिव, Cg as in text (for शिव) Śa Nā Bā Ds 4-5 शुभा महावती

51 Śa alleg for 51 (cf v l 47) —^a; Ds om, Ds 1 (for ह) Ds 2-3 कन्या Śa Vā Bā Ds इत्येव सारथा (for एवं तु सारथा) Ds यकसात् (for हनुमान्) —^b Ds reads (from मन्त्रे 10^a up to मन्त्रे 10^a in marg —^c) Śa Vā Bā 4 Ds निरीन (Vā Ds "द्व")माणे, Ds

परीक्षमाणे, Ds 5-6 इतीदृशमाणे, Cg t as in text (for "समाप्ते") Mā पुत्र (अ) (for पत्नीम्) —^a; Vā Ds 1-2 अनेष्टमाणश्च Cg t as in text (for मन्त्रे 10^a) Śa Ds H, Ds जु (for य) —^c; Bā 4 Ds सुपुष्पित, Ds सुपुष्पिते (for सुपुष्पिते) Śa Nā Vā || Ds 1-2 11 वर्णप Bā "वर्ण", Cg as in text (for वर्णपने) Bā प्रसीव Ds 4-5 निरीन, Ga निरीन, Cg as in text (for निरीन)

Colophon Śa alleg (cf v l 47) —^a Sarga namo Śa Ds अश्लोकरनिकादर्शन Nā Vā || Ds अश्लोकरनिका (Bā "यव")अनेष्ट Ds हनुमद्विरक्त, Ds 1 अश्लोकरनिका प्रवेशे हनुमद्विरक्त, Ds अश्लोकरनिकाप्रवेशे हनुमद्विरक्त —^b Sarga no (figures words or both) Ds 1-2 11 om, Śa 11 Nā Bā 1-2 Ds 27, Vā 8, Bā 15, Ds 1-2 S 14. —After colophon, G M conclude with श्रीरामायणं नमः

सर्वतुङ्गसुमै रम्यैः फलपञ्चिष पादवैः ।
 पुष्पितानामशोकानां विधा सर्वोदयप्रभाष ॥ ५
 प्रदीप्तमित्र तत्रस्थो माफतिः समुदयव ।
 निष्पन्नशाखां विह्वैः क्रियमाणामिनासकृत् ।
 विनिष्पन्नद्विः शतशब्दितैः पुष्पासंस्कैः ॥ ६
 आमूलपुष्पनिषितैरशोकैः शोकनाशनेः ।
 पुष्पमारतिभारैश्च सृष्टद्विरिव मेदिनीम् ॥ ७
 कर्पिःसूरैः वसुमिर्तैः किङ्कुमैश्च सुपुष्पितैः ।

5 N: alleg for 5 (cf v 1 2) —^a) Ds सर्वं सद्
 (for सर्वं) D: 4 अन्व. T: G: M: रम्य (for रम्यै)
 N: V: B: D: विह्वै सर्वतुङ्गसुमे —After 5th N: V:
 B: D: 11 ms

395^a विष्पन्नपञ्चसंस्कृतो लोभित समुपनिषै ।

[D: 11 शोभिता N: D: 4 तु (for सद्)]

—^a) S: B: D: 10 मिष (for मिषा) N: V: B: 10 D:
 प्रभा सर्वोदय प्रति

6 N: alleg for 6 (cf v 1 1) —^a) N: V: B: 10
 D: प्रभाषम्, B: D: अशोकम् (for प्रदीप्तम्) —^b) V:
 B: 4 D: 10 सप्तवैद्य (for समुदयै) 7 वसुमित्रसंस्कृत
 —^c) V: D: 10 विह्वै N: V: B: D: शाखां नष्टा,
 D: शाखा विह्वै (for शाखा विह्वै) —^d) D: आमूलम्
 (for निष्पन्नम्) N: V: B: 10 D: विष (V: विह्व, B:
 विह्व, D: विह्वै) माया हवामि, B: विषमया वसुसह्य —^e)
 S: N: V: B: D: 10 G: विष्पन्नद्वि, D: 11 विनिष, G:
 विनिषद्वि (as in text) N: सक्तुमै, G: as in text
 (for सक्तुमै) —^f) B: विह्वै, D: विह्व, D: विह्वै (for
 विह्वै)

7 —^a) N: V: B: D: आमूलम्, D: 10 समुदय, G: as
 in text (for आमूल) D: वत् (for वत्) N:
 रचितै B: D: 11 M: विष्पन्नै, D: [वत्] रचितै,
 D: 10 रचितै, T: 1 [वत्] रचितै, T: रचितै (for
 रचितै) S: आमूल विह्वै सुवै —^b) V: वत्सोमि
 D: D: 11 शोकनाशने —^c) D: वत्सोमि N: V: B:
 D: भारि (for भारि) N: वत्सोमि भारि —After
 7, D: 11 ms

397^a प्रपुष्टं पुनर्भोज्यं हास्यप्रसन्नं सुमै ।
 रोहितवर्णैश्च पुष्पमारतिभारैश्च ।

8 —^a) N: V: B: सर्वं नमिषति D: सर्वं नमिषति
 (subj) —N: alleg from 13th ms up to सर्वं 10th
 —^b) N: [वत्] विपुचि —B: reads 8th in ms —^c)
 S: V: D: 10 अमरनाम, B: अमरनाम, B: अमर वीर्य,
 B: अमर वीर्य (as) (for अमर वीर्य) B: वदलो वत्

स देशः प्रथमा तेषां श्रुति इव सर्वतः ॥ ८

पुंनायाः सप्तपर्णाश्च चम्पकोद्दलकास्तथा ।

विह्वद्वमूला वदयः शोभन्ते स्म सुपुष्पिताः ॥ ९

शावकुम्भनिभाः केचिकेचिदभिषिषोपमाः ।

नीलाञ्जननिभाः केचिकप्रशोभाः सहस्रशः ॥ १०

नन्दनं विविचोदानं चित्रं चैत्ररथं यथा ।

वन्निवृत्तमित्राचिन्त्यं दिव्यं रम्यं श्रिया वृत् ॥ ११

रोहितव (as) (also in ms) 'रोहितव' —^a) N:
 V: B: D: वदयै (for सर्वं) —^b) For 8th, D: 11 subst
 1 5 of 394^a

9 —^a) T: पुनाय (for 'या) —^b) T: वत् (for वत्)
 S: D: 10 वत्सोमि विनिष (D: 10 'वत्सोमि' —After 9th,
 N: 10 ms

398^a कन्दनानुरक्तवत् सर्वतः सप्तपर्णाश्च ।
 कान्ता विष्पन्नपञ्चसंस्कृतो लोभित समुपनिषै ।

—^a) N: V: B: D: वदयै (for वदयै) D: वदयै
 वदयै —N: alleg from 10th up to 10th —^b)
 D: 10 वत् (for वत्) N: B: 4 शोभन्ते, B: D: 4 'वत्
 (for शोभन्ते वत्) B: 4 वत् (for वत्) V: शोभन्ते
 वत् सर्वै

10 N: alleg for 10th (cf v 1 9) N: V: B: D:
 read 10-12 before 3 —^a) S: D: 10 शावकुम्भ (for
 'कुम्भ') N: V: B: D: 10 वत्, D: D: 10 वत्
 (for वत्) —^b) D: erroneously repeats केचिकेचि
 S: N: D: 10 T: M: विष्पन्नम्, D: 11 विष्पन्नम्
 (as) (for विष्पन्नम्) —^c) D: वत् (for वत्)
 —^d) S: V: B: 10 D: वत् (for वत्) B:
 शावकुम्भ वत्सोमि

11 N: V: B: D: read 10-12 before 3 —^a) S:
 D: वदयै (for वदयै) N: V: B: D: 10-11-12
 विपुचिषा C: 10-11-12 as in text (for विपुचि)
 B: (ms) also 4 वत् नन्दनम्, M: नन्दनं विपुचि
 वत् —^b) S: N: V: B: D: 10 वत्, M: वत्, C: 10
 as in text (for वत्) V: वत्सोमि, D: 11 वत्सोमि
 (as) N: D: वत्, D: वत् (for वत्) —^c) S: N:
 D: 10 वत् (N: 'वत्सोमि', V: B: D: C: वत् (V: C: 'वत्')
 वत्सोमि, D: वत्सोमि, T: 1 वत् (T: 'वत्सोमि', G:
 वत् (G: 'वत्') वत्सोमि, C: 10-11-12 as in text (for वत्
 वत्सोमि) N: V: B: D: वत्सोमि (for [वत्] वत्सोमि) D:
 वत्सोमि सर्वं च —^d) S: D: 10 वत् (for वत्) D: 10
 M: वत् (for वत्) N: V: B: D: वत्सोमि वत्सोमि

तां ममीक्ष्य गियात्ताधामविभं मलिनां कृणाम् ।
 तर्ह्यमाम मीतेति कार्णस्यवादिभिः ॥ २५
 ह्रियमाणो तदा तेन रक्षया कामरूपिणा ।
 यथारूपा हि दृष्टा वै तथारूपेयमङ्गना ॥ २६
 पूर्णचन्द्राननां सुधुं चारुवृत्तपयोधराम् ।
 वर्णानां प्रभया देवीं मया प्रतिमिरा द्रिष्टा ॥ २७

*कृपया कृपया (sec) Di उपलब्धता, Di उपलब्धता
प्रति हस्ता - After 24th, Di 7-8 S ms

406* नीलया नीलशये यन्महा महाभिर ।

—Thereafter G₁ reads 21⁴³ S₁ Da om 24⁴—29⁵
 G₁ reads 24⁴—29⁵ after 37 (preceded by 41⁴)
 G₁ reads 24⁴—29⁵ after 20 —⁴) १३ सुखाय (acc)
 G₁ सुखाय (for सुखाय) D₁ दुष्ट (for दुष्ट) हेतु
 सुखाय सुखाय —⁴) D₁ चकानायाय (for चकाना)

25 \tilde{S}_1 illeg for a_2 (cf v 18) So D^o nm
 a_2^{24} (cf v 1 24) For sequence in \tilde{S}_1 v B
 cf v 1 22 and for the cf v 1 24 G₂ reads $a_2^{24} - a_2$
 after 20 —) Dr^o T₂ G₂ निर्गोप्य, G₂ as in text
 (for सगोप्य) —) B₁ D₁ सवित्र (for "क") D₂
 G₂ सवित्री (for "भा") B₂ सवित्रा सवित्राय —)
 \tilde{S}_1 V₂ B D₂ वसवपयम्.

26. See also for 26 (cf. v. 13) For sequence
in Ss Vb B, cf. v. 12 and for Ds cf. v. 24 —^a.
Vs Ds B B T Gs Mi द्विपदायाः Ds तु सा (for ७५)
Ss १५ [अ. १०८. B-s D-s {अ} १५ (for १५)
Bs द्विपदायाः द्वास्तयेन —^b) D-s नीम (for १५ १-
—^c) Ds ७५ २०^d —^e) Ds द्वि. D-s सा (for द्वि)
Ss १५ B-s D-s यथा दुरा वै ददा मे (१५ ५), Bs D-
यथा दुरा Ds यथा दुरा) मया ददा. D-s १५ यथा दुरा (D-
'यथा दुरा' —^f) D-s यथा दुरेन सगता Ds यथा दुरा

27. \tilde{N}_1 illeg for 27 (cf v l 18) For sequence
in \tilde{N}_1 Vt B, cf v l 22 and for Ds, cf v l 24 —^a
 \tilde{N}_1 Ds-110 निना इनाम | Ds इनाम, \tilde{N}_1 Vt B Ds
-निना इनाम; Ds -निना इनाम मुभु; Ds निना इनाम
(for -निना इनाम मुभु) —^a Si चर (for चर) Si \tilde{N}_1
Vt B Ds-110 दयेपरा, \tilde{N}_1 इरोपरा & Groggt
मुभु मुभुपरा; (Groggt इनाम इनाम) .28 —^a Si Ds
-110 इनाम, \tilde{N}_1 Vt B Ds Groggt Ds Ds मुभुपरा
Gg as in text (for मुभुपरा) B Ds-110 Gg देवी
(for देवी) \tilde{N}_1 इनाम इनाम इनाम

28 \tilde{N}_3 lies up to \tilde{N}_2 in \tilde{N}_1 (cf v1 18)
For sequence in \tilde{N}_3 V1 B cf v1 22 and for D:
cf v1 24 — \tilde{N}_3 \tilde{N}_2 \tilde{N}_1 (for "वर्तनी" D: \tilde{N}_3 \tilde{N}_2 \tilde{N}_1)

तां नीलमेधीं शिबोर्षीं सुमध्यां सुश्रुतिष्ठिताम् ।
मीनां पद्मपलायार्त्वा मन्मथस्य रतिं यथा ॥ २८
दृष्ट्वां गर्हस्य जगलः पूर्णचन्द्रप्रभाभिर ।
धूर्वां सुवतुषामिनीनां निषतामिरुत्पलीम् ॥ २९
निःश्यामरङ्गानां नीलं युजोन्मत्तरश्मिर ।
श्रोत्रजान्मेन महता विततेन न गञ्जतीम् ॥ ३०

नीलमसा विरोधा — Mitel 2S⁶⁰, St V 6 si Di-1 8 39 13
195

407* वीणाप्रियवृत्त श्रोत्रि तृत्वेण महान्तरीम् ।

[Bz पुन (for पु) Ds १-४५५५७ (for the prior half) २३ २३ Bz १६ Ds ४०० (for ४३) Bz ४०० ३४५५७ (for the post half)]

—c) $\lambda_2 \lambda_3 B D_4$ वृत्तचिह्नानां $-d) \lambda_1 \lambda_2 D_1 -$
 ६.४ मलमिड (metamizol) (जि रॉन ब्रवा)

29 For sequence in S_2 1.0.3 of 1.1.22 and for De of 1.1.24 Si Ba De on 29th Si Di read 29th after 30th 1.1.24 विनाय (for प्रभाय) —After 29th, Si on 40th include 1.1.24 Bf De after 23) De read 1.1.24 1.1.24 —De on 29th —31st —) De सम्बन्ध (for मुक्तुय) 1.1.24 transp अर्थ and धर्मीय 1.1.24 अर्थो देवी व (B: 1.1.24 साक्षात्, 1.1.24 अर्थो देवी उद्ग: (B: 1.1.24) सोय —d) B: सिला (for विनाय) 1.1.24 1.1.24 1.1.24 साक्षात् (by transp) —After 29 Si De 1.1.24 1.1.24

३३६* सविज्ञानश्रद्धाया वार्त्तावामिर्गर्भनाम् ।
 नृणां नृपसत्ताया मुमुक्षाया यत्तामिदीम् ।

[(1) S_1 वाच्य, D_1 वाच्य, (for सवित्र) S_2 मन्मथनाय वयम् (for the pr or half) S_3 वयम् (for वय) S_4 D_2 विद्मि (for [वि-विद्मि] —(2) S_1 वृत्तान् वृत्तान् वीरा (for the prior half) D_1 वृत्तान् (for 'वि') S_2 वृत्तान् (for वय)]

 χ^2 test \bar{N}_2 \bar{V}_2 B_2 (B_2 after 30) ms after 25

409* प्रध्यानप्रज्ञा वाटा रदन्ती कुरीतिरिति ।

[Ba बल्लू (sac) (for बल्लू)]

—whereas this repeat $20^{\circ}-21^{\circ}$ after 29

30 For sequences in $\Sigma^2 \times B$ of 1) 22 Ds
on 30 (cf v 1 29) — " Ds 30-31 S निदास (for
निदास) 1x पासा (for गुरा) 1x B Ds 1x पीसा
31 सीसा (for गीर) — Ds on 30³-31³ — " S
1x B Gs पासेद (for गुा) — after 30³, Ss S
(after 29³) Ds 30 ins, while Ds was after 32³
410* बाणमंथिर निदिउलायमिदि निनेदिगु।

दुग्धेन वुनुये मीतां हनुमाननन्दताम् ।
 संस्मरणेन यथा हीनो राक्षसधर्मान् यताम् ॥ ३७
 तां ममीक्ष्य विज्ञानार्थी राजपट्टीयनिन्दिताम् ।
 तर्कयामास मीतविराजं कर्मण्यपराधयत् ॥ ३८
 त्रिदेवा पानि चोद्वेष्टु तदा रामोऽन्वरीतिषत् ।
 तान्वाशरणप्राप्तानि यात्रप्रोभन्त्युत्थयत् ॥ ३९
 मुकुतां कर्णरेणुं च शृङ्गेण च सुमेधितो ।

Da Ts अलोयेव, G. ms 43 in text (for 'येव') १३
 Vs B Ds का (Da-4 क) प्राण (१३ सपाना, Bs सर्पिता)
 योगदानत्, Ds महापराधयोरत् —^a) ६१ ६१ क (१३
 मु) निषिद्धम्, ६१ Vs B D. कर्मण्य (१३ B: Ds इ) ताम्

37 For sequence in ६१ Vs B, cf. v. 1, 22 ६१
 Ds om (hapl.) 37 —^a) B: उद्धिष्टि (for दु खेव)
 ६१ Vs B Ls Ds ६१ वीता (for वीता). —After 37,
 १ in 10.

414* यत्नेन गहवा जिवा ।
 विविधा मा शानमार्गं

—^a) ६१ Vs B Ds मा शानमार्गं (for मन्त्रादयम्)
 —^a) B: मन्त्रेण (for मन्त्रादयम्) ६१ हाता यमा (by
 transp) —^a) B: ६१ कावचमोपपा (Ms 'रा') यमा
 —After 37, ६१ Vs B Ds १००, १ hake Ds sub 1 1
 for 20^a

415* निरर्णमवकाशो लोचनमग्रा मन्त्रेणमा ।
 भयसा द्रु कपटका विरानन्दा वलितनीम् ।
 मुकुतेनोपपा दीना तारमन्त्रेणवर्णनीम् ।

{ (1 2) B: विरता ६१ Ds १०० (for १००) —After
 1 2, १ B: repeat 22^a —(1 3) ६१ Ds १०० (for
 १००) }

—Thereafter Ds reads 24^a-29^a

28 ६१ १३ B Ds om 38-39 —^a) ६१ सपाना ल
 (by transp) —^a) ६१ उपलोभिता Ds १०० १३
 Ms उपलोभिता (Ds 'ता), Gs उपलोभिता (as in text)

39 ६१ १३ B Ds om 39 (cf. v. 1 35) —^a)
 Ds वापादि (for वादिषु) —^a) ६१ ६१ Ds १०० Gs
 (उत्प्रेतनीयम् (sic), Ds (उत्प्रेतनीयम्) —^a) ६१ Ds १००
 Ms १०० वापादि (for वापादि) —^a) Ds १०० १३
 Gs १०० वापा, Ds वापा, Gs as in text (for वापा)
 ६१ Ds १०० हावे (for हावेणम्) ६१ Ds १००
 वि वि हावे, Ds १०० वीतावापुसहावे, Ds वापादीनि
 व हावे (sic) ६१ Gs हावेणम् वापादीनीम् इति वा
 मन्त्रेण राक्षसिभ्यमप्ये भूपतारणास्तु विवर्द्धयेता
 नादि स्वदेव इत्युच्य शास्त्राभा न्यस्तानीति मन्त्र इति

मणिष्टिमिचित्राणि हस्तेऽग्रमग्नानि च ॥ ४०
 श्यामानि चिम्बुत्तनात् ॥ संशानानि च ।
 तन्मयेनानि मन्त्रेण यानि रामोऽन्वरीतिषत् ॥ ४१
 नर वायव्यगोतानि तान्यहं नोपश्रये ।
 वायव्या नागदीनानि नालीपानि न मंत्रयः ॥ ४२
 पीनं रत्नपट्टम् समं तदमनं प्रभम् ।
 उचमीयं नयामकं तदा दष्टं प्रसभः ॥ ४३

व्याख्या, मन्त्रादीनि चोद्धिष्टानि तदा यानि विष्णुः रा
 णि वरुणमणिष्टम् —After 39, Gs १०० for
 the first time 42^a repeating it in its proper place

40 १३ १३ B Ds read 43-45 after 5 14 31 read
 43-45 before 40 —^a) ६१ Ds १००, Gs १३ 31
 in text (for मुद्रा) Ds उर्ध्व, Ds उर्ध्व (for उर्ध्व)
 Ds सुने न सवर्धे व Ds सुवर्धे कर्णरेणुं —^a) ६१
 मीतिषत्, Ds १०० मुद्रा, Ds १३ ६१ मुद्रा ६१ ६१
 Ds मन्त्रेण, Gs १०० 25 17 text (for मन्त्रेण) ६१
 ६१ Ds १०० Gs सुवर्धे, Ds व वि मीतिषत्, Gs १००
 मीतिषत् (as in text) १३ १३ B Ds १०० व सुवर्ध
 (B: सवर्ध, Ds मन्त्रेण १ सवर्ध, Gs सुवर्धे व
 मीतिषत्, Gs सुवर्धे व १०० १०० —^a) १३ १३ B Ds
 मुद्राणि (for विष्णु) —^a) ६१ ६१ Ds १०० इत्येव, Ds
 इत्येव १३ मुद्रा (for इत्येव) १३ १३ १०० १०० १००
 10 व १३ B Ds इत्येवमुद्राणि १

41 For sequence in १३ १३ B Ds cf. v. 1 40 —^a)
 ६१ Ds १०० वापादि, १३ हाता, १३ हाता ६१ मन्त्रेण,
 Ds वापादि (for हातादि) ६१ १३ १३ Ds १०० विष्णु
 (६१ १३ १३ १३, १३ Ds १०० १३ विष्णु) Ds १०० १३
 (for 'मुद्रा' ६१ वापादि विष्णु) —^a) ६१ Ds १००
 १३, १३ १३ (for १३) ६१ Ds मन्त्रेण विष्णु, Ds १३,
 —^a) १३ १३ B Ds मन्त्रेण विष्णु, Ds १३ १३ १३
 मन्त्रेण —^a) १३ B (१३ १३ १३, Ds १३ (१३ १३ १३)
 १३ १३ (sic) १३ वापादि विष्णु १३ १३ १३

42 For sequence in १३ १३ B Ds cf. v. 1 40
 —^a) Ds १३ १३ विष्णु ६१ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 B Ds १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 (for [१३] १३) —Gs १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 —^a) B १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 (for वापादि) १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३
 वापादि —^a) १३ १३ B Ds [१३] १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३ १३

43 For sequence in १३ १३ B Ds cf. v. 1 42
 Ds om 43 (cf. v. 1 42) —^a) Ds वापादि (for वापादि)

G 3 12 43
 B 3 13 45
 L 3 14 45

अस्या देव्या मनःशमिस्तस्य चास्यां प्रतिष्ठितम् ।
तेनेयं यच्च धर्मात्मा मुहूर्तमपि जीवति ॥ ५०
दुष्पुत्रं चुरुते रामो य इमां मत्तस्माद्विनीध्म् ।

मीनां रिता महाशत्रुर्मुहूर्तमपि जीवति ॥ ५१
एवं मीतां तदा दृष्ट्वा हृष्टः परमगंभसः ।
जगाम मनसा रामं प्रप्रयमं च तं प्रबुध्म् ॥ ५२

G 5 11 33
H 5 13 58
I 5 10 71

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे त्रयोदशः सर्गः ॥ १३ ॥

50 For sequence see *Ms 1 s B Ds*, cf. v l 46
Ri om 50^{ab} (cf. v l 47) —^a Śi अस्मात्तस्मिन्प्रये
देव्या Śi Vs B Ds अ(B s त)स्मात्तस्मिन्प्रये देव्या —^b
Śi Vs B Ds [ह] इ (for अ)स्मात्तस्मिन्प्रये देव्या (acc).
Ts देव्या. Correct as in text (for तेनेयं). Ds Ts च
स (by transp.) Śi s Vs B Ds तेनेयं स च तेनेयम् —^c
Śi Ds स च तेनेयं, Śi alleg. Ds—^d इति (Ds स च
Ds चाप्य) इत्येव (for मुहूर्तमपि) Śi Ds जीवति
(for 'ति) —After 50, Śi Śi Ds—^e read 5 14
3-14, while Ds 7-9 S read 5 14 17 for the first
time repeating it in its proper place

51 Ds om (hapl) 52 —^a Ds—^b दुष्पुत्रं
Ts दुष्पुत्रं Śi Ds—^c Ts दुष्पुत्रं, Ts as in text
(for चुरुते) Vs चाप (for रामो) Śi दुष्पुत्रं चुरु रामो
—^d Śi Vs B Ds यद् (for य) Ds—^e अचक्ष
(Ds 'या) विनीध्म्, Ds मन चादिनीध्म् (for अचक्षविनीध्म्)
Śi Ds कीदृशा दसपादिनी —^f Śi Ds Vs निरा स्त्रीता

(by transp.) Ds बरादेइ (for महाशत्रु) Śi Vs
B Ds निरा स्त्रीता दसपादिनी —^g Ds इति (for मति)

52 —^a Ds Ts Vs Ct तथा (for तस्य) Śi Śi Ms
नद्व (for तस्य) Śi Vs B Ds दृष्ट्वा दृष्ट्वा स्त्रीता
दृष्ट्वास्मात्तस्मिन्प्रये —^b Ms 14 वावर, Ds 11 रावर (for 8
असुम्) Śi Śi Ds प्रयमं यच्च (Ds य स) रावरे
(Śi वावर) Śi Vs B Ds स्त्रीतां च प्रयमस ह —After
52 Śi Ds—^c read 5 14 29-30

Colophon Śi alleg —Sarg name Śi Śi B s
Ds—^d स्त्रीताद्वेन (Ds—^e 'च) Vs B s मनीष
वर्तिमानि (Bs 'वि) चये स्त्रीताद्वेन, Ds स्त्रीताद्वेन, Du
मनीषवर्तिमानि चये स्त्रीताद्वेन —Sarg no (figures,
words or both) Ds—^f read om. Śi 12, Śi
B s Ds 16, Vs 9, B s 16 Ds 7-9 S 15.—After
colophon, G concludes with श्रीरामायणम् .

G 5 10 1
B 5 16 1
L 5 11 1

प्रथस्य तु प्रथस्यया भीता ता इतिषुषमः ।
गुणानिरामं रामं च पुनश्चिन्तापरोऽभवत् ॥ १
म सुहृत्तमिर ध्यात्वा बाष्पपर्याहुलेषुषः ।
भीतामाभिल्ल तेनसी हनुमान्चिल्लाह ॥ २
मान्पा गुरुनिनीत्स लक्ष्मणस्य गुरुरिया ।
यदि सीतापि दुःखार्ता बालो हि दुरतिक्रमः ॥ ३
रामस्य व्यवसायसा लक्ष्मणस्य च भीमवः ।
नात्यर्थं क्षुध्यते देयी गन्धर्व जलदासमे ॥ ४

14

V1 illeg for Sargh 14 (cf v1 5 11 29)
M1 begins with श्रीरामाय नमः

1 S1 illeg for 1-2 —^a) S1 10 प्रथस्य (for प्रथस्य) R1 B Ds ch D1 om (for तु) V1 प्रथसाहो (for प्रथसाहो) —^a) S1 R1 V1 B Ds 10 11 स (for सः) T1 इतिषुषम —^a) D1 लक्ष्मण (for तुल्य) D1 विल्लाहो (for 'विल्लाहो')

2 S1 illeg for 2 (cf v1 1) —^a) Ds तु Cg as in text (for स) Gs हिल्ल (for हिल्ल) —^a) Ds om 5^a —^a) D1 मातुस्य Ds मातुस्य (for मातुस्य) Gs मेधासी (for लक्ष्मणी) —^a) Gs ह्य (for ह) Ds मातुस्य (for मातुस्य ह) S1 10 B विल्लाहो तुल्य विल्ल

3 S1 10 B 10 Ds om 5^a (for Ds cf v1 2) Ds om up to श्रीरामाय नमः (cf v1 28) S1 R1 Ds (om 5^a) 10 11 read 3-14 S1 Ds om 5) after 5 13 50 —^a) S1 (mag also as in text) लक्ष्मण D1 बन्धे (for लक्ष्मण) S1 Ds विल्लाहो Cg as in text (for 'लक्ष्मण') —^a) S1 तुल्य (for तुल्य) Ds लक्ष्मण तुल्यविल्ल —^a) After 3^a S1 R1 Ds (before 3^a omg to om) 10 11 12 only of 427^a —^a) S1 B Ds read 3^a —^a) 5 13 49 and 5 (Ds om 5) after 427^a V1 reads 3^a —^a) (preceded by 427^a) after 28 —^a) S1 Ds विल्ल. S1 10 B 10 Ds विल्ल B विल्ल Cg as in text (for विल्ल) S1 Ds 10 Ds विल्ल Gs तु Cg as in text (for [विल्ल]) —^a) S1 10 B 10 Ds विल्ल (for विल्ल) B विल्लविल्ल (for विल्ल) Ds विल्ल विल्लविल्ल

4 For sequence in S1 10 B Ds 10 11 12 cf v1 3 V1 illeg for 4^a except लक्ष्मण —^a) S1

तुल्यविल्लविल्लविल्ल तुल्यविल्लविल्लविल्ल ।
राघवोर्हति रैदेही त चेयमसितेक्षणा ॥ ५
ता दृष्ट्वा नगहेमामा लोककान्तामिष श्रियम् ।
जगाम भवता रामं जननं चेदमवरोत् ॥ ६
अस्या हेतोर्विचालाक्ष्या हलो वाली महादलः ।
राघवप्रतिभो वीर्ये कबन्धश्च निपातितः ॥ ७
गिरावश्च हहः संलये राक्षसो भीमविक्रमः ।
उने रामेण विक्रम्य महेन्द्रेणेन शम्भरः ॥ ८

S1 10 B Ds 10 11 12 सन्धः B1 विल्ल विल्ल लक्ष्मणस्य च —^a) After 4^a V1 10 11

427^a परल्लविल्लो दद लक्ष्मणविल्लविल्ल (hypm) ।
—^a) Vs reads 4^a 5 13 49 and 5 after 427^a —^a) Cg [विल्ल] (as in text) Cg [विल्ल] B1 विल्लविल्ल (as in text) S1 10 B Ds विल्ल (for विल्ल) —^a) T1 लक्ष्मणस्य Cg as in text (for 'लक्ष्मण')

5 For sequence in S1 10 B Ds 10 11 cf v1 3 and 4 S1 Ds om 5 —^a) S1 V1 Ds 10 11 तुल्य. Gs लक्ष्मण Cg as in text (for लक्ष्मण) Ds लक्ष्मण विल्लविल्ल लक्ष्मण —^a) S1 illeg for 5^a except तुल्य —^a) S1 विल्ल Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मणविल्ल)

6 For sequence in S1 10 Ds 10 11 cf v1 3 S1 10 B Ds after 28) Ds read 6-14 after 5 13 29^a —^a) S1 10 B Ds लक्ष्मण Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मण) T1 लक्ष्मण Cg as in text (for लक्ष्मण) —^a) S1 10 B Ds लक्ष्मणलक्ष्मण

7 For sequence in S1 S1 Ds 10 11 and S1 V1 B Ds cf v1 3 and 6 resp. —^a) Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मणविल्ल) —^a) B1 लक्ष्मण विल्ल Ds लक्ष्मण विल्ल (for लक्ष्मण विल्ल) —^a) Ds विल्ल (for विल्ल) S1 लक्ष्मणविल्ल विल्ल —^a) Ds लक्ष्मण (as in text) B1 लक्ष्मण विल्ल T1 लक्ष्मणविल्ल (for लक्ष्मण विल्ल) —^a) After 7, S1 S1 Ds 10 11 12 read 11

8 For sequence in S1 10 Ds 10 11 and S1 10 B Ds cf v1 3 and 6 resp. —^a) Gs लक्ष्मण (for लक्ष्मण) —^a) Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मण) —^a) S1 Ds om 8^a —^a) S1 Ds 10 11 लक्ष्मण (for लक्ष्मण) S1 10 B Ds लक्ष्मण लक्ष्मण Ds लक्ष्मण —^a) Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मण) Ds लक्ष्मण Cg as in text (for लक्ष्मण) S1 B Ds लक्ष्मण B लक्ष्मण Ds लक्ष्मण (for लक्ष्मण)

चतुर्दशमहापि रक्षसां भीमकर्मणाम् ।
निहतानि जनप्याने शरैरग्निशिखोन्मैः ॥ ९
सख्य निहतः मरुपे विगिराश्च निष्कलितः ।
दृष्यन्व महातेजा रामेण विदितात्मना ॥ १०
ऐश्वर्यं शानराणां च दुर्लभं वालिपालितम् ।
अस्या निमित्ते सुग्रीवः श्रापगोष्ठोऽस्मत्कृतम् ॥ ११

सामस्य मया शान्तः श्रीमत्कन्दनवीपतिः ।
जम्मा इतोर्विशालास्याः पुरी चेयं निरीक्षिता ॥ १२
यदि रामः ममृदन्तां मेदिनीं परिस्तेपेत् ।
अस्याः कृते वनराणि युक्तमित्येव मे मतिः ॥ १३
राज्यं या विष्णु लोक्रेणु मीता या वनशतमजा ।
त्रैलोक्यराज्यं वननं सीताया नानुयातव्यम् ॥ १४

G 5 18 30
B 5 16 14
L 5 10 62

9 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
D Ds cf v 1 3 and 6 resp. —^a) Ds सहा हि (for
सहापि) —^a) Śa Ds 4 10 11 परकर्मणः, Bs ममृदराणां
(for भीमकर्मणाम्) —^a) Ds च शौराशीर्विषयोर्ध

10 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
B Ds cf v 1 3 and 6 resp. —^a) Gs ५ सखे (for
सख्ये) Ds निहतयोरोऽपि —^a) Śa Śa B Ds 4 10 11
Gs दृष्यन्व, Śa V १ दृष्यन्व, Ds दृष्यन्व (for दृष्टिमात्रं)
Śa V 1) Ds महापि (for निमित्तं) —^a) Śa V V 2
B Ds 4 10 11 Gs विगिराश्च (for दृष्यन्व) Śa Ds महा-
पि (for 'मया' —^a) Bs विदितात्मना, Gs विदितात्मना
(for विदितात्मना), —After 70 Śa Śa Ds 4 10 11 105,
while Śa V 2 B Ds 105 1 1 only

418^a कृता दूतमया चैव वृत्तार्थोद्घातिका ।
हृत्मानवधवशोऽथैव दिपमाना बलीवसा ।
जगत्पुलिपनं प्राह पुनर्लोककाश्च श्रावणात् ।
मस्या इतोर्विशालास्याः कान्तारिणि ।
गुप्तिनेन समदिशा मार्गेण लक्ष्मीं विव । [5]
मया इतोर्विशालास्याः कान्तारिणि ।
परा समानाया चामात्राया दिदि निवेदिता ।
हमा वा विगिराणाम् दूराद्वयं वदतिवताम् ।
गृध्रं वदतिवताम् वदतिवताम् सुतावधे ।

[(1 7) Śa V 2 B Ds सेत (for सत) Ds नाम (for
सै) Ds हन (for हन) Śa Ds [जे 2, Śa B 4
Ds नमज B 2] Ds [मज] (for [जे 2])
Va Ds Ds 4 11 दृष्यन्व Ds 'पि' जगति (for the
post half) —(1 2) Śa Ds 4 10 11 कर्मणः Śa Ds 4
दृष्यन्व (Śa 'पि' [जे 2]) (for दृष्यन्व) —(1 4)
Śa Ds वता (for हन) —(1 5) Ds 10 मया (for
मया) Śa Ds 10 वि (for वि) —(1 6) Ds 10 मया
(for मया) —Śa Ds om 1 7 —(1 7) Ds वता (for
'मया') Śa Ds 4 वता, Ds वता (for वता) —
Śa illeg for the post half Ds 10 मया, Ds 11 लक्ष्मी
(for मया) Ds वि (for वि) —(1 8) Śa 10 मया
[जे 2] Ds 4 वता, Ds 10 मया (for वि) Ds
दृष्यन्व विव Ds दृष्यन्व दृष्यन्व (for the post
half) —(1 9) Ds 4 मया, Ds मया (for वि) —
—After the prior half of line 9 Śa 105

418(A)^a ममानि वदति ।

विगिराश्च

Śa Ds 4 दृष्यन्व Ds दृष्यन्व (for मया)]

11 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
B Ds cf v 1 3 and 6 resp. Śa Śa Ds 4 10 11
(om 11^{ab}) read 11 after 7 —^a) Ds वनराणां
—^a) Bs वालि (for वालि) —After 11^{ab}, Śa V 2
B Ds 105

419^a तादा रसा च मया च कर्मिण्य च तादावन् ।

[Bs रसा वा (for च मया) १३ वदति रसा वा
(for the prior half)]

—^a) Śa 10 Ds 4 Ta Gs 10 विवि, Gs 10 as in
text (for 'जे' —^a) Śa सख्य, Śa V 2 B Ds 10
न हन, Bs मया, Ds 4 मया, Ds 10 विव,
Ds सखा (for सखा) Bs प्रावतामभवत्पुनः
Ds प्रावतामभवत्पुनः

12 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
B Ds cf v 1 3 and 6 resp. —^a) Ds समानाया (for
मया वता) —^a) Śa Ds 4 10 11 इव (for इव)
—After 12^a Ds 4 105

420^a विविध मया मदी ।

मया हन वतामया

—^a) Ds प्रदिश, Ta वपेदिश (for विदिश)

13 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
B Ds cf v 1 3 and 6 resp. —^a) Ds वतामया
(for 'वता') Ds वतामया वतामया —^a) Śa Śa V 2 B
Ds 10 11 लक्ष्मी, Bs Ds 4 वता (for वता) —^a) Śa
Śa V 2 B Ds 4 10 11 वता (Śa Ds 10 वता) मया (D 4
'मया') वता, Bs विविध मया वता ।

14 For sequence in Śa Śa Ds 4 10 11 and Śa V 2
B Ds cf v 1 3 and 6 resp. —^a) Ds 10 वा Śa V 2
Bs 10 Ds 10 11 सीता या (D 4 च) वतामया —Ta
om 14^a —10 —For 14^a, Śa Śa Ds 4 10 11 subd.

421^a मया वदति वता लोका सीताया मार्गेणाम् ।

[Bs मया Ds 4 वता (for वता) Ds 4 वतामया
(for सीताया वता)]
while Ds V 2 B Ds subd

इयं सा धर्मशीलस्य मैथिलस्य महात्मनः ।
 सुता अनङ्गराजस्य सीता भर्तृदृढव्रता ॥ १५
 उचिता मेदिनीं विद्या क्षेत्रे हलमुखधरो ।
 पथरेणुनिभैः कीर्वा शुभैः केदप्रपातुभिः ॥ १६
 विक्रान्तस्यार्थशीलस्य संसुषेधनिर्गतिनः ।
 स्तुषा दशरथस्यैवा ज्येष्ठा राज्ञो यशस्विनी ॥ १७
 धर्मज्ञस्य कृतज्ञस्य रामस्य निदितात्मनः ।
 इयं सा इतिता भार्या राक्षसीप्रजामता ॥ १८

सर्गान्धोगान्परित्यज्य भर्तृस्नेहबलात्कृता ।
 अचिन्तयित्वा दुःखानि प्रतिष्ठा निर्जनं वनम् ॥ १९
 संतुष्टा फलमूलेन भर्तृशुश्रूषणे परा ।
 या परा मज्जते प्रीतिं वनेऽपि भजने यथा ॥ २०
 सेषं कनकगर्णाद्वीं नित्यं सुस्मितभाषिणी ।
 सहते यातनामेतामन्यतानामन्मामिनो ॥ २१
 इमां तु शीलसम्पन्नां द्रष्टुमिच्छति रावणः ।
 रामणेन प्रमथितां प्रथमिदं पिपासितः ॥ २२

429* मन्ते लोकादलोच्येते नार्हन्ति कथञ्चनमात्रं ।

[B: (°)येते B: येते (for लोच्ये)]

15 Taom 15 (cf v1 14) De om 15^{ab} N: illeg for 15-22^b. —^a B: च (for वा) —^b Dr: अनङ्गराज (for अनङ्गराज) Ga सुषुषेधनिर्गतिनः —^c Dr: मैथिल (for जनक)

16 Ta om 16 (cf v1 14) N: illeg for 16 (cf v1 15) —^a Sa N: Va B De 16^{ab} पार्थी D: पार्थी, Du हार्थी Ckt as in text (for मेदिनी) —^b Sa N: Va B De 16^{ab} क्षेत्रम् (for क्षेत्रे) Sa सुलक्ष्मा, N: B De 16^{ab} शतम्, Va शतम् (for सुलक्ष्मा) D: क्षेत्रम् सुलक्ष्मा —^c B: (marg also as in text) पथरेणुनिभैर् N: B: सृष्टा, Va सृष्टा, B: सृष्टा (also सृष्टा in marg) B: मृता B: D: सृष्टा, D: कीर्वा, De marg (for कीर्वा) —^d Sa N: Va B De 16^{ab} सीते, D: सीते, D: सीते, De marg (for शुभे) Va B: D: 16^{ab} पातुभिः, B: रेणुभिः, Cf in text (for पातुभिः)

17 N: illeg for 17 (cf v1 15) —^a Va (मार्थी) (for (मार्थी)) —^b De om 17^a-18^a —^c De सपथिष निर्वर्तिनः —^d De reads 17^a in marg —^e Sa Va B: वा (B: वा) विक्रान्त, B: सुषुषेध-वा B: कादनेत्रा (for ज्येष्ठा राज्ञो) D: महात्मनः, De ज्येष्ठिष, Ga M: ज्येष्ठिष (for महात्मनी)

18 N: illeg for 18 (cf v1 15) De om 18^a (cf v1 17) —^a B: धर्मज्ञस्य (for धर्मज्ञस्य) —^b Ga विनिर्गतिनः (for निर्दि) —^c B: राक्षसीयि समात्मा

19 N: illeg for 19 (cf v1 15) —^a N: 16 B: सुषु सत् (for सुषुषेधमात्र) —^b T: श्रेष्ठ (for मर्द) D: D: वशीरुता B: मया कृता D: परा कृता (for कलाकृता) B: भर्तृशुश्रूषणा —^c B: सु सुखी D: T: Ga वदति (for सु सुखी) Sa D: विदित निवेदुवापि, D: 11 विदित च (D: वर) राजनि —^d Sa Va विद्या (for विप्रेत)

20 N: illeg for 20 (cf v1 15) —^a N: illeg after सुषु up to 20^d Va B De 20^{ab} G M: 20^{ab} (for परा) Dr: M: Ckt भर्तृशुश्रूषणा परा, D: भर्तृशुश्रूषणे च —^b B: om 20^d —^c Va B: 20^{ab} D: वा पृष्टे, Du वा परा (for वा परा) Va अज्जते, D: 20^{ab} मज्जते (for अज्जते) —^d Va अज्जते मज्जते B: 20^{ab} अज्जते मज्जते, D: 20^{ab} मज्जते मज्जते (for अज्जते मज्जते) T: अज्जते मज्जते मज्जते

21 N: illeg for 21 (cf v1 15) —^a B: (al) 20 as in text, in marg : 20^a क्षेत्रा (for क्षेत्र) N: इत्यत्र (for जनक) Sa N: Va B De 21^{ab} वर्णाश्रम D: सशरी (for वर्णाश्रम) —^b D: विद्या (for विद्या) Sa Va B De 21^{ab} सखितः, Ga विहित (for सुखित) De 21^{ab} क्षेत्र सखितगणितो —^c Ga M: 21^{ab} सखिते (for सखिते) Du om वाक्यम् Sa N: Va B De 21^{ab} बोद्धा, D: G वदन् (for वदन्) —^d Sa D: 21^{ab} प्रमथन (for मथन) N: Va B De 21^{ab} म (B: वा) माया मथनानि —^e After 21 N: Va B De 21^{ab} 5 23 40-45 (read mg 43-44 before 40)

22 N: illeg for 22^{ab} (cf v1 15) —^a B: च, B: सु (for सु) —^b D: इत्यत्र (20), D: 21: M: मथिते (for इत्यत्र) N: Va B De 22^{ab} मथिते-मथिते मैथिली —^c B: परावृत्ता T: प्रवृत्ता (for प्रमथिता) —^d D: प्रवृत्ता (20) (for प्रवृत्ता) Sa N: Va B De 22^{ab} 11 विद्यामुता N: विद्या 2 (illeg) (for विद्या) T: प्रवृत्ति विद्यावती —^e After 22 Sa N: D: 22^{ab} 108

423* वक्षिषोकाग्रिमतरा उपता च कृता शुकम् ।

[D: (°)वक्षुता (for वक्षुता)]

while N: Va B De 108

424* दृष्टव्यं सखितगणितमप्येतेनोद्धृता वक्ष्या ।

[Va वृता सखित, B: वृता सखित, D: वक्ष्या (for (°)वक्षुता वक्ष्या)]

—Then both the groups read

425* शुकानीं पश्यन्त्येव न विमति विमति च ।

[Sa शुकानीं B: शुक D: शुक (for शुक) N: पश्यन्त्या शुकानीं (for the pashantia) N: Va विमति च

G 3 17 33
B 3 17 17
L 3 17 16

मानंशोपितदिग्वाहीमसोपितशोचनाः ।

ता ददर्श रविश्रेष्ठो रोमहर्षवदर्शनाः ॥ १७

मरुधन्तमुपार्मिनाः पतिवार्ध वनस्पतिम् ।

तस्मात्तावत् ता देवाः राजपुत्रमभिनिन्दताम् ॥ १८

सद्यपामान लक्ष्मीरान्हनूपाञ्जनकालयाम् ।

निप्रया शोभन्तस्तस्मात्संलभ्यते ॥ १९

शेष (Cv 'ति सप्तपदे) । अन्वया राधसीमिरलसिदि-वत् ।
Cm 'ति शेष । प्रत्ये स सैक्यवत् । (C) —Ds om 15^a —
17^a —^a) Ds 7 : Gs द्विजति (for विष-तो) Ns 6 क
विपरी सवतः (sic) —^a) Ns 3 पु (for सु) Ds 11
Ck t सुरमातामन् (Ds Ck t 'सवतः'विषा —For 16^a
Ns Vs B Ds subst and read after 17^a

446^a विपरीतो रज्ज्वावाह विष प्रासवमाविषा ।

[Ns राण Vs [वा]त्त Bs ७७ (for ७८)]

—Thereafter they come

447^a अनाशिता सदा पुत्रा सर्ववशा समुक्ता ।[Vs पुत्रा Ns सदा (for पुत्र) Ns Bs समुक्ता Ds
सवत (for समुक्ता)]

—After 16 Ns 100

448^a वसन्तोपि ५ ५ ५ ५ ५ सोमिषवपरा ।

17 Ds om 12^a (cf v 1 16) —^a) Ds मन्त्राज
(for दिग्वाहीर) Ds श्रेष्ठा (for मोक्ष) Ns Vs
B Ds पत्ता (Ns सुता (sic), Ds मेरो) दिग्वाक्यान्ता Ns
पत्तामोपितमोतिष हृन्निर्वाहविरोचना —After 17^a Ns
Ns Ds 3, 10, 11 105

449^a अनाशिता राधाशब्द सर्ववशा सुदासम् ।

साधविहृत्येतावत् राधासम्पन्नसम्पत्तिः ।

इत्येतावत् तयावाह राधसीमिरलसिदि ।

[(1 2) Ns राधाशब्द (for लता) Ns Ds 11 अनाशिता
राध (Du 'रि')er (for the prior half) Ds 11 राधा
(for -राधा) —After 1, Ns 100.

449(A) अनाशिता राधाशब्द राधसीमिरलसिदि ।

हस्तसिधुं नूनैय राधसीमिरलसिदि ।

मस्त ५ ५ राधसीमिरलसिदि ।

नून ५ ५ राधसीमिरलसिदि ।

नूनसि दिग्वा राधसीमिरलसिदि । [5]

नूनसि दिग्वा राधसीमिरलसिदि ।

—Ds om 1 2-3 Ns om 1 2 —[1 3] Ds विहृत्येतावत्]

—After 449^a Ns cont450^a ददर्श वा कर्पिष्ठो रोमाञ्च ५ वपारयम् ।—After 17^a, Ns 10 B Ds read 446^a —^a) Ns

धीनपुष्पा च्युता भूमौ तारां निपतितामिष ।

चात्रित्यव्यपदेशात्वा भर्तृदर्शनदुर्गात् ॥ २०

भूपैरुचमैर्हीना मर्त्यस्तस्यभूषिताम् ।

राक्षसाधिपसंलब्धा बन्धुमिश्र रिनाकृताम् ॥ २१

मिथुना सिंहसंलब्धा वद्धा मज्जरभूमिम् ।

चन्द्रलेखा पर्वोदान्ते श्वरदाक्षैरिवावृताम् ॥ २२

Ds 10 Ms कर्पिष्ठो Gs दृष्टिष्ठो, Ms इति भक्षो
Ns तुल्यै सर्वलोकादि (sic) —^a) Ns Ns Ds 11 Ms
क.पर (Ns Bs 'रा') (for इति) Ds दृष्टिष्ठो
(by tramp) Ns Gs वा ददर्श इतिभक्षो रोमहर्षवदर्शना
इति वाद (C) —For 17^a Ns Vs B Ds subst

451^a वा दृष्ट्वा वान्तो दृष्टो रोमहर्षवदर्शनाम् ।

[Ns Bs लेख्यै Vs B 100 सुवत्ता (for सप्तति)]

18 ^a) Ns Ns Vs B 100 Ds 11 Ms Ts Gs उपरतीष
(Bs 'लीना') (for उपरतीष) —^a) Ns Ns Ds 11 Ms
परिबीष (Ns 'वाय') Ck as in text (for 'वाय') Ns
समस्त (for उपरतीष) —Ns Vs B Ds om 18^a —24^a
—^a) Ts [ज]यत्ता (for [ज]यत्ता) Ns दृष्ट्वा Ds
लीना (for वत्ता)

19 Ns Vs B Ds om 19 (cf v 1 18) —^a) Ns
Ds 11 विपत्ता —^a) Ns Ns Ds 11 Ms दीना सतिष
(Ds मतिष)दृष्ट्वा (Ns 'वायता) —After 19 Ns
105

452^a धूमिष्वस्तरेवरासा धूमिष्वस्तरेवरासीम् ।

20 Ns Vs B Ds om 20 (cf v 1 18) Ns om
20^a —24^a —^a) Ns लीन्य (for लीन) —^a) Ns Ds 11
मत्ता (Ds दृष्ट्वा Bs वत्ता)दृष्ट्वा (for निपतिताम्) Ds 11
वत्ता मत्तामिष —^a) Ds मत्तामिष (for मत्ता)
Ds 10 वतिष दृष्ट्वा (Ds दृष्ट्वा)दृष्ट्वा (Ds 'वा') (corrupt)
—^a) Ns Ds 11 Ts Gs Ms लीन्य Ds 11 मत्ता, Gs
मत्ता Ck as in text (for मत्ता)

21 Ns Vs B Ds om 21 (cf v 1 18) Ns om
21 (cf v 1 20) —^a) Ns Ds Gs Ms Gs मत्ता,
Ck as in text (for मत्ता) —^a) Ds 11 मत्ता (Ds
'मत्ता' (for मत्ता) Gs मत्तामिष मत्ता —^a) Ds 11
मत्ता

22 Ns Vs B Ds om 22 (cf v 1 18) Ns om
22 (cf v 1 20) —^a) Gs मत्ता (Ns 'वाय')
(for मत्ता) —^a) Ns Ds 11 Ms वत्ता, Ds मत्ता Ns
मत्ता (for वत्ता) —^a) Ds 11 Ts Gs Ms मत्ता (for
मत्ता) —^a) Ds मत्ता (for मत्ता)

क्षिप्रममंस्पर्शादधुक्कामिर वल्लभम् ।
 सीतां भर्तृहिते युक्तामयुक्तां रक्षयां वधे ॥ २३
 अथोक्तानि ताम्रये शोभाममरमाप्नुताम् ।
 तामिः परिवृतां हन मयदाभिर रोहिणीम् ।
 ददर्श हनुमान्देवीं लतामकुसुमाभिर ॥ २४
 सा मलेन च दिग्बाह्वी मृगया चाप्यलंकृता ।
 मृणाली पद्मदिग्धेर निमग्न च न याति च ॥ २५
 मल्लिनेन तु वल्लेन परिक्षिप्तेन मामिनीम् ।
 संवृतां मृगयागार्थी ददर्श हनुमान्कृपिः ॥ २६

तां देवीं दीनपदनामदीनां भर्तृवत्तमा ।
 रक्षितां भवेन यत्निन गीताममितलोचनाम् ॥ २७
 तां दृष्ट्वा हनुमान्सीतां मृगयाभिमिश्रिताम् ।
 मृगयामभिर रस्तां गीतमाणां गमन्ततः ॥ २८
 ददन्तीषि निगमार्थं धान्यलुब्धधारिणः ।
 संघातमिर शोभानां दुःस्वसोर्मिमिश्रोत्यताम् ॥ २९
 तां धामां मुग्धिमच्छाद्रीं निनामग्नशोभिनीम् ।
 प्रहर्षमतुलं लेभे मारुतिः प्रेक्ष्य मैथिनीम् ॥ ३०
 हर्षजानि च सोऽश्वि तां दृष्ट्वा मदिरैवताम् ।
 मुमोच हनुमान्स्तर नमश्चक्रे च राघवम् ॥ ३१

G 5 30 0
H 5 27 31
L 5 22 34

23 ङा Ya B De om 23 (cf v 1 18) Śi om 23 (cf v 1 20) Da om 23-24^a —^a) Da 20 डिक् (for डिह) Da 1110 Ck दक्षस्पर्शम्, Cr 110 gt as in text (for "तां") —^a) Da 1110 locna for वल्लभम् Śi 1 मातुलामिद वली —^a) Da 9 Ga Ma स ता Ts 1 Ma-वधे (for विने) Da 8 तय वल्लिनेन युक्ताम् —^a) Da सपुष्प (for व) Da Ts 9 हनुमान्, Cr 111 as in text (for रक्षय) Ts ये, Cr 110 gt as in text (for वधे) Śi रक्षता वल्लमागध, Da 1110 ॥ Da 1110 युक्ता राक्षसीवधे (Da 1110)

24 ङा Ya B De om 24^a (cf v 1 18) Śi om 24^a (cf v 1 20) Da om 24^a (cf v 1 23) —^a) Da 1110 ॥ वल्लोद्वन्निरोदो —^a) Da 1110 Ts सपुष्प- (for "हनु") Da 1110 सपु (Da 1110 "सपु" ॥ Da 1110 वल्लोद्व, Cr 111 as in text (for वल्लोद्व) —After 24^a, Śi 1 (1 2 illeg) Ts 110

455^a राक्षसमिद वल्लिने वदता मुदामिनेव दिः ।
 वलि परिवृता सीता ददर्श हनुमान्कृपिः ।
 —Śi om 24^a —^a) Da परिवृते (sic) (for "व") Da 1110 व (for व) —^a) Śi Ya B De 1110 ॥ Da सीता (for वली) Da ददर्श स महादेवी —^a) Śi 1 वल्ल मृगयामाभिर, Śi Ya B De 1110 T Gr Ma 1110 ॥ वल्ल मृगयामाभिर, Da 1110 ॥ वल्लिनी (for मृगयागार्थी) Śi 1 वल्ल (for वद) Śi 111 (for व) Da 1110 Ma Cu 1110 ॥ वल्लिनी (for व) Da 1110 ॥ वल्लिनी च विमग्न च, Da 1110 ॥ वल्लिनी विमग्न च (for "व") Śi 1 वल्लिनी वल्लिनेन वल्लिनी विमग्न च —After 25, Śi 1110

25 ङा Ya B De om from 25 up to 5 16 2 —^a) Da तु, Da 1110 ॥ (for व) Da 1110 ॥ (for व) —^a) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for मृगयागार्थी) Śi 1 वल्ल (for वद) Śi 111 (for व) Da 1110 Ma Cu 1110 ॥ वल्लिनी (for व) Da 1110 ॥ वल्लिनी च विमग्न च, Da 1110 ॥ वल्लिनी विमग्न च (for "व") Śi 1 वल्लिनी वल्लिनेन वल्लिनी विमग्न च —After 25, Śi 1110

454^a वल्लोद्वन्निरोदो वल्लिने वदता मुदामिनेव दिः ।

26 ङा Ya B De om 26 (cf v 1 25) —^a) Śi 1 Da 1110 ॥ व (for व) Da 1110 ॥ वल्लिनेन, Ma वल्लिनेन (for वल्लेन) Śi 1110 ॥ वल्लिनेन मल्लिनेन —^a) Ma 1110 डिह (for "व") Śi 1110 ॥ वल्लिनेन वल्लिनेन Śi 1110 ॥ वल्लिनेन, Śi 1110 ॥ वल्लिनेन —^a) Śi 1110 ॥ वल्लिनेन (for "व") Da 1110 ॥ वल्लिनेन (sic) (for वल्लिनेन)

27 ङा Ya B De om 27 (cf v 1 25) —^a) Śi 1 Da 1110 ॥ व (for व) Da 1110 ॥ वल्लिनेन, Ma वल्लिनेन (for वल्लेन) Śi 1110 ॥ वल्लिनेन मल्लिनेन —^a) Ma 1110 डिह (for "व") Śi 1110 ॥ वल्लिनेन वल्लिनेन Śi 1110 ॥ वल्लिनेन, Śi 1110 ॥ वल्लिनेन —^a) Śi 1110 ॥ वल्लिनेन (for "व") Da 1110 ॥ वल्लिनेन (sic) (for वल्लिनेन)

28 ङा Ya B De om 28 (cf v 1 25) —^a) Śi 1 वल्लिनी (by transp), Da वल्लिनी (for वल्लिनी) —^a) Śi 1 वल्लिनी (for वल्लिनी) —^a) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Śi 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Ga 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी)

29 ङा Ya B De om 29 (cf v 1 25) Śi om 29-30^a Śi om 29^a —^a) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) —^a) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी)

30 ङा Ya B De om 30 (cf v 1 25) Śi om 30^a (cf v 1 29) —^a) Śi 1 वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Ga 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी)

31 Śi 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Da 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) Ga 1110 ॥ वल्लिनी (for वल्लिनी) —^a)

विशुध्य तु यथाकालं राखमेन्द्रः श्रतापरात् ।
 सत्तमालापाम्बरयोरे वंदेहीमन्त्रचित्तयत् ॥ ४
 मृशं निपुक्तस्तथा च मदनेन मदेष्टस्तथा ।
 न म तं राखमः कामं श्रयस्तथागमि गृहीतम् ॥ ५
 म मर्माभरणैर्युक्तो विप्रचित्रपम्पलुचनमात् ।

तां नगैर्विभिर्धनुषां सर्पपुष्पफलोपमाः ॥ ६
 कृतां पुष्पसिर्गाभिषय नानापुष्पपेशोभिताम् ।
 सदा मदैव दिग्दर्शयिष्यां परमाद्भुताम् ॥ ७
 ईदामृगैश्च विविदैर्भुतां दृष्टिमनोहरेः ।
 गीरीः मेघसमापन्न मणिस्तम्भनतोगाः ॥ ८

G 5 20 10
 B 5 18 8
 L 5 22 12

4 Ss om 4^a (cf v. 1. 3) —^a) A 1 x B Ds ख
 विपुले (B 1^a 1^a) Ds प्रपुण्य तु, Ds विपुलित, Ds 177
 Ts Gs वि (D 177, Gs 177) वृषत्, Ds 10 प्रावृषत् (sic)
 Ds 177 वृषत् (for विपुण्य तु) Ds 177 वृषत्, Ds 177 वृषत्
 वृषत्, Ds 177 वृषत् (for वृषत्) Ss 177 वृषत्
 —^a) Ss Ds 177 वृषत्, Ss 177 वृषत्, Ss 177 B
 Ds 177 वृषत्, Ds 177 वृषत् (for वृषत्) —After
 4^a, Ss 177 Ds 177 177

461^a प्रपुं पञ्चमौष्ठ कलाप हृद वृषत्मात् ।

[Ss Ds 10 (for 177)]

—^a) Ss Ss Ds 177 177, Gs 177 177 (for 177)
 Bs 177, Bs 177 (for 177) Ss 177 177 वृषत्
 (sic) Bs 177 वृषत् (for 177) —^a) Ss 177 Bs Ds 177
 T Gs 177 वृषत् (Ss 177) (for 177)

5 —^a) Bs विपुलित, Bs विपुलित (for विपुलित)
 Ds 177 (for 177) Ss 177 Bs 177 177, Bs 177
 Vs B 177, Ds 177 (subm) (for 177) —^a) Ss 177
 वृषत्, Ds 177 —Ss Ds 177 177, —^a)
 Ss Ds 177 तु, Ds 177 (for 177) Ss Vs B Ds 177
 न वृषत् (for 177) Ss Vs B Ds 177 वृषत्
 विपुलित, Bs 177 विपुलित, Bs 177 विपुलित
 Ds 177 वृषत् —After 5 Ss 177 B Ds 177

462^a ईदामृगैश्च विविदैर्भुतां दृष्टिमनोहरेः ।

[Bs 177 (for 177)]

6 —^a) Ss 177 वृषत्, Ss Vs B Ds 177 (Ss 177)
 सदा मदैव दिग्दर्शयिष्यां परमाद्भुताम् —^a)
 Ts 177 (for 177) —After
 177, Ms wrongly reads 177 and 8^a repeating it
 in its proper place —After 6^a Ss 177 Vs B Ds 177
 177 read 9^a —D 177 177 —^a) Ss 177 up
 to 177 in Ds 177, Bs 177 177 Ts 177 177
 (for 177) Ds 177 वृषत्, Ds 177 (for 177) —^a)
 Vs B 177 177, Bs 177 (for 177) Ms 177 177
 Bs 177, Gs 177 (for 177)

7 Ds 177 177 (cf v. 1. 6) —^a) Ds 177 177
 (subm) —After 7^a, Ss 177

463^a गीरीः मेघसमापन्न मणिस्तम्भनतोगाः ।

मर्माभरणैर्युक्तो विप्रचित्रपम्पलुचनमात्

—^a) Ss Ss Ds 177 177 विपुलित Ds 177 177 (for 177)

*-^a) Ds 177 177 B Ds 177 177 (B 177 177)
 Ds 177 177 —After 7^a Ss 177 B (B 177 177)
 repeating 1 2 after 7^a) Ds 177 Ss 177 Ds 177
 177 after 9^a and Ds 177 177 for 8^a—9^a

464^a वृषत्मात् कलाप हृद वृषत्मात् ।

मर्माभरणैर्युक्तो विप्रचित्रपम्पलुचनमात् ।

[Bs 177 177 brackets —(177) Ss 177 B
 Ds 177 177 177 Vs 177 177 Ds 177 177 B 177
 (for 177) Ss 177 177 177 Ss 177 177 177
 Bs 177 177 Ds 177 177 177 (for 177) Bs
 Ds 177 177 —(177) Ss 177 177 177 Ds 177
 (second time) 177 Ds 177 (for 177) Ds 177 (for 177)
 Ds 177 177 (for 177) Bs 177 (first time)
 om 177 Ds 177 Ds 177 Ds 177 (for 177)
 Ds 177 177 (by transp) Bs 177 (for 177)
 Ss Ds 177 (177) (Ds 177) Ds 177 177 177 (Ds 177
 Ds 177)]

—Thereafter Ds 177 465^a Ds 177 177 Ss 177
 Bs 177 Ds 177 177 —^a) Ds 177 Gs 177 177 (for
 177) Ds 177 177 (for 177) —^a) Ss Ds 177
 177 177, Ss B Ds 177 177 177 Ms 177 177 (for
 177) Ss 177 B Ds 177 177 177 (B Ds 177 177)
 Ds 177 177 (for 177) —After 7 Ss Ds 177 177,
 while Ss 177 B Ds 177 177 after 177 while Ds 177
 after 464^a

465^a वृषत्मात् कलाप हृद वृषत्मात् ।

—Thereafter Ss Ds 177 read 177

8 Ds 177 177 (cf v. 1. 7) Ss Vs B Ds 177 177
 after 9^a —^a) Ss Ds 177 177, Ds 177 (for 177)
 Ss 177 177 Ss 177 Ts 177 177 (for 177)
 —^a) Ts 177 Ms (b-fence error error) Ts 177 177 Bs
 Ts Gs Ms 177 177, Ms 177 Gs 177 (for 177)
 Ss Ds 177 177 177 177 Ss 177 177 177, Ds 177
 177 177 177 Ds 177 177 177 —After 8^a,
 Bs 177

466^a वृषत्मात् कलाप हृद वृषत्मात् ।

while Ss 177 B Ds 177 177 after 8^a

467^a वृषत्मात् कलाप हृद वृषत्मात् ।

वसिष्ठेन ततः काले राजपुत्री रत्नचिन्दिता ।
 रूपयौनससम्पन्नं भूषणोत्तमभूषितम् ॥ १
 ततो द्रष्टुं वैदेही राजवं राक्षसाधिपम् ।
 प्रप्रेषत वरासोहा श्रुतौ कदली यथा ॥ २
 ऊरुभ्यामुदरं छाद्य बाहुभ्या च यथोपरौ ।
 उपनिष्टा निगालाक्षी रुदन्ती परवर्णिनी ॥ ३

दशम्रीस्तु वैदेही रतितां राक्षसीष्वैः ।
 ददर्श दीनां दुःखार्तां नारं सवामिनाम्भे ॥ ४
 बसन्तस्यामासीनां भरण्यं संक्षिप्ततमम् ।
 छिन्ना प्रपतितां भूयौ शराग्रामि वनस्पतेः ।
 मलमण्डनदिग्धाङ्गी मण्डनार्हामण्डिताम् ॥ ५
 समीपं रावसिंहस्य रामस्य पितृवक्त्रमनः ।
 संस्पृह्यसंयुक्तैर्यान्तीभि रमनोरथैः ॥ ६

G ५ १६ ६
 B ५ १७ ७
 L ५ १४ ७

Colophon Di om —Sarga name Śa N B
 Di ११११ राक्षसदंशनं (N Di ११११ 'ने') V B B कपोक-
 यमिन्द्रजयेदे राक्षसदंशनं, B कपोकये कपोकयमिन्द्रजयेदे
 राक्षसदंशनं, De राक्षसमन्त्र —Sarga no. (figures words
 or both) Śi Di ११११ om N B ११११ De २० V
 ११ B Di ११११ ११ —After colophon De reads ११
 and concludes with: राम, G: with श्रीरामाय नमः

17

Di cont the previous Sarga V sllag for
 Sarga १७ (cf v १ ११११)

1 N V B De om १ —^a Śi Di ११११ हि (for तु)
 —^a Śi N Di ११११ सपत्ता, G g as in text (for
 सप्तपत्ता) —^a Śi Di सुपिता (for 'तम्') N B भूषण-
 भूषिता, Di ११११ भूषणभूषिता G G रूपयौनससम्पन्न
 रूपयौनसभूषितामिति पाठ G

2 ^a Śi Di om २ (for ततो) De २ द्रष्टुं कदलीयाम्,
 De हा त द्रष्टुं च वैदेही —^a Di om राजा Śi N
 Di २२२२ राक्षसेष्ट, T तु दृष्टमिष्ट (for राक्षसाधिपम्)
 —^a Śi Di om २^a—३^a —^a N: राक्षस N B २: De
 महाभारत, B महावीर्य (for वरासोहा) N B २: De २२२२
 वरुणीयानिहन्ता (for ^a) V B वैराग्या महाभारत
 वरुणीयानिहन्ता

3 Śi Di om ३^a (cf v १ २) —^a N V B
 Di २२२२ T M २ (De T M का पञ्चकोदरसूर्या —^a)
 T रात्र्या (for बाहुभ्या) —^a N V B De वरासोहा
 (for निगालाक्षी) Śi N V B De २२२२—२२ T Ct
 रत्नी, Cm as in text (for रत्नी) De T G M
 वरासोहा निगालाक्षी रत्नी वरासोहा

4 ^a Śi N Di २२२२ T G M सीता, Di सीता
 Di तु सीता (for तु सीता) —^a Śi Di २२२२ नमः हा (De
 न ज्ञाम्), N V B २: De २ सप्तपत्ता, B सप्तपत्ता,
 Di M दास निगाम्, Cm as in text

5 ^a Śi मलमण्डनम्, V B De सुवह्वाणम्,

De सुवह्वाणम् De बसन्तस्याम् (for बसन्तस्याम्)
 De बसन्तस्याम् वामासीनां (acc) (for ^a) Śi Di ११ सपत्ता,
 N V B २: De सु (Di २) सप्त, B सुदृष्ट, Di ११ सपत्ता,
 Cm as in text (for सपत्ता) B सपत्तासप्तपत्ता
 विष्टेयु कृत्वा —^a B सपत्ता (for छिन्ना) N V
 B २: De २ निषिद्धा, T 'करी' (for प्रपतिता) —^a Śi
 N V B २: De २२२२ सपत्ता (for सपत्ता) B सपत्ता
 जातयेषु (acc) G G राक्षसि वनस्पतेः वरासोहा वरासोहा
 श्रीमन्मन्त्रेण स्वेष्ट केयु कोयेयु प्रपत्तिपिण्डे । कलानुक्त
 ('हा') न रोषिणीं पुनरेकतेन चरम् G —^a T M नमः
 (for नमः) Di T G M २ Cm चित्तामि (M
 'मी') Ct as in text (for निषिद्धा) Śi N Di २२२२
 वरासोहा वरासोहा, N V B De सुवह्वाणम् वरासोहा B
 सीता, De निषिद्धा) —^a B वरासोहा, Di T भद्रना,
 De सुवह्वाणम् (for वरासोहा) M वरासोहा वरासोहा
 G Ct मलेन मण्डनस्योपेयु वरासोहा वरासोहा । वरासोहा
 कलानुक्तपिण्डाद्विष्टेयु वरासोहा । मलेन मण्डनस्योपेयु
 वरासोहा । कलानुक्तस्योपेयु वरासोहा वरासोहा वरासोहा
 वरासोहा, Ct 'वरासोहा' इति पणिता मलमन्त्रेण मण्डनेन
 विष्टेयु कलानुक्तस्योपेयु वरासोहा । वरासोहा वरासोहा
 वरासोहा वरासोहा G —After ५, Śi N: Di २२२२
 २२ N V B De २२ १ २ after ५ and २ after ७

476^a वसिष्ठस्योपेयु वरासोहा वरासोहा

वसिष्ठस्योपेयु वरासोहा वरासोहा

[(1 १) N V B २: De २ सुवह्वाणम्, B De वरासोहा,
 De २ वरासोहा, De वरासोहा (for वरासोहा) N V B २: De
 वरासोहा) —(1 २) B [वा] वरासोहा (for [व] वरासोहा) B
 वरासोहा (for वरासोहा)]

while De T G M २ २ २ after ५

477^a सुवह्वाणम् वरासोहा वरासोहा

[Ct ५ १५ २५^a G M G च वरासोहा Cm as above
 (for वरासोहा) G Ct सुवह्वाणम् वरासोहा वरासोहा G]

6 ^a M सीता (for सीता) —^a V सपत्ता (acc)
 (for सपत्ता) Śi सप्त, B De सप्त (for सप्त) —^a
 Śi Di वरासोहा (for वरासोहा) De वरासोहा (for वरासोहा)

शुष्पन्तीं स्तवीमेका ध्यानशोभयाम्याम् ।
 दुःखस्यान्तमपश्यन्तीं रामा राममनुजाम् ॥ ७
 वेष्टमानामवाविष्टा पद्मेन्द्रधूम्रि ।
 धूप्यमाना ग्रहेणेन रोहिणीं धूमरेतुना ॥ ८
 इतदीले इले जातामाचमरहि धामिके ।
 पुनः संस्कारमापन्ना जातामि च दुष्कुले ॥ ९
 सञ्जामि महाशक्तिं भद्रामि विमानिताम् ।
 प्रजामि परिधीणामाज्ञा प्रविहतामि ॥ १०

वायवीमि विष्णुस्तामाज्ञां प्रविहतामि ।
 दीक्षामि दिक्षं काले पूजामपहतामि ॥ ११
 पत्रिनीमि विध्वस्ता इतशूरा चमूमि ।
 प्रमामि तपोधस्तामुपवीणाभिनाम्नाम् ॥ १२
 वेदीमि परामृष्टां ज्ञान्तामप्रिश्चिरामि ।
 पौर्णमासीमि निशां राहुग्रसेन्दुमण्डलाम् ॥ १३
 उत्कृष्टवर्णैरम्भलां निरासिताहिम्नमाम् ।
 हस्तिहस्तपरामृष्टापाङ्गुलां पदिनीमि ॥ १४

7 *) Śi D: १०३३ N: D: १११ सुकुती, D: १०३३ (for सुकुती) G: दक्षिण (for सुकुती) —*) Śi N: D: १०३३ ध्यामिनीपद्मा भुत —For 7th, N: V: B: D: १०३३

476^a कान्तीं हविष पैरु गोवेनेपद्मा भुतम् ।

[B: उतिहता (sic) B: शक्तिं धामि B: उचयम् (for शक्तिं धामि) N: D: १०३३ भुत B: (भ)पद्मा भुत B: (भ)पद्माभुत (for (भ)पद्मा भुत)]

—*) Śi N: D: १०३३ १२ सु सेनापुला नरा D: १०३३ B: सु सेनापुला सु सुपरी D: १०३३ प्रमामिपद्मा —*) B: मती रामम् D: १०३३ कालम् (for रामा रामम्) —After 7 N: V: B: D: १०३३ 1 of 476^a

8 *) D: १०३३ वेष्टमानाम् G: N: १०३३ मवाविष्टा, N: उवा (for मवा) Śi N: १०३३ B: १०३३ विष्टमानामवाविष्टा (D: १०३३) —B: om 8th —*) B: (sup) in also as in text १२ धूप्यमाना, D: १०३३ धूप्यमाना T: धूप्यमाना (for धूप्यमाना) D: १०३३ N: (ध)व (for (ध)व) D: १०३३ धूप्यमानाविरोधम्, D: १०३३ धूप्यमानाविरोधम्

9 *) Śi N: १०३३ B: (sup) in also १०३३ D: १०३३ सुमामि B: सुमामि D: १०३३ सुमामि D: १०३३ सुमामि T: M: G: om १०३३ सुमामि (for सुमामि) —*) Śi D: १०३३ सुमामिपद्मा (D: १०३३) B: सुमामिपद्मा (with hatus) B: सुमामिपद्मा (sic) —*) Śi N: D: १०३३ सु, B: om (for सु) N: B: D: १०३३ सुमामिपद्मा B: सुमामिपद्मा (for सुमामिपद्मा) —After 9 T: १०३३ १०३३ whole D: १०३३ after १४

479^a मन्त्रेणायतेन वीति निगमिपद्मा ।
 आपराधानामयेन निशां प्रविष्टिनिगमि ।

[Cf 5 13 33^a and 36^a]

III *) D: १०३३ एका (for ए) N: १०३३ B: मवा (D: १०३३) निशा वीतिनिगमि —After १०th Śi N: D: १०३३ १०३३ whole B: १०३३ after १० N: V: B: D: १०३३ १०३३ after १३^a

480^a निष्कर्मा वीति मन्त्रेणायतेनयाम्याम् ।

[B: D: १०३३ (for एका) B: सुमामिपद्मा (for the post half)]

—*) B: १०३३ १०३३ सुमामि D: १०३३ C: सुमामि, C: as in text (for सुमामि) —*) N: D: १०३३ विष्टिनिगमि (for मन्त्रेण) N: सुमामिपद्मा C: सुमामिपद्मा (for मन्त्रेण) N: सुमामिपद्मा —After १० D: १०३३ १३^a

11 B: om (hapl) ११-१३^a D: १०३३ ११-१३, N: D: om (hapl) ११ Śi D: om (hapl) ११^a N: reads ११^a and १३^a after १३^a —*) B: (before corr as in text) सुमामिपद्मा (for सुमामि) B: (in also) सुमामिपद्मा, B: सुमामिपद्मा (for सुमामि) —G: om (hapl) ११^a - १३^a D: om (hapl) ११^a - १३^a —*) D: निशा (for निशा) —*) V: D: १०३३ सु (D: १०३३) सुमामि (for सुमामि) Śi N: D: १०३३ सुमामि निगमि B: सुमामिपद्मा —After १४, D: १०३३ १३^a

12 B: D: १०३३ १२ G: om १२^a D: om १२^a (for all cf v 1 १२) N: १२ transp १२^a and १२^a B: transp १२^a and १२^a —*) D: erroneously repeats १२^a in place of १२^a Śi D: १०३३ सुमामिपद्मा, T: सुमामि (for सुमामि) —After १२^a N: reads ११^a and १३^a whole D: reads १३^a —*) Śi om (hapl) १२^a - १३^a D: om (hapl) १२^a - १३^a —*) D: सुमामि (for सुमामि) —*) N: १०३३ B: १०३३ सुमामिपद्मा, T: सुमामि (for सुमामि) (for सुमामि) N: D: १०३३ सुमामिपद्मा (D: १०३३) सुमामिपद्मा

13 Śi B: D: १०३३ १३ (cf v 1 १२ and १२) D: om १३ - १४ T: om (hapl) १३^a - १४ —After १३^a, N: १०३३ B: १०३३ D: १०३३ 480^a —*) D: १०३३ १३^a D: १०३३ १३^a read १३^a after १३ —*) T: सुमामिपद्मा N: सुमामिपद्मा (for सुमामि) (for सुमामि) N: D: १०३३ सुमामिपद्मा (for सुमामि) N: १०३३ B: १०३३ D: सुमामिपद्मा (for सुमामि) (for सुमामि) N: १०३३ सुमामिपद्मा

14 Śi B: D: om १४ (cf v 1 १३ and १२) T: om १४^a, B: om १४^a (for both cf v 1 १३)

पतिशोराहुरां शुब्दां नदीं निश्रान्तिमिम ।
परया मृजया दीनां कृष्णपक्षे निश्रामिम ॥ १५
सुसुमारी सुजाताङ्गी रतगर्भगृहोचिताम् ।
तत्पमानामिमेत्येन सृणालीमप्यिरोद्धताम् ॥ १६

—^a) *Ns Vs Bs : s Ds : s Ts* निश्रामिम (*Bs : Ds : s Ts*),
Ds उपरुहण , *Ds* उपरुहणे , *Gs Ms* "उप" , *Cr mg k t*
as in text (for उपरुहणे) *Et Cr* उपरुहणमन्तरा-
क्षितं वा (*Et* —^a) *Ds* सुष (for इत) *Ns Vs*
Bs : s Ds पतिनि (*Bs : s*) राह , *Ds* अमाविष्टाम् (for
परारुहाम्) —^a) *Ds* रतगर्भम् (for कानुरा) *Ds : s*
G Ms तन्पमानामिमेत्येन —After 14 *Ds* *ms*
479^a while *Ds* *ms* 1 2 of 483^a

15 *Ss Bs om* 15^a (cl vi) 12 and 13 *Ds*
transp 15^a and 15^a —^a) *Gs* बहि (for बहि) *Ns*
Ds : s 12 11 सोकाहुरा *Vs* सोकाहुरा (for सोकाहुरा)
Ns Vs Bs : s Ds : s 12 11 दीना *Et as in text* (for
शुब्दा) —^a) *Ds* सुसुमारी (*as*) (for सुसुमारी) *Ds Gs Ms*
निश्रान्तिम् *Ds* नि श्रान्तिं *Ms* निश्रान्तिं , *Cr mg k t as*
in text (for निश्रान्तिं) *Ns Ds* सुजाताङ्गी नदीमिव , *Vs*
Bs : s सुजाताङ्गी *Vs* "शरा" नदीमिव —After 15^a,
Ns *Ds* 16 11 12

481^a रामकर्मणदीनां साधुकराक्षितमिताहुराम् ।

(*Ds* सुशी *Ds* सुकाशे (for उत्पत्ता))

—Then *Ds* *cent*

482^a भ्यानुह्य ज्योतिराङ्गी ह्यसमयमेन तु ।

(*Ds* व (for तु))

—*Ns : s* *Gs* (haplo) *om* 15^a *Ns* reads 15^a after
11^a *Ds* reads after 12^a, while *Ds* reads after 10
—^a) *Ss Ds* सुसुमारी *Ns Bs Ds* प्रमया *Rs* " *Ms* " *Cr*
mg k t as in text (for सुसुमारी) *Ns* शिवा परमया
दीना —^a) *Vs Bs : s Ds : s Ts : s Gs Ms* "वह" (for
पक्षे)

16 *Ss om* (haplo) 16-17 —^a) *Ds* सुसुमारी
Ds om (for सुसुमारी) *Bs Ds* सुजाताङ्गी (*Ds* "जा")
Vs सुसुमारी सुजाताङ्गी —^a) *Ds om* नन्तं *Ns Ds*
अमाविष्टम् —^a) *Ds om* (haplo) 16^a —^a) *Ds* *s*
रतगर्भम् —^a) *Ds : s* 11 पतिनि (for सुसुमारी)
Ns Ds नदीमिव , *Vs Bs* इत योद्धता *Bs Ds* *s*
सुसुमारी (*Bs* "रा") —After 16 *Ns* (after 15^a *om*)
Ds *ms* 12 while *Ds* *ms* 1 2 only after 14

483^a शिरामिम निश्रान्तिं इत्युक्त्वा वसुधैव

समं यथा निश्रान्तिं दिवा योपद्रवामिम ।

गृहीतामाक्षितां सार्वभौमैः युषेन निश्रान्ताम् ।
निश्रान्तिं मुदुःप्राप्तां गजराजपुत्रिम ॥ १७
एस्या दीर्घवा रेण्या श्रोममानामपन्नतः ।
नीलया नीलदापाये वनराज्ये भरीमिम ॥ १८

Cr mg k t as in text (for शिरामिम) *Ds* 17^a (for
सार्वभौमैः) *Ns Bs Ds* 17 11 गृहीता माक्षितां सार्वभौमैः *Ds*
"भरी" *Ns Bs Ds* युषेन सार्वभौमैः *Bs* बहि *Ds* "बहि" (for
समं) *Ds* वसुधा गृहीता सार्वभौमैः —^a) *Bs* कृपाया (for
"प्रेम") *Bs Ds* 11 निश्रान्तिः , *Bs* निश्रान्तिः (for निश्रान्तिः)
Et Cr शिरामिम इत्युक्त्वा वसुधैव सार्वभौमैः
रतगर्भम् । शिरामिमिदिवा सार्वभौमैः शिरामिमिदिवा
निश्रान्तिं (*as*) शिरामिम इत्युक्त्वा *Et* शिरामिम "गृहीता
माक्षिताम्" इति शिरामिम शिरामिमिदिवा (*Et* —^a) *Ns*
Ds 11 स (*Ns* सु) मि शिरामिम (for निश्रान्तिः) *Ds*
सुमि शिरामिम मुदुःप्राप्ता (*as*) —After 17 *Ns* *Ds* 18 11
ms *Ns Vs Bs Ds* *ms* 1 2-2 after 17 and
1 3-6 after 18

484^a निश्रान्तिं उपरुहन्ती च गद्रेवासिनि तत्पत्नी ।
न्यायेनमिममनुपुत्रा ययपत्नी सुशीमिव ।
वसिष्ठपुत्रायाऽपि न्यायप्रसादात्पत्नी यथा ।
नृपकन्यां सती वीर्ये रोमराज्या ययपत्नी ।
समयौ च सुशीमिव सती सार्वभौमिनि । [5]
अप्राप्यन्ती सती च वीर्यपत्नी ययपत्नी ।

[(1 2) *Ds* सार्वभौमि (for सार्वभौमि) and सार्वभौमि
(for "स") —(1 2) *Vs* न्यायेनमिम *Ds* न्यायेनमिम (for
"मि") *Bs* 4 यय (*Bs* यय) यय (for ययपत्नी) *Ns* *Ds*
यय न्यायेनमिम *Ds* न्यायेनमिम सार्वभौमि (*as*) *Ds* ययपत्नी
सतीमिव *Ds* 18 11 न्यायेनमिम सार्वभौमि (for the prior half)
Bs Ds ययपत्नी *Ds* ययपत्नी (for ययपत्नी) —(1 3) *Ds*
सतीमिव (for ययपत्नी) *Bs* ययपत्नी (*as*) (for "यय")
Ds 4 नीलया (for नीलया) *Ds* नीलया (for नीलया)
पत्नी (for नीलया) *Ds* नीलया (for नीलया) *Ds* 18 11
सतीमिव (for नीलया) ययपत्नी —*Ns om* 1 5 —(1 5)
[सतीमिव *Bs* सतीमिव *Ds* 18 11 सतीमिव (for सतीमिव)
Ds सतीमिव सतीमिव (for the prior half) *Ds* सतीमिव (for सतीमिव)
Ds सतीमिव *Vs Ds* सतीमिव *Ds* "न्याय" सतीमिव (for the
post half)]

—^a) *Ns* नीलया (for नीलया) *Ds* ययपत्नी सतीमिव
पत्नी ययपत्नी —^a) *Ss Ds* 18 11 ययपत्नी सतीमिव , *Ds* रोमराज्या
ययपत्नी —^a) *Bs* ययपत्नी *Bs* यय (for ययपत्नी) *Ss*
Ds सती ययपत्नी —After 18, *Bs Vs Bs Ds* *ms* 1 3-6
of 484^a

G 5 21 21
R 5 19 20
L 5 14 24

उपवासेन शौकेन ध्यानेन च मयेन च ।

परिधीणां कृपां दीनामन्यद्वारां तपोधनाम् ॥ १९

आवाचमानां दुःखार्तां श्रद्धालिं देवतामिर ।

मयेन रघुसुख्यस्य दक्षशीरकर्माभारम् ॥ २०

समीक्षमाणां रुदतीमनिन्दितां

सुप्रसूताप्रायतशुद्धलोचनाम् ।

अनुत्तां राममतीर मैथिलीं

प्रलोभयामास वधाय रामः ॥ २१

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे सप्तदशः सर्गः ॥ १७ ॥

19 Śa con 19 —^a) Ds विमोक्षणे, Ds उपरवस्य च (for उपवासेन) —^b) Ns विषया Ma चावेन (ac) (for एवेन) Ds con first च Ds [अ]मसनेन (for च मयेन) —^c) Vs B: s: सत्पादद्वारा, Bs (m also) निरावदा (for मन्त्राद्वारा) Gs हरपिडिनी (for तपोधनाम्) Ns III Ds सत्पादद्वारा तपोध (D: "अ") Gs, Ds गणराजपुमिष (27^d) Ds अवाचमानोऽप्य

20 " Ds (before con 22 in text) Ds-an Ta Gs सत्पाद (D: "च" मया Gs Ms सत्पादो नु, C: s m g t as in text (for आवाचमाना) Ds दु सख (for दु सखी) —^a) Śa Ds सखी, Ds Ga Ms s श्रद्धालि, Ds सखी, Ds प्राशक्ति (for श्रद्धालि) Ds s: सखिवा (D: "अ") (for देवतामिर) C: C: देवतामिर । इत्यन्तं एतदेव प्रायेण 1. 20 also C: C: —^c) Gs रघुनायक, Con g t as in text (for "सुख्यस्य") —For 20^{ad} Śa Ds s: 10 in 20 ad

485^a अन च रघुनायक दक्षशीरव चामभारम् ।

[Śa (before con) न (for न) Śa Ms रघुनायक Ds न (for सख च)],

whole N Vs B Ds: subst for 20^{ad}486^a रामस्य च मय निराग्रस्य रामाग्र च ।

[Vs Ds g (for first च) Ns Ds [च]मुने सुख्य (for च चर सुख्य) Ns s: g for the post half Vs Ds सख्य (D: "च")]

—Then Ns con

487^a न च सत्पादद्वारा कर्माद्वारेण ।

21 " Ns Ds मन्त्राद्वारा (D: "तो") Ns Vs B Ds स खी (B: सखी) सखी, Ds s: 11 Gs C: सखी सखी (D: 11 Gs C: "च"), Ds सखी सखी, C: s: 11 in text (for सखी सखी) Ns Ds सुद विषय, Ds सखी (for अनिन्दित) —^a) Ns सुद विषय (s: 11) Vs सुद विषय, B: s: सुद विषय, B: सखी (for सुप्रसूता) Śa Ns Ds s: 11 चर, Vs B: s: सुद, D: s: स्वेन, Ds Ms सख, C: s: 11 in text (for सुद) —^c) Śa Ns III s: 10 in 20 ad सखी सखी (D: "अ") Gs, Ds समसाराग्र (for प्रलोभयामास)

Colophon —Sarga name Śa Ds रामायणे सीता सर्ग, N Ds s: 11 सीतासर्ग (N: Ds: 11 "न") Vs B: s: सीतासर्गसर्गसर्ग (Vs "न"), B: सीतासर्गसर्गसर्ग, Ds सीतासर्गसर्गसर्गसर्ग —Sarga no {figures words or both} Ns Ds s: 11 con, Ns B: s: Ds: 21, Vs 19, B: 20, B: Ds: s: S 19 —After colophon, Ds concludes with सख G with सीतासर्ग न

एकमेणी धराश्रय्या ध्यानं मलिनमम्बरम् ।
 अस्थानेऽप्युपरासत्रैः कान्त्यौषधिरिक्तानि ते ॥ ८
 विचित्राणि च मान्यानि चन्दनान्यगुरुणि च ।
 विविधानि च यत्नानि दिव्यान्वामरगणानि च ॥ ९
 महाहोणि च पान्नावि यानानि श्रयनानि च ।
 गीतं नृत्यं च वाद्यं च लभ मां प्राप्य वैषिष्ठि ॥ १०
 स्त्रीरत्नमसि सैरं भूः कुरु मात्रेषु भूषणम् ।
 मां प्राप्य तु कथं हि स्यात्सम्पन्नहो सुप्रब्रहे ॥ ११

Crng k t as in text (for प्रपय च) Gs उपयेत —^d)
 Si सोकमिदुल ॥ Qs प्रपयस सपयस कुल ॥ सपयस
 सपयस सपयस ॥, so also Ct ॥—For १st, Si Vs
 B Ds subst

492^a प्रपय कुल वैदेहि नैव सोकयथा भव ।

[Si (after corr marg as above) प्रपय, Bs प्रपय
 (for प्रपय) Bs नैव (for नैव)]

8 ^a) Ds Ck t अथ (with hiatus), Crmg
 as in text (for धातु) Si Ds 1011 एकमेणी धरा
 Si Vs B Ds 14 एकमेणी धरा च —^b) Si Ds पान्नाव
 मलिनमम्बरम् —^c) Si मलिनम च Si Bs Ds 1011 मलिन
 च (for मलिनमम्बरम्) Vs Bs 14 Ds 1011 मलिन
 च (for मलिनमम्बरम्) Ds मलिन च (for मलिनम
 च) [भी]पयिकानि (for भी)प^a) Ds 14 च (for ते) Bs
 एक कथं कथं वैदेहि

9 Ds om १ Ds om १^a —^b) Si Si Vs B Ds 14,
 1111 [म]मुकनि Ds मुकनि (for [म]मुकनि) —Rs
 reads १^a in marg

10 B om (impl) 10^a —^b) Si Vs B Ds 14 Ds
 मान्यानि (for पान्नावि) Ts transp शानानि and यानानि
 Ds विविधानि Ds यानानि (for मान्यानि) Si Vs
 B 14 Ds 14 Ms सपयसमलिनम च (for ^a) —^c) Ms
 गीत (for गीत) Si Vs B Ds 14 Ts नृत्य (for नृत्य)
 Ds गीतनृत्य, Gs Ms नृत्य गीत (by transp) —^d) Si
 Ds 14 1111 अथ Si illeg Ms मलय (sc) Gs k as
 in text (for अथ) Ds मलयिनि (for मलयिनि) Si
 Bs Ds 14 मा वैदेहि मैमिष्ठि Vs मलय वैदेहि मैमिष्ठि
 Bs मलय वैदेहि मैमिष्ठि ॥ Gs लभ मात्रेषु सपयस
 Ck सपय सपयसैति सपयस ॥ so also Ct ॥

11 ^a) Si Vs B Ds कल्याणि Ds चय नृ (sc)
 (for नैव नृ) —^b) B कुल यान नि (Bs नैवि)मुपय
 Ds कुल मलिनमम्बरम् (corrupt) —Si Ds om 11^a
 —^c) Si Ds च Si B Ds 14 1111 T- Gs 1 M वि,
 Ds om (subm) Gs [म]वि (for मु) Si Vs B न,

इदं ते चारु संज्ञातं यौरनं व्यतिरिक्ते ।
 यदतीतं पुनर्नैति स्रोतः शीघ्रमपामिव ॥ १२
 त्वां कृतोपस्तो मन्ये रूपवती स मिथकुल ।
 न हि रूपोपमा त्वन्या तदास्ति ह्यमदर्शने ॥ १३
 त्वां समासाद्य वैदेहि रूपयौरनशालिनीम् ।
 कः पुमानतिर्लभेत् साक्षादपि पितामहः ॥ १४
 यद्यत्प्राप्यमि ते मात्रं शीतांशुमद्यमानम् ।
 तस्मिंस्तस्मिन्पुथोषि चतुर्भ्य निराध्वते ॥ १५

Ds 14 Gs Ms तु Ds 14 तु, Ds 14 Ts वी, Crmg
 as in text (for वि) Ds प्राप्य मा हि कथमुपमा —^a)
 Ts Gs समासा Crmg k t as in text (for समासा) Si
 Ds 14 सपयसा मुपयसा Si Vs B Ds 14 वैदेहि (Bs Ds 14)
 यद्यत्पि, Ds सपयसा मुपयसा, Ds सपयसा मुपयसा
 (corrupt) ॥ Cr प्राप्य शीघ्रमद्यमानमप्य ॥ Gs प्राप्य हि प्राप्यानि ॥
 ॥ हि प्राप्यानि कथं न वा Ck t मुपयसा इति
 सपयसा ॥

12 ^a) Si Ds 14 एकम्, Bs हि, Ds एक (for एक)
 Si Ds तु (for ते) —^b) Si व्यतिरिक्तते, Bs Ds 14 चाति
 यते, Bs Ds 14 Gs Ms प्राति, Ts प्राति (for व्यतिरिक्तते)
 —^c) Si Ds यति, Ms सत् (for यत्) Bs reads ^a in
 marg Bc (after corr as in text) तुल (for स्रोत)
 Vs B 14 स्रोत (Vs तुल, Bs तुल, Bs सत्) शीघ्रमपामिव
 (for ^a) Ds पुनर्नैति स्रोत सपयसा तु शीघ्रमपामिव

13 Si Ds om 13 —^a) Ds सपय (for सपय)
 Bs 14 Ms [च]पय (sc) Crmg k t as in text (for
 [च]पयते) —^b) Si Bs सपय सपय Ds च (for स) Gs
 सपयसत् Gs 14 (for सपयसत्) Bs सपयसत्सपयसत् —^c)
 Si च (for हि) Ds सपयसा (sc) (for सपय) Si
 Ds 14 Gs 14 सपय Si Vs B Ds काचित्, Ds Ts Gs
 [म]पयसा (for सपय) —^d) Si Vs B Ds सप नैविष्ठि
 विष्टि Vs B 14 यतिने

14 ^a) Vs B 14 वैदेहि, Ds सपयसा (for वैदेहि)
 —^b) Ds पुनर् (for पुनर्) Si Si Ds 14 1111 Ts
 Gs Ms Crmg k t सपयसा Bs यति, Ds सपय, Crmg
 k t as in text (for सपयसा) ॥ Cr च च पुनर्
 सपयसा पाठे न कोऽप्यधिकते (Cr भेदि) लभे 1, so also
 Ct ॥

15 ^a) Si Vs B Ds सपयसा (for शीघ्रम)
 Ts सपयसा (for सपयसा) —^b) Si Ds 14 च Ds
 [म]मुपयसा (for मुपय) Si Vs B Ds सपयसा विनासाति
 —^c) Si transp सपयसा and सप

भव मैथिलि भार्या मे मोहमेन मिर्जय ।
 बह्वीनामुचमह्वीणां ममस्यमहिषी भव ॥ १६
 लोकेभ्यो यानि रयानि मंग्रमध्यङ्गतानि च ।
 तानि ते भीरु मर्याणि राज्यं चैतद्वहं च ते ॥ १७
 निवित्य पृथिवीं मर्यां नानानगरभालिनीम् ।
 जनस्य प्रदास्यामि तत्र हेतोर्दिलामिनि ॥ १८
 नेह पश्यामि लोकेभ्यं यो मे प्रतिस्त्रो भवेत् ।
 पश्य मे सुमहद्वीर्यमप्रतिद्वन्द्वमाहरे ॥ १९
 जम्बुकर्णधुरो भमा मया विमृदितापजाः ।

जम्बुकाः प्रत्यर्चयेषु ग्राहं मम सुतामुराः ॥ २०
 इच्छ मां क्रियतामस्य प्रतिस्मर्ततेचमम् ।
 सप्रमत्प्यस्मज्जन्तां तमाह्ने भूषयानि च ।
 साधु पश्यामि ते रूपं मयुक्तं प्रतिस्मरणा ॥ २१
 प्रतिस्मर्माभिमुखता दाविष्येन यस्तने ।
 मुह्यस्व भोगान्धवासार्थं पित्र भीरु रमस्व च ।
 यथेष्टं च प्रयच्छ त्वं पृथिवीं रा धनानि च ॥ २२
 ललस्व मयि निस्त्रया वृष्टमवतपस्व च ।
 मत्प्रभारहस्तन्वात्र ललन्ता गन्ध्यास्तन ॥ २३

G 5 22 24
 B 5 20 24
 L 5 25 24

16 *) Da सप्तमि माये (sic) (for मैथिलि भार्या)
 —^a) Si Da.11 वृज, Si Va Da.3 Da.3-4 Ga Ma Ga
 ल, Da वृज (for वृज) Si Ba Da.3 मि Da तु रजय
 (for दिमर्जय) Ba दिमर्जय च वृजय —^a) Si यद्वनम्
 (sic) (for वद्वी) —After 16*, Ti.3 Ga.3 Ma 105

493* मादायसमिपयण ।

मर्याणोत्र सद्य ते

—^a) Si Si Da.3-4-11 समाया Si Va B Da सयत,
 Da सयत, Ga 1 as in text (for समाया)

17 *) Da लोह पादो च दण्डि —^a) Ba.3 Da.3-4
 Ga Ma दण्डि (for [बा]दण्डि) Si Ba.3-4 Ga Ma
 हे (for ते) —^a) Da.3 Ga Ma न (for ते) —^a) Si Si
 Va B Da.3-4-11 केदम्, Si Da सयम् (for केदम्) Da.3
 तु (for च) Da.3-4-11 वैद दण्डि च, Ti.3 सयम् केदय
 च न

18 *) Si Va B Da.3-4 का [Da नम [cor
 rupt] रण्डा, Si.3 रण्डा, Da.3-4 नम [cor
 rupt] रण्डा] —^a) Ga अनुकरी (for रिगमिनि)

19 *) Si Da.3-4-11 न च Si ग्राह, Si Ba.3 Da
 Ts न हि Ba ग्राह, Da न च, Da ग्राह (for ग्राह) Si Da.3-4
 न लोह Si न लोह, Si Va B Da.3 लोहगिरि, Da.3-4
 लोहं च (for लोहय) —^a) Da अविच्छेद, Da * गले
 (for *गले) —After 19*, Ba.105

494* निन्दो दण्डयन्तः साधुवच च का कया ।

—^a) Si Va B Da.3 यतु, Da मय (for यतु) Da मां
 (for मे) Ba.3 त मद्ग्री (Ba * दृष्टी) यतु Ba Da
 गुप्त (Da कया) दण्डयन्तः (for गुप्तदण्डयन्तः)

20 Si illeg for 20* —^a) Ba Da.3 विमृदिता Ba
 प्रमृदिता (for विमृदिता) Ba मया दण्ड विमृदिता, Ga मया
 दण्ड विमृदिता —^a) Si Va B Da.3 न सयत (for नयत)
 —^a) Si Da सय (for नय) Da तु ग्राह (for
 ग्राह मां)

21 *) Si Da.3-4-11 T Ga Ga मद्य दण्डया Si Va B
 Da दण्डय दण्ड Ga दण्डय ये Ma दण्डय मा (for दण्डय मा)
 Da वीरयम् (for दि) —^a) Ba वीरि (for वीरि)
 Si कलोचय, Ba लययित Da.3 (द) लय दम् (by
 transp) Ba लययित, Da तु चो, Ti.3 Ga लये (for
 कलोचयम्) —^a) illeg for 21*—20* Ba reads 21st
 twice (var) in marg —^a) Si Si Va Ba (both
 tubes) 21* Da.3-4-11 तु (for त) Si Va Ba (both
 tubes) 21* Da.3 [स] दण्डयताम्, Ba * दण्डयताम्, Da.3-4
 [उ] गणयताम् Da [द] र सय ल, Da [स] वि सयत,
 Ma [स] वसयत (for [स] वसयताम्) Ba सुमारी
 च सयत —^a) Si Ba Da.3-4 सयत Si सयति Va
 Ba (first time) Da.3-4 सयत, Ba (second time)
 सयति, Da सयत Ba सयत (sic) Da सयति (for
 सयत) Ba मययति (for *यति) Si Ba (first time) 21*
 Da.3-4-11 त, Da.3-4 दि, Ga.3 Ga [स] वि Ma द
 (for च) —^a) Da.3 पश्येय (for पश्यति) Ma (after
 corr as in text) सौह (for सय) Ba transp तं and
 सय —^a) Si Va Da.3-4-11 तुयुन Da * सय as in text
 (for सयुन) Ba reads प्रतिस्मर्मा in marg 21* सय
 यययि पश्येयम् स

22 Si illeg for 22 (cf v.1 21) —^a) Si Si Va
 Ba न [marg] 22 Da.3-4-11 सयतये च मयुन —^a) Si
 Va B सयतये, Da Ti.3 सयतये Da सयतये (for सयतये)
 —^a) Ba सुसय (for सुसय) Da.3 सयत (for सयत)
 —^a) Ba मया (for विद) Si Va B Da.3 विदयत, Da
 लोह लयम् (for लोह सयत) Da.3 ये (for च) —^a)
 Da.3-4-11 Ma न (for च) Si Va B Da
 सयतयेयति (for सयतये च) Da सयतये (for सयतये) —^a)
 Si Da.3-4 (for वा) Si Va B Da.3 सयतयेयति (for
 सयतयेयति) Va ये Ba [marg] in also as in text 21*
 Da.3-4-11 Ma न वा (for च)

23 Si illeg for 23 (cf v.1 21) —^a) Si
 Da.3-4-11 Ts लयय, Si Va B Ba.3 Ga.3 सयत, Ba

यानि यैश्वरो मुमु रत्नानि च धनानि च ।
 तानि लोमांश्च मुश्रेणि मां च भुङ्क्ष्व यथासुखम् ॥ ३२
 न राममपना देवि न रतेन न निर्वर्मा ।
 न घनेन मया तुल्यस्तेजसा यद्यभाषि ता ॥ ३३
 पिर विद्वा रमस्य भुङ्क्ष्व मेमा
 न्यननिचयं श्रद्धिप्राप्ति मेदिनीं च ।

अपि लल ललने यथासुखं तं
 तपि च ममेव ललन्तु शान्तरास्ते ॥ ३४
 मुमुक्षितरुनात्मन्तवानि
 अपरयुनानि ममुद्रतीरवानि ।
 अनरमिलहमभूतिवाङ्मी
 विद्वा मया यद् भीठ शननानि ॥ ३५

G 5 27 33
 B 5 20 36
 L 5 14, 36

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे अष्टमः सर्गः ॥ १८ ॥

हाव् (for 'हवावे') —^b | Ds 11 प्रेतेत्येव ॥ Ds 10
 अय (for 'अय') Ds 10 प्रेतेत्येव समिप

32 Ss Ds om 32 —^a | Bs Ds मति, G Ms 1
 मुप् (for 'मुप्') Ss Vs Ds 1 Ds 10 यानि देव्यान्
 स्वास्य —^b | Ds 1 यानि (for 'यानि') Ss B Ds 10
 Ms विविधाणि (for 'च धनानि') —^c | Ss Vs B Ds 10
 10 10 10 10 (for 'लोमांश्च') —^d | Ds 1 अया (for 'मां च')
 Da transp च and मुङ्क्ष्व

33 Da transp "and" —^a | Ss S Vs B
 Ds 10 10 10 भीने (for 'देवि') —^b | Vs Ds 10 G च
 निर्वर्मा; Ds 10 यथार्थ (for 'न निर्वर्मा') Ss Ds 10 विद्वा
 चनेन च —^c | Ss Ds 10 चनेन च, Ds 10 चनेन च; G चनेन च
 (by transp); G च चनेन (for 'न चनेन') —^d | Ss Vs
 Ds 10 10 10 विद्वा (for 'वि') नि वा

34 Ss Vs B Ds om 34 —^a | Ss विद्वा (for
 विद्वा) —^b | Ts G G प्रीतिप्राप्ति (for 'प्रीति') Ss Ss
 Ds 10 10 धननिचयप्राप्तिप्राप्ति (for 'न्यननिचयप्राप्तिप्राप्ति')
 Ds 10 वा, Ds 10 10 (for 'च') Ss G विद्वा, चनुचय ।
 G विद्वा मया । विद्वा मया मया मया मया मया मया

—^a | Ss Ds 10 वर, Ds 10 10, Ds 10 मुति (32), Ts
 लल Cm k t ad in text (for लल) Ss om, Ds 10 10
 दि (for लल) —^b | Ds 1 मति (for मति) Ss Ss Ds
 यथार्थ (for 'च ममेव') Ds 10 च एतनु ममेव (by
 transp), Ds 10 विद्वा ममेव (for 'च ममेव ममेव')

35 —^a | Ms च (for 'च') Ss Ss B Ds 10 10 10
 लल (Ds 10 'लल') (for 'लल') —^b | Ds 10 मतिप्राप्ति
 (for 'मुतिप्राप्ति') Bs लीलाप्राप्ति (hypen) Ds 10 मतिप्राप्ति
 (for 'लीलाप्राप्ति') —^c | Ss Vs Bs Ds 10 विद्वा मया
 (by transp) Bs विद्वा मया, Ds 10 मया मया (for
 मया मया) Ss मतिप्राप्ति (for 'मुतिप्राप्ति') —^d | Bs
 विद्वा (for विद्वा) Bs om मया

Colophon —Sarga name Ss Ss Bs Ds 10 10 10
 मया मया मया (Ds 10 'म') Ss Bs लीलाप्राप्ति (Ds 10 मया)
 लल मया, Bs लीलाप्राप्ति (also 'मया' in marg),
 Ds लीलाप्राप्ति —Sarga no (Sarga no words or
 both) Ss Ds 10 10 10 om Ss Bs Ds 10 22 10
 23 Ds 21, Bs Ds 10 T G Ms 20 Ms 10 —After
 colophon, G concludes with मया मया मया

नृत्नं न ते जनः सधिदति निःश्रेयसे स्थितः ।

विनारयति यो न रसं कर्मणोऽप्यभिहितवान् ॥ १३

मां हि धर्मात्मनः पूर्वां यचीमिष अचीपतेः ।

तदन्त्यस्तिषु लोकेषु प्रार्थयेन्मनसापि कः ॥ १४

राक्षसधम रामस भाषांमनितेतस्यः ।

उक्तानामि यत्पापं क गतस्तस्य मोक्षये ॥ १५

यदा दत्तश्च मार्तण्डः शशश्च महिर्लो बने ।

नथा द्विष्टश्यामम्भं नीच शत्रुस्तन्मृतः ॥ १६

न त्वमिद्वानुनाथं न विपश्चिद न रुजगे ।

चक्षुषो विषयं तस्य न क्षामदुष्मण्डलि ॥ १७

इमे ते नयने ध्रुवे सिन्धवे कृष्णगिह्वरे ।

चित्तौ न पविते कम्पान्मामनार्थं निरीक्षतः ॥ १८

तस्य धर्मात्मनः पूर्वां क्षुण्णं दृश्यरक्षस च ।

कथं व्याहरतो मां ते न निह्ना पाप प्रीयते ॥ १९

G 5 24 19
B 5 22 19
L 5 17 26

युक्तशीरीरा V: B 'ये' प्रातिपद. D: युक्तशीरीरेण्यविना, D:
युक्तशीरीरेण्यविना — After 12, S: D: D: 10 11 15

514* तस्य राजनरात्रस्य सीता न मक्षुरे वय ।

युक्तशीरीरेण्यविना युक्त कोपलुनाथ ह ।

[(1 2) S: D: D: 10 11 15 (for 10 11) D: 11 (for 12)

D: 11 12 13 14 15 (for the post ball)]

13 *) V: D: 10 11 15 न (by transp.) D: वै ते, D:

न त (acc.) (for न ते) G: damaged for न त —^d)

D: G: न तन्मन् G: n t as in text (for न तन्मन्)

D: 10 11 12 13 14 15 (for न तन्मन्) G: n t as in text (for

न तन्मन्) S: V: B: D: 10 11 12 13 14 15 (for न तन्मन्)

—^d) S: D: 10 11 12 13 14 15 (for न तन्मन्) G: n t as in text

(for न तन्मन्) —^d) D: reads 13^d (except कम्पे) in 10 11 12

—^d) V: D: 10 11 12 13 14 15 (acc.), D: 10 11 12 13 14 15 (acc.)

—After 13 D: 10 11 15

515* देवानामपि पृथगेऽहं वदामीति सुवृत्तितम् ।

आश्रयतामत्र देवदेवैर्देवैर्देवैः ।

14 *) S: V: B: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) G:

हो (for हो) —^d) S: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

(for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

(for 10 11 12 13 14 15) —For 14^d, S: S: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

516* प्रार्थयेदपि सततं त्रिषु लोकेषु कोऽयम् ।

[S: B: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

प्रार्थयेत् S: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —

11 *) D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

S: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15)

S: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

S: D: 10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

10 11 12 13 14 15 (for 10 11 12 13 14 15) —^d) S: V: B: D:

G 5 24 0
N 5 22 35
L 5 17 37

अतिमात्रशिरोप्रीयामतिमात्रकुचेदरीम् ।

अतिमात्रस्पनेनां च दीर्घविह्वमिह्विकाम् ।

अनामिहा मिह्वरीं गोमुरीं दृष्टीमुपीम् ॥ ३३

यथा मदशगा सीता विप्रं भवति जानरी ।

तथा दुरुत राक्षस्यः भर्ता विप्रं सपेत्य च ॥ ३४

प्रतिशोषानुलोमैश्च मायदानादिषेडनैः ।

भारवत्य वेदेर्ही दण्डस्योपमनेन च ॥ ३५

इति प्रतिसमादिश्य राक्षसेन्द्रः पुनः पुनः ।

काममन्युरीतात्मा जानकीं पर्यवर्जयत् ॥ ३६

उपगम्य ततः विप्रं राजसी धान्यमालिनी ।

परिपन्थ्य दृष्टग्रीवमिदं वचनमब्रवीत् ॥ ३७

मया क्रीड महाराज गीतया किं त्वानया ।

अकामां कामयानस्य क्षरिरमुपतप्यते ।

उच्छन्तीं कामयानस्य प्रीतिर्भवति शोभना ॥ ३८

33. Da + com (hapl) except Da 33³³ (for Da of v 1 32) —^a) N: दीर्घ (for मात्र) —^b) Da हुचोदरी, Ta त्रिते* (for कुचे*) —^c) Da मात्राच, Da Ma मात्रातु, Na मात्रादि (for मात्राच) Da 4 नेत्रात् —^d) Da नेत्रा (for शिङ्गात्) Sa Da 10 खलपत्ता, Ga मज्जिका (for मज्जिकात्) N: Da 7-9:11 Te Ga Ma 2 दीर्घविह्व (Da 1 9) कसामि (N: Da 11 नवा) Da 9 लोमं विह्वलपत्ता (Da 1 9) —^e) Na Da 10 मज्जिका (for 'सिङ्गा) N: व्याप्त (for सिङ्गा) N: Da 9 सुप्रानया, Da 9 दृष्टी* (for दृष्टीमुपीम्) Sa Da 10 मयुरीं दृष्टानया, Da 10 व्याप्तदृष्टानया (with hapl) (for 'i) Da 4 मातृमास्या सिद्धुपीयोमुपे दृष्टानया —After 33, N: Da 10 11 11^a while Da 10 11 2 only after 33

34³ हयोद्वारवप्राज लक्ष्मीपौर्द्वारोम् ।

सहस्रद्वारानि शोभितागानि भिन्नानि ।

[(1 1) N: सप्तद्वार (for चोदरीना) Da 10 लक्ष्मी शोभिता (for the post hall) —(1 2) N: सहस्र [by transp] Da शोभितागानि [for शोभितागानि] —Thereafter N: Da 10 cont 1 2 only Da 10 cont 1 7 6 and 2 Da cont 1 2 and 6 while N: V B Da subst for 32-33

35² नानावह्निना भेदा नानास्वस्वमन्यता ।

मांसतोषितदिग्धर्षिर्मैत्रेयिष्यकानना ।

भवादिना मसमुद्राः सदा मांसवर्तयिषा ।

हानाकृष्यमुपाधारा भवान्भेदयथा सदा ।

आममुद्रमिह्वानाग्निमात्रवर्धयत् । [5]

विचित्रास्वामाया दण्डमन्यमुत्पेया ।

[(1 1) Da 10 नानावह्निना (for 'ना वेत्ता) and उपविष्य (for 'न्यविष्य) —(1 2) Da विप्राये (for पृथग्) Da वेत्ता- (acc) (for वेत्ता) —Va illeg from 1 3 up to 41 —(1 3) Va मांसोप, Da मसुद्वारि (for 'मांसोप), Va —(मांसोप) (for 'सप्त) —(1 4) Da 9 मसुद्वार (for मसुद्वार) Ba हर (for वेत्ता) Na Va Ba Da सदा (for सदा) —(1 5) Ba 4 मसु (for मसु) Va Ba Da न्यत् (for न्यत्) —(1 6) Ba सदा (for 'मांस)]

34 Va illeg for 34 (cf v 1 32⁴) —^a) Ba मय

वत्ता, Da 11 मे वत्ता (for मदशगा) —^b) Ga मयु (for 'मि) —^c) N: Da विप्रं सर्वा (by transp), Da Ga 9 सर्वं विप्रं (for सर्वां दीप) N: Da 9 सर्वा (for व) N: Va B Da मि सक्त मय मासमात्

35 Va illeg for 35 (cf v 1 32⁴) —^a) Da [म] तुलोमाया (for 'लोमैश्च) Da reads in marg ¹, Sa Da 10 -विदेद्वै (for [म] विदे) Da सामाया विदेद्वै (for ¹) Na Va Da 10 सामाया (Va 'मति) मैद्वै द्रविणोमापुलोम (Va Ba 'मि, Ba 'के) Na सामायाविदेद्वै द्रविणोमापुलोम —^c) Sa द्रविणोम, Ba सामाया, Da 10 7-9:11 Fa Ga Ma 10 द्रविणोम (for द्रविणोम) —^d) Da 10 [म] यमैरवि (for 'मि च) Sa Da 10 विदेद्वै (for 'विदे) [before corr] 'मि विदे, Ba Va Ba Da वा (Ba 'मि) द्रविणोम (Ba Va Ba 'मि) विदे

36 Va illeg for 36 (cf v 1 32⁴) —^a) Da सीता (for द्रवि) —^b) Na Va B Da राजसी (Va Ba 'सी) राजसी (for 'सी) Sa Da 10 सीता (for सीता) —^c) Da सपेत्य च, Da Ta Ma पदवर्तय, Da 9 द्रविणोम, Ga पदवर्तय, Na पद, Ma पदवर्तय (for पदवर्तय) Sa Da 10 पदवर्तय, Na पद, Da 10 पदवर्तय (Da 'पद) ल जानरी, Da 9 पदवर्तय (Da 'मांस, ल जानरी) Ga द्रविणोम द्रविणोम (for 'मि)

37 Va illeg for 37 (cf v 1 32⁴) —^a) Sa Da उपगम्य (for उपगम्य) Sa Da 10 सीता, N: Va B Da 10 सीता (for सीता) —^b) Sa Da 10 सीता (for सीता) Da 10 सीता (for सीता) N: Va B Da सीता (for सीता) [marg also] 'सा

38 Va illeg for 38 (cf v 1 32⁴) —^a) Da र (for सीता), Ta सहस्रमा (for 'सप्त) —^b) Ga सीता (for 'सीता), Sa 10 Va Ba Da 10 सीता (for 'सीता) N: Ba 10 Da 10 सीता (for 'सीता) —Da Ga Ma 10 36⁴ —^c) Da 10 Da कामयानस्य —^d) Na Va B Da सीता (for 'सीता) Da चोप (for 'सीता) —Sa Da 10 36⁴ —^e) Na सहस्रमा, Ba Da 10 10 दृष्टान्ती (for 'सीता) Da 10 कामयानस्य (for 'सीता) —^f) Na B Da र (for 'सीता) Ga मयु (for 'मि) —After 38, N: Va B Da 10 10, while Da subst for 38⁴.

एवमुक्तस्तु राक्षस्या समुत्थितस्ततो बली ।
जलद्वारास्तरणार्थं प्रविशेन्न निवेशनम् ॥ ३९
देवगन्धर्वश्च नागगन्धर्वश्च ताम्रतः ।
परिवारं दृश्यन्निं त्रिभिस्तद्ब्रह्मोक्तम् ॥ ४०

न मर्दिता धर्मपरायणानि
प्रेषमानां धर्मवर्त्ता गणनः ।
विद्या सौतां यदनेन मोहितः
ममेव तेषां प्रविशेन्न भ्रामरम् ॥ ४१

G 5 74 0
B 5 22 40
L 5 17 40

इति भीमसायणे सुन्दरराष्ट्रे निधः सर्गः ॥ २० ॥

525* श्रीमहाकुलु विहासः कञ्चन कञ्चनमन्त्रः
[V₂ शौचार्थं (sic) (for 'शुद्ध') S₁ D₁ D₂ D₃
D₄ = ४ (for ४)]

—D₁ 24 cont., D₂ 25 S 100 after 33rd

526* विरमेया हृत्पदा मनुष्या राक्षसेष्व ।
मूलमथा महाराज न दद्या मौलमलमान् ।

[(1 1) D₁ विरमेया D₂ 4 [म] मूलमलमान् (for
पदमल) G₁ G₂ महापदेमि ३० । मूलमल मूलमल मौलमा
ले वीरमि । मनुष्येषु देव । मनुष्या मनुष्य मनुष्य मनुष्य
मनुष्यमलमान् । मनुष्यमलमान् G₁ —4 (for 1 1 D₁ 24 cont.)

526 (A)* कञ्चनमन्त्र एतन्मन्त्र इति वीरमि ।

—(1 2) D₁ 24 T₁ M₁ मन्त्र (for मन्त्र) D₂ 24 G₁
महापदेमि (for 'दाप') D₃ तद्विमान् M₂ ६३ न देवान्
(for न देवा) D₄ 24 दृष्टां (for दृष्टम्)]

—D₁ 24 further cont

527* निरपुर्वेन दीमायाश्च आश्रित्यतो जानकी ।
वेदपञ्चमैकमथा ब्रह्माष्टकमथका ।
मन्त्राष्टकं महापदेमि वीरमेव कथयिष्यामि ।
तस्मिं मोद महाराज नमोऽस्मिन्मन्त्रेणम् ।

[(1 2) Prior half = 40th —(1 3) D₁ [८] (for
(९) ४) —(1 4) D₁ महापदेमि (for 'म')]

—After 526*, D₂ 24 S cont

528* विदधतमन्त्रेणमथ कानुवर्त्तयिष्यामि ।

[M₁ मन्त्र, Ckt as above (for मन्त्र) G₁ निर
पुर्वेणमथ (for the prior half) G₂ नमोऽस्मिन् (for
'मन्त्र')]

39 V₁ illeg for 39 (cf v 1 524*) —(1) T₁ 24
(for दृष्टम्) S₁ S₂ D₁ 24 दृष्टां दृष्टम् S₃ V₁ B D₁
दृष्टमि, D₂ 24 दृष्टम् (for दृष्टम्) —(1) D₁ M₁

मनुष्येष्व, Ck as in text (for 'मन्त्र') S₁ S₂ D₁ 24
मिन् दृष्टां दृष्टम्, S₃ 12 B D₁ 24 दृष्टम् मनुष्य
(D₂ 'दृष्ट') D₃ 24 मनुष्येष्वो मनुष्य —After 39th,
D₁ 24 S 100

529* मन्त्रपञ्चमैकमथा दद्याम न मन्त्रमल ।
प्रविशेन्न दृष्टमि कञ्चनमन्त्र मन्त्रमि ।

[(1 2) G₁ मन्त्र Ckt as above (for मन्त्र)
D₂ 24 मन्त्र M₁ 24 मन्त्रमलमान् (for the post half)]
—D₁ 24 39th —(1) S₁ S₂ V₁ B D₁ 24 दृष्टम्
(S₁ 'दृष्ट') (for दृष्टम्) D₂ 24 मन्त्र (for
मन्त्र) —D₁ 24 (hap²) 39th —(1) S₁ तद्वि
मान्, S₂ दृष्टम् S₃ V₁ B D₁ 24 दृष्टम् (S₃ दृष्ट),
D₂ मनुष्येष्व (for मनुष्येष्व)

40 V₁ illeg for 40 (cf v 1 524*) D₁ 24
40th (cf v 1 39) —After 40th D₁ 24

530* यस्मात्तमन्त्रमथ ।

तथा च दृष्टमि

[(1 1) = Post half of 1 2 of 527*]

—(1) S₁ मन्त्र, S₂ मन्त्र च S₃ च दृष्टम्, V₁ D₁ 24
D₂ च दृष्टम्, B₁ च दृष्टम्, D₃ 24 मन्त्र च दृष्टम्,
D₄ च दृष्टम्, T₁ 24 G₁ मन्त्र च दृष्टम्, T₂ दृष्टम् (for
च दृष्टम्) —S₁ illeg for 40th —(1) D₁ T₁ M₁
विदधतमन्त्र, D₂ 24 मन्त्रमलमान् C₁ 'दृष्ट' (for विदधतमन्त्र)
S₁ D₁ 24 वि (S₂ दृष्ट) विदधतमन्त्र, S₃ V₁ B D₁
मन्त्रमलमान् G₁ C₁ विदधतमन्त्र G₂

M₁ V₁ illeg for 40 (cf v 1 524*) —(1) B₁
लोकमन्त्र, D₂ 24 मन्त्र (for मन्त्रमलमान्) D₃ 24 मन्त्रमलमान्,
(for मन्त्र) —D₁ 24 41th —(1) D₁ प्रवेष्टमन्त्र (for
मन्त्र) V₁ B₁ 24 मन्त्रमलमान्, D₂ मन्त्रमलमान् D₃ मन्त्रमलमान्
(corrupt) (12 मन्त्रमलमान्) S₁ S₂ B₁ D₁ 24 विदधत

अनुकृता मैथिली राजा राधाः अनुरागः ।
 यदिच च ततः मया राक्षसीर्नर्जयाम् ॥ १
 निष्क्रान्ते राक्षसेन्द्रे तु पुनस्तःपुं भवे ।
 राक्षसो भीमरूपास्ताः भीतां समभिदुहुवुः ॥ २
 ततः सीतामृगामय राक्षसः क्रोधमूर्च्छिताः ।
 परं पश्यता राचा वैदेहीविह्वलान् ॥ ३
 पौलस्त्यस्य बरिष्ठस्य गणस्य महात्मनः ।
 दण्डीरस्य भार्यात्वं सीते न वहु मन्थये ॥ ४

(for राधा) —^a) Ds इति (for मोक्षित) —^a) Bs
 वदन्, Ds वदन् (for राधेय) Ss N Bs Ds ५-१०
 Gs Vts राधेय, १३ Bts २० Ds दुर्गा, Gs वीर्यवत्
 (for भास्वत्)

Colophon —Sarga mator Ss Ds सीतामृगामयः ।
 Ss Ds राक्षसीमृगामयः, Ss Bs Ds राधामृगामयः, V Bts
 राधामृगामयः Bts राधामृगामयः Ds सीतामृगामयः, Ds राधेय
 राक्षसीमृगामयः, Ds राक्षसीमृगामयः —Sarga no (fig
 ures words or both) Ss Ds १० ११ om Ss Vt
 Ds Ds २५ Vt २५ Bts ३३ Bts Ds १० T G Vts
 om Ms १० —After colophon, Ds concludes with
 रामः G भीरुमाय गम

21

Ms begins with भीरुमाय गम

1 ^a) Ss Ds राक्षसेय, Ss V Bts Ds लोक^a,
 Bts कर्ण (for अनुराग) —^a) Gs तु (for च)
 Ds क्षमादिष्ट (for तद्विष्ट च) V Bts सता Ds २०
 लता (for वन) —^a) Bts Ds स, Gs तु (for ह)
 —After १, Ds १०

531* प्रविष्टेन हृदं हय राक्षसेन्द्रे महाकर ।
 सौन्दर्य विष्टं च राक्षसीया महामाष्ट ।
 ((२) Ds अनुकृता (for कदम्ब)]

2 ^a) Ss Ds ५ निश्चले, Ss V Bts Ds
 निश्चले (for निश्चले) —^a) Ss Ds राक्षसे
 अनुराग —^a) Ds राक्षसेन्द्रे (sic) (for राक्षसे)
 Bts विनाश, Ts दण्डता (for कृपाता) —^a) Ds
 समभिदुहुवुः (sic) Ss सीते पुनर्भिषेक (corrupt)

3 ^a) Ss V Bts Ds om from 3 up to colophon
 —^a) Ss Ss V Bts Ds २० २१ २२ २३ अनुकृता

तत्स्वेकद्वय नाम राक्षसी वान्धवमन्त्रिन् ।
 आमन्त्र्य क्रोधवत्प्राप्ती सीतां करलोदरीम् ॥ ५
 प्रजापतीनां पत्नीं तु चतुर्थी यः प्रजापतिः ।
 मन्त्रयो मन्त्र्यः पुनः पुनस्त्य इति निधुतः ॥ ६
 पुलस्त्यस्य तु वेजस्वी महर्षिर्मानसः सुतः ।
 नाम्ना य मिथ्या नाम प्रजापतिपममः ॥ ७
 तस्य पुत्रो विशालाक्षि राधाः अनुरागः ।
 तस्य त्वं राक्षसेन्द्रस्य भार्या भवितुमर्हसि ।
 मयोक्तं चारुमर्षि वाक्यं किं नानुमन्यसे ॥ ८

"ह्यास्मात्, आमन्त्र्य, Bts विष्णु समुपागम्य, Bts एत प्रजा
 वा सीता Ds करलोदरीम् —^a) Bts विष्णुवत्प्राप्ती
 (for क्रोधवत्प्राप्ती) —^a) Ss illeg for " —^a) Ss Bts Ds
 पुन (for पर) —^a) Ds राक्षस्य, Gs मैथिलीम् (for
 वैदेहीम्) Ss Ds वनवीर्य (sic)

4 Ss Bts om 4 (cf vl 3) —^a) Ss Ss Vts Bts
 Ds ५ १० ११ वीर्यवत्प्राप्ती (for वीर्यवत्) Bts वीर्यवत्प्राप्ती (sic)
 (for वीर्यवत्) —^a) Ds मन्त्रयो

6 Ss Bts om 5 (cf vl 3) Ss Bts Ds om from
 5 up to colophon —^a) Ds विनाश (for [द]विनाश)
 Bts नाम्ना —^a) Ts Gs वाक्यम् (for वाक्यम्) —^a) Ss illeg
 for " —^a) Ds आमन्त्र्य Ss Ds १० ११ विष्ट, Ds विष्ट,
 Ds हृदं (sic) (for वीर्य) Ss Ds १० Gs महासी
 १० Bts वान्धवमन्त्रिणासी (for " Ds सा वान्धवमन्त्रिणा
 (for करलोदरीम्) Bts वान्धवमन्त्रिणा सीता राधस्य विष्ट-
 काक्षिणी —After 3 Ds reads 7^a in marg

6 Ss V Bts Ds om 6 (cf vl 3 and 5) —^a)
 Gs Vts च (for तु) Bts अनुकृता (for पत्नी तु) Ss पत्नी
 व प्रजापतीनां —^a) Ds १० ११ Ts १३ (for च) —^a) Ds
 reads ०-7 in marg —^a) Ds मन्त्रयो (for ना)
 —^a) Ds वीर्यवत् (sic)

7 Ss V Bts Ds om 7 (cf vl 3 and 5) Ds
 reads 7 in marg (cf vl 6) Ds reads (in) 7^a
 after 5 —^a) Ds च (for तु) Ts Gs व वीर्यवत्
 (Ts हय) (for वीर्यवत् तु) —^a) Bts Ds २० २१
 Gs महर्षे Bts वीर्यवत् (for वीर्यवत्) —^a) Ss Ss Bts
 Ds २० २१ तु Bts om, Ds च (for स) —^a) Ss Ss Vts
 Bts Ds २० नाम मन्त्र्य, Bts Ds २० मन्त्र्य (for मन्त्र्यम)

8 Ss V Bts Ds om 8 (cf vl 3 and 5)
 —^a) Bts Ds विशालाक्षी, Ds २० Gs Ms २० (sic).
 —After 6^a, Ss Ss V Bts Ds २० २१ २२

ततो हरिजटा नाम राज्ञी वाक्पमव्रजति ।
 भित्तुल नयने कोपान्मार्ज्जग्वदधेधणा ॥ ९
 येन देवाव्यसिद्धेदेराजश्च निमित्तः ।
 तस्य त्वं राक्षसेन्द्रस्य भार्या भवितुमर्हसि ॥ १०
 वीर्योत्तिकम्प्य ह्यस्य मंशमेधनिर्निनः ।
 रत्निनो वीर्ययुक्तस्य भार्यात्वं किं न लप्स्यसे ॥ ११

शियां बहुमतां भार्या लवन्त्रा गजा मदाकृतः ।
 मर्त्यानां न महाभाषां तामुर्पयति रागणः ॥ १२
 समृद्धं स्त्रीमन्त्रेण नानावेषयोमिनम् ।
 वन्तःपुरं गमुत्सून्य त्वामुर्पयति रागणः ॥ १३
 अमृतेतत्तु बुद्धे नास्मन्वर्दाननाम् ।
 निमित्तः सधरे येन भ ते पार्थमुपगतः ॥ १४

G 5 23. 9
 B 5 23. 14
 L 5 18 15

532^a पुष्पोन्निगलामुत्पद्यतुये व्रियममदाकृतः ।

—Then they all exist for 8th

533^a मा लब्ध इधोधिपतेभान्वाच किं न लप्स्यसे ।

[B ५ वरिपरि (sic) (for लब्धेति) B ५ वरिपरि न
 ५ (for the prior half) S ५ १० मर्त्ये, S ५ १० मर्त्ये
 (for मर्त्ये) D ५ १० किं न लप्स्यसे (for the post
 half)]

—^a D ५ मर्त्ये, D ५ मर्त्ये, D ५ १० G ५ १० मर्त्ये
 (sic) (for लब्धेति) —^a B ५ १०, B ५ १०, G ५ १०
 (for मर्त्ये) S ५ १० मर्त्ये न लप्स्यसे —After 8,
 G ५ reads 12

9 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 —^a B ५ १० लब्धेति (for लब्धेति) —^a S ५ १० लब्धेति
 (for लब्धेति) D ५ १० लब्धेति, D ५ १० लब्धेति (for लब्धेति)
 —After 9th, D ५ १० 1 2 only, cf 534^a —S ५
 D ५ १० 9th—10th —^a S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धेति
 (D ५ १० लब्धेति) D ५ १० लब्धेति —^a D ५ १० लब्धेति (for
 लब्धेति) D ५ १० लब्धेति (for लब्धेति)

10 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 S ५ १० D ५ १० 10th (for S ५ १० cf. v 1 9). —^a B ५
 लब्धेति (for लब्धेति) D ५ १० लब्धेति, G ५ १० लब्धेति —D ५ १०
 10th —^a S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धेति (S ५ १० लब्धेति)
 लब्धेति (S ५ १० लब्धेति) D ५ १० लब्धेति, D ५ १० लब्धेति
 —^a S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धेति (S ५ १० लब्धेति) किं न लप्स्यसे,
 S ५ १० D ५ १० लब्धेति (S ५ १० लब्धेति) किं न लप्स्यसे,
 —After 10 T ५ १० G ५ १० after 12 M ५ १०, ५ १०
 D ५ १० 1 2 only after 9th

534^a लब्धतु प्रसन्ना दान संक्षिप्तो ओपमुत्तिताः
 भार्मवन्ति वदो पोटिमि वल्लभप्रदीपः ।

[M ५ १० 1 2 —(1 2) D ५ १० लब्धतु G ५ १० (for
 लब्धतु)]

11 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 G ५ १० reads 12 after 8 —^a D ५ १० लब्धतु (for
 लब्धतु) V ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) —^a S ५ १० लब्धतु
 लब्धतु (for लब्धतु), D ५ १० लब्धतु न लब्धतु, —^a S ५ १०
 V ५ १० D ५ १० लब्धतु लब्धतु, B ५ १० लब्धतु (for लब्धतु)
 —^a S ५ १० लब्धतु (D ५ १० लब्धतु) किं, D ५ १० लब्धतु किं

(for लब्धतु किं) S ५ १० G ५ १० लब्धतु, S ५ १० D ५ १०
 लब्धतु, B ५ १० 1 2 लब्धतु (for लब्धतु) B ५
 लब्धतु न लब्धतु

12 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 —^a S ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) D ५ १० लब्धतु
 लब्धतु लब्धतु (for लब्धतु) D ५ १० लब्धतु लब्धतु
 (for लब्धतु लब्धतु) S ५ १० लब्धतु लब्धतु and लब्धतु
 S ५ १० लब्धतु, S ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) —^a S ५ १० B ५ १०
 D ५ १० लब्धतु लब्धतु लब्धतु (S ५ १० लब्धतु D ५ १० लब्धतु)
 G ५ १० लब्धतु लब्धतु लब्धतु —After 12th S ५ १० 125

535^a लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु
 लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु
 लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु
 लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु

—^a S ५ १० D ५ १० लब्धतु लब्धतु लब्धतु (D ५ १० लब्धतु)
 S ५ १० लब्धतु लब्धतु, D ५ १० लब्धतु लब्धतु, G ५ १० लब्धतु (sic)
 G ५ १० 125 in text (for लब्धतु लब्धतु) —After 12
 G ५ १० 534^a

13 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 D ५ १० (hapl) 13 D ५ १० 13 and 14 —^a B ५ १०
 लब्धतु, D ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) S ५ १० V ५ १० D ५ १०
 13 लब्धतु लब्धतु (B ५ १० लब्धतु) —^a S ५ १० V ५ १० D ५ १०
 लब्धतु (D ५ १० लब्धतु) लब्धतु, T ५ १० लब्धतु लब्धतु लब्धतु
 (sic) —^a D ५ १० T ५ १० G ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) —^a S ५ १०
 S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धतु लब्धतु, D ५ १० T ५ १० G ५ १० लब्धतु
 (for लब्धतु लब्धतु) —After 13, D ५ १० T ५ १० G ५ १० 125

536^a लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु लब्धतु
 [T ५ १० (for 13)]

14 S ५ १० B ५ १० D ५ १० (cf. v 1 3 and 5)
 D ५ १० 13 and 14 —^a S ५ १० B ५ १० D ५ १० 13
 लब्धतु (D ५ १० लब्धतु) लब्धतु, S ५ १० B ५ १० लब्धतु लब्धतु (D ५ १०
 लब्धतु), D ५ १० लब्धतु लब्धतु (for लब्धतु लब्धतु) —^a S ५ १० लब्धतु,
 S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धतु लब्धतु, D ५ १० G ५ १० लब्धतु,
 B ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) D ५ १० लब्धतु (for लब्धतु)
 S ५ १० B ५ १० D ५ १० लब्धतु (for लब्धतु) —^a D ५ १० लब्धतु
 लब्धतु (by transp) —^a S ५ १० S ५ १० B ५ १० D ५ १० 13
 लब्धतु (for लब्धतु) D ५ १० लब्धतु, D ५ १० लब्धतु (for लब्धतु),
 D ५ १० लब्धतु लब्धतु (sic).

G 5 25 21
B 5 24 22
L 5 19 20

परितुष्टासि भद्र ते मानुषस्ते कृतो निधिः ।

समापि तु वचः पश्ये भ्रुन्त्याः बुरु मेषिलि ॥ १७

रात्रं भज भर्तारं भर्तारं सर्गक्षयम् ।

मिकान्त रूपन्दं च सुरेश्वरिण वाससम् ॥ १८

दक्षिणं त्यागशीलं च सर्वम् प्रियवदनिम् ।

मानुषं कृपणं रामं त्यक्त्वा रात्रमाश्रय ॥ १९

554* एवावत् + अविद्या पश्येवति क्रियावति ।

—^a Ds विकृत (for [अ] विकृत) Ts भद्र Bs सर्वसा
विधुत् नद्र —^b Ds विकृत्य (for व्यसताप) Ds [वि]व
(for [व]व) Ds [व]पदप्रत्यये Ds लवसरावेषवत्
(Ds *जव)ने

17 Vs illeg for 17 (cf v 1 8) —^a Ds वने
गुहा स N Vs Ds 2 Gs 2 Vs ते भद्रे, Bs भद्रे से, Ds से
भीर (for भद्र से) Ss N Vs B Ds 2 10 32 कर्णव्य मानुष
ह [Ds *दाह] Ds कर्णव्यमानुष (for *) Ds सीते नद्र
न कर्णव्य मानुष प्रति से ड्रप —^b Ss Ds 2 10 वपन, Bs
illeg Ds 2 10 व वच (for तु वच) Ns Vs B Ds
महान्त (Ds 2 *ह चा वि भवत् [Vs वच] लव्य, Ds वच
समापि वचन —^c Ds 2 Ts तुवत् Ns Vs B Ds चतु
(for चत)

18 Vs illeg for 18 (cf v 1 8) —^a Ss Ds वच
(for वच) —^b Ds om (hapl) मतार —^c B 2
Ds 10 विवत्, Ds विवत् (sic) Ss Ns Ds 10 कर्णव्य
Ds 2 Ts भावत् च [for कर्णव्य च] —^d Ns Vs B Ds
वीरार्द्रसप्त पुषि

19 Vs illeg for 19 (cf v 1 8) —^a Bs Ds
राक्षस्य (sic) Ts भावील Ns Vs B 2 4 Ds चा (Bs ची) र्व
शील Bs भीवेत् (for स्यात्) —^b Ds T Ms शिपर्वत्
—^c Ts दीद (for राम) Bs सल्लस राम (by transp)
Ds मानुषमाश्रय (sic)

20 Vs illeg for 20 (cf v 1 8) —^a Ds दिव्याव
रात्रे Ds 2 T G Ms वैनेही —^b Ds वृत्ति —^c Bs
वृत्तान् (for लोक) Vs B 2 4 Ds 2 transp सर्वसा
and लोकान् —^d Bs सल्लस चात्र Ss N Vs inf
for also as in text B Ds 2 10 11 वही, Gs देहि (for
देही) —^e Ds 2 वही चैव, Ds (with hiatus) वही
वृद्धव Ss Ds रात्रे (for वीर्ये) Ns Vs B Ds लक्ष्य
च पद्य वही —After 20 Ss Ns Ds 2 10 11 ms

555* उमा देवी च रक्षसः सप्य पश्ये वानसे ।
राक्षस्ये च स्येत्स रक्षसिण्येवक्षसि ।
रात्रावस्य तुमा भावो मितः बल्लव विना ।
ल्ल १२ राक्षसेन्द्रस्य मय पक्षे वानसे ।

[Ds transp] 1 and 2 —[1 x] Ns वे + (for जव)

दिव्याक्षरागा वैदेहि दिव्यामरणभूति ।

अवप्रसूति सर्वो लोकानामीक्षरी भद्र ।

अयोः स्वाहा यथा देवी अचिन्द्रस्य शोभने ॥ २०

किं ते रामेण वैदेहि कृपणेन गतापुत्रा ॥ २१

एतदुक्तं च मे वक्ष्यं यदि त्वं न करिष्यसि ।

अस्मिन्नुद्धते सर्गस्त्वां भक्षयिष्यामहे वयम् ॥ २२

Ns Ds 2 देवत् (for देवी च) Ds वले (for स्वाहा)
Ds विवावे (for वानसे) —Ss om (hapl) 1 2 4
—[1 2] Ns Ds वैद्य (Ds वही) देवत् गोहस Ds 2 वैद्य
लेवत् देवत् (for the prior half) Ns transp सल्ल
and विवेत् Ds वरविही (for वत्) —Ds om 1 3
—[1 3] Ds विवा (for वान) Ns एवे सव न भावी
(illeg) Ds वल्लव वृत्तान् भावी (for the prior half)
Ds वृत्ति —[1 4] Ns वच राक्षसस्य (for the prior
half) Ds मवीत् (sic) Ds वच वही Ds ली वच (by
transp) (for मय वही)]

वर्षा 2 4 Vs B Ds ms after 20

556* अमा वदस्य देवस्य सूर्यस्य च सुप्रवृत्ता ।

क्षिप्वा क्षेमस्य मक्षिणी वधनीविष्णोवक्षिणी ।

मक्षिणे वा क्रिया भार्या सप्या वृक्षो वरजया ।

एव स्य रामसेभ्यस्य पुत्रा पत्नी वरजया ।

{ [1 1] Bs वत् देवस्य वृक्षो (for the prior half)
Ns 2 सुप्रवृत्ता (for *वृत्ता) —[1 2] Bs om सवी
Ns Bs Ds विष्णोवक्षिणी (by transp) —[1 3] Vs स
वक्षिणी भार्या Bs मक्षिणे वृक्षो भार्या (for the prior half)
Bs वरजया —[1 4] Vs Bs वरजया Bs वृक्षो (for
वत्)]

21 Vs illeg for 21 (cf v 1 8) —^a Vs हेत
(hypen) (for हे) Bs ह्येय (for रामेण) 2 2 Vs B
Bs सुप्रवे —^b Ss Ds 2 मानुषेय (for सुप्रवेय) —After
21 Ns Vs B Ds ms

557* रात्रे च वरारं त्यक्तं क्षयस्य वानसे ।

22 Vs first time) illeg for 22 (cf v 1 8)
Ns V B 2 4 Ds repeat ms after 1 2 of 565*
—^a Vs B (both second time) Ds 2 एतदुक्तं,
Ds एतदुक्त Bs (second time) वक्ष्य से [by transp]
—^b Vs B (both second time) वक्ष्य (for वक्ष्य)
Ns 2 4 (by transp) —^c Ds (first time) ms त्वं
—^d Ss Ns B Ds 2 11 वक्ष्य (Ds 2 *वक्ष्य) Bs *मो
न सप्या, Vs (second time) मक्षिण्यप्यो न सप्या
(hypen) Bs 2 (both second time) मक्षिण्यप्यसप्या,
Bs (second time) मक्षिण्यो न सप्या (sic) —After
22 (first occurrence) Bs ms

558* विष्णु कर्षयिष्यसि वात्रा या रात्राव च ।

अन्या तु विवदा नाम लम्पमानयोक्ता ।
 भग्वतीरूपिता सीतां मुष्टिमुद्यम्य भवेती ॥ २२
 बह्वन्यप्रतिरूपाणि रचनानि सुदर्भे ।
 अतुक्रोशान्मुदृताश्च मोदन्ति तत्र भवेति ।
 न च नः पुरुषे चार्यं हितं फलपुरस्कृतम् ॥ २४

[Note the hiatus between the two halves]

—After 22, De ms 1 3-5 of 563^a

23 Vālog for 23 (cf v 1 8) Ba om 23-24
 —^a) Di वष सो, Di वषा युः Di वषाया Di वषाया
 (for वषा तु) Si विवदा Do विवदा Ba (na) पोरा
 (for पोरा) —^b) Si Si Di-1000 सखी मोचयति,
 Si Vā Ba-1000 De सखी मोचयति —After 23^a,
 Si ms

559^a मङ्गयोरा-पोरा वा पोराकामं मोचयति ।
 —^a) Si Si Di-1000 वषन (for वृषिण) Si Vā
 Ba-1000 De Gā वषावृषिणकामा —After 23^a, Si Ba-
 De ms

560^a शिवाय शिवयोगिनः ।
 चार्यकीं मुष्टिमुद्यम्य

—^a) Si वद्वि Si Si Di-1000 Vā Gā चर्यकीं Si vlog .
 Ba De Gā चर्यकीं च Gā चर्यकीं चर्यकीं ॥ —After
 23 Si ms

561^a वर्यवली चर्यवली चर्यवली तु वृषः ।
 24 Ba om 24 (cf v 1 23) —^a) Do प्रतिरूपानि,
 De Ti Si Ms [प्रतिरूपानि (for [प्रतिरूपानि] —^b)
 Si Ba De-1000 सखी, Si Ba De-1000 सखी ने, Si V
 Ba De-1000 सखी, Ta च वृषी (for मुष्टि) —After
 24^a, Si ms

562^a चर्यवली चर्यवली चर्यवली चर्यवली ।
 —^a) Di वृषोच Ba वृषाय (for वृषु) —^b)
 Si De-1000 सखी, Si De वृषाय, De वृषाय,
 Si वृषाय, Di वृषाय (for वृषाय) Gā वृष
 (for वृष) Si V Ba-1000 वृषाय [Ba-1000)
 वृषाय —After 24^a, Si Si V Ba-1000 De-1000
 ms , Ba ms 1 3-5 only after ms (owing to cut)

563^a वर वृषोच वर वृषोच वर वृषोच वर वृषोच ।
 वृष वा वृषा सीते नेच वा किं विवदं च ।
 तयो वृषोच पोरा वृषोच पोरा वृषोच पोरा ।
 भगवतीरूपिता सीता दीक्षया वृषोच पोरा ।
 अतुक्रोश वृषोच पोरा वृषोच पोरा [5]

[(1 2) Si De वृषाय Si De-1000 वृषाय
 (for वृषाय) Si De-1000 वृषाय Vā वृषाय (for
 वृषाय) Ba De वृषाय Si De वृषाय (for वृषाय)]

आनीतासी मङ्गदस्य चार्यनैर्दुःखमदम् ।
 राघवान्तपुरं घोरं प्रविष्टा चामि भवेति ॥ २५
 राघवस्य वृद्धे रुद्धा वृषागिस्तु मुष्टिवा ।
 न त्वां वृषा परित्रातुमपि साक्षात्पुण्डरः ॥ २६

G 5 22 26
 D 5 22 26
 L 5 22 26

(for the post half) —(1 2) Vā Ba-1000 (for vā)
 Si वृषाय De वृषाय (for) , De वृषाय (for : 23)
 Si De वृद्धे (for वृद्धे) Si De-1000 वृद्धे वृद्धे Si
 De-1000 Si वृद्धे (for वृद्धे) Si वृद्धे (for : 23)
 [corrupt] , De Si वृद्धे वृद्धे (for the post
 half) —After 1 2 Si V Ba-1000 De repeat (var) 22
 —(1 3) Si Si De-1000 वृद्धे वृद्धे Si De-1000 वृद्धे
 (for वृद्धे) वृद्धे वृद्धे Si वृद्धे वृद्धे —Si reads
 1 4 twice —(1 4) Prior half = 23^a and post
 half = 1 7 of 560^a Ba वृद्धे Si De-1000 Ba वृद्धे
 De वृद्धे (for वृद्धे) Ba वृद्धे वृद्धे De-1000 (for वृद्धे)
 De-1000 वृद्धे —De om 1 5 —(1 5) —After the
 prior half of 1 5 Si ms

564^a चार्यनैर्दुःखमदम् ।
 वृषाय वृषाय

Si De-1000 वृषाय (for वृषाय) Si वृद्धे वृद्धे वृद्धे (for
 the post half)]

—^a) Si De-1000 वृद्धे (for वृद्धे) Vā वृद्धे Ba
 वृद्धे, Gā वृद्धे (for वृद्धे) Si De-1000 वृद्धे
 —^b) Di वृद्धे, Gā Si वृद्धे (for वृद्धे) Si Si वृद्धे
 वृद्धे, Ba-1000 वृद्धे (for वृद्धे), De Gā Vā Gā
 Gā वृद्धे, De-1000 वृद्धे (for वृद्धे) Gā vā in text
 (for वृद्धे)

25^a) Si वृद्धे (hypn) —^a) De-1000 वृद्धे,
 De वृद्धे , Gā वृद्धे (for वृद्धे) Si Vā vā in
 also Ba-1000 De वृद्धे —After 25^a, Ba reads 27^a
 —Ba om 25^a —^b) Ba [वृद्धे वृद्धे, De-1000 वृद्धे
 —^c) V Ba-1000 De [वृद्धे (by transp.) Si वृद्धे
 ** वृद्धे (illg) —After 25 Si V Ba-1000 De
 read 27^a

26^a) Si De-1000 वृद्धे (for वृद्धे) Si Si V Ba
 De-1000 वृद्धे (for Vā Ba-1000 वृद्धे) —note
 hiatus between "and" —^b) T (except T to avoid
 hiatus) वृद्धे Si वृद्धे, Si V Ba-1000 De-1000
 Si V Ba-1000 वृद्धे (for वृद्धे) , Si वृद्धे
 Ba De-1000 Gā Gā वृद्धे (for वृद्धे) , Si Gā Si
 वृद्धे (for वृद्धे) , Si वृद्धे वृद्धे (for वृद्धे)
 —^c) Si V Ba-1000 वृद्धे , De वृद्धे (by transp.)
 (for वृद्धे) Si De-1000 वृद्धे (for वृद्धे)

पट्टलीदमधोत्पीडं हृदयं च मन्थनम् ।

अध्याप्य तयो जीर्णं रादेयमिति मे मतिः ॥ ३५

ततस्तु श्रवणा नाम राक्षसी राक्षसमन्त्रिन् ।

रुद्धमस्या नृगमायाः पीडयामः दिमास्यते ॥ ३६

निवेद्यतां ततो राजे मानुषी या मृतेति ह ।

नात्र कथन मद्देहः सात्वेति म उरुयति ॥ ३७

तत्सन्त्रासुमी नाम राक्षसी राक्षसमन्त्रिन् ।

मिश्रमोमां ततः सार्जान्मानुस्व वीक्षुमान् ॥ ३८

मिश्रजम् ततः मर्मा मित्रादो मे न रोचते ।

पेयमानौषधं त्रिप्रं माल्यं च मित्रं नृत् ॥ ३९

G 3 25 0
B 3 24 3
L 3 19 7

G 1 दीदने (for दीदने) D 10 T 10 G 1 M 1 अय
(for मय्) N 1 V B D 1 मयान्महो महम्

35 D 1 reads 35 in marg (cf v 1 34) N 1 illeg
for 35 - 41 - " D 10 V 1 Cm 1 मय् नोद, V 1 मयोल्ल
G 1 M 1 मयोल्लोद, Cm 1 k k t p m m text (for मयोल्ल
ल्ल) S 1 D 1 मयोल्लिच च ह्यच, N 1 D 1 मयोल्लिच
(D 1 मयोल्लिचोदो, V D 10 मयोल्लिच V 1 मयोल्लिच
[hypen]) M 1 मयोल्लिचोदो B 1 मयोल्लिच निरु मयोल्लिच
D 1 मयोल्लिच D 1 मयोल्लिच (sic) च मयोल्लिच D 1 मयोल्लिच
मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिच च मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिचोदो
D 1 मयोल्लिचोदो B 1 मयोल्लिच (corrupt) - " S 1 D 1 मयोल्लिच
(for मयोल्लिच) V 1 om च (subm) V 1 मयोल्लिच, B 1 मयोल्लिच
D 1 मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच) D 1 (before cor) -
मयोल्लिच मयोल्लिच (Cv मयोल्लिचि च मयोल्लिच), Cr 1
मयोल्लिच मयोल्लिच मयोल्लिच मयोल्लिच (Cv मयोल्लिचि
मयोल्लिचो मयोल्लिच मयोल्लिच) 1, 10 also Cr 1 om -"
D 1 मयोल्लिच, D 1 S मयोल्लिच N 1 B 1 D 1 च (for
[म]मि) V 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच) S 1 B 1 D 1 10 11
मयोल्लिच (D 1 मि च, D 1 मि) मिमिच B 1 मयोल्लिच
B 1 मयोल्लिच मयोल्लिच - " B 1 D 1 10 मयोल्लिचि (for
मयोल्लिच)

36 N 1 illeg for 36 (cf v 1 35) B 1 om
36 - 35 - " D 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिच
(for मयोल्लिच) V D 1 10 मयोल्लिच (B 1 मयोल्लिच) मिमिच मयोल्लिच
- " N 1 B 1 D 1 मिमिचोदो (D 1 मयोल्लिच) (for मयोल्लिचोदो)
V 1 मिमिचोदो मिमिचोदो (with hiatus) - " G 1 मिमिचोदो
10 11 मयोल्लिच, Cr 1 10 11 text (for मिमिचोदो) S 1 B 1 D 1 10 11
मयोल्लिच S 1 D 1 मयोल्लिच मिमिचोदो, N 1 V D 1 मयोल्लिच (N 1 मयोल्लिच)
मयोल्लिच मिमिचोदो, B 1 मयोल्लिच मिमिचोदो, B 1 मयोल्लिच मयोल्लिचोदो

37 N 1 illeg B 1 om 37 (cf v 1 35 and 36)
V 1 om 37 - " S 1 D 1 मिमिचोदो, D 1 मिमिचोदो D 1
मयोल्लिच (for मयोल्लिच) - " S 1 B 1 D 1 10 11 मयोल्लिच, D 1 च
Cr 1 10 11 text (for मयोल्लिच) S 1 B 1 D 1 10 11 मयोल्लिच, D 1 10 11
मयोल्लिच (for मयोल्लिच) - " S 1 V 1 B 1 D 1 10 11 मयोल्लिच
मयोल्लिच (D 1 मयोल्लिच), D 1 10 11 मयोल्लिच मयोल्लिच (D 1 मयोल्लिच)
(for मयोल्लिच मयोल्लिच) - " S 1 M 1 D 1 10 11 मयोल्लिच, T 1 च,
M 1 10 11 text (for मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच)
V 1 मयोल्लिच च मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो, D 1 मयोल्लिच

मिमेच मयोल्लिच - for 37, N 1 V 1 D 1 D 1 subst,
whole S 1 V 1 B 1 D 1 10 11 10 11 after 37

570" मयोल्लिच मिमिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो

मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो

[(1 2) V 1 D 1 (म)मि D 1 (म)मि (for [म]मि)
D 1 मिमिचोदो (for मयोल्लिच) N 1 V B 1 D 1 10 11 मयोल्लिच
(for मयोल्लिच) - (1 2) S 1 D 1 मयोल्लिच D 1 मिमिचोदो
(mimich) S 1 D 1 10 11 मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिचोदो D 1 मयोल्लिचोदो
(for मयोल्लिच) N 1 V B 1 D 1 10 11 मयोल्लिचोदो (for the
post half)]

M 1 illeg for 38 (cf v 1 35) B 1 om 38 -
(cf v 1 36) V 1 transp - " and - " D 1 च
(for मयोल्लिच) S 1 D 1 10 11 मयोल्लिचोदो, D 1 (म)मि, D 1
[म]मि (for [म]मि) - " N 1 V B 1 D 1 10 11 मयोल्लिचोदो
मयोल्लिचोदो - S 1 om (hapl) 38 - 40 S 1 10 11 B 1 10 11
D 1 om 38 - " D 1 मिमिचोदो D 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच)
V 1 D 1 (म)मि, D 1 D 1 10 11 मयोल्लिच (for [म]मि) 10 11
D 1 G 1 M 1 10 11 मयोल्लिच (for मयोल्लिच) D 1 मिमिचोदो मयोल्लिचोदो
मयोल्लिचोदो - " D 1 मयोल्लिच (sic) (for मयोल्लिच) V 1 मयोल्लिच, B 1
मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिच, D 1 मयोल्लिच D 1 मयोल्लिच
(sic) D 1 10 11 G 1 Cr 1 10 11 मिमिच (Cr 1 मिमिचोदो),
D 1 मयोल्लिच, T 1 V 1 Cv मयोल्लिच, G 1 मयोल्लिच, G 1 10 11
text (for मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिच मयोल्लिचोदो (sic)
Cr 1 Cr 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो,
Cr 1 मिमिचोदोमिमिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो,
नात्र मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो इति मयोल्लिचोदो
मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो

39 N 1 illeg for 39 (cf v 1 35) S 1 om 39
(cf v 1 38) - " B 1 T 1 G 1 V 1 मिमिचोदो,
M 1 मिमिचोदो (for मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिचोदो, D 1 मयोल्लिचोदो
च (sic) D 1 मयोल्लिचोदो (for मयोल्लिच) N 1 V B 1 10 11
D 1 मिमिचोदो (B 1 मयोल्लिच) मयोल्लिचोदो, B 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो,
D 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो (sic), D 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो
- " D 1 मयोल्लिचोदो (for मयोल्लिचोदो) D 1 मयोल्लिचोदो (sic)
D 1 मयोल्लिचोदो (for मयोल्लिचोदो) - D 1 om (hapl) 39 -
40 N 1 V B 1 D 1 om 39 - " D 1 मयोल्लिच (for
मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिच (for मयोल्लिच) D 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो
मयोल्लिचोदो - " D 1 मयोल्लिचोदो, G 1 मयोल्लिच च, M 1 मयोल्लिच च (for
मयोल्लिच च) T 1 G 1 V 1 Cr 1 मयोल्लिचोदो मयोल्लिचोदो

कुत्स्य दितरादिन्या वचनं भग्न मैथिलि ।
 अलमधुप्रपातेन त्यज्य द्योक्कमनर्थकम् ॥ २७
 भज्य प्रीतिं प्रहर्षं च त्यजेतां नित्यदैव्यताम् ।
 सीते राक्षसराजेन सह क्रीडत यथासुखम् ॥ २८
 आनासि हि यथा भीरु स्त्रीणां यौत्समधुरम् ।
 यामय ते व्यक्तिकामेषां सुखसुमरासुहि ॥ २९
 उषानानि च रम्याणि वर्तमानानि च ।
 सह राक्षसराजेन चरन्तं मदिरक्षणम् ॥ ३०

27 ⁴) V₁ वचनम् N₁ तव (for भज्य) —S₁ V B
 (D₁ after 25⁴) D₁ read 27⁴ after 25 —⁴) S₁
 D₁ 30 11 G₁ M₁ सुखम्, C₁ 30 as in text (for अलम्)
 D₁—C₁ 30⁴ विपश्यन् (for द्या) N₁ सुखसुमरासुहि
 —⁴) B₁ दीरु (sic) (for भीरु)

28 ⁴) B₁ भज्य (for भज्य) D₁ M₁ प्रीति (for प्रीति)
 S₁ N₁ V B D₁ 30 च (for च) D₁ 31 भज्य प्रहर्षं प्रीति
 (D₁ लोफ) च —⁴) V₁ भज्य तव च (hypom) D₁
 लज्जया D₁—M₁ लज्जया G₁ लज्जया (for लज्जया) D₁ 3
 नित्यदैव्यता S₁ N₁ B₁ D₁ 30 लज्जया (N₁ B₁ D₁ 30
 नित्यदैव्यता) N₁ V₁ B₁ 30 D₁ 30 लज्जया (N₁ V₁ 30
 B₁ 30 D₁ 30 लज्जया) नित्यदैव्यता D₁ T₁ 30 लज्जया (D₁
 30 लज्जया —⁴) S₁ N₁ D₁ 30 30 लज्जया (for लोते)
 —⁴) D₁ लज्जया (sic) D₁—G₁ 30 लज्जया (D₁
 लज्जया C₁ 30 as in text (for लज्जया) N₁ लज्जया
 लज्जया —After 28, S₁ (partly illeg) 30

55⁴ * * * * * लक्ष्मिणु यथासुखम् ।

29 ⁴) S₁ N₁ V₁ B₁ 30 लज्जया (for लज्जया)
 च, D₁ 30 लज्जया (for लज्जया) G₁ लज्जया (for लज्जया)
 C₁ 30 as in text (for लज्जया) —⁴) B₁ V₁ B₁ 30
 लज्जया (for लज्जया) N₁ लज्जया (for लज्जया) —⁴) B₁ 3
 लज्जया, D₁ 30 लज्जया, D₁ 30 लज्जया (for लज्जया)
 S₁ N₁ D₁ 30 लज्जया (for लज्जया) N₁ लज्जया (for लज्जया)
 (V₁ 30 लज्जया) N₁ लज्जया (for लज्जया) D₁ 30 लज्जया (for लज्जया)
 (sic) D₁ T₁ 30 लज्जया T₁ 30 लज्जया (for लज्जया)
 लज्जया D₁ लज्जया (for लज्जया) —⁴) S₁ लज्जया (sic)
 D₁ लज्जया (for लज्जया)

30 ⁴) S₁ D₁ लज्जया, N₁ लज्जया (for लज्जया)
 D₁ लज्जया (for लज्जया) —D₁ 30 लज्जया —⁴) S₁
 लज्जया, S₁ D₁ 30 लज्जया (for लज्जया) N₁ V B D₁ 30
 लज्जया लज्जया

31 D₁ 30 30—30 —⁴) D₁ 30 (लज्जया), D₁ 30
 (before cut) 30 as in text) लज्जया G₁ लज्जया (for लज्जया)
 लज्जया N₁ D₁ लज्जया लज्जया लज्जया —⁴) N₁ V B D₁ 30

सीतलक्ष्मिणे ते सप्त वसे स्वास्थानि सुन्दरि ।
 रावण भज्य भर्तारं भर्तारं सार्वभौमम् ॥ ३१
 उत्पद्य वा ते हृदयं भयानिष्पामि मैथिलि ।
 यदि मे व्याहृतं वाक्यं न यथास्तस्मिन्पति ॥ ३२
 ततश्चण्डोदरी नाम राक्षसी कुतश्चैना ।
 आमयन्ती सहचरुमिदं वचनमब्रवीत् ॥ ३३
 इमा हरिणलोलाक्षीं वसोत्कम्पयोधराम् ।
 रावणेन हतां दृष्ट्वा दौर्दन्दो मे महानभूत् ॥ ३४

मैथिलि (for सुन्दरि) —D₁ 30 30⁴ —⁴) —⁴)
 —After 31 S₁ D₁ 30 30

55⁴ * * * * * लक्ष्मिणु यथासुखम् ।
 लक्ष्मिणु यथासुखम् लक्ष्मिणु यथासुखम् ।

[(1 1) D₁ लक्ष्मिणु (30) D₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु (for
 the post half) —(1 2) S₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु
 S₁ लक्ष्मिणु D₁ लक्ष्मिणु (for लक्ष्मिणु) D₁ लक्ष्मिणु (for
 लक्ष्मिणु)]

while S₁ 30 after 31

55⁴ * * * * * लक्ष्मिणु यथासुखम् ।

32 D₁ 30 30 (of v 1 31) B₁ लक्ष्मिणु 30⁴
 and 30⁴ —⁴) B₁ लक्ष्मिणु, D₁ लक्ष्मिणु (by transp)
 M₁ लक्ष्मिणु (for लक्ष्मिणु) N₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु —⁴) N₁ 3
 लक्ष्मिणु, V₁ [लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु, D₁ लक्ष्मिणु (hypom) N₁ V₁
 D₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु
 C₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु
 —⁴) B₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु —⁴) S₁ N₁ V B₁ 30
 लक्ष्मिणु (by transp) B₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु, B₁ लक्ष्मिणु
 (for लक्ष्मिणु) —After 32 S₁ reads 34⁴
 N₁ 30

55⁴ * * * * * लक्ष्मिणु यथासुखम् ।

33 ⁴) S₁ लक्ष्मिणु N₁ V B₁ 30 D₁ लक्ष्मिणु
 (for लक्ष्मिणु) —⁴) S₁ लक्ष्मिणु, N₁ लक्ष्मिणु
 D₁ T₁ लक्ष्मिणु, D₁ M₁ लक्ष्मिणु, D₁
 लक्ष्मिणु, D₁ लक्ष्मिणु (30) (f
 —⁴) D₁ 30 लक्ष्मिणु S₁ D₁ 30 लक्ष्मिणु (f
 illeg for —⁴) S₁ D₁ लक्ष्मिणु लक्ष्मिणु
 N₁ 30

55⁴ * * * * * लक्ष्मिणु यथासुखम् ।

34 S₁ reads 34⁴ after 32 —⁴)
 D₁ 30 G₁ लक्ष्मिणु (for लक्ष्मिणु) —⁴) B
 G₁ M₁ लक्ष्मिणु 30 D₁ लक्ष्मिणु (sic) (for लक्ष्मिणु)
 —B₁ reads 34⁴—35 in margin —⁴) S₁ लक्ष्मिणु
 G₁ M₁ [लक्ष्मिणु —⁴) S₁ N₁ D₁ 30 30 लक्ष्मिणु, L

G 5 25 40
B 5 24 43
L 5 19 48

ततः शूर्पणखा नाम राक्षसी कान्यममनीत् ।
अजासुरस्या यदुक्तं हि तदेव मम रोचते ॥ ४०
सुरा चानीयतां क्षिप्र सर्वशोकप्रणाशिनी ।

मानुषं मांसमाताय नृत्सामोऽथ निकुम्भिराम् ॥ ४१
एवं संभर्त्समाना सा सीता सुरसुतोपमा ।
राक्षसीभिः सुघोराभिर्धैर्यमृत्सूज्य रोदिति ॥ ४२

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे द्वाविंशः सर्गः ॥ २२ ॥

40. *Sa. 112g for 40 (cf v. 1 35). Sa. om 40⁴⁰
(cf v. 1 38). Da. om 40 (cf v. 1 39). —^a) Dr. 111
Ta. G. 1. शूर्पणखा छे Cr. शूर्पणखा राक्षस्यसुरस्या,
so also Cr. 1. छे —^a) Dr. 1. Ta. वै (for हि) *Sa. V*
Ba. 2 Da. यदेवोक्तं *Ba. अनुया* च यदेवोक्तं (for ") *Sa.*
Dr. 111 12 सघो (Dr. 4 "घो) सुरस्या यदेवोक्तं समा (Da. 11
"वा) येति हि वक्षितं*

41. *Sa. 112g for 41 (cf v. 1 35) —^a) Ba. सर्वा.
G. श्रीम (for श्रीम) *Sa. Dr. 11* सुराजानयत क्षिप्र *Da. सुरा*
जायय क्षिप्र च, Da. 1 Ta. सुराजानी (Da. "च, Ta. "रा काशी)
यदा क्षिप्र —^a) *Ma. रोच* (for रोच) *Sa. Dr. 11*
*Ta. विनाशिकी *Sa. V Ba. 2* Da. शक्य च (Da. शोच ")*
विधिष बहु Ba. जय च विधिष कुच —^a) *Sa. Dr. 11* मायाय.
Ba. 2 Da. 11 G. Ma. 2 कात्याय, *Da. 2* यथोक्ते (for यथाय) —^a)
Ba. विप्रासत्र (sar) Da. 2 Ta. Ma. "रोच (Da. "2)
*Da. "भय (for नृत्सामोऽथ) *Sa. Dr. 11* यदुक्तं (for निकु*
*म्भिराम्) *Sa. V Ba. 2* Da. नृत्साम (Va. "भो) निमुक्ते,*
Da. 11 नृत्साम (Da. "भोच) निमुक्ते —After 41, *Sa. 11*
*Sa. V B Da. 11 12 125**

571* उच्यते श्रीरामायणे करोति नच न चत् ।
समादिनामरहस्यं साक्षात् कश्चिदा लभत् ।

(*Sa. Dr. 11 om 1 x —[1 x] Da. [x] चत् (for*
*[x] चत्) *Va. Ba. चेत् (for चत्) Da. न करोति नच ल*
*(for the post half) —[1 x] *Sa. Dr. 11 12* चत्तय,*
*Da. शक्य, (for चत्तय) *Va. Ba. 2* यदुक्तं Da. "कथं, Da.**

अनयत् (for अनयत्) *Sa. Dr. 11* मायाम (matr. casta),
V Ba. Dr. 11 साक्षय *Da. सहज दत्त (for सहज दत्त)]*

42. ^a) *Sa. V B Da. 11* विधेयते माया, *Da. 11* सत-वेमाया
Da. om लर *Da. दक्षसीमा दक्ष क्षुरा —^a)* *Da. सु****
Dr. 11 विद्वत्तय (for सुवोत्त) —^a) *Sa. 11 V B Da. 1*
(Da. om up to 4) 11 12 वैयं स्वहना यदेव ह (Ba. 11
Ba. च) छे Cr. 11 g t रोदितयद्दत्, Cr. रोदिति
*"कश्चिदभय सार्वचातुके" इति ह छे —After 42 *Sa. 11*
*Da. 11 12 125**

572* द्रुमुच्छान्तिरसकृपरिमर्त्यमात्रा
सा राक्षसीभिरसिधोः स्ववह्नुवाहो ।
विष्वाकर्षणस्य रोमकृशत्परायण
सुखं सुखं तद्विच तत् एव बाहूह ।

[(1 x) *Sa. Dr. 11* अनुकृतिभिः —[1 3] *Sa. 11*
विष्वाकर्षण *Da. पूष्य (for पूष्य) Da. उति (for दत्)*
Da. दत्ता तदा दत्तुवना न की च रोषा —[1 4] Da. द्वाभिक
Da. 11 12 तत् (for तत्) *Da. 11* कश्चिद् (for "कृत्) *Da. 11* सति
क्षेत्र प्रतुते यत्तु (salon)]

Colophon. *Sa. V B Da. om —Sargya name *Sa.*
Dr. 11 12 सीतामनीय (Sa. Dr. "n) *Sa. 11* सीतामनीयिषा,
Da. दक्षसीमार्जन, Da. सीतामनीयमित्र, Da. सीतामनीय
*—Sargya no (Sargya words or both) *Sa. Dr. 11*
11 12 om, Sa. 20 Da. 25 Da. 11 T G Ma. 24,
Ma. 23 —After colophon, G concludes with
*सीतामनीय दत्त .***

२३

तथा तामा उदन्तीना पलरं द्वाष्ट्य वृत् ।
 रावमीनामसौम्यानां स्तोद जनकमन्त्रा ॥ १
 एममुक्ता तु वैदेही राक्षसीभिर्मनस्विनी ।
 दवाच परमस्ता दायगद्गदया विरा ॥ २
 न मानुषी राक्षसस्य भार्या भवितुमर्हति ।
 शर्म रादत मा सर्वा न हरिष्यामि त्रो नचः ॥ ३
 सा राक्षसीमध्यगता सीता सुरमुक्षोपमा ।

23

Si V B Da continue the previous Sarga. Ms begins with धीरायाच वम The sequence of st 10 Cy is as in text. It adds एव साक्षापादय ६ कस्य कोशेषु लगकमसावृत्त । while in Cr it is as follows 1-7 11-13 8 9 एव पादय ६ वृत्तकोशेषु मुक्तावृत्त ऐकरप्रमावृत्त

1. ^a) Dr Tz Ms ६ कस्य, Cr mggt as in text (for एव) Da सुमनीया Si Dr-10 11 कस्य (for इति, Dr कस्य) वामु चरती —^b) Si Va Da वच (for वृत्) —After 1st, Si 108

575^a सुमनसिर्निवासासौ चोत्तु मिश्रवत्तु च ।
 —^a) Si Da 10 राक्षसीचरितोत्तु Si जयलाम्यानु राक्षसी (sic) Ba राक्षसीना च तदुत्तु, Da राक्षसीनु सुप्रेमासु Da 11 राक्षसीचरितोत्तु —After 1 Ts reads 7-9 while Ms reads 7^{ab}

2 Ba om 2-5 The sequence of st 2-14 30 Si Si Da-10 11 10 7 9 2-3 (Dr om 3) 10^{ab} 11 14^{ab} 10^{ab} (Dr 10 11 14^{ab}) 12 13 4-6 and 14^{ab} (Si Dr om 6 and 14^{ab}) while the sequence in Si V Ba-4 Da-5 Gi m 7-9 2-3 10 11-13 (Da repeats 11-13 after 11) 4-6 11 and 14 —^a) Ts २ च (for तु) Da ६ त्व सवर्गिता सीता —^b) Ms Ba वरिष्ठता (for मनस्विनी) Da राम च मनसावत्तु —After 2nd Si Dr 10 108 1 7 of 575^a —^c) Dr मयेन (for उन्नाच) Ba वच (for वच) —^d) Da विद्वन्मा (for नद्वन्मा) Da निषमरी सुहृदं, Ms ६ वद्वन्मा विरा —After 2 Ts Gi 108

574^a राक्षस्य मुद्रावप वच कर्तुमदत्त ।

3 Ba om 3 (cf v 1 2) For sequence in Si Si V Ba-4 Dr-11 11 Gi cf v 1 2 —^a) Da कि (for व) —^b) Da वरिष्ठता व (by transp)

न अर्म लेमे दुःसार्ता राक्षसेन च तर्जिता ॥ ४
 वेष्टे स्थाभिर्न सीता मिश्रन्तीनाहमात्मनः ।
 एने युष्परिश्रष्टा सृषी संहरिरादित ॥ ५
 सा त्वश्रोत्रस्य निपुलं यापामालम्प्य युष्मिन् ।
 चिन्तवामास्य श्रोत्रेन मार्ति मयमानमा ॥ ६
 सा स्नापयन्ती निपुला सर्वा नेत्रनलमयः ।
 चिन्तयन्ती न ओझस्य वदान्तमधिगच्छति ॥ ७

4 Ba om 4 (cf v 1 2) For sequence in Si Si V Ba-4 Dr-11 11 Gi cf v 1 2 —^a) Ba राक्षसीना (for सा राक्षसी) —^b) Da सार्ति व (by transp) Da 11 11-11 Gi Ms जोहमा (for युष्मिन्) Si Va Ba 1 Da उन्नाच (for लेमे युष्मिन्) —^c) Dr (ed) (ed) (for व) Dr २ मावत्तु Ba राक्षसे विरिण

5 Ba om 5 (cf v 1 2) For sequence in Si Si V Ba-4 Dr-11 11 Gi cf v 1 2 —For 5^{ab}, Si Si Da-10 11 subst

575^a आनेपरापिक सीता स्वयमस्मिन् पापिकार ।
 [Dr ६ सृषी (for सीता) Dr २ वरिष्ठ (for व)]
 while Si Va Ba-4 Dr subst for 5^{ab}

576^a कृपाय प्रविशन्ती च सा चारेण मैत्रिणी ।
 [Si Da चारेण Ba (न) व (by transp) Ba (न) चारेण (for चारेण) Va चारेण व]
 —^a) Dr ६ सृषी Da 11 वच (for वच) Si वच (for वृत्) —^b) Dr ६ वच Dr वच (sic) (for सृषी) Si Dr वचारे, Ba वचारे Dr-10 11 Ts 3 Gi Ms वचारे, Ba वचारे, Cr mggt as in text (for वचारे)

6 For sequence in Si Si V Ba-4 Dr-11 11 Gi cf v 1 2 Si Dr om 6 11 transp 6 and 7 —^a) Da चारेण, Da चारेण (sic) (for चारेण) Si दुःसार्ता (for युष्मिन्) —^b) Si Va 11 Dr जोहमा (for जोहमा) —^c) Si Va Ba Da-11 11 मयमानमा

7 For sequence in Si Si V Ba-4 Dr-11 11 Gi cf v 1 2 Ts reads 7-9 while Ms reads 7^{ab} after 1 Ba transp 6 and 7 —^a) Si चारेणवरी Dr विपरी (for विपरी) V B Da विपरी का V Ba ६ चारेणमा सा —^b) Ba वच्य (for नेत्र) Da चारेणवरी (corrupt) —^c) Si Si V B Da 11 च (for व) —^d) Da वरी वच्य, Da सा वच्य (for चारेणवरी) Si Dr वच चारेण वच्य Si Va 11 Dr उन्नाच चारेण Va (व) चारेण Da चारेण वच्य चारेण सा —After 7 Si Si V B Da-10 11 108

विद्यामनार्यामसतीं याहं तेन विद्या कृता ।
 मुहूर्तमपि रक्षामि जीरितं पाप्मजीविता ॥ ६
 का च मे जीविते श्रद्धा सुरो या तं धियं विना ।
 भर्तारं मातरान्ताया यमुदायाः शिवं पदम् ॥ ७
 मिथतां नश्यतां तापि यतोहं गिह्वाप्यहम् ।
 न चाप्यहं धिरं दुःखं मह्येयं विचार्यतां ॥ ८
 चरमेनापि सत्येन न सृष्टेयं निग्राह्यम् ।
 रागं किं पुनरहं कामयेय निगर्हितम् ॥ ९

श्रद्धायातं न जानाति नात्मानं नात्मनः बुद्धम् ।
 यो नृशंसमन्मानेन मां प्रार्थयितुमिच्छति ॥ १०
 छिन्ना मित्रा मित्रता या दीप्ते शत्रौ प्रदीपिता ।
 रागं नेमतिष्ठेयं किं श्लानेन अधिरम् ॥ ११
 रयातः शत्रवः कृन्वन्त्यस्तुच्छेद्य रागम् ।
 मृदूचो निरनुकोशः शङ्के मद्भाग्यसंशयात् ॥ १२
 राक्षसानां जनयमाने सहस्राणि चतुर्दश ।
 येनैकेन निस्तानि म मां किं नाभिपद्यते ॥ १३

४ अमेनैव (for गय वने) Gi (first time) ५ दुःखं न (by transp) Ts Ms (च)जीविते]

6 Vi illeg for 6 Bi om 6 (for both cf v 1 1) —^a Bi अवाप्यम् —^b Bi वेपद् (by transp) —^c Śa Va Ba-4 Di 19 11 1/2 Ct जीविते, Di निहति (for रक्षामि) Śa Śa Di-10 अमु (Di 10 न सु [30]), Di सुमु (हुतमपीत्यादि) —^d Śa Va Ba 4 Di जीविते, Di 11 11 जीविते (for जीविते) Śa Bi Di 10 10 जीविते, Śa Ba 4 Di जीविते, Di जीविते, Gi जीविते, Ct 05 in text (for जीविते) 20 Ct सारणीकितकलप + चरमेनापीत्यादि ॥ अत्र च सत्ये हो योही प्रसिद्धी, 30 also Ct ५

7 Vi illeg for 7 Bi om 7 (for both cf v 1 2) Di 11 Ts Ms om 7-8 —^a Śa De वा (for वा) Va वा (for वे) Ji De-11 मति मे Bi का राये, Bi का मेने, Ct as in text (for का वा ये) Bi वाया (for धरा) Śa Di जीविते मति मे अद्वा —^b Va इति (for वा च) Śa Di-10 11 विना विना (by transp) Śa विना पति —After 7 Gi repeats 583^b

8 Vi illeg for 8 (cf v 1 3) Bi De-10 Ts Ms om, 8 (cf v 1 3 and 7) —^a Śa Śa Va Ba-4 Di-10 11 विना (for विना) Śa विना (for मक्षया) Śa Va Ba 4 Di वाये, Gi मेय (for वाये) —^b Śa वाये वेदा दुःखं, 20 Va Ba-4 De न वेदा (Bi De वाये, Va 11 11) मुमहृत् 05 Di 10 मति मति मति, Di 11 मतिमति मति, De वायेमति मति, Di मतिमति

9 Vi illeg for 9 Bi om 9 (for both cf v 1 1) —^a Ts Ts Gi (म) (for म) Śa Va De वाये, Ct as in text (for सत्येन) —^b Bi Di सहयेन (by transp) Śa Va Ba-4 De वराय (for निराय) —^c Gi 05 (for किं) Śa Va Ba-4 De-11 मीदे (for म) Śa De किं वराय मीदे —^d Śa मक्षये Śa Va Ba-4 De मुमहृत्, Di निराय (for निराय)

10 Vi illeg for 10 Bi om 10 (for both cf v 1 1) Śa om 10^{ab} —^a Śa Ts Di 10 11 Ts Ms Ct kt मक्षयान (Śa Śa Di 10 10), Va Ba 4 De मक्ष (Va Ba 4), Gi om 10 in text (for मक्ष) Ba-4 De 10, Di 10, Ct as in text (for न) Śa Śa Di-10 11 मक्षिते, Ct as in text (for मक्षिते) —^b Śa Di 10 मक्षिते (with hush) (for म) —^c Śa Śa Di-11 मक्षिते (Di 10, Di 11 मी मा), Di मक्षयान (for मक्षयान) —^d Ts Gi मा (for मा) Śa Śa Di 10 मक्षिते, Śa Ba-4 De मक्षिते, Va Ba 4 मक्षिते, Ct as in text (for मक्षिते) Di 11 मक्षिते

11 Vi illeg for 11 (cf v 1 1) —^a Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) —^b Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) Śa Śa [5] मी वा (by transp), Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) Śa Śa Di 4 मक्षिते, Di मक्षिते (for मक्षिते) Di 10 मक्षिते मक्षिते (for मक्षिते) Di 11 मक्षिते

586^a मक्षिते मक्षिते मक्षिते मक्षिते मक्षिते

[Bi om up to 10 (cf v 1 1) Va Ba विना (for विना) Śa Ba De 4 (for (म) विना) Śa Ba 4 Di 10 11 विना (for विना) Śa Ba De 4 (for विना) Di 10 11] —^a Śa विना विना Bi 11 11, Di 10 11 विना Ts विना (sc) Ct as in text (for मक्षिते)

12 Vi illeg for 12 (cf v 1 1) —^a Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) 12 Vi illeg for 12 (cf v 1 1) —^a Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) Ts 11 (for मक्षिते) —^b Di [5] मक्षिते, Ts 11 (for मक्षिते) —^c Śa Di 11 मक्षिते Śa Ba Ba De 11 11 Ts Gi Ms Ct सहये, Bi मक्षिते, Di Gi 11 मक्षिते Ct as in text (for सहये) —^d Ba om मक्षिते Di 11 मक्षिते (for मक्षिते) Śa Di मक्षिते (sc) Di 11 मक्षिते Gi मक्षिते Gi om 11 in text

13 Vi illeg for 13 (cf v 1 1) —^a Bi सहये Ts 11 मक्षिते (for मक्षिते) —^b Di 11 मक्षिते (for मक्षिते)

निधमेच पुरीं लङ्कां शोपयेच महोदधिम् ।
 रागस्य च नीचस्य कीर्तिं नाम च नाशयेत् ॥ २२
 ततो निहतनाथानां राक्षसीनां भूधे गृहे ।
 यथाहमेनं रुदती तथा भूयो न संशयः ।
 अन्विष्य रक्षसां लङ्कां कुर्याद्रामः सत्यभङ्गः ॥ २३
 न हि ताभ्यां रिपुर्दृष्टो मुहूर्तमपि जीवति ।
 चित्ताधूमाङ्गुलपथा गृध्रमण्डलमेषुता ।
 अधिरेण तु लङ्केयं इमं सानसङ्गी भवेत् ॥ २४

(for मपि) Ds त बगिरि लङ्का —^a) Ss V B Ds
 दुर्वालक्षानराक्षसा (Ba *ती)

22 *) Ss Ds विजलेच Ss विजलेषु, Ba विजलेषु
 Ds + विजलेच —^a) Ss Ds निर्वहेत् (for शोपयेत्)
 Ss तु (for च) Ss V B Ds महास्य —^a) Ds (म)स
 (for च) Ba सत्यभङ्ग (for च नीचस्य) —^a) Ss V B
 Ds + मुकुल नाशयेत्

23 *) Ss Ds १० राक्षससङ्घः Ds om (hapl ?) Ss
 as in text (for राक्षसां) —^a) Ba सौम्य, Cr mg k t
 as in text (for [म]हमेच) Ss V B Ds + रुदति
 (for रुदती) —^a) Ts Gs भूयो, Cr as in text
 (for भूयो) Ms अन्विषति (for न सत्यभ) Ss Ss V B
 Ds + १० ११ प्रगीतेच (Ss Ss Ds *भाते च, Ss V Ds
 *गोते च) डुरी भवेत् —^a) V B Ds + अन्विष्य (Ds +
 *स्य) Ts Gs अश्रीय Gs अश्रीय Cr as in text
 (for अन्विष्य) Vs B Gs राक्षसी Ds + Ts Gs *
 राक्षस, Cr as in text (for राक्षसां) Ms लोकम् (for
 लङ्का) Ss Ss Ds + विनश्वराक्षसां लङ्का (Ss *लङ्काकाह)
 Ss Ds अश्रीय (Ds लीं लोक) मल्लसङ्घः (for *)
 Ds सह (hypom) (for स) Ba राक्षसमनोबुद्धिं वीर्या
 शीविषोर्ध्व 24 Cr अन्विष्य राक्षसमित पठ 25

24 *) Ss Ds + तरे रुदते, Vs Ds + परिदृष्टो
 (Ds + *दृष्टो) (for रिपुर्दृष्टो) Ss V B Ds + तपोहि वीर
 दृष्टो (Ds *दृष्टो) —After 24^a, Ss as

589* दुष्टाभ्यां दुष्टाभ्यां ताभ्यां लोचनद्वयः ।
 —After 24^a, Ss V B Ds read 26 —^a) Ms Ds
 पूमाङ्गनामो (Ds च) —After 24^a Ds as

590* गृध्रमण्डलं तपः ।
 विषाधालुका चैव
 —^a) Ds + मविषा (for मरुता) —^a) Ds [पु]ष
 (for तु) Ss Ss V B Ds + १० ११ दुष्टी लङ्का Ds + [पु]ष
 बगिरि (for तु शोपये) —Ds reads 'm maru

25 *) Ss Ss Ds + १० ११ नाति (Ss Ss + च *विषय
 (for मविरेण) —^a) Ss स्रम्यते (sc) Ss Ba तत्

अविरेणैर कालेन प्राप्स्याम्येन मनोत्थम् ।
 दुष्प्रमाणोऽप्यमाख्याति मर्यादां वो निरर्थकः ॥ २५
 यादृशानि तु द्रव्यन्ते लङ्कायामश्रुमानि तु ।
 अचिरेणैर कालेन भविष्यति हतप्रभा ॥ २६
 नूनं लङ्का इवे पापे रागे राधमधिपे ।
 ओषं वास्यति दुर्धरां प्रमदा मित्रा यथा ॥ २७
 पुष्पोत्सर्गसमृद्धा च नष्टमयी सराक्षमा ।
 भविष्यति पुरी लङ्का नष्टमयी यथाङ्गना ॥ २८

(sc) V Ds [पु]षत् (sc), Ba [पु]ष, Ds + १० ११
 Ms [पु]ष, Ds Ts + [पु]ष (for [पु]ष) Ds महास्य
 Ds स्रम्यते स मनोत्थ —After 25^a, Ss as

590* भविष्यति तदा कर्षं मम वायकानुनाद ।
 —^a) Ss Ss Ds + १० ११ Gs दुर्धरा (Ss Ds Gs मुहुरा) (याह
 (Ss *ते) Ss Ds + १० ११ ल (Ds *म)सादयति, Ss Ds
 Gs [पु]षमयति Ds + यथादयति (Ds *मि) Ds [पु]षा
 दयत्, Cr as in text (for यथादयति) —^a) Ss Ss
 Ds + १० ११ Ds + च (for वो) Ss Ss Ds + १० ११ S
 Cr विषय, Gs *वेद (as in text) Ds दुष्टाभ्यां
 विरेणैर —For 25^a, Ss V B Ds sub

590* दुष्टाभ्यां यथादयति राक्षसी यथाभ्याम ।
 [Ss Ba Ds + पादति (for यथाभ्याम) Ds राक्ष
 Ba लोचने भवेत् (for लोचने यथाभ्याम)]

26 Ss V B + Ds om 26-29 Ds om 26 —^a)
 Ms Ts Gs तदयति, Cr mg t as in text Ss Ss Ds +
 १० ११ Ts Gs Ms Gs [ह]ह, Ms च (for तु) —^a) Ss Ss
 Ds + १० ११ Ms च, Ts Gs Ms चै (for तु) —^a) Ts
 Ms तु (for [पु]ष)

27 Ss V B + Ds om 27 (cf v. 26) Ds reads
 27-29 m maru —^a) Ds स्रम्य, Ts लोह (for लङ्का)
 Ms वीरि (for हत) Ss Ss Ds + १० ११ हत लङ्का
 यति (Ds + वीरे) —^a) Ds राक्षसे (for राक्षसां) Ss
 Ds स्रम्यते Ba Ds + Ts + Ms स्रम्यते Ds स्रम्य हत
 —^a) Ss Ms + लोह alleg Ds + हत (for लोह)
 Ds + स्रम्यति (for यथादयति) Ds लोचने यति Ds स्रम्य
 (for दुर्धरा) —^a) Ds मुहुरी (for यथाभ्याम)

28 Ss V B + Ds om 28 (cf v. 26) Ds reads
 28 m maru (cf v. 27) —^a) Ds पुनो य
 Ds यतो (for पुनोयत्) Ss Ss Ba Ds + १० ११ [पु]षि
 (for च) —Ds om (hapl) 28^a —^a) Ss Ba Ds +
 तु (Ba + लोचन) Ss Ss दुष्टाभ्याम, Ds + १० ११ यति (Ds
 *मि) यत्, Ms *पते स (for यथाभ्याम) —^a) Ss
 Ds विरेणैर, Ds विरेणैर + Ms om (hapl) 28^a —

C 5 26 42
B 5 26 27
L 5 10 0

नूनं राक्षसमन्यानां रुदन्तीनां गृहे गृहे ।
श्रेण्याभि नचिरादेव दुःसार्त्तानामिह प्पनिम् ॥ २९
सान्धकारा इत्येतो हतराक्षसपुत्रा ।
भविष्यति प्रीतिं लब्ध्वा निर्दिष्ट्वा रामसायकैः ॥ ३०
यदि नाम स शूरो मां रापो रक्तान्तलोचनः ।
जानीयादर्भमाता हि रामणस्त्र निवेक्षने ॥ ३१
अनेन तु नृशयेन राक्षसेनायमेन ये ।
समयो यस्तु निर्दिष्टस्तत्र चालोप्यमाप्ताः ॥ ३२
अत्रायं ये न ज्ञानन्ति नैकताः पापकारिणः ।

30 —^a) Si Le Ds 10-11 मरु (30) Di १ नव्या
(for मरु) Di क्याकरा

29 Si 1 Di 1 De Ma om 29 (cf v 1 26 and 28)
Di reads 29 in marg (cf v 1 27) —^a) Si Si De 1
11: Te Ge 1 Mi रक्षीनां —^a) Di धोष्यति —^a) De
हु ज्ञानता (30) Si De Ds 10-11 मरु . B मरु. Ds
11 Com k t हृष्ट G मरि (for हृष्ट) Gt Ct दु सार्त्ताना
मिप इति पाठ G

30 Si V B De om 30 (cf v 1 26) De om
30^{ab} (cf v 1 28) Di om 30-49 —^a) Te
हृष्टोपाय —^a) Di गत (for हृष्ट) —For 30, Si Si
Di 10-11 20b5

593^a सायकमिदमेवोक्त इति राक्षसपुत्रे ।
भविष्यति समुन्मोक्षो मेवैनं राक्षस्य ये ।

{ 1 2 } Di १ शेषान् —De om from 1 2 to 31
—{ 1 2 } Di १ सप्तान् Di १ ये कोऽपि (for लुप्तोऽपि) Di
हृष्टोपाये }

31 Si 1 B De om 31 (cf v 1 26 and 30)
Mi om 31^{ab} —^a) De रान (for राय) —^a) Di इह
(for राय) Ge हृष्टोपाय —^a) De मे, De Com k
मि Di Ct मरु (for दि) —De reads 'an marg
—^a) Di १ Te Ct 1 रामसाय Com g as in text

32 Si 1 B De om 32 (cf v 1 26 and 30)
—^a) Di च (for तु) —^a) Di Te Mi च (for मे)
—^a) Di च Di दि (for तु) —^a) Si Si Di 10-11
{ 5 } Di 1 Di { 5 } मि Di 10-11 वन (for उपवन)
—After 3^a Di 10-11

594^a स च ये सिद्धिमे कृत्तुमिहानुव्रज्य वनेन ।

33 Si 1 B De om 33 (cf v 1 26 and 30)
Di om 33 —^a) Si ज्ञानम् (30) (for ज्ञानम्)
—^a) Di 10-11 Ge मि च पापकारि Com k as in
text Si Di रामण निवेक्षने —^a) Di इह (for ग)
Te मरुत्पाय Si Si Di 10-11 पयोऽपि (Si Si Di

अपमार्त्तु मरुत्पातो भविष्यति हि साम्प्रतम् ॥ ३३ ।
नैते धर्म मिजानन्ति राक्षसाः मिथिताश्रयाः ।
ध्रुवं मा प्रातराशुधै राधसः कल्पयिष्यति ॥ ३४
साहं कश्च रक्षिष्यामि तं दिना त्रिवर्द्धनम् ।
रामं रक्तान्तनवनमपश्यन्तीं सुदुःखिता ॥ ३५
यदि कश्चित्प्रादात मे त्रिपस्याध भवेदिह ।
क्षिप्रं वैरस्वतं देवं पश्येयं पतिना विना ॥ ३६
नाजानाजीरतीं रामः स मां लक्ष्मणपूरुषः ।
जानन्तीं तौ न कुर्वातां नोभ्यां हि मम मार्गणम् ॥ ३७

धर्मस्ते, De कर्म तं पर महापातो —^a) Te भविष्यति
Com g as in text Si Di १ 10-11 मा मरि Si मा विनो
(for साम्प्रतम्) Gt Ct कथोऽप्रातुर्कथं इति कथं G

34 Si V B De om 34 (cf v 1 26 and 30)
Si De om 34^{ab} —^a) Di Te Ct ते (for { 5 } ४)
Di प्रतीयति (for रितायति) Di विनिर्दिष्टि Di
नैकता चपकसेन (mela: cause) (for ४) Di देव कर्म
विजानति राक्षस विनिर्दिष्टान् —De repeats 34-35^a
after 48^{ab} —^a) Si Si Di 1 (both times) Te Ct 1
मरुत्पाय (Di १) De प्रति माय, Di प्रातःपाय (30)
(for प्रातःपाय) —^a) Si Si Di १ 10-11 योऽपि विपति
(for कर्म) Di अत्र सत्योऽपि विपति

35 Si V B De om 35 (cf v 1 26 and 30)
De repeats 34-35^a after 48^{ab} —^a) Si Si Di 1
10-11 विपति विपति Mi कर्म, Ct as in text (for कर्म)
—^a) Si Si Di 10-11 पीर (for रिता) Di विपति विपति
—^a) Si राक्षसपुत्राय —^a) Si Di १ (for तु)

36 Si 1 B De om 36 (cf v 1 26 and 30)
De om 36, De transp 36 and 37^{ab} —^a) Di विपति
Si Di Te Ge १ भविष्यति Di भवेदिह (for भवेदिह)
—^a) Si विपति (30) Di १ (for तु) —^a) Di
पश्येह Gt Ct विनिर्दिष्ट माय माय G

37 Si 1 B De om 37 (cf v 1 26 and 30)
De transp 36 and 37^{ab} —^a) Mi ज्ञानम् (for
ज्ञानम्) Si Si Di 10-11 न चते हि (Si Si Di
10-11) Di पश्येह सत्य २ Ct 1 10-11 जीरन्तीं १
—^a) Si Si Di 10-11 या, Di तु Di च (for मी)
Si Di १ 10-11 प्रजा Di १ 10-11 माय (for लक्ष्मण)
—^a) Di १ 10-11 Ge जीरन्ती, Com k as in text (for
पश्येह) Di तु (for मी) Si Si Di १ जीरन्ती न
प्रजायाः Mi ज्ञानम् न चते कुपार (30) G Ct ज्ञानम्
न च कुपारमिति पाठ G —^a) Di १ 10-11 Ct १ वर
(for मय) Di इति विपति, Di मरुत्पाय हि (30)
Di कथं तु विपति Di कथं विपति हि मम (30) Di

नूनं भवैव शोकेन स धीरो लक्षणाश्रयः ।
 देवलोकाभितो यावत्स्यक्त्वा देहं महीतले ॥ ३८
 धन्या देवाः समन्धर्माः सिद्धाश्च परमर्षयः ।
 मम पश्यन्ति ये नार्यं रामं राजीवलोचनम् ॥ ३९
 अथवा न हि तस्यायो वर्मकामस्य धीमताः ।
 द्रष्टा रामस्य राजर्षेर्मर्षया परमात्मनः ॥ ४०
 दृश्यमाने श्वेतरीतिः सौहृदं भस्त्वपश्यतः ।
 नाशयन्ति कृतज्ञास्तु न रामो नाशयिष्यति ॥ ४१
 किं तु मे न गुणाः केचिद्विक्रि या भाग्यधयो हि मे ।

याहं सीता बरहोण हीना रामेण भगिनी ॥ ४२
 श्रेयो मे जीवितान्मर्तुं विदिता या महात्मना ।
 रामादक्षिणचरित्रान्दृष्ट्वाच्छत्रुनिर्वहणात् ॥ ४३
 अवशा न्यस्तशस्त्रं वां वने भूयःकृत्वाग्रतः ।
 आतरो हि नश्येद्यं चरन्तो वनमोचरौ ॥ ४४
 अथवा राक्षसेन्द्रेण रावणेन दुरात्मना ।
 छत्रना घातितां दूरां आतरो रामलक्ष्मणौ ॥ ४५
 सहमेवंगते कठो मर्तुमिच्छामि गर्वता ।
 न च मे विहितो मृत्युरभिमृदुःश्रेयसि वर्तते ॥ ४६

G. 5. 24. 46
B. 5. 24. 46
L. 3. 24. 46

मोक्षार्थमिति हि M: लक्षणेणो मम (for मोक्षे हि मम). Ds मार्गाणां. —After 37, Ds reads 44-45.

38. \tilde{N}_2 V B Ds om. 38 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ds इति (for इति). Ds च मम (for ममैव).
 —^b) Ss Ds रामो (for शोके). —For 38^{ab}, Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 in subst.:

39^{ab} देवातिशयेन शुद्धात्मा प्रवेष्टुं महीतले ।
 [\tilde{N}_2 धर्माणां (for शुद्धात्मा). Ds कथयतः, Ds देवाति-
 शिष्टात्मा यत्ने येन सत्यं वरः]

39. \tilde{N}_2 V B Ds om. 39 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ds देवा धन्या (by transp.). —^b) Ds वना
 क्षयराजं यथा. —^c) \tilde{N}_2 देव (for मम) and मे (for ये).
 Ds + 38 T \tilde{N}_2 Gt चीरं (for नारी). Ds क्षय प्रवेष्टुं ये राम.
 —^d) Ds चीरं (for राम).

40. \tilde{N}_2 V B Ds om. 40 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ds यथा वा (for अथवा). Ds विदुःश्रेयसौ (acc)
 (for च हिं हापापौ). —^b) T \tilde{N}_2 धर्मश्रयणम्. —^c) \tilde{N}_2
 विदुःश्रेयसः. —After 40, \tilde{N}_2 ms.:

50^{ab} न भवे धर्मो राजा क्षोत्रमुच्येत कर्हिषिषः ।

41. \tilde{N}_2 V B Ds om. 41 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ds पश्यतो हि (for दृष्टवान्). —^b) Gs कर्हिषिषः,
 Ds + Gt + M: Ck. (for दृष्टवान्). T \tilde{N}_2 [म]क्षयः, Cn G
 28 in text (for [म]क्षयः). Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 in मर्तुं
 शीतिः \tilde{N}_2 Ds रतिः Ds + मतिः Ds नमिः शोद्धः. —^c) Gs
 ममपुत्रः, Ds ये, Ds च (for इ).

42. \tilde{N}_2 V B Ds om. 42 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) \tilde{N}_2 Ds + 38 तु (for तु). Ds ममैव हि (for हिं
 तु मे न). Ds विधिः, Ds सति (for सर्वत्र). Ds ममैव
 ममिषः Ss हि रामे न युवाः सति Ds हि वा ममपुत्रा-
 धरितः. —^b) Ds यथा (for हि वा). Ds [ऽ]पि वा. T \tilde{N}_2
 Gs M: सत (for हि मे). —^c) Ds च, Ds + Gs M:
 हि Gs in text (for [म]हि). Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 in
 ह्यः, Ds M: नीतिः, Gs विदुः (for सीता). Ds वरहं

(30) (for वरहं). T \tilde{N}_2 Gs M: वरहं सीतासि रामेण
 (for "). Ds T \tilde{N}_2 विदुः (for ह्यः) T \tilde{N}_2 Gs M: युवा-
 (for रामेण) Gs काशिरा, Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 in रामेण
 विदुःश्रेयसः (for "). Ds वरहं वरहं रामेण न
 विपश्ये.

43. \tilde{N}_2 V B Ds om. 43 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ss Ds देवात् (for येणे). Ds जीवित (for "लात्").
 —T \tilde{N}_2 damaged from मम up to राम in 45^{ab}. Ss \tilde{N}_2
 Ds in ममपुत्रः Ds ममपुत्रः Gs in text (for मम).
 —^b) Ss Ds + 38 इति वरहं \tilde{N}_2 क्षयराजः Ds + 38 T \tilde{N}_2
 Gs M: Gt ममपुत्रः M: सतिः. Gs in text
 (for ममपुत्रः). Gs Gt विदुःश्रेयसौ ममपुत्र इति वरहः
 Gt ममपुत्रो राजर्षिर्देवता ममपुत्रः रामेण विदुःश्रेयसः
 वरहं पश्यतोः 30 also Cn. Gt —^c) \tilde{N}_2 Ds
 वरहः Ds वरहः Ds वरहः (acc) (for लक्ष्मि).

44. \tilde{N}_2 V B Ds om. 44 (cf. v.l. 26 and 30).
 T \tilde{N}_2 damaged for 44 (cf. v.l. 43). Ds reads 44-45
 after 37. —^a) Ss Ds वरहः (for वरहः). —^b) Ds वरहः
 (for वरहः). Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 T \tilde{N}_2 Gs M: वरहः.
 —^c) Gs ममपुत्रः (acc) (for ममपुत्रः). Ds वरहः M: तु
 वरहः (for हि वरहः). Ds वरहः ममपुत्रः. —^d) Ss \tilde{N}_2 Ds
 वरहः Ds वरहः Ds वरहः T \tilde{N}_2 Gs M: Gt ममपुत्रः
 (for वरहः).

45. \tilde{N}_2 V B Ds om. 45 (cf. v.l. 26 and 30).
 T \tilde{N}_2 illeg. up to राम in " (cf. v.l. 43). Ds reads
 44-45 after 37. —^a) Ds वरहः (for वरहः).
 —^b) Ds ममपुत्रः (acc). Ds M: Gt [वा ममपुत्रः]
 (for ममपुत्रः). Ss \tilde{N}_2 Ds + 38 वरहः (for वरहः).
 —After 45, \tilde{N}_2 ms.:

50^{ab} यथावत् यथा जीवितं द्विपक्षिणस्तथा ।

46. \tilde{N}_2 V B Ds om. 46 (cf. v.l. 26 and 30).
 —^a) Ds च (for वा). Ds + M: ममपुत्रः. —^b) M: वरहः
 (for ममपुत्रः). Ds वरहः ममपुत्रः 1 10 Gs वरहः. —T \tilde{N}_2
 damaged for 46-47. —^c) Ds हि (for च). —^d)

[illegible]

जात्यानां राक्षसानायां न सीतां भक्षयिष्यथ ।
जनकस्य सुतामिष्टां स्त्रुषां दग्धराक्षस च ॥ ५
क्षमो ह्यत्र मया दष्टो दास्यो रोमहर्षयः ।
रावणानामभायाय भर्तुम्या मया च ॥ ६
एमुक्तास्त्रिव्रता राक्षस्यः श्रेयधर्म्णिनाः ।
सर्मा यानुनन्भीतास्त्रिव्रतां तामिदं वचः ॥ ७
कथयस्व तस्या दष्टः स्वयोज्ज्वलीदमो निजि ॥ ८

G.	5	27	6
B.	5	27	8
L.	4	21	5

25

He begins with धीरमय्य नमः

2. If damaged from * up to राजमल in *.-
 Si A: De 4 10 11 Ca 14 दोर De 4 वायु (for दोर)
 Na V B De सीतावायु (De 'वृ' ख) युवा — After
 1st 12 13 Si De 4 10 11 12 1 3 only after 1st

602^a मदाधोः मदा + * सधेयोऽन्त्यस्यम् ।
 मधति विप्रपयस बुधालः मणिषा विप्रः ।
 सुसंयुतपतिना सुष्ठु दृष्टशिरस्त्वयम् ।
 वयवाग्निरुद्रुनितो रामधरो गीमर्तुना ।
 कथिर्विजयवानाम् भीमता मरुतनाः । (5)

[(13) Si gita, Das kora (for the) Si Das
 gita (by transp) Da gita-gita (for the
 post hall)]

—^a) N V B De ज्ञानम् वादिह (by transp) De ज्ञानम्
समाह S: V: ११ (for १०) S: De १११ ज्ञानम्-समाह
रत्नम्, De १११ ज्ञानम्-समाह —^a) ११ V B: ११
De १११ G: १११ (for १११)

[illegible]

633* एतत् पदगतार्थमनेकविधमवयवम् ।

[ટીકા સહમતી (૨૦૮)]

3 Da am 3rd, Da illog. for 3 (for both of v) 2). Is damaged for 3 4 —^a) Dost a Ysa G M all Cs नद (for दद) Ma [इ मा नि (पे) 1s Bas D: 021, G: दृषा (see) (for दृष) —^a) D:

अधुनि-दासो —^d) Si Di० तव (for दाद्) १, ५, ७
Di० मावाम्बु(B० 'सम्)सुख संपद

4. \bar{N}_1 V₁ illig. for 4 (for \bar{N}_1 cf. 1. 2) \bar{N}_1 damaged for 4 (cf. 1. 3) —^d \bar{N}_1 \bar{N}_1 V₁ B D 3 4 5 10 11. सिमि (Si. प्रथम श्रिष्टा (for मन्त्रेष्टा) D: मन्त्रा (for मन्त्रा) D: ठिक्क सम्मिश्र श्रिष्टाभिष्टा (ac) श्रिष्टाभिष्टा वत्ता (cf. Cr. श्रीष्टा श्रिष्टाभिष्टाभिष्टा श्रिष्टाभिष्टा श्रिष्टाभिष्टा श्रिष्टाभिष्टा —^d) D: 5 नाम (for बुद्धा) —^d B) मन्त्राभिष्टा, D: 7 8 G: Cl. प्रथमा, Cr. as in text (for मन्त्राभिष्टा).

5. *Śāṅgī* for *ṣṇ* (cf. v. 2) —^a) *Ḍa* (म)नसं
(vac), *Ḍa* (म)नस्य (acc) —^b) *Ḍa* पारसिपय
—^c) *Ḍa* (म)नस्य (for मुनस्य) *Ḍa* ह्य
(for ह्य) —^d) *Ḍa* पारसिपय

[illegible]

? Ts damaged for ? (cf 116) Si Neg for
gnd (cf 116) —d? Si V B Ds प्रपुं B गोष
निर्विण्णि (for नोऽभ्युत्थता) Si De-1011 राजस्योचयव
नैदित्ति (metin can a) —e? Si De सप्तम सुन्दरी तः
Ds वयो यत्र सुन्दरीरामम् (ac) —e? Si V 1:1 De
विष्टत परिवाये च —After 7, Si १ B Ds Dr-4,2,3,11

601⁹ मन्त्रेय भोजनिष्ठ्याग्रतार इ मन्त्ररूपेण ।

(λ_1 V B D₁ दोनोपार्श्व भाग (for the p. side half)
 λ_2 D₂ दुर्गम-रूप λ_3 B₂ B₂ स्वतः भाग (for the
 post. half)]

$$S \text{ D}_4 \text{ crl. } 0-0 \rightarrow \text{Fer } 8, \text{ } \bar{S}_1 \bar{V} \text{ V E D}_4 \text{ 2, 4, 5, 6}$$

subst

ततस्ताभ्यां शुभाराभ्यामाहितः स भवोत्तमः ।

नीतया च विनालाक्षया लङ्काया उपरि स्थितः ॥ १६

पाण्डुरर्पमयुक्तेन म्येनाप्युजा स्वयम् ।

शुक्रमान्काभारसो लक्षणेन समामृतः ।

लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ॥ १७

G 5 27 13
B 5 27 16
L 5 27 15

text —⁶) G⁵ सीता C^t as in text (for सह) —⁷) D₁ 2 11 T₂ G₂ इहो (for इह) S₁ D₂ चद्रसूर्यपरा
इहा —⁸) S₁ B₁ D₁ 10 11 T₂ G₂ M₂ C^t 1
पाणिना C^t as in text (for म्येना) —After 15 T₁
ins (var) 1 2 of App I (No 5)

16 N₁ V₁ B₁ 1 D₁ om V₁ illeg for 16 (for
both of v 1 12 and 13) —¹) S₁ D₂ माहितोत्तमः
D₁ माहितताम्यः (for त स) —²) D₁ G₁ 7 राक्षसः S₁
N₁ B₁ D₁ 10 11 इहो इहो (D₁ प्रत्य) क्ति विवत्, D₁ इहो
कदलि विवत्, D₁ इहो लङ्का उपरिस्थित —After 16 G₁
ins 605⁶

17 V₁ illeg for 17 (cf v 1 12) —¹) N₁ D₁
चद्रसूर्य, B₁ चद्रसूर्य, S₁ 3 G₁ M₁ G₁ पादपंभ
(for पादपंभ) —²) V₁ B₁ 2 D₁ 3 (य)व (for
(य)व) S₁ N₁ B₁ D₁ 10 11 युज C^t as in text (for
युजा) S₁ D₂ तद् (for द्रव्य) —D₁ 2 S₁ C^t read
17⁶ after 10 D₁ 2 G₁ M₁ C^t separating them —
—³) D₁ युजा (for युजा) D₁ (first time) युजान्तपो
वाहो —⁴) S₁ N₁ D₁ 11 T₁ G₁ M₁ C^t 1 (D₁ 2
C^t second time G₁ M₁ both times) सदाय, N₁ V₁
L₁ 2 D₁ समन्वि (for समन्वि) —After 17⁶ (1),
G₁ M₁ (1 2-3 and 9 only) ins a passage relegat-
ed to App I (No 5) —⁵) D₁ 2 T₁ G₁ M₁ 2
C^t 605⁶ लक्षणेन (for भार्यया) —For 17⁶, S₁ N₁ V₁
B₁ D₁ 2 11 12 subst and read after 11 D₁ T₁ 2
G₁ M₁ ins after 17⁶, D₁ ins after 17⁶ (2) T₁
G₁ M₁ ins 1 2 after 17⁶ and cont 1 2 after
605⁶, G₁ ins after 16

605⁶ इहोपगत चद्रसूर्य सीतया सह भार्यया ।
लक्षणेन सह आत्रा विना लङ्काया उपरिस्थितः ।

{ (1 2) D₁ चद्रसूर्य (sec) D₁ सीतया (for सीता)
S₁ माया सह (by transp) N₁ V₁ B₁ 2 D₁ transp
सीता and माया —T₁ damaged from 2 up to 1 2
of App I (No 5) —M₁ om 1 2 —(1 2) N₁ V₁
B₁ D₁ 2 सीता (for सह आत्रा) D₁ विना लङ्काया उपरिस्थित (for
the past half)]

—Thereafter D₁ 2 cont D₁ 2 ins after 17⁶ (2)
T₁ (damaged) G₁ M₁ (G₁ M₁ repeat before 17⁶)
ins after 1 2 of 605⁶ T₁ G₁ 2 ins before 17⁶

605⁶ ततोऽप्यत्र मया दहो राम सत्यव्रतस्य ।

[C^t तप (for दहा) D₁ 2 T₁ M₁ (second time)

C^t तप C^t 1 2 as above (for तप) M₁ (second
time) दहो विष्णुपराय (for the past half)]

whereas T₁ 2 G₁ 2 M₁ 2 a passage relegated to
App I (No 5) after 605⁶ 605⁶ C^t लो ह्यह लक्षणेन
सह, भार्यया युजन्, उच्यते लङ्काया उपरिस्थितः 72 इति मया,
लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया इत्यत्र पाठ्यम् ।
अत्र पुराणप्रमाणं योजयिष्ये अत्र सीता सा त त प्रविष्टा इति
न प्रदत्तिता । C^t अत्र युजन् पाठ्यम् अत्र विष्णुपरायित्वं
कथमसीति दहन्त । यत्पुत्रियुक्तं दहन्त । "मम मि
व्यक्तव्यम् । C^t मम लोका प्रविष्टा । मम लोकाया
इत्याहु । लक्षणेन सह आत्रा लोकाया उपरिस्थितः 72 इति मया
सह भार्यया भार्यया युजन् उच्यते लङ्काया उपरिस्थितः 72
इति मया लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया इति
पाठ्यम् । विना लङ्काया उपरिस्थितः । मया विष्णुपरायित्वं
राम सत्यव्रतस्य इत्यन्ते यथा प्रविष्टा इत्यन्तव्यम् । तस्य
इति मया लक्षणेन प्रविष्टावस्थितं विष्णुपरायित्वं दहन्त वि
मया । C^t "पुत्रायाः मया" इत्यन्तरं लक्षणेन मया दह
इति अत्र मया "लक्षणेन विष्णुपरायित्वं यथा मया मया
दह" इत्यन्तं च यत्पुत्रियुक्तं स्वमममया इति प्रविष्टा
रामायणीयम् योजयिष्ये च दहन्त । दहन्त इत्यन्तं
लक्षणेन पुत्रियुक्तं मया दहन्त लोकाया उपरिस्थितः 72
इति मया लक्षणेन इत्यन्तं च यथा मया मया मया
पुत्रियुक्तं दहन्त । ये प्रविष्टा इति कथयन्त्येव च 72
—After 17 D₁ 2 2 S₁ 2

610⁶ भार्यया युजन् विना लङ्काया उपरिस्थितः ।
उच्यते लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ।
यत्पुत्रियुक्तं मया दहो मया विष्णुपरायित्वम् ।
लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ।
यत्पुत्रियुक्तं मया दहो मया लक्षणेन सह भार्यया ।
लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ।
लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ।
लक्षणेन सह आत्रा सीतया सह भार्यया ।

{ (1 2) D₁ 2 लोकाया C^t 2 as above (for लोका)
T₁ damaged from मया up to 1 5 D₁ 2 प्रविष्टा C^t
as above (for लोका) —D₁ 2 om 1 3 6 —(1 3)
M₁ M₁ C^t 2 लोका (for लोका) —(1 4) D₁ 2 T₁ G₁ M₁
C^t 2 लोका T₁ G₁ M₁ लोका (for लोका) —After
1 4 D₁ 2 ins a passage relegated to App I (No 5)
—D₁ 2 om 1 5 6 —(1 5) G₁ मया लोका मया दहो
(for लोका) —(1 6) T₁ 2 M₁ लोका G₁ लोका
(for लोका) M₁ लोका यति लोका (for the prior half)
—(1 7) G₁ 2 (for लोका) D₁ 2 C^t 2 लोका (for लोका)
T₁ लोका (for लोका) —T₁ damaged from 1 8

G. 5. 27. 25
11. 4. 27. 25
L. 5. 27. 27

प्रियां बहुमतां गार्गा वनवासमनुकृताम् ।
भरितानि तर्जितानि चापि नानुमंस्यानि रावणः ॥ २७
तदलं कृदरादपैर्यैः सान्त्वमेवाभिधीयताम् ।
अभियाचाम वेदेहीमेतद्धि मम रोचते ॥ २८
यस्या खेरोविशः स्फोटो दुर्गन्धिवापाः प्रदहयते ।
सा दुर्खैर्बहुभिर्मुक्ता प्रियं प्राप्नोत्यनुपमम् ॥ २९
भरितानामपि याचयन् राक्षस्यः किं विवक्षया ।
रावणाद्धि भयं घेरं राक्षसानसुपस्थिताम् ॥ ३०

27 A1 V1 illeg. for 27 (for V2, cf. v.l. 32)
Da om. 27 (cf. v.l. 26). G3 illeg. for 27* (cf. v.l. 26). —^a S1 S2 Va B Da-4.10.11 वनवासोऽनुपमम् (Da 'सुप्त') — T1 damaged for 27*-28. —^c S1 Da-4.10.11 प्रा (Da) या (मेतां) (for यर्जितो). S1 B2x चापि S1 Da पैर (for यपि). —^d T1 G1 Cr (य)ममेतद्धि. S1 Da-4.10.11 रावणे राक्षसेभ्योः S1 Va B Da व रामो सर्वोपपत्ति. —After 27, Va B read 35-37.

28 V1 illeg. for 28 (cf. v.l. 32). T1 damaged for 28 (cf. v.l. 27). Va B om. 28. G3 damaged for 28 —^a Da २ च, G3 वा (for च). Da यार्जितः T1 यार्जितः (for यार्जितैः). —^b Da सान्त्वयिता विधीयते. —^c S1 N Da 4.10.11 T1 मभियाचत, Da अभियाच च, Cr g as in text —After 28, S2 Da read 35-37.

29 V1 illeg. for 29 (cf. v.l. 32) —^a Da T1 a G3 M1 यस्या (for यस्त). S1 Da दुर्गन्धि, S2 Va B 4.10.11 Da क्षाणत. Da पैरावत (for पैरावित) Da अदयैरविशः (corrupt). T1 M1 यदप्येवमिव. —^b T G3 M1 २ दुर्गन्धि रावो. S1 Da प्रर्जित (for प्रदहते). Da दुर्गन्धियां प्रपद्यते. —^c S1 illeg. for 29*. —^d T1 a G3 M1 विधीयै (for वरिधै). Da सा दुर्गन्धि सन्तुष्टाय. —^e Da सुते (for विधा). S1 Da 4.10.11 विध प्राप्नोत्यनुकृताः S2 Va B Da विध पश्यतर्जितं.

30 V1 illeg. for 30 (cf. v.l. 32). T1 damaged for 30-31. —^a Da भरितानि S2 Va B Da 4.10.11 भरितानि Da 'विभिन' Da 'अवय' (for Va B 4.10.11 Da 'चामी'). —^b Da विमु वृत्ता (यत्), G3 किं विवक्षया (यत्). — G3 mostly damaged for 30*. —^c Da वद (for वि) —^d Va सर्व (for उप). —After 30, S1 G3 11.

610* नान्य मरुतः यत्र विराजता निरपया ।
चरन्त्य वनवाससु विराजन्त्यनुपमता ।
नाम्न च यत्र सु खेदा भवेदिते रताः ।
विपद्य कर्म कृत्वा यत्रोप सुदुःखिणः ।
मरुतः कथापयन्त्यपि विपद्य पश्यन्त्यनुपमता । [5]

प्रणिपातप्रसन्ना हि मैथिली जनकात्मजा ।
अलमेवा पस्वितातुं राक्षसो महतो भयात् ॥ ३१
अपि चास्या विशालास्या न किंचिदुपलक्षये ।
विरुद्धमपि चाक्षेपं सुसुहृन्ममपि लक्षणम् ॥ ३२
छापानैर्गुण्यमात्रं तु शङ्के दुःखमुपस्थितम् ।
बहुः सार्हाभिमां देवीं वैहायसमुपस्थिताम् ॥ ३३
अर्चसिद्धिं तु वेदेखाः पश्याम्यहमुपस्थिताम् ।
राक्षसेन्द्रविनाशं च विवर्ष्य रावदस्य च ॥ ३४

[CL. 5. 56. 73-74 (including star passage). G3 mostly damaged for l. 1. —(L. 1) G3 सुपमा (for निर). —(L. 3) G3 कै (for पै). —(L. 5) G3 मने (for मण्ड).]

31 V1 illeg. for 31 (cf. v.l. 32). T1 damaged for 31 (cf. v.l. 30). S2 Va B Da-4.10.11 Da om. 31. —^a S1 S2 Da 4.10.11 साक्षां Da भार्याः Da अत्र (for एषा). —^b S1 S2 B4 Da-4.10.11 G3 राक्षसी (for 'स्ते').

32 V1 illeg. for 32 (cf. v.l. 32). Da reads 32-33 after 35. —^a Da (also) ३ तथा चाप्या, Da मभियाच (for यर्जित चाप्या). Da एवमरुतं विनाशाय. —^b Da ये (for व). Da-4 उपलक्ष्यते. —After 32*, Da 102.

620* देव्या कथयतीवासा रावन् वृत्ताः स्मिताम् ।
राक्षसोऽत्र विराजन्त्यपि न किंचिदुपलक्षये ।
—^a S1 Da 7-8 Cr 2 निरुद्धम् (for निरुद्धम्). S1 निरुद्धमासेपु, S2 B2 निरुद्धं (Da-4 २) गुण्यमपेपु V1 Da २ निरुद्धमासेपु, Da निरुद्धमासेपु छ Cr २ अपि चेति द्वितीयतमि पेति पादसूत्रे. छ —^b S1 Da 10 वद. S2 Da २० T1 न; Da स (for सु). S1 चापते, Da (स)क्षयते, Da किंचित (for लक्षणम्).

33 V1 illeg. for 33 (cf. v.l. 32). Da om. 33. T1 damaged for 33-34. Da reads 32-33 after 35. —^a S1 S1 Da 10.11 २-गुण्यमात्रा (Da 11 'चामी' S2 Va B Da दुर्गन्धि S2 B2 (m. also) २ दुर्गन्धि गुण्यमात्रेण. छ Cr यत्रागुण्यमात्राशङ्के निरि तरुह छ —^b S1 S1 Da 4.10.11 यत्रे (for शङ्के). S2 Va B Da उपलता Da 'मर' (for उपलक्ष्यते). —Da 10 om. 33*. Da reads 33* exceptum बहु रा in margin. —^c S1 Da 11 निरुद्धां सापये स्मिता S2 निरुद्धा समुपस्थिताः S2 Va B Da न योऽपिनुपस्थितं —After 33, S2 Va B Da om. :

621* एवं वेदेखेभ्यः पश्याम्यहमुपस्थिताम् ।
34 V1 illeg. for 34 (cf. v.l. 32). T1 damaged for 34 (cf. v.l. 33). Da T1 Va om. (copy). 34*. —^a S1 यत्र (for यत्र). T1 च (for सु). —^b Va समु-

नूतं य वक्ष्ये धूम्रवर्णाया
 नामल्पभासां तुल्ये नदानीम् ।
 यथार्थपूर्वं विमर्शं मृदा
 रामातुलं लक्ष्मणपूर्वजं च ॥ १०
 हा राघ मत्स्यत्रा दीर्घबाहो
 हा पूर्णचन्द्रप्रणिमानन्द्य ।
 हा जीरोक्तस्य हितः प्रियञ्च
 वक्ष्यां न मां येस्मि हि राक्षसान्ध्रम् ॥ ११
 अन्त्यदेवस्यमिषं धमा च
 भूमा च यस्या निषमय धर्मं ।
 पतिश्रुतात्वं विफलं ममेदं
 कृतं कृतमोक्ष्य वातुपाणाम् ॥ १२

मोक्षे हि धर्मधरितो ममापं
 तथैकमनोनामिदं निरर्थम् ।
 या रसां न पश्यामि कृषा विख्या
 ह्यिना रक्षया मममने निराद्या ॥ १३
 पितुर्निदेशं निषमने कृत्वा
 वनातिवृत्तचरितव्रतम् ।
 स्त्रीभिस्तु मन्ये विपुलेक्षणभिः
 मरंस्वप्ते प्रीतभयः कुनार्थः ॥ १४
 अहं तु राम रक्षयि जातकामा
 चिरं विनाशाय निराद्वहामा ।
 मोक्षं चरित्वाद्य तपो व्रतं च
 स्वस्वयमि भिज्जीवितमल्पभासा ॥ १५

Si Das कान्ताव, ha Das De रागन वो, ha कान्तेन,
 Das ha 'वापु, (for 'वापे —^a) ha reads विद्वेमी in
 marg. Da परि (for ह्य) Si Das वैद्वेन, Da विद्वेन,
 C. v. m. t. is in text (for 'द्वे) ha Va B Da
 विद्वेनोप (Da वि) तुल्यमिषेय

10 ^a) Si De -वेद्य (for रूप) —^b) Si ममा (for
 माम्) Si ha नक्षत्राव, ha Va Das Das तुल्य
 Si ममये (for तुल्ये) —^c) Va om 10^a Si repeats
 10^a after 11^a —^d) Das Gs तुली (for तुल्य)
 ha P (both times) —^e) De ममोत्रं तथा Si De
 मम, ha वज्र विद्वेनये (for 'Si ha De -^e 11
 मोक्षभावा तत्र तु ली (Da लो, De उदा) विमुक्तं रामातु
 ल्यमल्पभासां C. v. m. t. वक्ष विमर्शमात्रे Si ममा
 मापं) विमर्शं (C. 'विर्)। मृदा (C. 'मृदा) यमपु
 ष्यवदम् (C. 'यमपुष्यम्), C. विमर्शं विमर्शम्।
 ममेदं (C. 'मि विमर्शमात्रेय कयोदमात्रेय)
 वि ६

11 ^a) Va Das om 11^a—20^a ha reads 11^a in marg.
 —^b) ha Das 11 ग्रहिन (for 'मात्र) ha 10
 (for 11) —^c) After 11^a, P repeats 10^a —^d)
 ha 11^a—^e) ha हा जीरो Da मनेन, ha हि जीरो
 (for हा जीरो) ha ha De -^e 11 हिम विषय Te
 हिमविषय Gs Va हिमविषय वा C. v. m. text (for
 हिम विषय) —^f) Si वक्ष्यां De वक्ष्यां (for वक्ष्यां)
 De वक्ष्यामि ha De वक्ष्यां Si वक्ष्यां De वक्ष्यां च
 (for वक्ष्यां) De वक्ष्यां De वक्ष्यां विप्रां वक्ष्यां
 च वक्ष्यां

12 Si Va ha -^a Das om 12 (for Va ha -^a cl. 5
 12) —^b) Si De ह्ये Si ha Das 12 Te Gs Ma
 (after 12 as in text) ha हा C. v. t. as in text

(for ह्य) ha ममापं ha De ममापं, Das ममापं,
 Da ममापं, Da तुल्य (for ममापं) —^b) Da तु (for
 च) ha विषय (Da 'वि) ha Da Ti विषय, ha Ti
 वक्ष्यां, Da वक्ष्यां (for वक्ष्यां) —^c) Si म मे ममापं (for
 ममेपं) Das 11 च हा (Da तु च) मे च वक्ष्यां, Da ममापं
 न मे ममापं ha De वक्ष्यां च ममापं वक्ष्यां, ha
 वक्ष्यां च न मे ममापं

13 ^a) ha -^a om 13 (cl. 5) —^b) Si Das
 विषया, ha Das 13 Ma C. l. सोप (for मोषो), Da व
 (for हि) Si ha De 13—^c) Te ममापं (Si 'ममापं) (for
 ममापं) ha मोक्ष वि धर्मो विमो मात्रे —^d) ha ha
 वक्ष्यां, Da वक्ष्यां, Da वक्ष्यां (for वक्ष्यां) ha ha
 Da -^e 13 Te Gs Va विमर्शं, Si विमर्शं (for विमर्शं)
 —^f) Si ha ha Das 13 वक्ष्यां (for वक्ष्यां) Gs वक्ष्यां
 विषयमि, Va वक्ष्यां वक्ष्यां Da वक्ष्यां (for वक्ष्यां) ha
 विषय, ha विमर्शं (for विमर्शं) —^g) ha reads 13
 as in text as in text ha हा हा (for हा हा) ha वक्ष्यां
 (for वि) ha हा हा वक्ष्यां ममापं विमर्शं,

14 ^a) ha -^a om 14 (cl. 5) —^b) Ma विमर्शं
 C. v. m. text (for विमर्शं), Si Si ha De 14—^c)
 विमर्शं (ha De 'वोक्ष्यां विमर्शं) Da 'वक्ष्यां (for
 (ha 'वक्ष्यां) —^d) Da वक्ष्यां (for वक्ष्यां) —^e)
 Te Gs च (for वक्ष्यां) Si Das वक्ष्यां (for वक्ष्यां) Te वक्ष्यां
 (for वक्ष्यां) ha विमर्शं विमर्शं विमर्शं —^f) ha
 वक्ष्यां, ha Gs Ma C. v. t. (for वक्ष्यां) 15 ha ममापं Te
 Gs वक्ष्यां (for वक्ष्यां),

15 Va ha -^a om 15 (cl. 5) —^b) Si ha
 हा (for हा) —^c) Si ha ha De 15—^d) हा (for
 हि), Si ha De विषय (for विषय) ha विमर्शं
 Das विमर्शं (for विमर्शं) Si विमर्शं, ha वक्ष्यां

G 5 29 x
B 5 30 x
L 5 29 x

हनुमानवि मित्रान्तः सरं ह्युधार तचतः ।
सीतायासिजटायाथ राक्षसीना च उर्वनम् ॥ १
अनेक्षमाणस्तां देयी देस्तामिर नन्दने ।
सतो बहुनिष्ठां चिन्तां चिन्तायायास वानरः ॥ २
यां कपीनां सहस्राणि सुबहून्यशुतानि च ।
दिक्षु सर्वासु मार्गान्ते सेपमासादिता मया ॥ ३
पारेण तु सुयुक्तेन शत्रोः यत्किमपेक्षता ।
रूढेन चरता सायदरेषितमिदं मया ॥ ४

28

He begins with सीतायाय वन

1 °) Ds सखीरा, Ds Ms Cr m विराजत, G 4 1 as
in text (for विराजत) —^d) Ds सखी (for सखीरा)
—After 2nd Ss ms

62)* सख्यस्य च पापस्य साक्षीना च वर्जितम् ।

—^d) Ds विराजताय, Ds विराजताय (for विराजत)
—Ss illeg for ° —^d) Bs सखीरा च (sic) (for
साक्षीना च) Ss Ds 10 Ms सखीरा Ms V B 1 Ds
सायित Ds 10 10 सखीरा, G 4 10 text (for सखीरा)
Ds सखी ह्युधार येति —After 2 Ss (partly illeg)
100

618)* शिष्टः + शिष्टो वीरः सुवर्णपद्मवर्णः ।
प्रति-सर्वभूतलोकाः तस्मात् + + + + +

2 Vs illeg for 2-13 —^d) Vs Bs Ds 10 10 Ts
सख्यस्य च B 1 सख्यस्य सीता Ds सख्यस्य सायित, G 4 10
in text (for सख्यस्य) Ds 10 10 दूत (for दूत) —^d)
Ts 10 दूतपदपुत्र (for दूतपुत्र वि-ता) —^d) Ms Vs B
Ds 10 दूतपुत्र (for दूतपुत्र) —After 2 Ms ms

629)* अनेक्षमाणो देदेहीमप्यौनरवायवः ।

3 Vs illeg for 3 (cf v 1 2) —^d) Ss Bs Ds 10
10 10 सखी (Ds सखी) (for सखीरा) —^d) Ss Ms
Vs 1 Ds 10 सखी (B 1 सखी with hiatus) सुवर्णपद्मवर्ण च
Ds Ds 10 10 सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण च Ds सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण च, Ds
सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण च Ds सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण च (with hiatus)
—^d) Ds सख्यस्य (for सु) Ds 10 सख्यस्य (for सखी) (D)
Ss 10 Ds सख्यस्य सखी सखी

4 Vs illeg for 4 (cf v 1 2) Ss Ds 10 10 (hapl)
4 —^d) Bs Ds 10 Gs सख्यस्य च Ms सख्यस्य Ms
सख्यस्य (sic) (for सख्यस्य) Bs Ds सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण,
Ds सख्यस्य सुवर्णपद्मवर्ण —^d) Ds सखी (for सखी) Ms Vs
B Ds सखी सखी (B 1 सखी) Ds 10 सखी सखी, Ds

सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ।
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ॥ ५
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ।
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ॥ ६
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ।
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ॥ ७
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ।
सख्यस्य सख्यस्य सखी सखी सखी सखी ॥ ८

*देहिना (for सख्यस्य सखी) —^d) Ss Vs B सख्य
Ds सख्य, Ds सख्य (for सख्य) —^d) Ss Ds 10 सख्य
(sic) Vs Ds सख्यस्य, Bs सख्यस्य (for सख्य)
Ds सख्य (B 1) (for सखी)

6 Vs illeg for 5 (cf v 1 2) —^d) Ds सख्यस्य
Ss Ss B Ds 10 10 सख्यस्य (Ss Ds 10 सख्य सखी)
Ss Ds सख्यस्य, Vs सख्यस्य, Bs Gs सख्यस्य
सख्यस्य Ds सख्यस्य, Ss 10 10 in text (for सख्य)
—^d) Ss सख्यस्य Ss Vs B Ds 10 10 सख्यस्य
Ds 10 सख्यस्य (for सख्यस्य) Ds सखी चेमा सख्यस्य
(corrupt) —^d) Ss Vs B Ds 10 सख्य, Ds सख्य (for
सख्य) —^d) Ds सख्यस्य (for सख्यस्य) Ds सखी (for सखी)

6 Vs illeg for 6 (cf v 1 2) —^d) Ds 10 10
(for सख्य) —^d) Ss Ds Ds 10 10 सख्य (Ds सखी) सख्य
(Ds 10 10 सख्य Vs 10 10 सख्य सख्यस्य B 1 सख्यस्य)
(for सख्य सखी) सख्य Ds सख्यस्य सखी सख्य, Ds सख्यस्य
सखी सख्य —^d) B 1 illeg for 6-10 —^d) Ss Ds 10 10
Ds 10 10 सख्यस्य (for सख्यस्य) —^d) Ss सख्य, Ds 10 10 सखी
(for सखी) Ss Ds 10 10 सख्यस्य Ms Vs B 1
सख्यस्य (for सख्यस्य)

7 Ss Vs illeg for 7 (cf v 1 6 and 8 copy)
Vs Ds 10 10 om 7th —^d) Ss Ds 10 10 सख्य
(for सख्य) —^d) Ss सखी Ss B 10 10 Ds 10 10 सख्य
(for सखी) Gs Ms 10 10 सखी (for सख्य) —^d) Ds
सख्यस्य (for सख्य सख्यस्य) Ss B 10 10 Ds 10 10 सखी
सख्यस्य Ds 10 10 सख्य (Ds सख्य) सख्यस्य (for सख्यस्य सखी)
Gs Ms 10 10 सख्यस्य सखी

8 Ss Vs illeg for 8 (cf v 1 6 and 8 copy)
—^d) Ss Vs B Ds 10 10 Ds 10 10 Ss 10 10 सखी (for
सखी) Ds सखी (for सखी) Ss Ds 10 10 Ts G 10
Ds Bs Vs B Ds 10 10 सखी Ds 10 10 सखी, Ds सखी (for
सखी) Ds सखी सखी —^d) Ds सख्यस्य सखी
Bs Ds 10 10 Gs सख्य (for सख्यस्य) —^d) Ds read

मम रूपं च मेरेक्ष्य दने निचरतो महत् ।
 राक्षस्यो भयविश्ला भयेषुर्विभ्रताननाः ॥ २५
 ततः दुर्युः समाह्वानं राक्षस्यो रक्षसामपि ।
 राक्षभेन्द्रनियुक्तानां राक्षसेन्द्रनिषेधने ॥ २६
 ते शूलधरनिक्षिप्रविधायुधबाणधराः ।
 आपतेषुर्विमर्देऽस्मिन्नेषेनोद्विग्राहिणः ॥ २७
 संक्रुद्धतैस्तु परितो विषमव्रह्मता कलम् ।

शत्रुयां न तु गंगामुं परं पारं महोदधेः ॥ २८
 मां वा गृहीतुराण्य उदः शीघ्रग्राहिणः ।
 स्वादिपं चागृहीतार्था मम च ग्रहणं मेनेत् ॥ २९
 हिमामिचयो हिंस्त्रुमिमां वा जनसन्मज्जम् ।
 निपद्यं स्वाचतः सार्पं रामगुह्रीमयोदितम् ॥ ३०
 उदये नष्टमार्गेऽस्मिन्नाधर्मः परितारिते ।
 सामणेय परितो मुने नसति जानरी ॥ ३१

G 5 29 28
 D 5 30 31
 L 1 24 31

Ts २ वृत्त (for वृत्त) Ns V B Ds २० वृत्त (Ds २० "F")
 शास्त्र न (Ls २०) गच्छतु

21 Ns illeg for २३ (cf v 1 22) Ns V B Ds
 om 25 —" Ss Ds राक्षसः, Ds च न दृष्टा Ds च
 क्षितिः, Ds च राक्षसः (for च राक्षसः) —" Ss Ds २३-24
 Gs Ms वने (for वनः) Ds २३-24 च परितः, Ds विचरित
 (for "ते") Ds हरे (for गृह्य) Ms वचन वदते महत्
 —" Ss Ds २३ राक्षसः, Ds as in text (for विचरित)
 —Ds reads " in margin —" Ds २३ गच्छतु

26 Ns illeg for 26th (cf v 1 22) —" Ns ३३
 Bs ३४ Ds ददा (for दत्त) Bs सप्तमहान् ददा दृष्टुं —"
 Ds राक्षसः (for राक्षसः) Ns V B Ds ३३ राक्षस
 कीलकानां —" Ns V B Ds राक्षसः (for राक्षसः)
 Ds निषेधः, Bs महावरा (for निषेधः) Ds मम
 समिति बाणदा (Ds शस्त्रैः) Ds मम प्रतिमाराधने

27 Ns illeg for २७-२८ —" Ns V Bs ३३ Ds
 क्षिति (for क्षुत्) Bs क्षुत्, Ds ३३ पर, Ds ३४ Gs
 Ms क्षिति (for क्षुत्) Bs राक्षसः मा (for क्षुत्)
 Ds Ds क्षितिः (for क्षितिः) —Ss Ds transp
 and " —After 27th Bs ms

613th ग्रहेण वा वधे यदि कदा कुर्वन्महावरा ।
 —Ds om 27th —" Vs प्रापेदुर (for प्रा) —"
 Ds २३ T Gs (उदितः, Gs as in text (for उदितः)
 Gs as in text Gs कारणः (for कारिणः) Ss Ds
 प्रापेदुराण्य, Ns V Bs ३३ Ds वेणिज निराधरिणः,
 Bs अविज निराधरः, Ds ३३ वेणीज (Ds "व") निराधरिणः,
 Ds निराधरिणः

28 Ns illeg for 28th (cf v 1 27) Vs om
 (hapl) 28-29th Ns Vs Bs ३३ (om 28th) Ds read
 28 (including star passage) before 34 —" Ds ३३
 Gs Ms ३३ सक्तव्य, Ts सक्तव्य, Gs सक्तव्य (for
 सक्तव्य) Ss Ds तेन सक्तव्य, Ts सक्तव्य (for सक्तव्य)
 परितो) Bs Ds सक्तव्येण सक्तव्य, Ds सक्तव्येण सक्तव्य
 सक्तव्य, Ds सक्तव्येण सक्तव्य, Ds सक्तव्येण सक्तव्य
 Gs सक्तव्येण सक्तव्य —" Ss विद्वत्, Ds ३३ विद्वत्

Ds विद्वत्, Gs ३३ in text (for विद्वत्) Ss Ds ३३
 ३३-३४ Gs Vs सक्तव्य, Ds सक्तव्य, Gs ३३ in text
 (for सक्तव्य) —For 28th Ns Vs Bs ३३ Ds subst
 while Bs ms after 33

634th सक्तव्येण सक्तव्येण विद्वत् विद्वत् ।
 [Bs सक्तव्येण Bs सक्तव्येण Bs सक्तव्येण Bs
 सक्तव्येण (for सक्तव्येण) Bs विद्वत् (for विद्वत्)
 Bs विद्वत्]

—Ds om 28th-29th Ds om 28th —" Ds सक्तव्य
 (acc) (for सक्तव्य) Ns illeg Ds न (b) transp
 (for न तु) Gs न सक्तव्य, Bs सक्तव्य, Ts सक्तव्य (for
 सक्तव्य) Ss विद्वत् सक्तव्य Bs सक्तव्य कदा सक्तव्य —" Ds
 परे परे (for पर पर)

29 Ns V Bs ३३ om 29th (for Vs Bs cf v 1 28)
 Ds om 29-30th —" Ds सक्तव्य (for सक्तव्य)
 Ss सक्तव्य (acc) Ns Ds ३३ सक्तव्य Ds सक्तव्य
 (for सक्तव्य) Ds मा सक्तव्येण सक्तव्य (acc) —" Ds ३३
 सक्तव्य (for सक्तव्य) —" Ns Bs Ds ३३ सक्तव्येण
 (Bs सक्तव्य) Ns Vs Bs सक्तव्य (Bs सक्तव्य) Vs Ds ३३
 Ds ३३ सक्तव्येण Ts Gs सक्तव्य Gs सक्तव्येण सक्तव्य,
 Gs as in text (for सक्तव्येण) —" Ds Ds
 वा Ds सक्तव्य (for सक्तव्य) Vs सक्तव्य (for सक्तव्य)

30 Ds om 30th (cf v 1 29) Ns illeg for 30th
 —" Ss सक्तव्येण सक्तव्य, Vs Bs Ds ३३ सक्तव्येण सक्तव्य,
 Bs सक्तव्येण सक्तव्य सक्तव्येण सक्तव्य सक्तव्येण सक्तव्य
 (for सक्तव्येण सक्तव्य) —" Vs सक्तव्य (for सक्तव्य) Ss Bs
 Ds सक्तव्य (for सक्तव्य) —" Ds सक्तव्य Ds सक्तव्य
 Ds सक्तव्य (for सक्तव्य) Ds सक्तव्य (for सक्तव्य)

31 Vs om 31 Ns illeg for 31th Gs transp
 31th and 31th —" Ss Ds सक्तव्य Bs सक्तव्य Gs as
 in text (for सक्तव्य) Bs सक्तव्य (for सक्तव्य) Ss Ds सक्तव्य
 (for सक्तव्य) —Ds om (hapl) from सक्तव्य ३० up
 31th —" Ss 31th —" Ds सक्तव्येण (for सक्तव्येण)
 —for 31th Ds subst while Ds ३३ in text after 31th

635th सक्तव्येण सक्तव्येण सक्तव्येण सक्तव्येण ।

अहं हतितनुधेरं जानास्य निषेधतः ।
 वाचं चोदाहरिष्यामि मानुषीभिर्ह मस्कृताम् ॥ १७
 यदि वाचं प्रदास्यामि द्विजातिरिति मस्कृताम् ।
 रायं मन्यमाना मा भीता भीता मरिष्यति ॥ १८
 वायमयेर वक्तव्यं मानुष राज्यमर्थम् ।
 मया सान्त्वयितुं शक्या नम्यथैवमनिन्दिता ॥ १९
 सेयमलोक्य मे रूपं जानात्री माणित तथा ।
 स्थोभिन्नासिता पूर्ण भूयसांसं मरिष्यति ॥ २०

17 ") Dr: Ms सु (for दि) Na विजिह्व V B
 Da + [अ] विजिह्व Da [अ] विजिह्व (acc) Ts [अ]
 लतमा (for [अ] विजिह्व) Na Ms तत्र (for वैर)
 —Na V B Da om 17th —") Da वाचा (for वाच)
 Da + [अ] (for वा) Sa Na Da + 19th [उ] होतृविषयति
 (for [उ] होतृ) —Da om (hapl ?) 17th—18th —"
 Sa Na Da + 19th दृष्ट Da + Ts दृष्ट (for दृष्ट) Sa Da om
 सङ्गता Cg k t as in text (for सङ्गताम्)

18 Da om 18th (cf v 1) 17) Dr: G om
 (hapl) 18th —") Sa Na वाचाविषयति Na V B
 Da वाच वक्ष्यति Da + वाचाविषयति Da + वैराति
 वास्याति (for वाच प्रदास्याति) —Na illeg for 18th—19th
 —") Ba Da द्विजानिमे (Da "वि") (for द्विजानिमे)
 Da सङ्गता Da सङ्गता (for सङ्गताम्) Sa Da + सङ्गता
 वक्ष्याति (Da "दा रि") (for "दा रि") —After 18th Na V Ri +
 Da read 20th —") Vs Ba Da + Ga मन्यमाना
 ता (Ba हि) Da वक्ष्यमाना —") Na V B Ms पुनस्तत्र
 मरिष्यति —After 18 Da + Ts + Ga Ms

(31st वातरस विक्षेपेन कथं स्वादमिमांशम् ।

19 Na illeg for 19th (cf v 1) 18) Na V Ba +
 Da om 19 —") Da अरुणम् (for अरुणम्) Da Ms
 नृ (for दृष्ट) Sa Da + 19th वक्ष्या Da Ts कल्प (for
 दक्ष्य) —") Sa Da + अरुणम् (for "व") —") Ba [अ]
 मयैवम् Da [अ] मयैवम् (for [अ] मयैवम्)

20 Na V Ba + Da read 20th after 18th —")
 Da + अनया (for लेयम्) Na V Ba + Da वाचस्पत्य रूप
 च —") Na V Ba + Da च मे Ba Da वया Da वया,
 Ts Ga तदा Ms लत (for वया) —Na V Ba + Da
 om 20th —") Da लत (for वृत्ति) —Na illeg for
 20th—21 —") Da Da पुनश्च, Da मया (for मया)
 Dr: वक्ष्यति (for मरिष्यति)

21 Na illeg for 21 (cf v 1) 20) Sa Da om
 21st —") Da कुवा (for कुवा) Dr + 21 वक्ष्यति
 (for मय) —") Sa Da + 21 वक्ष्यति, Na V B Da
 विनामनी Da वक्ष्यति Dr + वक्ष्यति Ga वक्ष्यति,

ततो वातपरिवासा शब्दं कुर्यान्मनस्विनी ।
 जानमाना विशालाक्षी रायं मरुमिषाम् ॥ २१
 सीतया च कृते शब्दे सहसा राजसीगणः ।
 नानाप्रहस्यो घोरः समेयादन्तर्गोपमः ॥ २२
 ततो मा संपरिक्षिप्य मर्तो विकृताननाः ।
 वषे च ग्रहणे चैव कुर्यात्तं यथाशक्तम् ॥ २३
 तं मा शस्याः प्रशास्त्राश्च स्तब्धाश्चोचमद्यादिनाम् ।
 दद्यान्मिरिबभन्तं भनेषुर्भयशङ्किताः ॥ २४

Cg k t as in text (for जानमान) —") Na वक्ष्य,
 Ts राजस्य (for राजस्य) Na Ms जानमान मरुमिषा,
 Cg k "यमाना जानमा (Ck "नामेने वाच") (Cg जानमान
 मय) —"

22 ") Sa Na सीतया (for सीतया) Sa Na Da om
 हि (for च) Da सौ (acc) (for शब्दे) —") Da
 राजसीगण (for राजसीगण) —") Da प्रहस्य (for प्र
 हस्ये) Sa Da प्रहस्यो घोरः V Ba + प्रहस्यो
 Da + 19 Ga Ms प्रहस्योघो (for प्रहस्यो घोर) —Na
 illeg for 22nd—23rd —") Sa Da समेयादन्तर्गोपम (Ba
 "मा") (acc) Na V B Da + 19 मानुषेव (Ba "वैदि")
 मयम्

23 Vs illeg for 23 (cf v 1) 22) —") Da तत्र
 (for ततो) Ba मे (for मा) Sa Da वात मा संपरिक्षिप्य
 Vs Na कथं मे परितक्षिप्य Da तत्र मा वक्ष्यति Da
 तत्र मा संपरिक्षिप्य —") Sa Da संपरिक्षिप्य, Ba राजा
 Da विनामनी Ms "द" (for विनामनी) —After
 23rd Da + 19 ms

63rd वक्ष्येद्विषयेन वक्ष्येद्विषयम् ।

(Da [अ] रि (for [अ] रि))

—") B Da + 19 वा (for रि) Da प्रहस्य (for च
 प्रहस्ये) Na V B Da + 19 वक्ष्य (for रि) —") Na V
 Ba + 19 वक्ष्य कुर्यात् (by transp) Ba वक्ष्य कुर्यात्, Ms
 वक्ष्यति (for कुर्यात्) Sa Da + 19 मया (for "मा")
 Da तत्र तत्र (for वक्ष्यति) Ba वक्ष्य कुर्यात् वक्ष्य

24 Na illeg for 24 (cf v 1) 23) —") Sa Na V
 B Da + 19 वक्ष्य Da + 19 वा Ga Ms वक्ष्य
 वक्ष्य (acc) Ck k as in text (for वक्ष्य) Ba Da + 19
 Ts Ga वक्ष्य (Ga "दा"), Ck k as in text (for वक्ष्य)
 Da वक्ष्यति (for "वाच") —Da om 24th —")
 Ms वक्ष्य च Da वक्ष्येत् (for वक्ष्यति) Da [उ] वक्ष्य
 (for [उ] वक्ष्य) Da वक्ष्यति Da वक्ष्यति वक्ष्यति
 —") Na V B Da + 19 वक्ष्य (for वक्ष्य) Sa मानुषिगण
 Ba Da वक्ष्यति (for "दा") Da + Ck k परिषय
 Cg k as in text (for वक्ष्यति) —") Dr + Ck वक्ष्य

मम रूपं च मोक्षस्य ननं निवर्तते मद्भू ।
 राक्षसो भयविरहा भोदुर्विकृतानना ॥ २५
 उतः कुरुः समाह्वानं राक्षसो रक्षसाभि ।
 राक्षसेन्द्रनियुक्तानां राक्षसेन्द्रनिषेधने ॥ २६
 वे शूलधारनिक्षिप्तशिरियायुधपाथयः ।
 आप्तोर्ध्वमिदं शम्भिवेगेनोद्विग्नः ॥ २७
 संकुद्धस्तु परितो रिचमन्त्रक्षसा वलम् ।

अनुयां न तु गन्धामुं परं परं महोदयेः ॥ २८
 मां वा गृहीयुष्यत् वदः शीघ्रनारिणः ।
 स्यादियं चागृहीतार्था मम च श्रवणं भोतु ॥ २९
 हिंसाभिरुचयो हिंसुरिमां सा जनशत्रुत्वाम् ।
 रिपुश्च स्वाचतः कार्यं सममुशीरयोऽपि ॥ ३०
 उदये नष्टमार्गेऽपि नारिणः परिगते ।
 सामरेष परिशिष्टे गुप्ते मति वानरी ॥ ३१

G 3 29 31
 B 3 30 31
 L 3 31 31

T 3 29 (for 30) D 3 V B D 3 30 (for 31)
 मद्भू न (for 'मद्भू' मद्भू)

27 S 1 illeg for 25 (cf v 1 22) S 2 V B D 3
 om 25 —" S 3 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 सविता, D 3 30 (for 31) (for 31) S 3 D 3 30
 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 —" S 3 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 —D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

26 S 1 illeg for 25 (cf v 1 22) —" S 2 V B D 3
 B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 भीमकर्मणः —" S 2 V B D 3 30 (for 31)
 B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

27 S 1 illeg for 27—28 —" S 2 V B D 3
 सविता (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 S 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 —" S 3 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 —After 27, B 3 30

633* प्रहेन वा बधे वापि बह्वं हुतुमशक्ता ।
 —D 3 30 (for 31) V 3 30 (for 31) —"
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

28 S 1 illeg for 28 (cf v 1 27) V 1 om
 (hapl) 28—29 S 2 V B D 3 30 (for 31) D 3 30
 28 (including star passage) before 34 —" D 3 30
 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 सविता, D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 S 3 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 परितो B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 रक्षो मद्भू, D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 2—31 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (for 31) —For 25 S 2 V B D 3 30 (for 31)
 whole B 3 30 after 33

634* सद्गुरुमविदेनेन रिपयेन विनाश्यात् ।
 [B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 लक्ष्मि (for 31) B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)

—B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (30) (for 31) S 1 illeg D 3 30 (for 31)
 (for 31) B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 (for 31) S 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

29 S 2 V B D 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 S 3 30 (for 31) S 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (for 31) S 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 G 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

30 D 3 30 (for 31) S 1 illeg for 30
 —" S 3 30 (for 31) V 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 B 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 (for 31) —" V 3 30 (for 31) S 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)
 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

31 V 1 om 31 S 1 illeg for 31, G 3 30 (for 31)
 31 and 31 —" S 3 30 (for 31) B 3 30 (for 31)
 in text (for 31) B 3 30 (for 31) S 3 30 (for 31)
 (for 31) —D 3 30 (hapl) from 31 up
 to 31 633* —" D 3 30 (for 31) (for 31)
 —For 31 D 3 30 (for 31) D 3 30 (for 31)

635* देवे सुदुरे दुर्गेऽपि नारिणः परिगते ।

निदले वा गृहीते ॥ स्वोभिर्भाषि संसृजे ।
 नान्यं पश्यामि रामस्य मन्त्रयं शर्यसावने ॥ ३२
 त्रिमृशंश्च न पश्यामि यो ह्ये मयि शनरः ।
 शतयोजनरिमर्षिं कृष्वेव सहोदमिषु ॥ ३३
 कामं हन्तुं समर्थोऽस्मि सहस्राण्यपि रथमायु ।
 न तु शस्त्राणि संश्राणु परं पारं महोदधेः ॥ ३४
 असत्यानि च युद्धानि मंशयो मे न रोचते ।

—^a) Śi Do दुन (for गुणे) —For 31 Śi V a Ba s
 Do subst and read after 33

635* हेते स्ते सुदूरे च सागरेषामिषयुत ।
 मुने पश्यामि वैदेही तप्तोन्मृजितानि ।

[(1 1) Cf 635* Ba s दूरे (for सुदूरे) Ba s दूरे च
 हा (for ह्यै सुदूरे) Ba Do [म] ऋण्डा (acc) (for 'मे)
 —(1 2) Ba सपश्ये (for 'ते ह) V a [म] ऋण्डा, Ba
 'ता Do 'त (for [म] ऋण्डा)]

■ *) Śi Do विदुषो, Ba Do विदुः, Do विदुः
 Cr g t as in text (for विदुषो) —^a) Śi Do सोमिषे
 (for शोमिष) —Ta om 32nd —^a) B (ed) दास
 (for दास) —^a) Do सहाय, Ga 'स साहाय
 (for सहाय) Do कर्म (for कार्य) —For 32 V Ba-s
 subst while Ba Do subst 1 s only for 32nd

637* हते वापि गृहीते वा मयि युद्धे निजायते ।
 मन्त्रं पीतेषु वेदेषु रामस्य वशीकृतम् ।

[(1 1) Ba निगृहीते (for [म] ऋण्डा) —(1 2)
 Ba ना ये पीतेषु वेदेषु रामस्य वशीकृतम्]

33 *) Śi alleg for विदुषाञ्च न Ba V a Ba-s Do so
 विदुष्य Ba विदुषाञ्च (acc) Cr g t as in text (for
 विदुषाञ्च) Śi Do-s 32nd नैव, V a Ba-s च (by transp)
 (for च न) —^a) Ba न हते Do साहये (for यो हते)
 Ba दास, Do 'दे (for 'दे) —^a) V a Ba Do सपश्येव,
 Ba सपश्येते, Ba विदुष्यो Do सपश्यन्, Do सपश्येव
 (for सपश्येव) —After 33 Śi V a Ba-s Do read 636^a
 while Do om 634^a

34 Before 34 Śi V a Ba-s (om 28nd) Do read
 28 (including star passage) V a Ba-s transp 34nd
 and 34nd —^a) La कप (for कप) Do ह्यु (for
 ह्यु) Ga [5] द (for दमि), Do विदुषाञ्चि न पश्यामि
 (acc) —^a) Śi Do-s सहस्राण्यपि Do सहस्राणि (for
 सहस्राण्यपि) —^a) alleg for 31^a - 40^a —^a) V a alleg
 up to s Do मनु, V a सहे, Cr as in text (for ननु)
 Do-s शर्यामि (acc) Do पश्यामि (for शर्यामि) Do-s
 [म] द मनु (for सहाय) Ba यनुय न तु सहाय,
 Ba यनुयमनुय सहाय Me यनुय च तव यनुय —^a) Śi

कथ निःमंशयं कार्यं कुर्यात्प्रातः मरुतयम् ॥ ३५
 एष दोषो भद्रान् हि स्वान्मम सीताभिभाषणे ।
 प्राप्त्वायमथ वेदेना मयेद नभिभाषणे ॥ ३६
 भूतार्था विनश्यन्ति देशशालिरोषिताः ।
 निष्कृप्तं दूतमास्ताव नमः श्रुतौ दये यथा ॥ ३७
 अर्थानर्थान्तेर बुद्धिर्निश्चितापि न शोभते ।
 यावयन्ति हि कार्यणि दूतः पण्डितमानिनः ॥ ३८

पार (for पर) —For 34nd, Ba V a Ba Do subst
 while V a Ba-s ins after 34nd

638* एष तु सुमहत्कार्यं विदुषोऽपि श्रुतम् ।
 [Ba s Ba s (for ह)]

35 Śi alleg for 35 (cf v l 34) —^a) Śi V a
 Do Me ममितामि, Do असमाति (for असमाति) V हि
 (for व) Śi Do सद्योपि हि सुदूरे —^a) V a Do-s
 कश्चिद्, Ba Do वम् (for वम्) Ta-s Ga 'स Cr g t
 सद्य Cr g t as in text (for 'व) Do 'स सद्य
 (for कार्य) Śi V Ba-s Do वि सद्ये ह्यप —^a) Ba
 दुर्वा Ga कार्य (for दुर्वा) Śi V Ba Do कार्य
 (for कार्य) Do transp दुर्वा and सद्य, V a सद्य,
 Ts Ga-s 'स, Cr g t as in text (for सद्यसद्य)
 Ba-s कार्यसद्य Do सद्य कार्य न सद्य

36 Śi alleg for 36 (cf v l 34) Ga-s V transp
 36nd and 36nd —^a) Ba Do लय (for लय) Śi V a
 Do ते (for ह) —^a) Do [म] ऋण्डा (for [म] ऋण्डा) Śi
 V a Do सीतामभिभाषणे —^a) V a Ba-s Do om
 36^a - 39 Me om (hap) 36nd —^a) Ba Do
 स मनु Do [म] ऋण्डा (for व) —^a) Ts मन्त्राभिभाषणे
 (for मन्त्रि)

37 Śi alleg for 37 (cf v l 34) Śi V Ba-s Do
 om 37 (cf v l 36) = 5 2 37 —^a) Śi Ba Do-s स
 सलोचना Ga मन्त्रार्थम्, Cr g t as in text (for मन्त्र
 मन्त्रा) Do-s Do विदुषो (Ts 'ते), Ts Me विदुषो,
 Cr g t as in text (for विदुषो) —^a) Śi Do वि
 पत्, Do 'व, Cr g t as in text (for विदुषो)
 —^a) Ga दूतम्, Cr g t as in text (for दूतम्)

38 Śi alleg for 38 (cf v l 34) Śi V Ba-s
 Do om 38 (cf v l 35) = 5 2 38 —^a) Śi (transp
 also) अर्थोपपत्तेर, Do मन्त्रार्थोपपत्तेर, Do मन्त्रोपपत्तेर
 (acc) (for मन्त्रार्थोपपत्तेर) Do मन्त्रि (for मन्त्रि) —^a)
 Ga हि (for [म] ऋण्डा) Śi Ba Do-s सीता वा Śi 'व्यप
 Di-s 'ता वापि, Cr g t as in text (for निश्चितापि)
 —^a) Ba Do मन्त्राणि Do-s पारयति (for मन्त्राणि)
 Do-s om हि (subst)

इति स बहुविधं महाप्रमाणं ।

अतिविधेः प्रमदान्नेसमाधये ।

मधुरमयितं जगत् पश्यं

दुर्मयितान्तरमास्थितो हनुमान् ॥ ४४

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे अष्टमोऽध्यायः ॥ २८ ॥

२९

एवं बहुविधां चिन्तां चिन्तयित्वा महाकविः ।
संभवे मधुरं वाक्यं वेदेहा व्याजहत् ह ॥ १

राजा दक्षरघो नाम रघुकुञ्जरवाजिनाम् ।
पुण्यश्रीलो महाकीर्तिर्नुरासीन्महापराः ।
चक्रमूर्तिकुले जातः पुन्दरसमो यते ॥ २

44. *Ms illeg for 44 (cf v l 43) —* V: Ds om स B: बहुविधे, B: चक्रमूर्तिकुले, Ds स बहुविधाय (for स बहुविध) Ts महाप्रमाणे (for "कुञ्जरो") —^a S: Ds-1311 मधुरमये, Ns V B Ds मधुरमये, Cm g k t as in text (for अतिविधे), Ds प्रमादम् (for प्रमाद) S: B: Ds as Ts अतिविधे —^a Ts Cr जगत्, Cm g as in text (for जगत्) —^a Ds Gs मास्थितो (for मास्थितो) S: Ns V B Ds निरालम् B: "वेद", Ds "वेद" रमयितो S: Ds 23011 व्याजहत् (for हनुमान्) Gs Cm अतिविधेति दीर्घमात्रा न्य १. So also Cr g k t Gs

Colophon — *Sarga name* S: Ds 23 हनुमद्विराज, Ns V: B Ds हनुमद्विराज, Vs हनुमद्विराज, Ds सीता-समापन प्रति हनुमद्विराज (Ds "हनुमद्विराज") Ds कथावर्णन हनुमद्विराज — *Sarga no* (figures, words or both) Ds 23111 om, S: 26 Ns Ds 2 Ds Ms 29, Vs Ds 2-2 T G Ms 230, Vs 20 B: 23 (as in text), Ds Ds 32 — *After colophon* Ds concludes with राम G with श्रीरामायणम्

29

Ns illeg for 2312 29 (cf v l 523 43) Ms begins with श्रीरामायणम्

1 ^a S: Vs B: Ds 23 वृद्ध, B: 23 वृद्ध (for वृद्ध) S: Ds 2311 बहुविध चित्र Ns V B Ds 23 बहुविधचित्र (for "चित्र" स्थित) —^a Ts चिन्तयितो, Gs as in text Ds 2311 स [D: म] जगत् वाक्य, Ds "मति" (for महा कवि) S: Ds 23 निरालम् वाक्य — *After 2nd*, Ds 23 2311

642^a सुप्रसन्न वाक् भोक्तुं राक्षसीषु महापति ।
[Ds प्रकाश च (for लाड लाड)]

—Ds cont

643^a एवं बहुविध चित्र नावच्छिन्नवरीह स ।
वाक्पुष्पं स्थिता सीता वृद्ध स वृद्धवृद्धम् ।
स्वयमेवेव पाशान् भीष्मा वैवैविध्यात् ।
राक्षसी यद्विषा वेष्टय मायाय दक्षिणा ।
राक्षसी वृद्धिषा विविधा निष्पन्नात्मनाम्ना । [5]
वपुषु कृतान् विद्वत्पुत्राभिरुत्तमम् ।
उरुषा यद्विषा वृद्धात्मनाम्ना मन ।
वाक्पुष्पवृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु ।
तत्त वा चक्रिषा भीष्मा वेष्टय वृद्धात्तु ।
दिश वाक्पुष्प वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु । [10]
तत्त वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु ।

[(1 8) Note hiatus between the two halves]
—^a S: Ds प्रकाश, Ds वृद्ध (Ds लाड), Ds Ms वृद्धात्तु, Cm g k t as in text (for वृद्धात्तु) Ns V B Ds वृद्धात्तु (Ns Vs स, Ds वृद्धात्तु) (Ds "वाक्पुष्प") Gs वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु ।
(D: वृद्धात्तु वृद्धात्तु) Ds "वाक्पुष्प" वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु वृद्धात्तु ।
So also Cm g k t —^a Ns V B Ds सीताया (for वेदेहा) S: Ds 2311 Ts स, Ns V B 23 Ds वृद्धात्तु, Gs वृद्धात्तु, Ms च (for G)

2 ^a S: Ds वाक्पुष्प, Ds Gs वाक्पुष्प, Ns V B Ds वृद्धात्तु वृद्धात्तु — *S: Ds 2311 transp* —^a and —^a Ns V B Ds वृद्धात्तु (Ds वेद [mān]) [D: [mān] also] "वृद्धात्तु", Ds 23 वृद्धात्तु, Ms 23 वृद्धात्तु ।
राक्षसी (for वृद्धात्तु) Vs B: वृद्धात्तु, Ds वृद्धात्तु — *After 2nd*, Ms 23

५-५-५७
५-५-५८
५-५-५९

ममोक्षेन कश्चि न हि मेवेति विद्धि ।
दोक्षेन दक्षिणं च पश्चिमोक्षम् ।
सुखं हि मे गच्छति ममोक्षेन विद्धि ।
मेवेत्युक्तं तस्मात्तद्विद्धि ॥ ५ ॥
उहं हि तन्मात्रं ममोक्षेन
मेवेति विद्धि तन्मात्रं विद्धि ।
विदितं तन्मात्रं ममोक्षेन
मेवेति विद्धि तन्मात्रं विद्धि ॥ ६ ॥

ममोक्षेन ममोक्षेन विदितं
दोक्षेन दक्षिणं च पश्चिमोक्षम् ।
सुखं हि मे गच्छति ममोक्षेन
मेवेत्युक्तं तस्मात्तद्विद्धि ॥ ७ ॥
उहं हि तन्मात्रं ममोक्षेन
मेवेति विद्धि तन्मात्रं विद्धि ।
विदितं तन्मात्रं ममोक्षेन
मेवेति विद्धि तन्मात्रं विद्धि ॥ ८ ॥

॥ ५ ॥ ममोक्षेन ममोक्षेन विदितं तन्मात्रं ॥ ६ ॥

३१

तामत्रनीमहासेना हनुमान्कृतवात्मकः ।

शिरस्त्रलिमावाध मतिं मधुरया भिन्ना ॥ १

का नु पद्मपलाशश्री छिट्छेयमेयासीति ।

हुमस्य श्यामालम्ब्य तिष्ठति त्वमभिन्दता ॥ २

किमर्थं तर नेताम्या सरि सरति शोभन्म् ।

पुष्टीरुपलाश्याम् विपरीणमिन्दम् ॥ ३

सुरावाप्तसुराणां च नायकन्धस्तम्बम् ।

यक्षणां रिन्ताणां च रा त्वं भ्रमि मोभने ॥ ४

वा त्वं मरसि रुद्राणां मर्यां या ररानने ।

वक्ष्यां या ररसोहे देवता प्रतिभाषि मे ॥ ५

Colophon.—Sarga name Śa Ds सोताजु (Ds "स")
चिह्न Śa Ds सोताभवि (B "स") Śa Bs Ds सोता
समोद (Bs "सोद") Vs Ds सोतासमोद, Ds Ds सोता
समापण (Ds "ण") Ds 11 सोताविमोदित —Sarga no
[figures words or both] Śa Ds 13011 om
Śa 28 Śa Bs Ds 30 (as in text) Vs 21 Bs 29
Bs 33 Ds 11 T G Ms 32 Ms 31 —After
colophon G concludes with श्रीरामाय नम्

31

Valleg (for Sarga 31 (cf v1 3 303) Śa begins
with Śa Ms with श्रीरामाय नम्
Before 1, Ts 118

659* शब्दा सहसा सदा विह्वला निवपन्ना ।
परिक्षिप्य समन्तात् विद्राव्यमुपागता ।
राजु ये हिमसुखासु खेला भर्तृद्विदे रणा ।
विह्वल्य कृण्वन्नाम प्रयुज्यते वृत्तं शिला ।
प्रतिपत्तयपदा हि मेमिली वापरात्मना । [5]
तदा सा हीमती वाया मर्त्युर्निपद्यति ।
अयोध्यादि तद्वय भवेत्तदा तदा वि ५ ।

[Cf 556 75-74 (including last 3) ul Star
passage]

—Ts cont while Ds 1-3 Ts 3 G Ms 118 before 1

660* सोऽस्मीदे हनुमत्सद्विद्रावप्रक्रियतः ।

विमोक्षयेत् कृण्वन्नाम विपरीणमिन्दम् ।

[(1 2) Gs मर्त्युर्निपद्यति (for मर्त्युर्निपद्यति)
Ms विद्रा (for विद्रा) —(1 2) Ds वेप (for वेप) Gs
विमोक्षयेत्, Ms विमोक्षयेत् (for the prior half)]

1 Ts transp "and " —" Śa Ds 13011 तुलसी-
दास, Ds मर्यादा (sc), Ds मर्यादा (for मर्यादा) Śa
Vs B Ds मर्यादा (Vs Ds "मर्यादा) मर्यादा (for मर्यादा)
(D "मर्यादा) —Ts Gs om 1" —" B Ds 13011
मर्यादा (for मर्यादा) Śa Vs B Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा)
Śa Vs B Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा) Śa
व विपरीणमिन्दम् (for मर्यादा) Śa
व विपरीणमिन्दम् (for मर्यादा) Śa

2 " Śa Vs B Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा) Śa
Ms in text (for मर्यादा) Gs Ms मर्यादा (also मर्यादा)

विह्वलादि (for मर्यादा) Śa Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा)
Bs Ds मर्यादा (Bs "मर्यादा) मर्यादा (for मर्यादा)
—" Śa Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा) Ds 13011 मर्यादा
(for मर्यादा) Śa 13011 Bs Ds 13011 Ms मर्यादा
Bs Ds मर्यादा (sc) (for मर्यादा) —" Ts transp
2" and 3 —" Śa मर्यादा (for मर्यादा)
—" Ds Ts मर्यादा, Ts Gs 13011 मर्यादा (for मर्यादा)
Śa Ds 13011 Ms मर्यादा (for मर्यादा) Śa
मर्यादा (for मर्यादा) Ds मर्यादा (for मर्यादा) Ds
मर्यादा (for मर्यादा) —" For 2" Śa Vs B
Ds मर्यादा

611* तुलसीदासमर्यादा विह्वलमर्यादादि ।

[B Ds मर्यादा (for मर्यादा) Vs B Ds (for मर्यादा)]
मर्यादा मर्यादा (for the post half)]

3 Śa transp 2" and 3 —" B Ds मर्यादा (sc)
(for मर्यादा) —Ds (reads 4 after 9) om (hapl) from
Dm 1 up to मर्यादा 5 —" Ds मर्यादा Ds मर्यादा (for
मर्यादा) Ds मर्यादा (for मर्यादा) Vs B मर्यादा Ds मर्यादा
Ds मर्यादा (for मर्यादा) Gs मर्यादा मर्यादा
दादा । मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा —" Ms मर्यादा
Bs Ts Gs मर्यादा (for मर्यादा) —" Vs
मर्यादा, B Ds मर्यादा (for मर्यादा) (for मर्यादा)

4 Śa 13011 Ds om 4 Śa Śa Bs Ds 13011
read 4 after 9 Ts transp 4 and 5 —" Ds om
(hapl) मर्यादा Ds 13011 Ms (also) मर्यादा (for मर्यादा)
—" Bs मर्यादा (for मर्यादा) —" Bs Ds 13011 Ts Ms
मर्यादा (for मर्यादा) —" Śa Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा)
Gs मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा
मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा
Gs मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा

5 Ds om up to मर्यादा 4 (cf v1 3) Ts transp
4 and 5 Gs transp "and " —" Bs मर्यादा
(for मर्यादा) —" Ds मर्यादा (for मर्यादा) —"
Śa Śa Vs Bs Ds 13011 मर्यादा (for मर्यादा)
Ds मर्यादा मर्यादा मर्यादा मर्यादा —" Bs मर्यादा, Ds
Gs 13011 मर्यादा मे (Gs Ms मर्यादा) —After 5, Ds
13011 660*

ममा द्रष्टव्यं तत्राहं राघवस्तु निवेद्यते ।
 श्रुत्वा मातुषान्भोगान्मर्षशामममुद्विही ॥ १३
 तत्तुल्योदये सौ राघवेनेक्ष्यारुणन्दनम् ।
 अभिषेचयितुं राजा सोपाप्यस्यः प्रचक्रमे ॥ १४
 तस्मिन्नाभिषमाणे तु राघवस्यभिषेचने ।
 रौद्रेयी नाम भर्तार देवी उचनमत्रात् ॥ १५
 न पित्र्यं न राज्ञ्यं प्रत्यहं मम भोजनम् ।
 एष मे जीवितस्यान्तो रामो यद्यभिषिष्यते ॥ १६

Gr सीता राघवा च रामश्च —^a) Da वही (for राघवा)
 S: रामश्च सङ्घीय विषा ॥ Cv सीता च राघवश्च गोपस्यद्
 प्रसिद्धी । So also Cr m 1 ॥

13 *) Si [जा]म, Cr g an m text (for [ख]ह)
 S: Si De m 1111 दामराङ्गात् पुत्रा, Si Vs B De
 वसिष्ठा वसिष्ठैश्च (Si De "क व, Vs "देख), De सख्यसङ्गा
 द्वा पुत्रा (hymn) —^a) B: शत्रुस्य (for राघवस्य)
 १४ Cv: तत्राभिमिति ॥ तत्राभ (Cr "वि चत सख्यह) ॥
 Cr द्वादास ममा द्वादश ममाभ्याम् । अत्यन्तयोगो विरोधा ॥
 —^a) B सर्वयोग, Cr सर्वयोग, Cr g as m text (for
 पराङ्मान) Si De: पञ्चासह, Si De m 1111 पञ्चासह,
 Cr g as m text (for तस्यहिली) De कला रामेय शक्ति
 —After 13 Si m

667* राघवस्य हृत्पदस्य रजितंरश्मिपद्मम् ।

14 *) T Mi r तत्र (for कान्तु) —^a) Si Si De 11
 राघवे च De राघवम् Cr राघव (for राघवेय) Si De m 11
 [ह]स्वाङ्गमहत् —^a) De अतिरिचिचिचि —^a) Si Si
 De m 1111 [५]करोमति (for प्रचक्रमे) —For 14, Si
 Vs B De subst

668* तद सख्यसङ्गादुर्ध्वं गम्यमानं तस्मिन् ।

राघवेनेक्ष्यारुणन्दनं सादात्तं सपुत्रोदितम् ।

[(1 १) De सख्यसङ्गा १२ भाग्यवा शक्ति (for the
 post half) —Si om 1 2 —(1 २) B: तत्रा, B:
 (with hiatus) तत्रा (for तत्रा)]

15 *) De Ts अतिम्, Cr g as m text (for अतिम्)
 De सख्यसङ्गा De सा विषयान् De m १५, De [ह]र
 (for तु) Si Vs B De उर कर्तार्याये सु (De "विषु)
 —^a) Si तु रघ (for ताम) —^a) Si Vs B De m ११११
 (for देवी) ॥ Cr नाम प्रसिद्धमिदमे ॥

16 *) Si Si De m 1111 विजा (De जीया) वि च
 व्याप्ति, Si Vs B De न राघवे म च मोदयेह —^a) Si मृत्
 B: प्रपू, De m प्रपू (for प्रपू) Si De m १५
 हन, B: मृत् De m ११११ (for मृत्) De साधन (for
 भोजनम्) De m १५ च विजा करोमह ॥ Cr मोचयितव्य

यच्छुक्ते तस्या राघवं ग्रीत्या नृपनिमत्तम् ।
 तत्रैव दितव्यं राघवं यत्नं मञ्जु राघवः ॥ १७
 न राजा मत्तमान्देव्या गदानमनुमान् ।
 मुमोह यत्नं श्रुत्वा रौद्रेय्याः स्तम्भप्रियम् ॥ १८
 ततस्तु व्यभिगे राजा मन्यवर्मे व्यग्रम्वितः ।
 ज्येष्ठे यत्रास्तिनं पुत्रं हृत्पदस्यमवाचत ॥ १९
 स पितुर्नचनं श्रीमान्नाभिषेचनार्थं प्रियम् ।
 मनसा पूर्वमाभाय वाचा अतिमूर्हतस्म ॥ २०

हृत्पदस्य सख्यसङ्गादुर्ध्वम्, Cr g सुपुत्र इति भोजनम् ।
 (Cr कर्तुं सुहृ) ॥, Cr मम मोदयमित्यत्र प्रपू
 पदो ॥ —^a) De न (acc) (for म) —^a) De राघवस्य
 (acc) (for राघवे यति) Si Vs B De transp राघवे
 and यति

17 *) Si १२ B De m ११११ वृत्तं तु (Si De: हृत्,
 B: री, De मे) De सुपुत्रे तु (for वृत्तम्) Si De
 पुत्रा (for राघवा) B: पुत्रे, De यति (for राघव) —^a)
 De म नृपनिमत्तम् —^a) Si alleg (for १७^a —^a) Si De
 उच्ये न, Si m १२, De राघवम् De उच्ये न, De उच्ये
 (for उच्ये) Ts अतिम् (for न विषय) Si १२ B
 De उच्ये (Si De: "वैवा) शिष्य देह्य, Cr उच्ये शिष्य
 यति (acc)

18 Si transp "and " —^a) Si Vs B De
 दक्षायाम्, De सख्यसङ्गा (for सख्यसङ्गा) —^a)
 Si Vs B De सुपुत्र (for वृत्तम्) —^a) Si १२ B
 De तु हृत् (for हृत्) De वृत्तम् (for अतिम्) De
 मृत्पद (acc)

19 *) Si Si १२ B: De m ११११ स, B: च, De m १
 Ts Mi r (for तु) De तद सख्यसङ्गा —^a)
 om १९^a—^a) Si सख्यसङ्गा, De m ११११ Ts g सख्य
 यति, Si सख्ये यति (for सख्यय) Vs सख्यसङ्गा
 B: सख्यसङ्गा, De सख्यसङ्गा शिष्य, Cr सख्यसङ्गा
 शिष्य —^a) Si alleg (for १९^a—^a) B: राघव (for
 तु) —^a) B: तु राघव, Ts राघव राघवम् (for हृ
 त्राम्यम्) De राघवस्य विषय —After 19 De m

669* रामो राम्यः च शिवा सखा देवममलात् ।
 यद्वन्दनमप्यहं देवि तच्च मूर्तिं ददायि त ।

20 De om २०^a Si alleg (for २०^a) (for both
 of v 1 १९) —^a) Si Vs B De Ts (with hiatus)
 सुखा (for शिवा) —^a) Si १२ B De राघवस्य मृत्पद
 (for १९) —For २०^a Si De m ११११ subst

670* अभिषेचयितुं राजा त्वया च यत्नं विदुः ।

अनन्दत महादाहस्तस्तां जनकस्तत्राम् ।
 सा चैनं भयविस्तता भूयो नैनाम्बुदैक्षत ॥ १२
 तं दृष्ट्वा रन्दमानं तु सीता शशिनिमानना ।
 अग्रनीदीर्घमुन्मृष्टस्य वानरं मधुसूक्ता ॥ १३
 मायां श्रविष्टो मापासी यदि तं राज्ञः स्वयम् ।
 उत्पादयामि मे भूयः संतापं तत्र शोभनम् ॥ १४
 एवं परित्यज्य रूपं यः परित्राजस्वरूपधृत् ।
 जलस्थाने मया दृष्टस्ते स एवाग्निं राज्ञः ॥ १५

उपनामकृशां दीनां कामरूप निघात्वर ।
 संतापयामि यां भूयः संतापं तत्र शोभनम् ॥ १६
 यदि रामस्य दूतस्त्रमागतो मद्रमस्तु ते ।
 पृच्छामि तत्रो हरिश्चेष्ट विषा रामकृपा हि मे ॥ १७
 गुणाश्रमस्य कलय त्रियस्य मम वानर ।
 चित्तं हरिमे मे मांभ्य नदीकृतं यथा रवः ॥ १८
 बहो सशस्त्र सुयता याहमेवं चिराहता ।
 प्रेषितं नाम पश्यामि राघवेण वनोत्थम् ॥ १९

G 3 31 18
 D 5 34 20
 L 1 28 27

मधुसूक्तो हति । अग्रे स श्रविष्टो ॥ —After 11, Si: 108

682* तत्रो हनुमन्निघात्तत्रोहोय अन्तः ५५ ।
 while Da: Te: Ga: M: 108

683* हनुमायि हु तातो ॥ दृष्ट्वा मयमेक्षितम् ।
 [Te: Ga: Ma: कृपाते, (for 'तो')]

12 Si: Va: Li: Da: om 12 (cf v1 5) —* Si:
 Da: अवदात(Da: 'तु'), Da: अवित्त (sic) (for अवित्त)
 —After 12nd, Si: 108 (sic)

684* दौग च आपतः ५५ नृपय प्रलयमिवम् ।
 मा देवि वैपीनां हुह नाई याः पित्त राघव ।

—* Da: [द]ह, Da: [द]ह (for [द]ह) Si: Da: 12
 Te: Ga: Cm: सज्जा Cg as in text (for 'मि')
 —* Si: वाणाभुदैक्षत, Da: वैराग्यवैदय च, Da: वैराग्यवैद
 (Da: वैद)अवत, Da: वैराग्यवैदय, Te: वैराग्यवैदय (for
 वैराग्यवैदय)

13 * Da: दृष्ट्वा त (by transp) Si: Da: 12 च
 (for तु) Si: Va: Si: 14 Da: वदमानं तु त दृष्ट्वा, Si: इति
 त दृष्ट्वा प्रान्त (meta: cause) —* Ba: दृष्ट्वा (for सीता)
 Si: Da: 12-13 च, Si: पप (for सति) —* Si: दृष्ट्वा
 सज्जा, Ga: सुपुत्राय (for 'सुपुत्राय') Si: Si: Da: 12
 इतर (Si: 'म'), Da: [म]हर (for सता) Si: Va: B: Da:
 दौर्गन्ध्या च (Da: वि) नि घटय बाहर वज्रवज्रमिवम्

14 * Si: Da: 12 माया (for माया) Da: 12 मायायि
 (for 'मि') Si: Va: B: Da: मायायि (Ba: 'रूप') रामाजित,
 Ba: रामाजितसुपुत्राय —Da: om 14th - 35th —* Da: वा
 (for तं) —After 14th, Da: reads 16th —Da: om
 14th —* Si: Da: 12 उत्पादयामि, Si: Va: B: Da: 12 सज्जा
 (for उत्पादय) —Si: Si: Va: B: Da: 12-13 मा (for मे)
 —* Si: Da: B: Da: 12-13 सज्जा, Cg as in text
 (for सज्जा) Ba: Ga: त त (for तत्र) —After 14,
 Si: 108

685* नृप मि हनुतो कश्चिद्वया १६ कथते पदम् ।
 मा यथासिद्धिं यानीहि न निर्विषये वर जनेवः ।

15 Da: om 15th (cf v1 14) Si: Va: B: Da: Ga:
 om (hapl) 15-16 —* Si: हर (hypom) Da: स्ते
 (sic) Te: स्ते (hypom) Va: Ck: म, Cg as in text
 (for स्ते) Da: च, Da: ह, Ma: ह (for व) —* Si:
 Si: Da: 12-13 Te: Cg: Te: स्ते, Da: Te: Ga: Ma: 'दृष्ट्वा'
 (for दृष्ट्वा) —* Si: स त्वम् (by transp) Si: Si:
 Da: 12-13 Te: दृष्ट्वा हि (for दृष्ट्वा) Si: Da: 12 सज्जा
 (for सज्जा).

16 Si: Va: B: Da: Ga: om 16 (cf v1 15) —*
 Si: जे जे (for दृष्ट्वा) —* Si: दृष्ट्वा, Da: दृष्ट्वा (for
 दृष्ट्वा) Si: Da: 12-13 Ma: निघात्वर —Si: Da: om
 16th - 18th Da: reads 16th after 14th —* Si: Da:
 च चेतिहीरोति नृप —* Si: Da: 12-13 Te: Ma: सज्जा,
 Da: मयस्व (for सज्जा) Ba: Ga: पित्त च तु (for तत्र)
 —After 16 Da: 17 S: 108

685* अथवा नन्देव हि यन्मया परिकटितम् ।
 मयस्ये हि मय प्रीतिदत्तता उप दृष्ट्वा ।

[1 2] Da: दृष्ट्वा (sic) (for वर) Da: सति (for वर)
 —[1 2] Ga: च त्व, Cg as above (for 'म')]

17 Si: Da: om 17 (cf v1 16) Si: Da: om
 17-18 Da: om 17-18th —* Si: Va: B: Da: वप
 (for वरि) —* Da: स्वागत (for वागतो) —* Da: कथा
 कथय रामस्य

18 Si: Da: om 18 Si: Da: 12-13 om 18th (for
 III except Da, cf v1 16 and 17) Da: repeats 18
 after 19 —* Da: मूयो (for सौम्य) Si: Da: 12
 चित्तं विहीरोतिनाय (Da: 'ले पाय') —* Si: Va: Da: 12
 द्यामसा (Da: 'स' (sic)) Ba: दृष्ट्वाय, Da: दृष्ट्वाय
 Da: सज्जा (for यथा स) —After 18, Si: Va: B: Da:
 read 22

19 * Da: मायै (for बहो), Ba: Da: मुनिगा Da:
 तु निघ (for मुन्या) Si: Si: Da: मयो यन्मया मुनयो
 —* Da: 12-13 Ga: नृप (for नृप) Si: Da: रिवा दृष्ट्वा Si:
 Ba: Da: निघात्वा Va: Ba: Da: निघात्वा, Ba: Ga: निघात्वा,

G 5 31 29
H 5 34 21
L 5 28 18

स्वप्नेऽपि यदहं शीरं राधयं सहस्रमम्भम् ।
पश्येयं नागसीदयं स्वप्नेऽपि मम मत्सरी ॥ २०
नाहं स्वप्नमिमं मन्ये स्वप्ने दृष्ट्वा हि वानरम् ।
न शम्भोऽभ्युदयः प्राप्तुं प्रपन्नमभ्युदयो मम ॥ २१
किं तु स्याच्चित्तमोहोऽथ भेदात्तमसिस्तिरयम् ।
उन्मादको विकारो वा स्यादियं मृगदम्भिका ॥ २२
अधरा नापह्नुमादो मोहोऽप्युन्मादलक्षणः ।

संतुच्ये चादभ्युदयानमिमं चापि वनौत्थम् ॥ २३
उत्प्रेतं बहुधा सीता संघर्षार्थं बलात्मम् ।
रथगां कामरूपतान्मेने तं राक्षसाविषम् ॥ २४
स्तां बुद्धिं वदा कृता सीता सा तनुमध्यमा ।
न शक्त्याबद्धाश्व वानरं वनकात्मजा ॥ २५
सीतायामिन्नितं बुद्धा हनूमान्माहतात्मजः ।
श्रीगानुहर्षैर्चनेस्तदा तां संघर्षयत् ॥ २६

Ba विर वयो, Da २ B1: विर वय, Da २० बुता, Da युता हता,
Ck t as in text (for विशदता) —^a B1 Va B1-2 Da
तामि, B1 ला हि, D1 लेन, D1: B1 वानु, Ck t as in text
(for वान) —After 19^a Da erroneously repeats 19^a
—^a S1 D1 11 वनौत्थ —After 19 Da repeats 18

20 ^a S1 Da हि (for ३वि) D1 वद् (for वरि)
B1 Va B1 Da राम, D1 वीर (for वीर) —^a B1 B1
पश्येद्, B1 D1 पश्येय, B1 पश्यमि (for रायव) —^a
B1 वा (for न) S1 B1 Da २०११ विप्रेदय, B1 विपारीय
(for [न]वसीदय) B1 Va B1 D1 जोवेन (B1 ^aमिनि
(Va ^aमि, B1 २० ^aमि) पश्यते) —^a S1 B1 D1
मम न, Va B1 D1 हि (B1 २०) मम, T1 [5] व मम, Ck
as in text (for ३वि मम) D1 मोहन, D1 वल्लि (acc)
(for मत्सरी)

21 B1 Va B1 D1 read 21 after 20 —^a B1 B1
D1 सहो, १२ सह (for सह) १२ G1 दृद् (for दृम)
—^a B1 D1 दृष्ट्वा (D1 ^aदो) (for दृष्ट्वा) V1 B1 D1 च
(for हि) B1 D1 वानर —^a D1 वानरयो V1 मात
(acc) D1 10 मात (acc) (for मात) —^a S1 १२ वानर,
T1 G1 B1 १२ विपक्ष (for प्रपन्न) G1 [न]मिच्छे, Ck as
in text (for [न]मिच्छे) S1 B1 Va B1 D1 २०११
ममा D1 महद्, B1 ममा (for मम)

22 ^a S1 B1 Va B1 D1 २०११ तु मे, B1 २ D1 तु
मे (for तु मात्) D1 २० सन्नेहो (for मोहोऽपि) —^a
D1 व्याहृतो (acc) (for वानरमि) D1 स्वय D1
T1 स्वय (for विपक्ष) B1 १२ B1 D1 वर मात (B1 D1
वा मत्) मिच्छा (१२ ^aमम), D1 अवेदा वानरमम —^a B1
om 22^a-23^a —^a S1 B1 Va B1 D1 २०११ उन्मादो
वा (for उन्मादो) —^a S1 D1 वेय, D1 २०११ T1
मम (for ह्य)

23 B1 om 23^a (cf v1 22) —^a B1 D1
मोहादि, B1 D1 २०११ मोहो हि, B1 मोहो हि, Ck as in
text (for मोहोऽपि) B1 D1 २४ लक्षण B1 मोहा
दुःसावजनम्, D1 मोहो वसाव सहस्रम् (acc) —^a B1
सरोज, B1 सरोहि, B1 प्रपन्नो, Ck as in text (for
सुप्रे) D1 २०११ वा (for वा) D1 २०११ वा प्रपन्नमम्
—^a S1 in either cont as in text (वेय D1 हि

(for ह्य) D1 लोक (acc), D1 ११ वारि (for चापि)
D1 ११ वनौत्थ (acc)

24 ^a S1 D1 बुद्धा (for सीता) —^a V1 B1
राक्षस, B1 राक्षसी (acc) (for राक्षसा) S1 D1 स्वया,
B1 १२ B1 D1 ११ G1 स्वयिवाद् (for स्वयाद्) —^a B1
om 24^a-26^a —^a S1 D1 स्वये, D1 स्वय (acc) (for
वेने) V1 B1 २० वायराधिप T1 राक्षसेव (for राक्षसा
विषम्)

25 B1 om 25 (cf v1 24) B1 repeats 25^a
after 25 B1 Va B1-2 D1 transp ^a and ^a
—^a S1 B1 (first time) D1 ११ द्म S1 G1 ल,
D1 २०११ (for लदा) B1 D1 वरीक्षी कपिलेय B1 ली
बुद्धि, तु लदा कृत्वा —^a D1 वा सीता (by transp) G1
सीया बु (for सीता ला) G1 वनकात्मजा (for वनुमध्यमा),
B1 (second time) १ Va B1-2 D1 वैदेही वायवमवीय
—After 25^a, B1 (after 25^a [1]) १ Va B1-2 D1
ins while D1 ins after 25

687^a अनुमारे कपिलेय भूयो मे वनुमईति ।

वया रामरप वृद्धरप वानरौ वनौत्थम् ।

[(1 1) D1 वनुम् (subc) (for अनुमारे) B1 B1
D1 भूयो वनुमईति B1 ^aमम (for the post half)
—(1 2) D1 B1 D1 वय (for वया) B1 Va D1 व राम
(for रामव) D1 वय वया वनेव (for the post half)]
—Thereafter B1 cont

688^a समुद्रपथे वरे वारे रामन वा वद पश्येत् ।

—^a S1 D1 विशालो लदा भूयो B1 D1 २० विशाल (B1
^aमम) ले लदा (D1 ११ वा ला) भूयो, B1 Va D1-2 D1 वरिहा
सरोजो भूयो, D1 २ व प्रतिपारदद्वयो

26 B1 om 26^a (cf v1 24) —^a S1 D1 सीता
वायव मर बुद्धा B1 Va B1-2 D1 सीतापादद्वय (B1 Va
^aमम) मृत्वा D1 सीतापादद्वय बुद्धा D1 ११ सीता
सरोज वदुद्धा D1 सीतापादद्वयुक्त स D1 २ ^aमम सीता
मिच्छा बुद्धा —^a S1 D1 दृष्ट्वा (for माहतात्मजा)
B1 Va B1 D1 वायवुक्त प्रपन्नम् —^a D1 B1 वया
D1 वनेव (for लदा) D1 ११ T1 G1 B1 G1
सदृश्यम् Ck as in text S1 वनेव प्रपन्नम्, B1

G 5 31 34
J 5 34 34
L 5 28 34

लक्ष्मणश्च महोत्तमः सुविमानन्दपर्वतः ।

अभिग्राह्य महाराहुः सोऽपि कौशलमवग्रीह् ॥ ३३

रामस्य च सखा देवि सुग्रीवो नाम वानरः ।

राजा वानरमुत्प्लाना स त्वा कौशलमवग्रीह् ॥ ३४

नित्यं स्मरति रामस्त्वं रामसुग्रीवः सलक्ष्मणः ।

दिष्ट्वा त्रीपतिं वैदेहि राक्षसीं च मातुला ॥ ३५

नचिराद्रक्ष्यसे रामं लक्ष्मणं च महामुचम् ।

मध्ये वानरकोटीनां सुग्रीवं चाभिर्वातसम् ॥ ३६

वहं सुग्रीवसचिवो हनुमान्नाम वानरः ।

प्रतिष्ठो नमसि सङ्गां लहयित्वा महोदधिम् ॥ ३७

कृत्यं धूर्तिं पदन्त्यां रामस्य दुरात्मनः ।

त्वां द्रष्टुमुपयातोऽहं समाश्रित्य पराक्रमम् ॥ ३८

नाहमस्मि तथा देवि यथा मामगच्छसि ।

निशङ्का त्यज्यतामेषा अदृष्ट्य वदतो मम ॥ ३९

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे द्वारिणः सर्गः ॥ ३२

Ds उप (for हृह) —^a Ds वद (for वद) Ns Vs
Rs Ds सोऽपि (for दु सपि) Bs सोऽपि सपिचोमेर
—^a Ds सखा G Ms स खा (for स खा) Ss Ns
Bs Ds Ds ३३ कौशलम्, Gs कुशलम्, Bs स खा
वाच्यमप्राप्य

33 Ds om (hapl) 33-34 Ds ३३ transp 33
and 34 Gs Ms transp ^a and ^a —Bs om
33^a —^a Ns Bs ३३ G Ms नति (for [आ]नत्)
Ds वपिता (sic) Gs नवेन (sic) (for वपेन)
—^a Ms लेखा (for खा) —^a Ss Ns Vs Ds
Ds ३३ ३३ Ts Gs Ms ला, Ds ३३ खा (for सपि) Ss
Ns Ds Ds ३३ ३३ कौशलम्, Gs कुशलम्

34 Ds om 34 (cl v) 33 Ss Ds om (hapl)
34 Ds ३३ transp 33 and 34 Gs Ms transp ^a
and ^a —^a Ns रामस्य Gs रामस्य सु (for रामस्य
स) Ns Ds Ds ३३ वीर (for देवि) Vs Ds सखा
—^a Ns Vs Bs Ds वीर्यम् (for वीर्य) —Vs om
34^a —After 34^a, Ms om

694^a सुग्रीवो महापुत्रः ।

किञ्चिन्नाया पति प्रीत्याह-

—^a Ds Gs Ms खा (for खा) Ns Ds ३३
कौशलम्, Gs कुशलम्, Ds स खा पादौ नालयति

35 ^a Ds खरति (for खरति) Ss Ds स (Dd ना
[पि]) नाले, Ns Vs Bs Ds ३३ मे राम, Gs काकुलम्
(for रामस्य) —^a Ss Ds ३३ सुग्रीवम् (for
सुग्रीव) Ds सु (for स) Ns सलक्ष्मणम्, Ns
Vs Bs Ds Gs Ms सुग्रीव सलक्ष्मणम् —^a Ns Ds
वीरति (sic) —^a Ds ३३ रामस्य वर वर

36 ^a Ds ३३ वचिह् Ns Ds ३३ नचिराद्रक्ष्य
पति —^a Ns Ds Ts Gs Ms वर (for वरम्) Ns

Ds Ds स Ds सु सुग्रीव सलक्ष्मण, Vs Bs ३३ सुग्रीव सह
सलक्ष्मण —^a Ss Ds मुच्य (for मये) —^a Ss Ds
३३ ३३ Gs स वीर्यम्, Ns स महापुत्र Ds वीर्यम्, Ds
Ts ३३ वचिह् Ns Vs Bs Ds वचिह् वचिह्

37 ^a Bs वचिह् (for सुग्रीव) —^a Ns Ds वीर
वचिह् (for वचिह्) Ds ३३ वचिह् वचिह् —After 37^a
Ss Ns Vs Bs Ds ३३ ३३ ३३

695^a वृत्तोऽहं रामसिद्धस्य रामस्याकिङ्करीण ।

त्यक्तकायमनुनाहो रामाः स्वयमपेक्षित ।

[(1 1) Ns Bs Ds [1] वि (for वि) —[(1 1) Bs
व (for व) Ns वि वि वि Bs Ds ३३ वि वि
सविता (for वचिह्) Ss Ds वचिह् वि वि (for the
post half)]

—^a Ds वचिह् (sic) (for वचिह्)

38 ^a Ss Ds वचिह् वचिह् (for वचिह् वचिह्) —^a
Ns वचिह् वचिह् वचिह्, Ns Vs Bs Ds वचिह् वचिह्
(Bs वचिह्) वचिह्, Ns वचिह् वचिह् वचिह् —^a Ss Bs
Ds ३३ ३३ ३३ वचिह् (for वचिह्) Ss वचिह् ३३ (111)
(for वचिह्)

39 ^a Bs सो (for स) —^a Ss Ns Vs Ds Gs
वचिह् Gs Gs ३३ ३३ ३३ (for वचिह्) Vs Bs Ds
वचिह् Ds वचिह् (for वचिह्) Bs Ds वचिह् —Gs om
39^a —^a Ds वचिह्, Ts वचिह् (for वचिह्) Vs Ds
वचिह् (sic) Ss Ds ३३ वचिह् वचिह्, Ns Bs Ds ३३
वचिह् वचिह् (Ns Bs वचिह् [archaic]) वैदेहि, Bs वचिह्
वचिह् वचिह् —^a Ss Ns Bs Ds ३३ ३३ वैदेहि (for
वचिह्) Ts वचिह् Ms च वचिह् (for वचिह्) Ns Vs Bs
Ds वचिह् वचिह् (Vs Ds ३३) मे, Ns वचिह् ना वचिह् ना
111 ३३ वचिह् वचिह् से Ds वचिह् वचिह् सम (sobm)
—After 39 Ns Vs Bs Ds ३३

एतदुक्तस्तु वेदेष्वा हनुमान्मास्तात्मवः ।

ततो राम यथातथ्यमाख्यातुमुपचक्रमे ॥ ५

जावन्ती वन दिष्ट्या भा वेदेष्टि परिपृच्छामि ।

भर्तुः कमलपत्राक्षि संस्थान लक्ष्मणस्य च ॥ ६

यानि रामस्य चिद्वाहि लक्ष्मणस्य च यानि वै ।

लक्षितानि विशालाक्षि वदतः शृणु तानि मे ॥ ७

रामः कमलपत्राक्षः सर्वभूतमनोहरः ।

रूपदाक्षिण्यसम्पन्नः प्रद्युतो वनरूपात्मजे ॥ ८

(for लीलाङ्ग) —^a) Gs कथयतु कथ बाहुर —After 4
D₁ 123

699^a हृदयदाक्षि मुखयानि वाक्पदाणि वक्ष्यन्ते ।

8 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 5 (cf
v 1 4) —^a) D₂ Gs स (for तु) N₂ Vs D₂ 23
D₁ हनुमावेदेष्वा M₁ पञ्चामन (for मातृन्^a)

6 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 6 (cf
v 1 4) —^a) D₂ 11 जगन्मा M₂ जगन्पते (for जगन्तो)
T₁ Gs M₁ पति (for वर) D₂ जगन्पति वाम, D₂ जग
मालाणि (for जगन्तो वर) S₁ D₂ वेदेष्टे (for दिष्ट्या
मा) N₂ Vs B D₂ जगन्पति (B₂ ०^a ति) वाम M₂ वर^a
विष्ट्या —^a) S₁ D₂ विष्ट्या मा M₂ Vs B D₂ वर^a वर,
D₁ Gs वेदेष्टे (for वेदेष्टि) S₂ D₂ 11 परितुष्टते
(for ०^a ति) —D₂ om (hapl ?) 6^a —7^a —After 6
N₁ D₂ read 10^{ab} for the first time repeating it in
its proper place

7 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 7 (cf
v 1 4) D₁ om 7^{ab} (cf v 1 6) B₂ 8 om 7-9
D₂ om 7 —^a) D₂ 11 देवि (for वाहि) N₂ लक्ष्मणि,
V₂ हृदयानि N₂ D₂ 11 लिपानि (for विष्ट्याणि) T₁
विष्ट्यानि रामस्य (by transp) —^a) D₂ 11 मे (for वे)
—^a) D₂ T₁ हृदयानि, D₂ लक्षितानि (for लक्षितानि)
N₂ Vs विशालाक्षि सम्पन्नानि —^a) T₂ वै (for मे) S₁
N₂ Vs B₂ D₂ 11 तानि वै (S₂ B₂ D₂ 11 मे) वरु
वदत

8 D₁ missing (cf v 1 1) B₂ 8 om 8 (cf
v 1 7) N₁ illeg for 8 (cf v 1 4) B₂ om 8 9
—^a) M₁ सत्य (for मूत्र) S₂ N₂ Vs 11 हिते वर,
D₂ मनोरम (for मनोहर) D₂ ० पूर्वचन्द्रिमात्मन
—After 8^{ab}, S₂ D₂ 11 123

700^a गुणवन्शीलममय्य सर्वलोकेष्टिते वर ।

(D₂ स (for छिन्न) S₂ लक्ष्मणेन (for the
post hapl)]

9 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 9 (cf

तेजसादित्वयंकाया धृमया धृष्टिरीममः ।

वृहस्पतिसमो बुद्ध्या यशसा वासरोपमः ॥ ९

रतिता जीरलोद्भूतस्य खजनस्य च रक्षिता ।

रक्षिता स्वस्य वृत्तस्य वर्मस्य च परंतपः ॥ १०

रामो भामिनि लोभस्य चातुर्यस्य रक्षिता ।

सर्वादाना च लोभस्य कर्ता कारयिता च सः ॥ ११

अविग्वानचितोऽप्यर्थं ब्रह्मचर्यत्रते स्थितः ।

साधूनामुपकारकः प्रचारकश्च कर्मणाम् ॥ १२

v 1 4) B₂ om 9 (cf v 1 7 and 8) —^a) D₂ 11
(for [वा]दित) —^a) N₂ Vs D₂ सद्य हिते (for
धृष्टिरीमम —D₂ om 9^a—11 —^a) D₂ 11 123

10 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 10 (cf
v 1 4) D₂ om 10 (cf v 1 9) D₂ om (hapl)
10^{ab} N₂ D₂ read 10^{ab} for the first time after 6
repeating it here cf 5 29 6 —^a) S₂ D₂ 11 (29
peaks erroneously वरस्य वरस्य परास्य (for जीरलो
वस्य) —T₂ om (hapl) 10^{ab} —^a) Gs M₂ 11 [र]
रि (for व) N₂ (both times) Vs B D₂ (both
times) वर्मस्य वरि, D₂ नमकस्य च (for वरस्य वर)
B₂ om 10^a—11 —S₂ D₂ om (hapl) 10^a—11^a
N₂ Vs B₂ 11 D₂ om 10^{ab} —^a) D₂ जीरलोद्भूतस्य
D₂ 11 Gs स्वस्य वर (D₂ Gs वर) वर (for स्वस्य वरस्य)
—^a) Gs वरवृत्तस्य (for वर्मस्य वर) —After 10 D₂
read 11 and 10^{ab} resp

11 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 11 (cf
v 1 4) B₂ D₂ om 11 (cf v 1 10 and 9) S₂ D₂
om 11^{ab} (cf v 1 10) —^a) D₂ भाषिणि (for
भाषिणि) D₂ 11 सत्य T₂ 11 लोकात्मि, Gt as in
text (for लोकस्य) —^a) D₂ लोकोपमस्य (corrupt),
D₂ Gs M₂ चातुर्यस्य (for चातुर्यवर्षस्य) —T₂ om
(hapl ?) 11^a—13^a —^a) D₂ लोकात्मा (for लोकात्म)
—^a) S₂ D₂ 11 123 लक्षितानि Gt as in text (for
लक्षितानि) D₂ 11 (for व) D₂ 11 (for स) —For
11 N₂ Vs B₂ 11 D₂ subst. and read after 12

701^a गुणवन्शीलममय्य सर्वलोकेष्टिते वर ।
वर्मचक्रिणोद्भूतस्य खजनस्य च रक्षिता ।

[(1 1) B₂ 11 वाक् (for वाक्पदाणि) B₂ लोकात्मा (for
लोकात्म) B₂ च रक्षिता (for लक्षितानि) —D₂ om 1 2
—(1 2) B₂ वर रक्षिता (for रक्षिता)]

—Thereafter N₂ Vs B₂ 11 D₂ read 16^{ab}

12 D₁ missing (cf v 1 1) N₁ illeg for 12 (cf
v 1 4) T₂ om 12 (cf v 1 11) N₂ Vs B₂ transp
12 and 13 —^a) S₂ D₂ लक्षितानि, D₂ 11 लक्षित

स्वराज्यं प्राप्य सुग्रीवः ममानीय महाहरीन् ।
 त्वदर्धं श्रेयमाप्तुं दिशो दत्तं महाभोजनम् ॥ ५०
 आदिष्टा वानरेन्द्रेण सुग्रीवेण महौजसः ।
 अद्विराजप्रतीकाशः सर्गतः प्रस्थिता महीम् ॥ ५१
 बह्मदो नाम लक्ष्मीरान्धलिद्वन्द्वमहाभुजः ।
 प्रस्थितः कपिप्रादुर्लक्षिमाग्नरत्नमृतः ॥ ५२
 तेषां नो विप्रनष्टानां दिग्ये परितप्तमे ।
 भृशं शोकरितीतानामहोरागणा यताः ॥ ५३

ते ययं कर्मनिराशवात्प्रलम्पसामिहमेण च ।
 भयाच्च कपिराजस्व प्राणांस्त्यक्तुं व्यग्रमिताः ॥ ५४
 निचिक्षुः प्रन्दुर्गोभिः विरिप्रसन्नमानि च ।
 अनासाद्य पदं देव्याः प्राणांस्त्यक्तुं व्यग्रमिताः ॥ ५५
 भृशं शोकरिणे मयः पर्वदेत्यद्वन्द्वदः ।
 तत्र नाशं च देहि वाचिनश्च तवा वधम् ।
 प्रायोपदेशमयाकं मरणं च जटापुण्ड्रः ॥ ५६

U. 5 33 55
B. 5 35 61
L. 5 39 9

50 Ns Vs B De om 50 (cf v 1 46 and 47)
 —^a) Śi Śi D: 51111 T: 1 स राजन्, D: 52 राजन् (for
 स्वराज्य) —^b) D: 53 राजन् (for सम्राज्य), Śi D:
 M: श्रीमहाद्, D: महाभोजन, D: दत्तं हरीन्, D: 54 महा
 बलीन् (for महाहरीन्) —^c) Śi D: 51111 त्वर्धं देव-
 मृतम् —^d) D: दिशि (for दत्त) Śi D: T: 5 महाभ-
 —For 50^a, Ns subst

718^a ॥ ५० ॥ त्वदर्धं श्रेयं प्राप्य दिशो दत्तम् ।
 महाभोजनमहाभुजानामहोरागणा यताम् ।

51 Ns Vs B De om 51 (cf v 1 46 and 47)
 —^a) D: G: M: हस्तस्य G: यत्नस्य (for सुग्रीवेण)
 Śi Ns D: 51111 महाभुजा, T: बलस्य, T: M: महो
 यता, T: G: बलीयम् (for महौजसः) —After 51^a,
 D: 115

719^a अद्विराजप्रतीकाशं सर्गतं प्रस्थिता महाभुजः ।

—^a) D: प्रतीकाश —^b) D: प्रस्थिते Śi प्रस्थिता + वि
 (for प्रस्थिता महाभुजः) —After 51, Ns 115 a line which
 is illeg —After 51 D: 115 115 115

720^a तेषां नो विप्रनष्टानां दिग्ये परितप्तममृतम् ।

भृशं शोकरितीतानामहोरागणा यताम् ।

[(1 1) D: T: 520 बलस्य M: 520, G: 520
 45 above (for "दत्त") G: सुग्रीवस्यभुजः इति वा 520
 —(1 2) G: मति (for मति)]

52 Ns Vs B De om 52 (cf. v 1 46 and 47)
 —^a) Śi Ns D: T: M: बलिपुत्रे Ns 520 महाभुजः (for
 महाभुजः) —After 52^a, Ns 115

721^a महाभुजो महाभुजो द्विपदलक्ष्मीयुक्तः ।

—N: 115 for 52^a. —After 52, D: 115

722^a दक्षिणा दिग्माश्रयाय प्रेक्षजेन पालिताम् ।

—Thereafter D: a cont., while Śi Ns D: 52 115 115
 after 52

723^a तत्र नाशं देहि रागवशमपि भवेत्तु सुप्रसन्नमे ।

[Śi तत्र नाशं (sic) D: 520 तत्र (for तत्र) D: 520 सुप्रस-
 (sic).]

53 Ns Vs B De om 53 (cf v 1 46 and 47)
 —^a) D: T: G: दिशि (T: "द") दत्तम्, D: T: G: 52
 G: 1 विप्रनष्टान्, G: 52 115 115 text —^b) M: मये (for
 दिग्ये) Ns परितप्तम् —After 53^a, Śi D: 115

724^a सुप्रसन्नं दिशि नाशं वृषणा वदामहाद् ।
 while Ns D: 52 115 115 after 53^a

725^a सुप्रसन्नं दिशि नाशं वदामहाद् ।

[D: 52 115 115 (for सुप्रसन्नं) D: 52 115 115]

—^a) D: 52 115 (sic) (for सुप्र) —^b) D: 52 115 115 D:
 महाभुजः (for महाभुजः)

54 Ns Vs B De om 54 (for all except Ns
 cf v 1 46 and 47) —^a) D: 52 115 115 (for सुप्र
 दिशि) Śi Ns D: 52 115 115 (for सुप्रसन्नं) (Śi [margin
 also] 52 115 115), D: 52 115 115 (for सुप्रसन्नं)

55 Ns B De om 55 (cf v 1 47) V: 52 115 115
 after 1 15 of 710^a —^a) Śi Ns Vs D: 52 115 115
 दिशि, D: 52 115 115 (for दिशि) Śi Ns Vs
 D: 52 115 115 (for दिशि) —^b) Śi Vs D: 52 115 115 दत्तं,
 N: D: 52 115 115 (for दिशि) —^c) D: 52 115 115 (for दत्तं
 देवता) N: 52 115 115 (for दत्तं) —^d) Śi Ns Vs D: 52 115 115
 दक्षिणा, N: 52 115 115 in marg T: 52 115 115 सुप्रसन्नं
 (for सुप्रसन्नं) —After 55 Śi Ns D: 52 115 115
 while Ns Vs B De cont after 710^a

726^a तत्र नाशं देहि रागवशमपि भवेत्तु सुप्रसन्नमे ।

भवेत्तु न पश्ये दिग्माश्रयाय प्रेक्षजेन पालिताम् ।

[(1 1) B: 52 115 115 (for तत्र) —D: 52 115 115 (1 2)
 D: 52 115 115 (sic) Ns Vs B De 52 115 115 (for तत्र)
 (B: 52) (for the past half)]

—Thereafter D: 52 115 115 while D: 52 115 115 after 55

727^a तत्र नाशं देहि रागवशमपि भवेत्तु सुप्रसन्नमे ।

[G: 52 115 115 (for the past half)]

56 Ns Vs B De om 56 (for 52) —^a) Ns
 Vs B De 56 115 115 परितप्तम् (for परितप्तम्), N: 52 115 115

लङ्का चापि मया रात्रौ शशिष्ठा राक्षसावृत्ता ।
 रात्रपक्ष मया दृष्टस्त्र च शोभननिषिद्धता ॥ ६४
 एतत्ते सर्वमाख्याते यथावृत्तमनिन्दिते ।
 अभिमापक्ष मां देवि दूतो दाशरथेहम् ॥ ६५
 त्वं मां रामकृतोद्योगं त्वन्निमित्तमिदम् ॥
 सुग्रीवसचिवं देवि बुधस्य परमात्मजम् ॥ ६६
 कुशली त्वं काकुत्स्थः सर्वशत्रुहन्ता वरः ।

शुभोत्तराशने युक्तो रुक्मपक्ष सुलक्षणः ॥ ६७
 तस्य शीर्षमते देवि भर्तृस्त्र भित्ते रतः ।
 बहमेकस्तु संश्रान्तः सुग्रीवसचनादिह ॥ ६८
 मयेयमसहायेन चरता कामरूपिणा ।
 दक्षिणा दिग्मुकुन्ता तन्मार्गमनिर्यपिणा ॥ ६९
 दिष्ट्याहं हरिमैत्र्यानां त्वचाश्रममुद्योचताम् ।
 अपनेभ्यामि मन्तारं तत्राभिममर्शमनाम् ॥ ७०

G 5 31 0
B 1 35 17
L 5 31 15

{ (1 x) B: वहीति B: उपपन्न (for कुलद्वयम्)
 —(1 2) B: 3 वृत्तम् (for कृतम्) }

—Thereafter S: V: B: De read 71st and 38 46
 (including star passages).

—After 63, S: 11a.

734^a * * * माकाशशशिपु लक्ष्मणे सप्तवोजनम् ।

सप्तव राजाभ्योऽसुर राजराजसम् । (30c)

64 V: om 64-73, B: om 64-72 S: De
 om. 64-66 —^a De वा (for च) S: S: De 4 11 11
 वृत्तम् (for वृत्ता चापि) D: 4 वृत्ता वृत्ताम् रात्रौ
 —^a S: De 4 11 11 वृत्ता (D: 4 वृत्ता) S: S: वृत्ता D:
 वृत्ता (for वृत्ता) D: 4 राक्षसावृत्ता, T: वृत्ता (for
 राक्षसावृत्ता) D: 4 राक्षसावृत्ता —^a D: 4 (for च)
 S: De 4 11 11 चापि सदा S: 4 वृत्ता, D: 4 चापि मे वृत्ता
 (for च वृत्ता वृत्ता) —After 64, S: 11a

735^a * * * परिषेधित ।

सरोयमसौभवा

—^a D: 4 वृत्ता (for वृत्ता) S: S: De 4 11 11 वृत्ता
 वृत्ता (D: 4 वृत्ता) S: S: वृत्ता (for वृत्ता) S: S:
 D: 4 वृत्ता वृत्ता —After 64 S: S: De 4 11 11
 read 75-75

65 S: V: B: De om. 65 (cf. v. 64) —^a D:
 सरोय, D: reads in marg. (for देवि)

66 S: V: B: De om. 66 (cf. v. 64) —^a S:
 De 4 11 11 S: 11, T: De 4 11 11 T: G: 4 (for वृत्ता)
 D: च (for वृत्ता) S: De 4 11 11 राक्षसावृत्ता D: राक्षसा
 सरोयम्, G: as in text (for राक्षसावृत्ता). —^a D:
 (राक्षसावृत्ता) —D: om. 66^a —^a D: (राक्षसावृत्ता)
 (for सरोयम्) —^a S: D: विधि मा (for वृत्ता)
 S: D: वृत्ता सरोयम् (for वृत्ता सरोयम्)

67 V: B: om. 67 (cf. v. 64) S: S: (illeg. from
 67^a up to दि in 5 34^a) D: 4 11 11 read st 67-72
 (S: De om. 72) after 5 34^a, while S: V: B: De
 read st 67-72, 70^a (V: B: only st 70^a) and 77^a
 (including star passages) before 5 34^a —^a S: S:
 D: 4 11 11 देवि वृत्ता, S: राक्षसावृत्ता (for वृत्ता)

वृत्ता —^a D: 4 वृत्ता (for वृत्ता) —^a D: 4 वृत्ता
 (for वृत्ता) —^a S: D: 4 11 च वृत्ता S: D: 4 11 स:
 वृत्ता, D: 4 11 T: G: 4 वृत्ता (S: 4 वृत्ता) (for
 च वृत्ता)

— V: B: om. 68 (cf. v. 64) For sequence in
 S: S: (illeg.) 2 D: 4 11 11, cf. v. 67 S: om. 68^a
 —^a S: D: वृत्ता, D: वृत्ता (for वृत्ता) S: D: 4 11 11
 वृत्ता (D: 4 वृत्ता) (for वृत्ता) —^a S: D: 4 11 स:
 (for वृत्ता) —After 65^a S: D: 4 11 11 11 while
 S: 11a after 67 (due to om.)

736^a सौम्यास्तौक्यस्यैव द्वयं सप्तवारिण ।

सप्तवारिणं चरे वीरा वेष्टना सप्तवारिण ।

{ (1 x) D: 4 वृत्ता (for वृत्ता) D: 4 सप्तवारिण (for
 सप्तवारिण) —(1 2) D: (with hiatus) चरे वीरे D:
 वीरे (for चरे वीरे) S: D: 4 वृत्ता वृत्ता (for the
 proper half) D: वृत्ता, D: 4 वृत्ता, D: 4 वृत्ता (for
 वृत्ता) S: D: सप्तवारिण (for सप्तवारिण)]
 —^a S: S: D: 4 11 11 सप्तवारिण (S: D: 4 वृत्ता) (for
 वृत्ता)

69 V: B: om. 69 (cf. v. 64) For sequence
 in S: S: (illeg.) 2 D: 4 11 11, cf. v. 67 —^a S:
 D: G: 4 वृत्ता (for वृत्ता) D: 4 वृत्ता (D: 4 वृत्ता)
 सप्तवारिण, S: 4 वृत्ता सप्तवारिण —^a D: S: om. (hapl.)
 वृत्ता S: S: D: 4 11 11 सप्तवारिण, G: सप्तवारिण (for
 सप्तवारिण) D: वृत्ता वृत्ता (30c) —^a S:
 सप्तवारिण, G: as in text (for वृत्ता) S: S:
 D: 4 11 11 देवि सप्तवारिण

70 V: B: om. 70 (cf. v. 64) For sequence
 in S: S: (illeg.) 2 D: 4 11 11, cf. v. 67 —^a
 S: वृत्ता, S: D: वृत्ता वृत्ता, D: 4 11 11 वृत्ता
 G: वृत्ता (for वृत्ता) S: S: वृत्ता, D: 4 11 11 वृत्ता,
 D: वृत्ता (for वृत्ता) —^a S: वृत्ता (30c), D:
 वृत्ता (30c) D: वृत्ता, D: वृत्ता (for वृत्ता)
 —^a S: S: D: 4 11 11 [वृत्ता (D: 4 11 11 वृत्ता) वृत्ता
 वृत्ता, D: 4 11 11 [वृत्ता (S: 4 11 11 वृत्ता) वृत्ता (D:
 G: 4 11 11 वृत्ता), G: 4 11 11 as in text (for वृत्ता)
 वृत्ता (30c) —After 70 S: S: D: 4 11 11 11

एवं विश्वासिता सीता हेतुभिः शोकवर्जिता ।
उपपन्नैरभिज्ञानैर्दुर्लभं तमवगच्छति ॥ ७६

यतुलं च गता इयं श्रद्धेण तु जानकी ।
नेत्राभ्यां वक्रप्रस्माभ्यां मुमोक्षानन्दं लभम् ॥ ७७

G. 5. 32-47
B. 5. 35. 34
L. 5. 31. 19

744* अत्रावा वाच मे माता विष्णोर्वा कलास्मिन्ने ।
॥ प्रसादार्देहि भद्रं मे योष्यं वया ।
विमलहे वयाकामं श्रीदामं शिमुव च ।
वीजानां सदाकले निवर्तानां श्रवणि च ।
अभिप्रायि वयाकामे किं पुनः श्रवणोक्तम् । [5]
स सती गमने वयि महदो वा महावकः ।
एवमे वा सती वयि दृष्टो ॥ महाजयः ।
कदामुपपन्नं सनेतुं यतोऽहं मातृप्रभवः ।
महते विक्रमे वयि शोच्यते देहवले भृशम् ।
महायो वाचिवो वाचि कोटिकोटिरुद्धतः [10]
महावला महावीरो वाचरा' सति ते भृशम् ।
वर्षाभ्युदयैव वाचोवाच कि.सिरोधुवः ।
दुष्टे केशः पदयो वा रात्रयोऽयं भविष्यति ।
विज्ञातानं तु वैदेहि किंचिदुक्तं वया लभम् ।

—Thereafter Ds reads 5-34.2**.

—After 75 Ds r→s ins. :

745* अत्रावावाचो देहि वामिले नमितालये ।

[Ds.8a transp. एवो and वामिले. Ds.8 सु [for
*]ने.]

76 For sequence in Ss Vt B Ds, cf. v.1. 67.
Ss Ss Vt (om. 76^{ab}). Ds.1.12.12 read 76-77^{ab}
(followed by 746*) before 5.34.6.—*) Ss Ss Vt
B Ds.1.12.12 सा तु, Vt सति- (for एवं). Ss Ss Vt
B Ds.1.12.12 देवः Gs देवी (for सीता).—*) Ss Ds
कोपलोभि (Ds देहि कि. : Ss वाचि साक्षिताः Ss Vt Ds
च किं Bs तु दक्षिणा Ds.1.12.12 पितृ साक्षिताः Ds को-
पलोभि (for शोकवर्जिता).—*) Ss Vt B Ds om. 76^{ab}.
—*) Ds कोपलोभि (for एवं).—*) Ds तुलः Ds तुलं
(for तुलं). Ss Ds ह वाच्यमथतः Ds.12 Tr तस्यां Ds
*किं वचनः Ds.12 Gs Mz Ct वचनि Gs किं वचनं
(Ds *क). Ds वचनमन्तरे, Ds वचनमन्तरे; Cr.m.g. as
in text (for वचनमन्तरे).

77 For sequence in Ss Ss Vt B Ds.1.12.12, cf.
v.1. 67 and 76.—*) Ss वचनं च Ds वचनं (for
वचनं च). Ss Ds सा गता, Ss Vt B Ds.1.12 Gs Mz
वाच्यता Ds वचनं Ds सा गता, Mz ॥ गता (for च गता).
—*) Ds Mz च (for तु). Ss Ss Ds.1.12 च (Ss Ds
[च]वः Ds [च]वः) वामि Ss किं (for तु जानकी).
Ss Vt B Ds वतं व्रति च भवतिः Ds वचनं वचनं वचनं.
—After 77*, Ss Ss Vt B Ds.1.12.12 ins. :

746* वाचसद्वन्द्वना सितायां मातृसुखम् ।
दत्ता च द्रुपदम् सा विनीतं सदाप्रसन्नम् ।
मुनीषानन्दं वारि गच्छेत् सदाप्रसन्नम् ।

वाचसद्वन्द्वना वाच्य शोकवर्जिता ।
उवाच सपुत्रं वचनं इमं दुरिणो वचनम् । [5]
कवेयं देवताः काले वचनं प्रवचयेत् ।
दिष्टा जीवति ये यतः दिष्टा जीवति लभ्यते ।
पौरुषा विशाङ्ग्या रामकौटव्या कथा ।
सदाप्रसन्नं च वचनं प्रादुर्गद्य मारुतिम् ।
कवे वचनमिन्द्रायिभिर् वीरं वीरं वचनम् । [10]
सत्तुलं द्रुपदी यतः येन येन विदेहिः ।
वचनं वचनं चैव वचनं वचनं वचनम् ।

[Ds reads from उवाच in L. 1 up to वाच in L. 4 in
marg.—(L. 1) Bt -वचनम्. Ds -वचनम्. Ds -मुद्रा-
(for -वचनम्). Ds -वचनम् (for -वचनम्). Ds तुलं वचनं वचनं
(for the prior half). Ss Ss Ds.1.12.12 वचि स वचि-
(Ds.12 *वचि (for the post. half).—Ds om. L. 2
—(L. 2) Ss स वचनम्. Ds स वचनम् (for वचनम् न) Ss
Ds न वचनं च वचनम्. Bt वचनं स वचनम् (for the prior
half). Bt च वचनम् (for वचनम्). Bt विनीतमन्तरे
(for the post. half).—Ds om. L. 5-7. Ss Vt B Ds
om. L. 3.—(L. 3) Ss Ds.1.12.12 वच, Ss वचि (for वचि-).
—(L. 4) Bt -वचनम् (for -वचनम्). Ss Ds -वचनम्.
Bt -वचनम्. Bt -वचनम् (for -वचनम्).—(L. 5) Ss Ss
Ds.1.12.12 वचनं वचनं (Ss वचनम्; Ds वचनं) (for वचनं वचनं).
Ds वचनं (for वचि).—After L. 5, Ss Ss Ds.1.12
only).12 ins. :

746(A)* वचि देव वचनं विनीतमन्तरे ।

वचि वचनं वचनं वचनं वचनं वचनं ।

[Nt om. L. 1.—(L. 1) Ds च (sabr.). (for वचि).
Ds व वचनं च (for वचि वचनं) and वचनं (for
वचनम्).]

—(L. 6) Bt वचनम्. Ds वचनं (for वचनं) Ss Bt Ds वचनं
(for वचनं). Ds वचनं (for वचनं).—(L. 7) Ds om.
(hapl.) from वचनं up to वचनं. Ss व वचनं; Ss व
वचनं, Ds वचनं च, Ds व वचनं (for वचनं च). Ss Ds.12
वचनं, Ds व वचनं (for second वचनं).—(L. 8)
Bs.12 वचनं वचनं वचनं वचनं (Ds ते वचनं) (for the prior
half). Ss Ds वचनं (for वचनं). Ss Ds.1.12.12 वचनं वचनं
(Ds.12 *वचनं) वचनं.—Bs om. L. 9.—(L. 9) Ss [व]च
(for व). Ss Ss Ds.1.12.12 वचनं वचनं (for वचनं वचनं).
—(L. 10) Ss Ss वच, Vt B वच (for वचनं).—(L. 11)
Ss वचनं वचनं (acc). Ds व वचनं; Ds वचनं किं (for
वचनं वचनं).—Ss alleg. for L. 12.—(L. 12) Ss
Ds.1.12.12 वच(Ds.12 *वचनं) वच; Bt वचनं वचनं, Ds
वचनं वचनं (for वचनं वचनं). Vt वचनं वचनं वचनं (hypoc.).
(for the post. half).]

G 5 32 48
B 5 35 85
L 5 51 50

चाकृत्त्वाननं तस्यास्ताम्रमुखायतेक्षणम् ।
अशोभत विद्याताम्र्या राहुमुक्त इवोदरात् ।
हनुमन्तं कथि व्यक्त मन्यते जान्यवेति सा ॥ ७८
अथोवाच हनुमत्ताम्रचरं प्रियदर्शनाम् ॥ ७९

हतेऽसुरे संयति शम्भसादने
कपिप्रवीरेण महर्षिचोदनात् ।
ततोऽस्मि बाष्पप्रमो हे मैथिति
प्रमादतस्तत्रातिमथ वानरः ॥ ८०

इति धीरामायणे मुन्दरकाण्डे त्रयविंशः सर्गः ॥ ३३ ॥

—Before 77th Na Vs JI De 100

747th सध हर्षरोमादी वापेव विस्मितमनः ।
प्रतिताम्रान् न भवती च्छे निरभि वेव दि ।
मुखा च रामदेव इहा वेवाङ्गुतेवकम् ।

[(1 2) Vs Ba 3 [a] निरभि Ba स्मित (for विस्मित) Vs Ba [a] च्छे (for [a] च्छे) —(1 2) Ba 4 च्छे (for ४) Ba ५ च्छे (for ५) —(1 3) Ba ४ च्छे (for ४ च्छे) 1 2 [a] निरभि]

—Da om 77th Sa Na De 3 (repeats after 1 2 [r] of 756th) 4 10 11 read 77th after 756th —^a Sa N Vs B 3 De 4 10 11 कृष्णसा [D] (for 1 time) 4 "ता" राम्या Ba कृष्णसा De कृष्णसा Ta कृष्णसा (for कृष्णसा) —^a Ga Na ४ च्छे (for च्छे) Ba [a] निरभि (for "निरभि") —After 77 Ba 100

748th एव वा प्राप्ताम्युव सौता सखीव मन्यते सखि ।
मेनेऽस्मिन् तत्रास्व प्रसन्नान्धर्षिता ।

76 Sa Na De 4 10 11 om 76 —^a Da 7 Ga Na ४ च्छे (for ४ च्छे) Ta देवसा (for तस्यात्) Da सा तत्र च्छे च्छे —^a Da [a] च्छे (for ४ च्छे) —^a Da निरभि (for "निरभि") —For 76th Ma Vs B De subat

749th तस्याकृष्णस वन सुखा सुखैषुवत् ।
यथा राहुनिक्षिप्तमयवत् प्रमण्डलम् ।

[(1 2) Vs B Ba 4 De om (subat) (for ४ च्छे) Ba 5 सुखा (for सुखा) Ba ४ सुखैषु (for सुखैषु) Vs ४ सुखैषु (for the post half)]

—Ma Vs B De om 76th

79 For 79 Ma Vs B De subat

750th इति प्रहसन्तस मैथिली चमकामवाच ।
उवाच हनुमत्स ॥ सखीवन्धव ।

[Ba om 1 1 —(1 1) Ba ४ च्छे (for ४ च्छे) Ba ५ च्छे —(1 2) Vs ४ च्छे (for च्छे) Ba ४ च्छे (for ४ च्छे)]
—After 79 Da 7 8 10 11

751th वयं सर्वेऽस्माकं सताम्रपिदि मैथिति ।
किं करोमि क्व वा ते रोचते प्रतिताम्राह ।

[७८ ७९ ८० करोमिदि । उर्वन्धवोचते । सखी । इतिवै । प्रतिवै । तस्याम्युव । नि करोमि किं करोमि क्व वा ते रोचते । निरभिचोदनात् । ३० also C: ७९]

Ma Sa Da 10 om 80th —^a 79 3 अकृष्णस
Ta (also) सखीवन्धव Ma हवासादे (for तस्याम्युव)
N Vs B De 4 10 11 इवो वानो (Ba "तो वानो De
"जेसुरो) येन स (Ba Ba De 4 11 च) तस्याम्युव (Ba
De 4 सखीवन्धव) —^a Ma हृदि (for हृदि) 1 2 येन
नाह Ba De 4 मोदनात् (for मोदनात्) Ba च हृदि
(for हृदिचोदनात्) —^a 81 Da 10 11 हनु
(for हनुमत्) Sa De 10 11 [2] विम Ta [2] वि (for वि)
N V B De 4 4 च्छे (Ba De 4 "हवा" हवे (Ba "हवे")
च्युमुनेति मैथिति (Ba De सखीव) —^a Vs 3
प्रमण्डल Sa Vs De 4 10 11 प्रतिमोकि Vs De प्रमण्ड
Ga सखीव (for सखीव) —After Ma Sa N V B
De 4 4 10 11 100

752th प्रमृदि सर्वं हृदयस्थित मे
वा मे विरेच त्वमपिवाच्यते ।
वाच्यसीममुपहृतेन तावा
विष विषा तेऽस्मिन्नेति हानम् ।

[(1 2) Sa वीर (for वीर) 1 2 Ba 4 हवे
Da 10 11 हृदि (for हृदि) (for हृदि) 1 2 Vs 3 Ba 4
च्छे Vs 3 Ba 4 च्छे (for च्छे) Da हृदि वि (for
हृदिचोदनात्) —(1 2) Sa 1 2 Da 10 11 Na 10 11 Vs
Ba 4 च्छे Da 4 च्छे (for च्छे) Ba विरेच त्वमपिवाच्यते
Sa De om 1 3 4 —(1 4) 1 2 वे रोचते Vs Ba 4
चोमि (for वेरोचते)]

—Thenceforth, Na V B De cont

753th तवा ह वाच्यमुनेन इति
वन्धुव सीमा परिचोदनात् ।
हतेऽसुरे च्छे यथाभवच्छे
च्यु वीरवा मुताम्विच्ये ।

[(1 2) Ba [2] वि (for 2) —(1 2) Ba ४ च्छे
(1 3) Ba ४ च्छे (for च्छे) Ba ४ च्छे (for च्छे)]

भूय एव महोत्तेजा हनुमान्मास्तुस्मिन् ।

अननीतप्रभितं चापयं सीताप्रत्ययभारणात् ॥ १

वानरोऽहं महाभागे दतो रामस्य धीमतः ।

रामनामाद्रितं चेदं पश्य देव्यह्मस्त्रीषण्णम् ।

समाभ्यसिद्धिं भद्रं ते क्षीणदुःखफलं सति ॥ २

गृहीत्वा प्रेक्षमाणा सा भर्तुः करनिभृषणम् ।

मर्तारमिष संप्राप्ता जानरी मुद्रित्वाभवत् ॥ ३

चारु तद्भदनं कस्यास्ताम्रशुष्कयतेक्ष्णम् ।

बभ्रूयः प्रहर्षोदयं राहुमुक्तं द्वोद्वरात् ॥ ४

चतुः सा ह्रीमती चाला मर्तुः सदैवहर्षिता ।

पत्तिष्ठ प्रियं श्रुत्वा प्राप्रंसत महारुपिम् ॥ ५

Colophon —Sarga name: Śi D: २२० हनुमत्प्रवचनम्, N: श्रीगणेशाय नमः हनुमत्प्रवचनम्, B: D: अङ्गुली (B: 'री' वचनमन्त्रे V B: अङ्गुली (B: 'री' वचनमन्त्रम्, B: अङ्गुली वचनम्, D: विविद्वज्जे राजद्वजम्, D: श्रीगणेशाय नमः —Sarga no. (figures words or both) N: D: २२२०००० Śi N: B: D: ३२ V: ३३ V: २३ B: ३० B: D: २२२ T G M: ३३ M: ३४ —After Colophon G concludes with श्रीगणेशाय नमः —After Sarga ३३ Śi N V B D: २२२०००० a passage relegated to App. I (No 7)

—D₁ D₂ cont. D₃ V₂ B₁ & D₄ 7-9 S 105 after 2nd

755* प्रत्ययायं वृत्तानीं तेषां दृष्टं महामया ।

[Nis Vs B De सदमिहान्नेनेदि (for the prior half)

№ V: B De दण सेन (by transp))

— \dot{N}_1 , V_1 , B , D_0 (cm), $z^0 - 5 - 4$) D_1 समायोजित व
(sec)

3. $\bar{N}_2 \vee B D_1$ on 3 (cf v1 1 and 2) —⁴¹

Si Daa vaa, Ni Daa v Da (मित्र (for ला)
 Daa, Ni Daa, Ni Daa (मित्र (for ला)

(50c) —After 3rd St. Nr. D= 37.11.129

756* सुखेच शर्पत वारि समीष्टिज्जघोमुष्णो ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय श्रीकृष्णाय नमः ।

—Then they all read 5 33 77nd D: repeating 1 s of 756th and 5 33 77nd after 762nd —^c) Śa D: 4 10 13 सप्तमः, H: D: 2 10 T Ga Ct सप्तमः C: 23 in text (for 6th day) —^d) D: 1 सप्तमः (for 6th day)

4 Na VB De am 4 (cf v1 t and 2) —^a) Ts
 क्वात् वदन् (by transp) —Na alleg for 4^a —^a) Di
 युक्त, De-युक्त {for युक्त} Sa De 4 10 11 [म]सित,
 Di सित {for [म]सित} Si De [ह]रण (ac)
 —^a) D7 Ts Ck t ह्योद्गम (Di "च" च (Ts +) Ts
 ह्योद्गमेद (for ह्योद्गम) Si De 4 10 11 ह्योद्गम (Di "म"
 De लो ह्यो) क्वत्तव्य b1 यथा राहुनिर्मुक्ता Di Li
 बभौम विहादयः छ Ci. वयम् हापामिषत्र स्वरमहि
 तृचक्षणाया पञ्चकुलाय पाप्मा। Ci क्वत् हापान् च
 इति पाठ छ—Na alleg for 4^a —^a) D20 अत्र {for
 युक्त} De ह्योद्गम (sc) {for ह्योद्गम} De राहु
 युक्तिर्यद्वद, Di राहुर्वैद्यमबल

६ ha V B Da con 5 (cf v l r aal 2) —
Da मयमिमान (for मयु सदा) Se Da मयनान
कविता M Da an भयु सोरन कवि(Da पीछि)रा —After
5th. Se h r (dileg) D-a-n n ras

757* रदती शोकशान्ता सुदित्य पान्थमवपीत् ।

He begins with श्रीरामाय नमः

1 Vi om 1-5 1/2 B om 1-2² Ni illeg for 1²
—^a) Si Na Di-4 11113 वृष्टः (Si स्वप्न) प्राप्ति (for
वृष्ट वष) —^b) Di-8 Ti-8 Gi Na ११११११११ —^c) Ni
प्रवृष्ट, Di-4 5 Mi १ प्रवृष्ट Ev os in text (for प्रवृष्ट)
—After 1, Si Ni (illeg from 67^a up to Di in 2^a)
Di-4 10 11 read 5 33 67-72 (Si Di-4 om 72)

2 V₁ on 2 N₁ alleg up to 10 in 2nd (for both cf v1 1) S₁ S₂ V₂ B D₁ = 10:11 on 2nd (for V₂ B cf v1 1) — S₁ V₂ B D₂ De read 2nd (includ ing star passages) after 5375 (followed by 742nd B₁ followed by 742nd and 742nd) — S₁ B₁ रामेन (for रामायण) D₁ (रा ३४, Ct on 10 text (for [रा ३४]) B₁ दद D₁ देमि (for देह) — S₁ D₁ 10:11 दिव्ये वषट् N₁ V₂ B D₂ प्रमुखा D₂ १ वषट्, D₂ प्रमुखा (for वषट् देमि) — After 2nd, S₂ V₂ B₂ = (N₂ V₂ B₂ on [hapl 1]) D₂ १:11 ms while S₂ B₁ D₂ 11 before 2nd whereas B₂ cont after 755th, while D₂ 11 after 2

754* सुवर्णस्य सुवर्णस्य सुवर्णस्य च माणिनि ।

प्रेषित राजघण्डेण सुखवात्साहूतीसकम् ।

[11] S. M. Berezin, *Uspehi* **34** (1969) 592; *Ann. of Math.* **70** (1969) 57.

यद्वा (for च मन्त्रिणि) Dr. सर्वज्ञस्य साधर्म्यं सत्यमस्ति चेति

—(1 2) D₁ : गुणमयेण D₂ D₃ क्व सुपेण D₄ सुपसेवे

G 5-33 34
B 5 36 39
L 5-32 43

कविदायासि देवानां प्रसादं पार्थिवस्तमः ।

कवित्पुरुषारं च दैवं च प्रतिपद्यते ॥ १८

कवित्र रिगतरेहो मित्रास्तन्मयि राधः ।

कविन्मा व्यसनादस्यन्मोहविष्यति वानर ॥ १९

सुरानामुचितो नित्यमसुरानामनुचितः ।

Cr mgkt as in text (for मित्र) —^a) Ns Vs
D Ds मित्र (12 "sa) वि च सत्त्वं

18 " Ds किंविद् (for कविद्) Ns आनास्ते,
Ds आनास्ते Ns V B1-3 De देवानां कविदायासि, De
देवानां कविदायासि De आनास्ते किं वि च सत्त्वं,
Cr mgkt as in text (for मित्र) —^a) Ns Vs
D Ds मित्र (12 "sa) वि च सत्त्वं

19 Ds om 19th (cf v 1 18) —^a) Ds कविद्
Ds [स] विद्, Gs विद् (for विद्) —^a) Ns
प्रसादं (for वि) Ds-10 मे यत्नेन (for कवि राध) Ns
विदायासि विद्, Ns V B De विदायासि प्रसादं — Ns
V B read 19th for the first time here repeating
it after 1 5 of 768th —^a) Ns V B De (Ns V
Bs 1-4 both times Bs first time) कवि, Bs (second
time) कवि (for कविद्) Ns सा (for सा) Ds वसन्त
(for वसन्त) —^a) Ds 1-3 वसन्त (for वसन्त) Ns N
V B D 1-4: Ns V B both times सुलोत्पन्नविद्,
Ds सुलोत्पन्नविद्, Ds सुलोत्पन्नविद् — After
19 Ns ins 764th, followed by 765th and 1 6 of
768th while Ds ins 1 6 of 765th after 19

20 Ss Ds om 20 Bs om 20th —^a) Ns V
Bs Ds-10: Ns V B 1-4 De कवि, Bs सुलोत्पन्न (anc) Ds
सुलोत्पन्न Ts Ms Cv 1-4 सुलोत्पन्न, Ts सुलो
त्पन्न Cr mgkt as in text (for सुलोत्पन्न) —^a) Cv 1-4
सुलोत्पन्न सुलोत्पन्न (for सुलोत्पन्न) —^a) Ns
Vs B D 1-4: Ns V B both times सुलोत्पन्न सुलोत्पन्न —^a) Ds कविद्
Ns Ds-10: सुलोत्पन्न Ds सुलोत्पन्न (for सुलोत्पन्न) — After
20 Bs ins 768th

21 Ds om 21-22 Ns V Bs 1-4 Ds om 21
Ss Ds-10: read 21 and 23-26 after 29 (includ
ing star passages) —^a) Ss Ns Ds-10: देवा
(for कविद्) —^a) Ss Ns Ds-10: कविद् सुलोत्पन्न
—^a) Ds 1-4: देवा (for कविद्) — After 21, Ss
Ds-10: 1-4

दुःसुखचरमागच्छ कविद्रामो न सीदति ॥ २०

वैशल्यावास्तवा कवित्पुत्रिवापास्तवै च ।

अभीक्ष्ण्य श्रूयते कवित्पुत्रलं भरतस्य च ॥ २१

पत्रिचितेन मानार्हः कविच्छोकेन राधः ।

कविश्रान्तमन्त्र राधः कविन्मा तारयिष्यति ॥ २२

767th कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।
कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

[Ds om (hapl) 1 x —(1 1) Ss Ds सुलोत्पन्न (for
लोत्पन्न) Ds 1-4 (for 1) Ds-10: [स] मानार्ह (for [स]
मानार्ह) —(1 2) Ss Ds 1-4 देवा Ds देवा (for 10)]

22 Bs om 22 (cf v 1 21) —^a) Ss Ns V Bs 1-4
Ds-10: विद् विद् (for वि) Ds 1-4 देवा, Ns V Bs 1-4 Ds 1-4
देवा, Gs देवा, Cv 1-4 in text (for देवा)
Ds सुलोत्पन्न Ds सुलोत्पन्न — After 22th Ss Ns V B
(Bs after 20 (owing to om)) Ds-10: 1-4

768th कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं । [5]

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं ।

कविच्छोकेन कविच्छोकेन सुलोत्पन्न वि च सत्त्वं । [10]

[Ss Bs om 1 x —(1 1) Bs 1-4 कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन)
Ns Ds कविच्छोकेन Bs कविच्छोकेन Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन)
Ns V Bs 1-4 Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन)
Ns V Bs 1-4 Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन)
—(1 2) Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) —(1 3) Ds
कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) Ss Ds 1-4: सुलोत्पन्न (for सुलोत्पन्न) Ds
सुलोत्पन्न (for सुलोत्पन्न) Ns सुलोत्पन्न (for सुलोत्पन्न) (for the post
half) —Ds om (hapl) 1 x from the post half of
1 4 up to the post half of 1 6 —(1 4) Bs कविच्छोकेन
Ns कविच्छोकेन Ds कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) (for कविच्छोकेन)
Ns V Bs कविच्छोकेन Bs 1-4 कविच्छोकेन (for the
post half) —(1 5) Ds 1-4 (for 1) Ns V Bs 1-4
Ds 1-4 कविच्छोकेन, Ds कविच्छोकेन — After 1 5 Ns V B
repeat 19th —Ss Ds-10: 1-4 1 6 Ns cont
1 6 after 765th while Ds ins 1 6 after 19 —(1 6)
Ds [1] Ns [for [1]] Ns 1-4 कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन)
Ns 1-4 Ds 1-4 कविच्छोकेन (for कविच्छोकेन) —(1 7) Ds

सीताया वचनं श्रुत्वा मातृविर्वीर्यमिदमः ।
 शिरसञ्जलिमाधाय चाम्पवचुरचमयति ॥ ३१
 न तामिहसां जानीते रामः कमललोचनः ।
 श्रुत्वा तु तयो मञ्जं क्षिप्रमेव्यति राघवः ॥ ३२
 चमूं प्ररुर्धन्महर्षिं हृष्यैरणमंकुलाम् ।
 निष्टम्भयित्वा बाणोर्विशोभयं वस्त्रालयम् ॥

करिष्यति पुंरिं लङ्कां मङ्गलस्थः ज्ञान्तरावगाम् ॥ ३३
 तव यद्यन्तरा मृत्युर्यदि देवाः महाबुराः ।
 स्वास्थानि वापि रामस्य स तानपि वशिष्यति ॥ ३४
 वनादर्जनजोषेणो योकेन म परिश्रुतः ।
 न अर्म लभते रामः सिंहादित इव द्विपः ॥ ३५

G 5 34 6
R 5 34 37
L 5 31 32

31 For 31, Śa 5 V B Ds-4-10 is subst

777* एवमुक्त्वा सा मुम वाच्य सीताया मारवाभवा ।
 इह मञ्जुरया बाधा कृताञ्जलिंरभाषत ।

[(1) 1] Śa 5 Ds-4-10 is वचन (Śa 5 Ds 4-10) V s
 मञ्जुरया तु (for मञ्जुरया) Śa 5 Ds 4-10 (for वचन) Ds-4-10
 सीता (for सीता) Śa 5 Ds 4-10, V सभाषत — [(2) 2]
 मञ्जुरया (for मञ्जुरया) Ds 4-10 मञ्जुरया (for मञ्जुरया)
 बाधा (for बाधा) Śa 5 Ds 4-10 मञ्जुरया (for मञ्जुरया)
 Ds 4-10 मञ्जुरया (for the post half) Śa 5 Ds 4-10
 मञ्जुरया (for मञ्जुरया) (diag)]

32 *) Śa 5 V B Ds-4-10 is उपदेशे Śa 5
 देवि वि, Śa 5 वा वचनं, Ds 4-10 देवि, M s वाचनं ॥
 (for वाचनं) Ds-4-10 T G वाचनं, C s वाचनं (as
 in text) —*) T s G M s वाचनं Śa 5 V B Ds-4-10
 Ds-4-10 वाचनं (for वाचनं) Ds 4-10 वाचनं (for वाचनं)
 Ds 4-10 (with lines) इदं वाचनं स वाचनं
 —After 32*, Śa 5 V B Ds-4-10 is, while Śa 5
 Ds-4-10 is subst for 32-33*

778* वदन्ते वाचनेराहु कञ्च मयिमे मयि ।
 [Ds 4-10 वाचनं Ds 4-10 वाचनं Ds 4-10 (for
 वाचनं) Śa 5 V B Ds-4-10 वाचनं 33 Ds 4-10 वाचनं वाचनं 33
 (for the post half)]
 while Ds-4-10 is

779* तेन वा वाचनं वाचनं वाचनं वाचनं ।
 [T s वाचनं (for वाचनं)]
 —M s cont.

780* छन्दसि हरिनिर्वीर्येण दन्तमञ्जुर्य ।
 —B s om 32*, Śa 5 V B Ds-4-10 is read 32-33*
 after 32*, —*) Ds 4-10 वाचनं (for वाचनं) Śa 5 V B Ds-4-10
 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं) V s वाचनं G s M s वाचनं
 तु (for वाचनं) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं)
 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं)
 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for वाचनं)

33 For subst in Śa 5 Ds-4-10 is and small
 sequence in Śa 5 V B Ds-4-10, cf v l 32-33*)
 Ds-4-10 दन्त मञ्जुर्य (for दन्त मञ्जुर्य) Ds-4-10 दन्त मञ्जुर्य (for
 दन्त मञ्जुर्य) —For 33*, Śa 5 V B Ds-4-10 is

782* अक्षय्येष्टीं सेवा वानराया मङ्गलमाम् ।

[B s दन्त (for दन्त)]

—D s om 33*, —*) Śa 5 V B Ds-4-10 is दन्त मञ्जुर्य तु
 (for दन्त मञ्जुर्य तु) —*) Śa 5 V B Ds-4-10 is दन्त मञ्जुर्य तु
 मञ्जुर्य (for मञ्जुर्य) —*) Śa 5 Ds-4-10 is दन्त मञ्जुर्य तु
 (for दन्त मञ्जुर्य) —*) Śa 5 Ds-4-10 is दन्त मञ्जुर्य तु
 दन्त मञ्जुर्य तु (for दन्त मञ्जुर्य तु) —After 33 Śa 5
 Ds-4-10 is

782* वानराया मङ्गलमाम् सेवा वानराया मङ्गलमाम् ।
 मङ्गलमाम् वानराया मङ्गलमाम् सेवा वानराया मङ्गलमाम् ।

[(1) 1] Ds 4-10 (for दन्त मञ्जुर्य तु) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु
 Ds 4-10 (for दन्त मञ्जुर्य तु) Śa 5 Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु
 (for दन्त मञ्जुर्य तु) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for दन्त मञ्जुर्य तु)
 (for दन्त मञ्जुर्य तु) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for दन्त मञ्जुर्य तु)
 —(2) 2 Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for दन्त मञ्जुर्य तु) Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु
 Ds 4-10 दन्त मञ्जुर्य तु (for दन्त मञ्जुर्य तु) —After 33*, Śa 5 V B Ds-4-10 is read 32-33* (subst)

34 *) Śa 5 (second time) Ds-4-10 is read 34-35
 after 33 35 20 (Śa 5 [first time] Ds 4-10 is read 34-35
 after 33 35 20*) —*) Śa 5 दन्त (for दन्त) Ds 4-10 दन्त
 (for दन्त) —*) T s दन्त, T s दन्त, G s दन्त, C s दन्त
 as in text (for दन्त) Śa 5 वाचनं (for दन्त) Śa 5 Ds-4-10
 मङ्गलमाम्, Ds 4-10 मङ्गलमाम्, Ds 4-10 मङ्गलमाम्, G s मङ्गलमाम्, M s
 मङ्गलमाम् (for मङ्गलमाम्) Śa 5 V B Ds-4-10 दन्त मङ्गलमाम्
 —*) Śa 5 Ds 4-10 दन्त, Ds 4-10 दन्त (for दन्त) Śa 5 V B
 Ds-4-10 (for दन्त) दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम्
 निर्वीर्ये

35 M s sequence in Śa 5 Ds-4-10 is, cf v l 34
 —*) Śa 5 दन्त, M s दन्त (for दन्त) Śa 5 V B Ds-4-10
 Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) (for दन्त मङ्गलमाम्)
 Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) —*) Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्)
 Śa 5 Ds-4-10 G s दन्त मङ्गलमाम्, Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् Ds-4-10
 M s दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्), G s दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) Śa 5
 V B Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) —*) Śa 5 V
 B Ds 4-10 दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्) M s दन्त मङ्गलमाम् (for दन्त मङ्गलमाम्)
 —*) V B दन्त मङ्गलमाम् also as in text) । दन्त मङ्गलमाम्

G 5 34 7
L 5 34 35

दर्दरेण च वे देरि श्रेषे मूलफलेन च ।

मलयेन च दिन्ध्येन मेरुणा मन्दरेण च ॥ ३६

यथा गुनपनं वल्लु रिम्बेणं चाकृष्टलम् ।

हृलं द्रुपयमि रायस पूषचन्द्रमिवोदितम् ॥ ३७

(for इव दिव) Da मिन्द्रमिवोदितम् (concept).

—After 35, Ns V B Da ms.

783* सत्येन ये श्रेषे देरि सत्येन सुकलेन च ।

[Ns सत्य (for इव)]

36 For sequence in Ss Ns Da-4 10 11 cf v 1 34

Ss Da om 36 Da om 36^a Gs Vs transp^{ad} and

^{ad} —^a Ns Vs Bs Da-4 हुर्दरेण Ns Vs Bs Ts Ms

हुरिण, Bs अङ्कुरेण, Da हुर्दरेण, Da-4 Gs Cs मन्दरेण

Da हुर्दरेण, Cs ms in text (for मन्दरेण) Ns Da-4

Ms है (Ms तु) देवि, V B वेदेवि (for से देवि) Da

हुरि समये देवि —^a Da लोक (14) Da-4 चाक-

(for हने) Ns ह्य (for च) Bs चाकृष्टलफलेन च —Ro

om 36^a—37^a Ns repeats 36^a and also (first

occurrence) for 36^a —^a Vs सत्येन, Ns-4 Da सत्येन

(for सत्येन) Ns Vs Bs-4 Da स (for च) Da

हिमालयेन विन्देन —^a Da-4 मन्दरेण (10), Da-4

Ms ह्य हुर्दरेण (for मन्दरेण) Gs हुर्दरेण च मेरुणा

37 For sequence in Ss Ns Da-4 10 11 cf v 1 34

Bs om 37^a (cf. v 1 36), Da om 37 —^a Ns

मयया (hymn) Da सौते (for यथा) Vs पवरय

(for सुवयव) Ss वृद्ध, Ns Vs Bs-4 Da वीर, Vs Bs वीर

(for ययु) —^a Da वेदेवि Ns V Bs-4 Da दृष्टे,

Da मयय (for कुपयय) —Da om 37^a—38 Da

om 37^a—^a Ss Ns V B Da-4 शिव (for सुख).

—^a Ss Ns V B Da-4 पूषचन्द्रमिव सुकले (Bs-4

*मयय) —After 37, Ns V B Da (after 37^a, owing

to om 1) ms, while Ss Ns Da-4 10 11 cont. h. t. only

after 1 x of 788*, whereas Da-4 ms 1 x only

after 43

784* राशये भयमि मदा रिम्बेणं स रायस ।

सुहस्ये च रायस मिद्रा नैरेपयिहति ।

[Ct 752*. —(1 x) Ns Da भयमि रिम्बे, Da-4 सुह

स्यमि (metu causa) (for भयमि स्य) —(1 x) Ns Da

[य]दृष्ट, Bs [य]दृष्ट, Bs पय (by transp) (for [य]दृ

च) Ns Bs-4 Da [य]मिहति]

38 For sequence in Ss Ns Da-4 10 11, cf v 1 34.

Ns V B Da om 38 (for Da, cf v 1 37) —^a Da-4 11

प्रथये, —^a Da-4 11 Ys Gs-4 Gs ms ना (Da [य]

गाम) (Da-4 *युष्ट) स्य स्य Cs मययस्य मूर्धनि । मययस्य

मूर्धनि । मययस्य मूर्धनीति फादे स्वगायत्रीत्यर्थे 11 so also

शिषं द्रुपसि वैदेदि रायं प्रसवणे गिरौ ।

अवक्तुमिवासीनं नाकृष्टस्य मूर्धनि ॥ ३८

न मांश्च रायसो भुङ्क्ते न चापि मधु सेवते ।

नन्यं सुविहितं नित्यं भक्तमश्नति पथमम् ॥ ३९

Com, Ct मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

Ct मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य मययस्य ।

हनुमन्दूरमध्यां कथं मां बोधुमिच्छसि ।
 तदेव सल्लु ते मन्ये कथितं हरिचूषण ॥ ३१
 कथं वात्पथरिस्त्वं मामितो नेतुमिच्छसि ।
 सकाशं मानेन्द्रस्य भर्तुं प्रमर्षम ॥ ३२
 सीताया वचनं श्रुत्वा हनुमान्महतात्मजः ।
 चिन्तयामास लक्ष्मीनाथं परिभ्रमं कृतम् ॥ ३३
 न मे जानाति सचं वा प्रभानं वासितेशया ।
 तस्मात्प्रयतु वैदेही दृष्टुं मम कामतः ॥ ३४
 इति संचिन्त्य हनुमान्लादा प्रथमतमः ।

दर्शयामास वैदेहाः स्वरूपपरिदर्शनः ॥ ३५
 स तस्मात्पादपाद्वीमानाश्रित्य प्रमर्षमः ।
 ततो वर्धितुमारमे सीताप्रत्ययस्मरणम् ॥ ३६
 मेरुमन्दिरसंक्रान्तो बभौ दीप्तानलतमः ।
 जगत्तो व्यग्रतले च सीताया रानरर्षमः ॥ ३७
 हरिः परितर्षन्नशक्तस्तस्मिन्को महापलः ।
 वज्रदंष्ट्रमुखो भीमो वैदेहीभिदमग्रो ॥ ३८
 सर्पतन्मोक्षं साधुशक्रांतरोरुषाम् ।
 लक्ष्मीमां सनाथां वा नयितुं शक्तिमि मे ॥ ३९

G 5 35 35
 H 5 37-39
 L 5 34 45

[(1 1) Na V B Ds इत्यन (for द्रव्यम्) Na B Ds
 धर्म (for नील) — (1 2) Na अमरीष, Ds ३७-३९ (for
 अमरीषा) Na V B Ds अमरीषाति (Ds ३४-३५) ३७ वज्र दंष्ट्र
 मुखो (Ds ३४-३५) ३८]

—Then Na Da 1111 cont., while Ds 3 subst for 30

820* लक्ष्मीनाथं श्रुत्वा कामरौ वन्देभवाः ।

वैदेहीपुत्रस्योद्गी हनुमन्ममाद्ययोः ।

[(1 1) Na illog for the prior half — (1 2) Ds
 ईदृशीय चर्या Da इदृशचर्याया (for the prior half)]

31 Na V B Ds om 31 —^a Da बोधुं त्वम्, Da १
 मा नेतुम् (for मा बोधुम्) Si Ds 11 कथं, Ds 11 Na
 इच्छति (for इच्छति) — Da om (hapl) 31-32^a
 —^a Si तदेतद्, Da तदेव Da हनु (for सल्लु) —^a
 Na कथयिष्ये, Ds ३४ वचनं श्रुत्वा (for हरिचूषण)

32 Da om 32^a (cf vl 31) —^a Si Na V B
 Ds ३३-३४ सल्लु, Ds १ T चर्या, Ds ३४ च, G वा
 ह्य (for हनु) Da अरीष —^a Da इतो मा (by
 transp), Ma मतो मा Ma मरितो (sic) (for मयितो)
 Si नेतुमिच्छि, Na V B Ds नेतुमिच्छि (Na "निच्छति" —^a)
 Na V B Ds मनुन्द्रस्य (for मने) — Na illog for
 32^a —^a Da Da दुःखं, Da दुःखेण, Da वाक्पथं,
 Da दुःखोप, Si Ds ३५ दुःखमवगतं, Ma कथितेन
 दुःखम्

33 * Si Na V B Ds ३३-३४ T G ३४ हनु, V
 Ds ३४ हनु (for वज्र) Na B Ds सीताया वच श्रुत्वा
 —^a Si Ds ३४ दुःखोप, Na प्रथमः, Na V B
 Ds प्रथमः, Da हरिचूषण (for मारणात्मज) — Da
 om (Da hapl) 33-34^a Na V B Ds om 33-34^a
 —^a Si Na Ds ३५ देहा (for वच) Ds देहा परिभव
 हन्

34 Ds om 34 Na V B Ds om 34^a (for all
 cf vl 33) —^a Si Na Ds ३६ T ३७ वरिषि Ma
 transp मर and m —^a Si Na Ds ३६ T ३७ वरिषि

खने, G कथितेभवा —^a V B ३५ मनुरीषम्, B मा
 मरीषम् (for तस्मा वज्रम्) Si Ds ३५ तस्मात् वज्र वैदेहि,
 Si Ds ३५ वज्र वैदेहि वैदेहि G तस्मात् वरिषि वैदेहि —^a
 Si Na Ds ३६ वरिषि, Na V ३७ Ds मर वरिष, Ds
 वरिष मर (for मर वरिष) Ds मर वरिषात् G ३७
 वरिषात् वरिष वैदेहि वरिष मर वरिषात् इत्यप पाठ समीचीन ।
 अन्तोऽमरीषीन् । वरिषात् वरिषात्, ३० also G ३७

35 Na V B Ds ३५ om 35 (for Ds cf vl 33)
 Si Na Ds ३६ om 35^a —^a T ३६ तदा (for तदा) .
 Ds स तदा प्रवर्षात् वज्र हनुमान् वरिषम् —^a Ds
 सीताया (for वैदेहा) —^a Ds ३६ T ३७ वरिष

36 Ds ३६ om 36^a (except Ds cf vl 33)
 —^a Si Ds ३७ वरिष (for वरिषात्) —^a Si Ds ३७
 सल्लु (Ds ३७ मातुः प्रवर्षात्, Na सल्लु वज्र च वरिष
 —^a) Ds वरिषात् (sic) (for वरिषात्) — For 36, Na
 V B Ds subst

37* कत स वरिषात् वरिष वरिषात् वरिषात्
 वरिषात् वरिषात् वरिषात् वरिषात्

[(1 1) B ३७ (for ३७) V ३७ (for ३७) (for ३७)]

38 Si om 37 For 37-38 Na V B Ds subst
 812^a —^a Si Ds ३७ वरिष, Ds वरिष, Ds वरिष (for
 वरिष) —^a Si Ds ३७ वरिषात्, Ds वरिषात्, T
 Ma वरिषात्, G Na [३७ वरिषात्, G ३७ : वरिषात्
 व (as m text) —^a Na वरिषात्, Ds G Ma
 वरिषात् (for "वरिष")

38 * Si Ds G वरिषात् वरिषात् वरिषात्, Ds ३७
 वरिषात् वरिषात् — For 37-38 Na V B Ds subst

812* वरिषात् वरिषात् वरिषात् वरिषात् वरिषात्
 वरिषात् वरिषात् वरिषात् वरिषात् वरिषात्

[(1 1) Na वरिषात् वरिषात् वरिषात् — (1 2) Ds
 वरिषात् (for ३७) Na वरिषात् (for वरिषात्)]

39 * Ds ३७ वरिषात् (for वरिषात्) Ds वरिषात् (for

न च शक्ये त्वया सार्वं गन्तुं अनुमिताम्भन ।
 क्लृप्ताति संदेहस्तद्व्यपि स्वादसंशयम् ॥ ४८
 ह्यिमाणां तु मां दृष्ट्वा राक्षसा यीमन्क्रिमाः ।
 अनुगच्छेयुरादिश रातेन दुरात्मना ॥ ४९
 तैस्तं परितृतः श्रूयैः शूलमुदरपाणिभिः ।
 भवेत्तं संशयं प्राप्नो मया शिर क्लृप्तान् ॥ ५०
 सायुध्यं यदनेन न्योत्रि राक्षसास्तत्त्वं निरासुधः ।
 कथं शक्यसि संयातुं मां चैव परिरक्षितुम् ॥ ५१
 दुष्पमानस रवोभिस्ततैः क्लृप्तैः ॥

प्रप्रेष्यं हि ते पृष्टद्वयार्ता कपिपत्नम् ॥ ५२
 अथ रवामि भीमानि भदन्ति वसन्ति च ।
 कर्वाचित्मापराये त्वां जयेयुः क्षिपत्तम् ॥ ५३
 अथ सा युष्मानस्य पतेयं सिष्ठस्त्य ते ।
 पतितां च गृहीत्वा मा जयेयुः वापराभ्याः ॥ ५४
 मां रा हरेयुस्त्वदस्मादिदमेयुरथवि रा ।
 अन्यरसां हि दृश्यते बुधे वषपरावर्षा ॥ ५५
 अहं नापि निषेधेयं स्योभिर्भित्तिता ।
 त्वत्प्रयत्नो हरिभेदु मरोत्पिपत्न एव तु ॥ ५६

U	5	83	0
U	5	57	56
L	5	34	65

[(1.2) D: नमोऽस्तु (for प्रणिपत्य)]

whole V B ms Bag^o after 47

48 Da om 48 (cf v1 46) V B om 48-61
 N: Da om 48 -^a) De M: नमः शिवाय, Ge: नमोः
 (for नमः शिवाय) S: N: Da: नमोः शिवाय नमोः
 नमोः Di-v: नमोः शिवाय (Di: *नमोः शिवाय) नमोः
 नमोः S: N: Da: नमोः शिवाय, De: नमोः (for नमोः)
 Da: नमोः शिवाय - After 48^{ab}, N: N: 1 2 of 48^{ab}
 (repeating it in its proper place) and then reads
 62 onwards up to colophon - N: illeg for 48^{ab}
 -^d) Dr: नमोः (by transp) S: Da: नमोः शिवाय, N: N:
 T: G: Ma: नमोः शिवाय, C: in text (for नमोः शिवाय)

49 V B D4 om 49 (cf v l 46 and 48) —^b
N₂ D4 भीमरुद्रा —D₂ reads 49^d in marg

50 V B Da om 30 {cf v 1 45 and 48} —
 Gs स (for ते) Ds परिवृते (for 'वृत्त') Ss Das ते
 सम्पादयन्तु वृत्ते, नि Ds ५११ ते संपरिवृत (Das ते)
 वृत्ते (Ds वृत्ते, D4 'वृ' —) Ds ५ पालिषि (for
 पालिषि) — Ss Das १११ सुपाय (for सुपाय)
 — Ds वीर (for वीर) ६६ Cv वैतर्कमिलादि । तैश्च
 पविष्टो नभः । पद्म-मयः पद्मपात्रः, तथा मयःपद्मः सदाय
 श्लाघ्य मये । हृदि वायवमेव योऽपद्मः । सम्पादा पद्मदोऽस्ति
 दिव्येति । ॥ संपरिवृत इति सम्पदा । Cv ते संपरिवृत वृत्ते
 परिवृते नभः । पद्ममया पद्मपात्रोऽप्यथा मयः सदाय श्लाघ्यो
 भवेति वायवमेव योऽपद्मः । तैश्च पविष्टः हृदि
 वायवः ॥ ५० also Cv ६६ ॥

51 V B Ds om 5x (cf 41 46 and 48) —⁸
 Ds नमोऽस्तुते (for नमो) —⁹ Śa Ds ज्ञोमि, Ds
 समीक्षते, Ts दाहपति (for दाहपति) Śa मा मा Ds स्व
 यस्तु Gs Cv सतापु, Cr as ja text (for सतापु) Mr
 कथं दाहपति समीक्षते —Ts om (hapl ?) from वैव an⁴
 up to 54* —¹⁰ Śa Ds वसत मा ज्ञामि, Ds मा वा ५,
 ॥ नमोऽस्तुते (for मा वैव)

॥ De om 52nd (cf v 46) ॥ B Te om 52
cf v 48 and 51 —^a) G: सुप्रमत्तसु —^a) S:
De Ma स्र हं, De स्र है, Te G: स्र हं (for स्र है)
—^a) S: om 52nd —^a) Dr प्रपेद नः स्र De प, De
से, De दि स्र, De ॥ (for से ते) De प्पा (for
प्रपेद) —^a) De द्विसप्त, De द्विसुप्त, De T: करि
प्रद (for कपिप्रपेद)

53 V B Ts om 53 (cf vi 48 and 51) ॐ
 De om 53-54^d —*) Dis सर्वदे (for श्रीमानि) —*)
 De-+ om 53 सर्वदे ॐ स्व (for स्व)

॥ Si V B om 54 (for V B. of v. 49) : Ts
om 54^{ab} : Is De om 54^{ab} (cf vJ 51 and 53)
—^b) ॥० बुधवार, Ti विमलवर्ष, Mi विमलवर्ष, Yg k :
is in text (for विमलवर्ष) —^a) ॥ De = माधवपुत्रो,
De = वनेपुत्रो, De = in मा (De = पु) गनेपुत्रो : (for
(दीक्षा सा) —^d) ॥ De = 4 10 10 राक्षसो भीमविजया

[illegible]

56 V B om 56 (cf v1 48) Si Deh for 56
cf v1 57) —) Si De va na vā, D: २५६ T:
५६ (for वापि) Si De विपरोक्ष वापि —) D: वैह,
De om (hap) (for वपि) Si De श्रीणि D:
५६ (for वपि) —) Si De ॥ २५६ ॥
५६ D: २५६ (for वपि) D: ५६ ॥
५६ Si De ॥ ५६ ॥ ५६ ॥ ५६ ॥
५६ ॥ ५६ ॥ ५६ ॥ ५६ ॥

57 V B om 57 (cf v 1 4S) 2a. 11eg for 57
cf v 1 55) 2b. Ds om 57-6r —*) Ds v 1: Ga:
1a. 2a. 2b. (for 2a. 2b.) Ds 2a. 2b. (for 2a. 2b.) —*)
Ds 2a. 2b. (for 2a. 2b.) —*) T: 2a. 2b. (for 2a. 2b.) —*)

यामं त्वमपि पर्याप्तो निहन्तुं सर्वराक्षसान् ।

राधवस्य यशो ह्रीवेच्छया शस्त्रैस्तु राघवैः ॥ ५७

अथादाय रक्षांसि न्यसेयुः संश्ले हि माम् ।

यत्र ते नाभिजानीधुरैरयो नापि राधवः ॥ ५८

आरम्भस्तु मदर्थोऽयं तत्तत्तव निरर्थकः ।

स्वया हि गद रामस्य महानामने गुणः ॥ ५९

मपि वीरितमायचं राधवस्य महात्मनः ।

आतृष्यां च महाबाहो तव राजकुलस्य च ॥ ६०

तौ निराशौ मदर्थे तु शोचयन्तापराधितौ ।

सह सर्वर्षहरिभिस्त्यक्ततः प्राणमंग्रहम् ॥ ६१

Ta १२५५ वाचस्तु राधवः —For 57th S; Dn-4 10.31
+0.51

817th राघु सकीर राधवच मनो ह्रीवेक्ष राधवः ।

[Ds ह्रीवे Ds 18 मीदेन स राधवः, Ds नन ह्रीवेन राधवः
Dn स हि शीरेन राधवः (for the post. half)]
—After 57, Tn 105.

818th त्वमपि गुणैः च भवेद्वन्तु वाचपुण्ड्रः ।

58 १. V B Ds om 58 (cf. १. 1 48 and 57)
S; illeg for 58th (cf. १. 1 55) —For 58th S;
Dn-4 11.11 +0.51

8 9th मातादाय हि रक्षांसि न्यसेयुः पश्यतः क्वचित् ।

[Dn-4 क्लमाय Ds च (for १) Ds ममो, Ds क्लमा
(for ममो) Ds १८ क्लेदकल्पय (for the post. half).]
—^a S; S; Dn-4 10.31 यत्र या, Dn-4 तव मा (Ds मे)
(for यत्र मे) Ds 11 न विजानीधुरः —^a S; S; Dn-4 10
न च, Dn-4 वानि (for वानि) M-4 हावने

89 १. S; V B Dn-4 om 39 (for all except S;
Dn-4 cf. १. 1 48 and 57) —^a Dn-4 11.11 त[Dn-4 म]
पश्यतो (Dn-4 क्लमासेने) मदीयेय —^a Dn-4 भवेत् (for
हृत्) Dn-4 भवेद्वन्तुनिषेधः —Gs reads 59th after the
first occurrence of 64 —^a Ds क्वचित् (for यत्र हि).]

60 १. 1 B Ds om 60 (cf. १. 1 48 and 57)
—^a Ds मादय (for मादय) S; Dn-4 मद वीरितमायचः
Dn-4 मपि वीरित मेय स्यात् —^a Dn-4 [च] मिलितः
(for स्यात्) —After 60th, S; S; Dn-4 10.31
105

१२०th तस्मिन्निशानुवाच राघवः कला महाकविः ।

अनुवाचान् वाचयन् श्रमयति विलसत् ।

तम निरर्तिं द्रष्टुं न भवेत्तस्मिन्ने भुवम् ।

पञ्चमया भागते भुवसा वैभवंतव गयी ।

अथ वीरिणमशान्तां मातुं भल्लसपत्नः । [५]

ततो प्राणिर्यथासि हि तव दया मनुजसाम् ।

[(1 1) Ds भवित् Ds चदे ने (for यत्र) S;
(also 10.31 11.11) नन (for मा) —(1 2) Dn-4 मम
सं प (for मम) —(1 4) Dn-4 दया (for दया) S;
Dn-4 10.31 (for च) —Dn-4 from 1.5 up to 10.31.
—[L 6] Ds द्रष्टुं न भवेत्तस्मिन्ने (for the post. half)]
—Then Ds cont

१२०th तेषां च माता भर्ता पुत्रपौत्रव कविता ।
न भवित्यति मदेः सुदीपक महाकविः ।

—Dn 0.71 60th—61st —^a S; S; Dn-4 10.31 द्रष्टुं न
Dn-4 10.31 text (for मम) S; S; Dn-4 10.31 महाकविः.
—^a S; S; Dn-4 10.31 कविः, Gs 10.31 in text
(for कवि) Ds कवि (for कवि)

61 १. 1 B Ds om 61 (cf. १. 1 48 and 57)
Dn-4 10.31, Ds om 61st (cf. १. 1 630th and 60
recopy) —^a S; S; Dn-4 10.31 ममप्राप, Ds क्लमाय
Dn-4 मदर्थे च, Gs ममप्राप तु ५८ निषेधे तु (for मदर्थे
तु) —^a S; S; Dn-4 10.31 क्वचित् —^a S; S; तव स्यात्
ह्रीवेक्ष, Ds क्लमा सवै च ह्रीवेक्ष, Dn-4 पश्यो ह्रीवेक्ष
Dn-4 सह सवै च ह्रीवेक्ष —^a S; Dn-4 सवै च (sc) १. 1
Dn-4 सवै च, Dn-4 सवै च, Gs सवै च (for ह्रीवेक्ष)
Dn-4 reads in 10.31 ममप्राप —After 62, S; S; Dn-4
(after 1 4 of 630th owing to om) Dn-4 10.31

832th दूरमन्त्रवाच्ये तव चैव ममपि वा ।
ममपि ननुपदेशे न तेषां दृष्टमात्रे ।

[(1 1) Dn-4 [च] मादय (for मम) Dn-4 [च]
(for [च]) Dn-4 ममेन Ds च (for वा) —(1 2) Dn-4
ममपि Dn-4 ममपि (for मम)]

—Then all the above 10.31 cont; १. 10.31 Ls for
the first time after 48th, reading it here illogically
1 B 10.31 after 47 (owing to om) १. 1 Dn-4 10.31
after 56 (owing to om)

833th सत्यं धर्मं यथावत् पश्यतां रामाय वादः ।
पृथुं पुनर्ममपि ननुपदेशे न तेषां दृष्टमात्रे ।

[(1 1) Dn-4 च (for वा) Dn-4 10.31 (for वा) १. 1
१. 1 Dn-4 10.31 (for वा) —Dn-4 om 1 2 (at 62
—4 1 2) १. 1 १. 1 (first time) Dn-4 10.31 Dn-4 10.31
(for वा) १. 1 १. 1 (for वा) १. 1 १. 1 (last
time) Dn-4 10.31 ममपि १. 1 १. 1 Dn-4 10.31
(for the post. half)]

—Thenafter १. 1 (post. half illog.) further cont

834th अथ रात्रिपञ्चमं

Cosophon

[Sarga name द्रष्टुं न भवेत्तस्मिन्ने गीतावर्षे]

स पित्रा च परित्यक्तः सुराः मर्मैर्हर्षिभिः ।
 श्रीह्रीकान्मपेरिकम्प्य त्रामेय शरणं यतः ॥ २८
 तं त्वं निपतितं भूमौ शरण्यः शरणागतम् ।
 वञ्चार्हमपि काकुत्स्थ कृपया कर्पयाम्यस्य ॥

न शर्म लब्ध्वा लोकेषु त्रामेय शरणं यतः ॥ २९

परिभूतं रिपुषां च न तत्प्रमाणाव्युक्तवान् ।

मोघं वतु न शर्मन् तु ब्राह्मणस्य तदुन्यताम् ॥ ३०

C 5 36 45
 D 5 38 34
 L 5 35 33

दमे व (for हृदि) — For 26-27. Ns 1 Ds subst. ,
 while Ss 1 Ds-11111 subst for 26

841* तस्योद्वेगः तस्यैषिका विज्ञा कल्पयामि ।
 अद्याधेनामिसमाप वा प्रकटका से तदा ।

[(1 1) Bs 111 (for तस्य) Ss 111(also) Ds 111
 एषिका (for तस्यैषिका) Ns 111 अद्याधेनामिसमाप (Bs
 'अद्याधे') (for the post half) — (1 2) Ss Ds-11111
 अद्याधे (Ds 'ना') अद्याधेनामिसमाप (for the post half) Vs 111
 (for तस्य) Ss 111 Ds-11111 है (for से) Ds 111
 (for से तदा)]

—After 27th, Ds 1-4 S 1111 .

842* तस्य वापस दमे सोऽभवेऽनुगतमह द ।

[Ds 111, Ts 111 Ss 111 (for 111) Ds 111 Ts Gs 111 Ss 111
 (for 111)]

—) Ds Gs Ms Cr m 111 अनुगतम्, Gs 111 'नुत्तम् (for
 'नुत्तम्) Ss 111 Ds-11111 अनुगतम् (Ds 111 'नुत्तम्),
 Ns 111 V B Ds अनुगतम् (Bs 111 'नुत्तम्), Ds अनुगतम् स्वम्,
 Ds अनुगतम् स तदा Ds अनुगतम् (for अनुगतम्) —) Ns Vs
 Ds-11111 विविधा गली, Bs अनुगतम् नलि (for विविधा
 तन्निम्) —) Ss Y B Ds अनुगतम् (Vs 111 'नुत्तम्) Ds
 Ts 111 Gs 111 क्रोडका, Ts लोकादिकम्, Ms अनुगतम्,
 Ck t as in text (for अनुगतम्) Bs विम (for दम्)
 Bs लोके (for लोके) Ss 111 Ds-11111 से वत्
 (Ns वत्तम् [by transp] Ds से तदा) स दमेष्टिकात्
 —) Ss 111 V B Ds-11111 अनुगतम् वत्तम् द, Ds 111
 अनुगतम् द, Ds 111 अनुगतम् (111) अनुगतम् द —After
 27, Ds 111

843* ततो राममुपायः वपसःशरण्यमागतः ।

—Ds further cont. Ss 111 Ds-11111 ms after 27,
 Ns Vs 111 Ds subst for 28-29th while Vs subst
 for 28-29th and reads after 27

844* य स सर्वं पदं मे मीढे वृषात्तम् ।
 तस्यैषिका तदा विज्ञा तस्यैषिकात्तम् तदा ।

[Bs om 1 2 — (1 1) Ss 111 Bs 111 Bs 111
 (for य स) Ss Ds 111 Ds 111 तदा तदा, Ds तदा
 Ss 111 Ds 111 तदा (Ns 111) तदा Ds 111 तदा (cor-
 rupt), Ds 111 तदा (Ds 111) तदा तदा (Ds 111) तदा (for the
 post half) — (1 2) Vs 111, Ds 111, Ds 111 (sic)
 (for दम्) Ss Ds 111 तदा, Ds 111 [य] तदा (for दम्)]

111 [for [य] तदा दम्] Ds 111 तदा तदा (sic)
 (for the post half)]

28 Ns V B Ds subst 844* for 28-29th (Vs for
 28-29th) —) Ss तदा, Ds तदा, Ds तदा, Ts 111
 Gs च तदा (by transp), Ck t as in text
 (for तदा च) Ds तदा च स —) Ts तदा (for दम्)
 Ds Ms तदा, Ts Gs 111 च स (for तदा) Ss 111 Vs
 Ds-11111 च (Ds 111) तदा (for तदा) Ds 111
 तदा (Ds 111) च तदा (for तदा) —After 28th, Ns 111 (slightly
 only) 111

845* सोऽभवेऽनुगतम् तु नालोकः सदैव य ।
 नालोकः सदैव य 11111 11111 11111

—) Ss Ds 111 एतद्वत् स लोकादिकम्, Ds 111 एतद्वत् स
 लोकादिकम् Ds 111 एतद्वत् स लोकादिकम् —) Ds 111 T G
 111 111 111 —After 28 Ns 111

846* विज्ञा विज्ञा विज्ञा सोऽभवेऽनुगतम् ।
 तदा विज्ञा विज्ञा विज्ञा तदा तदा ।
 तदा तदा विज्ञा तदा तदा तदा तदा तदा ।
 तदा तदा तदा तदा तदा तदा तदा तदा ।

29 For 28-29th Ns Vs 111 (for 28-29th) B Ds
 subst 844* Ds om (hapl) 29 Ss om 29th —)
 Ds 111 तदा Ds 111 तदा (for तदा) Gs तदा (sic)
 (for तदा) Ns 111 तदा तदा तदा —) Ms तदा
 Ds Gs तदा तदा Gs तदा तदा —) Ss 111 Ds 111
 111 111 S Gm 111 तदा तदा —) Ds 111 om 29th —)
 Ss 111 Ds 111 तदा तदा तदा तदा, Ns V 111 Ds
 तदा तदा (Vs 111 Ds 111, Bs 111) तदा तदा Ds 111
 तदा तदा तदा, Gs 111 तदा तदा तदा —) Ds 111
 तदा (for तदा)

30 —) Ds तदा (for 'तदा') Ds 111 Ts Gs 111
 Ms तदा (for तदा) Ns Ds 111 तदा (Ds 111)
 तदा, Ds तदा तदा तदा —) Ss 111 Ds-11111 तदा
 तदा तदा (for तदा तदा तदा) Ds 111 तदा तदा
 तदा तदा, Ds 111 तदा तदा तदा —) Ds 111 Ts Gs
 Ms 111 तदा (for तदा) Gs Ms तदा (Ms तदा) तदा
 तदा (for तदा) —) Gs Ms तदा (for तदा) Ds 111
 Ts Ms 111 तदा, Gs Ms तदा (for तदा) —For 30, Ns
 V B Ds subst while Ss 111 Ds-11111 subst 1 2
 only for 30th

ततस्तस्याधि काकस्तु द्विनस्ति सः स दक्षिणम् ॥ ३१
 स ते तदा नमस्कृत्या राज्ञे दक्षरायाय च ।
 त्वया वीर विमुष्टस्तु प्रतिपेदे स्वपालयम् ॥ ३२
 मरुक्ते काकमात्रेऽपि भक्ष्यासं सपुदीरितम् ।
 कम्पाद्यो भ्रां हरचक्षुः धूमसे तं महीपते ॥ ३३

847* परिप्लवो विप्लवश्च स त्वयोरतस्तदा विचो ।

भूमिपोऽवधिपु शिख किमप्य ज्ञातपायि ते ।

[(1 2) \tilde{N} Ds पक्षिण, V⁴ "प्लु, B⁴ "प्लु (for वी
 प्लो) — (1 2) \tilde{S} \tilde{N} Ds-4.10.11 गुण (for विप)]

—After 30. 31a ins

848* त्रितस्तु वक्षिणसि स्वप्यम इत्यथ सोऽप्यवीर ।

31 * \tilde{G} सिदिनि (for विपिनि) Ds [ज] सु (for
 स) —For 31 \tilde{S} \tilde{N} V B Ds-4.10.11 subst

849* क्षेत्रेक भवन सख तद्विपक्षेक भवजालयम् ।

[D₁ सुख (for सख) B₁ तद्विपक्षे D₂ अविविध
 (corrupt) (for तद्विपक्ष) \tilde{N} त्वयाम्, D₃ [ज] भवज
 सख (for-भवजसख) \tilde{S} \tilde{N} B₁ तद्वि (B₂ "विपक्षे-व) (B₃
 स) हायय, D₄ क्षेत्रेकस जालय (for the post half)

—After 31, Ds-9 Ts G₁ G₂ M₁ s ins

850* इत्याहु वक्षिण मेघ समोऽथ परिवर्तित ।

[Ts व, M₁ म (for व) G₁ स वसा (for वसा व)],
 while G₁ ins after 31

851* तदा मरुति काकमन्त्रमेकमपि निवीपते ।

32 * \tilde{V} V B Ds om 32 —^a Ds-9 S हाव्य (for
 ते तदा) \tilde{S} Ds-1-11 G₁ मरुक्क —^b \tilde{S} राज्ञो (for
 राज्ञे) \tilde{S} Ds-11 दक्षरायाय —^c \tilde{M} विपुट (acc). \tilde{S}
 Ds-11 सु, Ds-11 व (for सु) Ds-9 > विपु (G₁ सवि)
 इत्येव वीर (Ds राज्ञे, C₁ "विपु) —^d G₁ प्रपेदेव (for
 प्रतिपेदे) —After 32, Ds ins

852* स ममार्पाय वक्तव्यो राज्ञे दक्षरायाय ।

महतीव्यमपि स मेदे देवकामपि ।

[(1 2) post half sac]

33 * D₁ मरुते (for मरुते) \tilde{N} Ds-11 हि, \tilde{N}
 Ds Ds से, B₁ व Br Ds-11 Ts G₁ म सु, T₁ म (for
 स) V मरुतायेषु Ds तदा वक्तव्यमेव ह —^a B₁
 मरुतीर्य (for "मरुत) \tilde{S} Ds-1-10.11 G₁ वक्तव्य (D₁
 "मे दे) मरुतीर्य, T₁ मरुताय सवीर्य —Ds reads
 33^a after 36^a (transp) —^b Ds Ts G₁ C₁ t म
 C₁ as in text (for म) B₁ Ds Ts G₁ M₁ G₁ इत्ये,
 C₁ g k as in text (for इत्ये) \tilde{S} \tilde{N} Ds-1-10.11 म
 इत्येव, \tilde{N} Ds इत्ये म म म इत्ये स्व, B₁ इत्ये दुष्ट,
 B₂ म इत्ये, Ds म इत्ये व, M₁ म इत्ये व, B₂ म

स कुल्य महोत्साहं कृषं मयि नरर्षभ ।
 जानुर्धाम्यं परो धर्मस्त्वत् एव मया धृतः ॥ ३४
 जानामि त्वां महावीर्यं महोत्साहं महाबलम् ।
 अपारपारमद्योम्यं गम्भीर्यास्तारोचमम् ।
 भर्तारं सप्तमुद्रायाम् भरण्या वामोपमम् ॥ ३५

हरेण्य (for मा हरेण्य) B₁ तदाहोविदु एव ह \tilde{S}
 G₁ हव्य भव्य \tilde{S} —^a \tilde{S} \tilde{N} V B₁ Ds-4.10.11 ए
 (\tilde{N} V B₁ Ds-11) इत्येव, \tilde{N} B₂ Ds-11 इत्येव, B₁
 व हव्य, B₂ मरुतेव, Ds कृषं कृषं (for कृषं त)
 Ds हव्य हव्ये कृषं \tilde{S} C₁ कृषाहव्ये इत्येव
 वक्तव्ये इत्युक्तव्येति मरुति वक्तव्येति इत्येव इति
 कवक । युद्धिस्व राज्ञेव अपारम्यं सप्तोच्यं इत्येव इति
 वीर्य । वक्तव्येवक्तव्यो मा तदाहव्येव \tilde{S}

34 \tilde{S} \tilde{N} Ds after 41^a — 1.10.11 read 34-35
 (including star passages) (\tilde{S} Ds om 34^a-35^a)
 after 41 (preceded by 850^a) \tilde{N} V Ds read 34
 after 36 —^a V B₁ G₁ तद्वि (for व) \tilde{N} Ds व
 व (for वक्तव्य) \tilde{S} \tilde{N} Ds-1-10.11 T₁ वक्तव्य व (for
 स वक्तव्य) \tilde{N} V B Ds-9 मरुतेव, Ds वीर्य, Ds
 Ts G₁ M₁ > मरुतेव (Ds "मरु" (for महोत्साह) —^b
 Ds om (hapl ?) 34^a-35^a —^c Ds वरिनिर्वह (for
 कृषा मयि) B Ds वीर्य, Ds-11 मरुतेव \tilde{N} s s s
 वर्य्य (alleg) —After 34^a, Ds-9 S ins

853* त्वया वक्तव्यो वक्तव्य मया इव इत्ये ।

[Ts वक्तव्य C₁ as above (for "वीर) —Note hiatus
 between the two halves Ts G₁ M₁ G₁ व/वक्तव्य
 वि (G₁ व) (for वक्तव्य व) \tilde{S} C₁ मरुतेव वक्तव्य वक्तव्य
 वक्तव्य \tilde{S}]

—^a B₁ 11 Ds-11 वक्तव्य —^b \tilde{N} Ds वीर्य वि (for
 वक्तव्य व) \tilde{N} V B₁ 11 Ds वीर्य मया (by transp),
 V₂ Ds-9 T₁ G₁ > वक्तव्य वक्तव्य, Ds-11 वक्तव्य मया (for
 मया वक्तव्य)

35 \tilde{S} Ds om 35^a (cf 1 34) For sequence
 in \tilde{S} \tilde{N} Ds-1.10.11, cf v 1 34 \tilde{N} V B₁ Ds
 read 35 (all except V₂ om ^a) after 42 (preceded
 by 850^a) B₁ reads 35 (om ^a) 41^a-42 after
 47^a (including star passages) —^a \tilde{N} V B
 Ds-1-10.11 महोत्साह, Ds "मरु" (for महावीर्य) —^b \tilde{S}
 \tilde{N} V B Ds-1-10.11 महोत्साह (for महोत्साह) —After
 35^a, \tilde{N} (slightly ill) ins

854* वीर्या वीर्यायाम् सप्तमुद्रायाम् ।

वक्तव्यमपि वक्तव्य सप्तमुद्रायाम् ।

— \tilde{N} cont, while \tilde{S} \tilde{N} V B Ds-1.10.11
 after 35^a

तपेण महता युक्तः सीतादर्शनजेन नः ।
हृदयेन गतो राम प्ररीणि तु विष्ठितः ॥ ५५

सणिरसमुपशृण्व तं महाहं
जननमुपात्मवया श्रुतं प्रमात्मान ।
मिरिरूपनानाभूतमुक्तः
मुष्णितमनाः प्रनिर्मग्नं प्रपेदे ॥ ५६

G 5 3 77
D 5 35 75
L 5 35 67

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे पदविन्यासः सर्गः ॥ ३६ ॥

872* भागवित्पदात् त महः (** * * * *)

***** राम पश्य सख्यमप्यम् ।

इति सखाः बहुधा समाश्रय व पादरीम् ।

50 Ba om 35 —^a Ss As Dr-v 10 11 (34) विष्ट
(for युक्त) —^a Ba Vs अर्धवेन (for दृष्टानवेन) Ba
Dr v (for ह) Ss Vs Dr सीताया दर्शनं न (Dr v)
—^a As Vs Vs v (for तु) Ss Ba Dr-v 11 तद्विष्ट
Vs Ts [न] न वि (Ts वि) विष्णु Ba [अ] अविष्ट
Dr 10 अ (Dr 11) विष्ट Dr 11 विष्टि Dr 11 अविष्ट
(for तु विष्टि) Dr 11 अविष्ट व सख्यम् — After Ss
Ba 10 11

873* युष्मः तद्वचन सीता रूपमप्यमानसा ।

56 Vs reads 56 and colophon on m. margin —^a Ba
Vs अविष्टम् Dr 11 अविष्ट (15 p. 11) (for अविष्ट) Ga
अप्यम् (for युष्मः) Ss Ba Dr 11 अविष्ट Ba अविष्ट Ga
अविष्ट (for अविष्ट) —^a Ss [न] न Dr [न] न

Is (also) युष्म (for युष्म) Dr 11 अविष्ट Dr om
(for अविष्टम्) Dr 11 अविष्ट —^a Vs Vs Ba Dr 11
(Ba " 11) युष्म Dr 11 Ts G Vs 11 मिरिरिव (Dr " 11)
(for मिरिरिव) Ss Vs Ba Dr 11 11 11 मिरि Dr
युष्म (for युष्म) —^a Dr अविष्टम् (for मिरि) Ga
अविष्ट Ga 11 11 (for अविष्ट) Ss Vs Dr 11 11 अविष्ट
युष्म (for युष्म) मिरि (Ss Dr 11 " मावयुष्म मिरि) Vs
Ba Dr 11 मिरि मिरि मिरि मिरि मिरि Dr 11 अविष्टम् ॥ ३६
अविष्टम्

Colophon Vs reads colophon on m. margin (cf. 5 1
56) — Sarga nam Ss Vs Vs Ba Dr 11 अविष्टम्,
Vs Dr सीता अविष्टम् (Dr " 11) Ba अविष्टम्
Dr 11 अविष्टम् Dr 11 अविष्टम् — Sarga no
(figures words or both) Vs Dr 11 Dr 11 11 om
Ss Dr 11 T G Vs 11 11 Vs 11 37 11 27 Dr 40
— After colophon G concludes with श्रीरामायणम्

नित्यमुत्सादियुक्ताश्च वाचः श्रुत्वा मथेरिताः ।
 वधिष्यन्ते दायुरथैः पौल्यं मदवाप्स्ये ॥ १०
 मत्तदेशयुता वाचस्तत्राः श्रुत्वा राषाः ।
 पराक्रममिधिं वीरौ विधिरस्तंविधास्यति ॥ ११
 सीतायास्तादृचः श्रुत्वा इनुमानस्तत्प्रमत्तः ।
 शिरस्यङ्गलिमाधाय वास्यमुत्तरमग्रवीत् ॥ १२
 क्षिप्रमेष्यति काकुत्स्थो हर्षक्षयप्ररैर्दृक्वाः ।
 यस्य युधि रिजित्वातीन्द्राङ्गं व्यपनयेष्यति ॥ १३
 न हि पश्यामि मत्प्रेतु नाम्नेष्वसुरेषु वा ।

यस्तस्य वमतो वाणांस्तानुमुत्तहतेऽग्रतः ॥ १४
 व्यर्प्यमपि पर्जन्यमपि वीरस्तं ययम् ।
 स हि सोढुं रथे शक्तस्तत्र हेतोर्विशेषतः ॥ १५
 स हि रामपर्यन्तां यहीं शामितुमीहते ।
 तस्मिन्निचो हि रामस्य जयो जनकनन्दनि ॥ १६
 तस्य तदचनं श्रुत्वा मम्यकमत्य मुभापितम् ।
 जानकीं बहु मेनेऽथ वचनं नेदमग्रवीत् ॥ १७
 ततस्तं प्रसितं सीता वीक्षमाणा पुनः पुनः ।
 भर्तुः स्नेहान्वितं वास्यं सौहार्दादिनुमानयत् ॥ १८

G 5 6 0
 B 5 55 16
 L 5 36 17

स्वया स) इनुमानयोः । Ds एषा स्वया स वचनयो ॐ ८६
 तत्तया सत्यपरोक्षत् ॐ —^a Ds समामुदि (for वयो) ॥
 श्रेयो नावतामयो —After 9, ६s ms (partly illeg)

877* *****वातायाम् ॥ १० यय ।
 वयो ययान्तरिभेद धर्मसामोरेवयुक्तमम् ।

10 *) S: Ds युक्त स, S: Ds १०१११ युक्तस्य,
 Ds स्युता (for युताश्च) —Ds reads १०^b १० marg
 —^b S: Ds वाच्य, S: Ds ११ वाच (for वाच) Ds
 Gs ११ रथा (for रथा) S: S: Ds ११११ (हे)मिता
 (S: Ds ११) (for [हे]मिता) Ds वाच स्युता मथेरिता
 —^a S: Ds विधि (Ds रथी) एवते राजरथि

11 *) T Gs Ms युता, Cm १ १०१११ text (for युता)
 T Gs Ms वाच (for वाच) S: Ds ११ स हि मे रथ
 (Ds स)रथमायुक्त(Ds 'वा' Ds 'वा'), S: इद मे स
 समाराध, Ds वीर्य रथमायुक्त, Ds इद मे रथरथमायुक्त,
 Ds इदमेरथमायुक्त —^a Ds ११ वाच (for वच) S:
 S: Ds इव युता स (for इव युता) —^a T:
 Gs रामो (for वीरो) Ds ११ वराकमे मति वीरो —^a Ds
 सदाप्राप्ति (for सति)

12 *) Ds Ts ११ वचन (for वच) Gs वचवाच-
 द्वात युता —^a S: illeg, Ds ११ पत्रमन्त्र (for
 मारवा) —^a T: विरता (for विरति) S: Ds ११ T:
 वाच्य (for वाचाय)

13 *) Ds ११ Gs Ms इदं (Ds 'इ') (for
 इदं), Ds युता, Ms वच (for) (for वच) S: प्रका
 जित, T: युतायुक्त (for प्रकाजित) —^a Ds मते,
 Ds वच Ds वच (for वच) Ms दधि (for युता) S:
 Ds ११ T: [म]ति (for [म]ति) Ds विरति (for
 विरति) —^a Ds व्यपनयेष्यति (for व्यपनयेष्यति)
 S: Ds ११ प्रोच (Ds ह) व्यपनयेष्यति ॐ ८६ व्यप
 नयेष्यति व्यपनयेष्यति ॐ

14 S: cm १४ —^a Ds स (for हि) Ds राजसेयु

(for वचने) Ds (म)ति, Gs ११ व (for वा)
 Ds सुतेव्ययुतेषु च, Ds ११ Gs वचनेषुतेषु वा (Ds स),
 Ds ११ Ms वचने (Ts वचनेषु सुतेषु वा (for १)
 S: वच वचामि रथेभिसुतेषु सुतेषु वा —^a Ds
 वचने. T: Gs ११ म विचो, Ct ११ ११ text
 (for वचने), Ds ११ ११ वचनेषुतेषु (Ds ११) वचनेषु

15 *) S: Ds वच (for वच) —^a S: Ms म
 (for वच) —^a S: S: Ds ११ ११ विचो, Gs हि वच
 (for हि वच) Ds वचनेषु वच वच

16 S: cm १६ —^a S: Ds ११ ११ स Ds स,
 Ds वच, Ms स Ds वच, Ds ११ ११ text (for स हि)
 —^a Ds Gs Ct ११ वचनेषु (for वचनेषु) Ds ११ ११
 Ct वचने Gs ११ ११ text (for वचने) —^a S: Ds ११
 ११ विचो, Ct ११ ११ text (for विचो)

17 *) S: Ds वच (for वच) —^a Ds ११ वच,
 Ds वच (for वच) S: Ds ११ वच (for वच), S:
 Ds ११ वच वच (for वच वच), Ds ११ वच वच
 —^a S: Ds वच, Ds ११ वच (for वच वच) Ds
 वच, Ds ११ वच, Ds ११ वच (for वच वच)
 Ds वचनेषु —^a S: S: Ds ११ ११ वचनेषु (S: Ds
 वच) वचनेषु वच, Ds ११ वच (for वच) वचनेषु

18 S: cm १८ —^a Ds वच (for वच) S: Gs
 स (for) Ds वच वचनेषु वच —^a Ds ११ ११
 वचनेषु, Ds वचनेषु (for वचनेषु) —^a Ds ११
 ११ T: ११ Gs वच, Cm १ ११ ११ text (for
 वच) Gs वचनेषु (for वचनेषु) Ds ११ वच, Ds वच
 (for वच) Ds वचनेषु वच व (for) —^a Ds Gs
 Ms वचनेषु (for वच) Ds ११ वचनेषु वच, Ds
 Ds ११ वचनेषु वचनेषु, Gs वचनेषु वचनेषु ॐ ८६
 वचनेषु Gs वचनेषु वचनेषु (for वचनेषु वचनेषु)
 वचनेषु १ १ १ १ Gs ८६ वचनेषु वचनेषु वचनेषु,
 Ct १ वचनेषु वचनेषु वचनेषु

G 5 00 0
H 5 39 41
L 5 36 40

मम पृष्ठगतौ तौ च चन्द्रसूर्यानिवेदितौ ।
त्वन्तःशशं महासूर्यो नृसिंहारागमिष्यतः ॥ ४०
तौ हि शीरो नरवरो सहिष्यौ रामलक्ष्मणौ ।
आगम्य नगरीं लङ्कां स्रायकैरिषामिष्यतः ॥ ४१
समयं रावणं हत्वा राघवो रघुनन्दनः ।
रामादाय सरोहो स्फुरां प्रतिवाप्त्यति ॥ ४२
वदास्यसि हि भद्रं ते भव त्वं कालकक्षिणी ।
मघिराद्रक्ष्यसे रामं प्रवृत्तन्वामिष्यन्नमः ॥ ४३
निहते राक्षसेन्द्रे च सपुत्रामात्यभान्धवे ।
त्वं समेष्यसि रामेण यन्नाङ्गेनेव रोहिणी ॥ ४४

40 * } Si Da 30 Ms तु, Di हि (for च) —^a } N1
सूर्यचक्र (by transp.) Di चन्द्रसूर्यानिवेदितौ —^a } Ds :
—सक्राते (for सकाते) Di १० ब्रह्मसूर्यो (Di सिंहाराग) Di
हि वैदेहि (for महावारी) —^a } Si Ms Ds सन्तुष्यन्वेहि
(Di वैदेहि) Ds : हह (Di तौ च) सिंहारविष्यत Di ११
रामपुत्राविद्वन्व

41 Da om 41 —^a } Si Ms Ds ३० ११ तौ च Di
T1 : G1 Ms सतो T2 दम्भी (for तौ हि) G1 नववारी
(for वरी) Di तौ च कीदृशवारी —^a } Si Da १० वावत्
(for वागवत्) —^a } Ds विषमिष्यति (sic)

42 * } N1 सकल (for समग्र) —^a } N1 सप्तमौ रघु
नन्दनौ —^a } N1 T2 सव (for सव) } Si Ds ११ T1 G1
स्फुरां Di १० स्वा सुहिं (for स्वपुर) N1 नालात (for
वासति)

43 * } G1 Ms सनाथसिहि Di १० तदाह्व (Di स्व)
मिद (sic) सव त —^a } Ms वरेहासिहि Cr 30 11 as 10
text (for काह) —^a } Si Ds १० Ms मघिरात् —^a }
Si Ds १० उन्मल्लित आकर —For 43^a h1 Da ११
subst

४३^a मघिराद्रक्ष्यसे रामं वत्सिह आरुह्यम् ।

[Di ह्यति प्रमथितम् (for the prior half) Di अपि
(for एवम्) T1 ३० ११ मघिरात् (for the post half)]

44 * } Si Ds १० ११ तु Ms [३० ११] (for च)
—^a } Di G1 नालात (for वावत्) —After 41^a Di
erroneously reads 45^a and repeats 44^a —^a } Ds १०
[३० ११] (for [३० ११]) Di अनामिकाय रोहिणी

45 Si om 45 —^a } Ds वैदेहि Ds एष्यसि G1
१० त्वि (for त्व दम्भी) Ds क्षिप्रमेव हि वैदेहि —^a }

धिषं त्वं देवि श्रोक्ष्य परं यास्यसि मैथिलि ।
रावणं चैव रामेण निहतं द्रक्ष्यमेव चिरात् ॥ ४५
एवमावाप्त्य वैदेहीं हनुमान्मारुतात्मजः ।
गमनाय मतिं कृत्वा वैदेहीं पुनरवरीत् ॥ ४६
उमरिष्य कृतात्मानं धिषं द्रक्ष्यसि राघवम् ।
लक्ष्मणं च सन्तुष्यति लङ्कादारमुपसितम् ॥ ४७
नखदंष्ट्रायुधान्वीरान्सिंहार्क्षकभिरुमान् ।
वानरान्वाणेषुन्द्राभान्धिरां द्रक्ष्यसि संपन्तान् ॥ ४८
शैलान्मुदनिज्जलानां लङ्कामलपस्तानुषु ।
नर्दता कपिमुष्णानामार्ये वृषान्पनेरुहः ॥ ४९

Ms Ds १० द्रक्ष्यसि, Ds एवसि, Ds कोपय (for वासति)
Ds पर वात् च मैथिलि —^a } N1 Di १० ११ सिध द्रक्ष्यसि
रामेण —^a } Ms Ds १० ११ रावण हने (for द्रक्ष्यसे
चिरात्) Ds : रावण निहतं पुनि (Di रणे) Ds : द्वापरे
सिध कलत्

46 * } Ds [] (for मतिं) Ds चले (for ह्वा)
—^a } Ds १० मैथिलि (for वैदेही) Si Ds १० ह्वात् (for पुनर्)

47 * } Si Ds १० ११ ब्रह्मात्म (Si Ds १० ११) (for
ह्वात्) —^a } N1 Di १० ११ स (Di तु) सुपुत्र (for
सन्तुष्यति) Si कञ्जन् लक्ष्मणी G1 कञ्जन् लक्ष्मणी
—^a } N1 Ds १० T1 G1 [३० ११] वत् (for विषयत्) —After
47, Ms १०

४४^a सुवीरलक्षितं चर चारी पतिवारीतम् ।

48 Si om 43-49 —^a } Ds १० सोमत्, Ds एवत्
(for वीरत्) —^a } ११ पापरेद च Di १० ११ T1 वारीत (Di
पतिवारीत) Ds वारीतम् (for वारीतम्) —^a }
Ds सवत् Ds सवत् (for सवत्)

49 Si om 49 (cf v १ ४८) —^a } Ds हिण (for
वेद) N1 सनाथसिहि G1 नालात (for निज्जलानां) —^a }
Ds नालात (for वारीत) Di वारीत-वारीत Di १० ११ ह्वात्
G1 कञ्जन् लक्ष्मणी (for कपिमुष्णानां) N1 नखदंष्ट्राय
—^a } Ds सव Ms सव (for सव) Ds १० ११ T1 नाला
शोचति निहत् Ds : T1 G1 मघिरात् वत्सिह ३० ११
T1 वारीत } G1 नखदंष्ट्राय कपिमुष्णानामार्ये वृषान्पनेरुह
हत्वा द्रक्ष्यसि चैव विषयत् G1 नखदंष्ट्राय वारीतम्
क्षिप्रमेव हि वैदेहि —After 49 Di १० ११

४४^a स्वकृते च विजालाहि रामो रात्रीवरो वत् ।
धु सवापते महाभान्धिरावानी रिकानिष्यम् ।

स तु मर्मणि घोरेण नाडितो मन्मथेषुता ।
 न शर्म समते रामः सिंहादित इव द्विषः ॥ ५०
 मा हृदो देवि शोकेन मा भूते मनमोऽग्रियम् ।
 श्रुत्वा पत्या यक्रेण मर्त्रा नाभयती तामि ॥ ५१
 रामाद्विशिटः कोऽप्योऽस्ति पश्चिर्त्तामिरिणा समाः ।

अग्रिमास्तनूत्सौ तौ भ्रातरौ तव मंत्रयौ ॥ ५२
 नाम्निशिरं वत्सामि देवि देवे
 रघोर्गणैरघ्युषितेऽतिरौद्धे ।
 न ते निराहत्ममनं प्रियस्य
 समस्त मत्तममकालमायम् ॥ ५३

G 5 0 0
 B 3 39 51
 L 5 30 51

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे महाविंशः सर्गः ॥ ३७ ॥

50 *) Śi हि (for तु) Śi Da 310 31 मा हि मर्मसु
 (Śi मर्मसु Da 310 31) घोरेण Dr 4 मा हि मर्मसु घोरेण
 —*) Śi मर्मसु

51 *) Da 4 78 रद् मा Dr 47 ते Ga 7 मे मा
 [by transp] G 2 21 in text (for मा हृदे) Ga ते
 शोकेन (for देवि शोकेन) Śi Da 310 31 मा युक्ते देवि
 शोकादे (Śi Da 310 31) Śi युक्ता मा देवि शोकादे, Dr
 मा शोचतिनि शोकादे, Dr मा मातु देमशोकादे —*) Śi Śi
 Da 4 31 31 मनमि Dr 4 मा Dr 4 31 युक्ता मे नय)
 Da 3 78 मर्मसु मय (for मनमोऽग्रियम्) —*) Dr 9
 मर्त्रा (for पत्या) Śi Da 31 मर्त्रादेव सति रघ, Śi Da 31
 तामिनी (Da 31 मर्त्रा, Da 31 मर्त्रा) श्रीरघोरेण —*) Dr
 Ma 31 मा (for मर्त्रा) Dr 9 मर्त्रादेवनि मर्त्रा

52 *) Śi Da 31 रो निशितो हि रामो —*) Śi Da
 रो वा, Dr 31 हि, T 3 31 31 मर्त्रा (for वत्सामि) ■
 Ma 31 मर्द्र (for सति) —*) Dr 52 31, Śi Da 4 31 सति

53 *) रो निशितु तमेव श्रीरघोरेण क ■ ■

[Da 31 31 31, Da 31 31 31 (for श्रीरघोरेण)]

—*) Śi Śi Da 31 तु (for वी) —*) Śi सत्य,
 Dr 4 सत्य (ac) (for मर्त्रा) Dr 31 मर्त्रा, Dr
 रघोरेण, Dr 31 मर्त्रा, Ma 31 मर्त्रादेव (for तव
 मर्त्रा)

53 *) Dr 4 Ga 31 वत्सामि, Dr 31 (for वत्सामि)
 Da 31 31 वत्स (for देवि) —*) Dr 31 हि (for
 इति) —*) Śi निशित (for निशित) —*) Śi Śi
 Dr 3 31 31 मर्द्र (for मर्द्र) Dr 31 मर्त्रा तवमर्त्रादेव मर्द्र

Colophon 53 3 3 3 Dr 31 —Sarga 31
 Śi Da 3 3 3 3 श्रीरघोरेणमर्त्रा (Śi Da 3 3 3 3) Śi
 श्रीरघोरेणमर्त्रा, Dr 31 श्रीरघोरेण —Sarga 31, (figures
 words or both) Śi Da 3 3 3 3 31 Śi Da 3 3 3 3
 G Ma 3 31 Dr 41, Ma 3 31 —After colophon, G
 concludes with श्रीरघोरेण मर्त्रा

मम पृष्ठगतौ तौ च चन्द्रस्यैव निरोदितौ ।
 त्वत्संज्ञार्थं महात्मनो नृसिंहानामपि पतः ॥ ४०
 तौ हि वीरौ नखरौ सहितौ रामलक्ष्मणौ ।
 आगम्य नगरं लङ्कां सायकैरधिभिक्षताः ॥ ४१
 सगणं रामणं हत्वा राघवो रघुवन्दनः ।
 स्वामादाय वरसेदे स्त्रपुत्रं प्रतिवापसि ॥ ४२
 तदाश्चरिद्भिर्भद्रं ते भव त्वं कलकक्षिणी ।
 नक्षिराद्रुपसे रामे कञ्जसन्तमिवानलम् ॥ ४३
 निवृत्ते राक्षसेन्द्रे च सपुत्राग्रास्यन्धरो ।
 त्वं समेष्वपि रामेन यशस्केनेव रोहिणी ॥ ४४

40 *) Si Di Ma tu. Da di (for च) —^a) N: सूर्यपुत्राव (by transp.) Di चन्द्रस्यैव निरोदितौ —^a) M: सगणौ (for सगण) Di २० महात्मनो (Di सिंह) Di हि वैदेहि (for महात्मनो) —^a) Si Mi Di राघुनामिहै (Di वै) व्यस्य. Di १ इहा (Di तौ च) सिद्धादिबेधत Di ३ राघुनामिहै

41 Da om 41 —^a) Si Mi Da ३० ३० तौ च, Di Ti ३ Gs Mi सौते, Ti इमौ (for तौ हि) G: च्यामौ (for वरौ) Di तौ च क्षेत्रानवरौ —^a) Si Da २० अग्रसर (for सागण) —^a) Da विपदिपति (sic)

42 *) Mi सखल (for समण) —^a) Mi राघवौ रघु-
 नखौ —^a) Mi Ti सख (for सख) Si Da २० Ti Gs
 रघुपुत्रौ Di १० स्त्रा पुत्रौ (for स्त्रपुत्र) Mi चामत (for
 च्यामति)

43 *) G: Ms समाप्रसिद्धि Di ११ तद्युष्म (Di "ह")-
 मिह (sic) यद्वा त —^a) Mi परिवाक्षिकी, Gr mgt as m
 text (for काह) —^a) Si Da ३० Ms सखिरात् —^a)
 Si Di ११ अलकक्षिणी आरख — For 43^a) N: Da ३०
 sams:

883* मन्विशतुर्दश वरि पञ्च-उपिप यासकम् ।
 (Di इति रामनिवर्त (for the prior half) Di लपितम्
 (for पतितम्) Di २-२-मिप कत (for the post half)]

44 *) Si Da ३० ३० तु Ms (उ)मिन् (for च)
 —^a) Di G: च्यामि (for च्यामि) —After 44^a) Di
 erroneously reads 45^a and repeats 44^a —^a) Di ३०
 [पु]त्र (for [र]ध) Di अग्रसमिव रोहिणी

45 Si om 45 —^a) Di वैदेहि Di कृष्णसि, G:
 च दृष्टि (for रर दृष्टि) Di क्षिमेत्यपि वैदेहि —^a)

शिवं त्वं देवि श्रोतव्यं पारं यास्यसि मैथिलि ।
 रामणं चैव रामेन सिद्धं द्रक्ष्यसेचिरात् ॥ ४५
 एवमायास्य वैदेहीं हनुमान्मरुतात्मजः ।
 गमनाय मतिं कृत्वा वैदेहीं पुनश्चरति ॥ ४६
 तमरिष्टं कृत्वात्मानं शिवं द्रक्ष्यसि राघवम् ।
 लक्ष्मणं च चतुष्पाणिं लङ्कादारुपस्थितम् ॥ ४७
 नखदंष्ट्रायुधान्वीरान्सिंहशार्दूलभिरुमाम् ।
 वानरान्मारुपेन्द्राभान्निश्रं द्रक्ष्यसि संगतान् ॥ ४८
 शैलाम्बुदनिम्नशालां लङ्कामलपतान्मुपु ।
 नर्दतां कपिमुख्यानामार्थे यूपान्यनेकान् ॥ ४९

N: Di २० द्रक्ष्यसि, Di द्रक्ष्यसि, Di कोपस (for वासति)
 Di पर पर च मैथिलि —^a) Mi Di ३० ३० शिव द्रक्ष्यसि
 सयेव —^a) Mi Di ३० ३० रागण रणे (for द्रक्ष्यसे)
 चिरात्, Di २ रागण सिद्ध पुत्रि (Di रणे) Di २ द्रक्ष्यसे
 चिरात्

46 *) Di सख (for सखि) Di चके (for क्षात्र)
 —^a) Di २ वैदेहीं (for वैदेहीं) Si Di इह (for इह)

47 *) Si Da ३० ३० महामान (Si Di ३० भाव) (for
 हुवा याव) —^a) Mi Di ३० ३० स (Di तु) सुग्रीव (for
 चतुष्पाणि) Si लक्ष्मण लक्ष्मणी G: लक्ष्मणेन सह भाव
 —^a) Mi Di २० Ti Gs [आ]गत (for स्थितम्) —^a)
 47, Ms ३०

884* सुग्रीवमक्षितं ह्युवाचैव परिवारितम् ।

48 Si om 48-49 —^a) Di ३० भीमात् Di
 (for भीमार्) —^a) N: मानदेव च Di ३० Ti र
 पर्वते (for मान, Di मानदेव (for मानदेव)
 Di सगण, Di सखरत् (for सगण)

49 Si om 49 (cf v 48) —^a) Di P
 कीर) N: समावाह, G: काह (for निमाह)
 Di नद्व (for नद्वेद) Di हरि-वला Di ३०
 G: मानदेवाभा (for किरुवाभा) N: लेहो इति
 —^a) Di याव Ms मये (for याव) Di ३० ३०
 ओष्मति नि रव, Di ३ Ti ३ G: मन्विशतुर्दश वरि
 Ti पति) G: Cr नर्दता कपिमुख्यानामर्थे यूपान्
 इहा द्रक्ष्यसि च शिवं द्रक्ष्यसि, Cr नर्दता मानदेवाभा
 चोष्मति स्वकीयि पाद G: —After 49 Di ३० ३०

885* स्वहृत्वे च विपदिपति रामो राजीवलोचन ।
 दुःखमालं महाभयमिहयानो निपदिपतिम् ।

एष चूटामणिर्दिव्यो मया सुपरिरक्षितः ।
एतं दृष्ट्वा प्रहृष्यामि ज्यमने त्वाधिमानम् ॥ ७
एष निर्यातितः श्रीमान्मया ते गभिरसंघः ।
अतः परं न शक्यामि जीवितुं शोभस्तत्पत्न्या ॥ ८
असद्वानि च दुःखानि वाचय हृदयच्छिदः ।
रावसीना सुयोरणा त्वत्कृते मर्षयाम्यहम् ॥ ९
धारयिष्यामि मामं तु जीवितं सुमुह्यदन ।
मामादध्मं न जीविष्ये त्वया हीना नृपात्स्यज ॥ १०

धोरो राक्षसराजोऽयं दृष्टि न सुरता मयि ।
त्वा च श्रुत्वा निषवन्तं न जीरयमहं शयम् ॥ ११
वेदेना उक्तं श्रुत्वा स्तुतं माशु भविष्यत् ।
अध्याससंमहातेजा हनुमान्महात्मजः ॥ १२
तत्पञ्चेसमिमुखो रामो देवि मत्पते ते श्रेये ।
रामे श्लोकमिभूते तु तद्वक्त्रः परितप्पते ॥ १३
एषा स्योचिच्छ्रुती न मालः परिशोचिषुम् ।
इमं ब्रूतं दुःखानामन्तं द्रक्ष्यामि धामिनि ॥ १४

G 5 37 0
B 5 40 81
L 5 37 16

7 Ss reads 7 in marg (cf v 1 4) Do transp
and " —" Ds सदे (for एव) —" Ds सित
(for सत्) Ds स (for सु) —" Ss Ds 10 Ts G
ss, Gs Ms ५ वद (for एव) Ss V B Ds ५ (B
ss) द्वा स (Ds ५), Ds वा द्वा व (for एव द्वा) —" Ss V B Ds [5] दितव Ts त्वादिह (for त्वादिह) Ds
मसने तु मसोदरे

8 Ss reads 8th in marg (cf v 1 4) —" Ds
निषवित (for निषवित) Ds मोह (for मोहम्)
—" Ss ११ रावसीनाम (hym) (for रावसीना) —After
8th Ss V B Ds read 8th —" Ss १० B
Ds स परं Ds विना सन (for सन पर) Ds ०० न
(subm) B सव्यामि (sic), Ds पक्ष्यामि (for दाक्ष्यामि)
—" Ds जीवित Ss Ss Ds १० ११ शोभस्तत्पत्न्या (Ds ११
११) Ss Ds वातुद्वय V B १० ११ श्लोकमिभूत
B वातुद्वय (for शोभस्तत्पत्न्या)

9 " Ds Gs Ms हि, Gs [ह] (for व) १२
Ds Ds १० अद्वयानि च Ts अद्वयानि च Gs अद्वयानि
(for अद्वयानि च) —" Ss N Ds १० हृदयच्छिदः —" Ds
रावसीना V B Ds १० व सो (B १०) मसने B
(marg) दक्ष्यामि (for सुयोरणा) Ds १० सपते नद
सपते

10 " Ds १० पदविषयि —" Ds ११ जीविषु B
कृत (for सुद) —" Ss Ss Ds १० ११ ज्यमने त्वाधिमानम्
भीषये —" Ss Ds १० जीविषु (for जीविषु) —For १०
Ss V B Ds subd and read after 8th

8th १० मायदक्ष च जीवय तत्पत्न्यामहम्

[B १० (for व)]

11 " Ss Ds ५ (for १०) —" Ss Ss Ds १० दुष्टम्
(Ss alleg from ५ up to १०) Ds दुष्टम् न सुर व ये
Ds V B Ds १० ११ द्वा (for द्वा) Ds १० ११ द्वा (for द्वा)
Ds द्वा द्वा द्वा द्वा Ds १० ११ द्वा (for द्वा) Ds १० ११ द्वा
Ts द्वा द्वा द्वा द्वा —" Ss V B Ds १० ११ द्वा
Ds द्वा Ds द्वा (by transp) Gs १० ११ द्वा
(for व द्वा) Ss Ds Gs द्वा द्वा Ss V B Ds

विषयित, Ds १० विषयित Ds १० Gs १० विषयित Ts १०
विषयित (for विषयित) Gs १० विषयित गोपयित
द्वयम् । अन्य एवमिभूतमित्ति नद वद गोदक्ष्यामि
मसनेनमिभूतमित्ति नद वद गोदक्ष्यामि नद वद गोदक्ष्यामि
विषयित Ts १० विषयित विषयितमत्तम् (for विषयित वद
मत्तम्) Gs १० विषयितमिति वद विषयितम् Ts १०
विषयित विषयित वदवत् (for विषयित) Gs १०
मत्तम् Ds १० वद वद (for वद वद) —After ११
Ds १० ११

8th १० एव च वदयि हीना वापराधकारोपेता ।
शोकाभिभूत उन्मत्त न तत्पत्न्यामिभूतम् ।
वद तत्पत्न्यामि नद वेदेद्वयद्वय वद ।
दक्ष्यामिभूतमित्ति नद वद वद वद वद वद

[(1 1) Ds १० (for व) Ds १० (अ) वद (मत्तम्)]
—[3] Ds १० वद वद (for व वद वद) and वद
(for वद वद)]

12 Ss V B Ds ०० १२-२० —" Ds १० कृतम्
(for वद) and वद (for वद) Ss Ds १० वद Ts १० ११ Gs १० वद
(for वद) Ts १० वद (for वद) Ds १० वद वद
वद वद वद वद वद —" Ts १० वद (for वद)
—" Ds १० वद वद

13 Ss V B Ds ०० १३ (cf v 1 १२) —" Ss १०
Ds १० [अ] विषयित, Ds १० [अ] विषयित, Ds १० विषयित
(for विषयित) —" Ds १० वद (for वद) —" Ts १०
Gs Ms दुष्ट (for वद) Ds १० वद च Gs १० वद
Gs १० वद (for वद) Ss Ss Ds १० ११ वद वद
वद Ds १० Ms १० वद वद वद वद (Ms १० वद) —"
Ss १० वद वद (for वद वद) —After १३ Ss १० १३

8th १० वद वद वद वद वद वद वद वद

14 Ss V B Ds ०० १४ (cf v 1 १२) —" Ds १०
Gs १० वद (for वद) Ts १० ११ वद वद वद वद
—" D १० वद वद वद —" Ss Ds १० T Gs १० Ms १०
Gs १० Gs १० Gs १० Gs १० Gs १० Gs १० Gs १०
(for वद वद) Gs १० Gs १० वद वद वद वद, Gs १०

G 5 37 0
D 5 40 15
L 5 37 15

तावुमौ पुरण्यमौ राजपुत्राभिनिन्दतौ ।
तद्दर्शनकृतोत्साहौ लह्यां समीकरिष्यतः ॥ १५
हत्या तु समरे कृतं रायसं सहान्वयम् ।
रायसौ त्वां विहास्यस्व स्वां पुरीं प्रापिष्यतः ॥ १६
यत्तु रायो विजानीयादभिज्ञानमभिनिन्दते ।
प्रीतिसज्जनं सख्यं भूयस्त्वं दातुमर्हसि ॥ १७
सावरीदत्तमेवेह मयागितानमुचमम् ।
एतदेव हि रायस्य दृष्ट्वा मत्केल्युपपद्यम् ।

इमं (C. 'r') सुहृदेन मयागितानमुचमम् (B. —^a) Ss
D: 14 18 11 सपुत्रे, Ss वासमि (for इत्यमि) Ss Ds
भाविति

15 Ss \ B Ds om 15 (cf v 1 22) —^a) Ss
महाहृदौ (for पुरण्यमौ) —^b) Ts Gs Vs मर्हिमौ
(for मर्हिमौ)

16 Ss \ B Ds om 16 (cf v 1 22) —^a) Ss Ds
हत्या स Ss स हत्या Ds हत्या स (for हत्या सु) Ss
Ds हत्या, Ss Ds 110 ह्यो, Ds 110 Ts Gs ह्यो, Ds Vs 1
घोर (for हृद) —^b) Ss Ds 110 वासम, Ss Ds 110 Ts
Gs Vs वासमि (for उपपद्यम्) —^c) Ss Ss Ds 110 11
Gs Vs वासम (for हत्यामि) Ss Ds 110 मित्राणांमि —^d)
Ss पुरीं स्वा (by transp) Ss Ss Ds 110 11 Gs Vs
प्रापिष्यति, Ds 110 Vs मति नैव्यत (Ds 'ति) (for वाप
मिष्यत) —After 16 Ss 110 904^a

17 Ss \ B Ds om 17 (cf v 1 22) Ss om
17-19 Ds reads 17-18 (including 894^a) after 2
(preceded by 888^a) —^a) Ds 110 Ss Ds 110 Gs 110
[s]ति, Ss 110 110 text (for ति) —^b) Ss Ds
भूयसाय (by transp)

III Ss V B Ds om 18 (cf v 1 22) Ss om 18
(cf v 1 17) Ds om from 18 up to कति 110
24^a Ss om 18^a Ds reads 17-18 (including 894^a)
after 2 (preceded by 888^a) —^a) Ds 110 110 मयावे,
Ds हृदम्, Ds 110 एवावे, Ts Gs Vs हृदेति, Gs हृदे
(for हृदेतु) —^b) Ts मया (for मया) Ds मयायामा
वा —After 18^a, Ds 110 110 Ss 110 110 before 18^a

894^a येनोत्तेनाथर मया मर्हिमे पुण्यम् ।

[Ds वेत (for वेति) Ds 110 पिय (for पिय) Ss स्वा
वृत्ते (for वृत्तम्)]

—^a) Ds दृष्ट्वा (ac) (for दृष्ट्वा) —^b) Ss Ds
यमेन Ds वेति, Ts मर्हिमे (for मर्हिमे) —After
18^a, Ss (partly illeg) 110

अद्येयं हनुमन्नाथं तत्र गीरं भविष्यति ॥ १८
म तं मणिरं मूलं श्रीमान्द्रव्यगतम् ।
प्रथम्य शिरसा देवीं गमनापोषकम् ॥ १९
तद्युतावकृतोत्साहमपेक्ष्य हरिपुंगवम् ।
वर्षमानं महावेगमुत्राच जनकात्मजम् ।
अधुर्पूर्वगुह्यं दीनं बाष्पगद्गदया गिरा ॥ २०
हृत्पुण्ड्रसंकाशौ भ्रातरौ रामलक्ष्मणौ ।
सुग्रीवं च सहामात्यं सर्वान्पुत्रा अनामयम् ॥ २१

895^a अद्युतावकृतोत्साहमपेक्ष्य हरिपुंगवम् ।
सर्वाणि वचनं द्रष्टुं ०००० ००००

—^a) Ds 110 हृदम् (for हनुमन्) —^b) Ds मर्हि (for मर्हि)
—After 18, Ss Ds 110 110 004^a

19 Ss \ B Ds om 19 (cf v 1 22) Ss Ds om
19 (cf v 1 17 and 18 resp) Ds om 19-20^a
—^a) Ds वचनमात्रं वैदेही श्रीमान्द्रव्यगतम् —For
19^a, Ss Ds 110 110

896^a मृदुलया नु गति श्रीमान्द्रव्यगतम् ।

[Ss 110, Ds 110 (for तु) Ds 110 वा (for वा)
Ss हृदम् (for हृदम्)]

—^a) Ss Ds 110 किरसा Ss 'लति [hypm] 110
वैदेही Ds किरसा चरति मया

20 Ss \ B Ds om 20^a (cf v 1 22) Ds om
20 (cf v 1 18) Ds om 20^a (cf v 1 19) —^a)
Ss Ss Ds हनु (Ss हनु) —^b) Ss Ds मर्हि
(for मर्हि) Ds वचनं मया, Ds 110 Gs हृदम्, Ts 110
हृदम् —Ss V B Ds read 20^a (including 897^a
and 895^a) before 23 —^a) Ss Ds महावेगम्, Ss V
B Ds कृतोत्साहम् (for महावेगम्) —^b) Ss Ds वचनं
Ds 110 वचनम् (for वचनम्) —^c) Ss Ds 110 Gs 110
सद्विषय (for वचनम्) Ss Ds मर्हि (Ds वचनम्)
मर्हिमौ —After 20, Ss Ss V B Ds 110 110

897^a हनुमन्द्रव्यगतोत्साहमपेक्ष्य मया ।

[Ds वचन (for वचन) Ss Ss Ds 110 हनुमन्
(Ss Ss Ds 110) वचन Vs हनुमन्नाथम्, Ss हनुमन् पुण्ड्र
(for the prior half) Vs B संज्ञा (for वचन)]

—Thereafter Ss \ B Ds cont

898^a हनुमन्नाथोत्साहं मया दृष्ट्वा मर्हिमे ।

यथा मर्हिमे मया दृष्ट्वा मर्हिमे मया ।

[1 1] Bs दृष्ट्वा (by transp)]

21 Ds om 21 (cf v 1 18) —^a) Gs मया (for
मया) —^b) Ds 110 मर्हिमे (for मर्हिमे) —^c) Ss

G 5 37 27
H 5 40 24
L 5 37 27

स राजपुत्राः प्रविष्टितार्थः ।

कविः कृतार्थः परिहृष्टेताः

तदल्पक्षेपं प्रसमीक्ष्य कार्यं

दिशं सुदीर्घीं मनसा जगाम ॥ २४

इति श्रीरामायणे मुन्दरकाण्डे अष्टाविंशः सर्गः ॥ ३८ ॥

३९

स च शान्तिः प्रशस्तार्थमर्थमिष्टवन्जितस्तथा ।

तत्प्रदेशादपक्रम्य चिन्तयामास वानरः ॥ १

अल्पक्षेपमिदं कार्यं दृष्टेयमस्तिज्ञा ।

श्रीलुपायानतिक्रम्य चतुर्वे इह दृश्यते ॥ २

904* पृथुपुत्रस्तु वेष्टेयम् इत्यन्त्यादयमत्र ।
पराभिवादन्य वदे शिषीत कविद्वयम् ।

{ (1 2) S1 [5] Ds n (for n) Va कवि वक्षतु
(for वक्षतु) Ds वक्षतुवा वेष्टेय (sic) (for the
prior half) Ss S1 Ds दनुमा वेष्टेय — (1 2) Ss
Va Ds Ds लुपविवादन्य Ss वे Ds Ds दनुम
(for कविद्वयम्) }

24 Ds om up to कवि 10² (cf v1 18) Gs
damaged up to कृतम् 10² (cf v1 23) Ss Ba Ds
read 24 (preceded by 904*) before 25 39 1 —^d)
Ds Gs प्रतिपत्तिर्वा, Ds शिषीवेष्टितार्थं —^d) Ds प्रति
(for पति) Ss S1 Ds 39 1: (हृदो तु हृदय, Ds
हृदयमास, Ds हृदयमास (for हृदयेय) Na V Ba 24
Ds कविद्वये परि (V 1 2 [sic], Ba 1 2 दनुम हृदयमास, Ba
कवि प्रवीर अभिवादनमास —^d) Ba तदप्य, Ds उदाह्य,
Ss Gm g वरकाव, Gs as in text (for वक्षतु) Ss
V B Ds समुदीय (for प्रथमीय) —^d) S V B
Ds 39 1: वा (Ss वे) लामुदीयौ

Colophon V Ba 39 om (cont the Sarga)
—Sarga nana Ss Ds 10 अभिवादनार्थेय (Ds 1 2),
Na अभिवादनार्थ, Ss Ba Ds लोलावाक्य, Ba अभिवादन
दान, Ds 11 अभिवादनार्थ, Ds लोलावाक्यनिवेदन
—Sarga 110 (figures words or both) Ss S1
Ds 1 10 10 10 Na Ds 37 Ba 35 Ba Na 39
Ds 42, Ds 1 2 T G Na 40 —After colophon G
concludes with श्रीरामाय नमः

39

V Ba 39 continue the previous Sarga Na begins
with श्रीरामाय नमः

न साम रक्षःसु गुणाय कल्पते

न दानमर्थोपचितेषु वर्तते ।

न भेदसाध्या बलवर्दिता जनाः

परक्रमस्त्येव मनोह रोचते ॥ ३

1 Before 1, Ss Ba 4 Ds read 5 38 24 (preced
ed by 904*) —^d) Ss Ds 24 शान्तिः, Gs k 24 in
text (for च शान्तिः) Ss V B Ds 1 2 3 1 स शान्तिः सु
(Ss Ds 1 1 'शिषि' प्रस्ताभिर —^d) Ss कवि (for
तथा) Na V B Ds प्रतिपत्तिर्वा (for प्रतिपत्तिर्वा) —^d)
Ds Gs Ds लुपविवादन्य (for लुप) Ss Ss Ds 1 2 3 1 दनुम
Ds नत्वा लोलावाक्य Ss 'वि, Ds 'वि' लामुदी, Ss V B
Ds बलवर्दिता बलवर्दिता (Ds before corr 'व, Ss 'व') दनुम
Ds 24 वरकाव्य प्रकाश (Ds वरकाव्य —^d) Ss Ds 1
वीरवर्दि, T मास्ति (for वानर)

2 1) Ba नत्वा (for हृद) —^d) Ds मनो रोचते, Ds
वर्तते (for लामुदीय) Na V B Ds लामुदीयलामुदीय
'नाम' (म —^d) Ss Ba Ds 39 इव (for इह) T 39
वक्षतु, Cvr n k t as in text (for दृश्यते)

3 1) Ds दनुम (for दानम्) Na [3] वक्षितेषु (for
'क्षितेषु) Ss Ds 11 वक्षतु, Ds वक्षतु (hypoth), Ds
T 39 Gs Na कुचते (for वर्तते) —For 3⁹, Ss V B
Ds subst

905* न राक्षसः श्रीलुपाय वक्षते
तदा न दानमर्थोपचितेषु वर्तते ।

{ (1 2) Ba वक्ष (for वार) Ba [3] वक्षितेषु (for
'क्षितेषु) Ba वक्षते (for वक्षते) Ba वक्ष न दानमर्थोपचितेषु
(sic) }

—^d) Na भेदसाध्या Gs k 25 in text (for भेद) Ds
दानमर्थोपचितेषु (for दानमर्थोपचितेषु) Ss V B 1 2 3 1 न
भेदसाध्या बलवर्दिता जन, Ba भेदसाध्या बलवर्दिता जन
—^d) Ss Ds 24, Ss Ds 24, Ss V B Ds 1 2 3 1
Ds 39 Gs Na 2 लक्ष, Gs लक्ष (for लक्ष) Ds [3] 39
Ds 11 [3] 39, Gs [3] 39 (for [3] 39) —After 3,
Ba ms

वदतं गिरिमंशमतिशयं महात्मम् ।
 राक्षसो वानरं दृष्ट्वा पश्यन्तुर्जनवामजम् ॥ ५
 कोऽयं कस्य कुतो यायं किंनिमित्तमिदमागतः ।
 कथं त्वया महानेन मंसादः कृत उत्पुत ॥ ६
 आनन्दं ते विद्यालालि मा भूते सुखेभ्य मयम् ।
 मंसादममितापाङ्गे त्वया किं कृतवानयम् ॥ ७
 अधाव्रवीत्तदा साध्वी सीता मरार्द्रशोभना ।

रथमां अमरुपाणां विज्ञाने मम का मनेः ॥ ८
 ययमेवास जानीत योऽयं यद्वा रसिष्यति ।
 अक्षिरेण अद्रेः पादान्निजान्नाति न मंशयः ॥ ९
 अहमप्यस्य मीतास्मि नैनं जानामि कोऽनयम् ।
 वेदि राक्षसमेवैनं कामरूपिणमागतम् ॥ १०
 वेदेना वचनं श्रुत्वा राक्षस्यो मिदुवा द्रुतम् ।
 स्थिताः काथिद्रवाः काथिद्रानाण्य निरादिनुम् ॥ ११

G 5 36 18
B 5 47 18
L 5 39 18

5 Na om 5th (cf 5.1.4) —^a) Da 10 Ts Ge nu,
 G 23 as na text (for स) Si Si V B Da 4 10 11 सेय
 (for गिरि) —^a) Si Si B Da 10 Ms महाद्वारः B महा
 रूप (for कस्यकाय) Si B Da 11 अविमर, Da तस्मिन्,
 Da 8 Ts Ms (also) महासि, G 1 पुलि, G 2 Ms कथं
 (for महात्मम्)

6 ^a) G 1 हस्य (for कस्य) Ts कुतो (for कुतो)
 B 1 कथी, B 2 वेच (acc), Da 1 पाप, G 2 Ms वरि (for
 वाप) —^a) Da 1 दृष्ट्वा —^a) Da [म]नेन पुत (for
 महानेन) G 1 उतामोऽप्यद्रेः, G 2 mg उतामो
 वरि G —For 6th, Si Si V B Da 4 10 11 subject

92^a कथं वा रसिष्य सवार तापुष्यकरोदयम् ।

[Da स्या (for स्य) Si Da 1 प (for वा) B 1 त,
 Da 2 ग (for सति) Da 1 ह्यस्य (for सवार) B 1 कथं
 (for तापुष्य), Si V B Da 1 सवार]

7 ^a) Si Da 1 10 11 स्य, Da om (for से) Si सदा
 स्य —^a) Si Si Da 1 10 11 ता मुच्य म[Da 1]प
 वरे (Da 1 सुखे), Si V B Da 1 मय मा[Da 1]मय
 मुच्यमाने, —^a) Si Da 1 11 कथयम् (for सवारम्)
 Si Si V B Da 1 10 11 कथितवानि —^a) B 1 त्वयि
 (for त्वया) Da सती, Da 2 ग (acc) (for सवार)

8 ^a) Da 1 दृष्ट्वा (for स्य) Si V B Da 1 दृष्ट्वा
 दृष्ट्वा साध्वी, Da 2 दृष्ट्वा साध्वी, Da 3 G 2 Ms दृष्ट्वा
 साध्वी, Da 1 दृष्ट्वा (for दृष्ट्वा साध्वी) —^a) Da सती
 (for सीता) Si सती (for सती) Ts G 2 Ms सुदृष्टि
 (for नोभना) Si Da 1 सीता सतीरनोभना, B 1 सवारम्
 सती —^a) Ms सीता (for काम) Si V B Da 1 रुचि
 सार (for रुचयः) V 1 सतीरनोभना सती वा —^a) Da 1 11
 मति (for मति) Si V B 1 11 Da विदुषो मति ते मति,
 B 1 विदुषा विदुषा मति, Da 1 विदुषो मति ते मति

9 ^a) Si ययमेव, Da ययमेव Si V B Da G 2
 विदुषी (Da 1 प), Da Ms [म]तिमयौत Da दि नृ,
 Ts [म]ति जानीत (for [म]ति जानीत) Si Si
 Da 1 11 ययमेव (Da 1 पु, Da 2 प, Da 3 दि) जानीत
 (Da 1 हे, Da 2 द, Da 3 प) —^a) B 1 यय, B 2 यय
 (for यय) Si Da 1 यय Si 1 11, Si V B 1 11 Da यय,

B 1 यय, Da दृष्ट्वा, Da दृष्ट्वा (for दृष्ट्वा) Da यदि वा किं
 कथिष्यति —^a) Note hiatus between एव and अह
 Si B Da 1 11 11 11 दृष्ट्वा (to avoid hiatus) (for दृष्ट्वा)
 Si Da 1 पदौ (for पदौ) —^a) Si V B Da 1 विदुषो मति
 (for मति)

10 ^a) Da सयम् B 1 सयम्, Da कथयिष्य, Da 1
 सयति (for सयस्य) Si Da 1 11 सीता दि[Da 1]प,
 Da 2 हे, Si 1 11 B 1 सती, G 2 as na text (for
 मोक्षसि) G 2 as na सय सयम् सीतादि G —^a)
 Da नृ, Da 1 Ms दृष्ट्वा (for दृष्ट्वा) Da Ts G 2 Ms दृष्ट्वा,
 Da 1 दृष्ट्वा (for दृष्ट्वा) Si B Da 1 11 सति (B 1 दृष्ट्वा)
 विदुषो मति (Da 1 सति), Si 1 11 वे वे विदुषो मति
 (also), Si V B 1 11 Da वेदो (Si Da 1 11, B 1 वेदो,
 B 1 with hiatus) इतो विदुषो V B 1 11 also 1
 विदुषो मति, Da 1 11 दृष्ट्वा (Da 1 वेद) मतिमते मति, Da
 यदि वे विदुषो मति —For 10th, Si Si V B Da 1 11 11
 subject

92^a करोति सतीरनोभना कथयिष्यति सतीरना ।

[Si V B Da 1 11 सतीरना (for सतीरना) Si Da 1 11 सतीरना
 सतीरना, Da 1 सतीरना सतीरना Da 1 11 सतीरना (for the
 prior half) Si 1 11 (for दि) Si 1 11 B Da 1 11 सतीरना
 सतीरना (for the post half)]

—Then Si cont. (acc)

92^a सतीरना सतीरना कथयिष्यति सतीरना ।

सतीरना सतीरना दि कथं ते कथं दृष्ट्वा ।

11 ^a) Si V B Da 1 11 सतीरना (for सतीरना) Da दृष्ट्वा
 (for दृष्ट्वा) —^a) Da दृष्ट्वा, G 2 दृष्ट्वा, Ts (also) दि,
 G 2 Ms दृष्ट्वा, Ms 1 11 सतीरना (for दृष्ट्वा) Si Da 1 11
 विदुषो मति, Si 1 11 विदुषो मति, Si V B 1 11 Da 1 11
 सतीरना मति, B 1 विदुषा मति, Da 1 दृष्ट्वा दृष्ट्वा (for दिदुषा
 दृष्ट्वा) —^a) Da Ts G 2 कथिष्य (for कथिष्य) Si
 Da 1 11 सीता, Da 1 गय कथिष्य —^a) Si Si Da 1 11
 [वा]ययमति, Da [म]तिमति, Da 1 विदुषो मति (for
 विदुषो मति) Da दृष्ट्वा मति मति अ 1 11 विदुषो मति
 विदुषो मति

स तं परिचमादाय जघान रजनीचिरम् ॥ ३२

स पक्षमिमादाय स्फुरन्तं विनतासुतः ।

विचचाराम्बरे वीरः परिपृक्ष च शाल्विः ॥ ३३

[32 V 1 सः, Ds र च (for च) Vs Bs गमादिन
Bs क्त्वं इत्यध्यायि (for the post half)]

—Bs oen (hapl) 31st—33 For 31st—33, 3s V
Ds 14 Ds subst. 935th —^a Ss Ds [म]य च, Ds
[म]य स, Ds [म]यत्र (for [म]यस) 3s Ds 13
वीर (for वीर) —^a Ss Ds 14 15 वीरमात्रम् (33
“च) Ds मोक्षिणम् .

32 3s om 32 (cf v 1 32) For 31st—33 3s
V Bs 14 Ds subst. 935th Ds Ta 3s transp 32 and
33 Gs repeats 32 after 33 —^a Ds मय (for स वं)
Ss Ds मायाय (for मायाय) —^a Ss Ds 10 विपद्म्
(Ds हनुमान्) रक्षमा गमाय्, 3s Ds 13 Gs (second
time) 3s सुषोर (Ds स्वर्षीद् Gs 3s सह) रक्षमा य
T 1 सत्पद्म च विनाशाय्, —After 32, Ss 3s Ds 14 15
T 1 Gs (after 32 r) 3s ins Ds 14 15 after 33

934th सुदृषामास वनेन दैत्यानि सहस्रम् ।

[Ds दैत्यानि Ss Ds दृषामास कम्बु, Ds वीद स सहस्रम्
(for the post half)]

33 Bs om 33 (cf v 1 33) Ds Ts 3s transp
32 and 33 —^a Ds मादीनिपद्, Gs म पक्षम Ms सुद
(for [म]यत्र) —^a Gs परिच फला वर —^a Ds
भीमो (for वीर) —^a Gs प्रति (for वरि) Ss
सूक्ष्मपर्विणो हरि, 3s Ds 14 15 सूक्ष्मा Ds 14 15
[hypen] परिच हरि (Ds 14 15) Ds परिच मादमात्रम्
Ms परिच युष्माकस्ति 3s Cv परिपृक्षकस पर्विण कम्बो 3s
—For 31st—33 3s V Bs 14 Ds subst

935th आमादयन् मनुजस्य मम इमं विमुक्तिम् ।

आमादयन् आनुयुय नाम रिक्ताय पात्राय ।
राक्षसाया शत्रु वीर मया कश्चिज्जर ।

[(1 1) Vs आमादयन्मन्त्र (for the prior half)
Vs सुत (for लम्) —(1 2) 3s मादय (for उपयुज)
—(1 3) 3s (also) आनुयु (for उज वीर)]
—After 33, Ds ins

936th परिप्रेष्य च तेजस्वी राक्षसम् सहस्रम् ।

अहो ददोति वैराग प्रहोष्य निरुद्धम् ।

यद्वा द्राक्षस्तस्याय न मया परिप्रेषितम् ।

स्यात् उत्पद्य सद्राग्या राक्षसाया गमायत्र ।

अमयायन्त न तव प्रसन्नम् पराक्षम् । [5]

सर्वं क्षात्ररूपेण प्रति सधर्मिणाम् ।

म हत्या राक्षसन्वीरः क्रिस्तात्यास्तात्मनः ।

पुदाच्छद्दी पुनर्गस्तोरणं ममुपस्थितः ॥ ३४

ततस्तस्माद्वयान्मुक्त्वाः कृतिविचित्र रात्र्याः ।

निहन्ति क्रिस्तात्यान्वाधानाया न्यरेदयन् ॥ ३५

G 5 31 37
B 5 41 43
C 5 30 33

while Ds ins

937th वस्तु बोद्धुं विदुषिमात्र मारणायम् ।

—After 33, Gs repeats 32

34 Ds transp th and nd —^a Ss पुत्रा (for
हत्या) 3s V B Ds 14 वीरम्, Ds Gs 3s 14 वीरम्,
Gs मर्कट (for वीर) B Gs transp राक्षसाय and वि
रम् 3s परिप्रेष्य वि (for वापनयन्) Gs क्षात्ररूपेण
कृत (for th) Ds म हत्या राक्षसत्वन मयादो महापुत्रम्
—After 34th, Ds reads 5 41 15th—18, while 3s
ins

938th मद्रापोस्तुतापराधस्य वाक्पटुहृत्तर ।

—^a Ds Gs 3 M युद्धकाही Ss 3s Ds 14 15 हतो, Ds 14
पदा, Ds 14 15 Ts सदा (for पुत्र) —^a Ss 3s Ds 14 15
मद्रापो (Ds 14 “हु”) Ds 14 15 Ts 3s 14 सदापराध, Ts 3s
समुपायित, Gs 14 15 (dashed) (for समुपायित)
Ts तोषस्तमवाधि —For 34th, 3s V B Ds subst

939th मयि नैकमुखायां पुनर्मुखायानुव ।

[B Ds मयि नैक Bs मोखाम (for “मु”), Bs मयि नैक
(for “हु”)]

—Then they all cont

940th न तं परिपृक्षन्म हर्षे राक्षसपाण्डवम् ।

सूत्रायाप लकुब्धो नीमो नीमपराक्रम ।

[(1 1) 3s न तम् (for न तम्) —(1 2) Vs
पण्डव]

—Thereafter 3s V B Ds read 5 41 15th 6 7 (6
and 7 second occurrence) and 16—18 —After 34
Ds ins

941th न तस्ते राक्षसा युवा महापुत्रपाणव ।

—Then cont 943th.

35 “^a 3s Ds न तम् युवा (for महापुत्रा) Ss ततो
महापुत्र युवा, Ds म कला ततो युवा, —^a Ss 3s
पण्डव, Vs Bs कल्पिन् (for कल्पिन्) Bs ते च Ds तस्य
(for तस्य) Ss Ds 14 केचिन्न विनाशाय, Bs Ds 14 15
केचि (Ds विचि) च तत् (Ds 14 15) राक्षस, —After
35th, 3s ins

942th न विदुषस्य शत्रु न विदुषस्य नोराय ।

न विदुषपत्न्या यो नैव नैव शत्रु न विदुष ।

न विदुष नैव नैव शत्रु न नैव विदुष ।

G 5 3⁵ 3⁴
B 5 4³ 4⁴
L 5 = 6

वयत्यतिरलो रामो लक्ष्मणश्च महारथः ।

रात्रा वयदि मुद्गीरो रात्रयेणामिपलितः ॥ ६

दामोऽहं रोमलेन्द्रश्च रामम्पाण्डित्यर्मणः ।

इनुमानश्चतुर्मेन्याना निहन्ता मास्त्रात्मजः ॥ ७

न रात्रणमहस्र मे युद्धे प्रतिसलं भवेत् ।

6 For sequence in $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ and Di- $\alpha\alpha$ S of v1 3 and 4 resp. $N_2 \setminus B$ Di repeat 6 and 7 after 25th (cf v1 940th) —^a) $N_2 \setminus B$ Di (marg) Di (all first time) रामोऽहं (first time) रामो विरचत मित Di- $\alpha\alpha$ S (all second time) मपरिचयता रामो —^b) Di महारात्र (for "र" —^c) Di (first time) N_2 (both times) वयत् (for "वय" —^d) S_1 Di- $\alpha\alpha$ रोमलेन्द्र N_2 लक्ष्मण (for रात्रयेण) S_2 N_2 (second time) Di (first time) α (both times) Di- $\alpha\alpha$ (both times) $\alpha\alpha$ [म] युपालिब C₁ (first time) as in text (for [म]मिपलित)

7 For sequence in $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ and Di- $\alpha\alpha$ S of v1 3 and 4 resp. $N_2 \setminus B$ Di repeat 6 and 7 after 25th (cf v1 940th) —^a) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ (N_2 V B Di both times) वयो (for दातो) Di (first time) $\alpha\alpha$ (hapl) स रात्र Di- $\alpha\alpha$ (first time) [म]पिष्टकरीब —^b) Di वात्र G₂ (second time) वृत् (for वृत्) —^c) N_2 Di (both second time) पदरात्रय (for रात्रय) —After 7 S_1 ins while Di subst 3 3 only for 7th

940th सर्वेषां रात्रस्तन्नाथ राजानो न विप्रिपत् ।

इत्यस्मि प्रवितरतन दूतस्य रुचिरीयत ।

महागते विप्राणां वृक्ष्यां वपारद्वय व ।

[(1 3) Di उपार्धं वृत्त व (for the post half)]

8 For sequence in $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ and Di- $\alpha\alpha$ S of v1 3 and 4 resp. —^a) Di वपारद्वय (sic) —^b) Di सर्व (for वृक्ष) G₂ (second time) damaged after $\alpha\alpha$ —^c) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ T₂ G₁ N_2 (Di T₂ N_2 [second time] Di G₁ (both times)) व (for वृ) B₂ मितारिबिबुवा वव —^d) Di वपारद्वय वृत्त

9 For sequence in $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ and Di- $\alpha\alpha$ S of v1 3 and 4 resp. —^a) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ T₂ G₁ N_2 (Di- $\alpha\alpha$ T₂ N_2 [second time]) वपारिब $N_2 \setminus B$ Di मितारिब (Di- $\alpha\alpha$) (for वपारिब) —^b) S_1 Di- $\alpha\alpha$ मितारिब (Di- $\alpha\alpha$) N_2 Di- $\alpha\alpha$ मितारिब Di- $\alpha\alpha$ मितारिब (for मितारिब) —^c) S_1 वपारिब

शिलाभिस्तु प्रदत्तः पादेष्व महस्रः ॥ ८

वर्दयित्वा पुरीं लङ्घामभिगच्छ च भेदिलीम् ।

ममृद्वायो वयिप्यामि मितता मररक्षाम् ॥ ९

एमुस्तया विमानस्येत्यस्यान्तरिपुंगमः ।

मनाद् भीमनिर्हादो रक्षमा अनपन्मपम् ॥ १०

10 मिह्य G₂ (both first time) as in text (for मिह्य) B₂ रात्रया (for रात्रय)

10 For sequence in $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ of v1 3 G₂ repeats 10 11th and 11th after 95th —Di $\alpha\alpha$ 10-11th —^a) Di वृद्ध (for वृद्ध) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ विमानस्य, N_2 विमानस्य B₂ विमानस्य Di- $\alpha\alpha$ N_2 महारात्रय, T₂ G₁ (both times) महारात्रय G₁ विमानस्य (for विमानस्य) —^b) S_1 Di- $\alpha\alpha$ केन्द्र स $N \setminus V B$ Di- $\alpha\alpha$ वृत्त Di- $\alpha\alpha$ G₁ (both times) केन्द्रयो C₁ g as in text (for केन्द्रयो) Di- $\alpha\alpha$ T₂ G₁ (both times) N_2 वृत्त C₁ as in text (for वृत्त) —After 10th N_2 (mostly illeg) ins.

950th एतारिष्य तु कावृत्त * * * * *

—Di $\alpha\alpha$ 10th-11th —^a) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ व (Di- $\alpha\alpha$ वृद्ध Di- $\alpha\alpha$ वृद्ध (for वृद्ध) S_1 Di- $\alpha\alpha$ वृद्ध N_2 स- $\alpha\alpha$ (illeg) Di सकातो Di- $\alpha\alpha$ महारात्र (for महारात्र) —After 10th, N_2 ins

955th वावृत्त व वावृत्त व ।

इनुमानस्यवृत्तवृत्त

—^a) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha\alpha\alpha$ सकात वृद्ध (Di- $\alpha\alpha$ वृद्ध) वृद्ध $N_2 \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di सकात महारात्रय —After 10 $N \setminus B$ (Di after 10th owing to $\alpha\alpha$) Di $\alpha\alpha\alpha\alpha$ ins

955th ममृद्वायो वयिप्यामि मितता स इनुमान ।
ममृद्वायो मिते ममृद्वायो मितता ।
ममृद्वायो मितता ममृद्वायो मितता ।
ममृद्वायो मितता ममृद्वायो मितता ।

[(1 2) S_1 Di- $\alpha\alpha$ व (for वपारिब) Di- $\alpha\alpha$ व (for वपारिब) (for the post half) —(1 2) N_2 (illeg) for मिते Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) (for the post half) — $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ 1 3 and 4 —(1 3) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) (for the post half) —(1 4) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) $S_1 N \setminus B$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ Di- $\alpha\alpha$ (for वपारिब) (for the post half)]

—Thereafter Di cont 955th

G 3 35 41
H 3 43 24
L 1 39 56

शतैः शतमहसैश्च कोटीभिर्युतैरपि ।
आममिष्यति सुखीः सर्वेषां यो निषूदनः ॥ १७

नेपथ्येति पुरी लङ्का न युयं न च राक्षसः ।
यस्मादित्वाकुन्धेन यदं वैरं महात्मना ॥ १८

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे एकवत्यारिंशः सर्गः ॥ ४१ ॥

947* सत्त्वित्वापि परे परे समुद्रश्च मद्भवत् ।
मद्भवेकस्य प्राप्त सीमासर्वतोभ्युक्त ।
या च दद्या मया साधो मद्भवेनराज्यम् ।
दीपकार्कमहाकाये ह्यमुदितश्च नो मृतः ।

[1 2] Da 3 35 (for 37) —[1 4] Da 3 35
मुदितो मृत (for the post 1all)]

while Da 3 35 after 36

958* स पूषणिवोटीमिनेकाभिर्द्विषः ।

—whereas Da 3 35 after 36

959* मन्त्रिणं वसुधैः दृष्ट्वां वसुधैश्च वसुधा ।
दृष्ट्वां वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।

[G repeats 2 after 1 3 —[1 2] G (second
time) श्रीर (for 37) Da 3 35 (hap) first वसुधैः
—[1 4] Da 3 35 (for 37) Da 3 35 G 3 35 वसुधैः
(for 37) —[1 5] Da 3 35 G 3 35 वसुधैः
(for 37) —[1 6] Da 3 35 (for 37) Da 3 35
(for 37)]

17 For sequence in Si 3 35 Da 3 35 and Si 3
H 3 35, cf. 1 H 3 35 resp. —Da 3 35 —
Da 3 35 Si 3 35 B Da 3 35 म वसुधैः (Da 3 35
[37]) वसुधैः Da 3 35 वसुधैः वसुधैः —
Da 3 35 वसुधैः (for वसुधैः) Si 3 35 Da 3 35 वसुधैः (Da
3 35) वसुधैः Si 3 35 वसुधैः वसुधैः V B 3 35 Da
वसुधैः वसुधैः Da 3 35 वसुधैः वसुधैः —
Da 3 35

(for 37) Da 3 35 B Da 3 35 वसुधैः, Da 3 35 वसुधैः (for
वसुधैः) Si 3 35 वसुधैः वसुधैः

18 For sequence in Si 3 35 Da 3 35 and V
B Da 3 35 cf. 1 21 and 25 resp. —
Da 3 35 (for वसुधैः) V B 3 35 (by transp) Da 3 35 —
Si 3 35 Da 3 35 वसुधैः, Si 3 35 V B 3 35 Da 3 35 वसुधैः
V B 3 35 वसुधैः, Da 3 35 (for वसुधैः) Si 3 35 Da 3 35
वसुधैः, Si 3 35 V B 3 35 Da 3 35 वसुधैः V B 3 35 वसुधैः
वसुधैः, Da 3 35 वसुधैः, Da 3 35 V B 3 35 वसुधैः (for वसुधैः)
Si 3 35 V B 3 35 Da 3 35 वसुधैः V B 3 35 वसुधैः (for
वसुधैः) Si 3 35 Da 3 35 वसुधैः वसुधैः V B 3 35 वसुधैः
—After 28, Si 3 35 Da 3 35 in while Si 3 35
Da 3 35 after 3 40 35

960* वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।
वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधैश्च वसुधा ।

[Si 3 35 B Da 3 35, 1, 2, —[1 2] Si 3 35 Da 3 35 (Da
3 35) वसुधैः Da 3 35 वसुधैः (Da 3 35) वसुधैः
Da 3 35 वसुधैश्च वसुधैः (Da 3 35) (for the post hall) —
Da 3 35 वसुधैः, Da 3 35 वसुधैः (Da 3 35) वसुधैः (for वसुधैः)
वसुधैः —Si 3 35 mostly illeg for 1 2 —[1 2] Si 3 35
(for वसुधैः) Da 3 35 वसुधैः (for वसुधैः) Si 3 35 Da 3 35
वसुधैः (for the post hall) Da 3 35, Da 3 35 (for
वसुधैः) Si 3 35 (for वसुधैः) —[1 3] Si 3 35 वसुधैः (for
वसुधैः) Si 3 35 V B 3 35 Da 3 35 (by transp)]

Colophon. —Sarge no (figures, not 1 or 2)
Da 3 35 T G 3 35 43 3 35 43 —After colophon
G concludes with श्रीरामायणम् .

संदिष्टो राक्षसेन्द्रेण प्रहस्तस्य मुतो बली ।
जम्बुमाती महादंष्ट्रो निर्जगाम धनुर्धरः ॥ १
रक्तमात्पाम्बरधराः सग्री कचिरनुष्ठलः ।
महान्विभूतनयनशृङ्गः ममरदुर्ध्वः ॥ २
धनुः शक्रधनुःशरं महदुचिरसायकम् ।
विस्फारयाणो वेगेन वज्राशनिमखमम् ॥ ३
तस्य विस्फारबोधेन धनुषो महता दिग्धः ।

प्रदिश्यन् नवर्षेण महता ममर्षत ॥ ४
रथेन सस्युक्तेन तमागतमुदीक्ष्य सः ।
हनुमान्नेयमम्बुजो जहर्ष च ननाट च ॥ ५
तं शोरषट्पिङ्गस्य हनुमन्तं महारविम् ।
जम्बुमाती महाबाहुर्विन्वाय निश्रितः शरैः ॥ ६
अर्षचन्द्रेण वदने शिरस्सेनेन रङ्गिता ।
बाह्वोर्विन्वाष नमार्चद्विभक्तिं कपीश्वरम् ॥ ७

G 3 39 37
B 3 41 7
L 3 40 7

42

Ms begins with श्रीरामाय नम

1 *) Ds स इषु Ds सादिष्टो (for सारिष्टो) —^a) Ss V 3 Ds महालक्ष्मणे बली —^a) Vs महाधनुर् (for जम्बुमाती) Ds महाधनुः (for 'इष्टो') —^a) Ss Ds महाभक्त (for धनुर्धर)

2 *) Ds नारायण Bs रक्तपद्मस्य सग्री. Bs रक्त सायकं सारि —^a) Ds धनुश्चिर, Bs चक्र-कचन (for सारिष्टो रचि) Vs सुग्री रचिगच्छ —^a) Gs 3 2 2 —^a) Ss V 3 Ds महा, Ds महा, Ds विभूत, Bs सुग्री (for दिग्ध) Ss Ds मोक्षरक्तकचन, Ts मायामन्त्र नयनम् —^a) Ds परत (for सगर) Ss Ss Ds 10 10 सग्री (Ds 'द्यो') सुग्री बली —^a) After 2, Ms 10 10

951* हनुमद्विरचितो महाधनुस्तस्मिन् ।
महानुत्थिररूपो महादूरो महानय ।
महानवो महीशङ्को महाशानोऽपिहम् ।

—Therafter Ms (1) 1 only and 1 2-3 after 953*) 2 cont while Gs 100 after 2nd (owing to ctn)

952* नारायण वेगेन सस्युष स महानय ।
दीर्घबाहुन महता कचधेयानिष्ठल ।
तिष्ठ विरेषि यहास हनुमन्मयायवीर्य ।

[(1) 1) Ms [स]ति, Ms स (for [स]ति) —(1) 2) Ms रोहिताग्ने Ds [स]ति (for [स]ति)]

3 Ds 3 3 —^a) Ss Ss Ds 10 10 महत् Ds महा, Ds प्रहत् (byym) (for महत्) Bs महाशक्तिवत्सल —^a) Ds ममरदुर्ध्व Ds 10 10 विस्फारया (Dm 'ar'), Gr mg t as m text (for विस्फारया) Ss Ss Vs Bs Ds विस्फारयन्म (Ss Ss '22) वेगेन, Vs Bs विस्फारय-महानेयो Gs Gr mg t विस्फारया विस्फारय माय (Gr सुग्रीय सारि) Gs —^a) Vs Vs Bs Ds वज्रसम, Bs वज्रधरि (for वज्राशनि) Bs 3-अनलन (for 'वज्रधर') Ss Ss Ds 10 10 वज्रविशेषवि (Ss Ds 10 10)

"वि"स्म Bs महाधनुः before corr "वम"स्म स्म Ds धनुर्विषोपनिषत्, Ds धनुर्विषोपनिषत्

4 *) Ds शोरेण (for शोरेण) Ds सस्य इन्द्राय शोरेण —^a) Ss Ss Ds 4 3 10 10 महतो, Bs वे महा (for महा) —^a) Ds दिग्ध (for महा) Ss Ss Ds 10 10 धनुषो नयनं वेद, Ss 1 B Ds 10 10 निश्रितो नयनं वेद —^a) Ss Ds महा (for महा) Ss Ss Vs Bs Ds 10 10 समस्युष (Ss 1 Ds '22) Ms 'वृषे' व, Gr mg t 10 10 text (for 'वृषे' व) Bs सस्येयमस्युष Gs Gr समस्युष समस्युष, वपनययन सारि 1, Gr 2 समस्युष दिग्ध विस्फारयाणोष (Gr 'वपे' विस्फारयत्) Gs 10 10 समस्युष, Ds 10 10 विस्फारयत् समस्युष विस्फारयत् विस्फारयत् विस्फारयत् —^a) After 4 Ms 10 10

953* उद्धृष्ट इक्ष्वांस प्रयातिरिव शोभित ।

[Ms उद्धृष्टमिषासि (for the prior half) Ms 10 10 लेहित]

—Therafter Ms cont 1 2-3 of 952*

5 *) Ms 10 10 महाधनुः Ss Ds उदीक्षत, Ds 10 10 महत् स (for उदीक्ष स) Bs चामय वीह्य वानर —^a) Ms महास (for महत्) Ds Gs महत्, Ds महत् (for महत्)

6 *) Bs लक्षो धनु, Ds लक्षे नय (for लक्षो नय) —^a) Gs लक्षे नय Ms महाधनुः (for महाधनुः) —^a) Ds महाधनुः (for 'महत्')

7 *) Bs Ds महत् —^a) After 7* Ds 10 10

954* बाहुर्विन्वाष मयर्षः ।

मासवेदं दधे वार्य

[(1) 2) Ds स (sath) (for सत्)]

—^a) Ds दिग्धेय (for 'द्वेय') Ds Ms रचिग, Gr mg t as m text (for रचिग) —^a) Bs विरे (for विरे) —^a) Ss Ds 10 10 विरेषे, Ss विरेषे Ds विरेषे Ds 10 10 विरेषे Ds 10 10 विरेषे (for रचिग) Ss Ss Ds 10 10 विरेषे (for रचिग) Ss V B Ds रचिग (Bs 'रु') रचिग

G. 5. 40. 7
B. 5. 45. 2
C. 5. 42. 2

ततस्ते राक्षसेन्द्रेण चोदिता मणिषः सुताः ।
निर्घृष्टमृगनाथमस्त्रसप्त सत्ताचिर्वचसः ॥ १
महाचलपरीवारा घनुम्पन्तो महापलाः ।
कृतास्त्रास्त्रविदां श्रेष्ठाः परस्परस्यैषिणः ॥ २
हेमचालपरीक्षितैर्ध्वजवद्भिः षताकिभिः ।
सोयदस्त्रननिर्घोषैर्वाजिपुक्तैर्महाश्वैः ॥ ३
तप्तकाञ्चनचित्राणि चापान्यमितविक्रमाः ।

विस्फुरन्तः संहृष्टास्तडिदन्त इवाम्बुदाः ॥ ४
बलन्यस्तास्तस्तेषां विदित्वा किञ्चान्दतान् ।
रघूदुः शोकसंधान्ताः सत्तान्वयकुहलनाः ॥ ५
ते परस्परसंघर्षास्तप्लकाञ्चनभूषणाः ।
अभिषेकुर्नृपन्तं शौर्यसमवसितम् ॥ ६
सूक्रन्तो बाणवृष्टिं ते रघुर्जितनिःस्त्रनाः ।
वृष्टिमन्त्र इवाम्बुदाः निषेकैर्नैस्तर्पमाः ॥ ७

973* सप्तदिदेशात् इत्युपरात्
ममस्त्रपुटान्मुद्रमहाशिव ।

{ (1) 2 } Da [मा]कुपत् (for 'पु'). N: III 6.3 सप्त
दिदेशात् (Da 'न' गिरि) Da 'सिद्ध'मिकपत् (Da 'न'). III
ममदिदेशात् इत्युपरात् — (1. 2) Da अतोकेकेलिङ्गम्.
—Thereafter, So Da so pool., while N: V B Da
ms after 19

974* स राक्षसानां निहतं महापल
पर्वं च सर्वं पराक्रमं कवी ।
इन्द्रमथैव वरं स सुभुवा
नमाल्लुप्योदितं बाणिलमुग्रि ।

{ (1) 2 } Ba महा (for निहा). Si सप्तविंश, N: V
Ba महा (for महापल). — { (1) 2 } Ba क व, Da गुण व,
Ba निद्रम (for इन्द्र व) Ba राप, Da गुणत् (for परा-).
V परात्, N: व र व व व (illeg.). Ba क (for
कवी). — { (1) 3 } Da वरं (for वर). Si Da so इन्द्रमथ व
निहाप विभक्त, Ba क व सुभुव इन्द्रो मुग्रम्. — (1. 4) Si
Da so अस्त्र (Da अस्त्रि) महापल, Va वा अथैव इन्द्र व.

Colophon — Sarge name Si N: V B Da 44.11
के (Si मा]कुपत्तिवत्: — Sarge no (figures, words
or both) * Si: Da 44.11 om, N: V B Da 41, Va
31, B: 39, Ba Da 40 T G Ma 44, Da 45, Ma
43 — After colophon, Da concludes with शिव, G
with श्रीरामाय नमः

43

Ma begins with श्रीरामाय नमः .

1 *) Da नं (for ते). Ba राक्षसेन्द्रेण. —*) N: Da
देहिता, B: Da so मोदिता, B: देहिता (for चोदिता),
N: V: Ba Da so सत्ताचिं सुष, Da संक्षिप्तम्. —*)
Da मुद्रमत्. —*) Va so सत्ताचिं Di सत्ताचि: Da
सत्ताचि: (for सत्ताचि). Ba सप्त सत्ताचिर्वचसः. —*) G:
सत्ताचिर्वचसः देहावत् इत्यर्थः. It so also G. L. L. G.

2 *) Da = Te Ch. 4 महदह (for महापल). Di

महापला महाशिव. —*) Da वनुवा वे: Da 'वन्त' (for
'वन्तः'). B: मद्रवा. —*) N: V B Da कृतासा स
वेहासा: Da कृतासा सुवन्त वेहा: —*) G: कृतासापरीवा
वेहा: कृतासा मद्रवा व वेहा: so also G mg 42
and G 44: कृतासावेहास सति: —*) Si N: V B
Da 44.11 — कृतासा (Da 'प')सा (for 'वर्षेति').

3 Da om. 3-4. —*) Da इन्द्रमथै. —*) Da
वसति (for 'वन्त'). — For 3-4, N: V B subat.

975* महापलविभक्तैर्ध्वजवदिरहेकैः ।

{ B विभक्ते, Ba अविनीमि (for अविनीमि) Ba नमि
सप्तवृष्टे: (for the post. half) }

—*) Da अवि: (for ख व). —*) Di अविनीमि
अविनि

4 Da om. 4-4 (cf. v! 3). —*) N: V D ल
(for ल-). Da नृपति (for निराति). —*) N: V
D Ma पन्ति, Da पन्ति (sic) (for पन्ति) Ba
विभक्त. —*) Da S विभक्त: Da 'सा'र्यव. Da महापल
(for 'सह').

5 N: om. 5. Va om. 5-4. —*) Ba Ma व (for
वा). Si Da so वदा (for वद). N: V: Ba Da
वदवन्तवन्तवन्त व, Da वदवन्त वन्त व —*) Da विभक्त
हवा. —*) Si Da विभक्ता, N: V B Da Da 44.11 G
विभक्ता: Ba सति: G: as in text (for 'सत्ताचि').

6 *) Si N: V: Ba Da so G: महापल, V:
Ba Da so महापल: Da Ti: G: Ma सप्तवच: G:
as in text (for सप्तवच). Da हे तु पत्तमदहा. —*)
N: V B Da Te कुदल: Da सुवि (for 'सुवन्त').
—*) Ba Te मोरे सत्, Da 'वद' (for 'वद').
Ba (m. also) महापल (for महापल). Si Da कोला
प्रसिद्धं वद. N: Da तोलाप्रसिद्धं, Da रमा उ
अवसिद्धं, G: ओरं महापल.

7 *) Da वन्तः (for वन्तः). Si Da so N:
वन्तः N: V B Da वन्तः, Da = वन्तः (for 'वन्तः').

G 5 41 23
H 5 46 23
L 5 42 26

स कविर्वास्यामस्य तं व्योम्नि श्रारण्यिषम् ।
वृष्टिमन्तं पयोदान्ते पयोदमिदं मालम् ॥ २३
अर्थमानस्तस्मै दुर्दिष्टानि तात्मका ।
चरार निन्दं भूयो व्यर्थं च वेगमान् ॥ २४
स दूरं सहस्रोत्पलं दुर्धस्य रथे हरिः ।
निरासत महारोगो विषुदाश्विर्मिषमिष ॥ २५
हतस्तं मथिताश्वं रथे भगवान्कारम् ।
रिहाय न्यपतञ्जुर्दुर्धस्य कञ्जीविता ॥ २६
तं विरुवाण्युपाधौ दृष्ट्वा निषलितं भुवि ।

संज्ञातरोमौ दुर्धस्यनुत्पेतुरदिदमौ ॥ २७
म काम्यां सहस्रोत्पलं विष्टिरो निमलेज्वरे ।
मृदात्मां मदात्तुश्चिरमिहृतः कविः ॥ २८
तयोर्मगतोर्मिं विनिहत्य महारुतः ।
निषात पुनर्भूमीं सुसर्गमप्रविक्रमः ॥ २९
स सारुध्रमामाद्य सप्तपत्यं च गतः ।
तावुमौ राक्षसौ वीरौ तथान परमात्मनः ॥ ३०
तत्तांस्तीन्निहतां प्रात्या चानरेण करिना ।
अभिपेदं महारोगः प्रसन्नं प्रथमो हरिः ॥ ३१

महादत्त (D: 'रि'), S: D: मतोत्तम, D: 3 (5) मतोत्तम,
D: मतोत्तम (for महादत्त)

23 ¹) T: नयेन G: नयिष (for नयिषम्) —
D: इति (for 'मन्त') S: S: D: 11111 मिदमालम्,
D: 'दत्त' (for पयोदमिदं) — For 23 S: V B D:
subst

991¹ मृषा हतवासाय मृषाण्ये सत्तं ।

इति स निरुपायते औत्तम इव पर्वतम् ।

[(1) : S: D: 11 (for 1) B: 3 (for 'मालम्')]

24 ¹) S: V B D: सारुध्रमामाद्य, G: सुग (for
सुगमाद्य) —²) S: V B: 3 D: दुर्धस्य (for दुर्धस्य)
— D: 22 24¹ — 25¹ —³) S: S: D: 11111 M:
मन्त (for मिदम्) S: V B D: पयो (for पयो) —⁴)
S: S: 11 (for 1) D: 11111 पयोदमिदं S: D: 11111 पयोदमिदं,
S: 11 पयोद, S: V B मन्त, D: वेगमान् (for वेगमान्)

25 D: 22 25¹ (cf v 1 24) —¹) S: D: 11
S: वेगमान्, V B सुग, D: 11 (for 1) D:
सहस्रोत्पल (for सहस्रोत्पल) —²) S: D: 11
रथं कवि, D: 11 T: रथोत्पल, S: 11111 text (for रथो
त्पल) S: V B दुर्धस्य रथे कवि —³) B: 11 वेगमान्,
D: 'वेग' G: 'वेग' (for महारोगो) —⁴) B: मृषा
(for विष्टि) S: S: V: 11111 D: 11111 मृषा, D: मृषा
T: मृषा, G: 11111 as in text (for मृषा)

26 ¹) D: 11 11 G: M: 11 D: 11 (for 1) S: D:
मृषा स मन्तिमान्, S: V B: 11 D: 11111 text S: 11 'मन्त',
B: 'मन्त', D: 'मन्त' सु मन्तिमान् S: 11 B: 'मन्त', V: D:
'मन्त', B: D: T: 'मन्त' B: 11111 मन्तिमान् D: 11
स मन्तिमान् —²) D: 11 मन्तिमान्, D: 11111 text (for
मन्तिमान्) —³) G: मन्तिमान् (for मन्तिमान्) —⁴) S: V
B D: दुर्धस्य S: 11 B: 11111 मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान्
— After 26, 11 11111

992¹ शिरसा मृषाण्यो नि निरुपायते सत्तम् ।

27 ¹) D: 11 (for 1) D: 11111 (for 'मृषाण्यो')

B: 11 मृषाण्यो (by transp) — S: 11 11111
—²) D: 11111 (for 'मन्त') S: D: 11111 मन्तिमान् (for
मन्तिमान्) —³) D: 11 11 (for 1) S: 11111 मन्तिमान्
मन्तिमान् (for मन्तिमान्) S: V B D: 11111 मन्तिमान्
'मन्तिमान्' D: 11 मन्तिमान् मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान्
—⁴) S: 11 V B D: 11111 मन्तिमान् S: D: 11111 मन्तिमान्
S: D: 11111, B: 11111 मन्तिमान् (D: 11111 मन्तिमान्)

28 ¹) D: 11 (for 'मन्त') (for 'मन्त') —²) S: D:
मन्तिमान्, S: 11111 मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान्
(for 'मन्त'), G: 11111 (for मन्तिमान्) S: V B D: 11111
(D: 11111 मन्तिमान्) —³) D: 11111 (for 'मन्त')
S: V B: 11 D: 11111 (for 'मन्त') B: 11111
मन्तिमान् —⁴) B: 11111 मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान्
(for मन्तिमान्) S: V B D: 11111 (for मन्तिमान्)

29 ¹) D: 11111 (for 'मन्त') from वेग up to मन्तिमान्
in 31¹ —²) S: S: V B: 11111 D: 11111 T: 11111
S: 11111 11111 विष्टि, D: 11111 विष्टि S: D: 11111
हल (for विष्टि) S: V B: 11111 मन्तिमान्, M: 11111
(for मन्तिमान्) B: 11111 मन्तिमान् (for मन्तिमान्)
कवि —³) B: 11111, D: 11111 (for मन्तिमान्) —⁴) T:
मन्तिमान् (for मन्तिमान्) D: 11111 मन्तिमान्

30 D: 11111 30 (cf v 1 29) —¹) B: D: 11
मन्तिमान्, B: 11111 (for मन्तिमान्) S: V B D: 11111
(for मन्तिमान्) —²) D: 11111 मन्तिमान्, M: 11111
मन्तिमान् S: 11111 मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान्
(for मन्तिमान्) S: V B D: 11111 मन्तिमान् —³) S: D: 11111
B D: 11111 D: 11111 D: 11111 (for मन्तिमान्) S: 11111
मन्तिमान् मन्तिमान् —⁴) S: D: 11111 मन्तिमान्
V B: 11111 D: 11111 [मन्तिमान्] B: 11111 मन्तिमान्, D: 11111
मन्तिमान्, D: 11111 मन्तिमान् (for मन्तिमान्) — After 30
B: 11111

993¹ मन्तिमान्यो मन्तिमान्यो नि निरुपायते सत्तम् ।

31 D: 11111 up to मन्तिमान् (cf. v 1 29) —¹)

भामरार्थं संजुद्धः शूलमादाय वीर्यवान् ।
 एततः कपिशार्द्रं यत्रास्त्रिनमस्तितौ ॥ ३२
 पट्टिमेन शिवाग्नेन प्रथमः प्रत्यधोयन् ।
 भासरार्थं शूलेन राक्षसः कपिगतमम् ॥ ३३
 स ताम्बां विजितैर्गैस्तुहिनवत्कूटः ।
 अभमजानरः नृश्रेष्ठो बालद्वयसमप्रभः ॥ ३४
 समुत्पाद्य गिरिः शृङ्गं समृग्न्यल्लषादपम् ।
 जघान हनुमान्भीरो राक्षसौ कपिपुञ्जरः ॥ ३५
 वतस्तेधनमधेयु सेनापतिपु पञ्चसु ।

बलं तदपश्येत् तु नाशयामास वानरः ॥ ३६
 अथैस्थान्यजैर्गान्धर्वोर्नैवाधोयन् रथान् ।
 स कपिर्नाशयामास सहस्राद्य द्वागुतरान् ॥ ३७
 हतैर्नागैश्च तुरगैर्भ्रातृश्च महारथैः ।
 हतैश्च राक्षसैर्भूमौ रुद्धमार्गो मयन्ततः ॥ ३८
 ततः कपिस्तान्धाजिनैर्पर्वतत्रिणे
 निहत्य वीरान्मरुतान्मरुहनात् ।
 वदेव वीरः परिमृग्य तोरणं
 कूटक्षणेः बाल इव प्रत्रादये ॥ ३९

G 5 41 41
 B 5 40 45
 L 5 42 43

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे चतुस्र्यांशः सर्गः ॥ ४४ ॥

Da दाङ् (for दीङ्) M: द्या (for द्याङ्) S: N V B
 Da-+11 लहारी निहारी द्युः (Da सीरी) —¹ S: Da M:
 महात्मनः, N V B: Da-+11 यदात्तौ, B: वतीयमा
 (for लहिया) —² S: Da: अजियलो, Da: अजो,
 Da: अज (for लमिये) Da महापथ (for पथ)
 S: V B: Da मसी, B: सी ज्ञाप महापथ B: अतिवीर्य
 महापथ —³ S: Da-+11 T: M: प्रहस्य, S: V B: Da
 विप्रस्य Da प्रहृष्ट (for प्रस्य) B: कपि, Da-+11 यद्यी
 (for इयि)

32 * Da दास्यमगन्तु —¹ S: V: B: Da
 दास्यन्, V: B: सदा (V: र), Da: M: वेगवान्
 (for दीर्यवान्) —² N V B: Da दृक् स (for दृक्)
 —³ Da-+11 अजिह्वल Da शै, Da श, T: G: M:
 Ck अजिह्वल (G: श), Cm: as an text (for अजिह्वली)
 S: Da: बहालीप्रह्वल, N V B: Da उजो समनियेत्

23 * S: N: Da-+11 सुखम, V B: सु (B:
 सु) (for सु), T: मिश (for मिश्रण) —¹ S:
 N V B: Da प्रसन्नवत्, B: M: शेषवत्, Da-+11
 शेषवत्, Da-+11 T: G: M: शेषवत् (Da: शेष)
 G: ed) प्रसन्नवत् (for प्रसन्नवत्) —² S: Da: दास्य
 (L: स, कान्त (for दास्यमगन्तु) B: मतेन (for मतेन)
 —³ S: राक्षसे (for स) S: V B: Da दम्यवत्
 (Da युग), Da: रक्षक (for अजिह्वल)

34 * B: Da: सिद्धे (for सिद्धे) Da जामा
 दिपिपिपिपि (sic) —¹ S: दम्य दम्य, S: स कल
 दास्य, V: B: Da दम्य, S: दम्य, Da दम्यदित्यम्
 M: दम्यदित्यम् (for दम्यदित्यम्) V: दम्य, B: T:
 दम्य (L: दम्य) —² S: दम्य S: V B: दम्यदित्यम्
 (for दम्यदित्यम्) S: N V B: Da दम्य (S: र) —³
 शेषे (for दास्य दम्य) —⁴ Da दम्य (for दास्य) S:
 V B: Da: दम्य दम्य (for दास्य)

35 * S: V B: Da क (V: लोपल) (for लु
 दास्य) —¹ B: दास्य स महापथ —² S: Da: लो
 दास्य (for अजिह्वल) —³ Alter 35 B: 101

934* बुधे रत्न समुद्रिणी निरेन्दुहि विजैः
 while Da-+11

935* विनिर्गच्छन्निर्गच्छी विजयली वधुवत् ।

36 Da om 36 B: om 36^{ab} —¹ S: दम्यदित्य
 (for स) (अजिह्वल) —² S: Da: दम्यदित्य Da दम्य
 शेष G: वेगवान् (for दम्यदित्य) B: T: M: स
 (for सु) —³ Alter 36 B: om

936* दम्यदित्य समुद्रिणी वरुणे निहितेन्द्रि ।

37 * G: दम्य (for दम्य) B: दम्य G: दम्य
 (for दम्य) —¹ Da दम्य (hy transp) —² S:
 V B: Da: दम्यदित्य (for दम्य) —³ B: दम्यदित्य

38 * Da: दम्य, B: T: G: दम्य (for दम्य) Da
 दम्य (for दम्य) B: दम्य (for दम्य) V
 B: Da: G: दम्य (for दम्य) S: दम्य
 दम्य दम्यदित्य —¹ S: N V B: Da: दम्यदित्य V
 B: दम्य, B: दम्य, B: दम्य, S: दम्य, Da
 दम्य (for दम्य) S: दम्य Da: दम्य (for
 दम्य) B: दम्य (for दम्य) S: दम्य (for दम्य)
 B: V B: Da: दम्यदित्य (B: र) दम्यदित्य —² S:
 दम्यदित्य, S: Da: Da: दम्य, S: दम्य (for
 दम्यदित्य) Da दम्य दम्य (for दम्यदित्य)

39 * Da: om तत् S: B: s (for दास्य) S:
 Da: दम्यदित्य, S: B: दम्यदित्य (for दम्य) S: दम्यदित्य
 B: दम्यदित्य S: दम्यदित्य दम्यदित्य, G: s as m text
 (for दम्यदित्यदम्य) —¹ S: Da: दम्य (for दम्य)

शराभामश्रुतस्तस्य पुनः समभिरर्तत ।

प्रमार्थं हस्तौ हनुमानुत्पपातानिस्तप्तमजः ॥ २९

तावुभौ वेगसम्पन्नौ रणरुमन्दिहारदौ ।

सर्वभूतमनोव्याहि चक्रतुर्वुद्धतमम् ॥ ३०

हनुमतो वेद न राक्षसोऽन्तरं

न माकृतितस्य महात्मनोऽन्तरम् ।

परस्परं निर्विपरीं यन्मृतः

समेत्य तौ देवख्याननिरुक्तौ ॥ ३१

तत्तु लक्ष्ये स हिन्द्यमाने

श्रेष्ठे मोघेषु च संपत्तु ।

जगाम चिन्तां महतीं महात्मा

समाधिसंयोगममादित्वात्मा ॥ ३२

क्तो यति राक्षसराजस्तु-

यस्मिन् राक्षसद्वारेणैव

अरुण्यतां तस्य वपेः समीक्ष्य

कथं निगच्छेदिति निग्रहार्थम् ॥ ३३

G 5 46 30
B 5 46 35
L 5-46 35

29. *Da* reads in marg. 29^{ab} (cf. v. 1 28) —^a)
Si *Da* वैराग्यवतः. *Da* *Ta* *Ga* 'वपेण, *Cam* g 27 in
text (for समभिरर्तत) *Si* *V* *B* *De* वीर तः (*V* *De* वीर
वीर, *B* *De* वीरवः) कृतिवृत्तः, *Da* परवैराग्य पुन पुन
—*G* *om* 29^a—30^a —^a) *Si* *V* *B* 30 *Da* ग्रहस्य तप्यौ.
Da प्रमार्थं बाहू (for प्रमार्थं हस्तौ) *Si* *Da* 30 यतिवृत्तः,
Da 30 मुनिवृत्तः (for हनुमान्) *B* *De* हनुमानुत्पपातानिस्तप्तमजः, *Ta* प्रमार्थं
हनुमानकाहू. —^a) *Si* *Si* *Da* 31 32 [*Si*] निरुक्तौ,
Ta *G* [*Si*] *G* [*Si*] माकृतितः (for [*Si*] निरुक्तौ) *Si* *V* *B* *De* हावुत्पपातम.

III *G* *om* 30 (cf. v. 1 29) —^a) *B* *De* वीर
(for वीर) —After 30^a, *G* *repeats* erroneously
29 and 30^a —^a) *G* *Si* *Si* चक्रतु (for वपेः वपेः)
—After 30 *Si* *ins*

1013^a तस्य मातृनिवासस्य (2) दक्षप्रसन्नं मुनिभिः ।
हनुमानस्य महाकायेऽप्यारुण्यवपेण च तम् ।
पञ्चबाणस्य विश्वेण दत्तार्थं सुदुर्लभं ।
रथवाणिज्यं वीर्येण मर्त्यविप्रेक्ष्य प्राप्तम् ।
काश्चित्कृतानिमानस्य काश्चित्कृतं महत्तमम् । [5]
काश्चित्कृतं वपेण सत्रजालं च प्राप्तम् ।
वपेण वपेण तम् वपेण मुनि स विप्रमम् ।
सर्वं विश्वेण वाङ्मन्यं वीर्यवद्विधिं सर्वम् ।
मातृकाद्विदितं वपेण वपेण वपेण वपेण ।
तथा वपेण वपेण वपेण वपेण वपेण । [10]
वपेण वपेण वपेण वपेण वपेण वपेण ।
सद्यः सावित्रि ते वपेण वपेण वपेण वपेण ।

31. ^a) *Si* *V* *B* *De* वेति (for वेद) —^a) *Ma* स
(for न) *Si* *V* *B* 31 *Da* च वपेण (for महात्मनो)
B *Si* स वपेण वपेण वपेण वपेण —After 31^a, *B* *ins*

1014^a तस्य मुनिप्रसन्नं दक्षप्र
—*Da* reads 31^a—32^a in marg. —^a) *Si* *Si* *V* *B* 31
Da 31 32 निर्विपरीं (*Si* *Da* 31 'य'), *Si* *Da* *G* *Si*
Ma मुनिप्रसन्नं *G* *ins* in text (for निर्विपरीं) *Si* *V*
Da 31 *Da* हि हावुभौ (for यन्मृतः) *B* *De* वपेण वपेण
हि हावुभौ —^a) *Si* *Da* 31 32 माकृतितः (*Si* *Da* 'वीर')

(for देवसमान) *Si* *Da* 31 32 समाधिसंयोगममादित्वात्मा.
Si *V* *B* *De* *Ins* वपेण वपेण वपेण वपेण —After 31, *Da*
repeats 31^a.

32. *Da* reads in marg. 32^{ab} (cf. v. 1 31) *Si* *V* *B*
B *De* *om* (hap. 2) 32 —^a) *Da* 31 32 स (for तु)
III वपेण, *Da* *G* *Si* *Ma* 32 वपेण, *Da* वपेण (for वपेण)
Si *Si* *V* *Da* 31 32 वपेण वपेण वपेण (*Da* 31 'य') *Ta* वपेण
वपेण, *G* *re* *ins*, *G* *om* g 27 in text (for स विप्रमनो)
—^a) *Da* 31 *T* *G* *Ma* *G* *re* *ins* g 27 [*Si*] मोघेषु, *Da*
वपेण, *Cam* g 27 in text (for मोघेषु) *Si* *V* *Si* वपेण
(for सपत्तु) *G* *G* 'श्रेष्ठे मोघेषु' इति सम्मत् *G*
—After 32^a, *Si* *Si* *V* *Da* 31 32 33

1015^a विप्राद्वपेण वपेण वपेण
स न लक्ष्म्यवपेण वपेण
वपेण वपेण वपेण वपेण
तदि वपेण वपेण वपेण

[*V* *ins* for 1 1 —(1 1) *Si* वपेण वपेण *Da* वपेण
व (for वपेण वपेण) —(1 2) *Da* वपेण *Da* 31 वपेण (for
वपेण) *Si* *Da* 31 [*Si*] वपेण वपेण, *Si* *V* *Da* [*Si*] वपेण
(*Si* 'वपेण' वपेण —(1 4) *Da* 31 वपेण (for वपेण)]

—^a) *V* *ins* वपेण, *Da* 31 वपेण वपेण (for वपेण)
Da 31 वपेण वपेण, *G* *ins* वपेण वपेण, *G* *ins* in text
(for वपेण वपेण) —After 32 *Si* *Da* *ins*

1016^a विप्राद्वपेण वपेण वपेण
वपेण वपेण वपेण वपेण
[(1 2) *Si* *ins* (32) (for व)]

33. ^a) *Si* *Da* वपेण (for वपेण) *G* *om* वपेण *Si*
V *B* *De* वपेण (for वपेण) —^a) *B* *De* वपेण, *Da* वपेण,
III वपेण (for वपेण) —^a) *B* *De* वपेण (for वपेण)
Ma वपेण (for वपेण) *Da* 31 वपेण *Da* 31 वपेण
—^a) *Si* *Da* वपेण वपेण, *Si* *Da* 31 वपेण (*Da* 31 वपेण)
वपेण (*Si* 'वपेण' *Si* *Si*), *Si* *Si* *B* *De* 31 वपेण, *B* *Si*
Da 31, *B* *Da* 31 वपेण वपेण *G* *ins* in text (for वपेण
वपेण) *B* *ins* वपेण, *Da* वपेण वपेण (*Si* *Da* 'वपेण')

G 5 46 0
B 5 48 36
L 5 44 36

ततः पैतामहं नीरः सोऽश्वमन्त्रिदां वरः ।
संदधे सुमहतेजास्तं हरिप्रवरं प्रति ॥ ३४
अवधोऽयमिति ज्ञात्वा तमक्षेणास्त्रचपित् ।
निजग्राह महाबाहुर्महात्मात्मजमिन्द्रजित् ॥ ३५
तेन वद्धस्ततोऽश्वेण राक्षसेन स वानरः ।
अमरचरित्रिचेष्टश्च पक्षत च महीतले ॥ ३६
ततोऽयं युद्धः स तदाश्वचर्यं
प्रयोः प्रभागाद्विगतान्त्वयोः ।

(for विप्रदायम्) Ds कथं निवच्छेद्यमिति प्रहर्षम् —After 33 Ds 105

1017* ततस्तु प्रहर्षोऽयम् सचायं युद्धायमुदी ।
सोऽश्वचर्येन निग्रहं पञ्च पश्यीतले ।
—Thereafter Ds reads 44-49 (including omissions and star passages)

34 Ns Vs Bs 22 Ds om 34-35 Before 34 Rereads 40 for the first time repeating it (var) in its proper place —¹ Gs घोर (for कोर) —² Ds सक्षम् (for सोऽश्वम्) —³ Ds विश्वेय (for सखेय) Ss Ms s, Bs तु, Ds क, Ds तु (for सु) —⁴ Ds 11 हृदि (for हृदि) Ds reads प्रति in margin —After 34 Ds 125 while Ds 126 after 35^{ab}

1018* तत एव विप्रदा ज्ञात्वा इत्युक्तिं प्रहर्षले ।
अवधं तर्हिभूतां तदायं स वचनं तम् ।
अथ तद्विषयं ज्ञात्वा स अग्रे पितृमहम् ।
अपान्धं ततोऽपि महासाहस्यममयोद् ।
मार्तुं प्रहृष्टं कार्ष्णिणिं सञ्च वचनम् । (5)
एवमुक्तस्तर्हिभूतां तदमृतं विप्रलेऽप्यत ।

[Ds om 1 2 —(1 2) Ds अवधं Ds अवधं Ds (m also as above) अवध and व (for तद्वचन and तद्वचन) —(1 3) Ds वृद्धा (for ज्ञात्वा) —(1 4) Ds अवध (for अवध) —(1 5) Ds सखेय (for कार्ष्णि) —(1 6) Ds तले (for विश्वे) Ds स खपितयम् (for the post half)]

35 Ns Vs Bs 24 Ds om 35 (cf vl 34) —¹ Gs [म]यं (for [म]य) Ss Ds [म]यमन्त्रिदायम्, Ns Ds 41 [म]यमन्त्रिदायम्, Bs [म]यमन्त्रिदायम् (for [म]यमन्त्रिदायम्) —After 35^{ab}, Ds 125 1018* —² Gs निग्राहं Cr mg k t as in text (for निग्राह) Ds 126 महाबाहु Ss Ns Vs Bs Ds 126 सचायं युद्धि (Ds स च) विश्वतो (Ss Vs Ds 126 "it)

36 ** Ns Vs Bs 24 Ds 126 महाबाहोऽयं वचनं तद्विन्द्र चपित् (Vs "विन्द्रचपित् [sc.]) —For 36^{ab}, Ss Ns Bs Ds 126 1018* ab

पितामहानुग्रहमात्मनश्च

विपित्तयामास हरिप्रनीरः ३७

ततः स्वायं ह्यैर्भैर्नैर्ब्रह्मास्त्रमभिमतम् ।

इन्मयं विपित्तयामास वरदानं पितामहात् ॥ ३८

न मेऽश्वान्मयस्य च शक्तिरस्ति

विमोक्षणे लोकगुरोः प्रभारात् ।

इत्येवमेवं विहितोऽश्वान्मयो

मयात्मपोनेरनुवर्तितव्यः ॥ ३९

1019* स तले प्रहर्षोऽयम् बद्धं कपित्वावधम् ।

[Ds 126 स by transp Ds 411 नरत्तम् Ds "स] (for वचनम्) Ds 126 बालगुण (for the post. half) —¹ Ns Vs Bs 24 Ds सोऽश्वम्, Ds वचन (for सचायम्) Ss Ds 126 तु (for च) —² Gs निवचन (for वचन च) Ss Ns Vs Bs Ds 126 1011 Ms चपित्, Ds सखेय (for च मही)

37 Ns Vs Bs 24 Ds om 37-39 —¹ Ds [3] Gs तु (for तु) Ss Ns Vs Ds 1011 तु (Ds स) विश्व वचन (Ns क) (for स वचनं स वचनं) Ts वचन । Ms वचन (for वचन) Ds वचन, Ds वच (for वचन) Ds Gs स वचनम्, Gs स वचनम् Bs स व तु विश्व मयावचन —² Ts वचन, Cm 126 1011 text (for प्रयो) Ss Ds प्रयो, Ds (3) वचन (Ds "व) Ds [व] वचन, Ds [व] वचन, Ts Vs [व] वचन Ts वचन Cm k t as in text (for [व] वचन) Vs Ns Ds 126 प्रयो (Bs "तु) प्रयो विश्वतो (Ds "व) वचन Cm विश्वतोऽयम् इति पाठ Cm —³ Ds सचायम् (for वचनम्)

38 Ns Vs Bs 24 Ds om 38 (cf vl 37) —¹ Vs Ds 126 वच (for वच) Ss स्वचर्यम् —² Vs Ds चपित्, Cm k t as in text (for वच) Vs Gs वचिदे (Gs "व) Ss Ns Bs Ds 126 1011 महाबाहो वचिदे, Ds महाबाहो वचिदे

39 Ns Vs Bs 24 Ds om 39 (cf vl 37) —¹ Ss Ds 126-1011 Ms Cm k t वचन Ns Ds वचन Vs Bs वचन, Ts वचन (sc) (for वचन) Ts वचन (for वचन) Ss Bs Ds 126 1011 Ms व, Ds तु (for व) Bs वचिदे (for वचिदे) —² Ss Ds Ts लोकगुरो Ss Ms Vs Bs Ds 126 1011 प्रभारात् (for प्रभारात्) —³ Gs Ms [व] वचन (for [व] वचन) Ts वचन Ms Gs वचनविन्दे, Cm k t as in text (for वचन विन्दे) Ss Ns Vs Bs Ds 126 1011 वचनविन्दे विन्दे (Ds "लोच) Ss 1011 —⁴ Bs मयावचनम् (sc) Ds मया स्वचर्यम्, Ts महाबाह, Ms मयावचन, Cm k t as in text (for मयावचनम्) Ns मयावचनम्

स वीर्यमस्तस्य कपिर्दिवाय
पितामहानुग्रहमात्मनस ।

विमोक्षशक्तिं परिचिन्तयित्वा
पितामहानामनुवर्तते मम ॥ ४०

अहोणापि हि वदस्य भयं मम न जायते ।
पितामहमहेन्द्राभ्यां रक्षितस्याजितेन च ॥ ४१
ब्रह्मेणापि रक्षोभिर्महन्मे शुषदन्धवम् ।

राखसेन्द्रेण मंवादस्तस्यदसन्तु मां परे ॥ ४२

स निश्चितार्थः वस्तुनिहन्ता
ममीक्ष्यगरी विनिर्गृह्यतेः ।

ननाद वैतैः परिमत्स्यमानः ॥ ४३

सुखं रायमा दृष्ट्वा निर्निष्ठमदिदम् ।
रन्ध्रः क्षणस्मिन् द्रुमनीर्य संद्वेष्टः ॥ ४४

40 Na Vs B: La Ds read 40 (preceded by 2025*) after 49 (for B: cf. 1.54) Vs repeats (var) 40 (preceded by 2025*) after 49 Bs reads 40 for the first time before 34 repeating 21 (var) here.—^a) Śa वीर्यं स सत्त्व, Ds = स वीर्यमसत्त्व (for स वीर्यमसत्त्व) Śa Vs (second time) = B: 22 (first time) + Ds विदित्वा B: (second time) विद्या (for विद्या): Ds स वीर्यमसत्त्व विषयं बीजात्.—Śa Dm om. (hapl.) 40^{ab}—^a) Śa Vs (first time) Ds 21 स (Ds 2 स) वास, B: (second time) वसातु (for विसात) Śa Vs (second time) = B: 22 (first time) Ds स वसतिविधि, B: स = स विष, Ds वसतिविधि वीर्य (for वसतिविधि) —^a) Vs (first time) B: (second time) [स] २ परि (for [आ] २ प्रपु) Ts स (for स) Śa Vs (second time) = B: 22 (first time) + Ds वीर्यमर्णो (Ds वीर्य = ०) वसातु (Vs B: स सत्त्व) सौदाय — After 40, Vs (after the second occurrence of 40) B: 21 Ds read 45 while Ds was after 40

१०३०* अष्टवक्रस्यो हस्तिनावतः
समीक्ष्य धारं शूलन्दनम् ।
सौभाग्यमस्तु मते मे वन्द्य

41 Ss Vd Ds + Ds 000 43-43 —^a) Ss Vd
D1:16 सारि, Di [म]दिच, D1+ [म]विच (for [म]वि
दि) Hs वदस्य (acc) —^b) Ss Dss मय न यय निपठ
—^c) Ds + [म]नरेव च Gs [म]मुद्रोक्त (acc) (for
[म]निनय च)

G 5 44 0
B 5 48 36
L 5 44 36

ततः पैतामहं गौरः सोऽस्त्रमस्रविदा वरः ।
संदधे सुमहतेजसांस्ते हरिप्रवीरं प्रति ॥ ३४
अवधोऽयमिति ज्ञात्वा तमस्रोणास्तच्चविदुः ।
निजग्राह महाबाहुर्महामात्मजमिन्द्राविदुः ॥ ३५
तेन बद्धस्ततोऽस्त्रेण राक्षसेन स वानरः ।
अभवत्तिरिच्येत्यप्यात च यहीतले ॥ ३६
ततोऽयं बुद्धा स तदास्त्रवन्धं
प्रभोः प्रभाराद्विषयात्पत्न्येणः ।

(for निजग्राहे) Ds कथं निरपेक्षमिति प्रकृतं —After 33 Rs 104

1017* तदास्तु महालोचनस्य सख्यं कृतवान्मुदी ।
सोऽप्यपेक्षं निश्चेत् पयात धर्मात्तले ।

—Thereafter Ds reads 44-49 (including omissions and other passages)

34 Ns Vs Bs 24 Ds om 34-35 Before 34
Ds reads 40 for the first time repeating it (var)
in its proper place —" Ga वोरे (for वीरे) —" Ds
सकम् (for मोक्षम्) —" Ds विलेप (for लक्ष्मि)
Ss Ms 3 s Bs तु Ds क, Ds तु (for तु) —"
Ds 11 हरि (for हरि) Ds reads प्रति m sang —After
34 Ds 11 om whole Ds 104 after 35th

1018* ततः पैतामहं गौरः इन्द्राविदुः महाबले ।
सख्यं सर्वभूतानां कृत्वा न वन्द्यं कम् ।
अथ हरिश्च शत्रुः स वगाहं वितामहम् ।
महागन्धं ततो यज्ञा महात्माप्रभवयौतम् ।
मातुलं बद्धं कार्यविदुः सप्त वानरः । (5)
पञ्चभुजस्त्वयस्तुतवा लक्ष्मणं निश्चिन्तयत ।

[Ds om 1 3 —(1 2) Ds मय्य Ds मय्य
Ds (m also as above) मय्य and च (for त्वं
and त्वं) —(1 3) Ds 3 (for शत्रु) —(1 4)
Ds वानर (for वानर) —(1 5) Ds कर्म (for वानर)
—(1 6) Ds ततो (for निश्चिन्तय) Ds च विलेप (for
the post hall)]

35 Ns Vs Bs 24 Ds om 35 (cf v 1 34)
—" Ga [च] (for [च] [च]) Ss Ds [च] सख्यं
Ns Ds 11 [च] सख्यं (Ds "उ" सख्यं, Bs [च] सख्यं
(for [च] सख्यं) —After 35th Ds 11 1018*
—" Ga निश्चिन्तय Cr mg k t as in text (for निजग्राह)
Ds 11 महाबाहु Ss Ms Vs Bs Ds 11 1018 वीरे
सुति (Ds 11 च) निजग्राह (Ss Vs Ds "व")

36 " Ns Vs Bs 24 Ds 11 1018 वीरे सख्यं
विलेप (Vs "विलेप" [ac]) —For 36th Ss 11
Bs Ds 11 1018

पितामहानुग्रहमात्मनश्च

निचिन्तयामास हरिप्रवीरः ३०

ततः स्वायंभुवैर्मन्त्रैर्विद्वत्प्रभिमन्त्रितम् ।

हन्तृमायिन्तयामास वरदानं पितामहात् ॥ ३८

न मेऽस्त्रमप्यस्य च शक्तिरस्ति

प्रियोक्षणे लोकगुरोः प्रभावात् ।

इत्येवमेवं निहितोऽस्त्रमयो

मयात्मयोनोऽनुवर्तितव्यः ॥ ३९

1019* स ततो यज्ञापोऽयं बद्धं कर्मविराजत ।

[Ds 34 s by transp Ds 11 1018 (Ds "व")
(for वानर) Ds 11 1018 (for the post hall)
—" Ns Vs Bs 24 Ds मोक्षम्, Ds कृत्वा (for कर्मव)
Ss Ds 11 1018 तु (for च) —" Ga निरपत्त (for
पयात च) Ss Ms Vs Bs Ds 11 1018 Ms पयात, Ds कृत्वा
(for च यही)]

37 Ns Vs Bs 24 Ds om 37-39 —" Ds [s]
Gs तु (for 37) Ss Ms Vs Ds 11 1018 तु (Ds स) विद्वत्
महा (Ns कृत्वा) (for 38 कृत्वा स महा) Ts कृत्वा
Ms सख्यं (for सख्यं) Ds वन्द्य, Ds 11 1018
वन्द्य) Ds Cm 1 स सख्यं Gs सख्यं सख्यं Bs
व तु विद्वत् महासख्यं —" Ts सख्यं, Cm 11 1018
(for प्रभो) Ss Ds प्रभो, Ds 11 [व] सख्यं (Ds 11)
Ds [व] सख्यं Ds [म] सख्यं, Ts 11 [म] सख्यं
व्य Ts सख्यं Cm k t as in text (for [म] सख्यं)
Vs Bs Ds 11 प्रभो (Ds "तु") प्रभो विद्वत् (Ds "व")
Gs Cm विद्वत् सख्यं इति पद्य (Gs "—") Bs सख्यं
(for सख्यं)

38 Ns Vs Bs 24 Ds om 38 (cf v 1 37)
—" Vs Ds 11 1018 (for 38) Ss सख्यं (for 38)
Ds सख्यं, Cm k t as in text (for सख्यं) Vs Gs
सख्यं (Gs "व") Ss Ms Bs Ds 11 1018 सख्यं
सख्यं, Ds सख्यं सख्यं

39 Ns Vs Bs 24 Ds om 39 (cf v 1 37) —"
Ss Ds 11 1018 Ms Cm k t सख्यं Ns Ds 11 1018
Bs 11 1018 Ts व सख्यं (for सख्यं) Ts सख्यं
(for सख्यं) Ss Ds 11 1018 Ms 11 1018
Bs सख्यं (for सख्यं) —" Ss Ds Ts सख्यं
Ss Ms Vs Bs Ds 11 1018 सख्यं (for सख्यं)
Gs Ms [व] सख्यं (for [व] सख्यं) Ts सख्यं
Ms 11 1018 सख्यं, Cm k t as in text (for सख्यं)
विलेप (Ds 11 1018) Ss Vs Bs Ds 11 1018
विलेप (Ds "विलेप" सख्यं) Bs सख्यं सख्यं
(for सख्यं) Ss Ms 11 1018, Ms सख्यं, Cm k t as in
text (for सख्यं)

स रोचयामास परैश्च बन्धनं

प्रसन्न वभैरगिनिग्राहं च ।

सौतुहलान्मां यदि राक्षसेन्द्रो

द्रष्टुं व्यस्येदिति निश्चितार्थः ॥ ४५

स बद्धस्तेन वल्लेन विमुक्तोऽप्येन वीर्यवान् ।

अस्त्ररन्ध्रः स चान्यं हि न बन्धमनुवर्तते ॥ ४६

अपेन्द्रजितं द्रुमर्षीभन्धनं

रिचापं वीरः कपिसत्तर्धं च ॥

विमुक्तमप्येन जगाम चिन्ता-

मन्थेन बद्धो वनुवर्ततेऽस्म्य् ॥ ४७

अहो महत्कर्म कृतं निरर्थकं

न राक्षसैर्मन्त्रमतिर्विमृष्टा ।

पुनश्च नास्ते विहतेऽस्त्रमन्य

त्प्रवर्तते संशयिताः स्म सर्वे ॥ ४८

अप्येन हनुमान्युक्तो नात्मानमनुप्राप्यते ।

कृष्णमाषस्तु रक्षोभिस्तैश्च बन्धैर्निपीडितः ॥ ४९

45 For sequence in Da cf v1 44 Ns Vs Ba om 45-46 Vs reads 45 after the second occurrence of 40 Da 14 Da read 45 after 40 (for Ba, cf v1 34) —) Ss रोचयामास Da 11 विह(Da चोप)वा मास Ss Ns Da 14 15 पुनश्च, Ba तरेत् (for वीर) Ss Ns Vs Ba 11 Da 14 15 16 Ts Gs च(Ss Da 10 स) वध, Da च बद्ध (for च कप्य) —^a) Da प्रवृष्ट (for प्रसन्न) Ss वलि, Da अपि, Da 11 वरि (for वरि) Ts री (for च) Ss Da 10 कपिसत्तर्ध Da *स्तु होत, Da *मिमिषेह च Da *मिमिलेन च, Da *प्रविहंन च (for ममिमिषह च) Vs Ba 1 प्रसन्न(Ba [before corr]) वा च 1 राक्षसिण्डु(Ba *स(sic)प्रह च, Ba प्रसन्न रक्षो निरह(marg also *नु)प्रह च —^a) Da Ts Gs Ch हनुमान्, Cv mg t वीरुप्रह (as in text) Da 14 10 11 मा(Da हा) युधि, Ts Gs मे(Gs मा) यदि (for मा यधि) Da 11 राक्षसैश्च (sic) —^a) Ss आसिद्ध (sic) Da 10 आसिद्ध (sic) Ss Ns Da 11 निनिवेष्ट Vs Ba 1 Da मासुदि, Da मासवेष्ट, Da निनिवेष्ट (sic) (for निनि वेष्ट) Da वृष्ट तथा चेष्टति निर्विषक

46 For sequence in Ba cf v1 44 Ns V B Da om 46 (for Ns Vs Ba cf v1 45) —^a) Da वाच Ts नम (for तेन) Da वधव वलेन (sic) Ss Ns, Da 14 10 11 अयेन Da वीर्येन, Ts वल्लेन, Cm k t as in text (for वल्लेन) —^a) Da विमुक्तालेन (sic) —^a) Da वृष्ट (for वृष्ट) Ss Ns Da 14 15 हि माषान्य (for स माष दि)

47 For sequence in Ba, cf v1 44 —^a) Da तथा (for तेष) Ts Gs Ma पु (for च) Ba वृष्ट (for वृष्ट) Ss Ns Da 14 15 16 Ts Ns M Cm वीरवद्ध, Ba 1 Ba 14 वल्लेन(1s *वि)द, Ba वीरविक्रम, Da वल्लवद्ध (unmetric) Ts Gs वीरवक्त्र (for वीरवन्ध) —^a) Da वीरवद्ध Da चोप, Gs वीर (for वीर) Gs च (for वृष्ट) Ss Da वीरवक्त्र, Ns Da 15 चोपवृष्ट, Da 1 वल्लवद्ध (for वल्लवद्ध) Ns V B Ma वीरवद्ध वीर वृष्टा वरिद्ध —^a) Ts वल्लेन, Gs Ma 1 वल्लेन

Cm g t as in text (for वल्लेन) Da वलेन, Gs 14 15 Cm g t as in text (for वृष्टो) Ss Ns Da 14 15 16 वर वल्ले(Ss Ns *वले (sic)) (for वल्लेन वले) Da 1 [3] वि, Ch 15 in text (for वि) Da Ma विहते Cm g t as in text (for [म]नु) Ch 15 *मन्थेन बन्धे हनुमन्तेऽस्म्य् इति चोते विमृष्टास्त्रमिष्य (Ch—For 47^a, Ns V B Da subst

1032^a सुषोच व दारुणमद्यद
मनुदमोक्ष कपिसत्तर्धेन ।

{ (1 1) Ba वारुण (for दारुण) Vs Da वर (for वर) —(1 2) Ba in after corr as above } वेष्ट (for वेष्ट) Ba 1 कपिसत्तर्धेन }

—After 47, Gs 113

1033^a हनुमन्ति वरा वृष्टा बन्धमानं तु वृष्टिम् ।
विषयं कर्म मे सर्वं विमुक्तोऽप्येन वारम् ।

48 For sequence in Ba III v1 44 —^a) Da अयो (for वयो) Ns Vs Da 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

49 For sequence in Ba cf v1 44 Ba reads 49 (including 1035^a) after 54^a, —^a) Da Ts Ns

G 5 46 56
R 5 46 56
L 3 41 61

स ददर्श महातेजा रामणः कपिसत्त्वम् ।
रक्षोभिर्विहृताकारैः कृष्णमाणमितस्वतः ॥ ५६
राक्षसादिपतिं चापि ददर्श कपिसत्त्वम् ।
तेजोयलसमायुक्तं सफुलमिव मासकरम् ॥ ५७

म रोपसंगतिं कृताश्रयि
दर्शान्नस्तं कपिमन्त्रोक्ष्य ।

अयोपिष्टान्कुलीलवृद्धा-
न्समादिशतं प्रति मन्त्रिमुत्थयान् ॥ ५८
यथाक्रमं तैः ॥ कविश्च पृष्टः
आरण्यमर्थस्य च मूलमादौ ।
निवेदयामास हरीश्वरस्य
दूतः मन्त्राश्च महामागतोऽसि ॥ ५९

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे पञ्चत्वारिंशः सर्गः ॥ ४६ ॥

56. $\tilde{S}a Va R Da om$ 56 (cf. v. 50, 51 and 54) Ga reads in marg. 56-57^{ab} —^a) $\tilde{S}a \tilde{R}i Va Da om$ 57 (for 56) —^a) Da कविपुत्रा —^a) $Da 4 Ga 5$ विविधाकारैः, Da विहृताकारैः —^a) Ta कृष्णमाणम् (sic) $\tilde{S}a Da om$ $Ta Ga$ तल्लस, Va सफुलम् (for इल्लसम्)

57. $\tilde{S}a Va B Da om$ 57 (cf. v. 50, 51 and 54) Ga reads in marg. 57^{ab} (cf. v. 56) —^a) $\tilde{S}a \tilde{S}a Va Da om$ 58 { $\tilde{S}a$ } विपतिं कुत्रो Da { $\tilde{S}a$ } विपतिं कुत्र —^a) $\tilde{S}a Va Da om$ 59 { कविपुत्रा (Da "र"), $\tilde{R}i$ कविपुत्रम् —^a) Da जपोयल —^a) $\tilde{R}i Da$ पल्लवम् (marg.), Da जपोयलम् (for जपोयलम्)

58. Ta illeg. for 58^{ab} —^a) $Ba Da 4$ सप्तविंश (for सप्तविंश) $\tilde{R}i Va B Da 5$ तेन Ba तेनो (for रहितम्) —^a) $\tilde{S}a Da om$ 59 सन्निवेशम् (for सन्निवेशम्) $\tilde{R}i Va B Da$ दशमम् वायुमुक्तो ददर्श —^a) $\tilde{R}i Va B Da$ सुतोचरितम् ($Va B Da$ "एतम्") Da जपोयलम्, Da जपोयलम्, Ga जपोयलम्, Cl जपोयलम्, Cl as in text (for जपोयलम्) Da सुतोचरितम् (for सुतोचरितम्) —^a) $\tilde{R}i Va B Da$ सप्तविंशतिं $\tilde{S}a \tilde{R}i$ सप्तविंशतिं, Da जपोयलम्

$Da om$ सुतमाश्रीम्, $Ga \tilde{R}i$ सप्तविंशतिम्, Ga जपोयलम् (for सप्तविंशतिम्) Cl सप्तविंशतिम् इत्येव

59. $Ba om$ 59 —^a) $\tilde{S}a Da$ हि, Da च (for $\tilde{S}a$) Da सुतो (for कविपुत्रम्) $\tilde{S}a Da om$ $\tilde{R}i$ स ($Da \tilde{R}i$ स) पृष्टः, $\tilde{R}i Da om$ हि हि ($\tilde{R}i$ र) $Da Ga$ $\tilde{R}i$ सप्तविंशतिम् Ta विपतिं (Ta "र") Ga सप्तविंशतिम् (for च पृष्ट) Da यथाक्रमं तैः स कविपुत्रम् —^a) Da एव (for सप्तविंशतिम्) —For 59^{ab}, $\tilde{R}i Va B Da$ Da subat.

1006^a श्री रामायणे सप्तविंशत्यध्याये
मन्त्रान् वायुमुक्तो महामा ।

{ { 1 x } } $\tilde{R}i Da$ सप्तविंशतिम् Ba सप्तविंशतिम् (for सप्तविंशतिम्) —^a) $\tilde{R}i Va B Da$ Da सप्तविंशतिम्

Colophon —Sarga name $\tilde{S}a \tilde{R}i Va B Da om$ 59 मन्त्रान्, $\tilde{R}i Da$ सप्तविंशतिम् Da सप्तविंशतिम् सप्तविंशतिम् —Sarga no. (figures, words or both) $\tilde{R}i Da$ 59 om $\tilde{S}a \tilde{R}i$ 47 Va 36 Ba 44 Ri 43 Ba 49, Da 7-9 T G $\tilde{R}i$ 48 —After colophon Da concludes with सप्त, G with श्रीरामायणे

G 5 45 9
I. 5 45 10
I. 5 45 10

अलंकृताभिरत्यर्थं प्रमदाभिः समन्ततः ।
वाल्म्यजनहस्ताभिरास्तसमुपमेविवम् ॥ १०
दुर्धरेण प्रहस्तेन महापात्रेण रक्षसा ।
मन्त्रिभिर्मन्त्रतच्छैर्निवृम्भेन च मन्त्रिणा ॥ ११
उपोषविष्टं रक्षोभिक्षतुर्भिर्लक्ष्मिभिः ।
कृतैः परिपूतं श्लोकं चतुर्भिस्त्रिंशत् सागरैः ॥ १२
मन्त्रिभिर्मन्त्रतच्छैरन्यैश्च सुमनुदिभिः ।
अनास्तामानं सचिदैः सुरैस्त्रिंशत् सुरेश्वरम् ॥ १३
अपश्यद्राधसपत्तिं हन्मानातिजसम् ।

भिक्षादीय —¹ Ss V B कृत्, Ds लैव्य (for रस) Ss Ds 10 विप्रते, Ss समुत्ते, Ds सविस्ते, Ds सवृत्ते, Ds 11 सवृत्ते (for सवृत्ते) —² Ss V B Ds -[3] वेते (for [म]स्ते) Ss उच्यमानैस्तेषां —Kofe hiatus between "and" —³ Ss Ds 117 : S सु Ds सु परिपूत (all to avoid hiatus)

10 "¹ Bs Ds प्रहस (for वाह) —² Ts समानि सेवित Ss S V Ds 9 : Ds 9 : 10 श्रीमि समुपमेविव Ss S श्रीमि Ds श्रीमि परीषेवित, Ds सपश्यति सुवीर्य, Ds 11 Ts श्रीमि स Ts मन्त्रसामन्त्रिणी Ds "पू"ति

11 "¹ Ds दुर्धरेण, Ds मन्त्रिण (for दुर्धरेण) Ss V B Ds सप्तोदरास्तसमुपमेविव —² Ss रक्षसा (for लक्ष्मि) Ss V B Ds सप्त रक्षसा निवृम्भेन महापात्रा

12 "¹ Ss Bs मन्त्रोपमेविव, Ss Ds तपो, Ss Bs 4 उपोषमात्र, Ts Ms सुलो (for तपो) Ts Gs सविस्ते (for रक्षोभिक्ष) —² Ds सवृत्तिर (for सु विर) Ss V B Ds 9 : दुर्विष्ट (for दुर्विष्ट) Ss Ds मन्त्रिभिर्मन्त्रितैः, Ss Ds 3 सप्त Ss सविस्तिर अक्षयतै —³ Ss S V B Ds 117 : 11 Ts Ms Gt कृत (for कृत) Ds Ts लोकेष, Ds लोके Gt 105 in text (for लोके) Ds Ts Gs Ms 9 कृत (Ts Ms रक्षे, Gs 9 क) परिपूत लोकेष —⁴ Bs इव सागर, Ds पतितासी

13 Ds om 13 —¹ Bs चतुर्विंशत् (for सविस्तिर) Ss Gs मन्त्रिभिः प्रमदाभिरुचि । मन्त्र सचिदैर्विष्टेन पोष-रक्षसा, 1, 10 also Gt 3 —² Ds 9 Ts सुमनुदिभिः, Ts Gs चतुर्विंशत्, Gs चतुर्विंशत् (for सुमनुदिभिः) Ss 1 B मन्त्रास्ते उपपश्यतै —For 13¹ Ss Ss Ds 9 101 subst

1028* रामानुजस्योपनिषत्त च सागरेण पुनश्च च ।

[Ss Ss Ds पुनश्च (for पुनश्च) Ds सपश्यति (for सागरे) Ss Ss Ds सपश्यति (Ss सपश्यति) उपपश्यति (for the post half)]

विष्टिं मेखसिद्धये सतोयमिदं तोयदम् ॥ १४
म तैः संपीड्यमानोऽपि रक्षोभिर्मन्त्रिकैः ।
मिसर्य परमं मत्वा रक्षोभिर्मन्त्रितः ॥ १५
आजमानं ततो दृष्ट्वा हनुमाद्राक्षसेश्वरम् ।
मनसा चिन्तयामास तेजसा तस्य मोहितः ॥ १६
अहो रूपमहो धैर्यमहो सत्त्वमहो द्युतिः ।
अहो राक्षसराजस्य सर्वलक्षणयुक्तता ॥ १७
पथधर्मो न बलान्स्यादयं राक्षसेश्वरः ।
स्यादयं सुरलोकास्य सशक्तस्यापि राक्षता ॥ १८

—¹ Ss Ds बलममासाय, Ds 9 : T Gs मत्वा (for उपपश्यति) (for सपश्यमान), Ms रक्षोभिः (for लोके) —² Ss V B मन्त्रेश्वर (for मन्त्रेश्वर)

14 Gs om (hapi) 14-16¹ —² Ss V B 14 Ds 9 : Gs Ms मन्त्रिभिः, Bs कविताः, Ds 4 हृष्टि लेख (for कवितासम्) —³ Ss Ds 9 : 10 विष्टि Ss 1 B Ds वेष्टि, Ss विष्टि (for विष्टि) Ss Bs 1 Ds 9 वेष्टि —⁴ Ds लोका (10) (for लोकेष) —After 14, Ds reads 16¹ for the first time, repeating it in its proper place

15 Gs om 15 (cf v. 14) —¹ Ss S V B Ds 9 : 10 सपश्यति (for सपश्यति) —² Ss Ds मन्त्रिभिः (for मन्त्रिभिः) —³ Bs मन्त्रा (for मन्त्रा) —⁴ Ss V B Ds सपश्यति Ds सपश्यति (for मन्त्रा)

16 Gs om 16¹ (cf v. 14) Ds repeats 16¹ here (cf v. 14) —¹ Ss Ds 9 : 10 Gs 10 कास्य विष्टि, Ss 1 B Ds मोहितः Bs सपश्यति (for सपश्यति)

17 Ds reads 17¹ in marg —¹ Ss Ss B Ds 9 : 10 वेष्टि (for वेष्टि) Bs Ds 9 : 10 वेष्टि धैर्यमहो रूपमहो सत्त्वमहो द्युतिः (for रूपमहो) Ss Bs Ds 9 : 10 सपश्यति (for सपश्यति) —² Ss Ss B Ds 9 : 10 सपश्यति, Vs B Ds Gs Ms सपश्यति (for सपश्यति)

18 "¹ Ss Ss 1 B Ds 9 : 10 सपश्यति (for सपश्यति) (Ss V B 9 : 10 also) Ds सपश्यति, Bs सपश्यति, Ds सपश्यति —² Bs मन्त्र, Bs सपश्यति, Ds सपश्यति (for सपश्यति) Ds om सपश्यति Ss Ss Bs सपश्यति (for सपश्यति) Ss 1 B Ds सपश्यति, Ds सपश्यति, Ds सपश्यति (for सपश्यति) —After 18, Ds 9 : 10

1029* मन्त्रा उपपश्यतैः मन्त्रिभिर्मन्त्रितैः ।

[Ms वेष्टि (for वेष्टि)]

तेन विम्यति गत्वप्माद्योक्ताः मामरादानवाः ।
अयं द्युत्पद्मे क्रुद्धः कर्तुमेवाप्येवं वगन् ॥ १९

इति चिन्तां बहुमिवामग्रेन्मनिमान्दयिः ।
दृष्ट्वा सत्समराजस्य प्रमायममिताजम् ॥ २०

॥ति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे मन्त्रस्त्वारिण्यः मर्मः ॥ ४७ ॥

86

तमुदीक्ष्य महाराजः पित्राशं पुरतः स्थितम् ।
 रोषेण बहुताविष्टो रावणो लोभस्थानयः ॥ १
 स राजा रोचतान्नाशः प्रहसन् भक्षिष्यतमम् ।

कालयुक्तमुवाचेदं वचो विपुनमर्थम् ॥ २
दुरात्मा पृच्छयनामेष दूनः किं तास्य कारणम् ।
वनमग्रे च श्रेष्ठस्याथो राक्षसीनां च वज्रिणे ॥ ३

M	5	46	1
M	3	38	3
L	5	45	3

19. *Da om 29* —^a) *Da T: सन्, ८५ ३३ ३३*
text, ८५ के न (for तेन) Si Da ३३ ३३ ३३
(Da 'दुः) Si तेनस्य निम्नलि क्तु, ३५ V B: ३३
शक्ति दन सत्त्वमात्र, B: निम्नलि सत्त्वमात्र, Da:
निम्नलि सत्त्वमात्र, B: तेन सत्त्वमात्र निम्नलि, Da निम्न
सत्त्वमात्र, B: तेन निम्नलि सत्त्वमात्र, Da:
निम्नलि सत्त्वमात्र (sc) ३५ ८५ 'के न निम्नलि' इति शक्ति
के तेन सत्त्वमात्र (sc) ३५ ८५ Si V: B: ३३ ३३ ३३
(Si B: ३३) सा (for सत्त्व) Da: तेनस्य (Da
लोका सा) सत्त्वमात्र —^a) Si Si ३३ ३३ ३३
सत्त्वमात्र Si Si ३३ ३३ ३३ बीर (for कुट) —^a) Da:
सत्त्वमात्र (for सत्त्व) Si Si B: Da ३३ ३३ सत्त्वमात्र (for
सत्त्व)

20 B: om 20 —^a D: प्रविष्टिः च विविधः —^a B: दक्षः (for सक्रोदः) D: T: G: M: इति (for इति) S: N: B: D: 10 11 12 दक्षः हनुमत्पुत्रः S: B: D: 10 11 12 दक्षः —^a B: दक्षः (for दक्षः) —After 20, S: N: B: D: 10 11 12

1030* राजकीय व भिन्न पैठ मन्त्रालय लिख्य

(D₁ वि० (for वि०) D₂ Be D₃ अ, Be (अ) वि०, D₄ न) निश्चिन्ते (for निश्चिन्त)]

Colophon —Sarga name Śa Dṛ हनुमत्सर्गः, Śa
V B Dṛ 1-11 हनुमत्सर्गः (Dṛ 1-11) —Sarga no
(figures words or both) Śa Dṛ 2-30 ॥ ॥, Śa
V 45 V 37, Bṛ 45 Bṛ 44 Bṛ 30 Dṛ 4-
T G Mṛ 49 —Alter Colophon Dṛ concludes
with: हनुमः G with श्रीहनुमत् नमः

48

Ma begins with धीरावध नमः
 ॥ ^a Bz Dz + वसुधैव कुटुम्बकम् Bz Dz + वसुधैव Bz 'धी'
 ह्य, ^b as in text (for वसुधैव) Bz + Dz + महाशक्तु
 —^c Dz दुष्ट (for दुः) — ॥ ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc}

1031" सप्रवृत्तमा दूर्वा न कपी ई तेनपा दृष्टम् ।
विमेष सवराजम्भे योजय्याहर्द्विगुणम् ।
येन असोऽस्मि कैषाणे मया मयजिते दुरा ।
शोऽय वादवर्तते स्थण्डिलिद्वारेति शान्त ।

[(1) G₂ उपचयना D₂ व (for q) — (1) a) D₂
= (for r) — (1) 3) D₂ संज्ञितः, D₂ v सङ्क्षेपे
(D₂ =) G₂ M₂ सकृत् (M₂ =) G₂ C₂, पत्रं
(for सङ्क्षेपे) — (1) 4) T₂ = स्वर (for विभक्त)
D₂ शब्दः (for परिभाषा)]

2 ॥ १५५ B De मन्त्रा (for मन्त्रा) V1 Bm
 रोष, ३३ कोष (for रोष) — ६ ॥ १५६ V B1 L2 D1 L
 ॥ १५७ हस्ता वर, ३३ हस्ता पर्व, B2 De सहायिका (B1 १)
 (for सहायिका) — ७ ॥ १५८ कण्ठम्, D1 कांठ बुक्क
 (for कण्ठबुक्क) G3 damaged from द up to वि
 ॥ १५९ ॥ G3 बर्षिन् (for वर्ष) ॥ १६० V B1 D1 L
 ॥ १६१ ॥ वयो (D1 वयो) विगन्धिका

3 *) D_2 दुहावा (for दुसरा) -⁴) Σ Be D_{12}
 : Σ Σ कसतु (Be नव) कि वा (D_2 कि वा D_{12} वा कि)
 प्रत्येक, Σ Σ Be D_2 Σ कि वा Σ Be { Σ Σ }

ततस्ते राक्षसाः प्राप्ताः शक्तिनो युद्धमादिशुः ।
 रक्षणार्थं न देहस्य प्रतिबुद्धा मया रणे ॥ १३ ॥
 अस्त्रमार्जनं शक्योऽहं यद्धं देवसुरैरपि ।
 पितामहादेव रो रमार्थ्यैषोऽभ्युपगताः ॥ १४ ॥

राजानं द्रष्टुमात्रेण मयाध्वयस्तुर्नितम् ।
विमुक्तो यदमेष्येण रात्रमस्त्यतिर्षितः ॥ १५
दूतोऽहमिति विद्वेषो रात्रमप्याभिर्नाजम् ।
अथतां चापि वचनं मम ध्वजमिदं शब्दो ॥ १६

G	5	46	18
H	5	30	19
L	5	46	16

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे अष्टात्वारिंशः सर्गः ॥ ४८ ॥

(as in text) Śi Śi D₁ 232: सुति वद्, D₂ 1 B₂
(sup. 412 as in B₂) 24 D₂ 236 सुति वद् B₂ वसिष्ठ
(for सुवैद्) D₂ 236 (for मया) D₂ 236 (कस्मिन् दुर्लभं
मया —) Śi D₂ 236 वद् व राष्ट्रमद्रुह —^d Śi D₂ B₂ 236
D₂ 236 236 T₂ C₂ दुर्लभाय (Śi D₂ 236) C₂ 236 वसिष्ठ
(as in text) D₂ 236 वसिष्ठ वसिष्ठवत्

13 *) Ss V B: 1: Ds दे व B: देव, Ds मर (for मर) Ms सरे (for मर) —^b) Ss Ds युद्धवेरा —^c) Ss Ss Ds-1: Gs Ms Ds द्वि (for व) Ss V B Ds मरिष्य (for व देहस्य) —^d) Ss Ss Ds-1: 30 म वेरिवाल्ले, B: (m as in text) = Gs Ms प्रविबुद्ध, Gs 'वोद्ध' (m) C: m g k : as in text (for प्रविबुद्ध) —G: damaged from 15e up to 15e m 15^e Ss V B Ds मरिष्ये, Ds मर मर (for मर मर)

All Gs damaged for मधुपानी (cf v 13)
 —^a) S: B: सधुपानी, V: मधुपानी (acc) 1: D:
 मधुपानी (for ह त^a) B: मधुपानी व सधुपानी —^b) S: G:
 वध (acc) S: S: V: B: D: सधुपानी मधुपानी S: D:
 मधुपानी, V: मधुपानी वध, C: as in text (for
 देवापानी) —^c) S: D: can 1: —^d) D: T: G: क:
 वध, D: D: (for वध) S: V: B: D: मधुपानी B: वध
 (for वधो) —^e) S: D: केवो दि D: वैवधि,
 G: [म]येव दि (for [म]येवोदि) G: वधविध
 (for मधुपानी) S: V: B: D: वध (B: मधुपानी) वधो
 वधो वध, D: मधुपानीमधुपानी, D: मधुपानी दि मधुपानी
 —After 1: D: 13

१०३६* अस्मात्प्रत्ययाः कस्य सप्तम्यर्थं प्रतीयन्ति ।

[illegible]

Ge : Mn : Cr as (D : G : Ti) मिलित (for एक्टिनीड)
 Ca Ba Dm एक्टिनीडमिलित, $\frac{1}{2}$ V Th-8 Ds (all with
 lines) इति उद्धृ (Ba, m also) न विमिश्र न मे —After
 15 Bq ms

3037* न मे भय न मे पीडा नान्धमामोहमेषधृ() ।
सत् पृथ मन विद्धि सर्वत्रानिभामेनाम् ।
—Ba cont whole h. V Ba-n Da 105 after 15

1038* महाश्रीये हि यद्गोमया समनुवर्तिता ।
स बर्गवर्धना राजा गैस्काद्वहि उद ।
[(1 x) Be om Be व (for रि) डहर डे मे,
Be वर (for रि) — (1 2) Be गैस्काद्वहि (for रव्यार)
डो V डे डी]

On the other hand, $D_{17} \neq S_{17}$

1039* वनविदारशर्वेषु मन्त्राहोऽस्मि तद्वर्गिभ्यम्।
[Dr + घ, De वाय (for घ) G=damaged from
आ up to नम Dr* (both with heatas) आतो (for
उवातो) कृ Ck : 'उवातो' इति (C: घा) पाठ (B)]

16 *) Ga हृद् (for हृदि) Dr: Ga विषयः Si: V
 B Dr: Ga मतः हृद् (Ba हृदि Dr: वरि) सप्तमो (for
 हृदि निवेष्टो) —*) Si Dr: (अ) विषयः, Te Ga मन्त्राय
 (for (अ) विषयः) Dr: तात्पर्यमिवेत्यम् —*) Dr:
 मन्त्र, Dr: वरि (for वरि) —*) Si: Si: Dr: ११११
 लघ्वम् Dr: वरि (for) Ga वरि, Ma लघ्वम्
 (for वरि) Si: Si: ११११ Dr: ११११ वरि ११११
 ११ Ba (मन्त्र) also as in Si) वरि Dr: ११११
 Dr: वरि (for वरि) —After 16 Si: Si: Dr: ११११
 me ११११ before Si: ११११ (?)

१०५०^१ राजो यदाऽपमादा स च राजा दरीश्वर ।

Cohobation नि डः सम (cont the Sarga)
—Sarga name Si Dm हनुमदाय, नि V B Di ६
प्रहसन्नाय, Di हनुमद्वर्य, Di प्रहस प्रति हनुमदाय
—Sarga no (figures words or both) Di 10:11
om Si Dm Ma 49 1 2 35 Re 2 46 Di Dm 57,
Di 7 T G 8 2 50 —After cohobation G concludes
with श्रीगणेशाय नमः

तत्सलेन मृधे इत्या राजपुत्रेण शालिन् ।
 सुग्रीवः स्थापितो राज्ये हर्षदायां भणेश्वरः ॥ १०
 स सीतामार्गेण व्यग्रः सुग्रीवः सत्यसंगतः ।
 हरिन्सन्निपद्यमानस्त दिशः सर्वा हरिश्चरः ॥ ११
 तां हरीणां सहस्राणि शतानि त्रिषुशानि च ।
 विभु सर्गसु मार्गान्ते अधशोपति चाम्परे ॥ १२
 बैनतेयसमाः कैचिकेचिकानिलोपमाः ।
 जसंगमनयः शीघ्रा हरिवीरा महाप्रताः ॥ १३

अहं तु दनुमानाम् गच्छत्स्वार्थः सुतः ।
 सीतायाम्नु कृते त्वयै शतमोजनमायतम् ।
 समुद्रं त्यक्त्यितैव वा दिदृक्षुरिहामतः ॥ १४
 तद्वान्दण्डधर्मार्यस्त्वपःकृतपरिहृतः ।
 परदारान्महाप्राज्ज नोपरतेदुं तमर्हमि ॥ १५
 न हि धर्मपरिहृतेषु यक्षपापेषु कर्मसु ।
 भूतपातिषु सज्जन्ते बुद्धिमन्तो भगदिधाः ॥ १६
 क्व उरुषण्डाकानां रायशेषानुर्विनाम् ।
 उराणाममव्रतः स्यात्तु शक्तो देवास्तुभ्येभ्यः ॥ १७

G 5 47 15
B 5 47 17
L 5 47 17

वालि, Ts कवि (for हरि) Ss M V B Ds-3 10 11
 प्रति Vs 'वि'सुत (Bs also in marg प्रवृत्ता), Ds
 Gs Ms Ckt विवेचितं

10 Da om 10^{ab} (cf v 1 g) —^a Ss Ds वने,
 M V B Ds-3 11 रणे (for वने) —^b Ss Vs Ds-3 Ds
 वनस्य वन (Bs t व) (for राजपुत्रेण) Bs कपयस्य कालिन्
 त्व —^c Ss Ds शालिने (for स्थापितो) Ss M Ds
 शाल —^d M V B-3 Ds हर्षदायि Ms तपस्व
 Ss Ds-10 हर्षदायवराज (Ds 'विर') Ss Ds-11 हर्षदाय
 राविव, Ds हर्षदायवराज —After 10, Ds 9-10 S
 103

1041^a त्वया शिवाज्यवर्धन वाली राजपुत्रवत् ।
 स तेन विद्वत् सत्ये शरीरेण कनरः

[(1 1) Gs s, Cm k as above (for च) —(1 2)
 Ts Gs Ms सतेन (for स तेन) Ss Cm स तेन विद्वत्
 शरीरेण कनरः]

11 Ba om 11-12, Ms om 11^{ab} —^a Ds 1-10
 Ts मार्गेण (for 'मै') Gs त तमिजमार्गसमा —^b Ss
 1-10 मार्ग —Dss om 11^{ab} —^c Bs Gs दिशः सर्वा,
 Ds सर्वा दिशो (by transp) (for दिशः सर्वा)

12 Bs om 12 (cf v 1 11) —^a Ba Ds हरीणा
 तु Ds च कपीरा (for वा हरीणा) —Ds repeats^b after^c
 —^d Ss M V B-3 Ds (both times) —3 10 11
 प्र (Ss Ds नि Ds Ds (with hiatus) च सुमुखवर्धनवि च
 (Ds 'स्यवि') —Note hiatus between " and "
 —^e M Ds मार्गेण (for मार्गेण) —^f Ss Ds 1-10
 1-10 S (all to avoid hiatus) कपयस्य (for कपयस्य)
 Ds (च)रे (for (च)ररे) Ss Ds सुग्रीवसमायुक्त
 Ss V B-3 Ds सुग्रीवसमायुक्त

13 Ss Ds om 23 —^a Ba सूरि (sic) (for सूर)
 Ds (च)र (for (च)रित) —Vs om 23^{ab} —^c
 M Ds सूरि (for सूर) Bs (no also as in text)
 सूरय (for सूरय) Ss चाम्परे Ds 1-10 चाम्परे, Da

वेदि, Ds शीघ्रा (hypoc) (for शीघ्रा) —^a Ss
 Ds 1-10 वराजस्य (for हरीकृत) Ds वर (for वरा)

14 " Ss च (for तु) —^a Ss Ss Ds 1-10 मार्गात्,
 Ss V B Ds 1-10 कपयस्य, Gs Ms च कृते (for तु कृते)
 Vs (marg also as in text) Ds सूरि, Ss (3) सूरि Ds सूर
 (for सूरि) Ds सीतायाम्ने कृतेन —^b Ss M V B Ds 1-10
 1-10 सीतायाम्ने कृतं तु (Bs "च") —After 14^{ab} Ss
 V B Ds 1-10

1042^a तत्पुत्रवत् महाप्राज उद्वेगे वत् सर्वतः ।
 इहोदे शित चैव परत च सुखमहत् ।

[(1 1) Vs मराम (for 'मर') Ds सूर —(1 2)
 Bs इत्येव Ss Ds सूर नैव, V सूर वत् (for शित चैव)
 Bs शलेन (for परत च) Ss Ds सुख (for सुखमहत्)
 —Ss M V B Ds 1-10 om 24^{ab} —^c Ds Gs स
 (for सूर) Gs सीता इत्यमरात् Ss Cm k त्वं शित
 सुखमहत् इति परत (Ck सूर) Ss —After 24 Ds 1-10
 S 103 1

1043^a अतस्तु च तथा दृष्टे ते जनकायस्य ।
 [Ds दृष्ट (sic) (for दृष्ट)]

15 " Ss Ss Ds 1-10 सत्पापवत् (Ds 'मै') Ds
 (m also as in text) सत्पापवत् (for सत्पापवत्) —^a
 Ds सत् (sic) (for सत्) Ds Gs 1-10 सत्, Cm g k t
 as in text (for सत्) —^b Da Ms सत्पाप (sic)
 (for 'सत्') Vs सत्ते (for सत्) —^c Ss नोदक,
 Ds सत्पापवत् (for सत्पापवत्) Ss Ds सत्पापवत् (Ss 'मै')
 Ss V B-3 Ds सत्पापवत् (Ss 'मै') Ckt as in text
 (for सत्पापवत्)

16 Ds reads 16^{ab} twice —^a Ba शिरोऽयु (for
 शिरोऽयु) —^b Ss V B सत्पापवत् Ds 1-10 सत्पापवत्
 (for सत्पापवत्) —^c Bs सुखमहत् Ms सुखमहत्,
 Cm g k t as in text (for सुखमहत्) Ds सत्पाप
 —^d Ds सुखमहत् Ss शिरोऽयु (for शिरोऽयु)

17 " Ms Ts कश्चित्, Cm t as in text (for कश्चित्)

G 5 47 19
R 5 47 20
L 5 47 18

न चापि दिष्टु लोकेषु राजन्विद्येत क्वचन ।

रामयस्य व्यतीकं यः कृत्वा सुखमाप्नुयात् ॥ १८

तन्निशालहितं वामयं धर्म्यमर्षांशुर्गन्धि च ।

मन्यस्त नरेदेवाम् जानकीं प्रतिदीयताम् ॥ १९

दृष्टा हीयं मया देवी लब्धं यदिह दुर्लभम् ।

उत्तरं कर्म यच्छेषं निमित्तं तत्र राक्षसः ॥ २०

—^a) Da om राम V=लोकास्तु (for लोकास्तु) Ss As
Bz Da 13011 इराणा (As Bz De वायव्यः) नवचरणा
Bz वायव्योवास्तुवर्तिता —^a) Ss 11 Bz Da 13011 ईसा
नाम्, Bz वायव्यम् (for लोकास्तु)

18 11 om 18^{ab} —^a) Ds वास्तु (for वापि)
—^b) Bz (m also as m text) विवर्ति (for विवर्त)
Da पुनानलाइ वल्लभ —^a) C1 11 Da 13011 च, Bz ह
Da तु (for च) —^a) Ss Da 10 हृत्वाय (Ds च हृत्वा)
सुखमाप्नुयात्, Ss Da हृत्वा च (Ds च) सुखमेवेष्टे, Ds
च हृत्वा सुखमेष्टे —After 23 Ss 1 Bz 24 Da 105
while Ds 105 after 29

1014^a उपहासयित्वा यौ सुदृष्टं चेह ते क्षम्यः ।

[Ss उपहास, Bz उपहास (for उपहास) Ds वेप
(for वेप) 1 उपहासयित्वा यौ Bz उपहासयित्वा (for
the prior half) Ds च (for च)]

19 11 B De transp ^{ab} and ^{ab} repeating
29^{ab} in its proper place Ds repeats 29^{ab} after
1044^a —^a) Ss Da तु Ss ल च, Ss V Bz 2 Da 2
10101 ल तु, Bz तु, Ts तु (for तु) 11 चयं,
Da 2 De चयं, Cr लोच, Cr 101 as m text (for
चल) Da om from डि up to च in 20^a —^b) Ds 2
10 चयं (for चयं) Ss 11 Ds 210 [म]नुपाहित,
Ds 2 Ts [म]नुपाहि च Ga 11 2^a पाहि च Cr m as
m text (for 'द्विच च) Ss De चयं चमनुपाहित
V B मयं (Ss 'ल्ले) चमनु (Bz 'क) कणित (Bz 'कणित)
Ds चयं चमनुपाहित, Gs 2 चयं चमनुपाहि च —^a) Ss 1
Bz 2 De (all first time) द्वन्द्वे Ds प्रथम (for
मन्यस्त) Ds चयं (for चयं) Ss 11 चयं चयं
चयं Ss 11 —^a) V B 11 1 both times, Ds 2 second
time Bz first time चयं चयं 1 Bz 11 2 Bz 2 second
time, 11 both times. Bz first time चयं चयं, Bz
(second time) Ds 21 स (Ds both times च) चयं चयं
(for चयं चयं) —After 29 Ds 105 1014^a

20 Ds om up to य m^a (cf v 1 19) —^a) Ds
दृष्टा (for दृष्टा) Ss 11 Bz 2 De चयं, 11 Bz 2 चयं (for
हीय) Gs Cr सोता (for देवी) —Da om (hapl see
101 20^a—21^a —^a) Gs दृष्ट, Gs Cr दृष्ट (for दृष्ट)

। लक्षितेयं मया सीता तथा शोकप्रसूया ।

गृष्टा यां नामिवानामि पश्चात्प्राप्तमिव पद्ममीम् ॥ २१

नेयं वरयितुं यस्या मातुर्गम्यतेति ।

विषमं सुखमत्यर्थं भुक्तामभिमन्यते ॥ २२

तपामंतापलब्धस्ते योष्यं धर्मपरिग्रहः ।

। न न नात्रयितुं न्यायव आत्मप्राणपरिग्रहः ॥ २३

Ss Cr दृष्ट, Ds दृष्टि डि (for दृष्टि) Ss 11 11 दृष्ट
111 काय (for दृष्टम्) —^a) 11 Bz दृष्टेय 11 Ds
चयं चयं (Ds 'च) Bz च चयं, Gs दृष्टि, Cr m as m
text (for दृष्टेय)

21 Da om 21^a (cf v 1 20) —^a) Ds लक्षित
(meta) (for लक्षित) Ss Ds च विवर्ते, Ss 1 Bz 2
विवर्तनाये Ss मया देवी (for मया सीता) —^a) 11 11
1 Bz Ds 1011 मया, Ss Ds तु, Ts दृष्टा (for दृष्टा)
as m text (for मया) —^a) Ds 2 Ts तुह Cr m as
m text (for तुह) Ss Ds 10 तुह (Ds 'ह) ति
(Ds वा) न जानति (Ds 'ति), Ss Ds 211 तुह ति
न जानति, Ss V Bz Ds माया च (Bz 'मा) च चयं
—^a) Ds दृष्ट (for दृष्ट) Ss 1 Bz Ds 1011 मयि ति
(for पद्ममीम्)

22 ^a) 11 धर्मयितु, Bz धर्मयितु, Ds धर्मयितु
(for धर्मयितु) Bz नेयमेष्टयितु चयं —^a) Ss Bz दृष्टी
सुरैरति, Vs चयं मातुर्गम्यते, Ds 2 चयं (Ds चयं)
मातुर्गम्यते, Ds मातुर्गम्यते दुर्लभा —^a) Ss Ds मातुर्गम्यते,
Bz Ds 211 T सपुत्रम् (for सपुत्रम्) —^a) Ds 11
दृष्टयितु, Ds दृष्टयितु (for दृष्टयितु) —After 29 11 1
1 Bz Ds 211 read 32—33

23 ^a) Bz Ds 2 तु (for तु) Ss Ds 11
सपुत्र, Ss 11 Bz सपुत्र, Ds सपुत्र, Gs सपुत्र,
Cr 101 as m text (for सपुत्र) Bz च (for च)
Ss तु सपुत्रा प्राप्ते, Gs 11 सपुत्रा सपुत्रा प्राप्ते (for
Ds 2 Ts 2 Gs 2 Ts 2 सो (for सो) Ss 11 Bz 11
101 सो (Ss 11 सो) तु (Ss 'च ति, Ds सो वाच्यं
परिग्रह (for) Ds तु सपुत्रा च सपुत्रा सपुत्रा प्राप्ते
—^a) Gs तु तुह as m text (for तु) Ss Ds 211
(for वाच्ययितु) Ss Ds 2 Ts 2 तुह (Ds 2 Ts 2 तुह)
Ds 2 तुह, Ds तुह (sic), 11 सपुत्र (also as m
text) Cr m 11 as m text (for सपुत्र) Ss 1 Bz
सपुत्रा नात्रयितु चयं, Ds नेयमेष्टयितु चयं Ss 2
न्यायव न युक्तम्, न्यायमेष्ट Ss 11 Ss Ds 11
न्यायम्, 11 Bz 2 Ds सपुत्रा (11 Ds 'सपुत्र),
Vs सपुत्रा, Bz सपुत्रा, Bz सा ति तु, Ds सपुत्र
चयं, Ds सपुत्र चयं (sic) (for सपुत्रा) Ss Bz
Ds चयं चयं, 11 Ds चयं चयं, Ds चयं चयं

G 5 47 36
B 5 50 1
L 5 47 36

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा राज्ञस्य महाम्भनः ।
आज्ञापयद्दधे तस्य राज्ञः क्रोधमूर्धितः ॥ १
वधे तस्य समाज्ञेन राजणेन दुरात्मना ।
निवेदितवतो दीक्ष्यं नाकुमेने रिगीपणः ॥ २
तं रक्षोधिपतिं कुदं तव कार्यमुपशिक्षाम् ।

मिदित्वा चिन्तयामास नार्यं नार्यमिवां सितः ॥ ३
निश्चितार्थस्ततः साम्राज्यं शत्रुविदग्रजम् ।
उग्राच हितमत्यर्थं नार्यं दाक्ष्यमिशादः ॥ ४
राज्यधर्मनिरुद्धं न लोकव्येधं गर्हितम् ।
तत्र चासदृशं वीरं कपेरस्य प्रमाणम् ॥ ५

50

Ms begins with श्रीरामाय नमः

1 Śi Śi 1a Ds 1011 read 1 after 549 35 M
1a B read 1 after 549 34 Ds G1a M read 1
after 1048¹ Ts reads 1 after 1049¹ -¹ Ds
Ts 1 Gt स तस्य Gt k as in text (for तस्य तद्) M
महावज्ज Śi V B Ds द्रुमुत्तल्य पति (B) कति (A)
पौतस्तो राज्ञमधिप -¹ Śi Ds राजा (for तस्य)
-¹ Ds in marg गोपयति Gt Gt तस्य गङ्गा
क्षेत्रे लोकं सर्वस्ववपम् ॥

2 " V B B 1a (for तस्य) Śi M Ds 2a 1011
भातस्य तु वध तस्य Ds भातस्य वध तस्य -¹ V
भातस्य (sic) (for राज्ञः) Śi V B Ds द्रुमुत्तल्य
Ds महावज्ज (for दुरात्मना) -¹ Śi V B Ds 1
1a भाव्य, Gs Gt Gt द्रुमुत्तल्य Gt k as in text (for
दौत) Śi Śi B Ds 1011 Ms निवेदित (Ds 'ने) वयो
(Ms वध) भाव्य (Śi Ds Ms दौत) Ds Ts Ms निवेदित
स्तो (Ts 'ले) वीर '1 निवेदितस्तो वयो Ts निवेदितस्तो
वयो Gt Gt निवेदितस्तो (Gt 'नी इति घट) 1, Gt
निवेदितस्तो द्रुमुत्तल्य प्रमाणम् 1, Gt ' निवेदितस्तो
दौतम् इति वाङ् ॥ -¹ Śi भाव्य मेने 1a नाकुमेने,
1a B नारायण (for नाकुमेने)

3 Ds reads 3¹ in marg -¹ Śi 1a B Ds
G1a स (for तं) Śi M B 1a Ds 1011 राज्ञमधिपतिं
Ms त तु राज्ञेय -¹ Śi Ds कृष्णवर्ण, B कर्ण पेदम्,
Ds वस्य कार्यम् (for तव नार्यम्) Ds तव कर्णवर्ण
स्विय (1 yya) -¹ Ds om कार्य Śi B B Ds
1011 विदुः कर Śi 1a B 1a Ds विधि प्रति (for विधि
स्विय)

4 Śi Ds om (hap 2) 4 -¹ Śi V B (B
{m also} as in Ds) Ds 1011 निमित्तार्थं Ds निमित्तार्थं
Gs तदा (for तत) Ds om Ds साक्षा (sic) (for
समा) -¹ B Ds 1011 द्रुमुत्तल्य Ds सव, Ds पूना (sic)
{for भा} पूना B 1a B Ds द्रुमुत्तल्य स (B) सव
अ Gt भाव्येति वत् ॥ -¹ Śi Ds 1011 Gs विदुः कर
{for विदुः कर} -After 4 Ds - Ts G M 1011

1031¹ क्षमस्व तेषां राज्ञस्य

प्रसीद महात्मनि द्रुमुत्तल्य ।

कथं बुद्धिं पदापराध

द्रुमुत्तल्य तस्य बहुधाधिपतिः ।

[[1 2] Ds 7 + Ms मे (for वत्) - (1 3) Ds
पदापराध (for 'कदा)]

5 " Śi M Ds 1011 राज्ञस्य (B) 'त' Ds
राज्यधर्मं M V B Ds द्रुमुत्तल्य द्रुमुत्तल्य Ds राज्ञस्य
मिरद धि -¹ Śi Ds 1a लोकव्येधं, Śi B 1a द्रुमुत्तल्य
मुत्तल्य, Gt k as in text (for लोकव्येधं) V ॥ द्रुमुत्तल्य
'म्व' द्रुमुत्तल्य Ts द्रुमुत्तल्य वि (B) द्रुमुत्तल्य Ds 1011
राज्यधर्मनिष्ठ, Ds 1a राज्ञ (Ds लोकव्येधं) -¹ Śi
Ds सर्वार्थं Śi द्रुमुत्तल्य (for तव वत्) Śi V B Ds 1
1011 द्रुमुत्तल्य न सदा वीर -¹ Ts कथिष्ये (for कपेरस्य)
Śi व क्षमस्व, M 1a Ds द्रुमुत्तल्य (for प्रमाणम्) B
वीरव्यास्य प्रमाणम् -After 5 Ds 7 + G M 1011 noble
Ts 1011 after 6

1055¹ नरैश्च हृदयं राज्ञस्य विनाशम् ।

पदापराधं भूतानां त्वेव प्रमाणम् ।

द्रुमुत्तल्य वधि रीपेन त्वत्तोऽपि विनाशम् ।

तव साक्षाद्विनाशं क्षम एव हि क्षमम् ।

क्षम्यमानोऽपि नृप राज्ञस्य दुरात्मनः ।

युक्तयुक्त विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य विनिमित्तम् ।

विनिमित्तं भूतानां त्वत्तोऽपि विनाशम् ।

रीपेन द्रुमुत्तल्य विनाशं त्वत्तोऽपि विनाशम् ।

न क्षम्यमानोऽपि नृप राज्ञस्य दुरात्मनः ।

वसन्तं विनिमित्तं नार्यं दाक्ष्यमिशादः ।

नार्यं द्रुमुत्तल्य

नार्यं द्रुमुत्तल्य

नार्यं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

विनिमित्तं द्रुमुत्तल्य

[[1 2] Ds राज्ञस्य Ts वसन्तं Gt साक्षा (for
साक्षा) Gs विदुः कर (for विदुः कर) - (1 2) Ds

पराक्रमोत्पादनक्षिणां च
सुरासुराणामपि दुर्जयेन ।
त्वया मनोमन्दन नैरुतानां
सुद्रापतिर्नाशयितुं न युक्ता ॥ १५
हिताथ शूराथ समाहिताथ
इत्येष जाताथ महामुनेषु ।

मनास्विना अक्षमतां वरिष्ठाः
कोट्यक्षसुखे सुमृताय योधाः ॥ १६
वन्देन्द्रेण वरुण ताप-
तेष्विचरादेशकृतोऽपयान्तु ।
तौ राजपुत्रौ विनिष्ठस मूर्धौ
परेषु ते मानयितुं प्रभातम् ॥ १७

G १ ५३ १६
B १ ५३ १६
L १ ५३ १६

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे पञ्चाशः सर्गः ॥ ५० ॥

बुद्धयः तावत्परम वयम्
यमे समुपाय भूरेन्द्राग्रौ । [१०]
वेषेषु सर्वेषु सप्तवर्षेषु
दैवेषु सर्वेषु कदाचित्पेषु ।
हृत्वा प्रथमं धुवईं सुरार्धम्
महावपनेतममनसासुखम् ।
तौ तावदुनी विनिष्ठस मूर्धौ [१५]
तथै पराश्रयसि रक्षसिन्द्र ।

[(1 1) G सवित्र, Ms गते (for वते) G वीर, Ms
रुप (for रूप) —(1 2) G सल (for ली) —(1 5)
G स सुह G मति (for मति) —(1 7) G वीर स, G
सुप्रसूत (for सुप्रसूत) —(1 9) G वरुण —(1 10) G
यमे समुपाय भूरेन्द्राग्रौ —(1 11) Ms तैवेषु (for तैवेषु) G
सप्तवर्षेषु Ms व पार्वेषु —(1 13) G सुप्रसूत (for सुप्रसूत),
—(1 14) G वर (for वर)]

16 * Ms अमलित, Vs B सन्निवता च, B De
सन्निवता (for अमलितानां च) Ss S De 1-10 11
मनोरथपुत्राणां Ms "का" वन्देन, B पाराजितोऽसहस्रवर्षा
च, Ms मूर्धौ वीरस निशाचरेन्द्र * De om (hapl)
सुरा Ms मुनेषु च * Ms प्रवेशा सह (for मनोरथेन)
De 1-11 सप्तवर्षेषु (De 1-11) राक्षसाणां, De सप्तवर्षेषु
मन्दनैरुतानां (sc) —* Ss S V Ms De 1-10 11 च
राक्षस (S "वन" राक्षस, S Vs De "वय"सि योद्धे (S De
कतुं) मूर्धौ, De 1-11 Ck सुद्रापतिर्नाशयितुं (De "वय"सि योद्धे च युक्त
(Ck "व")

16 * Ss De हिताथ (for दिताथ) Ss De 1-10 11
सुरासुराणां Ms "वे" (for समादिताथ) —* Ss S De 1-10 11
De 1-10 सु, De तु (for च) B स महामुखाय, Ms सहा
दितेषु (for महामुखाय) —* Ss De 1-10 11 वराहित
अक्षयुतां वराक्ष, Ss वराहित वरुणलोमुखाय —* De
योऽप्योऽपयान्ते, T कायां भूय ते T कोऽप्ये भूयान्ते, G Ms
योऽप्योऽपयान्ते, Ms योऽप्योऽपयान्ते, B (ed) योऽप्योऽपयान्ते
[सुप्रसूत, G सुप्रसूत, Ck t as an text (for सुप्रसूत),

De वीर, B G भुक्ता (for योधा) Ss S De कायोऽ
यान्ते सुप्रसूत सवैव, Ss V B De योऽप्योऽपयान्ते (Ss De
"सप्तवर्षेषु", B "सु" ते मे) वन्देन द्वि (Vs [illeg.]) सति
(Bs विनिष्ठ), De 1-11 कोऽप्योऽपयान्ते सवैव, De 1-11 स्पेष्टाथ
सप्त सुप्रसूत सवैव, T निशाचरा राक्षसाणां मूर्धौ .

17 * T सवैव (for वन्देन) De 1-11 Ms वन्देन
Ck t as an text (for वन्देन) —* Ss S De 1-10 11
कतिम् T (sup for, also) सप्त (for सप्त) Ss S De
Ms कृतोऽप्योऽपयान्ते (Ms "वान्तु", De 1-11 कृतो निवेशे, De 1-11
हृत्वा (De "वि"योषे De 1-11 कृतोऽपयान्तु De 1-11 हृत्वा
विशेषात्, T मुनेष्वप्युक्त —* Ss S De 1-10 11
Ct उपसूत (for विनिष्ठ) De मूर्धौ, De मूर्धौ (for मूर्धौ)
—* De वे (sic) (for व) De भावयन्ते, G
प्रसूतितुं, Ck t as an text (for मान्ते) Ss S De
परे प्रसूतितुं (De योऽप्योऽपयान्ते) प्रसूतितुं सप्त De 1-11 वरेषु ताप
प्रसूतितुं सप्त —For 17, Ss V B De subat

2057* लौ खगेऽपि सतिष्ठे दि दाय
रुच पोस्तवते लौ सतु रात्रिपुत्री ।
वन्ताद्यैव रात्रिपुत्री क्व युक्त
सप्तवर्षेषु रात्रिपुत्री ।

[(1 1) Vs सप्तवै (for सप्तवै) —R om (hapl)
ते दि 11 सतिष्ठे दि —(1 2) Ss De सप्तवर्षेषु (De "वे" De
विच (for वर)]

—After 17, De 1-11 T G Ms 1-11

2058* निशाचराणां योऽप्योऽपयान्तु
विनीयन्ते योऽप्योऽपयान्तु
कदाच सुद्राप भूरेन्द्राग्रौ
मैदुवने राक्षसाणां मूर्धौ ।

[(1 1) G सप्तवर्षेषु विनिष्ठस मूर्धौ —(1 2) T 1-10 11
Ck t as above (for [illeg.]) De T Ck 1-10 11
Ms अमलितानां —(1 3) G सप्त (for "वे") —(1 4)
T G सप्तवर्षेषु (for सप्तवर्षेषु)]

G 5 47 1
B 5 53 1
L 5 49 1

तस्य तद्वचनं श्रुत्वा दक्षप्रवीरो महाबलः ।
देशकालहितं वाक्यं श्रातुं रुचरमत्रासीत् ॥ १
सम्पुक्तं हि भवता दूतवध्या निगर्हिता ।
अत्रश्यं तु उपादन्याः कियतामस्य निग्रहः ॥ २
कपीता किञ्च लाङ्गूलमिष्टं भवति मृषावम् ।

—Then G Mk cont

1039^a दृष्ट्वा पुनरप्यत्रिंशत्वारिंशद्
स राक्षसेन्द्रो महिमामगृह्णन् ।
त्रिंशद्वाह्यं प्रत्यक्षं कृतं तेन
तत्समं वीर्यं भगवोऽत्रयं विभक्तं ।
पराजयेत्यप्यपश्यन् तेन
रुद्धं तेन कथितं वीर ।
कथयन् मे वेन्दराज्यं तेन
निभयपोऽयं कथितपरावती ।
हायेकमेवैतद्वाह्यं विचित्रं
रक्षोविषं शोषकं च यत्नात् ।
शोषकं च यत्नात् हृदये निरप्य
विभीषणोऽयं च यत्नात् सुहृत् ।
उत्पन्नं रक्षोऽपि विभीषणं हृदये
विभीषणं लाङ्गूलमुत वसिष्ठम् ।

[5]

[20]

[G₅ Mk om] 1-2 —[1 3] G₅ Mk त्रिंशत्वारिंशद्
प्रत्यक्षं वाह्यं (Mk 1039a) —[1 4] G₅ पश्यन् (for वीर्यं) G₅
[1 5] G₅ स सत्त्वमगृह्णन् (for विभक्तं) —[1 6] G₅ तत्समं विंशत्
विंशत् (for वीर्यं) —[1 7] G₅ तत्समं विंशत् (for वीर्यं) G₅ Mk
विंशत् (for वीर्यं) —[1 8] G₅ विंशत् (for वीर्यं) —[1 9] G₅ विंशत्
(for वीर्यं) —[1 10] G₅ विंशत् (for वीर्यं) —[1 11] G₅ विंशत्
(for वीर्यं) —[1 12] G₅ विंशत् (for वीर्यं) —[1 13] G₅ विंशत्
(for वीर्यं) —[1 14] G₅ विंशत् (for वीर्यं)

Colophon —Sarga name Śa 31 V B Ds 40 41 42
विभीषणनाम —Sarga no (figures, words of both)
Ds Ds 40 41 42 om Śa 31 V B Ds 40 41 42
40 Bz 48 Ds 47 Bz Ds 53 Ds 50 T G Mk 52
—After colophon, Ds concludes with राम भव,
G Mk with श्रीरामायणम्

51

Vs begins with श्रीरामायणम्

1 G₅ 25 missing from 1-20 (cf v 1 5 50 13)
—^a) Bz स तस्य, Bz उद्यमम् (for वस तद्) —^b) Bz 2

तदस्य दीप्यतां शीघ्रं तेन दग्धेन गच्छतु ॥ ३
ततः पश्यन्निभं दीनमहर्षिरुपकारिणम् ।
समित्रा ज्ञातव्यः सर्वं बान्धवाः समुद्भजनाः ॥ ४
अज्ञापयद्राक्षसेन्द्रः पुरं सर्वं सचत्वरम् ।
लाङ्गूलेन प्रदक्षिणं रक्षोभिः परिणीयताम् ॥ ५

राक्षसेन्द्रो Ds महाबलि, Ds 10 T Mk 2 'यत्न' (for 'वत्')
Śa कथस्य कथोपि, Ds देशकालवत्प्रवृत्ति —Ds 10
1" —^a) Śa [म] निभं वाच्य, Śa Ds 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

2 ^a) Ds वर्यं सुते (sic) (for सम्पुक्त) Śa 1
M Ds 1 सम्पुक्तं भवत्यस्य (Bz Ds 1 'यत्न' —^b) Bz
[म] विगर्हिता, Ds 1 वि ग' (for विग' —^c) Ds 1 वृत्ता
(Ds 1 'व' विगर्हिता) (Ds 1 'व'), Ds 1 वृत्ता विगर्हिता
(sic) —^d) G₅ वृत्ता वर्यं वृत्ता वर्यं, वर्यं वृत्ता वर्यं
वृत्ता विगर्हिता वर्यं, so also G₅ 1 —^e) T₁ G₅
वर्यं (for वर्यं) 'M' वर्यं —^f) V B Ds 1 वर्यं
वर्यं (V₁ 'व' (for विगर्हिता) Ds 1 विगर्हिता Ds
कथितोऽयं विगर्हिता

3 ^a) Ds (both with hiatus) वृत्ति (for वर्यं)
—^b) Ds 1 वर्यं (for वर्यं) Śa 1 B Ds 1 वर्यं वर्यं
—^c) T₁ स वर्यं (for वर्यं) Ds 1 [म] वर्यं Bz
V₁ B Ds 1 वर्यं (for वर्यं) —^d) Ds 1 वर्यं Ds 1 वर्यं
(sic) G₅ वर्यं, G₅ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

4 ^a) Ds वर्यं Bz Ds 1 T₁ [म] वर्यं (for वर्यं)
Śa V B Ds 1 वर्यं वर्यं Bz 1 'व' —^b) Bz 1
Bz वर्यं (for वर्यं) Śa V B Ds 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
—^c) Śa V B Ds 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
—^d) Śa 1 वर्यं, Ds 1 T₁ [म] वर्यं Ds 1 वर्यं
वर्यं (Bz 1 text) Śa 1 B Ds 1 वर्यं, Bz 1 वर्यं
(for वर्यं) Ds 1 वर्यं (sic) (for वर्यं) —^e) Ds 1 वर्यं
(for वर्यं) T₁ 1 वर्यं (for वर्यं) Ds 1 वर्यं
Bz 1 वर्यं (for वर्यं) Śa 1 B Ds 1 वर्यं Bz 1
वर्यं Bz 1 'व' वर्यं वर्यं

5 Śa V B Ds 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
—^a) Śa Ds 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
text (for वर्यं) Ds 1 वर्यं वर्यं

G 5 49 14
R 5 53 14
L 5 49 13

लङ्का चारितव्या मे पुनरेव भवेदिति ।
रात्रौ न हि सुरष्टा मे दुर्मर्मनिधानतः ।
अवश्यमेव द्रष्टव्या मया लङ्का निशाक्षये ॥ १३
मामं कथंश्च मे भूयः पुच्छस्योदीफनेन च ।
पीडां कुर्वन्तु रक्षामि न मेऽस्ति मनसः श्रमः ॥ १४

सु . D लेदा चारि सु (for सर्वेपमेव) —^a) M: मद्रपुषि
(for मद्र पुषि) —^c) Ga transp किं तु and रामस्य
Ga श्रीलंके किं तु Ga तु रामस्य Ga M: किं तु रामस्यार्थे
दि ७७ Cr ४ रामस्य श्रीलंकेमित्यत्र छन्दोमय आदि ७७
—^d) M: इत्यत्र

11 N: V B De om 13^{ad} (cf v 1 12) —^a)
Ga विचरितव्या Ds Ga: M वै (for मे) Ds रक्ष
चारितव्यात् —^b) M: क्व (for क्व) Ss N: Ds-
10 11 मन्त्रिण्यति —After 13^{ad}, Ss N: Ds 4, 10 11 108

1065^a इति छन्दोमयेत्याद्यं रामस्यमित्राणि विनाम् ।

[Ss Ds मद्रस्य, Ds क्वे (for क्वे) 11 (after m
corr) रात्रेव अनर्पेव (for the prior half)]

—Ss N: V B Ds-^a 10 11 transp ^a and ^a —^a)
N: Ds: transp न and दि Ds न न हि (for न
हि न) M: वै (for मे) Ds: मया रक्ष (for सुरक्षा मे)
Ds रात्रौ तु न तु रक्ष मे —^b) Ds दुर्मर्म, Gs दुर्मर्म,
Gs m g t as in text (for दुर्मर्म) Ss V B Ds
दुर्मर्मा मद्रस्य —^c) V B: 14 Ds I Gs M: वैव,
Ds एव V B मे रक्ष (for दृष्टव्य), Ss Ds चारि लक्ष्य,
Ds तु मया रक्ष (for क्व दृष्टव्य) —^d) Ss N: Ds 20
11 11 लक्ष्य रक्षोक्षये Ss N: B Ds: दृष्टव्य रक्षोक्षये

14 ^a) Ds चार्य (for चार्य) Ds चेत, B: उपैक्ष.
Ds 1-10 Gs वद्रस्य Ts Gs M: वद्रस्य (sic) M: वद्रस्य
(for उपैक्ष) Ds न (for मे) Ss Ds: 10 भूयो मे
(by transp) Ds समुद्र —^b) Gs M: [भा] विप्रेव
(for [व] विप्रे) Ss N: V B Ds 1-10 11 11 वद्रस्य
(V: B: Ds 'श्रीलंके' पदे च Ds सुतमुदीफनेन मे —^c)
Ds मे (for पीडा) Ss Ds: 1-10 11 11 Gs M: दुर्वि
M: वद्रस्य (for रक्षामि) —^d) Ss N: B Ds 1-10 11 11
Gs च मे Ss Gs मेदि) मन्त्रिण्यति Cr m g t as in text
(for मेऽस्ति मनसः) Ds 1-10 11 11 Ds पीडा न मनसि श्रम
—After 14 N: V B Ds 108

1066^a एव निजित मन्त्रिण्यत्यं रामस्येव स ।
तस्मै लक्ष्यमात्रं लक्षोऽपि दृष्टव्यम् ।
तस्मै न दृष्टव्यानां रक्षसा मोक्षार्थम् ।
छेदादपि लक्ष्या नालप्यमास्तुतेषाम् ।

[(1 1) V: B: 1-10 11 11, Ds 1-10 11 11 (for लक्ष्यम्)]

तस्मै संश्रुतमार्गं सचयन्तं महाकपिम् ।
परिश्रुतं यद्युद्यत् राक्षसाः कपिभुञ्जन्तः ॥ १५
अङ्गुलीनिनादैस्तैर्पोष्यन्तः स्वर्मभिः ।
राक्षसाः कृतकर्माण्यभयन्ति स्म तां पुरीम् ॥ १६

Bs रामस्य (for सर्व राम) —(1 2) N: V: Ds 1
(for 21)]

whole Ds 108.

1067^a एव विनाशकस्य लक्ष्यं चेत्येव ।
वदन्तां तु सद्रूपं चेदस्य विधिमुद्रा ।
छेदादपि लक्ष्यं नृस्य द्रव्यवत्त्वम् ।

15 Ds om 15^{ad} Bs reads 15^{ad} twice (v 1
—^a) Ss Ds: M: व (for मे) Ds (second time) लक्ष्ये
(metri causa) (for वदन्तां) Ss V B: 10 11 11
Ds वद वदन्ताम् —^b) Ds reads ^a mostly in text
—^c) Ss Ds मद्रस्य Ns V B: 10 11 11 (first time) Ds
वद Ss Ds 'तु' मद्र (for लक्ष्यम्) Ss N: Ds-
M: वदन्ताम् —^d) Ss N: Ds 1-10 11 11 वदन्तां मे
(N: 'वदन्तां' Ds 1-10 11 11 'वदन्तां') Ss V B Ds विधिमुद्रा-
वद, Ds विधिमुद्रावत्त्वम् —^e) Ss V B Ds लक्ष्यम्
(B: 'व' (for कपिभुञ्जन्तः))

16 ^a) Ds वद (for वद) Ss Ds 1-10 11 11
Ss M: व Ds: 1-10 11 11 Gs व (for वद) Ss B Ds
विप्रेव —^b) Ds लक्ष्यम् Ss N: Ds 1-10 11 11
(for वद) Ss V: Ds लक्ष्यं वद Ds लक्ष्य
(for लक्ष्यम्) Ss om 10^a-20 —^c) Ds लो
(for वद) Ds लोकात्मा —^d) Ds 1-10 11 11
—After 16 Ss N: Ds 1-10 11 11 108

1068^a लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् ।

[Ds: [व] विप्रे (for 'विप्रे') Ss N: न (for
लक्ष्य)]

whole Ss V B: 1-10 11 11, Ss N: Ds 1-10 11 11
after 18

1069^a लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् ।
लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् ।

[(1 1) B: 1-10 11 11 (for लक्ष्य) Ss N: Ds 1-10 11 11
Ss N: Ds लक्ष्यविप्रेवत्त्वम्, B: लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् Ds: लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् (for
लक्ष्यविप्रेवत्त्वम्) —(1 2) Ss N: 1-10 11 11 लक्ष्यविप्रेवत्त्वम्
(Ds 1-10 11 11 'लो' Ds 'लो' विप्रे) (for the post half)]
On the other hand Ds 1-10 11 11 T Gs: M: 108. after 16

1070^a लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् लक्ष्यविप्रेवत्त्वम् ।

५. ५ ५० २१
३६. ५ ५१ ४४
६. ५ ५० ३३

स रासुसस्तानुसुहृदय हता

वनं च भद्रस्तु बहुपात्रं तत् ।

विस्तृत रक्षोपायेषु नात्रि

जगाम रामं मनमा महात्मा ॥ १६

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे द्विपञ्चाङ्गः सर्गः ॥ ५२ ॥

लङ्कां समस्तां संदीप्य लाङ्कालाग्निं महाशक्तिः ।

निर्गमिष्यामस तदा समुद्रे हरिमन्थनः ॥ १७

स्वात् । विपस्तुतिविधि वचन । ६४ हनुमान्महात्म्या इति
पद । हनुमान्महात्म्या इति विपस्तुति वा ६४—T: damaged
for 15" —^a) D: T: G: Ck: रूपमुत्तरो (G:
"वा/पदात्", D: रूपमुत्तरो "ओर", ६४ as in text (for
रूपमुत्तरो "ओर") S: V: B: D: 11 इति (for [म]
हनिम् । S: S: D: 10 रूपमुत्तरो रूपमुत्तरो विधि (D:
"वैश्व") —After 15 D: T: G: M: 109 D: M:
109 । 1-4 after 15 and 1 5-8 after 1 10 of
1089*, while D: ms after 14 (7)

1088* भद्रस्तु वनं चारुपात्रं तत्

हनुमान्महात्म्या इति वचनम् ।

इत्यादि पुनः चारुपात्रं तत्

तस्यै हनुमान्महात्म्या इति ।

इत्यादिपुनः चारुपात्रं तत् [5]

इतिविधौ वचनमात्रम् ।

इतिविधौ वचनमात्रम्

इत्यादिपुनः चारुपात्रं तत्

[1 3] T: हनु (for १६) —D: T: M: om.
1 5-8 D: ms 1 5 8 for the first time after 15
repeating them here —[1 5] T: a G: M: विद्,
G: वचि (for वचन) —[1 8] G: वचि (for
वचन) D: of both times) a, अ/विधि (for
[म] ६) —After 1 8 (first occurrence) D: ms
1 13-14, of App 1 (No 13)]
—Thereafter T: a G: cont 1039*, G: cont 1 1-4
of 1089*

16 For sequence in B: of v 1 1 T: a G: om.
15 V: trans p 15 and 16 —^a) V: हनुमान्महा (for स
रासुसस्तानुसुहृदय हता) S: A: V: B: D: 11 इति V: B:
विद्वा (for च हता) —^a) V: वर (for वर) M:
D: 11 ता D: 10 च तत् (for तत्) A: V: B: D:
महात्म्या, D: वचनमात्रम् (for वचनमात्रम्) —^a) B:
महात्मा इति, B: D: मन्त्रेषु वचन (D: चारुपात्रं), G:
मन्त्रेषु वचन (for मन्त्रेषु चारुपात्रं) G: किय रक्षोद्वय
मन्त्र —^a) V: V: B: D: वचन (for वचन) V: महात्म्या
(for महात्म्या) —After 16 A: D: repeat 14 while
B: ms a long passage relegated to App 1
(No 14)

—After 16, D: 1-4 M: G: cont T: a G: cont

after 1088* 10 ms 1 9-10 after 10 and cont
1 11-12 and 1 1-8 after 109 *and G: 1 9-10
after 16 and cont 1 1-4 after 1088*, 1 11-12
and 1 5-8 after 1091* G: M: ms 1 1-4 and
1 9-10 after 16 and ms 1 11-12 and 1 5-8 after
17 (M: preceded by 1091*) M: ms 1 1-10 after
16 and cont 1 11-12 after 1091*

1089* वचनमात्रं चारुपात्रं तत्

महात्म्या इति वचनम् ।

महात्म्या इति वचनम्

मनुष्यवैश्वदेवस्य तत्

वैश्वदेवस्य तत्

वचनमात्रं तत्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

मन्त्रेषु वचनमात्रम्

संदीप्यमाना मिथस्ता रस्तरयोग्या पुरीम् ।
 बोध्य हनुम् छद्वा चिन्तयामास यानतः ॥ १ ॥
 सखाभूतुमुहाहात्मः दुत्मा चात्तन्यनाथव ।
 सद्वा प्रदहता र्जम मिथितकृतमिदं मया ॥ २ ॥

घन्याम्ने पुरपथेष्टा ये जुद्धाः सेपमुत्थितम् ।
 निरन्वन्ति यदापानो दक्षिणप्रतिगाम्भगा ॥ ३ ॥
 यदि दम्बा त्रियं तद्वा नूनमापि ज्ञानरी ।
 दम्बा तेन मया सर्वदेव शर्ममानता ॥ ४ ॥

0	5	41	0
25	5	25	25
1	5	24	1

—For 17th St. b. Rm 4 D-4000 subject

(including star ja tag) while first read 5th only
all repeating 5th in its proper place

३०९०^{१०} स दापे सीरवोत्तुय छद्दर भोव्वनम् ।
[Si D o (उ श्वाय Si Ds द्द Bi Ds (उ श्वाय Bi
(उ श्वाय (for * श्वाय)

[illegible]

—^d) Ss Ds 16 Ts Gs हरिद्वार 17 Bs Ds 18 वरि
Ds 'वृष' (for हरिद्वार) —After 17 Ss N Bs
Ds 19 10 11 read 15 whole Ds 9 T G 2 Ns 3 ms

1091* तत्र ह्यस्य सगण्यस्य निद्रायाः परममयम् ।
इमा लज्जाः प्रवृत्त्या ता विधिमयं वरम् यताः ।

[(1) x) D₁-१ हरे (for हरे) — (2) D₂-१ (for
*हरे)। M₁ गुण गुण हरे (for the user hall) G₁
हरेहरे]

—thereafter Te cont 1 11-12 and 1 1-8 G
cont 1 11-12 and 1 5-8 kh cont 1 11-12 of
3080*

—After 17 Gs Ms (preceded by 1091*) and
1 11-12 and 1 5-8 of 1089*

B : Bz Ds Gm 3 (cf vi 1 —^a) Ds
गुरय Tz यलर (for गुरय) Ds : थय एड मडा
मलो —^b) Bz : कोषसुधित Ds कोषसुधाण Ds कोष
(Ds जोष) मुँडर (for कोषसुधित) —^c) Ds निदरनि
Tz : निदरन Bz इतिहसनुतुपि ॥ Cmt दुषाणिपा
देव महारणपर्यन्तराय न शोषाय ॥ —^d) Vt Ds [अ]
अलि (for न शोषाय) —After 3 Ds + S 108

[illegible]

Colophon Vs Ba om whole Ds Ts Gs Ms
(after 20) read colophon after 1 3 of 1089
—Sarga name Śi Śi Bī Ds 17 वसुधैव कुटुम्बकम्
Ds Ds वसुधैव कुटुम्बकम् Ds वसुधैव कुटुम्बकम्
मम वसुधैव —Sarga no; figures words of
both) Bī Bī Ds 17 33 31 om Śi 53 Ds Vs Ds
52 Bī 50 Bī 53 Ds 56 Ds 53 54 —After
colophon G Ms conclude with श्रीगणेशाय नमः
—After Sarga 52 Śi Bī Ds 17 33 31 a long
passage relegated to App I (p 14)

[Ts damaged for] 1 —(1) Ts Gān k' p' s
 (for क) —(1 2) Ts mē (for मी) —(1 3) Ds
 āvā (for वाह) Ga chī (for चि) —(1 4) Ds Ts
 Gā nām Ch' as above (for नम) Ds Ts k' r'
 Gā qū (for वृक्ष) —(1 5) Ds Ts Gā Xī; hōe
 (for होह) —Ts damaged for 6 —(1 7) Ts Gā;
 hīdāpāpāpā d (for the prior half)

53

1. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷

४ ङा १२ Bz Ds om ५ (cf v.l. 2) Di : s om.
 ५-७^a —^a) A: V: Bz Ds Mz मया De om [for
 (य) De = Et सर्वे] (for लुङ्) S: D: पणिना बुद्धि
 एका —^b) Bz नृपमया Bz नृप मया D: मया [for
 नृपमया] D: सर्किर् (for यवर्ति) —Ds reads ५^a
 आ तमाद् —^c) T: दुष S: D: मया दया (for मू)

G 5 51 0
B 5 55 20
L 5 54 0

यदा दहनरुपयं सर्वं प्रह्वारयः ।

न मे दहति लाहूलं कथमपि प्रपश्यति ॥ २२

तपसा सत्ययज्ञेन अनन्यत्वाच्च भवति ।

अपि सा निर्देहदग्निं न क्षमतिः प्रपश्यति ॥ २३

॥ तथा चिन्तयेत्तत्र देव्या धर्मपरिश्रमम् ।

Dr 14.10.11 ददा Dr वेद [meta] [वर्षा] Me Vr Me Dr
Dr देवयोगमा Dr "मा", Vr Be देवयोगमा Dr देवदेवता
(for दहति च दा) —" Dr मनस (for च मन) Se
Dr Be Dr 14.10.11 मन चात् —" Se V Be तु (Vr
Dr तु) सिनरपति, Dr तु सिनरपति (for सिनरपति) Se
Dr मे व रामरपति Se Be कथमपि प्रपश्यति, Be दा
दय सप्रपश्यत, Be दा कथ न प्रपश्यत, Dr 22 कथ सा
माह्वानाद्, Dr कथ सोऽय प्रपश्यति, Dr कथ बद्धि
प्रपश्यति

21 " Be Dr 11.11 Ts G Vr वदा, Dr यदा (for
यदा) Dr य, Dr [म] य, Ga [म] य (for [म] य)
—" Se Be Dr 11.11 सर्वदा [1] "दा" यति (Se Dr 14
"य" यतु —" Se Be Dr 11.11 [म] यद्वय (for मे
दहति) —" G भविष्यति (for प्रपश्यति) Dr कथ
माहा प्रपश्यते —1 of 22, Se Dr subat

2095* कथ ता दहति दग्निरिति तत्राये विद्यते ।

[Dr यदा and दग्नि (for दग्नि and दग्नि)],
while Se V Be Dr subat for 22, Se Be Dr 11.11
11.11 after 22

2097* मतोऽप्यन्यथा गतिं रामयामकात् ।

ता कथ यद्वदे दग्निरिति तत्राये विद्यते ।

[1 1] Se Dr 11.11 गतिं Vr विद्यते Vr विद्यते
(for दग्नि) Dr दग्नि (for दग्नि) —[1 2] 1.1 दग्नि च
(lypm) Dr दग्नि (by transp) Dr दग्नि (for
दग्नि) Se दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि, Dr 11 दग्नि
ता यद्वदि Dr "दग्नि" दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि, Dr
दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि
—After 22 Dr 11.11 S 11.11

2098* पुनश्चापि तत्र दग्निरिति तत्राये विद्यते ।

दग्निरिति तत्राये विद्यते ।

[1 1] G विद्यते (for विद्यते) Dr दग्निरिति
तत्र (for the post half) —[1 2] Ga दग्नि (for दग्नि)
Dr दग्नि Ga कथे दग्नि]

23 Dr out 23 —" Se Be Dr 11.11 सत्ययज्ञाद्,
Dr सत्य व यज्ञेन (for सत्ययज्ञ) —Note has-tus between
"and" —" Se (to avoid has-tus) सत्ययज्ञाद्
—For 23*, Se V Be 11.11 Dr subat

2099* स हि सत्ययज्ञात् सत्ययज्ञा च सत्येति ।

शुभात् हनुमान्नाम् चारणानां महात्मनाम् ॥ २४

यद्ये सद्य कृतं कर्म दृष्टिपथं हनुमत् ।

अग्निं भिस्तृताधीशं भीमं राक्षसपत्नि ॥ २५

दग्नेयं नमसी लङ्का सदृशान्मोखा ।

जानरी न च दग्नेति विम्वोऽस्तु एव नः ॥ २६

[1 1 सद्य Se, Be दग्नि (for सद्य) V Be
also Se above] —सद्य Dr सद्य, Dr सद्य (for
सद्य)]

—" Dr 1 सद्य वि (for सद्य वि) Dr दग्नि (for
दग्नि) —" Se Dr 11.11 सद्य वि, Se V Be 11.11
Dr दग्नि वि, Dr दग्नि वि (for दग्नि वि)

24 " Se Dr 11.11 Se च दा, Se चेद् (for दा)
Se V Be 11.11 Se चेद्, Se चेद् (for दा) Ga दा
विद्यते दग्नि Se विद्यते दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि
दग्नि Se also Se Se —" Dr दग्नि, Ga दग्नि
Ga 11.11 text (for दग्नि) —Vr om (lypm) 11.11
दग्नि 11.11 up to दग्नि 11.11 1 of 11.11 —" Dr
दग्नि (for दग्नि), Se दग्नि, Se Be दा Se Se
Se Be 11.11 दग्नि, Dr 11.11 (for दा)
—" Se Dr 11.11 दग्नि, Se V Be 11.11 दग्नि
Dr सद्य वि (for महात्मनाम्) Se सद्य वि

25 Vr om 25 (cf v. 24) —" Dr om दग्नि
—" Vr Dr 11.11 Se दग्नि, Dr दग्नि, Dr दग्नि
Dr 11.11 दग्नि (for दग्नि) —" Se Se 11.11
Se Dr 11.11 दग्नि Dr om, Dr 11.11 Ga दग्नि
(for [म] दग्नि) —" Ts G Se दग्नि (for
दग्नि) Se Se Vr B Dr 11.11 दग्नि दग्नि दग्नि
(Dr "दग्नि Dr 11.11 "दग्नि), Se दग्नि दग्नि
—After 25 Dr 11.11 S 11.11

2100* अपराधिनः श्रीवत्सलानाम् ।

अपराधिनः श्रीवत्सलानाम् ।

[1 1] Ts सत्ययज्ञ (for सत्ययज्ञ) —[1 2] Dr
Ga सत्ययज्ञ, Ts [म] सत्ययज्ञ Dr 11.11 above (for दग्नि)
सत्ययज्ञ Ts Se सत्ययज्ञ Dr Ts Ga Se [म] सत्ययज्ञ

26 Vr om up to दग्नि 11.11 1 of 11.11 (cf
v. 24) —" Se Dr 11.11 T Ga दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि
(11.11) (for दग्नि) —" Dr दग्नि (for दग्नि) Dr
दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि दग्नि
—After 26*, Se reads 5 of 37 Se
—Se om 26* —27 —" Se Dr 11.11 Se दग्नि (by
transp 1, Se [म] दग्नि Dr दग्नि, Dr दग्नि (for दग्नि)
Dr दग्नि दग्नि —" Ts Se [म] दग्नि, Se Dr दग्नि
दग्नि दग्नि दग्नि, Se दग्नि दग्नि दग्नि, Se Vr Be 11.11 दग्नि
(Dr दग्नि, Be [m] also) Se दग्नि दग्नि Dr दग्नि

स निमित्तैश्च दृष्टार्थैः कारयैश्च महामुणैः ।
अपिवाक्यैश्च हनुमानभरणीत्वमानमः ॥ २७

ततः कविः प्राप्तमनोस्यार्थ-
स्त्वामवतां राजमुतां विदित्वा ।
प्रत्यध्वतस्तां पुनरेव दृष्ट्वा
प्रतिश्रवणाप्य मतिं चक्रेर स २८

G. 5 57 26
H. 5 55 35
L. 5 57 20

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे प्रियवचनः सर्गः ॥ ५३ ॥

सोऽस्य । Ds 111 'दोऽस्य' च, Ds 112 'दोऽस्य' च.
—After 26, Si S V Ba 4 Di-1-11 Ts 202.

1101* इति सुभाष इत्युक्त्याऽपि तामसुनीयताम् ।
अथवा अथवा अथवा इत्युक्त्याऽपि तामसुनीयताम् ।

[Vs om. up to इत्युक्त्या 111] 1.—(1 2) Ba सुभाष,
Ds 111 इति (for सुभाष). Ss Ds 112 इत्युक्त्याऽपि (for
the prior half) Ss Ds 111 (for अप).—(1 2) Ba
अप. (for अप). Ss 112 तामसुनीयताम्, Ba अप. (for
the prior half)]

27 Ba om. 27 (cf. v. 1. 26).—^a Ds 111 Gs
नित्यमिह Gs damaged from 111 up to 112 m.^a. Ss
Vs Ds 111 Ds 112 दृष्टार्थैः Ss Ds 111 निमित्तैश्च (for दृष्ट-
ार्थैः).—^b Ba (sup. lit. also) Ds 112 'दृष्टार्थैः' (for दृष्ट-
ार्थैः).—^c Ds 112 अपिवाक्यैः (for 'अपिवाक्यैः').—^d
Ss Ba Ds 112 अपिवाक्यैः, Ba 112 113 Ts 111 अपि
वाक्यैः. V 112 इतिवाक्यैः

28 Ba om 28 (cf. v. 1. 26).—^a Gs अपिवाक्यैः (for

अपिवाक्यैः). Ss Vs Ba 111 Ds 112 अपिवाक्यैः, Ss 112 अपिवाक्यैः
(for अपिवाक्यैः).—^b Ds 112 अपिवाक्यैः (sic) Ss
112 अपिवाक्यैः (for 'अपिवाक्यैः').—^c Ts 112 (sic)
(for Ts). Ds 112 प्रत्यध्वतस्तां Ds 112 'प्रत्यध्वतस्तां'. Ss Ss Ds 112
112 दृष्ट्वा (for दृष्ट्वा). Ss V Ba 112 Ds 112 अपिवाक्यैः वि
(Ba 'वि') विविधवृत्ति

Colophon.—Sarga name Ss Ds 111 इतिवाक्यैः, Ss
इत्युक्त्याऽपि, Ss Vs Ba Ds 112 अपिवाक्यैः, Vs अपिवाक्यैः
Ba अपिवाक्यैः सीतामयम्, Ba अपिवाक्यैः, Ba इत्युक्त्याऽपि,
Ds 111 सीतामयम्.—Sarga no (figures, words
or both) Ss Ba Ds 111 112 om. Ss Ds 111 T G
Ms 111. Ss Vs Ds 53. Vs 42, Ba 51, Ba 49, Ba
56, Ds 58, Ms 54.—After colophon, Ds concludes
with सदा Gs Ds 111 with सीतामयम् दृष्ट्वा.—After Sarga
53, Ss V Ba 112 Ds 112 a passage relegated to
App I (No 14), while Ba reads 552 1-14 (om
10-11^a) and 16.

G. 5.54. 3
B. 5.54. 3
L. 5.54. 4

ततः स करिन्द्रादृष्टः स्वामिसंदर्शनेतुस्तम् ।
आरुहोद् गिरिश्रेष्ठमरिष्टमरिमर्दनः ॥ ९

तुङ्गपवनलुप्याभिर्गोलाभिर्नराजिभिः ।
सालातासप्तभिश्च वंशैश्च बहुभिर्वृतम् ॥ १०

1113* हनुवत् शोभादीनवाचिता
मनेतुङ्गवादिभिर्मयवेष्टिता ।
हनुवत्शोभामुदी विदेदना
सुता सुतापेव वक्ष्य वापय ।

—S1 Da.10 after 1112*; Da after 1113*; whereas
N1 V1 B Da.1.11 after S; read an add. colophon.

{Sarga name: S1 Da हनुवा शोभावाचने; N1 Da शोभा-
वाचनम्; N1 Da.1.11 Da.1.11 शोभावाचने (Da.1.11 'न');
V1 शोभावाचनम्; B1 वल्लवावाचने D1 शोभावाचनम् हनुव-
त्शोभा. —Sarga nm. (figures, words or both): N1
Da.1.11 om.; S1 N1 V1 Da 55; Da.1 53; B1 52;
B1 53; Da 59. —After colophon, Da concludes
with १५.]

9 Before 9. S1 N1 Da.1.11-11 (Da repeats
cf. v.l. 1) T1 ins, only L. 1 of 1102* and then
cont.; while N1 V1 B Da ins, before 9:

1114* सदाशरणं च वैदेहीं वक्ष्यति च यत्नम् ।
मरीचासुखं कृत्वा वक्ष्यति च तामम् ।
वक्ष्यति च यत्नं च वैदेहीं वक्ष्यति च ।
सदाशरणं यत्नम् च यत्नम् च यत्नम् ।

{S1 N1 V1 B Da om. L. 1. Da.10 transp. L. 1
and 2. —(L. 1) Da.10 तुल्यं (for मरुतम्). N1 Da
वा (N1 वा) वक्ष्यति Da वक्ष्यति (hypom.); T1 वक्ष्यति
(for वक्ष्यति). Da.10 वक्ष्यति च यत्नम् Da यत्नं च यत्नम्
च यत्नम् (for the post. half). —(L. 2) N1 वक्ष्यति. N1 V1
B Da वक्ष्यति वक्ष्यति (by transp.). B Da.10 वक्ष्यति वक्ष्यति
(for वक्ष्यति). S1 Da वक्ष्यति च यत्नं च यत्नं च यत्नं
(for the post. half). —S1 om. L. 3. —(L. 3) Da वक्ष्य-
ति (for वक्ष्यति). N1 V1 B Da वक्ष्यति (N1 V1 Da वक्ष्य-
ति) च यत्नं च यत्नं च यत्नं (for the post. half). —N1 V1 B Da
om. L. 4. —(L. 4) Da.10 वक्ष्यति. Da वक्ष्यति (for वक्ष्यति).
Da वक्ष्यति (for वक्ष्यति). S1 वक्ष्यति च यत्नं च यत्नं च यत्नं.
whereas Da ins. before 9:

1115* वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।

Va om. 9-26. N1 om. 9*. —*) B1 Ga वा Ga तु
(for वा). —*) B1 वक्ष्यति च यत्नम्; B1 वक्ष्यति (sic)
वक्ष्यति च यत्नम्. —After 9*, Da repeats 9*. —*) S1
N1 V1 Da.1.11 Da.1.11 वक्ष्यति वक्ष्यति. B1 वक्ष्यति वक्ष्यति (for
वक्ष्यति च यत्नम्). Da वक्ष्यति; G1 वक्ष्यति; Cf as in text (for
वक्ष्यति). S1 N1 V1 B Da.1.11 वक्ष्यति (N1 B वक्ष्यति; Da
वक्ष्यति [sic]; वक्ष्यति: (for वक्ष्यति च यत्नम्). Da वक्ष्यति वक्ष्यति
वक्ष्यति वक्ष्यति वक्ष्यति.

10 Va B1 Da om. 10 (for Va, cf. v.l. 9). —*) N1

Da.1.11 वक्ष्यति; Cf as in text (for वक्ष्यति). S1 Da
वक्ष्यति वक्ष्यति वक्ष्यति; T1 वक्ष्यति वक्ष्यति वक्ष्यति. —After 10*,
Da ins, only L. 1 [followed by 1116(A)*] after
13]. 5.5-1 S ins.:

1116* सोमदीपिकाभ्योऽपि तुङ्गपवनविन्दुभिः ।
वोष्पमदमिव श्रिता दिवाहराश्चः सुमेः ।
दम्पितमिवोद्वेगैर्निराश्रितः श्रुतिः ।
लोपीवर्षः स्वर्गोद्रेः प्रासीतनि सर्वः ।
प्रसीतनि दिवसः वनमालाः सप्तभिः । (5)
वेषद्वारमिदं नृपैः स्वर्गोद्रेः दिवसः ।
प्रपातमदमिवोऽपि तुङ्गपवनविन्दुभिः ।
वोष्पमदमिव श्रिता दिवाहराश्चः सुमेः ।
वेषद्वारमिवोद्वेगैर्निराश्रितः श्रुतिः ।
लोपीवर्षः स्वर्गोद्रेः प्रासीतनि सर्वः ।
प्रसीतनि दिवसः वनमालाः सप्तभिः । (10)
वेषद्वारमिदं नृपैः स्वर्गोद्रेः दिवसः ।
वेषद्वारमिवोद्वेगैर्निराश्रितः श्रुतिः ।
लोपीवर्षः स्वर्गोद्रेः प्रासीतनि सर्वः ।
प्रसीतनि दिवसः वनमालाः सप्तभिः ।

[After L. 1, Da ins.:

1116(A)* दीपिकाभ्योऽपि तुङ्गपवनविन्दुभिः ।

—(L. 2) T1 Ga N1 Cr सुमेः; G1 as above (for सुमेः).
—(L. 3) Da (3) सुमेः (for (2) सुमेः). Da सुमेः (for
सुमेः). —(L. 4) Da G M वक्ष्यति; Da G M वक्ष्यति;
Cv.g. as above (for वक्ष्यति). Da वक्ष्यति वक्ष्यति (for the
prior half). Da.1.11 T1 वक्ष्यति (Da 'वक्ष्यति'); Cv.g.k.i
as above (for वक्ष्यति). T1 वक्ष्यति; G1 M वक्ष्यति (for
वक्ष्यति). —Da transp. L. 5 and 6. —(L. 5) Da वक्ष्यति;
G1 M वक्ष्यति (N1 'वक्ष्यति' (for वक्ष्यति). Da वक्ष्यति
वक्ष्यति; M वक्ष्यति वक्ष्यति (for the prior half).
—After L. 5, Da ins.:

1116(B)* वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।

वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।
—(L. 6) T Ga N1 M वक्ष्यति (for वक्ष्यति). —After
L. 6, Da ins.:

1116(C)* वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।

—Da transp. L. 7 and 8. —(L. 7) T वक्ष्यति; Cv
as above (for वक्ष्यति). Da वक्ष्यति वक्ष्यति (for the
prior half). Da वक्ष्यति; M वक्ष्यति; Cv.g.k.i. as
above (for वक्ष्यति). T1 वक्ष्यति; G1 वक्ष्यति (for वक्ष्यति).
—After L. 7, Da ins.:

1116(D)* वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।

वक्ष्यति च यत्नम् च यत्नं च यत्नम् च यत्नम् ।

५५

सचन्द्रकुमुदं रम्यं सार्ककारण्यं शुभम् ।
 तिष्यश्रवणनादम्बमध्रैरुलदाहलम् ॥ १
 पुनर्ममुमहामीन लेडितान्नमहाप्रदम् ।
 ऐरावतमहाद्वीपं स्वावीहंतमिच्छेडितम् ॥ २
 वातसंघातलाक्षोर्मं चन्द्राशुशिधिरामनुमत् ।

शुभं गणयन्धर्मप्रदुद्धमलोत्तमम् ।
 अपारमपरिश्रान्तः पुष्टो गणनार्थम् ॥ ३
 ग्रममान इयानां ताराविषमिगालेत् ।
 हराचिर सन्सत्यं यमनं सार्कमण्डलम् ॥ ४
 मातृसाल्लयं श्रीमान्मिथ्यापचरो महान् ।
 हनुमान्मेघरात्रानि विरूपमित्र गच्छति ॥ ५

O 5 25 24
 M 5 27 6
 L 5 51 24

55

Before 7, Ds : 122. while Ds ms. after 1st

1120* सधुलोप वरि कौं वादुम्या परिधेविधौ ।
 स विष्णु हृदि प्राणशुभरात वापल ।
 देवराजपञ्चानन करित रोमसिञ्जितम् ।
 विषाद्विषय सधुलपञ्चन सद्वरिवत ।

[[(1 2) Ds उपोप व (for सधुलोप) Ds परिधेविधौ
 Ds परिधेविधौ — (1 2) Ds सधुलोप (for स वि^०) Ds
 प्राण (for प्राण) — (1 3) Ds रोमसिञ्जित (for रोमसिञ्जित)]
 —Thenceforth Ds cont Ss V Bs Ds 122 122
 before 1, while Ds : 122 before 3rd

1121* मातृल च महादेव पञ्चमित्र वषट् ।

—After 1120*, Ds cont

1122* स एव ह महादेव दक्षिण साधोत्तमम् ।
 सगङ्गाधर साधेव महाद्वन्द्वकण्ठम् ।

1 Before 1 Ds read 3rd (preceded by
 1121*) —¹ Vs सधिव (for सधिव) Ss Bs सुधुम्
 Ds सुधुम् (for सुधुम्) —² Ss Bs Ds 122 122 सुधु
 (for सुधु) —³ Ss N V B Ds 122 122 पुन (for
 पुन) Ss वापल (oc) Ts वषट् (for
 वषट्) —⁴ Ds रोम (for रोम) M Ds
 Ts Gs Ms Gs रोमसिञ्जित Vs देवरा Ds देवरा,
 Gs as in text (for देवरा) Ds 122 Ts Gs Ms
 वापल Ds वापल Gs वापल (as in text)

2 *) Ds 122 महादेव (Ds 'मा [oc]) (for 'वीन)
 —¹ Bs Gs लेडितान्न, Gs गत as in text (for
 'जाह) Ss Ds 122 122 रम्यं Ss Ds वषट् Ds
 वषट् (for वषट्) —² Ss N Vs Bs Ds 122 122 सधिव
 (for सधिव) Ss Vs Ds 122 122 Gs विरोधित (Ss 'वि
 Ds 'वि ४, Ss Ds विरोधित Ts G M विरोधित
 Gs as in text (for विरोधित)

3 Bs om 3rd —¹ Ss वापु (for वाप) Ds
 रोमसिञ्जित (for रोमसिञ्जित) Ss Ds 122 122 वीनोर्मि (Ss Ds

'वि), Ns Ds Gs पालोर्मि (Gs 'वि), Ns V Ds 122
 पालोर्मि, Ds पालोर्मि, Ds पालोर्मि, Ts Gs M
 Gs पालोर्मि, Gs as in text (for पालोर्मि) —² Ds
 विर (for विर) Ss Ds 122 122 [अ] 122 Ss V
 Ds 122 Ds [अ] 122 Ds [अ] 122 (for [अ] 122)
 Gs Gs मधुलम् Gs —Ds read 3rd (preceded by
 1121*) before 1 —³ Ss Ms Ds 122 122 सधु (Ss
 'द) Ns Ds विरुद्ध, V Bs विरुद्ध Bs Ds विरुद्ध,
 Ds विरुद्ध (for विरुद्ध) —After 3rd, Ds T G Ms
 122, while Ds Ms 122 after 3rd

1123* हनुमान्महादेवमिहोद्विष्ट सागरम् ।

—Ss Ds 122 122 read 3rd and 4th after 4 —¹ Bs
 महादेव, Ds हनुम् (for महादेव) Ds महादेव
 —² Ts हनुम् (for हनुम्) Ss Ds 122 122 वा (Ss वा)
 सुधि सम (Ss Ds 122 सधुलोप) Ss Vs Ds 122 122
 हनुम् स (Ds 'ह हनुम्), Ss Vs Bs Ds होमाह्वन
 स, Ds वापु विरोधित (oc) —After 3 Ds reads
 5th

4 Deom 4 5th Ns V Ds 4 —¹ Ds महादेव
 महादेव —² Ds 122 Gs Ms Gs [अ] 122 (Ds
 'सधु), Ds [अ] 122 (for [अ] 122) Ss Ds 122
 122 वापल (Ds 122 'वि) विरोधित Ts वापल
 विरुद्ध —After 4 Ss Ds 122 122 read 3rd and 4th

5 Ds om 5th (cf १ 4) Ns V B Ds transp
 5-7 (Ds 5th-7) and 8th-9 and only with 10 read
 (including star passages) after 16 (preceded by
 1121*) Ds 122 read 17th, 9 and 5 (including
 star passages) after 16 Ds repeats 5 7 (including
 star passages) after 9 Gs repeats 5 after 1 5
 of 1121* Ss repeats 5th (followed by 1121*)
 after 9 while Ds reads 5th after 3 —² Ss Vs
 Vs Ds 122 122 (Ss Ds both times) T Gs Ms
 [अ] 122 Bs सुधु Gs as in text (for [अ] 122)
 Bs वषट् (for वषट्) Ds सगङ्गाधर वीनम् (for
 *) Ss Ds (both first time) कविशुभपुनो १० (for

स रिचिदनुमंशतः समालोभ्य महागिरिम् ।
महेन्द्रमेवमंशान् ननाद हरिपुंगवः ॥ १०
निशम्य नदतो नादं वानरास्ते समन्ततः ।
बभूवुस्तुमुखाः सर्वे मुहूर्तमनराक्षिणः ॥ ११
जम्बवान्तं हरिप्रेष्ठः प्रीतिमिदृष्टमानवः ।

उषामञ्च हरीन्मर्षाविदं पवनमग्नीम् ॥ १२
मर्षा कृतक्राण्यौ हनूमाचार मन्धवः ।
न सखाकृतमर्षस्य नादं हंसिणो भवेत् ॥ १३
तस्य गह्वरेण च निनादं च महात्मनः ।
निशम्य हरयो दृष्टाः समुत्प्रेतस्तन्मतः ॥ १४

G 5 55 6
B 5 57 24
L 5 55 9

{for वीर्यतन्—} Ds वामुक् {for जम्बुक}
—^a Ds 7-8 {5} मुखागमत् {for "गु"} Ss 11 B
Ds 110 महावेगमुपागमत् {Ds "द्वय" Ms V Ds 110
महावेग उपा {Ds द्वा} मन्द —After 9 Ss repeats
5^a {followed by 1124^a} while Ds repeats
5-7 {including star passages}

10 For sequence m Ss V B Ds cf v 1 5
Ds om 10 —^a V1 सनि, Ds द्वय Ds 10 सहाय,
Gs damaged {for मनु} Ss Ss V1 Ds 10 स्यात्
Bs सहाय {for -महाय} —^a Ds सहायणेव —Bs
om 10^a —^a Ds सहाय, Ds 9 G M महेन्द्र {for
महेन्द्र} Ts मेन्द्र {for -मेन्द्र} Ds 1 सहायो Ss मन्ध
वह्नुमनाद Ss Ds मनाद सुमहात्म, Bs V B Ds 10
10 11 मनादमुपागमत् —^a Ds मन्ध {for मनाद} Ds 9
स महात्मि, Gs हरिपुंगव {for हरिपुंगव} Ss Ms 1
Ds 10 Ds 10 11 मेवमंशान् {Ds "मेव" Ms Ds
"म"}, Ss Ds मेवमन्ते स {Ds "मन्ध" मन्धव —After 10
Ss Ss Ds 11 110

1130^a स वक्रा पर्वतप्रेष्ठं मुहूर्तमनराक्षिणं ।
महर्षिमुत्तुल लेभे हनूमाचारमनात्मन ।
सेवाय विना मुखा सर्वे दूय ववीर्यव ।
जाम्बवान्महर्षस्य मुहूर्तमनराक्षिणः ।

{Ss om 1 1-2 —(1 1) Ss 1124 for महेन्द्र
—(1 2) Ss मनु {for मनु} —Ds om 1 3-4 —(1 3)
Ss सहाय विना यो वानरास्ते हनूमा —(1 4) Ss सहाय
{for -महाय}]
—After 10, Ds 111 read 17^a, 9 and 5 {including
star passages} while Ds 7-8 Ss 110 whereas Ds
112 only 10-11 after 10

1131^a स पूषामान बरिचिदो दृष्टं समन्ततः ।
स य दैवमनुमत् सुहर्षलोहवत्यम् ।
ननाद हरिपुंगवे सहाय स्यात्कम्पयत् ।
सह्य वायव्यमन्त्रं मुखागमदिति पति ।
जम्बवान्महर्षेण वागं सर्वैर्मन्त्रयत् ॥ [5]
ये तु वज्रोत्तरे वीरं समुत्सव महावज्र ।
एवं सविहित्वा दृष्टा समुत्प्रेतद्वयम् ।
माये वाहुनुरास्य तोमरस्य च पवित्रम् ।
मुहूर्तं कदा घोषमनुमत् हनूमान् ।
त दानन्दं सर्वं मुमुक्षु बालवीर्यम् ॥ [10]
वानरान्महर्षिनाथं दृष्ट्वा निमेषमेषम् ।

11 Ss Ds read 11-16 {including star passage}
after 7 —^a Ds Gs विनय यो {for मनुतो माद} Ss
Ss V B Ds 111 111 स मु {Bs Ds सहाय} मा विनय यो
{for "Ds सहाय" {for सहायतो} Ss Ss V B Ds
111 111 हनूमा {for सहाय} Ds सहाय विना मुखा
सर्वे दूय ववीर्यम् —^a Ss Ds 111 111 जाम्बवान् Ds
"मु" हनूमान्, Ss V B Ds बभूवुस्तुमुपागमत् —^a Ss
Ds 111 111 सहाय {for -महाय}

11 For sequence in Ss Ds cf v 1 11 —^a
Ds 1 सहाय Ss Ss V B Ds 111 111 स Ds Gs
मु {for स} —^a Bs सहाय, Ds सहाय {for सहाय}
Ss Ds सहायसहाय —^a Ss Ss V B Ds 111 111
सहायसहाय {Bs सहाय वा सहाय {for सहाय सहाय}}

11 For sequence m Ss Ds cf v 1 11 —^a
Ds सहाय {for -महाय} —^a Ss V B Ds 111 111 सहाय
{for -महाय} —^a Ss Ss V B Ds 111 111 सहाय
{for सहाय}

14 For sequence m Ss Ds cf v 1 11 —^a
Ss Ds सहाय {for सहाय} —^a Ss Ss V B Ds 111 111
Ds 111 111 सहाय {for सहाय} Ds सहाय {for सहाय}
Ss Ss V B Ds 111 111 सहाय Ds सहाय
{for सहाय} Ds सहाय {for सहाय} —^a Ds सहाय

स निचिदनुमंवाहः समालोम्य महाधिरिष् ।
 महेन्द्रमेवसंकायं ननाह हरिपुंगवः ॥ १०
 निशम्य नदतो नार्द वानरास्ते समन्ततः ।
 बभ्रुर्बुधुः सरे सुहृदर्थनकाक्षिणः ॥ ११
 जाम्बवान्स हरिश्रेष्ठः प्रीतिमं दृष्टमानसः ।

उषामध्य हरौन्तरानिदं वचनमवासीत् ॥ १२
 सर्वथा कृतकपयोऽभौ हन्मसाद्यां संशयः ।
 न सस्याकृतकार्यस्य नाह एतरेवो भवेत् ॥ १३
 तस्य बाहुरेगं च निनादं च महात्मनः ।
 निक्षम्य हरपो हृष्टाः समुत्प्लेतुस्तवस्ततः ॥ १४

G 5 55 3
 B 5 57 24
 L 5 55 9

[for कीर्तिनाद] —^a) Ds व्यासुक्त (for व्यासुक्त)
 —^a) Ds 1-2 [5] बुधुः (for "बुधु"). Ss Ns B
 Ds 1-2 सखायसुखाय (Ds "द्वय"). Ns V Ds 1-2
 महाधिर उवा [Ds दृष्ट] गन्तु —After 9 Ss repeats
 5^{ad} (followed by 1124^{ad}) while Ds repeats
 5-7 (including star passages)

10 For sequence in Ns V B Ds cf vi 5
 Re om 11 —^a) Vs सति Ds द्वय. Ds 1-2 सखाय,
 Gs damaged (for अनु) Ss Ns V Ds 1-2 सखाय
 Ds सखाय (for सखाय) —^a) Ds सखाय —Bs
 om 10^{ad} —^a) Ds सखाय, Ds 1-2 G M सखाय (for
 महेन्द्र) Ts वेद (for सखाय). Ds 1-2 सखाय Ss सखाय
 दृष्टान्त, Ns Ds सखाय सुखाय, Ns V B Ds 1-2
 1011 सखायसुखाय —^a) Ds सखाय (for सखाय) Ds
 स महाधिर, Gs हरिपुंगव (for हरिपुंगव) Ss Ns V
 Ds 1-2 सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ss Ns V
 Ds 1-2, Ss Ds सखायसुखाय —After 10
 Ss Ns Ds 1-2

2130* स दृष्टा पर्यवेष्टे सुहृदर्थनकाक्षिण ।
 प्रहसन्मुखे तेन हन्मसाद्यां संशयः ।
 ते सख्यं दिव्यं धृष्टा सर्वं दृष्ट वरीकृत ।
 वासनाद्वयमस्य सुहृदर्थनकाक्षिण ।

[Ss om 1 1-2 —(1 2) Ns 1124 for सुहृदर्थन.
 —(1 2) Ns सखाय (for सखाय) —Ds om 1 3-4 —(1 3)
 Ns सखाय दिव्यं धृष्टा सर्वं दृष्ट वरीकृत —(1 4) Ns सखाय
 (for सखाय)]
 —After 10 Ds 1-2 read 17^{ad}, 9 and 5 (including
 star passages), while Ds 1-2 Ss 1-2 whereas Ds
 1-2 only 1 10-11 after 10

2131* स पूरवत्सल कविर्दो दस सखायः ।
 स स देवसमुत्सल सुहृदर्थनकाक्षिण ।
 ननाह हरिपुंगवो लाज्य धाम्यमप्यहम् ।
 सख्यं वातव्यमस्य सुखायसुखाय पयि ।
 वरुणीशस्य योगेन वात सतीमन्मन्त्रम् । [5]
 ये तु वरीकृतं कीरे सखायस्य महात्मनः ।
 पूरं सखिनिना दृष्टा सखायसुखाय ।
 महतो वायुपुत्रस्य योगेन सखिनिना ।
 सुखायसुखाय योगेन सखिनिना ।
 ते सखायस्य सखायसुखाय सखायसुखाय । [10]
 वातव्यमस्य योगेन सखिनिना सखायसुखाय ।

[(1 1) Gs हरि (for हरि) —After 1 Ds 1-2 S
 repeat 8^{ad} —(1 3) Ds 1-2 (Ds 1-2) सखाय (for सखाय
 उवा) —(1 4) Ds 1-2 सखाय (for सखाय) —
 —(1 5) Ts सखाय (for सखाय) —After 5, Gs re
 peats 5 —(1 6) Ds 1-2 Ts Gs Ms सखाय (for सखाय)
 —(1 7) Ds 1-2 Gs as above Gs सखाय (for सखाय) Ts
 सखाय Gs 1-2 as above (for सखाय) Ds 1-2 सखाय (for
 सखाय) —(1 8) Ds Gs Ms सखाय (for सखाय) Ts Gs
 सखाय Gs 1-2 as above (for सखाय) Ts सखायसुखाय
 (for the prior half) Ds 1-2 Gs 1-2 (Gs 1-2) सखाय
 (for सखाय) —(1 9) Ds सखाय Ns Gs सखाय (for
 सखाय) Gs Ms सखाय Gs 1-2 as above (for सखाय)
 Ts Gs Ms सखाय, Gs 1-2 as above (for सखाय)
 —Gs om 1 10-11 —(1 10) Ds 1-2 Ts Ms Gs
 सखाय (for सखाय) Ds सखायसुखाय (for the prior
 half) Ds सखाय (for सखाय)]

11 Ss Ds read 11-16 (including star passage)
 after 7 —^a) Ds Gs सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ss
 Ns V B Ds 1-2 सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ss
 (for Ss) Ds सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ss Ns V B Ds
 1-2 सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ds सखायसुखाय
 सर्वं दृष्ट वरीकृत —^a) Ss Ds 1-2 सखायसुखाय (for
 सखायसुखाय) Ns V B Ds सखायसुखायसुखाय —^a) Ss
 Ds 1-2 सखायसुखाय (for सखायसुखाय)

12 For sequence in Ss Ds cf vi 12 —^a)
 Ds 1-2 सखायसुखाय Ss Ns V B Ds 1-2 सखायसुखाय, Ds Gs
 सखाय (for सखाय) —^a) Ds सखाय, Ds 1-2 सखाय (for सखाय)
 Ss Ds सखायसुखायसुखाय —^a) Ss Ns V B Ds 1-2 सखायसुखाय
 सखायसुखाय (for सखायसुखाय) Ss 1-2 सखायसुखाय (for सखायसुखाय)

13 For sequence in Ss Ds cf vi 12 —^a)
 Ds सखाय (for सखाय) —^a) Ns V B Ds 1-2 सखाय
 (for सखायसुखाय) —^a) Ss Ns V B Ds 1-2 सखाय
 (for सखाय)

14 For sequence in Ss Ds cf vi 12 —^a)
 Ss Ds सखाय (for सखाय) —^a) Ss Ns V B Ds 1-2
 Ds 1-2 सखाय (for सखाय) Ds सखाय (for सखाय)
 सखाय —^a) Ss Ns V B Ds 1-2 सखाय Ds सखाय
 (for सखाय) Ds सखाय (for सखाय) —^a) Ds सखायसुखाय

G 5 55 9
B 5 57 25
L 5 55 30

ते नगाधामात्राणि शिपराच्छिन्नाणि च ।

प्रहृष्टाः समपदन्तं हन्तुमन् दिव्यधनः ॥ १५

ते प्रीताः पादपत्रेषु युष्म शतशः सुपुष्पिताः ।

पामासीन् प्रकाशानि सपारिधन्तं वानराः ॥ १६

तमभ्रयन्तं कदाप्यभयन्तं महाकपिम् ।

दृष्ट्वा ते शान्ताः सर्वे वन्धुः प्राञ्जल्यस्तदा ॥ १७

(for समपदन्तं) Śa N V B Ds 44331 Tis Ga समपदन्तं, Ds 4 वन्धुः (for वन्धुः)

15 For sequence in Śa Ds cf v1 11 Ba om 15 —^a Ds नगाधु (for नगाधामात्राणि) Ds ४४३३३ (for नगाधामात्राणि) —Ds reads from पदपत्रे up to पदपत्रे 17 in margin —^a Ds समपदन्ते Ns समपदन्तु प्रहृष्टास्ते, Ga हृष्टा समपदन्ते —^a Śa Ds दिव्यधनः (for धनः)

16 For sequence in Śa Ds cf v1 11 Ds reads 16 in margin (cf v1 15) —^a Śa Ds विपदा, Śa Ds 44331 Tis Ga Mi विपदा Ns प्रता, Gg as in text (for प्रीता) Śa Bs Ds पदत्रे (for पादपत्रे) Ns V B Ds (न)प्रकाश (for न)पुष्पिता —^a Śa N V B Ds 44331 हन्तु (for युष्म) Ds 4 Mi Ct शान्ता (for शान्ता) Śa सुपुष्पिता Ns V B Ds Ds 4 व दुपिता Ds 4 सु सु (Mi ५) विपदा, Ds 4 अवशिष्टा (for सुपुष्पिता) Ds 4 हन्तुमन्तु पादपत्र (Ds 4 पदपत्रा) —^a Śa N V B Ds 44331 Mi Gg च Ds वि (for ह) Ds प्रकाश, Ds Tis Ga Mi प्रकाशानि Ds Tis Ga Ns महाकपिम् Ga Ns Cmg प्रता काश Ct as in text (for प्रकाशानि) Ba Ds 4 वानरास्ते चौरवृत्तास्ते Ck Ct वानरास्ते महाकपि-वेष्ट काश Ck —^a V1 समपिधन्तं Ds 4 विधन्त (sic) Ba विधेयुः हन्ते (for समपिधन्तं) Ns दुपुष्पितान्तरात् Ck Cp समपिधन्तं समपुष्पितं । प्रकाशानि वाते प्रकाशानि प्रकाशानि । समपिधन्तं प्रकाशानि समपिधन्तं हन्तुः Ck —After 16 Śa N V B Ds 44331 108 while Ds 108 after 7

1132^a उन्मत्तं वनमात्राणि हृष्टिद्विपुष्पिताः ।

[Śa Ds 44331 वेष्ट (for वान) Ds विपदा (for विपदा) Śa 44331 Ns वान V1 Ds विपदा Ba 4 sup for as above) वान (for वान)]

—Thereafter N V B Ds read 5-7 (Ds 5-7) and 8-9 (transposing them) and 10 while Ds 44331 read 8^a —After 16 Ds 44331 5 ms

1133^a गिरिगङ्गासङ्गीतो वया वनेति शान्तः ।

एव वनं वनान्तरात् पारवन्तः ।

[1 2] Tis गन्ते (for गन्ते) Ds वनान्तरात्]

ततस्तु वेमवास्तस्य गिरिगिरिनिभः कविः ।

निष्पात महेन्द्रस्य शिपरे पादपादुके ॥ १८

तत्ते प्रीतमनसः सर्वे वानरपुङ्गाः ।

हन्तुमन् महाकपान् परिशयोपतस्थिरे ॥ १९

परिशर्ष च ते सर्वे परा प्रीतिमुपागताः ।

प्रहृष्टवदनाः सर्वे तमरोमसुपागतम् ॥ २०

17 For sequence in Ds 44331, cf v1 5 Ds 44331 up to तम in margin (cf v1 15) —^a Śa Ns Ds 44331 हृष्टि, Ns V1 Ds 4 वानि (for वान) Ns V B Ds वान, Ds 4 वान (for वान) —^a Śa Ds समागत (for भाषणम्) —^a Śa विपदा (for वान) —After 17, Ds reads 29 repeating it in its proper place

18 Ds om 18 19 —^a Ns 4 Ds 4 (103) Ns Ds 4 सीरे Gg तस्थिरे, Cmg as in text (for वान) —^a Gg गिरि, Ct as in text (for गिरि) Ns वान (for वानि) —For 18^a Śa Ns 4 Ds 4 Ds 4 as in text

1134^a स तस्यैव विरे यद्वा विपदा सुवदन्तः ।

[Śa Bz Ds तस्यैव (for स तस्यैव) Śa Ds 44331 विपदा Bz Ds विपदा (Ds 4) Bz विपदा (for विपदा)]

—^a Śa N V B Ds 44331 विपदा Ds 4 विपदा (sic) (for विपदा) Ds 4 गिरिगङ्गा (for गिरिगङ्गा) —^a Śa N V B Ds 44331 वानि (for विपदा) Ds [वान]वृत्ते (for [वान]वृत्ते) —After 18 Ds 108

1135^a तेव वानिगङ्गासङ्गीतं स गङ्गीपतः ।
वचनमेव वानिगङ्गासङ्गीतं वचनम् ।
while Ds 44331 108

1136^a हृष्टिद्विपुष्पिताः सर्वे वानरपुङ्गाः ।
शिपरे पादपादुके वानराः ।

[1 1] Tis Gg वचनमेव Ct as above (for वान) वचनमेव Ds वचन (for वचन) Ck Ct वचनमेव वचनमेव शिपरे पादपादुके (Ct 4 वचनमेव) । वचनमेव वचनमेव वचनमेव Ck —[1 2] Ns वचन (for वचन) Ds [वान]वृत्ते (for [वान]वृत्ते) Tis वचनमेव Ct वचनमेव (as above)]

19 Ba om 19 (cf v1 18) —^a Bz Ds 4 वचन (for वचन) —^a Ds वचनमेव (sic) (for वचन)

20 Śa Ns Ds 44331 read 20^a, 21 and 20^a after 18 (followed by 21^a) Ns V B Ds 44331 read

उपायनानि चादाय मूलानि च फलानि च ।
 त्वत्पर्यन्तहस्तिश्रेष्ठं हृत्पां मास्तत्स्यवम् ॥ २१ ॥
 त्रिनेदुर्मुदितः केचिद्युक्तुः क्लिष्टाभिः तथा ।
 दृष्टः पादपशाखाश्च आनिन्युर्नानिर्त्यमः ॥ २२ ॥
 हनुर्मास्तु सुख्यद्वाष्ट्राम्बरस्यहृत्पांस्तदा ।
 हमारमद्गदं चैव सोऽश्वन्दत महाकृपिः ॥ २३ ॥
 स ताम्बा पूजितः पूज्यः कपिमिश्र प्रसादितः ।
 दृष्टा देवीति रिक्तान्तः संक्षेपेण न्यदेदयत् ॥ २४ ॥

स्विप्माद् च हस्तेन गृहीत्वा वालिनः सुतम् ।

रमणीये वनोदये महेन्द्रस्य गिरेस्त्वदा ॥ २५

हनुमानप्रसीद्धस्तदा तान्वानिर्षमान् ।

अभोक्तृनिर्गमस्या दृष्टा ॥ जनकतमजा ॥ २६

रक्ष्यमाणा सुघोरामी राज्ञमीभिरनिन्दिता ।

एकनेमीवरा गला रामदर्शनलालमा ।

उपग्रामपरिश्रान्ता मलिना जट्टिला कृष्ण ॥ २७

G	3	25	0
B	3	57	10
L	3	95	7

20nd after 1 1 and 25 and 20th after 1 2 of 1141*. Bz : read 20nd after 1 : repeating it after 1 2 of 1141* and read 25 and 20th after 20nd (r) :
De om 20nd —^a) V: वः, D: दो (for वः दो) —^a)
D: वः (for वः) S: D: प्रदेदि, N: V B D:
वःपःपः (for वःपःपः) —D: reads 20th after 31
(followed by 1141*) —^a) S: N V B: Bz : both
times) D: वः वः वः वः वः, G: वः वः वः (for
—वः वः) —^a) B: (second time) वःपःपः, B:
(second time) वःपःपः, D: वः वःपःपः, D: वः
मःपःपः, D: वःपःपः (for वःपःपः) S: N V
B: B: Bz : second time) D: वः वः G: वःपःपः
(B: * वः), N: D: वःपःपः, D: वःपःपः (for
वःपःपः) B: Bz : first time) वःपःपःपःपः

21 Be om 21-22¹ —^b Sc N V Be: Di-
 22.1 नमस्ति व, Be हनुमन्ति (for मूलानि व) —^a De
 हनुमन्त (for मूलानि व) Ge हनुमन्त (for हनुमन्त)
 —For 21², Sc N V Be: Di-
 22.1 नमस्ति व, Be हनुमन्ति (for मूलानि व) —^a De
 हनुमन्त (for मूलानि व) Ge हनुमन्त (for हनुमन्त)

११३७* अर्थवन्तो हरिवर भारदरपौरस सुखम् ।

[S₁ K₁ D₁ 9 : 11 11 ବାହାରପକ୍ଷ (for the pro-
half)]

22. Be om 22nd (cf. vi 21) Ds Ts G M
om —^a) Bs विरेर (for विरेर), Vs हरे (for
हेरि) —^b) Ds Ts एरि (for एर) Ss
विरेरिह ते, Vs Bs Ds-^a Ts विरेरिह
(Bs Ds Ts 'हरे)या (Bs Ds Ts 'हा Ds रे),
Vs B: विरेरिहमि (Vs 'हा यम) —both hiatus
between ' and ' —^c) Ds (may also) हरे
Ds हरे (for हरे) Ss Bs-^a Ds रासपु (for
रासपु) —^d) Ds Ts यमिपु, Ds [य]मिपु,
Ds यमिपु, Ds विमिपु (for यमिपु) Bs
[या]मिपुमपुम Ss Vs Bs-^a Ds यम (Bs यम)
हरे य यम Vs यमपुमपुम य Bs यमपुम
यम

23 *) Si ह, Ds च (for तु) Si ह V B स
D-०००० पुं हृद(Ds स), महाहृद (for
मुल्लूहृद) —³) T Gs वषा (for लङ्) Si ह
V B Ds ०००० वाव(Si ह, Ds ० "यु)पुन महाहृदि
(Ds "वर्) —⁴) Ds अयव (for अयव) Si
ह, Ds [पु]पु, Ds [अ]पि (for [पु]पु) —⁵)
Si ह, Ds अयवपुनमहाहृद, Si V B Ds पपे
स(Vs Bs व, Vs Bs "व) महाहृद (B Ds "कपि),
Ds ०००० अयवपुन महाहृद(Ds "ह), Ds [अ]यवपुन
महाहृद

■ १) Y: B: D: वृह (for वृह) — ३) B: (for वृह) S: D: (for वृह) — ४) Y: B: D: वृह (for वृह) B: सप्तविह (for सप्तविह) — ५) D: वृह (for वृह) T: G: M: सीमा (for सीमा) D: T: G: विग्रह (for विग्रह) — ६) D: सप्तविह (for सप्तविह) D: सप्तविह.

25 For sequence in \hat{S}_1 in VB Diagram:
 cf vi 20 Diagram 25 —^a \hat{S}_1 in VB Diagram:
 1011 लोदस्ते (for लोदस्ते) —^a \hat{S}_1 in VB Diagram:
 बालिन सुह, Diagram 25 बालिन सुह (for बालिन सुह)
 —^a B-2 इयणीय (for इयणीय) —^a \hat{S}_1 in VB Diagram:
 Diagram 25 इयणीय, Ve दुर्पल (for इयणीय) \hat{S}_1 in VB
 Diagram 25 इयणीय (for इयणीय) \hat{S}_1 in VB Diagram:
 (for इयणीय)

26. ३३ V B Deccan २६-२७ Ss ३१. Dr ३३
read २६-२७, ३३-३४ (including star passages) after
१५६ T (followed by ११५९* and ११५०*) —^a Dr
जानीहाम्, Dr ३३: ३३जीहाम् —^b T: G: ३३
साम् (for ३३जम्) Ss ३१. Dr ३३ सर्वात्मन्दि (Dr
*३३जीहाम्, Dr ३३जाम्मन्दि —^c) Ss ३१. Dr ३३
वदिशाम् Dr ३३जाम्मन्दि —^d Ss [ज]सी ३१.
Dr ३३: ३३ (for ३३)

27 $\bar{A}_n \vee B$ Dashed out 27 (cf v l 26) For
sequence in \bar{S}_n \bar{A}_n Dashed, cf v l 26 —*) De T.
सम्प्रदाय (for सङ्घ) दा विताम्याही (for अयोराही)

G 5 56 30
D 5 56 19
L 5 56 42

तेन चहमनुव्रतो भैमाकेन महात्मना ।
उत्तमं जगमास्याय ज्ञेयमध्यानमाश्रितः ॥ १९
ततोऽहं सुचिरं कालं वेगेनाभ्ययाम पथि ।
ततः पश्याम्यहं देवीं सुराणां नागमातरम् ॥ २०
समुद्रमध्ये सा देवी उच्यते मामभाषत ।
मम भक्ष्याः प्रदिष्टस्त्वमभरैर्हमिषतश्चम ।
ततस्तस्मा भक्षयिष्यामि मिहितस्त्वं चिरस्य मे ॥ २१

1159* कान्तोऽवसाववाक्यमिष्टेन विवेचयत ।

[Ba भारताने Śa अवि तेव Ds अविष्टेय Ds अपिष्टेय
(for अपिष्टेय) Śa V B Ds विविष्टेय स्तः (Śa Ba Ds "ल")-
मिष्टे (Ba "रि") (for the post hall)]

19 For sequence in Śa Śi V B Ds cf v 1 8 —^a Ds सोऽहम् (for च) —^b Śa Śi V B
Ds 115111 सुनायेक (for वेगवेग) —After 19^{ab},
Ds 115111 S 1151

1160* स चाम्यन्तरीक चैले मातुषेण वपुष्मजः ।
शरीरेण महाबलैः शैलेन च मयोद्देव ।

[(1 1) M: सके Cr as above (for चैले)]
—^a Śa Śa V B Ds 115111 T2 Gs Ma वपुष्मज
(for वपुष्मज) Ba मातुषेण (for मातुषेण) M: पयोः
विज्ञत सित (acc)

20 For sequence in Śi V B Ds cf v 1 8
Ds reads 20^{ab} before 34 —^a Śa Śi Ds 115111 सु
(for सु) Śa Śi V B Ds 115111 सु (for सु) Śi Ba
Va "र" काले —^b Ds 115111 जेय (for जेय) Ds (a) वि
मम, T2 M: [म] जेयम (for [म] जेय) M: सु
(for सु) Śa Śi V B Ds 115111 ममज (Va Ba Ds
115111 "सु" जेय दधि (Ba Ds कवि) —After 20^{ab}
Ds 115111 —Śa Śa Ds 115111 om (hapl ?)
20^c—33 —For 20^c—23 Śa V B Ds 115111
1163* while for 20^c—27 Ds subst 1161*

21 at Śa Ds 115111 om 21 (cf v 1 20) For
subst in Śa V B Ds 115111 cf v 1 20 and 23
—^a Ds वेदप्रवर्ध, Ds प्रवर्ध —^b Ds T2
Gs M: मम (for मम) —^c T2 Gs Ma वपुष्मज —^d
Gs विदितस्य (for "मम") Ds हि मे सुरे (for विज्ञत
मे) —For 21^c—21 Ds subst

1161* कथञ्च ममाप्यस्य सत्यमप्येत मिहितम् ।
चामात्र ले उदा रक्षा ममो मा च प्रीत्यम् ।
सुरासा न विजानीष्ट इत्यप्यप्यवरात् ।
मम भक्षस्तमुष्टि ईषोर्मानस्यम् ।

22 Śa Śi Ds 115111 om 22 (cf v 1 20) For

एवमुक्तः सुरसया प्राज्ञातिः प्रणतः सितः ।
मिर्णयदनो भूत्वा वाक्यं चेदमुदीरयम् ॥ २२
रामो दाक्षरथिः श्रीमान्प्रतिष्ठो दण्डनारम् ।
लक्षणेन सह ध्याता सीतया च परंतपः ॥ २३
तस्य सीता हृता भार्या राजणेन दुरात्मना ।
तस्याः सगरां दूतोऽहं गमिष्ये रामशमनात् ॥ २४

subst in Śa V B Ds cf v 1 20 and 23 For
22—24 Ds subst 1165* —^a T2 प्रवर्ध (for
प्रवर्ध) —^b Ds Gs विदितस्य (for विदित) —^c T2
पुष्म, M: चैतम् (for चैतम्) T2 M: वपुष्म Gs as
text (for वपुष्मज) Gs Gs वपुष्मज, इत्यपि
पुष्मज Gs —After 22, Ds M: 1151

1162* इत्येव सत्यवचनं सात्त्विकं भव्यवचनम् ।
वपुष्मजस्य तु या देवी रामकर्म विवेचयत ।

[(1 1) M: [म] हता (for [म] हता) —(1 2) M:
मिष्टेय (for "मिष्टेय")]

23 Śa Śa Ds 115111 om 23 (cf v 1 20) For
subst in Ds cf v 1 22 and 24 —^a T2 [म] वि
ममया B (ed.) पयस्य (for पयस्य) —For 20^c—23
Śa V B Ds 115111 subst

1163* एवमुक्तोऽप्युदासीनोऽप्युदासीनो मुमहान्तु ।
विरुपा विरुप इव हवा सा प्रमोदना ।
कावेन कावेनाहृत्य मने लामिति वापयत ।
वा दृष्ट्वा मेवमकाशा राक्षसीमम विमहन् ।
इत्येवमुक्तोऽप्युदासीनोऽप्युदासीनो मुमहान्तु ।
राजा इत्यपि नमः नमोऽप्युदासीनः प्रभु ।
तस्य पुनोऽप्युदासीनः सीतया वरममनः च ।
प्रविष्टो दण्डकान्त्य विज्ञातमनुदासीनम् ।

[(1 1) Śa इत्यपि (acc) Ba सीता (for वल्लभ)
Ba वपुष्मज Ba च वपुष्मज —(1 2) Ds M: Śa वि
Va रिता, Ds रिता (for रिता) Va वल्लभ Ba
"वपुष्मज" (for "वपुष्मज") —(1 3) Ds 115111 मने (for मने)
Ba ल (for च) —(1 5) Ds म (for म) Śa V
Ba Ds सत्यवचन (for "मिष्टेय") —(1 6) Note
between the two halves —(1 8) Ds [म] हता
(for [म] हता) Ba Ds विदितस्य (for विदितस्य) Ba
वपुष्मज (for वपुष्मज)]

24 Śa Śa Ds 115111 om 24 (cf v 1 20) —^a Ds
V B Ds 115111 उदय माया नमस्तुभ्यम् —^b Ds इत्यपि
(for इत्यपि) —After 24^{ab}, Śa V B Ds 115111

1164* मुनिना उदासीनः इत्येव मुनिः प्रवेष्टिना ।

सतोऽहं विपुलं रूपं संक्षिप्य निमिषान्तरात् ।
 तस्या हृदयमादाय प्रपतामि नमस्तलम् ॥ ४१
 सा विस्मयश्रुता भीमा पपात कण्ठाम्भसि ।
 मया पर्यवसंकाशा निरुक्तहृदया सती ॥ ४२
 शृणोमि रम्यतानां च सिद्धानां चारणैः सह ।
 राक्षसीं सिद्धिका भीमा क्षिप्रं हनुमता हता ॥ ४३

तां हत्वा पुनरेवाहं कृत्वमात्ययिकं स्मरन् ।
 गता च महदध्वानं वश्यासि नमःश्रितम् ।
 दधिपं तीरमुदधेरुद्धा यत्र च सा पुरी ॥ ४४
 वस्तं दिनकरे यावत् रघसां निलयं पुरीम् ।
 प्रविष्टोऽहमभिज्ञातो रघोर्भिर्भाषादिभ्यैः ॥ ४५

Cr. 5 56 65
 D. 5 56 48
 L. 5 56 45

सुन्दरम् ॥ ५० also Cr. १ ७७ — For 40th, Śi. 11.1. D. ११
 10.11 + ubst.

1184* त च त्रयमवयवैश्च वरपत्यमिदं शुभं सुखम् ।

[Śi. १०४ (for ११) D. ११ अवयवैश्च D. ११ लोदं लयुत्वे च,
 D. ११ त्रयमवयवैश्च (for the prior half) D. ११ लयुत्वे
 (for त्रयमवयवैश्च) Śi. ११ विपुलं सुखं]

—Then Śi. cont.

1185* प्रविष्टोऽहमभिज्ञातो रघोर्भिर्भाषादिभ्यैः ।

—For 40, D. ११ sobst.

1186* अथर्षत तत्रास्मा महाशयं वरपत्यम् ।

सुखम् ॥ ५० त्रयमवयवैश्च वरपत्यम् ।

41 * B. विपुल (for विपुल) Śi. ११ V B D. ११
 (for रूप) —^d D. ११ [सा निमिषान्तरात् —^a] Śi. ११
 साताप, Śi. ११ V B D. ११ साक्षी (for साक्षी) —^d Śi. ११
 V B D. ११ ११ ११ प्रविष्टोऽहं (for प्रविष्टोऽहं)
 ७७ Cr. 11 + प्रविष्टोऽहं प्रविष्टोऽहं, Cr. ११ प्रविष्टोऽहं ७७ V
 ११ तत्रास्मा, D. ११ T. ११ G. ११ तत्रास्मा, D. ११ ११
 ११ also as in text] महाशयं (for महाशयम्) D.
 ११ सुखमित्येतो मत्त

42 * Śi. ११ विपुलम्, D. ११ विपुलं (for
 विपुलम्) Śi. ११ V B D. ११ विपुलं महाशयं, D. ११ महाशयं
 सुखी भीमी —^a Śi. ११ V B D. ११ ११ महा (for
 महा) —^d D. ११ विपुल (for विपुल) Śi. ११, Śi. ११
 B. ११ D. ११ [सा] महा, B. ११ D. ११ T. ११ G. ११ महा,
 D. ११ महा (for महा)

43 * Śi. ११ V B. ११ D. ११ सुखं मे (for सुखीमे),
 Śi. ११ D. ११ ११ देवताम्, Śi. ११ D. ११ देवताम्, B. ११ स गताम्
 (for गताम्) Śi. ११ (for स) Śi. ११ V B D. ११ ११
 वाच (V. ११) सीमा महाशयं, Śi. ११ V B D. ११ तानो
 (D. ११ ११) योऽहं महाशयं (for ११) D. ११ योऽहं तानो
 वाचोऽहं मायामात्रम् —^a D. ११ निद्रा (for निद्रा),
 Śi. ११ P. ११ D. ११ ११ मृता, Śi. ११ V B. ११ D. ११ महा,
 G. ११ महा (for भीमा) —^d Śi. ११ V B D. ११ ११ ११ ११
 (for विपुल) D. ११ निद्रा वणिज वरपत्य

44 * Śi. ११ वरपत्य (for वरपत्य) —^d Śi. ११ V B D. ११
 ११ ११ वरपत्य (for वरपत्य), B. ११ वरपत्य D. ११ वरपत्य

पुनरिदं स्मरन् (mc) —After 44th, Śi. 11.1. D. ११
 10.11 105

1187* अथर्षत तत्रास्मा महाशयं वरपत्यम् ।

[Śi. ११ वरपत्य V B. ११ D. ११ वरपत्य Śi. ११ D. ११ ११
 विपुल (D. ११ ११) (for विपुल) D. ११ ११ V B. ११
 D. ११ वरपत्य D. ११ ११ वरपत्य (for ११) Śi. ११ D. ११
 वरपत्य, B. ११ वरपत्य, D. ११ वरपत्य D. ११ वरपत्य]

—Thenafter Śi. ११ D. ११ ११ read ११-११

—^a Śi. ११ महाशयं, Śi. ११ T. ११ महा, D. ११ महा,
 D. ११ ११ महा, D. ११ महा, G. ११ [सा] महा, Cr. ११
 ११ text (for स महा) D. ११ सा च महाशयं, V. ११ महा
 पाद महाशयं —^d Śi. ११ D. ११ ११ ११ वरपत्य Śi. ११ V
 B D. ११ वरपत्य (for वरपत्य) D. ११ वरपत्य —^a Śi. ११
 V B D. ११ वरपत्य महा and महा Śi. ११ V B D. ११ ११ ११
 G. ११ महाशयं, D. ११ महाशयं, D. ११ महा शयं (for
 स सा पुरी)

45 Śi. ११ om (sq. 7) 45th D. ११ reads 45th
 (except वरपत्य) in margin —^a D. ११ महाशयं (for महाशयं)
 B. ११ महाशयं महाशयं, D. ११ महाशयं महाशयं —^d Śi. ११,
 ११ महाशयं, B. ११ D. ११ T. ११ G. ११ महाशयं (mc) D. ११ महाशयं
 (for महाशयं) D. ११ G. ११ महाशयं, B. ११ महाशयं (for महाशयं)
 —After 45th, D. ११ 105

1188* प्रविष्टोऽहं वरपत्य महाशयं वरपत्यम् ।

—^a G. ११ वरपत्य (for वरपत्य) Śi. ११ D. ११ ११ ११
 वरपत्योऽहं (D. ११ ११ महाशयं) —^d Śi. ११ महाशयं
 (for महाशयं) —After 45 D. ११ ११ 105

1189* तत्रास्मा महाशयं वरपत्य महाशयम् ।

महाशयं विपुलम् वरपत्य महाशयं महाशयम् ।
 महाशयं महाशयं महाशयं महाशयं महाशयम् ।
 महाशयं महाशयं महाशयं महाशयं महाशयम् ।
 महाशयं महाशयं महाशयं महाशयं महाशयम् ।
 महाशयं महाशयं महाशयं महाशयं महाशयम् ।

[(1 1) T. ११ महाशयं (for महाशयं) D. ११ G. ११ महाशयं महाशयं,
 T. ११ महाशयं (for महाशयं) —(1 2) B. ११ महाशयं (for महाशयं)
 D. ११ महाशयं (for महाशयं) D. ११ महाशयं महाशयं G. ११
 महाशयं महाशयं महाशयं महाशयं महाशयम्]

तां दृष्ट्वा तादृशीं नारीं रामपत्नीमनिन्दिताम् ।
 तत्रैव शिष्टपात्रेण पश्यन्ब्रह्मवर्धितः ॥ ५३
 ततो हलहत्यायुधं राज्ञीन्पुराभिक्षाम् ।
 शूलोन्मथिन्गम्भीरं राक्षस्य निश्चयेन ॥ ५४
 ततोऽर्हं परमोद्विष्टः स्वरूपं प्रत्यमहसम् ।
 अहं च शिष्टपात्रेण पत्नीं गहने स्थितः ॥ ५५
 ततो राक्षसादराश्च राक्षस्य महाभूतः ।

तं देख्यं मममुपमां यत्र भीतामवस्थिता ॥ ५६
 तं दृष्ट्वाद्य सरोद्धा भीता स्तोत्रमेषधरम् ।
 मनुच्योह सतीं पतिं राष्ट्रभ्यां परिस्रम्य च ॥ ५७
 ताम्रमय दम्पतीः भीतां परमदुःखिताम् ।
 अवाक्स्थिताः प्रपतितो रघुमन्स्य मामिति ॥ ५८
 यदि चेच्चं तु मां दर्पाच्छाभिन्दन्ति गर्जिते ।
 त्रिभामानन्तरं भीतिं पास्तमि रक्षितं तत्र ॥ ५९

G 5 34 79
H 5 38 69
L 5 56 58

न कञ्चिद् विवृणोति । न च पुनरुच्यते । अत्र तु रामपत्नीमनिन्दिता
 मन्वासात् । G. न ननु क्व कथं चरितव्यमिति चेन्न
 —(1 2) T a G a मनुज (for मनु) —(1 4) D a स्थित
 हा (for 'हा') D a V G a गहने, G. यत्र (for गहने-)
 T a G a ताम्रमयि निभाम् (for the post hall)]

53 *) D a सती (for सा) D a दृष्ट्वा दृष्ट्वा
 —*) S i N i D a : 1011 राक्षसेषु (for राक्षसेषु)
 D a : 9 G a मः दामिनी (for दामिनी) N a V B D a
 होमनराजपतिः —*) S i D a : 10 तिष्ठति, D a : 9
 T a G a तिष्ठति (for तिष्ठति) D a गहने, D a गहने (for
 गहने) —After 53* D i 118

1193* निष्कलस्य दिग्गवा

राक्षसगणनामाद्य

[1 2 = 55* 10 S i]

—*) S i S i V D a : 10 पवित्रमहमिति, N i B D a : 11
 पति (D a : 10) नमस्तुति, D a [5] तिष्ठति सुसदृश

54 *) S i S i V B D a : 1011 मूल (for मूल)
 B a मूल, D a निभाम् (for निभाम्) D a कञ्चिन्मूल
 विषय —*) S i illeg for —*) S i D a : 10 शूलोन्मथ
 मुनीन्द्र, N a V B D a मणीमहमाकाश (B a मणाले)
 D a शूलोन्मथमाकाश, D a शूलोन्मथ मणाले —*) S i
 D a : 1011 च निरुद्ध, N a V B D a निरुद्ध, D a दुरा
 रम्भ (for निरुद्धे)

55 *) S i मूल D a गहना (for गहना) —*) M a
 स्व रूप M a मणाले, S i as in text (for मणाले)
 S i V B a D a : 1011 स्व (N i B a D a : 1011 स्व)
 सविष्णु (D a 'मनु') D a स्व रूप मणाले, B a
 स्व रूप मणाले, D a स्व रूप मणाले (S i T a G a
 स्व रूप मणाले —B i om 55* —*) S i N i B a
 D a : 1011 M a मणाले V a मणाले V a मणाले, M a मण
 तु (for मण तु) D a reads from pa up to 1011 mण
 S i D a : 1011 तिष्ठति, D a : 9 T a G a तिष्ठति (for
 तिष्ठति) —*) D a मण, T a G a M a मण, G. mण
 as in text (for मण) D a मण (for मण) S i N a
 D a : 1011 निरुद्ध, दिग्गवा दिग्गवा N a V B a D a
 निरुद्धा (N i D a : 10) पति

56 *) S i S i B i : 4 D i : 10 मममुपमां, S i S i
 D a : 9 T a मनु (T i मणाले) (D a 'सा') G a मणाले
 (for मणाले) —*) S i illeg for —*) D a मणाले
 (for [मणाले) S i S i V B D a : 1011
 शूलोन्मथ मुनीन्द्र D a पवित्रमहमिति

57 *) S i S i D a : 9 व दृष्ट्वा, S i ना दृष्ट्वा च B a
 D a व दृष्ट्वा, T a सा दृष्ट्वा (for व दृष्ट्वा) S i S i D a : 10
 व च (S i D a : 9) दृष्ट्वा मणाले, D a व दृष्ट्वा च मणाले
 —*) S i S i V B D a : 1011 T a G a मणाले (D a 'व')
 (for मणाले) D a सा ना पवित्रमहिनी —*) S i S i V i
 B a D a : 1011 मणाले मणाले सा (D a व) V a
 B a मणाले मणाले, D a मणाले मणाले —*)
 M a मणाले (for मणाले) N a D a मणाले मणाले D a मण
 मणाले (for मणाले च)
 —After 57 D a G a 118

1194* शरीरेण सरोद्धा मणाले कटोरी मणाले

—D a G a cont D a : 9 T a G a : 118 after 57

1195* शिष्टपात्रेण पत्नीं वीरमात्र उदारा ।

राक्षसिष्टपात्रेण पत्नीं वीरमात्र उदारा ।

[(1 1) D a : 9 राक्ष (for राक्ष) D a M a विष्णु राक्षे
 विष्णु मणाले (V a मणाले) —(1 2) D a पति
 (for तिष्ठति) D a मणाले T a G a मणाले (for मणाले)
 D a मणाले मणाले M a मणाले मणाले (for the post
 hall)]

58 *) M a मणाले (for मणाले) D a मणाले (for
 मणाले) —*) D a M a मणाले C a मणाले ।
 मणाले (as in text) M a मणाले मणाले —*)
 S i V a D a : 1011 मा मणाले S i मा मणाले D a मा मणाले,
 M a मा मणाले G a M a मणाले (for मणाले)

59 *) S i D a च मणाले, S i V a D a च मणाले D a मणाले
 M a G a मणाले B a मणाले D a मणाले मणाले D a मणाले
 न D a मणाले D a मणाले मणाले D a मणाले V a मणाले
 (for मणाले) D a : 10 मणाले, D a मणाले,
 M a मणाले (by mणाले) (for मणाले) V a मणाले
 च मणाले —*) S i B a D a : 10 मणाले S i D a : 1011
 [मणाले, N a V B a D a मणाले D a मणाले

G 5 56 19
B 5 56 70
L 5 56 59

एतच्छ्रुत्वा उच्यते स रावणस्य दुरात्मनः ।

उदात्तं परममुद्धा मीमांसा वक्तुमुत्तमम् ॥ ६०

राक्षसायाम् रामस्य भार्यामिति तेवमः ।

इदं राहुकुलनाशस्य भूषां दयशस्य च ।

अनाद्यं वदतो विद्वा उच्ये न पत्न्या तव ॥ ६१

शिशिवीर्यं तनूनार्यं यो मां भर्तुर्मनिसौ ।

अप्युत्थागतः पाप तेनादृष्टो महात्मना ॥ ६२

(for गतिरे) Ds व कश्चिदपि भवतिम् —^a) Ss Ds 1022
([स]प्यगत्, Ds 1022 [स]प्यगते (for [स]प्यगते) Ss
1 Ds 1022 माप्यगत् Ss Ds 1022 विद्वत् B 1022 मासी यमनि
द्वय Ds 1022 V 1022 द्वौ माप्यगत् सोऽपि, Ts 1022 विद्वत्
वत् सीते —^a) Ds 1022 पयसासि रावण तव

60 ^a) Ts 1022 (for 1022) —Ds 1022 60°-61°
—^a) Ms 1022 (for 1022) (for 1022) —^a) Ss 1022
60° up to 73 —^a) Gs Ms 1022 इतः (for 1022) Ss
1022 V B Ds 1022 सीता सदाशान्तः, Ds 1022 सदाशान्तः

61 Ss V B Ds 1022 61° (for Ds 1022
v 1 60) Ss 1022 alleg for 61 (cf v 1 60) —^a) Gs
damaged from 1022 up to 1022 1022 Ds 1022 Ts 1022
(for 1022) —^a) Ss 1022 V B Ds 1022 1022 परमेश्वर
(Ss 1022 Ds 1022 सीता महात्मनः (Ds 1022 सीता महात्मनः)
—Gs reads 61° in 1022 (for 1022) —^a) Gs
damaged after 1022 V 1022 (for 1022) Ms 1022 (for
1022) Ds 1022 कश्चिदपि रावण (1022)

62 Ss 1022 alleg for 62 (cf v 1 60) —^a) Ss 1022 V
B Ds 1022 1022 किं च, Ds 1022 किं च, Ts 1022 G 1022
Gs 1022 किं च, Ms 1022 Ts 1022 text (for 1022) Ds
1022 1022 —^a) Ss 1022 1022 यो मद्, Ss 1022 B 1022
वयम्, V 1022, B 1022, Ds 1022 यो मे, Ds 1022 कश्चिदपि (for 1022)
सा —^a) Ss 1022 1022 माप्यगत् (Ds 1022 द्वा माप्यगत्
वत् (Ds 1022 द्वा, Ds 1022), Ss 1022 V B Ds 1022 माप्यगत्
वत् (Ds 1022 द्वा) —^a) Ms 1022 (for 1022) (for 1022)
Ss 1022 1022 (1022) —After 62, Ss 1022 V B Ds 1022
1022

1196^a गतिं कर्म इति च पाप कर्मणः सत्ये ।

[Ss V 1022 B 1022 (for 1022) B 1022 पापको B 1022
पापको Ds 1022 पापको (for 1022)]
—Then Ds 1022 1197^a

1197 Ss 1022 alleg for 63 (cf v 1 60) Ss 1022 V B
Ds 1022 1022 transp ^a and ^a —^a) Ss 1022 V B
Ds 1022 1022 दुरात्मि (for 1022) —^a) Ts 1022
for 1022 Ss 1022 वयम् माप्यगत् वत्, Ss 1022 V B Ds
1022 किं च द्वा माप्यगत् Ds 1022 1022 माप्यगत् वत् (Ds 1022
1022)

न त्वं रामस्य मद्यो दास्येऽप्यस्य न पुत्र्यमे ।

यज्ञीयः मल्यरामश्चैव रणक्षत्री च रावणः ॥ ६३

वातक्या पलां यत्पुत्रमेवमुक्तो दशाननः ।

वन्द्यात् महासा कोपावितास्य न पादकः ॥ ६४

विद्वत् नयने मूरे मुष्टियुग्मं दधिणम् ।

मैथिलीं हन्तुमारब्धः क्षीमिहार्कृतं तदा ॥ ६५

^aसे च) Ss Ds 1022 1022 दुरात्मनः —After 63^a G 1022
V B 1022 Ds 1022 1022, while Ds 1022 1022
1196^a

1197^a सन्निधौ कर्मणः सत्यं विद्वत्पतिमुक्ता ।

[Ss Ds 1022 नय च Ds 1022 नयान्न (for 1022)
Ds 1022 (for 1022) Ts 1022 कश्चिदपि (for 1022)]

—^a) Ds 1022 कश्चिदपि, Gs 1022 कश्चिदपि, Ms 1022 कश्चिदपि
an text (for 1022) Ds 1022 Ts 1022 (for 1022) Gs
Ds 1022 1022 वयम् च माप्यगत् (Ds 1022 द्वा) Ss 1022
Ds 1022 1022 (Ds 1022 माप्यगत्) सदाशान्तः Ts 1022 Gs 1022 सदाशान्तः
सदाशान्तः च Ss 1022 Gs 1022 सदाशान्तः सदाशान्तः । कश्चिदपि
वदन्तः सदाशान्तः Ss 1022 B 1022 (for 1022) (for 1022)
सदाशान्तः, Ss 1022 सदाशान्तः, B 1022 सदाशान्तः Ds 1022 सदाशान्तः
(for 1022) —Gs damaged from 1022 up to 1022 64°
64° in which the portion from 1022 up to 1022 64°
up to 64° is written as 1022 in 1022 Ds 1022 सदाशान्तः
(1022) (for 1022) Ss 1022 सदाशान्तः (Ds 1022 सदाशान्तः)
सदाशान्तः

63 Ss 1022 alleg for 64 (cf v 1 60) Gs damaged
up to 1022 (cf v 1 63) —^a) Ds 1022 सीता (for
वयम्) Ss 1022 1022 वयम् (for 1022) —^a) Ts 1022
वयम् (1022) (for 1022) Ss 1022 V B Ds 1022
वयम् (for 1022) Ss 1022 द्वा माप्यगत्, Ss 1022
B 1022 द्वा माप्यगत् (for 1022) Ss 1022 द्वा माप्यगत्, Ss 1022
द्वय द्वा माप्यगत् (for 1022) Ss 1022 1022 वयम्
वयम् वयम् माप्यगत् (Ds 1022 द्वा) वयम् वयम् B 1022
वयम् वयम् वयम् वयम्

65 Ss 1022 Ts 1022 alleg for 65 (for Ss 1022 cf v 1 60)
—^a) Ds 1022 Ms 1022 विद्वत् (for 1022) B 1022 (for
1022) —^a) Ds 1022 द्वा माप्यगत् —^a) Ss 1022 V B 1022
Ds 1022 1022 द्वा माप्यगत् (for 1022) —^a) Gs
Ds 1022 कश्चिदपि कश्चिदपि Ss 1022 1022 कश्चिदपि
Ds 1022 (for 1022) Ss 1022 1022 वयम् वयम् वयम्
कश्चिदपि स नि (Ds 1022 सदाशान्तः)

स्त्रीणां मध्यास्तमुत्पत्य तस्य भार्या दुरात्मना ।
 वरा मन्दोदरो नाम तथा स श्रवणेष्वितः ॥ ६६
 उत्तम मधुरां वार्णां तथा स मदनार्जितः ।
 सीतया तर किं कार्यं महेन्द्रममित्रिणम् ।
 मया स इ रमस्वाय मद्रिशिषा न जानये ॥ ६७
 देवगन्धर्वरूप्याभिर्षधरूप्याभिरेव च ।
 सार्धं प्रभो रमस्तेह सीतया किं करिष्यामि ॥ ६८

तत्तामिः समेतामिर्नारीमिः म महामतः ।
 उत्थाप्य सह्या नीतो यत्नं खं निश्रवतः ॥ ६९
 याते तस्मिन्दशग्रिणि रत्नस्यो रिक्तवाननाः ।
 सीतां निर्मलपागामुरमर्थः कृतः सुदारभ्यै ॥ ७०
 तृणमद्भवितां तामां मणयामाम जानयी ।
 तर्जितं च तदा तामा गौतां प्राप्य निरर्थम् ॥ ७१
 वृषार्णवितनियोष्टा रुधिर्यः पित्रितायनाः ।
 रात्र्याय शङ्कुमुक्ताः सीतान्यरमितं महत् ॥ ७२

G 5 55 93
B 5 56 83
L 5 55 71

66 *Na* illeg for 66 (cf v1 60) *Da* om 66
Ga damaged for 66 in which the portion from
 दुरात्मना in ⁶ up to मन्दोदरी in ¹³ is written in marg
 as ⁶ —¹³ *Ma* मधुरावर्णा *Cv* सनुवाच *Gr* सनु
 वत्स (as in text) —¹³ *Da* transp सस्य and वाया
Da महात्मना (for दुरा⁶) —¹³ *Ta* नम्या *Ct* as in
 text (for नाम) *Si* *Na* V B *Da* २०१०११ मन्दोदरी नाम
 दुग्मा *Da* *म), *Da* चापमालिन्धितवता ॥ *Cv*
 मन्दोदरोत्पत्तिनि नामानि तत्र तत्रलाभा परस्परचन्द्रोप
 दृष्टतां मुक्तादीनि परिकल्पयतीत्यर्थः । अन्यथा, मन्दोदरेव नाम
 निराव संपत्ते न कर्तुम् । *Gr* पूर्वं प्राग्मालिन्धितः प्रतिविद्
 हासुवत्, इनामी मन्दोदरोत्पत्ते । नत इनाम्ययमि प्रति
 विद् इत्यप्यन्यथा । यदा मन्दोदरी, चापमालिनी, इति नाम
 मन्दोदरा ॥ ६६, ७० also *Ct* ६, ६८ मन्दोदरी मण्डन
 मन्दोदरी । "मति भूषावात्" इत्यस्यादृष्टो वषाग्रम् । मन्दो
 दरी वा । वृषार्णवे । इनामी दमिनिस्त्रासिम् । यदा मन्दो
 दरावत् । । सुमोदरोत्पत्ते । मया एतन्निर्दिष्ट
 श्रावयते । तथा इव दृष्टमस्या वदमित्यर्थः । तनु पूर्वं प्राग्
 मालिन्धितः प्रतिविद् हासुवत्, सप्रति मन्दोदरोत्पत्ते ।
 विप्रतिविद्मिदम् । मेषम् । उन्मत्तामपि प्रतिविद्मन्नापानो
 कावयिते शब्दः । मन्दोदराद्विनाममालिना च द्रुमासद्वय
 स्वयङ्मत्तम् (२० also *Ct* ६ —¹³) *Si* *Da* २०११ *Ga*
 स *Da* च, *Cv* ६ as in text (for स) V B प्रति
 वीरित, *Da* २०११ प्रतिविदि *Cv* ६ as in text (for
 'विदि')

67 *Na* illeg for 67 (cf v1 60) *Da* reads
 ७१^{१०} in marg —¹³ *Si* *Da* सवत्स, *Na* V B *Da*
Da *Ma* सवत्स (for सवत्स) *Si* *Da* २०१०११ सुमया वाया
 (*Da* 'वय'), *Na* V B *Da* सवत्स वायम् (for मधुरा वार्णा)
 —*Da* reads ७१^{१०} in marg —¹³ *Na* सवत्स (for सवत्स)
Si *Na* V B *Da* २०१०१०११ सानुवत्स *Da* 'वा' तथा *Da*
 च वात्, *Da* सवत्सवत्स (for मदनार्जितः) —¹³ *Da*
 सीतया *Da* वत् *Da* वत् *Da* वत्, *Ga* सवत्स (for सवत्स)
 —¹³ *Da* इदं (for मन्दोदरी) *Da* *Da* २०११ मदनार्जित
 —*Na* V B *Da* *Ta* २ *G* *Ma* om. ७१^{१०}

68 *Na* illeg for 68 (cf v1 60) *Da* reads 68^{१०}

२० मत्तम् —¹³ *Da* सवत्स (for देव) *Si* *Da* २०१०११, *Na*
 V B *Da* २०१०११ सवत्स, *Da* सवत्सवत्स (for सवत्सवत्स)
 —¹³ *Si* *Na* V B *Da* २०१०१०११ सवत्सवत्सवत्स, *Da*
 सवत्सवत्सवत्सवत्स —*Ga* damaged from 65^{१०} up to ७१
 in ७१^{१०} in which 68^{१०} is written in marg २०१०११
 —¹³ *Da* *Ta* २ (इ)ति (for इ)ति *Si* *Da* २०१०११
 सवत्स सुमया, *Na* V B *Da* सवत्स सवत्स सवत्स *Da* २०१०११
 सवत्स सवत्स सवत्स *Da* 'वत्', *Da* सवत्स सार्धं रमस्तेति
 —¹³ *Si* *Da* सवत्स *Na* V B *Da* २०१०११ सवत्स
 (*Da* 'वत्'), *Da* सवत्स, *Ta* सवत्स (for सवत्सवत्स)
Da २०१०११ सवत्स सवत्स

69 *Na* illeg for 69 (cf v1 60) *Ga* damaged
 up to स in ¹⁰ (cf v1 68) —¹³ *Da* *Ta* *Ma* सवत्स
 सवत्स (for सवत्स) —¹³ *Si* *Da* २०१०११ सवत्स
 (for सवत्स) *Da* च (for स) —¹³ *Da* २०११ सवत्स,
Da *Ga* *Ma* सवत्स, *Da* *Ma* सवत्स *Da* *Ta* *Ga* *Ma*
 सवत्स (for सवत्स) —¹³ *Si* *Na* V B *Da* २०१०११
 सवत्स सवत्स *Da* *च सवत्स सवत्स *Da* सवत्स *Da* सवत्स
 सवत्स सवत्स *Da* सवत्स सवत्स सवत्स

Na illeg for 70 (cf v1 60) —¹³ *Si* *Na* V
 B *Da* २०१०११ सवत्स (for सवत्स) —*Da* *Da* om. (hapl)
 70^{१०} 72^{१०} *Da* reads 70^{१०} (except सीतया) in marg
 —¹³ *Ga* निर्मलपागाम —¹³ *Ta* वत्स, *Ga* सवत्स (for
 सवत्स) *Si* *Na* V B *Da* २०१०१०११ सवत्सवत्स *Da* *Da*
Da 'सवत्स' सवत्स *Da* सवत्स सवत्स

Na illeg for 71 (cf v1 60) *Da* *Da* om 71
 (cf v1 70) —¹³ *Da* सवत्सवत्स सवत्स —¹³ *Si*
Na V B *Da* २०१०११ सवत्स *Da* २०१०११ सवत्स, *Da* सवत्स
 सवत्स (as) —¹³ *Si* *Na* V B *Da* २०१०११ *Ta* *Ma* २
 सवत्स, *Ma* सवत्स (for सवत्स) *Si* *Na* V B *Da* २०१०११
 सवत्स, *Da* २०११ *Ga* सवत्स (for सवत्स) *Da* सवत्स (for सवत्स)
 —¹³ *Si* *Da* २०१०११ सवत्स सवत्स सवत्स, *Na* V B *Da* २०१०११
 सवत्स सवत्स सवत्स सवत्स *Da* *Da* २०११

72 *Na* illeg for 72 (cf v1 60) *Da* *Da* om
 72^{१०} (cf v1 70) *Da* om 72 —¹³ *Si* *Na* V B

G 5 56 73
B 5 58 84
L 5 56 72

ततस्ताः सहिताः सर्वा निहाशा निरुद्यमाः ।
परिक्षिप्य समन्तात्वां निद्राग्रमुपागताः ॥ ७३
तासु चैव प्रसुप्तासु सीता भर्तृहिते रता ।
विलम्ब कलमं दीना प्रसुप्तोच सुदुःखिता ॥ ७४
ता चाहं तादृशीं दृष्ट्वा सीताया दारुणां दन्ताम् ।

D 1000 सतेति, B सपुडि (for सपुडि) G सपुडि
(for सपुडि) —^a S 100 V B 2 D 4000 निद्राग्र
मुपा (for निद्राग्रमुपा) —^a M [अप्यवसिते —For
73^{ad}, S: 100 V B 2 D 4000 subject

1198^a सीताया चरितम् त रावणाय स्वदेवपत् ।

[S 100 V D 10 B 20 3 (for 10) S 100 पुनस्त
D 1000 (for 1000)]

73 S 100 for 73 (cf v 1 60) 73—1 1-2
B 659^a —For 73^{ad}, S 100 V B D 4000
subject

1199^a निहाशास्तु ता सर्वा हस्तेना मुदु स्मिता ।

[S 100 निहाशा, B निहाशा, D 100 निहाशा,
S 100 D 4000 ता (for ता)]

—G repeats 73^{ad} after 1002^a —^a D 100 वरिष्ठम्,
G 100 text (for 100) D 100 ता (for ता)
S 100 V B D 4000 वरिष्ठम् ता (V 100) देवी,
D 100 वरिष्ठम् ता, D 100 C 100 वरिष्ठम् ता
—^a D 100 ता तावता

74 74—1 3-4 of 659^a —^a D 100 तावता
(for तावता) S 100 D 4000 तावता च वरिष्ठम् (D 100
तावता) S 100 V B D 100 तावता च वरिष्ठम् (V 100
तावता) B 100 तावता तावता च (B 100 तावता) तावता
—^a D 100 तावता (for तावता) —^a S 100 D 100 तावता,
B 100 तावता (for तावता) D 100 वरिष्ठम् तावता
—^a S 100 D 100 तावता (D 100 तावता) B 100 तावता
तावता, T 100 तावता, T 100 तावता, G 100
text (for तावता) D 100 तावता, T 100 तावता (for तावता)
S 100 V B 100 तावता तावता (B 100 तावता) तावता
—After 74 D 100 S 100

1200^a तावता मया यमुनाया विपदा वापदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

चिन्तयामास विप्रान्तो न च मे निर्द्वि मनः ॥ ७५
समाप्तयाम्ये च मया जानम्यायिन्तितो विधिः ।
इह रावटुल्लभस्तु ततो मम पुरस्कृतः ॥ ७६
युता तु मदितां राचं राजर्षिगणमुक्ताम् ।
प्रत्यभासत मां देवी दार्यैः विहितलोचना ॥ ७७

ता ता दीपती माता भर्तृविपदायसीत् ।

मया तावता विपदा यमुनाया विपदायसीत् ।

[(1 1) M 100 B (100) तावता — (1 1) T 100

G 100 तावता (for तावता) D 100 तावता (for तावता)

D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

— (1 1) D 100 T 100 M 100 तावता तावता (for तावता)

G ५५ १०६
B ५५ १०६
L ५५ ८५

एवमुक्ता वरामोहा मणिप्रवरमुचमम् ।

श्राप्यन्त्यमोदिका वाचा मां मंदिदेज् ॥ ८५

तत्तत्तत् प्रशम्याहं राजपुत्र्यै ममाहितः ।

प्रदानिषं परिदाममिहास्पृहतमानसः ॥ ८६

उचरं धृतेरगाहं निश्चिन्व मनसा तदा ।

हृन्मन्मम वृत्तान्तं वक्तुर्महमिं रावणे ॥ ८७

यथा ध्रुन्व न चिरात्तावुमौ रामतदुपशौ ।

सुग्रीवमिष्टो वीरादुपेपातो तथा कुरु ॥ ८८

—^{८५}) Di इतिहासः Si Si Di उपपत्तिः B उपपत्तिः
Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) —After 84 Di ५५ T
G ५५ M ५५

1207* वयं नान्यथा वीर्येण वृत्तान्तमुचमम् ।

मणिप्रवरमुचमम् ।

[(12) G नचाने (for नच) Di रा Di रा
(for रा)]

85 G ५५ ८५ —^{८५}) B Di उपपत्तिः

Di ५५ T G ५५ M उपपत्तिः (for उपपत्तिः)

—^{८५}) Si Si Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si

V B Di उपपत्तिः Si Si Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः)

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

यद्यन्यथा मवेदेतद्वै मामौ जीवितं मम ।

न मां उद्वस्यति वाकुण्ठो त्रिप्रे नाहमनयत् ॥ ८९

तच्छुभा वक्ष्यं वक्ष्यं कोरो मामम्यवर्तत ।

उचरं च मया दृष्टं वार्यप्रेममन्तरम् ॥ ९०

उतोऽर्चयन् मे कायस्तदा परंतपनिमः ।

युद्धवाङ्मौ न तव विनाग्रमितुमारमे ॥ ९१

उद्वेगं मनपणं तु आन्तरिकमृगद्विजम् ।

शत्रुबुद्ध्या निरिबन्धे राज्ञस्यो विद्वज्जनः ॥ ९२

इत्यादि B इत्यादि Di इत्यादि Di इत्यादि
Di इत्यादि (for इत्यादि) —After 84 Di ५५ T
G ५५ M ५५

88 *) Si Si Di उपपत्तिः B उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

Di उपपत्तिः (for उपपत्तिः) Si Si Di उपपत्तिः

G 5 56 123
R 5 58 120
L 5 56 101

तमहं बलसम्पन्नं राक्षसं रणभोदिदम् ।
परिवेणानिचोरेण सदयामि सहानुमम् ॥ १०२
तच्छुःरा राक्षसेन्द्रस्तु मधिपुत्रान्महाप्रभम् ।
पदातिरत्नसम्पन्नप्रेषयामास राक्षसः ।
परिवेणैव तान्तराक्षिणामि यमसादनम् ॥ १०३

मधिपुत्रान्महाप्रभान् सभरे लघुनिक्रमान् ।
यच्च सेनाजगज्ज्वालाप्रेषयामास राक्षसः ।
तानहं सहगैर्यस्यैव सर्गोनेयाम्यद्वयम् ॥ १०४
ततः पुनर्दक्षशीरः धूमधर्षं महाप्रभम् ।
बहुवी राक्षसैः सर्वं प्रेषयामास संयुगे ॥ १०५

1212* राक्षसेन्द्रस्तु सर्वं शोरेणैवमामहे ।

[D: पोरे शोरेणामहे (for the post half)]

102 Śi 1: D: om 102 (for Śi D: of v 1 99)
B: om 102^{ab} For sequence in N: V B D: 102^{ab}
cf v 1 101 —^a) N: V B: 102^{ab} महा (for मह)
D: 102^{ab} महामहो —^a) N: V B: 102^{ab} D: (न) निचोरेण,
B: (न) निचोरेण D: सुचोरेण (for (न) निचोरेण) —^a)
N: V B D: 102^{ab} [V तच्च B: 102^{ab} स B: महा (सि-यमसुदय,
D: 102^{ab} स्ये सुविचयन D: नीलच-यमसुदय —After
102 N: V B D: 102^{ab} 103

1213* त कुमरं दृष्टं युवा वमोदस्तुल्यमिदम् ।

[N: D: दृष्ट (for दृष्ट) B: D: [s]म (B: सव, D:
[s]म) विज, D: वमोदस्तुल्यमिदम्]

103 After 103^{ab} G: reads 104^{ab} —^a) N: यमस
(sic) —For 103 Śi N: V B D: 103^{ab} 104^{ab} subst

1214* तच्छुःरा राक्षसेन्द्रस्तु मधिपुत्रा महाप्रभम् ।

पदातिरत्नसम्पन्नः समीपं प्रेषिता मम ।

सर्वायमं महाशेरं प्रकृष्टं पशेव तदा ।

सर्वायमं सपरीषाद्वान्महाप्रभम् ।

[D: om up to the prior half of 1 2 (cf
v 1 96) —(1 1) N: V B: 102^{ab} D: महामा (for मह)
—(1 2) N: V B: 102^{ab} D: वा (N: V 1 97) वा, B: महामा
(for महामा) V: 102^{ab} महामा (for the prior half)
D: 102^{ab} महामा (sic) (for मह) D: महामा मह
महामा (for the post half) —(1 3) V: 102^{ab} D: महामा
D: महामा B: मह (for मह) Śi V: 102^{ab} D: महामा (V
102^{ab}) महामा B: महामा (for महामा) N: V B: 102^{ab} D:
महामा महामा (for महामा) N: V B: 102^{ab} D:
महामा महामा (V 102^{ab}) (for the post half)
—(1 4) D: मह (for महामा) B: महामा Śi N:
D: 102^{ab} महामा D: 102^{ab} महामा महामा (for the
post half)]

104 D: om 104-123^{ab} Śi om 104 —For
104^{ab} N V B D: 104^{ab} 105^{ab} subst

1215* राक्षसं विमोदस्तुल्यं दशशीरं महाप्रभम् ।

[N: D: 102^{ab} महामा B: महामा (for महामा) N:
102^{ab} महामा (for महामा)]

—Before 104^{ab} N (N: om 102) V B (B: om
102^{ab}) D: 104^{ab} read 101-102 —^a) V: महामा
D: महामा N: महामा, V: महामा D: महामा (for
महामा) —D: om 104^{ab} G: reads 104^{ab} after
103^{ab} —^a) G: परिवेण (for सर्वोरेण) G: (न) निचोरेण
D: महामा महामा महामा महामा —For 104^{ab} N
V B D: 104^{ab} subst

1216* राक्षसं दृष्टं विमोदस्तुल्यं महाप्रभम् ।

[N: D: महामा (for महामा) B: महामा (for महामा)
B: महामा महामा (for महामा महामा) N: B: महामा (for
महामा)]

—Then N: V B: 104^{ab} D: 104^{ab} cont while D: 104^{ab}
after 104

1217* युवायैव शोरेणैव राक्षसं लघुनिक्रमान् ।

[D: 104^{ab} D: 104^{ab} शोरेणैव N: B: 104^{ab} लघुनिक्रमान्
(for लघुनिक्रमान्) V: 104^{ab} लघुनिक्रमान् (sub) N: लघुनिक्रमान्
(sic) N: D: लघुनिक्रमान् B: लघुनिक्रमान् D: लघुनिक्रमान्
(for लघुनिक्रमान्)]

—N: D: 104^{ab} further cont while D: 104^{ab} after
104^{ab}

1218* राक्षसं दृष्टं विमोदस्तुल्यं मधिपुत्रान्महाप्रभम् ।

प्रकृष्टायां दशशीरं महाप्रभम् ।

[(1 1) N: 104^{ab} up to महामा D: महामा (for महामा)
D: महामा (for महामा) —(1 2) N: D: महामा
D: महामा (D: महामा महामा (for महामा महामा) N: महामा
(for महामा) D: महामा महामा (for the post
half)]

105 D: om 105 (cf v 1 104) For 105^{ab}
Śi subst 1022^{ab} —^a) N: D: महामा V: D: महामा
महामा (for महामा महामा) —^a) N: D: 105^{ab} महामा
(by transp) —After 105^{ab} G: 105

1219* राक्षसं दृष्टं विमोदस्तुल्यं महाप्रभम् ।

प्रकृष्टायां दशशीरं महाप्रभम् ।

N: D: 105^{ab} महामा D: महामा D: महामा (for महामा)
समुद्रे N: V B D: महामा महामा महामा महामा (for महामा महामा)
B: 105^{ab} महामा V: B: महामा महामा B: महामा —After
105 N: V B D: 105^{ab} read 102^{ab} (including 1217^{ab})

तं तु मन्दोदरीपुत्रं कुमारं रणपण्डितम् ।

सहस्रं च समुत्क्रान्तं पादयोधं गृहीद्वान् ।

चर्मासिन् शतगुणं भ्रामयित्वा व्येषयम् ॥ १०६

तमध्वमागतं भर्षं नियम्य स दशजलः ।

तव इन्द्रजितं नाम द्वितीयं रात्रयः सुतम् ।

व्यादिदेशं सुमकुट्रो बलिन् युद्धदुर्धदम् ॥ १०७

तस्याप्यहं बलं सर्वं तं च राक्षसपुंगवम् ।

नटीजितं रणे कृत्वा परं हर्षिष्याममम् ॥ १०८

महता हि महानाहुः प्रत्ययेन महानतः ।

प्रापितो रात्रेणैव सह वीरैर्मदोत्तरैः ॥ १०९

ब्राह्मणाद्येव स तु मां प्रयाचातोरेमतः ।

रक्षामिरभिप्रेक्षन्ति तवो मां तत्र रात्रयाः ॥ ११०

G 5. 56 132
B. 5. 56 131
L. 5. 56 132

106 Ds om 106 (cf v1 104) Ns V B Ds
om 106 For subst in S1 cf v1 105 and 107
For 106-107, N1 D1:111 subst 1221* —*) Ds
हर्षं (for तं तु) G1:1 M मण्डोदरी Gs M1-वस (for
पुत्र) —*) D1:1 समुत्क्र (for समुत्क्रान्त) —*) T1
तमध्वमागतं (for तमध्वमागतं) G1:1 Cr चर्मा
सिन्धुसिन्धु बलान्धवर्णम् G1:1 —*) Ds [च]य व्येषय,
M1 विषेय च, Gs व्येषय (sic) (for व्येषयम्)

107 Ds om 107 (cf v1 104) —*) T1 कतमज
(for कतमज) —*) G1 तु (for स) —*) D1:1 चन्द्रजित
—*) D1:1 हत कुट्रो —*) M1 युद्धदुर्धद —For 107,
N1 V B Ds (reads after 108) + subst

1220* तवो राजा दशमोऽहं सुमिष्यति सुतम् ।
वैषयामाव शोभिर्गुहं सुमहामजम् ।

[[1] 1) Ds युज् and लो (for युज् and लो 1220*)
—Ds om 1 2 —(1 2) Vs om (hapl) from the
post half up to 109* B1 लु (for तु)]
while N1 Ds 1:111 subst for 106-107

1221* समहं सरो ह्य लोरोचनमजितम् ।
तवो द्वितीयं तव व्यभिर्दिव स रात्रयम् ।

[D1:1 आरिष (for आरिष) —(1 2) N1 alleg for
द्वितीयं तव]
whereas S1 subst for 105-107

1222* तवोऽहमजित मे पुत्रं द्वादिगोमर्धवर्णम् ।
रात्रयो रात्रेऽहोऽहं लोऽपि तव हतो भवम् ।
मयो द्विजामवेधो रात्रयप्राप्त्यपि विष्णुः ।
मदन्तिस्त्रुपानात्रो सुदार्थं सुदलोविह ।

108 Ds om 108 (cf v1 104) S1 om 108-
109 N1 V B Ds read 108* (acharya 1223*)
after 105 —*) N1 D1:1 T1 Gs M1 लय (for लय)
—*) Vs M1 लय B1 लय (sic) Ds 1:1 लय (for लय)
—After 108*, N1 V B Ds 1:111 while Ds subst
for 108*

1223* सुदमिषा रणे हतो दुरणेश मलोचनम् ।
[N1 Ds लो (for हतो) N1 B1:1 Ds [म]य N1 Ds
[म]य (for मय) (for मय) Ds लोचनं तव हित (for
the post half)]

—Vs om 108* (cf v1 107) —*) Ds च त (for
रणे) N1 V1 B Ds लुह्य लोचनम् V1 B1 Ds लुह्य),
D1:1 11 हर्षा (D1:1 हर्षा) लुह्यलुह्य —*) N1 B
D1:1 11 T1 Gs M1 लय —After 108, Ds
reads 1220*

109 S1 Ds om 109 (for Ds cf v1 104 and
for S1 108) Vs om 109* (cf v1 107) —*) N1
D1:1 M1 [च]य B1:1 [च]य Ds च (for हित) —*)
B1 D1:1 प्रत्ययेन (for प्रत्ययेन) N1 V1 B D1:1 11
महानतः —*) D1:1 वीरैर्मदो (for वीरैर्मदो) Ds [ह]र्ष,
G1:1 M [च]य (for [च]य) N1 V B D1:1 11
वैषयामाव बलु (D1:1 लो) (for [च]य) Vs सरो (for सह)
N1 मण्डो:1 (alleg) N1 V B 1:1 Ds बलोचनं D1:1
मण्डोचनं D1:1 लो (for मण्डोचनं) Ds बलु स
लुह्य —After 109 N1 V B D1:1 11 1220

1224* वयाह रोपमिषसत्तमैः यवसत्तमैः ।

[N1 Vs B1:1 लुह्य D1:1 11 लुह्य N1 लो (for
the prior half) B1 लुह्य B1 लुह्य D1:1 11
मण्डोचन (for मण्डोचन) B1 लो लुह्य (for the
post. half)]
whereas Ds 1:111.

1225* लयप्राप्त्यहं रणे सैव तवोऽहं समुत्क्रान्तम् ।

while D1:1 S 1:111

1226* सोऽपिषह वि मां युद्धा स्वर्तं वयमात्रम् ।

[D1:1 तु (for हित) D1:1 11 T1 Gs M1 लय (for
लय) Ds [म]य (for [म]य)]

110 Ds om 110 (cf v1 104) —*) D1:1 11
111 लुह्यलुह्य N1 Vs D1:1 11 लुह्य D1:1 लुह्य N1,
Gs लुह्य Gs लो लुह्य N1 लुह्य (for लुह्य मा)
G1:1 लुह्यलुह्य लुह्यलुह्य च G1:1 —*) Ds लुह्यलुह्य,
T1 Gs M1:1 लुह्यलुह्य Gs लुह्यलुह्य (for लुह्यलुह्य) Ds
T1:1 Gs M1:1 लुह्यलुह्य B1:1 लुह्यलुह्य (for लुह्यलुह्य) N1
Vs D1:1 11 लुह्यलुह्य लुह्यलुह्य Ds लुह्यलुह्य लुह्यलुह्य,
D1:1 लुह्यलुह्य लुह्यलुह्य G1:1 लुह्यलुह्य लुह्यलुह्य —For
120*, N1 B Ds subst

1227* महाहं मां च लयप्राप्त्यहं सुदुर्धदम् ।

G 5 56 125
L 5 56 125

ततो विभीषणो नाम तस्य आता यदायति ।
तेन राक्षसराजोऽप्यौ याचितो मम कारणाद् ॥ १२५
दूतवध्या न दद्या हि राजशत्रुषु राक्षस ।
दूतेन वेदितव्यं च यथायं हितमादिना ॥ १२६
सुमहत्परश्वेषोऽपि दूतस्यातुल्यकिंम ।
निरूपकस्य दृष्ट न क्वोऽस्ताह् शास्त्रतः ॥ १२७

125⁶ राक्षसविषातं ज्ञात्वा घातने मम निमित्तम् ।

[Na राक्षस उपविष्टः (c) De 1000 राक्षसेन (De 1000) 'लान्' (c) De 1000] ज्ञात्वा (for the proof hall) De 1000 राक्षसेन (for राक्षसे) Na De 1000 विषातः]

wh 10 Na V B De 1000

1257⁶ राममहत् परश्वेषं पावस्य दूतमिति यम् ।

[De परश्वेषः (for 'आप') Na Vs निमित्तं Bc निमित्तं (100) Bc निमित्तं (for निमित्तम्)]

wh 10 Na V B De 1000

1258⁶ मन्त्रमावर्तयित्वा रामेण हुरादना ।

125⁶ " (1) Na V B De 1000 वि (Bc 1000) विभीषणो नाम तदम् —" Na समहितं Ts मन्त्रमुक्तिं (for मन्त्रमिति) De घाता तस्य सुयामिक —" Na Vs Bc 1000 De 1000 राक्षसं Vs Ts Gc राक्षस्य Bc De 1000 Ts M. राक्षसः (Na 'रक्ष') Ts राक्षो वे (for राक्षोऽप्यौ) —" Na De 1000 याचितो (for याचिते) —After 1257 De 1000 S 1000

1259⁶ नैव राक्षसस्य दूतं सत्यमात्रेण विज्ञाय ।

राक्षसाश्च येषो हि मार्गे सत्यमात्रेण ।

[(1) 1) Na Na Gc 1000 as above (for 2) De राक्षस राक्षस —(1) 2) De राक्षस (for राक्ष) Gc [5] (for हि) De 1000 राक्ष (De 1000) Gc राक्षस्ये (for राक्षस्ये)]

126⁶ Bc om 126-127⁶ —" Na Vs De 1000 दूतं ज्ञात्वा Na V Bc De 1000 विज्ञाय (for दद्या हि) Bc दूतं ज्ञात्वा विज्ञाय —" De राक्षसस्य दूतं Gc दूतस्य Na Na De 1000 राक्षस (for राक्षस) Na V Bc 1000 De राक्षसि विज्ञाय (Na च सोऽपि विज्ञाय —V Bc 1000 om 126⁶ -127⁶ —" Gc हि (for न) Na Na De 1000 सत्यमात्रे हि (for वेदितव्यं च) —" Na Na De 1000 Gc Gc यथायं De 1000 Ts Gc M. यथायं (for यथायं) De 1000 यथा हि न यथायं (100)

127⁶ V B om 127⁶ (cf v 1 126) —" De च M. या (for हि) —" De Gc [च विज्ञाय (for [च] दूत) —" Na निरूपकस्य Bc पावस्य (for दृष्ट) —" Ts Gc transp न and दायो De 1000 Ts Gc हि M. [द] हि (for [च] हि) Na Na De 1000 राक्षसं या (De 1000)

विभीषणेनैवमुक्तो राक्षसः संदिदेश तान् ।

राक्षसानेव देवाव लभ्यन्तं दक्षतामिति ॥ १२८

ततस्तस्य वचः श्रुत्वा मम पुच्छं समन्ततः ।

वेष्टितं कृष्णमल्वैश्च पटैः वापांसिस्तथा ॥ १२९

राक्षसाः सिद्धसंन्यास्ततस्ते चण्डविक्रमाः ।

तदादीप्यन्त मे पुच्छं हनन्तः काष्ठमुष्टिभिः ॥ १३०

यापि (for न क्वोऽप्यौ) Na V Bc 1000 दाय व विज्ञाय (Vs 'तय') Bc आतर्कं च विज्ञाय

128⁶ " M. 1000 (for तान्) Na Na De 1000 राक्षसो राक्षसेन (De 1000 'सत्यं') —" De 1000 M. [च] (for [च] दूत) Na Na De 1000 राक्षसस्य (De 1000) De 1000 यादिदेशस्य Gc यथायं (for यथायं) Ts Na राक्षसा दूतमात्रं —" Na Na De 1000 लभ्यन्ते —" Na V B De 1000 sub

129⁶ ततः स राक्षसः दूतो रामसाक्षात् ददात ।

यथायं दूतं साक्षात् दीपमादीप्यन्त मिति ।

[(1) 1) Na De 1000 (for स) Bc 1000 (for 'स')]

129⁶ " Gc damaged for ददात व M. देवस्य वच श्रुत्वा —" Na Na De 1000 दे De 1000 स दूतो De 1000 ये (for सत्यमुक्तिं) —" Na De 1000 देवमात्रस्य (De 1000 'देवस्य') Na Vs De 1000 देवमात्रस्य (De 1000) Vs Bc 1000 De 1000 (Vs De 1000 विज्ञायस्य (De 1000) De 1000 'देवस्य' De 1000 'देवस्य') De 1000 देवस्य (De 1000) De 1000 'देवस्य' —" Na V Bc 1000 De 1000 Ts 1000 Ts 1000 वचो (for दे) Vs Bc 1000 De 1000 Ts Gc M. यथायं हि (for यथायं) Vs De 1000 (for यथायं) Ts Gc M. यथायं यथायं (Gc 'यथायं') दे

130⁶ Na V B De 1000 130⁶ —" Na Na De 1000 वद (for विद) Ts सत्यमात्रं Gc 1000 text (for सत्यमात्रं) —After 130⁶ Na Na De 1000 1000

131⁶ दूतस्य विज्ञायस्योऽपि राक्षसस्य विज्ञाय ।

दूता विज्ञायस्योऽपि राक्षसस्य विज्ञाय ।

[(1) 1) De 1000 विज्ञाय (for विज्ञायस्य) —(1) De 1000 विज्ञायस्य]

—" De Ts Gc Gc 1000 ददात M. ददात —" De Ts Gc M. Gc विज्ञाय Gc M. ददात Gc 1000 text (for ददात) Gc 1000 ददात मे ददात (Gc 1000) न ददात विज्ञायस्य विज्ञाय । Gc ददात, ना ददात । यथायं हि (for यथायं) —After 130⁶ Na Na V B De 1000 sub

एतदाख्याय तत्परं हत्वात्मालाभः ।
भूयः संप्रपचमम इचनं उत्तुमुत्तरम् ॥ १
सफ़्ते रायभेदोऽयः सुग्रीरस्य च मंत्रमः ।
शीलमायाय सीताया मम च पुत्रं यद्वत् ॥ २
आर्यायाः नदधं शीलं सीतायाः पुत्रार्पणः ।

वपमा धारयन्नोमन्कुद्रा ना न्दिहृदये ॥ ३
 सर्मयादिप्रद्वोभ्यां रायणो रायमाविषः ।
 यस्य ता स्थितो गात्रं वपमा न भिनाशितम् ॥ ४
 न तदधिगच्छा कुयन्तिमृष्टा पाणिना मती ।
 जनस्त्वान्ता कुर्यात्कोषमर्यात्ता ॥ ५

G	5	57	5
B	5	57	5
L	5	57	5

समावाहुः (S₁ V₁ D₁ "समो" (समावाहः) D₂ "समिह") — S₁ D₁ repeat 140nd (preceded by 127-128th) after 125; —nd) D₁ T₁ वः वः T₁ G₁ नः (for नः) B₁ वः तु (by type) (for वः) S₁ R₁ D₁ + 11 (S₁ D₁ second time) विविह, T₁ G₁ नः (for नः) S₁ V₁ B₁ D₁ + 11 (S₁ D₁ first time) : दृष्टमन्तः (D₁ "दृष्टमन्तः") D₁ नः दृष्टमन्तः दृष्टमन्तः नः —nd) S₁ A₁ D₁ + 11 (S₁ D₁ second time) तावु B₁ सर्वः नः (by transp.) (for सर्वः) T₁ G₁ कर्तृव्यः C₁ अविमन्तः सर्वमन्तः पञ्चमन्तः (D₁ "पञ्चमन्तः") — After 140th S₁ D₁ 125

१२ ३* सगङ्गाया वचं क्षुत्वा हृषीकेशगुणमिन्द्र ।
 पुनश्च निराशं मन्वानां मनुजैः पञ्चाननैः ।
 निष्कन्धैः पुनस्तपः कृत्वा दद्यात् तपःपरीक्षम् ।
 सर्वमप्यग्रे उग्रो दधौ तपसां तस्मिन्नुप ।
 सवित्रं सगङ्गायाश्च हृदयं सर्वज्ञं तमिषम् । [३]
 दानशौचतपस्यैर्कोऽपि वेदेन हविर्भुज्यते ।
 शत्रावश्च विविधैश्च मन्त्रैश्च शत्रुघ्नोत्तमः ।

—Then Śi. Dī. repeat 1254th and 1,0th

Colophon —Sarga name ६३ D₁ २ ५ ४ ३ हनुमन्-कवि
निवन्द (S₁ D₁ १ ५), ५१ हनुमन्निबन्धन, ५० V₁ B
D₁ हनुमत्प्रणय ५१ हनुमद्भुक्त D₁ हनुमत्सर्वस्वनिवेदन
—Sarga no (figures words or both) ५१ B₁ D₁ २
४ ३ १; em S₁ V₁ ३ ७ D₁ २ T G M₁ २ ३ ५ V₁
४ ७ B₁ ६ ५ D₁ १ २ M₁ २ ७ —After colophon G H
conclude with श्रीरामाय नम्

57

1. *) $\hat{S}_1 \sim V B D_1$ + 70 11 वाक्य (for वाक्य) D_2
 वृत्तावागवर्गः — *) D_3 + 70 11 वाक्य — *) D_4 + 70 11
 वाक्य (by transp) $\hat{S}_1 \sim V B D_1$ + 70 11 वाक्य
 (for वाक्य)

2 ४) Ś: N: D: 141073 सकासं B: सक्कस (for
“सकस”) —” Ś: दीक्षम् (for दीक्षम्) D: भक्षम् (for
भक्षम्) M: नक्षम् —” Y: B: (अ)वि (for अ) B:
[श] (for श) D: प्रक्षम् D: लक्षम् D: प्रक्षम् (for

मृद्वन्) V० प्रणि। Is युव (for मृद्वन्) D० : मृद्वन् प्रणि।
 (५८) D० : T० : G० : V० : C० : ग० : प्रणि। मृद्वन् प्रणि।
 Q प्रोक्तिय मृद्वन् (for मृद्वन् मृद्वन्) Si मृद्वन् मृद्वन् मृद्वन्
 D० : मृद्वन् * मृद्वन् प्रणि। (like) D० : मृद्वन् मृद्वन् मृद्वन्

3 Esom 3 De Ts G M om १st —^d) Vt
Riss Dm वाच (for स*) Ri इमे —ⁱ) Dis
हर्षात्ता (gc) —^r) Ss वाचयेद् Ds वाचव् Dts
वाचयेद् (consp.) Gs वाचयेद् (for वाचव्) —^d)
Ss Ts Vs Dss Ds ts om तुदात्त १: तुदात्त Ts
तुप्ति Ds तुदोमै Tss G M तुदोस Q as in text
(for रुदासा)

4 *) डः [वा]हः Gt तु Gngt an in text (for [वा,हः]) Si डः V B Di १०००० प्रमाणे १ Di Dr
T: वृद्धो Gngt an in text (for वृद्धो) —^१)
Dr → उपसेध Tr: Gngt सोऽन्वाह (for उपवाधिर)
—^२) B: गन्वाह Tr: Gt यः Gngt चतः Ckt an in
text (for चतः) Si Di स (for हा) Di वद न
चतुः हा Si Si V B: ३ Di १०००० मातृ Di: साहा
(for साहा) —^३) Si Si V B Di १००० मातृ न (उ ३
मातृ Di सीती न) मातृया घन (१ Di तुल) Di सरे न
सदृश कृत

५ अ) \hat{S}_x व B Ds तथा (for ad) —Bz dss
(hapl) S^{10} — a^6) \hat{S}_x h V Bt-a D सुहा (for [जा]
तथा) — a^6) Bz हसोय, Ds s सोयव (for य सोय)

☞ After 5 Ds read $5\ 5\ 3\ 1^e - 13^d$ (including 1266^e) repeating $5\ 5\ 3 - 4$ after at 16 of that Sanga and Ds alone repeating 13^{ab} in its proper place —Ds Gs read 6 and 8de for the first time after 5 repeating both in their proper place After the first occurrence of 8de Ds reads $3\ 5\ 1^e - 13^d$ (including 1266^e) repeating $1^e - 2$ and 13^{ab} (with 1 only of 1266^e) in their proper place —Ts Gs read $5\ 5\ 3\ 1^e - 13^d$ (including 1266^e) for the first time after 5 repeating them a long while 1 only of 1266^e in their proper place —After the first occurrence of 8de Gs reads $3\ 5\ 1^e - 13^d$

ततः संभाषिता चैव सर्वमर्थं च दर्शिता ।

रामसुग्रीवसख्यं च भुङ्क्ता प्रीतिमुपपन्ना ॥ १४

नियतः समुदात्ततो मन्त्रिर्भवेति चोक्तम् ॥ १५

यच्च हन्ति दशग्रीवं य महात्मा दशाननः ।

निमिच्छमानं रायस्तु तथे तस्मै शिविष्यति ॥ १६

एवमास्ते महाभामा सीता शोत्रमराण्यका ।

यदनं प्रतिहर्तव्यं तत्पर्यमुपपादयताम् ॥ १७

G 5 57 15
B 5 59 38
L 5 57 17

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे मत्स्यब्राह्मणः सर्गः ॥ ५७ ॥

14 *) Ds ॥ (for १५) Ds Ms समभाषिता (for
"विद्या) Ds सीता (for चैव) Ss V B Ds कृत(Bs ५
"७) स(Vs ६) न्ययनं चैव(Vs ५) वादि —^१) Ss N V
Bs ५ Ds ५.५.१०.११ उपपन्नं, Ms परमे (for सर्वम्) Bs
सातमर्षे (५८) (for सर्वमर्षे) Bs Ds च दर्शित, Dr
T: ८ महाभामा Cmg ॥ in text (for च दर्शित) Gs
सर्पाणि शिवि इतिहा —^२) N- V B Ds भुङ्क्ता प्रीतिमुपा
(Ds ५५) मपन्न

15 **) Ds विषयं (for "७") T: Gs निष्ठा समुदा
त्ता (for *) Ds शिवते सा सदापादा सर्वमन्त्रिपरायणा
—For 15 Ss N V B Ds ५.५.१०.११: subst

1257* निष्ठा समुदात्ता सर्वमन्त्रि चोक्तम् ।

या पारवति लोकानु महाभवेतिधीयतः ।

{ (1 1) Ss निष्ठा (for "५") —(1 2) Ss Ds स
(sic) निवे (for ५) Ss Ds सर्पाणि मन्त्रि, Ms Ds ५.५.१०.११,
Ss Ds सा सातमर्षे, Vs ॥ तारुणि Ms स महाभा, Bs
सातमर्षे, Ds ५.५.१०.११ सन्नि लेनि (for महालेनि) }

Ms *) Ds सद्य इत्याद् T: Gs शक्ति, Cmg t as in
text (for सद्य दर्शित) —^१) T: Gs ५.५.१०.११ दशानन, Ms
दशानन, Cmg t as in text (for दशानन) Ds सद्य
परिरुद्धि, Ms स्वसाहाय्येन मैत्रिणी —For 16th, Ss N
V B Ds ५.५.१०.११ subst while Ds ५.५.१०.११ after 16th

1258* सर्वसा सीतया दम्पत्यपया स निष्ठाया ।

{ Ds camp सीतया and सया Ss Ds ५
(for ५) }

—^२) Ss Ss Ds ५.५.१० मुक्ते (for सात) —^३) Bs सन्नि
(for सन्नि) Bs सद्य (for सद्य) —After 16 Dr T: ५
G Ms ५.१०

1259* सा महालेन दम्पती वदियोपाय वदितः ।
वदियोपायवदितः वदियेन वदितः ।

{ (1 1) Gs सद्य स, N(ed) लेन (for "सीत") Gs ५
वदियोपाय (for "सात") Dr ५ वदित, Gs वदित }

17 *) T: सीता सुरमुलेपया —^१) Ss B Ds ५.५.११
वदियोपाय, Ds वदियोपाय, T: Gs Ms प्रति (T: परि) वदिये
—^२) Ss Ds ५.५.११ वदियोपाय, N V B Ds सविपीतया,
Dr ५ वदियोपाय, T: ५ G Ms ५.५.११ वदिये (T: ५ Gs प्रति)-
वदित (for वदियोपाय) —^३) Gs वदियोपाय सातमर्षेन
वदिये ५, Gs ५.५.११ वदियोपाय वदिये वदिये ५

Colophon Ss Ds ५.५.१० to om (cont the Sarga)
—Sarga name Ns Bs वदिये (for "सीत") महालेन सीतया
Ns V Bs ५.५.१० सीतयावदित —Sarga ५.१० [Sarga ५
words or both] Ss Ds om Ns Vs Ds ५.५.१० G
Ms ५.५.१० Vs ५.५.१० Bs ५.५.१० Ms ५.५.१० —After
colophon, Ms ५.५.१० conclude with श्रीरामायण म

G 5 58 :
B 5 60 :
T 5 57 18

तस्य तद्वचने श्रुत्वा वासिष्ठनुरमापत् ।
जाम्बवन्मुखासन्निभस्तुत्याथ महाकथाम् ॥ १
असिन्नेरगेते कार्ये भगवां च निवेदिते ।
न्याय्यं स सह वैदेहा द्रुपुं तौ पार्ष्णिपत्यजौ ॥ २
अहमेकोऽपि पयोधः सरास्यतमनां पुरीम् ।

58

Si D₁ 10-12 Ta cont the previous Sarga Cv does not comment on Sarga 58 It seems from the citation in Sarga 57 that the sequence in Cv of st 1st-13th is as in T₁ etc. C₂ comments on st. 22 only

1 ² D₁ वासिष्ठोऽसिन्नेरगेतम् —D₁ 10 read 1st-13th (including 1266*) after 5 57 5, repeating 3-4 after 16 and D₁ alone repeating 13th in its proper place D₂ reads 1st-13th (including 1266*) after the first occurrence of 5 57 8th (repeating 1st-2 and 13th [with 1 x only of 1266*] in their proper place) T₁ G₁ read 1st-13th (including 1266* for the first time after 5 57 5 (repeating them [along with 1 x only of 1266*] in their proper place) G₁ reads 1st-13th (including 1266*) after the first occurrence of 5 57 8th (repeating 13th [followed by 1267*] in its proper place) So also in Cr in g t (Ct alone repeating them in their proper place) M₁ 10 read 1st-13th (including 1266*) for the first time after 5 57 5. M₁ repeating 1st and 13th (followed by 1267*) in their proper place and M₁ repeating 3-12 (followed by 1265* and 1261*) after 16 M₁ reads 1st-16 (followed by 1 2-7 of 1266*) after 5 57 5 —" S₁ D₁ 10 पौरुषम् M₁ (second time) वृद्धम् (for सर्वाङ्गम्) —" S₁ D₁ 10 जलुमापत्, D₁ उपामय (for जलुमापत्) S₁ D₁ 10 G₁ (first time) महाकथम्, G₁ M₁ G₁ महाकथम्. M₁ V B D₁ वृद्धम् च वामम् —After 1, G₁ reads 7

2 For sequence in D₁ 10-12 T₁ G M, cf v l 1 —" T₁ C₁ असिन्नेरगेतम्, Cr m t असिन्नेरगेतम् (as in text) S₁ B₁ 10 D₁ 10 [ए]व (for [ए]व) S₁ D₁ महा, S₁ D₁ 10 विषे (for मले) —" D₁ निमित्तेनिते D₁ मवता चामिनिते —" D₁ जायै (ac) (for न्याय्य) S₁ D₁ 10 च, D₁ 10 D₁ 10, T₁ G₁ (all both times) हि, Cr m 10 in text (for इत्) —" T₁ द्रुपुं, Cr m 10 as in text (for द्रुपुं) S₁ S₁ D₁ 10 वृद्धम्, D₁ 10

तां लङ्कां सरसा हतुं रायणं च महाबलम् ॥ ३
किं पुनः सहितो वीरिबलमद्भिः कृतात्मभिः ।
कृतात्मैः श्रुगैः शक्तैर्मरुद्भिर्विनपैषिभिः ॥ ४
अदं तु रामश्च युद्धे सत्तैव्यं सपुरःमात् ।
सपुत्रं निधमिष्यामि सहोदरायुतं युधि ॥ ५

गरवः (for ली वारिय) —For 2nd, S₁ V B D₁ स्वोदं

1266* को मलेऽस्मान् वैदेहीं सरयोरुपरिवाहर ।

[V₁ वे (for से) B₁ 10 (m also) (2) मले से (for नवे) B₁ मानवात्तु वैदेही (for the prior half) B₁ 10 वा पार्ष्णिपत्यजौ, S₁ 10 (m also) वा पार्ष्णिपत्यजौ (for the post. half).]

3 For sequence in D₁ 10-12 T₁ G M, cf v l 1 V₁ om 3-4 —" G₁ वृद्धम् (by transp) S₁ 10 B₁ 10 D₁ 10 G₁ (first time) हि, D₁ 10 (for 3rd) —" S₁ B₁ D₁ 10 महाका (by transp) T₁ G₁ (all both times) transp महा and हतुं S₁ D₁ महा वारियत्तु हतुं —" S₁ D₁ 10 मलेऽस्मान्, S₁ D₁ मलेऽस्मान्, S₁ V B D₁ निवाहर, D₁ 10 (both first time) सरयोरुपरि (for महाबलम्)

4 For sequence in D₁ 10-12 T₁ G M, cf v l 1 V₁ om 4th (cf v l 3) —" S₁ 10 D₁ वृद्धम् (B₁ वृद्धम्) सर्वम् (for सहितो वीरिबलम्) —" B₁ (m also as in text) निवाहर, D₁ G₁ (first time) महा कथम् (for कृतात्मभिः) —" G₁ कृतात्मैः S₁ S₁ D₁ महा कथम्, S₁ V B₁ 10 D₁ 10 वृद्धम्, B₁ कथम् (for कथम्) D₁ 10 वृद्धम् वृद्धम् सर्वम् —" S₁ S₁ V D₁ 10 विषे (D₁ 10 विषे) (D₁ 10 विषे) S₁ 10 विषे वृद्धम्, B₁ विषे वृद्धम्, D₁ 10 विषे वृद्धम् —After 4, D₁ 10 (all after second occurrence) T₁ Ct m, V₁ cont after 1267*

1268* वासुकोऽसिन्नेरगेतम् महाकथम् ।

[T₁ विषम् (for वृद्धम्)]

5 For sequence in D₁ 10-12 T₁ G M, cf v l 1 —" S₁ D₁ 10 वृद्धम् (for हतुं) S₁ S₁ D₁ 10 सर्वम् V₁ मले (for युद्धे) —" D₁ महाबलम् (for महाबलम्) M₁ (first time) सपुत्रम् (for सपुत्रम्) —" B₁ वृद्धम् (for सपुत्रम्) S₁ V B D₁ निधमिष्यामि D₁ सपुत्रम् निधमिष्यामि, D₁ 10 M₁ (both times) सपुत्रम् वृद्धम् (D₁ वृद्धम्) —" T₁ G₁ (all both times) मितुं, G₁ (both times) हतुं (for युधि) S₁ S₁ V B D₁ 10 सपुत्रम् सपुत्रम् वृद्धम् युधि, S₁ सपुत्रम् वृद्धम् वृद्धम्, D₁ सपुत्रम् सपुत्रम्

शालमन्त्रं च रीद्रं च राक्षस्यं राक्षसं तथा ।
यदि शक्यतोऽप्यपि दुर्निरीक्ष्याणि मण्डपे ।
वाग्यं रिषमिष्यामि निहनिष्यामि राक्षसान् ॥ ६
भरतामभ्यनुव्रातो रिक्तो मे स्याद्वि तत् ॥ ७
मयातुला मिश्रा हि शैलवृष्टिनिन्दता ।
देवानपि रणे हन्यात्किं पुनन्माशिशाचरान् ॥ ८

मागरोऽप्यतिपाटेल मन्दः प्रक्षेपेति ।
न वाग्यन्तं गपरे रम्भवेदिराहिनी ॥ ९
सर्वराक्षससंगानां राक्षसा ये च पूर्वाः ।
अरमेरो विनाशाय बौरो राक्षसुतः अपि ॥ १०
भक्तस्योत्तेजेन नीलस्य च महत्तमनः ।
मन्दरोऽप्यवशीषेत् किं पुनर्बुधि राक्षसाः ॥ ११

G 5. 58. 11
H 5. 58. 15
L 5. 57. 28

6 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
—^a) D1: T2 (second time) प्रक्रम्य Dr 9 अक्ष
(for पक्ष) D1: वाच्य (for रीद्रं च) R V B2: 8
D: मातृपक्ष तथा रीद्रं, B2 प्रक्रम्य च तथा देव्य —S1 om
6^a—8^a—^a) D1: रीद्रं दे (for वाच्य) R B
इत्य, V1 D1: T2 वा (V1 राक्षस्य) (for वाच्य) V2
G1 (first time) वरा D1 च वत् (for वरा) —After
6^a, D1: 108

1262^a वाच्य देव्य च रीद्रं च राक्षसं तथा ।
—^a) R V D1 मति (for उवाचि) B2: वाचि (B2
वत्) वाच्यि मति B2 वाचि वाच्यि वाच्यि D1 T2 G
(all, except D1 both times) वत् (D1 वाचि) उवाचि
वाचि —^a) R V B2: D1: 11 मति वाच्यि B2 D1
दुर्नि (B1 वाचि वाच्यि (for दुर्निरीक्ष्याणि) —^a) G1
(first time) तथा C1: as in text (for वाचि) D1
वाच्यि वाच्यि (acc) (for रिषमिष्यामि) L2: 11 मिश्रापि
च D1 मिश्रापि च (corrupt) (for मिश्रापि) V1
V2 D1: G1 C1 transp रिषमिष्यामि and मिश्रापि
R V D1 राक्षसि (acc) V1 M1 राक्षस (for राक्षसान्)
B1: इतिपि च राक्षस (for ^a)

7 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
S1 om 7 (cf v1 6) R1 illeg for 7 Dr 9 M1
repeat 7 (var) after 8 D1 transp 7 and 8 G1
reads 7 after 8 —^a) D1: 11 मति (for मति)
R B1 M1 M1 (both times) मतिपक्ष V B1
मतिपक्ष Dr 9 (both second time) C1: मतिपक्षे
T2 G1 M1 (all second time) मतिपक्षे, G1: 11
मतिपक्षे (as in text) B1 D1: मतिपक्षे
—^a) D1: (Dr 9 second time) T2 G1 M1 (both
times) C1: M1 T2 (both times) G1 (as in text)
C1: as in text (for मति) R V
B1: D1 मति मति रिक्त B1 D1: 11 मतिपक्ष च
(D1: 11 रिक्त) D1 मतिपक्ष रिक्त

8 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
S1 om 8^a (cf v1 6) B1 om 8-9 D1 transp 7
and 8 —^a) M1 G1 M1 (both times) मति (for मति)
R1: 11 D1: 11 च (for हि) R V B1: D1: 11
च (for हि) D1 मतिपक्षि च —^a) D1:

अनरा (for विजरा) —After 8 Dr 9 M1 repeat 7
(var)

9 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
B1 om 9 (cf v1 8) —^a) M1 मतिपक्ष S1 R V
B1: D1: 11 मतिपक्ष मतिपक्षे देवा G1
मतिपक्ष मतिपक्षि मतिपक्षे देवा मतिपक्ष: so also G1
—^a) S1 R1 D1: 11 मति (for मति) R V B1: 11
D1 मतिपक्षि (R1 D1: 11 मति) मति (V1 मतिपक्ष): D1 मति
मतिपक्ष च —^a) S1 B1 D1: 11 मतिपक्ष मतिपक्षि by R1: 11 D1
मतिपक्षे (for मतिपक्षे) —^a) B1: 11 मति (for मति) S1 R1
B1 D1: 11 मतिपक्षि (Dr 9 मति) मतिपक्ष R1 V
M1 मति (V1 मतिपक्षि मतिपक्षि) D1: मतिपक्षि मतिपक्ष

10 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
—^a) B1: 11 मति S1 R1 D1: 11 मतिपक्ष R1 V B1: 11
D1 मतिपक्ष B1 मतिपक्ष D1: 11 मतिपक्ष —^a) R1 D1
मतिपक्ष B1 D1: 11 T2 G1 (T1 G1 second time) C1: 11
मतिपक्ष, T1 (first time) and M1 also as in text)
M1 (both times) मतिपक्ष G1 (first time) मतिपक्ष
C1: 11 मतिपक्ष (as in text) S1 R1 D1: 11 मतिपक्ष
मतिपक्ष D1: 11 मतिपक्ष मतिपक्षि D1: 11 मतिपक्ष
—After 10^a D1 G1: 11 after second occurrence) 108

1263^a मतिपक्षि मतिपक्षे मतिपक्षि मतिपक्ष ।
—^a) S1 D1: 11 मतिपक्ष S1 [11] मतिपक्षे, D1: 11
G1 (both second time) C1 [11] मतिपक्ष, D1: 11 मतिपक्ष
मतिपक्षे (for मतिपक्षे) —^a) R1 D1: 11 मतिपक्षि D1: 11
मतिपक्ष, D1: 11 T2 (T1: first time) G1 (first
time) M1 (M1 first time) मतिपक्षि (for मतिपक्षि)
S1 (with M1: 11) D1: 11 मतिपक्ष (D1: 11 मतिपक्षि) मतिपक्षि
मतिपक्षि C1: 11 मतिपक्षि मतिपक्षि मतिपक्षि —For 10^a, R1 V
B1 D1: 11

1264^a मतिपक्षे मतिपक्षि मतिपक्षि मतिपक्षि ।
[B1: 11 मतिपक्ष D1: 11 मतिपक्ष (for मतिपक्ष) B1: 11 (for मति)
V1: 11 illeg for मतिपक्षि B1: 11 मतिपक्षि (for मतिपक्ष)]

11 For sequence in Dr 7 T2 G M cf v1 1
B1 om 11^a —^a) R1 मतिपक्ष D1: 11 मतिपक्ष (for
मतिपक्ष) —^a) S1 मतिपक्ष S1 मतिपक्ष, R1 V B1: 11
D1: 11 T2 (second time) मतिपक्ष (for मतिपक्ष)

अयुक्तं तु विना देशं दृष्टद्विः प्रवेगमाः ।
 समीपं गन्तुमस्मीं राधस्य महान्मयः ॥ १७
 दृष्टा देवी न चानीता इति तत्र निवेदनम् ।
 अयुक्तमिव पदयोमि भरादिः स्वातन्त्र्यमः ॥ १८
 न हि यः पुरमे स्थितापि स्थितस्तद्धमे ।

तुल्यः नामदेवेषु लोकेषु हरिमयमाः ॥ १९
 तेभ्यः हतमेषु गन्तव्येषु हन्यता ।
 हिमन्यदत्र रत्नं गृहीन्वा याम् ज्ञानमैष ॥ २०
 तमेवं कृतमस्तं जाम्बवन्तस्मिन्मयः ।
 उवाच परमेश्वरीता नाममर्थदर्थमिह ॥ २१

C 5 50 2
 R 5 60 14
 L 5 55 1

17 De om 17. T 2 Ga om 17^{ab} —^{ab} S 2
 Di 2.4.10.11 T 2 Di. Cr 25.10 text (for 25) De T 2
 Ga 11.1.2 Ga 11.1.2 (for 11.1.2) (for 11.1.2) S 2
 Di 2.4.10.11 गीतमिह (De 11.1.2) (for 11.1.2) De 11.1.2
 गीतमिह (for 11.1.2) S 2 V 2.4.10.11 गीतमिह (for 11.1.2)
 गीतमिह (for 11.1.2) S 2 Ga 11.1.2 गीतमिह (for 11.1.2)
 17^{ab} —^{ab} S 2 Di 2.4.10.11 गीतमिह (S 2 Di 2.4.10.11)
 गीतमिह (S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 गीतमिह (S 2 V 2.4.10.11)

18 *) S 2 S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 (for 11.1.2)
 De 11.1.2 (for 11.1.2) B 2.4.10.11 De 11.1.2 (for 11.1.2)
 B 2.4.10.11 —Note hasan between 11.1.2 and 11.1.2 S 2
 De 11.1.2 [11.1.2 (S 2 V 2.4.10.11) De 11.1.2 (for 11.1.2)
 De 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 De 11.1.2 Ga 11.1.2 गीतमिह
 S 2 De 11.1.2 गीतमिह (S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 गीतमिह
 (as in text) —^{ab} De 11.1.2 Ga 11.1.2 De 11.1.2
 (for 11.1.2) De 11.1.2 Ga 11.1.2 De 11.1.2 (for 11.1.2)
 S 2 S 2 De 11.1.2 गीतमिह and गीतमिह (for 11.1.2)
 and गीतमिह (S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 गीतमिह (S 2 V 2.4.10.11)
 (De 11.1.2 गीतमिह गीतमिह गीतमिह —After 18 S 2 V 2.4.10.11
 De 11.1.2 De 11.1.2

1259* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 [De 11.1.2 (for 11.1.2) De 11.1.2 (for 11.1.2)]

19 *) S 2 Di 2.4.10.11 V 2.4.10.11 (De 11.1.2) De 11.1.2
 Ga 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 गीतमिह
 गीतमिह —^{ab} S 2 S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 Ga 11.1.2
 (for 11.1.2) —^{ab} V 2.4.10.11 De 11.1.2 (for 11.1.2)
 —After 19 S 2 S 2 Di 2.4.10.11 1259* S 2 V 2.4.10.11
 subst for 20

1270* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।

[(1 2) B 2.4.10.11 गीतमिह (by transp) Di 11.1.2
 (for 11.1.2) S 2 Di 11.1.2 गीतमिह गीतमिह (for 11.1.2)
 Di 11.1.2 (for 11.1.2) —(1 2) S 2 V 2.4.10.11 गीतमिह
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह]
 —Thereafter, S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 1272*

20 For 20, S 2 V 2.4.10.11 De 11.1.2 1270* —
 De 11.1.2 Ga 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 S 2 Di 2.4.10.11 गीतमिह
 De 11.1.2 गीतमिह Ga 11.1.2 गीतमिह (for 11.1.2) —
 T 2 Ga 11.1.2 (for 11.1.2) —For 20*, S 2 S 2 Di 2.4.10.11 subst .

1271* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 [De 11.1.2 (for 11.1.2) De 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 De 11.1.2
 गीतमिह S 2 Ga 11.1.2 गीतमिह]

—Thereafter all the above MSS cont while S 2 V 2.4.10.11
 B 2.4.10.11 De 11.1.2 after 1270* De 11.1.2 only 1)
 Ct 11.1.2 after 20

1272* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।

[(1 2) S 2 S 2 Di 11.1.2 गीतमिह S 2 S 2 Di 11.1.2
 B 2.4.10.11 गीतमिह S 2 S 2 Di 11.1.2 गीतमिह S 2 S 2 Di 11.1.2
 De 11.1.2 (for 11.1.2) —(1 2) S 2 S 2 Di 11.1.2
 De 11.1.2 S 2 S 2 Di 11.1.2 De 11.1.2 (for 11.1.2)
 V 2.4.10.11 S 2 S 2 Di 11.1.2 गीतमिह S 2 S 2 Di 11.1.2
 S 2 B 2.4.10.11 गीतमिह —V 2.4.10.11 S 2 S 2 Di 11.1.2
 —(1 3) De 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 S 2 Di 11.1.2 (for 11.1.2)
 S 2 De 11.1.2 —(1 4) S 2 S 2 Di 11.1.2 गीतमिह गीतमिह
 (for the post half)]

21 *) De 11.1.2 1272* —^{ab} Ga 11.1.2 (for 11.1.2)
 T 2 Ga 11.1.2 (for 11.1.2) —For 21 S 2 S 2
 V 2.4.10.11 after 1272* coming to om 1 B 2.4.10.11
 10.11 subst and read after colophon Di 11.1.2
 for 21* and read after 22 T 2 subst for 21*

1273* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 [De 11.1.2 (for 11.1.2) De 11.1.2 (for 11.1.2) S 2 De 11.1.2
 गीतमिह]

—Thereafter all the above MSS (except T 2)
 cont De 11.1.2 Ct 11.1.2 after 21

1274* गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।
 गीतमिह गीतमिह गीतमिह गीतमिह ।

G. 5 58. 0
B. 5 60. 20
L. 5 58. 0

न तान्देष्टा मतिरिधमा नो
यथा भवान्यस्यति राजपुत्र ।

यथा तु राक्षस्य मतिरिनिदिष्टा
तथा भवान्यस्यति कार्यसिद्धिम् ॥ २२

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे अष्टपञ्चाशः सर्गः ॥ ५८ ॥

रामायणप्रसंगे सर्वे वचनानि सप्तमः ॥ ५८ ॥
सुग्रीवश्च महासेना कार्यसिद्धयर्थं निवेदये ।

[(1. 1) V B. 2. 6 D. 2. 11 नमोऽहो, D. नमो यथा,
D. नमोऽहो (for "नमो") N. D. 2. 11 नमो (for नमो), B. 2. 6
नमोऽहो (for "नमो"). —(1. 2) N. V B. 2. 6 D. निवेदये (B. 2. 6
D. "नु) निवेदये (B. 2. 6), B. निवेदये निवेदये (sic)
(for the prior half). —(1. 3) S. D. 2. 6 नमोऽहो N. D. 2. 6
नमो, N. V B. 2. 6 D. नमोऽहो (for नमो). N. V B. 2. 6
[नमो], D. 2. 6 (for नमो). S. B. D. 2. 6 नमोऽहो (B. 2. 6 नमो)
च यथा (for the post. half). —(1. 4) N. V B. 2. 6
D. 2. 6 T. 2. 6 निवेदये (T. 2. 6 निवेदये) N. D. 2. 6 निवेदये
(for the prior half). D. 2. 6 निवेदये (for नमो).
S. D. 2. 6 नमो, N. D. 2. 6 नमो, V. 2. 6 नमो, B. 2. 6 नमो,
D. 2. 6 नमो (for नमो). —(1. 5) V. 2. 6 नमोऽहो
(byan.). S. N. V B. 2. 6 D. 2. 6 नमो (for नमो).
—(1. 6) D. 2. 6 (also) नमो (for नमो). N. 2. 6 (with
hastus) नमोऽहो (for निवेदये). —(1. 7) B. 2. 6 निवेदये,
D. 2. 6 निवेदये —(1. 8) D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये).
S. D. 2. 6 निवेदये, N. 2. 6 निवेदये (for निवेदये). N. V
B. 2. 6 D. 2. 6 निवेदये (B. 2. 6 निवेदये) N. D. 2. 6 निवेदये
(for the prior half). N. V B. 2. 6 D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये). —(1. 9) B. 2. 6
(for निवेदये). S. D. 2. 6 निवेदये, V. 2. 6 निवेदये, D. 2. 6 निवेदये (for

च). D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये). N. V B. 2. 6 D. निवेदये
(for निवेदये). —(1. 10) N. D. 2. 6 T. 2. 6 निवेदये (for
नमोऽहो). N. V B. 2. 6 D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये) —(1. 11)
N. V B. 2. 6 D. निवेदये (for निवेदये). D. निवेदये (for
निवेदये). N. V B. 2. 6 D. निवेदये (for निवेदये) (for the
post. half).]

22 S. N. V B. 2. 6 D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये)
D. 2. 6 निवेदये (for निवेदये) up to निवेदये 2. 6. T. 2. 6 निवेदये
Conc. as no text (for निवेदये). —² D. निवेदये
(by transp.). D. निवेदये. —³ D. निवेदये, D. निवेदये
(for निवेदये). D. निवेदये (for निवेदये). —⁴ D. निवेदये
D. निवेदये (for निवेदये). —⁵ Alter 22, D.
reads 2273*.

Colophon. V. 2. 6 निवेदये; B. 2. 6 निवेदये (cf. v. 2. 11).
—Sarga name. S. N. V B. 2. 6 D. 2. 6 निवेदये
—Sarga no. (figures, words or both). N. D. 2. 6
निवेदये; S. N. D. 2. 6 T. 2. 6 G. 2. 6 निवेदये; V. 2. 6
D. 2. 6 T. 2. 6 निवेदये —After colophon, S. N. V B. 2. 6
D. 2. 6 निवेदये read 2273*, while D. concludes with
निवेदये. G. 2. 6 निवेदये श्रीरामायणं वन्दे.

५९

ततो जाम्बवतो यास्यमगृह्णन्त वनौकम् ।
अद्भुतप्रभुरा वीरा हनुमांश्च महाशक्तिः ॥ १
प्रीतिमन्तस्ततः सर्वे वायुपुत्रपूरःसरः ।
महेन्द्राद्यं परित्यज्य पुत्रपुत्रः पुनर्मर्षमाः ॥ २
मेरुमन्दरसंज्ञाया मत्ता इव महासज्जाः ।
छादयन्त इवाकाशं महाकाया महारजः ॥ ३
समाज्यमानं भूतैस्तमस्तमन्तं महाबलम् ।
हनुमन्तं महावीरं वहन्त इव दक्षिणिः ॥ ४

राशे चार्धमिदं च मर्त्य परमं यशः ।
समाधाय समृद्धार्थाः कर्ममिद्विभित्तवताः ॥ ५
प्रियास्त्वानोन्मुखः सर्वे तान् युद्धाभिनन्दिनः ।
सर्वे रामप्रतीक्षते निश्चितायां मन्त्रविनः ॥ ६
पुनमानः रामाश्रित्य ततस्ते कान्तनौकम् ।
कन्दनोपममामेन्दुर्ननं द्रुमस्तानुवम् ॥ ७
यच्चमधुमं नाम सुग्रीवस्थाभिरहितम् ।
अधृष्यं सर्वभूतानां सर्वभूतमनोहरम् ॥ ८

G 3 39 13
B 1 61 8
L 5 59 14

59

1275^a Ba missing for Sarga 59 (except at 18-20 and colophon) (cf v l 5 58 13) Ss V Ba 22 D 1 4 10 11 cont the previous Sarga

1 Ss Vs Ba 22 D 2 om 1 —^a Ts अद्भुतप्रभुरा-
नौकम् (for १) Ss Ss Vi Di 4 10 11 अद्भुतलोचनं तद्वत्
करोतिप्रभवकला (D १ "वा" —After 2^a, Ss Vs Ba 22 10 11
ms while Ss Vs Ba 22 D 2 subst for 2^a

1275^b यदमिदं च कोपता ये प्रभवे सन्तोषयन् ।

[Vs (२) (for (२)ला) Vs Ba 22 ते (for ते) D 2
सन्तोषयन्तुला च (for the prior half)]

—^a D 1 अद्भुतप्रभुरा (acc) —^a Ss D 2 अद्भुतप्रभुरा
(for हनुमत्) Ts महाशक्ति

2 ^a Ss Di 4 च ते (for लव) —^a Ts पुत्रोपमा
(for पुत्र सरा) —For 2^a, Ss Vs Ba 22 D 2 subst
and read after 3 Vs ms after 3

1275^c महेन्द्राद्यां परित्यज्य सर्वे पुत्रपुत्रमाः ।

—^a D 4 महेन्द्रा, Ms महाशक्ति, D 7 महेन्द्राशक्त
सुप्रसन्न —^a Ss D 10 वानरपंथे, Ss Vs D 1 4 11
वानरपंथे —Ss Vs Ba 22 D 2 subst 1275^c
for 2^a

3 ^a Ss Vs Ba 22 D 23 महाशक्ति, Vs "वला" (for
"महा") —^a D 2 छादयन्त (for "वन्त") —^a D 2
महाशक्ति Ss Ss Di 1 10 11 कवचलोचनोपमा (D 2 11
"वा यमा", D 2 समुपमाभयमा —After 3 Ss V
(Vs ms) Ba 22 D 2 read 1275^c

4 ^a Ss D 2 11 सपुत्रमन्त्र, Ss D 2 समानमानो,
Ba च प्राप्ता, D 2 समान्य (for समान्यमा) D 2 मन्त्रैश्च
(for मन्त्रैः) Ss V Ba D 1 10 11 च Ss Di 2 4 वै, Ss
Ba D 2 तु (for लव) —^a Ss Ba V Ba 22 D 2 11

द्रुमम् (for भाग्यमन्त्र) G 3 Ms महाशक्ति (for "मन्त्र")
Ss D 4 अद्भुतप्रभुरा (D १ "वा", D १ "पु" महाशक्ति Ss D 4
द्रुमम् महाशक्ति —^a Ss Ss V Ba 22 D 2 कविपुत्रं
महाशक्ति (Ss D १ "वला", Ba D १ १ कविपुत्रा महाशक्ति
(Ba "वला") D 2 हनुमान् महाशक्ति —^a Ss Ss V
Ba 22 D 2 10 11 G 3 विवचनं C mgkt as in text
(for मन्द) Ss D 4 वीरमात्र वीरसर्ग

5 ^a Ss Ba 22 D 2 रामस्य (for राशे) G 3 Ms म
मिद्वि, C mgkt as in text (for मिद्वि) Ss D 2
समस्तवापसिद्धि च Ss D 2 रामस्य कर्ममिद्वि, Vs रामस्याय
विमिद्वि, Ba रामस्य प्यारमिद्वि D 2 11 रामस्याय
(D 2 11 "च वा" प्यारमिद्वि, D 2 रामस्य कर्ममया —^a
D 2 11 S C k २ कर्तुं च (for कर्तुं) Ss Ss Di 4 10 11 विपुलं
(for यशः) —D 2 om 5^a —6^a —^a Ss D 2 समाश्रित्य
(for "वाप") Ba समुपमा (for "वला") —^a Ss
कर्म- (for कर्तुं) D 2 वला (for वला) Ss
D 2 11 कर्तुं D 2 वाप/मिद्विमनुष्यार्थं

6 D 2 om 6^a (cf v l 5), —^a D 2 कवि (for
विप) Vs Ba 22 D 2 10 11 [२] मुला, Ts वला,
G 3 मुला (for [२] मुला) —^a Vs नमस्त्रि, D 2 11 वला —^a Ba 22 विविद्वि

7 ^a G 3 प्रियास्त्वान् (for प्रियास्त्वान्) Ss V D 10 11
Ms प्रियास्त्वान्, Ss Ba 22 D 2 काष्ठम्, Ts दानुम्, Ts G 3
उपलब्ध —^a D 2 सर्वे ते, D 2 वला (for वला) —^a
Ba मालेय (for मालेय) —^a Ss Ss V Ba 22
D 2 10 11 न Ss D 2 वला, Ss D 2 नमस्त्रि, Ss D 2
नमस्त्रि, D 2 11 G 3 Ms समुपमा (for नमस्त्रि)

8 ^a D 2 वला, G 3 वला (for वला) Ss Ss V
Ba 22 D 2 10 11 वला (for वला) —^a Ss Ss V Ba
D 2 10 11 मुनिवत् Vs Ba 22 (ms also मुनिवत्) D 2 मु
नित्वि (for [२] मिद्विमन्त्र) —^a D 2 वला, D 2 वला
(for वला) Ss D 2 सर्वलोचन D 2 om (hapl)
(for सर्वलोचन)

ततो वनं तत्परिग्रह्यमात्थं
 दुर्मांश्च निष्कमिदयद्रूप्यान् ।
 समीक्ष्य गोपादयिवन्ननात्मा
 निवारयामास वपिः कर्षास्तम् ॥ १८
 म तैः प्रवृद्धैः परिभर्म्मयानो
 वनस्य योद्धा हरिर्षमिपुद्गः ।
 यकार भूपो मतिमुपेतो
 जनस्य रक्षां प्रति बान्धवेभ्यः ॥ १९
 उवाच काञ्चित्पुरुषाणि हृष्ट-
 ममक्तमन्याश्च तलैर्जघान ।

ममेतं वैधिन्यन्धं चकार
 तर्पय मात्तोपजगाम काञ्चिन् ॥ २०
 म तैर्महाबाह्वादिदाम्भवेनै-
 र्बलिञ्च तेनाग्रनिवार्यमाणैः ।
 प्रवर्षितस्तत्कर्मणैः ममेत्य
 प्रकृष्यते चाप्यनवेक्ष्य टोषम् ॥ २१
 नक्षैर्मुदन्तो दसुर्नर्दयन्त-
 स्तलैश्च पादैश्च ममापुवन्तः ।
 यद्वत्कृपितं च वपयः ममग्र
 महाहर्षं निर्भिषयं च चक्रुः ॥ २२

G. 3. 59 20
 B. 3. 59 21
 L. 3. 59 22

इति श्रीभागवते सुन्दरकाण्डे एकोनपञ्चमः सर्गः ॥ ५९ ॥

18 Da om, Ss illeg for 18 (for both of 1, 17) Da om 18th —^a) Ts Gs 2 Cr है (for हर) Ss परिमुपेतान्, Ss V Da मति (Vs परि)मत्तमज्ञान (for परिभर्म्मयानो) —^b) Da गोपाद (for गुमाद) Bs क्षिप्रानिच (for विजगाम) V Bs सुपरेषाद् (by transp) —^c) Ss Da 11 सवाद्, Ss V B 11 Ds उद्ध, Ds मवाद् (for योषाद्) —^d) Ds 1 कर्ममत्तज्ञान, Ds वपि कपीनाम्, Ds महाकपीनाम् —After 18 Ss Ss illeg) Da 11 read 21

19 Da om, Ss illeg for 19 (for both, cf v. 17) —^a) Ss Ss V B 11 Ds 11 11 11 प्रवर्षे, Bs वपुर्, Ds प्रवर्षे (for प्रवृद्धे) Ss प्रतिवार्यमाणो; V B 11 11 Ds 'कार्यमाणो (Bs 'मै) (for परिभर्म्मयानो) —^b) Da 11 दृष्टीर (by transp) —^c) Ss Ds मतिम्, Ds पुद्ग (for मतिम्), Ms दमकेण —^d) Ss V B 11 11 Ds वानेपु (for वानेभ्यः) Ss Ds 11 11 वनस्य उवाच प्रतिपद्य (Da 11 'यत्)गार्थ —After 19 (followed by colophon) Ss V B 11 11 Ds read 560 11th (preceded by 1299th) and 13-26 (including omissions and insertions)

20 Da om वपय 10th (cf v. 17) —^a) Ss Ss Ds कञ्चिद्, Bs विविदि Ss Ss Ds हृष्ट, Ds 11 हृष्टः Ds Ts हृष्ट, Ds 1 [म]मिष्य (for हृष्ट) Ss 11 मजुनेन वाचा V 11 मजुनेन वाचा (Bs राजा) Ds वदन्तीति (for वदन्तीति हृष्ट) —^b) Ss V B 11 Ds समपद्य, Bs मजुपद्य, Bs गोपदम् (for वपयम्) Ss Ss Ds 11 11 Ts कञ्चिद्वत्कृपितं (Da 'मि)जघान

तेषाद् —^a) Ss V B 11 11 Ds 11 11 कञ्चिद् (for कञ्चिद्) Bs कञ्चिद्, —^b) Ds तत्ता (for तत्ता) Ds कञ्चिद् (for कञ्चिद्) V B Ds 11 11 तत्तोपजगाम (Bs 'वाच) कञ्चिद्, Vs वत्त च ततोपजगाम कञ्चिद्

21 Ss illeg for 21 (cf v. 17) Da om 21 Ss Ss 11 (illeg) Da 11 11 read 22 after 18 —^a) Ss महाभारतमिष्येकपदै, Ss V B 11 11 Ds 11 महाभारतमिष्येकपदै, Ds 11 'वाचमिष्येकपदै, Ds 11 'वाचमिष्येकपदै, Ds Gs Ms 'वपयिष्येकपदै, Ds 11 11 वपयिष्येकपदै, Ts Ms 'वपयिष्येकपदै (Ms 'वपयि) (for महाभारतमिष्येकपदै) Ss Cr स तैर्महाबाह्वादिदाम्भवेनैति वत्त Ss —^b) Vs वपय Ts वत्त (for वत्त) Ss Vs B 11 Ds 11 11 [व]पयिष्येकपदै; Ds Ts Ms वपयिष्येकपदै, Ms [व]पयिष्येकपदै Ss वत्तवत्तैति वपयिष्येकपदै, Ds वत्तवत्तैति वपयिष्येकपदै, —^c) Ss B 11 11 11 वपयिष्येकपदै (for 'वत्त), Ds वपयिष्येकपदै, Ds Gs वपयिष्येकपदै Cr as in text (for वपयिष्येकपदै) —^d) Ms वपयिष्येकपदै, Cr वपयिष्येकपदै, Cr as in text (for 'वत्त), Ss वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै, Ss वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै, V B 11 11 11 'वत्त (Vs B 11 11 'वत्त) [as also] Ss 'वत्त [वत्त] वपयिष्येकपदै (Bs 'वत्त), Ds वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै; 11 11 वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै (as) Ds 11 11 वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै, Ds वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै वपयिष्येकपदै

22^a) Ss व वपिद् Ss Ds 11 11 11 व वपिद्, Ss V B Ds वपिद्, Ss वपिद् (for वपिद्) Ds om वपिद् —^b) Da om (hapl.?) वपिद् Ss Ss Ds 11

G 5 61 9
R 5 62 20
L 5 60 7

भुत्ता दधिपुत्रस्येदं वचनं वानरर्षभाः ।
पुनर्वा मयुजं तेन सहिता यवुः ॥ १८
मध्ये चेपां दधिपुत्रः शृणुता सुमहत्तरम् ।
समभ्यधातदेवेतं ते च सर्वे ह्यममाः ॥ १९
ते शिलाः पादपांश्चापि पाशापांश्चापि वानराः ।

om (hapt) 17^a-28^a —^a) B₄ D₄ M₄ वदन्ति
वदन्, B₄ अतिदोषेणार्, D₄ अतिदोषेणार्, B₄ वदन्ति
दधिपुत्र —^a) M₄ V B₄ D₄ M₄ वदन्ति
D₄ {वा} दधिपुत्रायि M₄ D₄ दधिपुत्रायि कृत्वा
T₄ दधिपुत्रायि कृत्वा च —T₄ om 17^a-28^a —^a)
S₄ S₄ V B D₄ om 17^a-28^a —^a)
मया मया च S₄ D₄ T₄ मया मया च (M₄
‘पुत्राय’, D₄ ‘पुत्राय’, D₄ निवृत्ते मयुजं यवु —After
17 D₄ read 19^a for the first time, repeating it
in its proper place

III For sequence in M₄ V B₄ D₄ cf v 1 11
D₄ T₄ G₄ M₄ om 18 (cf v 1 17) S₄ om 18
D₄ om 18^a —^a) S₄ S₄ V B₄ D₄ D₄ om 11
[ए]व, B₄ [ए]व (for [इ]व) —^a) S₄ D₄ om 11
पदयो (for यवु) —D₄ read 18^a (including
star passage) after 21 —^a) M₄ V B D₄ मयुजं
यौता (by transp) —^a) T₄ G₄ M₄ वदन्ता (for
सहिता) —After 18 D₄ om 1 2 of 1300^a

19 For sequence in M₄ V B₄ D₄ cf v 1 21
D₄ T₄ G₄ M₄ om 19 (cf v 1 17) S₄ M₄
D₄ om 19 read 19^a after 21 Then all except D₄ 21
repeat 19^a —S₄ 11eg for 19^a —^a) D₄ मयु
S₄ V B D₄ T₄ तेवा (for तेवा) —^a) T₄ शिला
(for तद्व) S₄ S₄ D₄ om 11 मयुजं मुमुक्षु (D₄ ‘म’)
S₄ V B D₄ मयुजं पादपौत्राय (B₄ ‘मयुजं’, D₄
मयुजं मयुजं, M₄ मयुजं मयुजं कृत्वा —D₄ repeat
19^a here (cf v 1 17) —^a) S₄ M₄ V B D₄ om 11
T₄ (S₄ D₄ first time, S₄ D₄ both times)
D₄ second time) S₄ समभ्यधातु, B₄ समेत
शतु, D₄ (both first time) समभ्यधातु (for सम
मयुजं) —^a) S₄ S₄ (both first time) ते सर्वे च
(by transp), M₄ second time) D₄ 11eg ते च (by
transp) D₄ (both second time) सर्वे च, D₄
(first time, with hiatus) मयु (second time तेच)
सर्वे D₄ ते ह सर्वे (for ते च सर्वे) S₄ V B D₄ तद्व
(S₄ B₄ ‘द्वि’ ते मयुजं कृत्वा —After 19^a (S₄) D₄
read 22 (including star passage)

III For sequence in M₄ V B₄ D₄ cf v 1 21
D₄ T₄ G₄ M₄ om 20 (cf v 1 17) T₄ repeats

मुहीताभ्यामामन्कुहा यत्र ते कपिपुत्राः ॥ २०
ते स्वामिन्वचनं वीरा हृदयेष्ववसन्त्य तत् ।
तस्या सम्भवाच्चान्तं सालतालशिलापुथाः ॥ २१
वृक्षस्याथ तल्लस्यां वानरान्वलदपितात् ।
अभ्यक्षन्त ते वीराः सालतल्लं सहस्रशः ॥ २२

20^a and 21 after 21 —^a) S₄ S₄ V B₄ D₄ om 11
T₄ (both times) कृत्वा, S₄ B₄ नैव S₄ मयु
D₄ तल्लं (for तल्लं) S₄ T₄ (first time)
वदन्ति, S₄ M₄ V B D₄ om 11 T₄ (first time)
[अ]ति (for [ए]ति) —^a) S₄ M₄ V B D₄ om 11
मयि (for मयि) D₄ G₄ मयि मयि मयि (D₄ ‘मयि’)
(first time) मयि मयि, T₄ (second time) मयि मयि
च M₄ कपिपुत्रायि (for मयि मयि मयि) D₄ मयि (for
मयि) —^a) S₄ D₄ om 11 M₄ [अ]ति मयि, M₄
B D₄ om 11 [अ]ति (for [अ]ति) मयि, S₄ D₄ om 11
(for कृत्वा) —^a) M₄ V B D₄ वीरा वीरा (for वीरा)
(for कपिपुत्राः).

21 For sequence in S₄ V B₄ D₄ cf v 1 21
D₄ T₄ G₄ M₄ om 21 (cf v 1 17) T₄ repeats
21 here (cf v 1 20) B₄ D₄ om 21-22 —^a)
S₄ S₄ D₄ om 21 T₄ both times) वृक्ष D₄ वीरा
(for वीरा) —^a) M₄ V B₄ D₄ ते (for तद्व) D₄
[अ]ति मयि, D₄ [अ]ति मयि T₄ (first time) मयि
मयि मयि —^a) D₄ च (for च) S₄ S₄ D₄ om 21
(first time) मयि मयि (S₄ ‘म’ मयि सर्वे, S₄ V B₄ om 21
D₄ मयि मयि मयि, D₄ om 21 मयि मयि मयि (D₄ ‘मयि’)
T₄ (second time) मयि मयि मयि —^a) D₄ T₄
(first time) मयि मयि (by transp) M₄ [अ]ति मयि
(for मयि) —After 21, S₄ S₄ D₄ om 21 read 19^a,
then all (except D₄ 21) repeat 19^a here —After
21, D₄ read 18^a (including star passage)

22 For sequence in M₄ V B₄ D₄ cf v 1 21
D₄ T₄ G₄ M₄ om 22 (cf v 1 17) D₄ read 22
(including star passage) after 19^a (S₄ S₄ B
D₄ om 22 (for B₄ D₄ cf v 1 21) —^a) S₄ D₄
सर्वे (S₄ ‘सर्वे’, D₄ ‘सर्वे’, D₄ ‘सर्वे’ D₄ ‘सर्वे’)
D₄ om (hapt) (for तल्लं) —^a) T₄ मयि मयि
S₄ M₄ D₄ om 21 मयि (S₄ D₄ मयि, D₄ मयि मयि मयि
(D₄ ‘मयि’), D₄ मयि मयि मयि मयि —^a) S₄ D₄ om 21
(for मयि) M₄ M₄ मयि मयि (for मयि मयि) —After
22, S₄ S₄ D₄ om 21 (S₄ S₄ after 22 and 1 2 after
18^a) 1 2-21 T₄ om.

1300^a मयि मयि मयि मयि मयि मयि मयि मयि
मयि मयि मयि मयि मयि मयि मयि मयि

अथ इष्टा दधिपुत्रं कुदं गानरुमासः ।

अम्यवान्त वेमेन हन्मत्प्रमुखास्तदा ॥ २३

वं सत्तुं महाबाहुमापतन्तं महाबलम् ।

आर्यं प्राहरत्तन बाहुम्यां कुपितोऽद्भदः ॥ २४

मदान्धश्च न रेदेनमार्यकोऽयं ममेति सः ।

अथैनं निषिषेपाशु वेगः सङ्गुधातले ॥ २५

स मन्त्राहविमुरो रिद्धः शोषितोऽपिहः ।

मुमोह सहसा वीरो मुहूर्तं अपिबुद्धरः ॥ २६

स कर्मचिद्विमुक्तस्त्वेनैर्नैर्नार्यमः ।

उवाचैरान्तमागम्य मृत्पातान्तसुषामतान् ॥ २७

एते तिष्ठन्तु मच्छामो मर्ता नो यत्र वानरः ।

सुष्मीमे निपुलभीरः सह रामेष तिष्ठति ॥ २८

सर्गं चैराम्भदे दोषं धावमिष्यामि पार्थिव ।

अमर्षी वचनं श्रुत्वा वातमिष्यति वानरान् ॥ २९

G 3 61 3
B 3 62 90
L 3 62 19

[(1 1) D: Ts विनाल्य —(1 2) D: रलीह
D: Ts सारो]

—Thereafter Ns D: ins an additional colophon

[Sarga names Ns D: सविमुखाय]

23 For sequence in Ns V B: s D: cf v1 11
Ds T: s Gs Ms s om 23 (cf v1 17) Ds om
23-24^s S: om 23 Bs om 23^{ab} —^s Ds: सवे
(for हृद) —^s Ds: सन्धद्वय Ns V B D: s: s
Gs सङ्गुधा (for वेमेन) —^s Ns Vs Bs तया Ds: s
ववि. Ds Gs [] (for वदा)

24 For sequence in Ns V B: s D: cf v1 11
Ds T: s Gs Ms s om 24 (cf v1 17) Ds om
24^{ab} (cf v1 23) —^s S: Ns D: s: s सङ्गुधं च
(by transp) Ns Vs D: s D: s सङ्गुधुर —^s
Bs D: सङ्गुध —^s S: Ns V B D: s: s
सङ्गुध नि (D: s: s वि) सङ्गुध —^s Ns Bs D:
सुनाम्या (for सङ्गुध)

25 For sequence in Ns V B: s D: cf v1 11
Ds T: s Gs Ms s om 25 (cf v1 17) —^s S:
Ns V B D: s: s: s सङ्गुधो व (Ns V B D: s: s
हृद) —^s Ts सवे को. Cut as in text (for
सवेको) Ns V B D: s: s सङ्गुध, Ds सवेको (for
सवेको स) —^s Bs सदा (for सदा) Vs Bs []
(for [] स) —^s S: Ns D: s: s: s वेमेन. B
Ms वेमेन (for वेमेन)

26 For sequence in Ns V B: s D: cf v1
11 Ds T: s Gs Ms s om 26 (cf v1 17) —^s
S: Ns V B D: s: s: s Ms [] सङ्गुधो (Ms
सङ्गुधो) (for सङ्गुधो) —^s S: Ds om 26-27^s —^s
Ns V B: s D: s: s स (Ns Ds स) सङ्गुधो महावीर्यं
(Bs स: s), Bs Ds T: s सङ्गुध स (Ms स) महावीर्यं Ds:
सङ्गुधो महावीर्यं —After 26 Ns V B D: s: s Ts Gs:
Ms s

1301^s स सङ्गुधो व सङ्गुधो व सङ्गुधो व

सङ्गुधो व सङ्गुधो व सङ्गुधो व

[(1 1) Vs om स (saba) Ds Gs Ms सदा,
Ts सविम् (for सङ्गुध) —(1 2) Bs सङ्गुध (for
सङ्गुध) Bs सवे. Ds सवे (for) (for) Ds Ts
Gs Ms सवे सङ्गुधो व (for) (for) (for the
post half)]

27 Ds T: s Gs Ms s om 27 (cf v1 17) S: Ds
om 27^{ab} (cf v1 26) —^s Gs सविम् (by
transp) Bs Ds: सङ्गुध —^s Ds om (hapi)
सवे —^s Ns Bs D: s सविम् Bs सङ्गुध, Ms
सविम् (for सङ्गुध) S: Ds सङ्गुधो व सङ्गुधो व —^s
S: Ds सङ्गुध, Ns Ds: सङ्गुधो व. B: s: s also
as in text) सङ्गुध, Ds: s Gs सङ्गुधो व (by
transp), Ms सङ्गुधो व

28 T: s Gs Ms s om 28^{ab} (cf v1 17) —^s
S: Ns D: s: s: s सङ्गुधो व, Ns V B D: सङ्गुधो व (Bs
स) Ds: s Gs सङ्गुधो व (Ns Ds स) सङ्गुध (for
सङ्गुधो व) —^s Bs स, Bs स (for स) B D: s:
28 सङ्गुध (Bs स) —^s S: om 28^s —^s

29 Vs s: s from 28^s up to 56^s 29^s —^s Ns:
Vs B D: s: s सङ्गुध स (by transp) Ns Vs B D:
29 स: s सङ्गुध (for सङ्गुध) —After 29 Ds: s

1302^s सङ्गुधो व सङ्गुधो व सङ्गुधो व

सङ्गुधो व सङ्गुधो व सङ्गुधो व

29 S: om 29^{ab} (cf v1 28) —^s Ns Ds: s
29 स: s (Ds स) सङ्गुध, Ns Vs B D: सङ्गुध (Bs स)
सङ्गुध सङ्गुधो व (for सङ्गुध) Vs Ds [] सङ्गुध —^s
Ns Vs Ds: s: s T: s Gs सङ्गुधो व, Ns B
Ds सङ्गुधो व (Ds स), Ds सङ्गुधो व (for सङ्गुध
सङ्गुधो व) Ns Vs B D: s: s सङ्गुध —^s Vs Ds
Ds: s सङ्गुध, Ds सङ्गुध, Ds Gs सङ्गुध L(s) सङ्गुध
S: Ds सङ्गुध, Ns Ds: s सङ्गुध, Ns Vs B D: s
सङ्गुध, Ds सङ्गुध (for सङ्गुध) Ds om सङ्गुध —^s
S: Ns Vs B D: s: s: s सङ्गुध सङ्गुधो व (Ds सङ्गुधो व)

एवमेते दत्ताः शूरास्तस्य विष्टिर्त्तोरि ।
 कृत्वा मधुपतं चैव प्रशमं तैः प्रमथ्यते ॥ १०
 एवं विज्ञाप्यमानं तु सुवीर्यं वानरार्थम् ।
 अघृन्तुं महाप्राज्ञो लक्ष्मणः परीमहा ॥ ११

द्वितीयं वानरो राजन्वन्धः प्रत्युपस्थितः ।
 कं चार्यमिनिर्दिश्य दुग्धितो वास्यमयीत् ॥ १२
 एतुक्तस्तु सुवीरो लक्ष्मणेन महान्वना ।
 लक्ष्मणं प्रत्युपाच्येत् रामं तन्त्ययिप्रादः ॥ १३

G 5 63 16
 B 5 63 15
 f 5 63 23

[Vs om from उपराज up to the prior half of 1315* B प्रुर्वे (for सुर्वे)]

—Ns Vs B Ds cont while Sa Ds ins after g

1315* ई सवि पामकुर्वेत्तपलाख वापका ।

[Vs om the prior half Ds सुर्वे (ac) (for सु)]
 B ते मर्वे (Ds नर्वे ते) पामका (for the prior half)
 Bs वापका (for वापका)],

while Ds ins after g

1316* सतोऽस्मिन् समारम्भस्य वापमर्दिनम् ।
 पामरेकं महाप्राज्ञं महासकं महापुत्रम् ।

10 Ds om 10^{ad} —^a } Ss Ns Ds 10 11 सवि
 दत्ता, Ns Ds सविदत्ता, Bs सुर्वेदत्ता, Ds ते विष्टा, Gs
 एव दत्ता (for एते दत्ता) Ss Ns Vs Bs 12 Ds 10 11
 शूरेक (for शूराय) Ns शूरायैव (for दत्ता शूराय) Ds
 पाममर्दिनम् कुरेव —^a } Ss Ds सतोऽस्मिन् विष्टि (by
 transp) || पामवि विष्टि (for विष्टि पामवि) —^a
 Ds सव, Ds सते, Ds सवि (ac) Ns पामर् (for पाम) —^a
 Ds पामर् (for "म") Ss Ns Ds 10 11 स (Ds ते) उपस्थित,

Ns Vs B Ds सव (Ns ते स, Bs सव) सवि, Ds
 एव सवते, Ns सवसर्वे (ac) Ts ते सवसते (for
 ते प्रमथ्यते)

11 * Bs विज्ञाप्यमाने (for "वर्त") Ns Rs 11
 Ds 12 Ts 12 Ms 12 स (for सु) —^a } Ss Ns Ds 11
 पामरे (Ns पामरे) स, Ds 11 सुर्वेक (for वानरार्थम्)
 —^a } Ss Ns Bs Ds 10 11 अघृन्तुम् (Ds 11 "सु")
 Ns Vs Bs Ds Gs Ms अघृन्तुम् Ts अघृन्तुम्, Gs
 सवपुत्रम् (corrupt) (for अघृन्तुम्) Ss Ns Ds 10 11
 महापुत्रम् (for महापुत्रम्)

12 * Bs Ds सव (for सव) Ts सवते (for
 वानरो) —^a } Ts Gs सव (for सव) Ds सव
 (for सवि) Ns Vs B Ds सवसव (Vs "स" सवसव
 [Vs "स" Gs सव सवसवियम् —^a } Ss Ns Bs
 Ds 10 11 Ts 12 Gs किं पामर्, Ns Bs सवसवर् 12
 कंचानुम् (ac), Ds सवसवर्, Gs 12 ts 12 (for स पामर्)
 Ds सविमर्दिनम्, Gs Gs पामर् (for "विष्टि")

13 * Ds सवसव पामरेकम् —^a } Bs पामम
 (for "स") —^a } Bs विष्टार Ts Gs विष्टा स (for
 विष्टार)

In Ss Ns Ds 10 11, the sequence of stanzas 14-24^a (along with substitutes and insertions) is so complicated that it is given separately in a tabular form for the guidance of the reader and is mostly ignored in the Critical Apparatus

Tabular Conspectus of the sequence of stanzas 14-24^a in Ss Ns Ds 10 11

Ss	Ns	Ds	Ds	Ds	Ds	Ds
14 ^{ad}	14 ^{ad}	14 ^{ad}	14 ^{ad}	14 ^{ad} 19 ^{ad} 19 ^{ad}	14 ^{ad} 16 ^{ad} 19 ^{ad}	14 ^{ad}
19 ^{ad}	19 ^{ad}					19 ^{ad} 19 ^{ad}
14 ^{ad}	14 ^{ad}					
1317*	1317*	1317* (14 ^{ad})	1317* (14 ^{ad})	1317* (14 ^{ad})	1317* (14 ^{ad})	1317* (14 ^{ad})
15	15	15	15	15	15	15
1 1 } of 1 2 } 1318* 1 3 } (20) 1 4 }	1 4 of 1318*	1 4 of 1318*	1 4 of 1318*	1 2 } of 1318* 1 2 } (20) 1 3 } 1 4 }	1 2 } of 1 2 } 1318* 1 3 } (20) 1 4 }	1 2 } of 1 2 } 1318* 1 3 } (20) 1 4 }

S_1	\hat{S}_1	D_1	D_2	D_3	D_{11}	D_{12}
1319^*	1319^*	1319^* (only D_1)	1319^*	1319^*	1319^*	1319^*
1 2 of 1320^*			1 2 (first time) of 1320^*	1 2 of 1320^*	1 2 of 1320^*	1 2 of 1320^*
16-18	16-18	16-18	16-18	16-18	1 3-4 of 1320^*	16 18
19^{ab}	19^{ab}	19^{ab}				
$19^{cd} (r)$	$19^{cd} (r)$	19^{cd}				
21^{ab}	21^{ab}		21^{ab}	21^{ab}		21^{ab}
21^{cd}	21^{cd}	21^{cd}	21^{cd}	21^{cd}		21^{cd}
	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (second time) (22-23)	1 3 of 1321^*		$\left. \begin{matrix} 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$
	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1321^*$	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1321^*$	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1321^*$	1 3 of 1321^*	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1321^*$	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1321^*$
	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1318^*$ (20)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1318^*$ (20)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1318^*$ (20)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1318^*$ (20)		$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1318^*$ (20)
	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1319^*$ (r)
	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)	$\left. \begin{matrix} 1 1 \\ 1 2 \\ 1 3 \\ 1 4 \end{matrix} \right\} \text{ of } 1320^*$ (r)
21^{ab}	21^{ab}	21^{ab}	21^{ab} 19	21^{ab}	21^{ab}	21^{ab}

ζ_1	ζ_2	D_1	D_2	D_3	D_4	
1319*	1319*	1319* (on) D_2	1319*	1319*	1319*	13
1 2 of 1320*			1 2 (first time) of 1320*	1 2 of 1320*	1 2 of 1320* 1 3-4 of 1320*	1 2 of 13
16-18	16-18	16-18	16-18	16-18		12-14
19 ^{ad}	19 ^{ad}	19 ^{ad}				
19 ^{ad} (r.)	19 ^{ad} (r.)	19 ^{ad}				
21 ^{ad}	21 ^{ad}		21 ^{ad}	21 ^{ad}		21 ^{ad}
21 ^{ad}	21 ^{ad}	21 ^{ad}	21 ^{ad}	21 ^{ad}		21 ^{ad}
	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ (second time) of 1320* (22-23)	1 3 of 1320*		$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320*
	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} \right\}$ of 1321*	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} \right\}$ of 1321*	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} \right\}$ of 1321*	1 3 of 1321*	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} \right\}$ of 1321*	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{matrix} \right\}$ of 1321*
	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1318* (20)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1318* (20)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1318* (20)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1318*		$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1318*
	1 1 of 1316* (r)	1 1 of 1319* (Dr r)	1 1 of 1319* (r)	1 1 of 1319*(r)	1 2 (r) of 1319*	1 1 of 1319*
	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (r)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (r)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ (third time) of 1320*	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (22-23)	$\left. \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \right\}$ of 1320* (22-23)
24 ^{ad}	24 ^{ad}	24 ^{ad}	24 ^{ad} 19	24 ^{ad}	24 ^{ad}	24 ^{ad}

G 5 64 9
R 3 64 8
L 5 62 10

ययैर हि पिता तेज्ज्मूर्तौ हरिमवेश्वर !
तथा त्वमपि सुत्रीनो नान्यस्तु हरिमत्तम ॥ ८
धारुपातं हि मया यत्ना पितृव्यस्य त्वाननध ।
श्शेषयानं सर्वेषामेतेषां वनचारिणाम् ॥ ९
स त्वदागमनं श्रुत्वा सदैर्भिरिवयुयैः ।
प्रहृष्टो न तु रुष्टोऽसौ वनं श्रुत्वा प्रवीतम् ॥ १०

—⁸ Ds सोमस्य (for नीरवात्) Ds पूर्वहृष्टो, Ts पूर्वहृष्टात् (for पूर्व हृष्टो) Dr: Ts O लेपत्, Ts लोपात् (for दोषत्) G: दोष पूज पूर्व (by transp.) Ms स (for रुद्) Ds Gs (before coor = 10 text) Ms महेति (for महेति) Ms मया सौम्यदनुष्ठापनं लघुल्लव मत्तमत्ता —For 7th, Ss (reads after 1330th) Ms Vs B Ds 1331 subst

1334th मूर्तिरैवैवदुर्लभं वनं वदोऽवमत्तमि ।

[Ss Ds सत्यम्, Ds सत्येव (for पूर्वहृष्टे), Bs वद वद Ds तदुक्तं (for लघुल्लव) Vs B: 4 मय, Bs मय (for सय)]

—Then Ms Vs B Ds cont

1335th धनतया हृष्टमप्यस्य वयं मत्तमत्तो ययुः ।
यो नीरवादिपराति मे तत्राद् तथा मत्तमत्तो ।

[(1 a) Bs मत्तमत्तो Ds मत्तमत्तो (for मत्तमत्तो) Ms (marg also) Ds (for मे) Bs तथा (for मत्तम)]

—For 7th, Ds 1331 subst Ss Ds cont after 1333th, Ss 1331 after 7

1336th मया नीरवात् मिश्राकृतं वदोऽवमत्तमि ।

[Ss 1336 Ds धर्मिर्नीरवात्ते वेते (for the prior half) Ds मय (for मत्तम)]

8 Ds Ts G M om 8 Ss reads 8 after 10th —⁸ Bs तयैव, Ds यथा च (for ययैव) Ms Vs B Ds तु, Ds (य)त् (for हि) Vs B: 4 स, Bs च (for सत्तम्)

—⁸ Ds राजा (for पूर्व) Ms Vs B Ds वति (for वति) —⁸ Ss Ds 1331 सुधीव, Vs B Ds 1331 सुधीवत् (for सुधीवो) —⁸ Ss Ds 1331 1331 वाच्ये के, Vs B: 4 न-यो, B: 4 न-यो न Ds मान्योति (for मान्यस्तु), Ss Ds 1331 वृत्तम् (Ds 1331), Ms B: 4 वृत्तम् (Ms 1331), B: 4 Ts सत्तम (for सत्तम्) —After 8, Ds reads 1333th and 1336th

9 Ss Ds 1331 transp ⁸ and ⁸ —⁸ Ms Vs B Ds च (for हि), Ms Vs Ds सत्तम्, Ts damaged (for मत्तम्) Ss Ms Ds 1331 मत्तमत्ता मया तत्र (Ms तेन्य, Ds तुन्य), Ds सत्तमत्तामिने मया —⁸ Ms Ds 1331 मत्तमत्तम्, Ms Vs B Ds सत्तम्, Ds मया त्र, D: मत्तमत्तम् (for मत्तमत्तम्) —⁸ Ds [व]त्तमत्तम्, G: 13

प्रहृष्टो मां पितृव्यस्तो सुत्रीनो वानरेश्वर !

शीघ्रं श्रेयस्य सर्वास्तानिति होवाच पार्थिवः ॥ ११

श्रुत्वा दक्षिणमुखैतद्वचनं शृङ्गमद्भुता ।

अवनीचान्हरिश्चो वाक्यं वाक्यनिशारटः ॥ १२

उद्धे श्रुतोऽयं वृत्तान्तो रामेन हरियुक्ताः ।

तत्त्वमं नेह नः स्थातुं कृते कार्ये परं तथाः ॥ १३

as in text G: "वाच" (for "वाच") Ss Ms Ds 1331 मत्तम्, Ms Vs B Ds तुन्यम्, Ds मत्तम् (for मत्तम्)

—⁸ Ss Ms Ds 1331 मत्तम्, Ds Ts मत्तम् (for मत्तम्) Ms Vs B Ds सर्वेषां हरिश्चो (Ms B: 1331 "हृष्ट" B "वा"), Ds मत्तम् सर्वेषां

10 ⁸ Ds 1331 मत्तम् (for सत्तम्) Ss Ms Ds 1331 सत्तम् (Ms वे) तु त्वामागतं श्रुत्वा (Ms श्रुत्वा), Ms Vs B Ds "वा तु त्वामागतं श्रुत्वा" —⁸ Bs सत्तम् (for सत्तम्) Ds 1331 वनचारिणः, Ms Ds 1331 वनचारिणः, Ms 1331 मत्तम् —After 10th, Ss reads 8 —⁸ Ss Ms Ds 1331 लघुल्लव (Ds 1331, Ds 1331) Ds तु सत्तम्, Gs तु सत्तम् (for तु सत्तम्) Ms Vs B: 4 Ds सत्तम् न च सत्तम् B: 4 सत्तम् न च सत्तम् —⁸ Ds वृत्तम् (for वृत्तम्) Ds धर्मि, Ds प्रपद्यते (for प्रपद्यते)

11 Sec. 11 —⁸ Ms Vs B: 4 Ds मत्तमत्तो B: 4 Ds 1331 वा चत्तमत्तो, Gs मत्तमत्तो, Ms मत्तम् (for मत्तमत्तो) —⁸ B: 4 मत्तमत्तो (for मत्तमत्तो) —⁸ Ms Vs B: 4 Ds 1331 मत्तमत्तो (by transp.) Ds मत्तम् हि (for सर्वेषां) B: 4 मत्तम् प्रपद्यते सर्वेषां —⁸ Ms Vs B Ds 1331 Ds 1331 with hostis) = 1331 हरि मत्तम् (before coor) Ds 1331 मत्तम्, Ds मत्तम् मत्तमत्तो

12 ⁸ Ts 1331 मत्तम् (damaged) (for मत्तम्) Ds 1331 [व]त्तम्, Ds Ms [व]त्तम् (for [व]त्तम्) —⁸ Ds वत्तम् (acc) (for वत्तम्) Vs मत्तम् (for मत्तम्) —⁸ Ds तु (for वत्तम्) Ss Ms Ds 1331 Gs Ms वे मत्तम्, Ms Ds मत्तम्, Vs B: 4 मत्तम् (for मत्तम्) —⁸ Ms Vs B Ds सर्वेषां (Ms Ds मत्तम्) Ss Ds 1331 मत्तम्

13 ⁸ Ds मत्तम् (for मत्तम्) —⁸ Ds मत्तम्, Ms मत्तम् (for मत्तम्) Ss Ms Vs B: 4 Ds 1331 मत्तम् मत्तम् मत्तम् (Ss Ms Ds 1331 1331 "मत्तम्") —After 13th, Ts 1331

1337th सर्वं कर्तुं मत्तम् पितृव्येन मत्तम् ।
—Thereafter Ts cont while Ss Ms Ds 1331 1331 1331 1331, Vs B: 4 Ds 1331 1331, B: 4 1331 for 13

1338th मत्तम् च वृत्तमत्तमि तेन मत्तमि तेन

G 5 65 9
B 5 64 31
L 5 63 9

हनुमति हि सिद्धिश्च भविष्य मत्सिद्धम् ।
व्यवसायश्च शीघ्रं च सुखं तेज इव ध्रुवम् ॥ ३१
जाम्बरान्तर नेत्रा स्वाद्वद्वदश्च बलेभ्यः ।
हनुमाश्चाप्यधिष्ठाता न तस्य गतिरन्यथा ॥ ३२
मा भूतिस्तसमायुक्तः संप्रत्यभिवातिक्रम ॥ ३३
ततः मिलितशब्दं श्रुत्वासाध्वमम्भरे ।

1314* यथा हि दक्षितोद्गा सगता कान्तवीकृत ।
नैवामहतकार्यायावीर्य रक्षापुण्यम् ।
व्यमहेतुतासाधिव मधुता मधुपव च ।

[(1 2) Ss V: B: D: तथा D=० पद्य (for कथा)
D: om ॥ (soken) Ss Ss D: दक्षिता यथा (for
"दोषः") D: रक्षा कृत्या इत्येते (for the proper half)
Ss V: B: 14 D: सौम्यः, D: संभवा (for संगता) D:
समावाता दौषध (for the post half) —(1 2) Ss Ss
D: 10 दक्षितम्, Ss D: 10 दक्षितम् (for १०) —(1 3)
B: 14 D: मधुते (for मधुते)]
—Thereafter Ss V: B: (within brackets) 14 D:
cont

1345* दध्ना सेते हरिवरा जननीं धुमसाम्ना ।

[D: [प]ते (for [प]ते) B: दि दध्ने and धन प
(for हरिवरा and मन्ना resp)]

—Ss Ss D: 10 10 10 om 30th—33 D: om 30th V:
reads 30th twice —^a) Ss V: (second time as in
D:) 10 B: 14 D: मन्ना (Ss "मन्ना", D: 10 T: G:
M: 10 C: न दध्ने (for न दध्ने) T: G: मन्ना, C:
कान्तो (as in text) —^a) T: G: कान्तोदय हनुमत्,
M: साधनेव हनुमत्

31 B: om 31 (cf v: 1 25) Ss Ss D: 10 10 10
om 31 (cf v: 1 30) M: damaged for ^a —^a)
D: ह: D: [म]त्त D: 10 [ह]त्त (for ह: D: मत्त-
श्वेत (for ह: सिद्धिः) —^a) D: om (hapt) मन्ना
Ss V: B: 14 D: 10 दध्ने G: मन्नामन्ना (for मन्ना
मन्ना) D: कान्तोदय मन्ना —^a) Ss Ss G: मन्ना
मन्ना Ss V: B: 14 D: 10 T: G: M: 10 दध्ने (for दध्ने)
—^a) Ss 10 D: 10 T: M: दध्ने (for दध्ने) D: 10
पति मन्नामन्ना

32 B: om 32 (cf v: 1 25) Ss Ss D: 10 10 10
om 32 (cf v: 1 30) —^a) Ss V: B: 14 D: [म]त्त
(for मन्ना) —^a) V: D: 10 दध्ने (for दध्ने)
—^a) V: B: 14 D: मन्नामन्ना, D: च मन्नामन्ना —^a)
Ss V: B: 14 D: 10 T: M: मन्ना T: G: मन्ना, C: 10
in text (for मन्ना)

33 B: om 33 (cf v: 1 25) Ss Ss D: 10 10 10

हनुमत्कर्मप्राप्ता नर्दतां कान्तौक्याम् ।
सिद्धिन्माधुपवाताना सिद्धि कथयतामि ॥ ३१
ततः श्रुत्वा निनादं तं कपीनां कपिसत्तमः ।
आवताश्रितलाङ्गुतः सोऽभ्यर्द्धमानसः ॥ ३२
आजगमुत्तेष्वि हरयो रामदर्शनशङ्किणः ।
अद्भुतं पुरतः कृत्वा हनुमन्तं च वानरम् ॥ ३३

om 33 (cf v: 1 30) —^a) D: मैद लोच (for
सुखिता) Ss V: B: 14 D: मैद विविधं पुनः (for
"क") V: मैद विविधं लोच —^a) D: सिद्धि (for
सपति) V: B: 14 D: G: सिद्धि —After 31 Ss V:
B: 14 D: om 1343rd, while D: om.

1346* अत्र लोच च विन्वा च लोच प्राप्तापराधम् ।
—After 33 D: 10 T: om 1344th, while T: G: om.

1347* इत्येवमुप्यजाने तु हरितानेव राधे ।

34 B: om 34 (cf v: 1 25) D: repeats 34
(cf v: 1 24) —^a) B: मन्ना (for मन्ना) Ss Ss D:
10 (both times) 10 10 सिद्धि D: सिद्धिस्तस्य T:
G: M: 10 सिद्धिस्तस्य —^a) Ss V: B: 14 D: 10
(for [म]त्त) Ss Ss D: 10 (first time) 10
दध्ने (D: 10 दध्ने) विन्वा D: 10 मन्ना (for
second time) दध्ने स लोचरे, T: दध्ने मन्ना —^a)
Ss B: 14 D: (first time) 10 दध्ने, D: 10
(for दध्ने) D: (second time) दध्नेमन्ना दध्ने —^a)
om 34th—35th —^a) Ss V: B: 14 D: 10 G: M: 10
D: (second time) दध्ने (for मन्ना) Ss D: 10
मन्नामन्ना यन्नामन्ना —After 34th (first occurrence)
D: om

1348* स तेषां धुमसाम्ना सिद्धिमात्रं मन्नाम् ।

—After 34th (second occurrence) D: om.

1349* अश्विभ्य बहूदेवताभ्योन्मत्तसिद्धिम् ।

—^a) D: (first time) दध्नेमन्ना (for "मन्ना")
Ss D: 10 दध्ने (for दध्ने) —After 34 (first occurrence),
D: om an addl colophon

[Sarga name अश्विभ्योन्मत्तसिद्धिम् —Sarga no 63]

35 B: om 35 (cf v: 1 25) D: om 35th (cf
v: 1 31) —^a) D: 10 T: G: मन्ना (for मन्ना) D: 10
D: 10 (for मन्ना) Ss V: B: 14 D: कपीनां पुनः (for
for निनादं ते) —^a) Ss V: B: 14 D: निनादं (for
for कपीनां) Ss Ss D: 10 10 10 मन्ना (for मन्ना)
—^a) Ss Ss D: 10 [द]ध्नेमन्ना, D: [द]ध्ने (for
[म]त्त) —^a) D: मन्ना, M: दध्ने (for दध्ने)

36 B: om 36 (cf v: 1 25) —^a) Ss Ss D: 10 (for

तेऽद्भुतप्रमुखा गीराः शृङ्गाश्च मुदाम्बिताः ।
 निपेतुर्हस्तिराजस्य ममीषि राघवस्य च ॥ ३७
 हनुमान्ध महाबाहुः प्रथम्य त्रिगुणा बलः ।
 नियतामक्षतां देवीं राघवाय न्यपेदेयत् ॥ ३८

निमित्तार्थे तत्तन्नामित्युपग्रीवं यन्नात्मजे ।
 तस्मिन्नाः प्रीतिमान्प्रीतिं शृङ्गानाद्वर्धत ॥ ३९
 प्रीत्या च सममाणेष्व राघवः परीरहः ।
 शृङ्गानेन महता हनुमन्तमप्येत ॥ ४०

G 5 61 19
 B 5 61 41
 L 5 61 15

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे त्रिपष्ठितमः सर्गः ॥ ६२ ॥

३६) Śi Śi Ds 1111 भागलाले तु (Ds 1111 "लेख")
 (for बागलाले ३६) Ds लेखान्तरं दृष्टवता —³) Śi
 Śi Ds 1111 रागलाले दृष्टवता (Ds Ds 1111 "बागलाले")
 —Śi Ds 1111 Te repeat 35th here (cf v 1 24
 and 23) —⁴) Ds (first time) लेख (for बह्वर्)
 —⁵) Śi (second time) दृष्टवता (for बागलाले) —After
 35th (first occurrence), Śi Ds 1111 additi
 colophon

[Sarga name Śi अक्षर ५० (illeg), Ds अक्षर
 बाण्य —Sarga no (figures, words or both) Śi
 illeg, Ds om]

■ Bs om 37 (cf v 1 25) —⁶) Śi V Bs 11
 Ds सर्व (for श्री) —⁷) Ds Ms मरुजिता (for
 मुद्रा) Śi Śi Ds 1111 म (Ds 1111 स Ds सप्त
 [hypm]) इति परमा मुद्रा, Śi V Bs 11 Ds सप्त (Vs
 सप्त, Ds सुप्त) इति मुद्रा (Vs Bs "स") Ds इति श्री
 बाण्य —Ms damaged for 37th —⁸) Śi V Ds
 कति (for इति) —⁹) Śi V Bs 11 Ds पश्यो. Gs
 लयीव (for लयीवे) Śi Śi Ds 1111 राघवाय च
 समीची (Śi Ds 1111 राघवो) ॥ Ck राघवाय च समीची,
 "वदन्तेन भद्रा इत्यन्तमप्येत" मुद्रायां रागलाले दृष्टवता ।
 सर्वलोकां दृष्टवता दृष्टवता दृष्टवता । राघव इति तदुक्तिम् ॥

३८ Bs om 35 (cf v 1 25) —¹⁰) Bs Ds 1111 तु
 (for च) Śi Ds 1111 महाबाहुः, Śi कदा राग, Ds
 एते राग (for महाबाहुः) Ds हनुमान्ध लेखनी —¹¹)
 Ds प्रता (for द्रवाय) Ds तपो (for बल) —After
 38th, Śi V Bs 11 Ds 1111

३९th सप्तदशवत् प्राप्ते राग कमललोपलम्बः ।

[Bs (before over as above marg after) ३ इति
 (for प्राप्ते)]

while Ds int *

३९th सप्तदशवत् प्राप्ते राग कमललोपलम्बः ।
 —Vs Bs 11 Ds om 35th —¹²) Ds 1111 इति दृष्टवता
 —¹³) Ds 1111 निरदक्ष (sic) —After 38 Ds 1111 Gs
 1111

३९th इति देवीनि हनुमान्शृङ्गलोपलम्बः ।
 बाण्य च वदन् रागो हनुमान् सप्तदशवत् ।

३९ Bs om 39 (cf v 1 25) Ts illeg up to
 सुमीव = ¹⁴ —¹⁵) Śi Śi V Ds Ds 1111 Gs Ms
 निरदक्षवत् (for "राग") —¹⁶) Śi Śi V Bs 11 Ds 11
 1111 Gs Ms सुमीव Ds 1111 पश्यवत् —Ds om 35th
 —¹⁷) Śi Śi Ds 1111 लेख, Ds लेख Ds 1111 श्रीतो.
 Ts पूर्व Gs Ms श्रीति (for श्रीत) Śi V Bs 11 Ds 11
 पर इति (for श्रीतिराज्येति) —¹⁸) Śi V Ds 11 Ds
 दृष्टवत् (for दृष्टवत्)

४० Bs om 40 (cf v 1 25) —¹⁹) Śi Śi Ds 11
 लयीव (Ds "ली लयी" (for लयीलोपलम्बः) Śi V Bs (m
 also) 11 Ds 1111 श्रीता लयीव दुष्टो (Vs 11 श्रीतो Bs
 [illeg] इति) Ds 1111 स श्रीता परलोपलम्बः —²⁰) Vs
 11 Ds 1111 राग (for राग) Śi Śi Ds 1111 सप्तदशवत्
 (for परलोपलम्बः) Ds राग लयीव दुष्टवत् ॥ Ck लयीव
 लयीव लयीव लयीव लयीव —After 40 Ds 1111
 1111

४०th सप्तदशवत् प्राप्ते राग कमललोपलम्बः ।

Colophon Bs om (cf v 1 25) —Sarga name
 Śi Ds 1111 सप्तदशवत् राग श्रीता लयीव, Śi V Bs 11
 Ds सुमीव लयीव, Ds सुमीव लयीव Ds 1111 लयीव लयीव, Ds
 बाण्य लयीव —Sarga no (figures, words or both)
 Śi Bs Ds 1111 om Śi 66 Śi Ds 67 Vs Bs
 65, Vs 96 Bs 70, Ds 69 Ds 1111 Ts G Ms 164, Ts
 Bs 65 —After colophon, G Ms 1111 conclude with
 श्रीरामाय नमः

G 3 66 2
B 3 65 1
L 5 64 2

ततः प्रक्षयणं शैलं ते गत्वा चित्रकाननम् ।
प्रणम्य शिरसा रामं सख्यर्थं च सहारलम् ॥ १
युरराजं पुरस्कृत्य सुग्रीवमभिवाद्य च ।
प्रवृत्तिमथ संतापाः प्रयकुसुमचक्रयुः ॥ २
राजान्तःपुरे रोषं राक्षसीमिथ तर्जनम् ।
रामे समनुरागं च यथापि समयाः कृताः ॥ ३
एतदारयान्ति ते सर्वे हरयो रामसंनिधौ ।
वैदेहीमथतां श्रुत्वा रामस्तत्परममगौह ॥ ४
अर सीता वर्तते देवीं कथं च मपि वर्तते ।

63

1 *) Śi Śi V B Ds 10 11 ते सु. Śi वे सं. Ds 1
तते Ds 11 तु (for तत) —^a) Śi Śi Ds 10 11
प्रणम्य (for ते कथा) Śi V B Ds 10 11 (V 10)
हृदिपुष्पा [Ba *पुष्पा], Ds 10 11 पुष्पमगौह —^a)
Śi V B Ds 10 11 सख्यर्थ (for *सख्य) Ds 10 11
हृदिपुष्पा

2 Hs om 2-3^a —^a) T1 सु 10 11 (damaged)
(for सुहृत्) —^a) Śi वासिष्ठस्य (for अमिष्ठस्य च).
—^a) Śi Śi Ds 10 11 सख्यार्थ (for सख्यार्थ) —^a)
Ds 10 11 तु. Ds 10 11 सख्यार्थ (for प्रवृत्तिपुष्पा) —^a)
Śi Śi Ds 10 11 M1 प्रवृत्तिपुष्पा Śi V B Ds 10 11
(for प्रवृत्तिपुष्पा) Ba Ds 10 11 उपचक्रयुः (for उपचक्रयुः)

3 Ds 11 om 3^a (for 11, cf. 1. 1. 2). —^a) Śi
Ds 10 11 रोषे. Ds 10 11 रोष (for रोष) Ds 10 11 राजान्तःपुरे
—^a) Śi Ds 10 11 T1 सख्यार्थ (for सख्यार्थ) —^a)
T1 मनु 10 11 (damaged) (for मनुराज) Śi Śi V B
Ds 10 11 10 11 मनुराज च वैदेही (Śi Ds 10 11 10 11)
Ds 10 11 Gs 11 [म]थ (for [म]थि) Ds 10 11 10 11
सख्यार्थ Ds 10 11 यथा च निमित्तं तु

4 *) Śi Ds 10 11 मनुचक्रयुः सीता Śi Ds 10 11 10 11
(Śi Ds 10 11 10 11 सीता) Śi V B Ds 10 11 10 11
सख्यार्थ (Śi Ds 10 11 10 11 सीता) Ds 10 11 10 11
T1 Gs 10 11 10 11 सख्यार्थ (Gs 10 11 10 11 सख्यार्थ)
—^a) V B Ds 10 11 10 11 सख्यार्थ (for सख्यार्थ) Ds 10 11 10 11
—After 4^a, T1 10 11

1355* सीता मनुचक्रयुः सर्वे सख्यार्थस्यार्थः ।

—Ds 10 11 (hapt) 4^a—6^a —^a) Ba 10 11 (suc), Ds
10 11 (for सख्यार्थ) Śi V B Ds 10 11 10 11 सख्यार्थ
गुप्ता (Gs 10 11 10 11) Ba 10 11 10 11 सख्यार्थ (for सख्यार्थ)

एतन्मे समोख्यात वैदेहीं प्रति वानराः ॥ ५
रामस्य मदितं श्रुत्वा हरयो रामसंनिधौ ।
चोदयान्ति हनुमन्तं सीताहृत्तान्तमोविदम् ॥ ६
श्रुत्वा तु वचनं तेषां हनुमन्माहतामनः ।
उत्तम वाक्यं वाक्यद्वयः सीताया दर्शनं यथा ॥ ७
समुद्रं लङ्घयित्वाहं शतयोजनमायतम् ।
अगच्छं जानकीं सीतां मार्गमागो दिदृक्षुया ॥ ८
तत्र लङ्घेति नमरी राजस्य दुरात्मनः ।
दक्षिणस्य समुद्रस्य तीरे वसति दक्षिणे ॥ ९

Śi Śi V B Ds 10 11 10 11 (for 10 11) Ds 10 11 10 11
(for 10 11)

5 Ds 10 11 10 11 (cf. 1. 1. 4) —^a) Hs 10 11 (for
देवी) Gs 10 11 10 11 देवि —^a) Śi Śi Ds 10 11 10 11
(for 10 11) Ds 10 11 10 11 (for 10 11) —^a) Śi Ds 10 11 10 11
T1 Gs 11 10 11 10 11 T1 Gs 10 11 10 11 10 11 —^a)
Ba 10 11 10 11 10 11 = 3^a

6 Ds 10 11 10 11 (cf. 1. 1. 4) —^a) Śi Śi Ds 10 11 10 11
तु (Ds 10 11 10 11) V B Ds 10 11 10 11 10 11 (for 10 11)
—^a) Śi Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
हृत्, V1 B1 सख्यार्थ, B1 Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
also] सख्यार्थ, Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
(for सख्यार्थ) Gs 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
(damaged) Gs 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11

7 *) Śi V B Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
सख्यार्थ (for सख्यार्थ) —After 7^a, Ds 10 11 10 11 10 11

1355* प्रणम्य शिरसा देवीं सीतायां च गिरि प्रति ।
—^a) Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
teret] Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
—After 7 Śi Śi Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
(Śi Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11)

8 *) Ba 10 11 (for [म]थ) —^a) V 10 11 10 11 10 11 10 11
—^a) Ba 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
सख्यार्थ Śi V B Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
Ba 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11

9 *) Śi V B Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
(Ba 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11) —^a)
Ds 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11
मदितं (for मदितं) Śi 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11

G 5 66 32
B 5 65 56
L 5 61 31

इति रामायणीतीता कृष्णाङ्गी धर्मचारिणी ।
रक्षणान्तःपुरे रुद्धा मृषीमोक्षुल्लेखेचना ॥ २४
एतदेव मयाकृतांतं सर्वं राक्षस यथा ।
सर्वथा समस्तजले संतारः प्रविधीयताम् ॥ २५

तौ जाताभ्यास्तौ रामपुत्रौ विदित्वा
तच्चाभितानं राक्षसाय प्रदाय ।
देव्या चाख्वातं सर्वमेतानुपूर्व्या-
द्वाचा संपूर्णं वायुपुत्रः शशंम् ॥ २६

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे त्रिपटितमः सर्गः ॥ ६३ ॥

24 ¹) Si Na Di 2 2 10 11 सम्प्रणी, Si V B Di
धर्मज्ञः Di सुप्रणा (for सुप्रणी) Di वारिणी (for
धर्मचारिणी) —²) Di 2 वा हि (for रक्षा) —³) Di
[उ] लोह (for [उ] लोह) —After 24 Di 105

1369⁶ सा प्रकृता च तन्वतो रविद्वेषेणाव कथिता ।
सर्वभयान्महीधरं विधेयं मनुज गता ।
—Di cont Si Na Di 2 2 10 11 Di 105 after 24,
while Si V B Di 105 after 25

1370⁷ उवाचो हृदयं कथितं यथा नृनक्षीयति ।
मनिराजं सत्त्वयोर सत्यं च समस्त उवाच ।

[(1 2) Di अर्थः (for मन्त्रिणः) Si Di 2 वा (for
मन्त्रिणः) Di सत्त्वः Di उवाच (for उवाच) Di 2 से देव
मन्त्रा नक्षिपतः (for मन्त्रिणः)]

—Thereafter Si V B Di cont Si Na Di 2 2 11
105 after 25 while Di 105 after 25

1371⁸ वार्यं युवा रामपुत्री वृद्धी ।
रुद्रा सिद्धिं पानेनैव राता ।
नेत्राक्षरं रक्षयामासिक्तम् ।
हस्तं हस्तं मनुजं सत्त्वम् ।

[(1 2) Si Na Di 2 2 10 11 सीमा युवा (for वार्यं युवा)
1 1 सीमा युवा (for रामपुत्री) Si Na Di 2 2 10 11 सीमा
1 1 सीमा युवा (for वृद्धी) —(1 2) Si मित्रोती सी
Na Di 2 2 10 11 सीमा युवा (for सीमा युवा) Si सीमा
रामा च 1 1 Di सीमा युवा Si सीमा युवा (for सीमा युवा)
—Di 105 1 3-4 —(1 3) 1 1 सीमा युवा Di सीमा युवा
(for नेत्राक्षरं) Di सीमा युवा (for रक्षयामासिक्तम्) —(1 4) V
Di सीमा युवा (for सीमा युवा) V सीमा युवा (for सीमा युवा)
V सीमा युवा (for सीमा युवा) —for 1 3-4 Si Na Di 2 2 11
subst

1371(A)⁹ वार्यं युवा रामपुत्री वृद्धी ।
रुद्रा सिद्धिं पानेनैव राता ।

[(1 2) Si अर्थः, Di वर्यं सिद्धिं (for वार्यं सिद्धिं).

Si के (for व) Di वर्यं Di वायुपुत्र (for वर्यं व)
—(1 2) Si वर्यं Di 2 वर्यं (for वर्यं) Di वर्यं
(for वर्यं) Di 2 वर्यं वर्यं वर्यं वर्यं]

25 Ti damaged for 25¹⁰ —¹) G सुप्रणा Si सु
(for सु) Di मनः, M सुप्रणा (for सुप्रणा) Si Si V B
Di 2 2 10 11 सुप्रणा (Di 2 सुप्रणा) Di सुप्रणा
रक्षा —²) Si Si V B Di 2 2 10 11 सुप्रणा (for सुप्रणा) Si Si
Di 10 सुप्रणा Si V B Di सुप्रणा (for सुप्रणा) —³)
Si 2 राक्षस (for राक्षस) —⁴) Di 2 सुप्रणा Di 2
सुप्रणा (Di 2 सुप्रणा) (for सुप्रणा) Si Si Di
सुप्रणा (Si सुप्रणा) सुप्रणा Si V Di 2 Di सुप्रणा
V 1 सुप्रणा सुप्रणा (Di 2 सुप्रणा) Di सुप्रणा
—After 25, Si V B Di 105 1370⁷ and 1371⁸, while
Di 105 1371⁸ only

26 ¹) Si Si V B Di 2 2 10 11 सीमा युवा (for सीमा युवा)
(for सीमा युवा) —²) Si Si Di सीमा युवा 1 1 सीमा
युवा, Di सीमा युवा, Di सीमा युवा (for सीमा युवा)
—³) Si Di सीमा युवा, Ti 2 सीमा युवा Si Si Di 105
देव्या युवा Si Si 2 देव्या (Si सीमा युवा Di सीमा युवा)
(for देव्या सीमा युवा) Si Si Si Di 105 11 Si
“युवा Si “युवा, Di “युवा (for सीमा युवा)
—⁴) G सीमा युवा (for सीमा युवा) Si Si Di 105 11 सीमा
युवा Si 1 1 Di सीमा युवा (for सीमा युवा) Di Si
वायुपुत्र Si V B Di सीमा युवा (for सीमा युवा) —After 25
Si Si Di 105 11 1371⁸

Colophon—Sarga name Si Di 2 2 10 11 सीमा
युवा (Di 2 “), Si सीमा युवा, Si Si Di सीमा
युवा, V Si 2 Di सीमा युवा (Si 105 सीमा युवा)
(Di “सीमा युवा) —Sarga no (figures words or both)
Si Si Di 2 2 10 11 105, Si 1 1 66, Si Di 66,
V 57, Si 67, Si 61, Si 71, Di 70, Di 1 1
G Si 65 Ti Si 64 —After colophon, G Si
conclude with सीमा युवा नम

G 5 67 9
B 3 16 9
L 5 64 9

अन्तु किं दुःखतरं यदिमं उत्तिमंभारम् ।
 भणि पदयामि मौमिरे जेहेहीमायंतं पिना ॥ ९
 चिरे जीवति जेहेही यदि मायं धर्मिष्यति ।
 धणं मौम्य न जीवयं पिना तामभितेवणाम् ॥ १०
 नय मामपि तं देयं यय द्यम मम प्रिया ।
 न तिष्ठेयं क्षणमपि प्रवृत्तिमुपटम्य च ॥ ११
 रथं या मम सुशोभी मौम्यभीरुः सती तदा ।
 भयाददानां योराणां मध्ये तिष्ठति रक्षयाम् ॥ १२

आरदन्तिमिरोन्मुक्तो नूनं चन्द्र द्यामुदः ।
 आहृतं उदनं तस्या न विराजति राक्षसः ॥ १३
 रिमाह सीता हनुमन्तचन्द्रः रथयम मे ।
 एतेन सह जीविष्ये भेषजेनातुरो यया ॥ १४
 मधुरा मधुरालापा रिमाह मम भामिनौ ।
 मदिहीना वराहो हनुमन्कथयस्य मे ।
 दुःखान्मुञ्चतं प्राप्य कथं जीवति जानकी ॥ १५

इति श्रीरामापणे मुन्दरराष्ट्रे चतुःपदितमः सर्गः ॥ ६४ ॥

रिमाहुरः G रिमाहुरः, Ct as in text (for राहुरः) १
 १ Ri → Ds सोकायिवा दक्षयानः, Ds 111 पुता सोकेन
 दक्षय Ds पुता सोकायिवायक, Ds 12 पुता सोकेन दक्षय
 (Ts लय्यत) (for *) १a १i B → Ds 12 Ts विष
 मा Ct as in text (for निर्याणी) Ss १ Ds पुता
 सोकायिनिर्वा विष मा (Ds 12) काययानि

9 १a B om 9 (cf v 1 8). —^a Ss K १i
 B → Ds 12 11 मयम् (for हयम्) —^a Ss मयम्.
 १i Ds यमिमा १a Ds Ms यद्वि, B → वयम् B
 यद्वि, Ds मयम् (sc), Ts यद्वि (for यमिमा) —^a Ms
 damaged for 12 —^a Ss K १i B → Ds 12 11
 मय Ds वैदेही (for मौमिमा) —^a Ds हयम् (for
 वैदेही) Ss १a १i B → Ds 12 Ts मययानं Ds
 चिरात् (for दिका) Ds पिना तं रथमेवमा, G → न य
 पदयामि जानकी, Gs वैदेहीमाय (sc) पिना

10 १a B om 10 (for १a B cf v 1 8)
 —^a १a १i B → Ds जीवति विर मौम्य —^a Ds
 माम माय (for विर माय) Ts जीवति G यमिमे
 Cm 12 यमिमा (as in text) —^a Ds वीर (for
 मौम्य) —^a Ss १a १i B → Ds 12 11 इति विरमे.
 १i इति विरमः Ds इति मे विर (for मयिमायाम्)

11 1i om 11 —^a Ds मौम्य (for विर) १a १i
 Ds हनुमन्तः, B → मय हनुमन् B यमि स यम (for विर
 तं यम) —^a १a १i B → Ds [मय]मे मा (for यम)
 Ds [म यमिमा (for मय विम)] B यमयि मय म
 विर B हय मय विम मय —^a Ss १ Y B → Ds 12
 11 11 मुदुनं मा (Ss १a १i B) यमिमा —^a Ds मयमय
 (for यमयम) Ss १a १i B → Ds 12 11 वि, Ss
 Ds वै (for य) १a यमयम मे (for यमय)

11 Ds reads 12-13 after 7 —^a Ds यद्वि (for

यय). Ss Ds या यद्वि, १i या हय, B Ds या 12
 Ds मुदुनं (for सा मय) —^a Ds Ms सय (for सा)
 Ss Ds 12 Ts Gs Ms मौम्य Ds जीव Ds Gs मय
 Gs मय (मौम्य) मौम्य, १i Ds मौम्य मौम्य मौम्य १i
 Y B → १i मौम्य मौम्य मौम्य, Ts मौम्य मौम्य मौम्य
 —^a Ss Ds 12 11 मय विरिमा यमयानं —^a १a १i
 Ds 12 11 यमिमा, Ds यद्वि (for विरिमा) B यमय

13 Ds reads 12-13 after 7 1i om 13^a,
 —^a B → Ds 12 11 रिमाहुरः Ds रिमाहुरः रिमाहुरः
 (for *) Ss Ds 12 [रि]महुरः (for [म]महुरः) Ds
 आरद कोरद्विहुर चरुविमिमाहुरः —^a Ss Ds 12 11
 वय Ds 12 11 मयमय, Ct as in text (for मय)
 १i Ds 12 11 मयमय १i मय मय मय —^a Ls वै
 राजि, Bs रिमाहुरः (for न रिमाहुरः) Ss Ds 12
 [म]मयमय, Ds मयमय (for मयमय)

14 —^a Ds मय वैदेहीमे —^a 1i मयमय Ds 12
 मय (for मयमय) Ds T Gs Ms मयमय १i Ds 12
 मय मयमय मय मय —^a Ds reads 14-15 12
 —^a Ss Ds जीवति Ds जीवति (for जीवति) —^a
 Bs विरम Ds मयमय (for मयमय) १a १i 1i
 Ds 12 11 मयमय (by transp.), १a Ds मयमय
 Ds (with 12-13) मयमय

15 Ds reads 14 masy up to 15^a (cf v L 14)
 Ss om 15 —^a १a १i Ds 12 11 मयमय १i Ds 12
 मय [hypen] मयमय —^a Ts 12 11 [damaged]
 १i Ds 12 11 मयमय १i १i Ds 12 11 मय मय Ds
 मयमय (for मयमय) Bs मयमय मे (for मयमय)
 Ds कि मयमय मयमय —^a 1i om 15^a —^a 1i
 मयमय Ds यद्वि विर (for यद्वि विर) —^a 1i 15^a
 Ds 12 11

६५

एतदुक्तं हनुमादायरेण महात्मना ।
 सीताया भाषितं मरं न्येदयत्त गधो ॥ १
 ददमुक्तती देवी जानकी पुरुषर्षभ ।
 पूर्वतमभिवानं चित्रकूटे यथाशक्तम् ॥ २
 सुखदुःखा त्वया साथं जानकी पूर्वमुक्ता ।
 बाधमः महामोक्षस्य निराद सनातनरे ॥ ३

पर्यायेण च सुप्रसन्नं देव्याङ्गे भरतपुत्र ।
 पुनश्च निरु पत्नी न देव्या अनयति व्यग्रम् ॥ ४
 वतः पुनस्तपामस्य निराद भृङ्गं निरु ।
 वतस्तं बोधितस्तस्याः श्रेणितेन मनुजितः ॥ ५
 बाधमेन च तेनैव मत्तं बाध्यमानस्य ।
 बोधितः निरु देव्या त्वं सुमुखः परंय ॥ ६

८ ३ ६८ ३
 ११ ३ ६८ ३
 ८ ३ ६८ ३

१३७२^a मय रिपयदात्त उ राय बापुपुत्र पुत्र ।
 बाधातयामान कर्तु हनुमात्त कृपायत्त ।

—*Ss* V Ds + Ds + *ss* Tz G M om १५^{ad} —^a)
 Ds + बाधा, Ds बाधा (for बाधा)

Colophon Vd Ds om (cont the Sarga). —*Sargam*
nama *Ss* *Ss* *ss* Bz + Ds + राजपतिदेवन *Ss* Bz
 श्रीरामपतिदेवन Ds + राजदेव (Ds 'येय [meto])
 Ds मतिनिर्वाण —*Sarga* no (figures, words or
 both) *Ss* Bz Ds + *ss* om, *Ss* 67, *Ss* Ds 69
 18 58, Bz 58, Bz 62, Bz 72, Ds + *ss* Tz G M +
 66 Tz Mz 65. —After colophon, Ds concludes
 with राम, ॥ Mz + with श्रीरामाय नमः.

65

Vd Ds contains the previous Sarga

1 Ds Tz om 1 —^a) *Ss* Ds + हनुमान्, *Ss* हनु
 मना —^b) Gs Mz रायय प्रथमात्त —*Mz* om 1^{ad}
 —^a) *Ss* Ds वैदेया (for सीताया) *Ss* भुवा Gs राय
 (for वरु) —For 2, Gs subst

१३७३^a यथमुक्तं हनुमादाय नमः

2 ^a) *Ss* Ds + दयय (for दय) —^b) Tz वपुनन
 (for वपुनन) —^c) Ds + म (Dz + प) निमुनय
 (for निमुनय) Ds + मतिनात्त —^d) *Ss* *Ss* Ds + तदा
 Ds + तदा वतः Ds यथामय, Ds Tz यथा वतः
 Tz यथामय, Gs as in text (for यथामय) —For 2-2,
Ss V B Ds subst

१३७४^a यथमुक्तं हनुमादाय नमः ।
 पूर्वतमभिवानं मय मत्तमयत्त ।

[(1 1) Vd G (for Tz) —(1 2) 18 मत्तमयत्त]

3 ^a) *Ss* *Ss* Ds + *ss* Tz (1 1) यय मुत्ता *Ss* V B
 Ds मुत्ता निरु, Mz मुत्तामुत्त *Ss* Ds मय (for मय)
 —^b) *Ss* *Ss* V B Ds + *ss* Tz पुनय (for पुनय) Mz जानकी
 पूर्वमुत्ता —After 3^{ad}, *Ss* Ds read 5^{ad} —^c) *Ss* Bz
 Ds वतः, Vd Bz + Ds + Bz यय बाधा, Vd यथा

(for बाधा) *Ss* V B Ds + बाधमेनयत्त, Mz यथामय
 —^d) *Ss* V B Ds Tz *Ss* + निरुत्त (for निराद)
Ss 18 B Ds + *ss* यथामय —After 3 Ds reads 5^{ad}
 for the first time repeating it in its proper place

4 Ds + om (hap) 4-7^{ad} *Ss* Mz om 4-5^{ad}
 —^a) Ds प्रमुत्त, Ds Tz Gz Mz मत्तमय Ds
 [as 3^{ad}, Gs च मुत्तय, Gs as in text (for च मुत्तय)
 —^b) Ds वतः (for देव्या) *Ss* वपुनन (subst)
 Ds + Tz वपुनन, Ds वतः —For 4^{ad} *Ss* 18
 Ds वतः

१३७५^a देव्यामयत्त मुत्तय विज्ञामयत्त

[Dz लय Mz वय (corrupt) (for वय) Bz +
 मय (sc), Bz मुत्तय Bz मय (for मय)]

—^a) Ds च (for स) —^b) Tz Gz *Ss* दयै, Gz देवः
Ss V B Ds वय Bz वय वय (for वयवय)
 Ds वय

5 Ds + om 5 *Ss* Ds + om 5^{ad} (for both cl 1
 4) —^a) *Ss* Vd वय (for वय) *Ss* V B Ds वयवय
 (18 वैदेया sc) वय वय Ds वय वय वयवय
 —^b) *Ss* 18 B Ds + *ss* Vd निरुत्त, 18 निरुत्त,
 Bz निरुत्त Bz after om sep line as in text)
 Ds वयवय (for वय वय) —*Ss* Ds read 5^{ad} after
 5^{ad}, while Ds repeats it here (cl 1 3) —^c) Tz
 G वय (for वय) *Ss* Ds वय वय वयवय, Ds Ds
 (both times) + वयवयवय (Dz वय) वय, *Ss* 18 B
 Ds वय (Bz) वयवय (18 वय, Bz वय) वय (Bz) वयवय
 —^d) Gz वयवय *Ss* V Bz + Ds वयवय, Ds (5 5
 time) वयवय, Tz 18 वयवय (sc)

6 Ds + om 6 (cl 1 4) —^a) *Ss* *Ss* Ds + *ss* Gz
 Vd [वय (for वय) *Ss* V B Ds + वयवय, Tz व
 वयवय (sc) (for वय वय) —^b) *Ss* Ds वयवयवय,
 Bz Ds वय Ds वयवयवय, Ds वयवयवय (sc),
 Ds वयवयवय (corrupt) —^c) Ds वैदेय Gz वय
 (for वय) *Ss* V B Ds मुत्तय (for देव्या) —^d)
 Ds + वयवय *Ss* V B Ds वैदेय वयवय

G 3 68 40
H 5 67 41
L 5 66 39

हनुमन्मिदमकाशौ तद्युक्तौ रामरक्ष्मणौ ।

सुग्रीवं च सहामातुं मर्यान्तूया अनामकम् ॥ ३३

यथा च स महाप्रहर्षां तारयति राघवः ।

अस्मादुत्साम्बुमरोपाक्षरसमाधातुमर्हसि ॥ ३४

इमं च त्रीन मय श्रोत्रयेवं

रघोभिरेभिः परिचर्तनं च ।

नृपास्तु रामस्य गतः ममीपं

शिवश्च वेष्वास्तु हरिप्रवीत ॥ ३५

एतच्छार्वा नृप राजमिह

मीता वचः श्राह विपादपूर्वम् ।

एतच्च बुद्धः गदितं मया त्वं

अद्वत्स मीता कुशलं समग्रम् ॥ ३६

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे पञ्चपटितमः सर्गः ॥ ६५ ॥

ने) —(1 4) Si A1 Da:10 Te लेख् Da लेख्
(ac) Te छत्र (for [म]लेख्) Si A1 Da:10:11
Te छत्र (for लख) Aa V B De एष्युक्ते लोपा यथा
सुक्ता धनवत्या —(1 5) Aa V Ba Da देहि एष्यु रवम् (V
** छत्रेभ्यः V सत्त्वव्याह) एष्यारय मे सुमे (Da वे छत्र)
Ba:10 देहि मा त्व दिग्भव इत्यनेन न युजे —(1 6) Aa
V Ba:10 Da मय रक्ष टारयित्वा Ba एष्य वा टारयिष्ये
(for the prior half) Da एष्य (for एष्ये) Va सत्त्वव्य
(subm) (for गच्छस्वम्) Aa Ba Da:10 सत्त्वव्य स(Da
ह्य [hypm]) एष्य Ba Da एष्ये व सत्त्वव्य (for the
post half) —(1 7) Si Aa Da:10 Te यद्गता (for
"गते") Si Da:10 [र]क्ष (for [र]क्षे) Aa V B Da
एष्य एष्येयस्येदि मे दिग्भा यति Da एष्ये वति एष्य
वातवां वतीत्या —(1 8) Da सत्त्वव्य (for सत्त्वव्य)
—(1 9) Da एष्य (for एष्य) Da:10 Te दिग्दि (Da:10
"र") (for दिग्दि) Si Aa V B Da:10 एष्ये एष्ये (Da
"र") दिग्दि (for the prior half) Aa सुग्री (ac) (for
एष्य) Si Aa Da:10:10 सत्त्वव्य एष्येय (for the
post half) —(1 11) Da:10 वती वर Te अज्ञात
(for एष्य व वर) Si Aa Da:10 सत्त्वव्य एष्ये एष्ये Aa V
B Da सत्त्वव्य एष्येय (for the prior half) Ba एष्य
(ac) Da एष्य (ac) Da:10 एष्य Si Aa V B Da:10
एष्येय Da एष्येय (for एष्ये) —(1 12) Ba:10 सत्त्वव्य
Te दिग्दि (for एष्ये) Si Aa V Da [र]क्षे दिग्दि B
Da एष्येय —(1 12) Da:10 Te:10 वर (for वर)
Si Da:10 सत्त्वव्य Aa सुग्री Aa V B Da सुग्रीय
(for सुग्री एष्ये) —Da om (lap) from 1 13 up
to 33' —(1 13) Si Aa Ba Da:10 Te वर Da:10
(for वर) Aa V Ba:10 Da वर एष्येयस्य (for the
prior half) Si एष्य (for एष्ये) Da सत्त्वव्य (ac) Aa
V Ba:10 सत्त्वव्य Ba एष्य Da एष्य Da एष्य (for
एष्येय) }

13 Da om 33' (cf 1 3) —" Si Aa

[also as in text] B Da विद्यालौ (for लक्ष्मी) —
Da Te V:10 अज्ञात Ma वती लौ (by transp.) (for
सुग्रीमे) —" Si Aa Da:10:10 Te महाप्रहर्ष (Da:10) Aa
Ba Da महाप्रहर्ष Aa Ba महाप्रहर्ष (for महाप्रहर्ष) —
Si Da सत्त्वव्य दिग्दि Aa V B Da:10 एष्य Te G
सत्त्वव्य (for एष्येय) Aa Da:10:10 Te G:10
ह्य (Aa V:10 एष्येय)

33' " Da एष्य (ac) Si Aa V:10 स व (by
transp.) Da सत्त्वव्य (for एष्य) —" damaged from
एष्येय up to " —" Da सत्त्वव्य (ac) Aa V:10 Da
10:10 [र]क्षेयस्येय Aa V B Da सत्त्वव्य Ba
(ले) वर Te [म] सुग्री (for [म] सुग्रीमेय) —
Te G:10 V:10 एष्य (for एष्ये) Si Aa V B Da:10:10
एष्येय कर्तुम् Da Te V:10 सत्त्वव्य Te Ma "गोद्वि
(for सत्त्वव्य कर्तुम्) —After 34 Si Aa Da:10:10
Te:10

2386' कवा सत्त्वव्येय एष्येय वती वर एष्येय

30 " Aa Ba Da:10 Te:10 G:10 एष्य (for एष्ये)
Si Aa Da:10:10 Te Ba Te एष्येय Da एष्ये (for एष्ये)
Ba एष्येय (for एष्ये) —Te mostly damaged for
—" Si एष्य (ac) Aa Ba:10 Da:10 एष्य (for एष्ये) Da
सत्त्वव्येयस्येय Da एष्येय व —For 35' Ba:10

2387' इमं त्रीन मय श्रोत्रयेवं परिचर्तनम्

—" Da G:10 एष्येय (G:10 "हु") Aa V Ba:10 Da एष्ये
(V "हु") वीर्य (for एष्येय वीर्य) Si Aa Ba Da:10
10:10 सत्त्वव्य एष्येय दिग्दि Ba "एष्येय Da:10 "र" एष्ये
वरीय —" Te एष्य Ba एष्ये Ba:10 Te एष्य (for
एष्ये) Aa एष्य (for एष्येय) Si Aa V Ba:10:10
एष्येय एष्येय एष्येय (for एष्येय सत्त्वव्य) Aa V Ba
एष्येय

36 " Aa Te Da:10:10 एष्येय वर (Aa "र") Aa V:10
एष्य Aa V Ba:10 Da:10 एष्येय Da:10 एष्येय Te एष्येय

५ ३ ६७ ६
६ ३ ६७ ७
६ ३ ६७ ८

जयं तु वीर संदेहस्तिष्ठनीर मवाञ्जतः ।

सुमहास्त्रस्तद्वामेषु हर्षक्षेपु व्यमञ्जयः ॥ ७

कथं तु खलु दुष्पारं वरिष्पन्ति महोदधिम् ।

तानि हर्षक्षेपेभ्यो नौ वा नरनरात्मजौ ॥ ८

त्रयाणामेव भूतानां सामरस्यास्य लङ्घने ।

शक्तिः स्वादिनेतेष्वस्य बाधोर्ना तत्र वानघ ॥ ९

तदस्मिन्पार्यनिर्वाणे वीर्येन दुरतिक्रमे ।

रिं पश्यन्ति समस्थानं ध्निं कार्यविदां वर ॥ १०

हु (व) —^५) Da १० Ta ३ Ma मय Ga गोष्ठी (for मूले) Si Si V Ba-2 De १०००० वाप (Ma De "ह" ७८) —
विपत्ति (for परित्यागवेत्) —^६) Si Si De १००००
Ma दुःखदु (Si Si "ख" ७८) ७८ (De "त" मूला (De
टु स) De दुःखदु रानिमूला च Ga दुःखदु स्वर वाता Ma
हु जादु वानमुपलब्धः (for ") Si Cl: "दु जादु खरीमूला"
हवि खरीत वाङ्. ७८ Si Si De १००० दु रिता De ११
Ga दु रिता: De मल्लद (for दुर्गता) Ta मद (for
हु स) Si Si De १००० मागिनी Si V B De हद
हु जात मूला दुःखता मल्लमिनी.

7 *) Si Si De १०००० Ma Cl च Si V B De
दि, Ta ३ Ma Cl से (for तु) Ta damaged after स
up to हर्षक्षेप —^५) Ma विपत्ति De मल्लमिनी (for
विपत्ति) —^६) Va सख (for सख) De १००००
(for मुपलब्ध) De सखमल्ले De Ga सखमल्लेन, Ta
सखमल्ले (for सखमल्ले) —^६) Note hiatus between
हर्षक्षेपु and वापय Ga ७८ (78) हर्षक्षेपु Si V
B De १००० म (Si च) सख, Ga Ma हर्षक्षेप, Cl as in
text (for मल्लमिनी) Si Si De १०००० सखरेव मल्लमिनी

8 *) Ma De तु De दि (for तु) —^५) Si V
B De वाप (for हर्षक्षेप) —^६) Da तु (for वर)
Ma वरपल्लव

9 *) Si Ma De १००० Ga Ma मणि (for वर) Si
Ma लोमया (for मूला) —^५) Si [म] विपत्ति, De
De १००० [ह' ७८] ३ B De विप, De १००० [म] विपत्ति
De १००० [म] विपत्ति De १००० [म] विपत्ति (for [म] वि
पत्ति) —^६) De वा (for सखद) —^६) De १००० Ta Ma
म (for record वा) Si Si V B De १००० Ta Ma
मर वा मल्लमिनी वा Si Si B De १००० मर वा (De
मया १) मल्लमिनी

10 Ta damaged up to १० in " —^५) De सख
(for सख) Si Si १००० सख: Si V B De सख
(for विपत्ति) Ta Ma मल्लमिनी, Ma "मल्लमिनी विपत्ति

कामस्य तर्भरैकः कार्यस्य परितापने ।

पर्याप्तः परीरग्न यक्षस्यस्ते वृलोदयः ॥ ११

बलैः समग्रैर्वेदि मां हत्वा राक्षसाहने ।

निजवी स्वां पुतिं रामो नयेत्तस्याप्यशस्त्रम् ॥ १२

यथाहं वस्य वीरस्य वनादुपाधिना हता ।

स्वसा वज्रपादेन तथा नाहति राघवः ॥ १३

बलैस्तु संकुलां कृत्वा लङ्कां परमार्द्धनः ।

मां नयेवदि काकुत्स्थस्तत्र सद्यं भवेत् ॥ १४

—^५) Si Si De १०००० हर्षक्षेपु (for मूला) Si Si
Si De सखमल्ले वृलोदय V Si सखमल्ले वृलोदय
"क" रि, Ta विपत्ति दुरतिक्रम (80) —^६) Ma वरपल्लव (for
वरपल्लव) —^६) Si Si De १०००० वर वर, Si V B De
वर दि, De मणि (for मूला) De वाप (for वर) ५
B De १००० विपत्ति वर, B विपत्ति

11 Ma damaged for ११^५ —^५) De वर सख
(for वर) —^६) Da वरपल्लव De १००० वरपल्लव (for
वरपल्लव) —^६) De वरपल्लव (80) (for वरपल्लव) De
तु (for वर) De Ta ३ Ma V Ma Cl कल्लेन De १०
as text (for वर) Si V B De दि तु विपत्ति वर
De १००० वरपल्लव वरपल्लव, De वरपल्लव वरपल्लव

12 *) Si V B De विपत्ति De हद (for वर)
—^५) Si Si De १०००० विपत्ति (for हद) Si V B
De सख यदि मल्ले —^६) Si Si De १०००० मल्ले
Si V B De १००० वर वर V १ मल्ले (for विपत्ति) Si
Si V B De १००० स, Ga हर्षक्षेप (for वर) B मल्ले
Ta damaged from १० up to १५ —^६) Si V B De
De सखमल्ले B सख सख De मल्ले वर De
मल्ले वर (for वरपल्लव)

13 Ta damaged for १३^५ (cf. ५। ११) —^५)
Si मल्ले, Ta वर (for सख) B मल्ले (for सख)
Si De १००० वर (Si वर) सख वरपल्लव —^६) B De
मल्ले, De सखद (for वर) De हर्षक्षेप Ta
दुरतिक्रम (for उपविना) Si De १००० वरपल्लव (for
वरा De १००० विपत्ति वरा Ta रिता १००० वरपल्लव
—^६) Si Si ७३ (for वर) Si V B De वरपल्लव
राक्षसाहने (De "व" —^६) Si Si De १०००० सख
सख and न

14 *) De सख (for वर) १३ च (for तु) De
वरपल्लव मल्ले वर —^५) Ta damaged from १३ up to १०
१० —^६) ५ B De वर De वर (for वर) Si Si
De १००० वरपल्लव (for "वराह" —^६) De १०००
वरा (for वर)

G १ ७७ ३३
R १ ७८ २४
L १ ७७ २४

मम पृष्ठगतौ तौ च चन्द्रसर्पाविबोदितौ ।
तत्संकाशं महाभागे नृसिंहायामभिपत्यतः ॥ २४
अस्मिन् गिहसंकाशं विप्रं द्रक्ष्यसि राघवम् ।
तस्मिन् च धनुष्याणि लङ्काद्वारमुपस्थितम् ॥ २५
नरपदं द्रष्टुधानीरान्सिंहशार्दूलमिहमान् ।
वानरान्वाणैर्नृशान्निप्रं द्रक्ष्यसि संगतान् ॥ २६
शैलाम्बुदलिकाशाना लङ्कामलयमानुषु ।

नर्दतां कश्चिदुरायानामचिरान्तोष्यसे स्यन्म् ॥ २७
निवृत्तजनज्ञसं च द्रष्टा सार्धमस्मिदमम् ।
अभिपत्यमयोष्यायां विप्रं द्रक्ष्यसि राघवम् ॥ २८
ततो मया वाणिमीदीनाभिणी
शिराभिरीष्टाभिभिप्रसादिता ।
जगाम यान्तिं मम मैथिलान्वया
तपसि शोकैः तयाभिपीडिता ॥ २९

इति श्रीरामायणे सुन्दरकाण्डे षट्पठितमः सर्गः ॥ ६६ ॥

॥ समाप्त सुन्दरकाण्डम् ॥

Ti Gs Ms वै लकात् (for ले लकात्) —^a Si Ms
Drs ११३३ करि (Drs हुरि) वज्रा , १० V; B Dr हुरि
वज्रा

24 Vi om 24^{ab} (cf v 1 20) —^a Ti damaged
ed from गले up to कृति in ^a B; Dr, B; Gs तु (for
व) —for 24^{ab}, Si ११ Ds ११३३ ३३३३

३३३३ हडा हडा च वैदेहि मरिचस्यवधिरासि ।
{ Ds ११३३ Ds ३३३३ Ds ३३३३ (by transp)
(for हडा हडा) Ds ३३ (for व) Si ११ वैदेहि Si ११
मरिचस्य विरिचस्य (for the post half)]
—^a Ds लसीपे (for लकात्) Si ११ V; B Ds ११
११३३ महाभागे (for "भागे")

25 Ds repeats 25 after 26^{ab} —^a Ms मरिच
(for "ह") Si ११ Ds ११ both times) ११३३ विरिच
(for लकात्) —Ds ११ (hapl) 26^a—26^b Ms V
B Ds मरिचस्यसे राम सुधीव च महाभागे —^a Ds ११
Ti Gs Ms धनुष्या Ds महाभागे (for धनुष्याणि)
—^a Si ११ Ds ११ Ti Gs लकात् (for लस्यस्य)

26 Ds om 26^{ab} (cf v 1 25) —After 26^{ab},
Ds repeats 25 —^a Ti damaged from न्यायम्
up to विराट् in 27^a Si ११ V; Ms ११३३ च
११ V; B Ds चारुदत्त Ms Ds ११ Ti Gs चारुदत्त
अस्मिन्, Ds ११ चारुदत्त (for चारुदत्तम्) —^a V; B
Ds चारुदत्त V; चारुदत्त Ds (with huras) चारुदत्त
(for लकात्)

27 Ti damaged up to विराट् in ^a (cf v 1 26)
B; reads 27—28 in marg —^a Si लील (for लील)
—^a B; वज्रा Si V; B Ds लील, Ms विरिच
(for लकात्) Si ११ Ds ११३३ करि नर्द (Drs वै
लकात्) —^a Si ११ V; B Ds Ds ११३३ Ti मरिच
Ti damaged (for मरिचस्य) Ds Ti Gs ११३३ लील
(for लील) Si Ds लील, Si V; B; Ds ११ Ti
ललील Ms विरिच (hypom) (for ललील) Si Ds ११
लीलसे विरिचस्य B; मरिचस्यसे ललील Ds मरिचसे
महाभागे (corrupt) Ds ललील लीलसे विरिच

28 B; reads ३३ in marg (cf v 1 27) Ds ३३
28 —^a B; विरिच (for विरिच) B; Ms ३३ Ds ३३
(for व) —^a Ti Gs लकात् (for ललील) Si ११ Ds
मरिचसे, Ds मरिचसे (for मरिचस्य) —After 28^{ab}
Ms ३३

३३३३ वैदेहि चन्द्रस्य सिद्धे वज्रस्य महाभागे ।
लङ्काय वज्रस्य च द्रक्ष्यसि नन्दनम् ।
—^a Ds मरिचस्य वज्र वज्र

29 Ti damaged up to वज्रा in ^a —^a Si ११
Ds ११३३ लील (for लील) Ds ३३ वज्रा (for वज्रा)
D; G; Ms ११३३ मरिचस्य (G; ११ [sic]) G; ११३३
text (for मरिचसे) —^a Si विरिच (for विरिच)
Si ११ B; Ds ११३३ लील वज्रा Ms B; Ds लील
(Ms ११ [sic] (for विरिचस्य) G; मरिचस्य —^a Si
Si ११ B; Ds ११३३ लील Ms V; B; Ds G; Ms

Ck उवाच, Ds r r M: C उवाच, Cr mg m m text (for उवाच) N: V B: Ds मय चपि जानवी, Ds न लपि मैमिडी (for मय मैमिडाग्रदा) —^d S: A: Ds r r s s M: m चपि, Ds n लपि (Ds *पि) T: n G: लपामि, G: लपामि, Cr mg s. 14 text (for लपामि) T: damaged for लोचन लपामि S: M: B: T: G: M: लपामि, Ds r r C उपनि, Ds s s s G: लपामि, s: M: Cr G: लपामि, G: लपामि, Cr s m s text (for लपामि) N: सीरिवाचव (for सीरिवा) N: V B: Ds न चपि शोक (V: सीदा) m (V: सि) नृपराजिन्वा Ds न चपि शोक विदधानि चेह।

Colophon—*Sarga name* Śrī Śrī Dasaśataṁ ḥṣṇo
 जगन्नाथः, १२ V Bā 11 Da इन्द्राक्षयः, Ba प्रयागाक्षयः
 महाप्रियः Da इन्द्राक्षयः —*Sarga no* (figures,
 words or both) Śrī Bā Da 799 om Tā do
sargad Śrī Vā Da 7-8 To G Mā 68 Śrī Da 71,
 Vā 60 Bā 90 Bā 64 Bā 74 Da 72 Tā Mā 67.
 —After colophon, Da concludes with राम Da ma
 th concluding st of Govindarāya and then
 reads लवण २/३१ विष्णुस्मृतौ शुद्धपत्नी ह्यम्बो रजिषोरे ।
 भीमते रामललाय वन ।

-Dr. J. 108

इति मुन्दराकाण्डसप्तमस्तु (Dr om up to १५) । अतः पर
एवकाण्डं भविष्यति । वक्ष्यामिमांश्लोकः ।

श्रुत्वा हनुमतो वाचं पथावर्धनमिदम् ।

एतन्मन्त्रं शिवस्यैव त्रैलोक्येश्वर्यस्यैव
एतन्मन्त्रं शिवस्यैव त्रैलोक्येश्वर्यस्यैव ॥ १ ॥

—D₁ 178

श्रीमत्सुब्रह्मय्याय नमः ।

—T₁ 1279

मातृशुद्धिस्तुमत्तमेवपीतामप्यद्रव्याग्निने नमः । धीगुरुभ्यो
नमः । प्रथमास्तु । धीरास्तु ।

—T₂ 105

मीहिनुमत्पीतलद्वयप्रभाताशुप्रभविषादमेताप्यकदापि न
मन्ते ।

—Tens

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

—611—

श्रीरामाय वसः । सुन्दरकाण्ड गणपतम् । इति ॐ । सुख
मस्तु । सौभाग्यवर्धनश्चन्द्रगुप्तमुत्तमवर्माश्रीराजकन्दर्षामिने

— ८३ —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथवा हलमले गतव पञ्चानुमिमापितम् ।

राम श्रीगणेशाय नमः वाचस्पत्यय्यजीन् ।

बुद्धजायदे दधमसौखीय्यात् ।

—Cs 205

श्रीमत् रामानुजम् नमः । ह्रीं ॐ । गुरुभक्त्यु । श्रीगुरुभक्त्यु
नमः । श्रीसीताहृदयमन्त्रस्तु गुरुभक्त्यु श्रीगुरुभक्त्यु
नमः । श्रीगुरुभक्त्यु नमः । श्रीगुरुभक्त्यु ।

—111—

श्रीधामाख्यं चम्प । सुन्दरकाण्डं समाप्तं श्रीधामाख्यं तम ॥

-35-

इति भीमसुद्रकाखण्ड समाप्तम् । त्र्यंशुदशो नमः । काङ्गारम्
वाप्य दान्तद्वयं च सख्यम् ।

-113-

श्रीमन्मुन्दरकाण्डे वनप्रवेशो षष्ठः प्रह्लादपुराणे सप्तः
अध्याये। अष्टादशोऽध्यायः।

APPENDIX I

This Appendix comprises 14 additional passages found in some of the 24 MSS which have been cited in the foot notes to the constituted text. They are either too big or unimportant to be included in the foot notes below the text.

The order of the MBS and the principles adopted in writing the foot notes to these passages are the same as those of the foot notes to the constituted text.

[illegible]

उपलानि विद्वान्ध पर्वोऽथ स्तोत्रमात्रं ।
 गुराभ सपुत्रतायां साधुश्च विपुलनापि ।
 वेदवाणि चापि रम्याणि मनोऽपिद्वयानि च ।
 वागीशानिर्विषयऽविश्वसनीया पुन्यनिधि च ।
 ब्रह्मकृतस्तथा विद्यागद्गारिणीति च । [50]
 सपुत्रतायास्तस्मै हि शान्ताधननिर्वाण ।
 सपुत्रो रेतिरे तेषु निवस्त्याय तथा वृणन ।
 इत्युक्तानि सद्गुरु धीरावसत्तामोऽसुख ।
 स्वपित्तमपराधकृतानामपि बुद्धिमान्ते स्थित ।
 तत्र सत्पथं पृथिवीं यथापुन्योक्तप्रथम । [55]
 विरहकामप्रदरिक्ताऽनुसक्तमुपायत ।
 अथ बीडा परिवर्त्य राक्षसा विह्वलेभ्यः ।
 इव स्य शान्तं समाधिस्थं तत्रैव राक्षसगैरे कदा ।
 अज्ञोक्तानिनामेव विद्यायाः पथावकाश्च ।
 सपुत्रोऽभून्महाभक्तो गवामिव ब्रह्मणे । [60]
 सर्वो रात्रा प्रकृतायां स्वर्गिव कथितस्तु ।
 बहुभुक्त्र निजिज्य भोगां साधितकम्पवत् ।
 इव हि बीडा नन्वेषा भविषीं सुरदायक ।
 पत्नी रामस्य पुनित्वा रोहिणीं यमिनो यथा ।
 स दा यक्षपुङ्गवः पञ्चुया पञ्चलोक्तस्तु । [65]
 मरुतोऽपि च तेजस्वी जडैश्च च मन्यन् च ।
 इव हि बीडा जनकप्रसन्नं पुत्र
 सपुत्रतायां मम हर्षवर्धनी ।

—(1 48) Ss Ds जाति, Ds मति (for वति) —Ds om 1 49 —(1 49) Ds मनीशब्द (hypm) (for "दा") Ss Ds 11 एषात् (for विष्णु) —(1 50) As illeg up to गदात् Ds 10 मित्रेतामि (for "मि च) —(1 51) Ds सपुत्रे तु (for सपुत्रे हि) Ds सपुत्रतायां हि (corrupt) (for the prior half) —(1 52) Ds निष्ठा तु (for "तु) As Ds पुनः Ds om (for तथा) —(1 53) As वत् (for वति) —(1 54) Ss As Ds 11 वरिष्ठ (Ss "स" वरिष्ठ, Ds "अप" वरिष्ठ, Ss Ds "वत्" (for the prior half) —As illeg after वत् up to नत् 1 55 Ds 11 वृद्धाणि (for "वै विव) —(1 55) Ds सपुत्रोऽपि (hypm) (for the post half) —(1 56) Ss Ss Ds 11 जन्मते Ds प्रवृत्तम् (for विपुलम्) As Ds 11 जन्मते (for "जन्म) Ds आलोच्यमानम् (for the post half) —(1 57) Ds 11 वरिष्ठ (for सपुत्र) As 11 वत् वरिष्ठ (for the prior half) Ds विह्वले (for विह्वले) —(1 58) Ss Ds जगत् Ds मतिश्च Ds सपुत्र Ds सपुत्रि (for सपुत्रि) Ds तथा (for दत्त) —(1 59) Ss Ds ननिष्ठा च (for "ननिष्ठा) Ss Ds विद्यायां —As illeg from शपत्तात् up to कृते 1 60 —(1 60) Ds 11 जन्मते (for जन्म) —(1 61) Ds 11 वरिष्ठ (for वरिष्ठ) Ss वरिष्ठ Ss वरिष्ठ (for वरिष्ठ) —(1 62) Ds 11 विपुल (hypm) Ds वरिष्ठ (for वरिष्ठ) Ss Ds 11 वरिष्ठ ना वत् Ds 11 वरिष्ठ (for वरिष्ठ) Ds 11 वरिष्ठ (for वरिष्ठ) —(1 63) As 11

यतोऽप्यत्र मम हृदय
 सेन्युर्धवा चन्द्रमसोऽपि । [70]

5

After 6c8*, T1 3 G2 Me m* T1 106 1 1-2 after
 5 75 75 Ga Me (1 7 5 and 9 only) 109 after 17*
 (1) Ds 109 after 1 4 of 610*

सपुत्र विपुल मम सर्वतः सवराध्वः ।
 सर्वं प्रवृत्तं मया दत्तं रामेणादिकृतम् ।
 वरिष्ठोऽपि ममे शान्तं वत् सपुत्रि ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया । [5]
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया । [10]
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया ।
 सपुत्र मम तत्र वेदकृतं मया मया । [15]

(for 11) Ds 11 वरिष्ठ (for वरिष्ठ) Ds 11 वरिष्ठ (for वरिष्ठ)
 —(1 62) Ss 11 वरिष्ठ (for the prior half) Ds 11 वरिष्ठ
 (for वरिष्ठ) Ss Ds 11 वरिष्ठ, Ds 11 वरिष्ठ (for
 वरिष्ठ) —After 1 63, Ss 11
 बीडा वरिष्ठ वरिष्ठ वरिष्ठ वरिष्ठ
 —(1 66) Ds 11 (for वरिष्ठ) Ss Ds 11 वरिष्ठ (for
 वरिष्ठ) —(1 67) Ds 11 (for वरिष्ठ) —(1 68) Ds 11
 वरिष्ठ —(1 69) Ss Ds 11 वरिष्ठ Ds 11 वरिष्ठ Ds 11
 (for वरिष्ठ) Ds 11 (for वरिष्ठ) —(1 70) Ds 11
 —(1 71) Ds 11 (for वरिष्ठ)

5

Ds reads 1 1-2 for the first time after 1 53 12
 repeating them here after 1 22 T1 damaged for
 1 1-2 (cf v1 608*) —(1 1) T1 सपुत्र (for सपुत्र)
 Ds (first time) वत्, Ga वत् (for वत्) Ds (second
 time) वत् वत् सपुत्र (for the prior half) Ds (first
 time) T1 Me सपुत्र, Ds "वत्" वत्, Ga सपुत्र सपुत्र
 (for the post half). —Ms om 1 3-8 —(1 4) Ga
 वत् (for वत्) —(1 5) Ga वत् (for वत्) —(1 6)
 om 1 6-9 Ds om 1 6 T1 damaged for 1 6-17
 —(1 8) Ga वत् (for वत्) —(1 9) Ds
 वरिष्ठ वरिष्ठ —(1 10) Ds वरिष्ठ, Me वरिष्ठ (for
 वरिष्ठ) —(1 11) Ga वत् (for वत्) —(1 12) Ga Me
 वरिष्ठ (for वरिष्ठ) Ds Me Ga वत् (for वत्)

श्रीमेष्टनमवांही तव महांतलम् । [5]
 मीमा मोमार्णव ममा ता समुद्रतुम्हर्षि ।
 तव सानुपश्रवि योयवश महीते ।
 श्रिते च वषादोऽय सत्य कि न कुच्छे ।
 ए मे तदगुप विर क मी वावकममा ।
 क तेन क च तदानी वयमायेमुपेच्छे । [10]
 कि नु वे पक्षप गष्ट मष्टे मद्रवमशवात् ।
 वक्ष्य रावय पागे श्रिते जीवति रक्षि ।
 दे व्वा दूरानि प्राहुस्तेषा सद्रिवथ त्व ।
 न दि भाषा परासुप दक्षिण्युक्त जीवति ।
 दूरो हि रक्षते भाषा माया दूरमुपायने । [15]
 न च मा रक्षते शीर शिष्टि दूरमृणम् ।

पूर् ि शानि रिता दानेन रानुमन ।
 वयमा दैवा दृता शरत्तामन युतामना ।
 जमदग्ना पुन जला रात्रमृण त वदु ।
 नमस्तपमनाथे दूता शयनवेदनि । [20]
 दन्त्रेण्य मनुद्रव चान चन्द्रसूचो ।
 कान्म दौर्गत्यम्य मोन्य हृन्मन्येन ।
 शरद्वर्षादि गद्यवि बयंछानि भोनम ।
 तयानमंनि मन्वे रात्रा मनुपेयमे ।
 जयजान्वा वषण्य वृक्षा दुरापाय मवि । [25]
 वसुन्ध भूषमायो ि वन दूनि वावक ।
 मन्त्रण्य रक्षणेन च वयं वही ि वेदुः ।
 तवस्तुमय कयामदमेव्यस्य मन्त्रण ।

Vi ३ अविष, Bi De अवन- (for मवन) Si ३३ De ३
 १३ डुव (for रोच) Si ३३ De ३ (De ३) विमल,
 Va अविषानता Bi De मन्त्रण्य (for मन्त्रण्य)
 —(1 4) Bz वृणातोम, Ba Di मन्त्रिण De व वृणा
 (for विमल) Di वारी व (for वारीन) Si De डुवि
 (De ३) वीरि (for न विरान्ते) —(1 5) Ba De ३
 अवि (for "वे") and अवि (for "व") —(1 6) Si
 ३ De ३ वीरि (for वीरि) and मन्त्र (for मन्त्र) Si
 De ३ व (for वी) —(1 7) Si Ba De लवि, Va
 Ba De ३३ वीरि (for वीरि) Ba म (for व) Ba De ३
 वीरि (for "वे") —(1 8) Si De वि (for व) Si म
 वीरि, Si De वीरि व, De मन्त्राये, De मन्त्राये (for
 विरि व) Si Va Ba वयते (for वयते) —(1 9) De
 व (for व) Ba वयते (for वयते) Si Ba De ३
 वयते —After 1 9, De repeats 1 8. —(1 10)
 Si Si De ३ व वे देव व (Si ३) वीरि, De ३३ व
 (De ३) वे व वयति, De व वे व वयति (for the
 prior half) —(1 11) Ba व (for वे) Si De मन्त्रे
 (for वे) Si व (for व) —(1 12) De वीरि (for
 वीरि) Si De विर, De वयति (for वयति) Si De विर,
 Va वीरि, De वयति (for वयति) De a transp
 वयति and वि —(1 13) De ३ वे (subm) Si
 De ३ व (for वयते) Ba व (for व) Si Si
 De ३३ व व व, Si विरि व (for विरि व)
 —(1 14) Si Si De ३३ विर, Ba व व (for
 व वि) Si Si De ३३ वयति, De ३ वयति,
 De वयति (for वयति). Ba व वि, Ba De वय
 (for वयति). Si Si De ३३ वीरि (Si ३) वयति वयति
 वयति, Ba वयति वीरि वयति (for the post. half)
 —(1 15) Si De ३ वीरि (वयति वयति) De ३ वीरि
 वीरि (De ३) (for the prior half) Si वीरि (for
 वयति). De वयति (for वयति) —(1 16) De व,
 De व वि (for व व) De वे (for व) Si Si De ३
 ३३ वयति (De ३) वयति Ba वयति व (for वयति व)
 Si De ३३ वि (Si ३) वीरि, De वि व (for विरि)

De वि व वयति (for the post. half) —After
 1 16 De ३३

वय व वय वीरि मन्त्राये वीरि

—Si alleg for 1 17 —(1 17) Si De ३ व व
 De ३३ वीरि De वयति (for वीरि) Si De वयति (for
 वयति) and वि (for वि) De वयति, De ३३ वयति
 (for वयति) Si De ३ वीरि वयति वि (for the post
 half) —After 1 17, De ३३

वि व वयति मन्त्राये वयति

—(1 18) Si De ३३ व व (for वयति) Vi Ba व
 (for व) Si De ३३ व व De ३३ व (for वयति)
 —Si alleg from वयति up to 1 20 De वयति वीरि
 वीरि वयति व वयति —(1 19) Ba वयति (for वयति)
 —(1 20) Si Si De ३३ व व (for वयति)
 —After 1 20 De ३३

वय वयति वयति व वयति

—De ३३ 1 21 —(1 21) Si Va De ३३ वयति
 (for वयति) —(1 22) Si Si De ३३ transp
 वयति and वयति Ba De वयति, De वयति व
 (for वयति) —After 1 ३३ De ३३

वय वयति वयति वयति

—De ३३ 1 23 —(1 23) Ba वयति (for वयति), Si
 De ३३ वयति Ba De वयति (for वयति) Si वयति (for वयति
 वयति) —After 1 23, De ३३

वय वयति वयति वयति

—(1 24) Si De वयति, De वयति (for वयति), Si
 वयति De वयति (for वयति) Si Si De ३३ वयति
 "व" वयति (De "वयति") (for the post. half) —After
 1 24, Si Si De ३३ ३३ ३३

वय वयति वयति वयति

(Si De ३३ वयति, Si वयति (for वयति) De (with boats)
 वयति वयति, De वयति वयति (for the prior half).
 De व वयति (for वयति))

—(1 25) Ba वयति (for वयति) Ba De ३३ वयति

सतसतद्वयं शुभं वैदेहा प्रोक्तमस्मत् ।
 शोकेन मदराशिषो हनुमान्प्रसोद ॥ [30]
 एवमुक्तः स चरन्त्ये सोढा शक्तिमान्मया ।
 उदेक्षत ततो भूयः शिवाया ता क्षिप्रयावीम् ।
 प्रादेशमाधे क्षात्राणामुपविष्टः पुत्र्यमम् ।
 ददर्श भीमा कन्याम्भी प्राज्ञांते प्रियवादिनम् ।
 तं दृष्ट्वापि ततः शीघ्रं तु शिवायि तपसिनी । [35]
 नि शरय सीधे क्षमाधे पुनर्वचनमदीक्ष ।
 तदुपिप्राप्तिं रात्रमस्य वदन् पुनरेक्षमम् ।
 श्रीगोसायनो यथा पूर्वं विप्रतः कन्दमण्डलम् ।
 दद्याद्दि वक्ष्ये तद्वत् प्रहृष्टोऽयं पुत्र्यम् ।
 मध्येतदाऽऽशस्वैरः शोचः प्राप्य यमुपसा । [40]

9

After 9:35, Śi D is 100, while Śi B D is 100.
 after Sarg 40 :

(for 'an). Da तमासं कथं नृप. (for the prior half).
 Va तमासं 11: मथे (for mti). —Śi 100 1 26-27. —(1. 20)
 Da (a)ti (for ti). Da कथा (for व). Da वसुधैव कुटुम्बे
 कथा मथीति मां ह्यु. —(1. 27) Da 100 10 11 रजिमा (for
 रजिमा). Va शिरः (for शिरः). Śi 100 10 11 वली वथा
 (Da वली वथा) सीधे हि, Da वली हि रजिमा मया (for the
 prior half). —(1. 28) Da मण्डलम् (for mण्डलम्). Va
 Da 1 10:11 (for 10:11). —1 or 1. 28, Śi 100 10 11

विमलान्मुकुटान्वा एतान्मयापन्नम् ।
 कल्पान्मयापन्नं यथाऽऽमन्त्रयाम् ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि । [5]
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि । [30]
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।
 कल्पान्मयापन्नं तेषां कथा वृत्तमपि ।

—(1. 37) Da पुत्र्यम् (for पुत्र्यम्) —(1. 38) Da 100
 पुत्र्यम्. Śi 100 10 11 (Śi D is 100) (for 100) Śi
 100 10 11 (for 100) Śi D is 100 10 11 (for 100)
 (for the post half). —For 1, 39 and 40, cf. 338
 —(1. 39) Śi D is 100, Da [n] (for ti) Śi 100
 for 100 10 11 10 11 10 11, Da D is 100 10 11 (for 100).
 —(1. 40) Śi 100 10 11 10 11 10 11 10 11 10 11

भाद्रपदे गते ॥ राक्षसवर्गं महाबलम् । [15]
 ते योरा महीना राक्षः साक्ष्यं चन्द्रविभम् ।
 गुणमयं विद्वत्पुत्रं प्रवृत्तं बालम् ।
 ममाभायं च तं धीरं हनुमन्तं महाबलम् ।
 न कपुडिमानं वृत्ते पक्षिं मयाकथं ।
 अन्वेष्टुं विविधं जलैर्हनुमन्तं तथा वरे । [20]
 तत्तु बुद्धं स हनुमान्महोदधिपुत्रं द्रुमम् ।
 पथान् राक्षसान्मोहयन्त्येवमन्वेषणम् ।
 मे पात्रमिवाभायं ममाभा दीरितमने ।
 लघुविनाशं मयं वै किञ्चाले च राक्षसा ।
 निद्रावन्तस्तथाप्युरा राक्षसो महेक्ष्माव । [25]
 महाबलं तु योरा अयुजामास्यद्विभम् ।
 राक्षसां वानरं योरा विद्वत्पुत्रं वरे ।

10

After 3077*, Ts 10a.

वा तथा परमोद्दिष्टं सौदा ओद्यविजालम् ।
 हनुमन्ति वृत्ते तु राक्षसि ममविभम् ।
 कथायं सतां वाक्ते वा विराजयितुं तथा ।
 मां वृत्ते हेमि वैद्वि हनुमन्तं महाबलम् ।
 विद्वत्पुत्रं सतां राक्षसं सतां वृत्तं च । [5]
 वृत्तिं वृत्तिं वृत्तिं न सतां विद्वत्पुत्रम् ।
 अयुजामास्यद्विभम् मयाकथं ।
 राक्षसां वानरं योरा विद्वत्पुत्रं वरे ।
 विद्वत्पुत्रं वानरं योरा विद्वत्पुत्रं वरे ।

De अक्षि (for वरि) Si 5a V B De 3000, De 4
 (for 8). Vs वहीरे (for वहीरे) Si 5 V B De 3000
 (De 8) वर (by transp) — (1 11) Si 5a V B
 De 3000 (V B De 3000) De 3000 (De 8) वर
 (Si 5a) वर (for the prior half) De 3000 (for
 वर) — (1 12) De 14 (for 12) De 3000 (for
 वर) Si 5 V B De 3000 (for वर) — Si De 3000
 om L 13 — (1 13) Si 5a वर (sic) (for वर)
 — (1 14) Si 5a V B De 3000 (by transp) Si 5a
 Vs 3000 (for वर) Si 5a De 3000 (for वर) Si 5a
 वर, Si 3000 (by transp) Si 3000 — (1 15)
 Si 5a वर (for वर) Vs 3000 वर, De 3000
 (for वर) De lacuna after Si 5a De वर (for
 वर) Si 5a De वर (Si 5a) — (1 16) Si
 वर (for वर) — (1 17) Si 5a वर (for वर) Si
 De 3000 वे (for व) De वर (for वर) — (1 18)
 Si 3000 Si 5 V B De 3000 (for वर) —
 — (1 19) Si 5a V B De 3000, Vs 3000 (for
 वे वर) De विविध (for विविध) Si 3000, De 3000
 (for वे) Si 3000, Vs 3000 (for व) — (1 20)
 Si 5a वर विविध, Si 3000 वे (for वर वे) —
 — (1 21) Si 5a De व (for व) Si 3000 व वर

वरिषा विद्वत्पुत्रं विद्वत्पुत्रं वरिषा । [10]
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा । [15]
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा । [20]
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा । [25]
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा । [30]
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।
 वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा वरिषा ।

(for the prior half) Si 5 V B De 3000 (for वर)
 De वरिषा — (1 22) De lacuna for वर वरिषा
 Si 5 V B वरिषा (by transp) De वरिषा (for
 वरिषा) Si 5a वरिषा (for वरिषा) — Si 5a om
 L 23-26 — (1 23) Si 5a वर (for व) Si 5a वर
 वरिषा (for the prior half) De वरिषा De 3000 (for
 वरिषा) — (1 24) Si 5a वरिषा, De 3000 (for वरिषा)
 Si 5a वर वरिषा, Si 5a वर वर, Si 5a वरिषा De 3000
 वर वरिषा (for व वर वरिषा) — After L 24, 1a De
 read an additional colophon

(Sarge name) 1a De 3000 — Sarge no (fig-
 ures, words or both) 1a 30, 1a 33,

— (1 25) De वरिषा (sic) (for वर) De 3000
 (for वरिषा) — (1 26) De 3000 (for वर)
 — (1 27) Si 5a Vs वर (sic) (for वर) Si 5a वर,
 Si 5a Vs 3000 (for वर)

— Thereafter Si 5a Vs 3000 De read an
 additional colophon Sarge name: Si 5a वरिषा
 वर (alleg) 1a वरिषा, Si 5a वरिषा, Si 5a वरिषा
 वरिषा, Si 5a वरिषा. — Sarge no (figures, words
 or both) - Ba om., Si 5a Vs De 30, Ba 13

[50]	<p>1. 1917-18</p> <p>2. 1918-19</p> <p>3. 1919-20</p> <p>4. 1920-21</p> <p>5. 1921-22</p> <p>6. 1922-23</p> <p>7. 1923-24</p> <p>8. 1924-25</p> <p>9. 1925-26</p> <p>10. 1926-27</p> <p>11. 1927-28</p> <p>12. 1928-29</p> <p>13. 1929-30</p> <p>14. 1930-31</p> <p>15. 1931-32</p> <p>16. 1932-33</p> <p>17. 1933-34</p> <p>18. 1934-35</p> <p>19. 1935-36</p> <p>20. 1936-37</p> <p>21. 1937-38</p> <p>22. 1938-39</p> <p>23. 1939-40</p> <p>24. 1940-41</p> <p>25. 1941-42</p> <p>26. 1942-43</p> <p>27. 1943-44</p> <p>28. 1944-45</p> <p>29. 1945-46</p> <p>30. 1946-47</p> <p>31. 1947-48</p> <p>32. 1948-49</p> <p>33. 1949-50</p> <p>34. 1950-51</p> <p>35. 1951-52</p> <p>36. 1952-53</p> <p>37. 1953-54</p> <p>38. 1954-55</p> <p>39. 1955-56</p> <p>40. 1956-57</p> <p>41. 1957-58</p> <p>42. 1958-59</p> <p>43. 1959-60</p> <p>44. 1960-61</p> <p>45. 1961-62</p> <p>46. 1962-63</p> <p>47. 1963-64</p> <p>48. 1964-65</p> <p>49. 1965-66</p> <p>50. 1966-67</p> <p>51. 1967-68</p> <p>52. 1968-69</p> <p>53. 1969-70</p> <p>54. 1970-71</p> <p>55. 1971-72</p> <p>56. 1972-73</p> <p>57. 1973-74</p> <p>58. 1974-75</p> <p>59. 1975-76</p> <p>60. 1976-77</p> <p>61. 1977-78</p> <p>62. 1978-79</p> <p>63. 1979-80</p> <p>64. 1980-81</p> <p>65. 1981-82</p> <p>66. 1982-83</p> <p>67. 1983-84</p> <p>68. 1984-85</p> <p>69. 1985-86</p> <p>70. 1986-87</p> <p>71. 1987-88</p> <p>72. 1988-89</p> <p>73. 1989-90</p> <p>74. 1990-91</p> <p>75. 1991-92</p> <p>76. 1992-93</p> <p>77. 1993-94</p> <p>78. 1994-95</p> <p>79. 1995-96</p> <p>80. 1996-97</p> <p>81. 1997-98</p> <p>82. 1998-99</p> <p>83. 1999-00</p> <p>84. 2000-01</p> <p>85. 2001-02</p> <p>86. 2002-03</p> <p>87. 2003-04</p> <p>88. 2004-05</p> <p>89. 2005-06</p> <p>90. 2006-07</p> <p>91. 2007-08</p> <p>92. 2008-09</p> <p>93. 2009-10</p> <p>94. 2010-11</p> <p>95. 2011-12</p> <p>96. 2012-13</p> <p>97. 2013-14</p> <p>98. 2014-15</p> <p>99. 2015-16</p> <p>100. 2016-17</p> <p>101. 2017-18</p> <p>102. 2018-19</p> <p>103. 2019-20</p> <p>104. 2020-21</p> <p>105. 2021-22</p> <p>106. 2022-23</p> <p>107. 2023-24</p> <p>108. 2024-25</p> <p>109. 2025-26</p> <p>110. 2026-27</p> <p>111. 2027-28</p> <p>112. 2028-29</p> <p>113. 2029-30</p> <p>114. 2030-31</p> <p>115. 2031-32</p> <p>116. 2032-33</p> <p>117. 2033-34</p> <p>118. 2034-35</p> <p>119. 2035-36</p> <p>120. 2036-37</p> <p>121. 2037-38</p> <p>122. 2038-39</p> <p>123. 2039-40</p> <p>124. 2040-41</p> <p>125. 2041-42</p> <p>126. 2042-43</p> <p>127. 2043-44</p> <p>128. 2044-45</p> <p>129. 2045-46</p> <p>130. 2046-47</p> <p>131. 2047-48</p> <p>132. 2048-49</p> <p>133. 2049-50</p> <p>134. 2050-51</p> <p>135. 2051-52</p> <p>136. 2052-53</p> <p>137. 2053-54</p> <p>138. 2054-55</p> <p>139. 2055-56</p> <p>140. 2056-57</p> <p>141. 2057-58</p> <p>142. 2058-59</p> <p>143. 2059-60</p> <p>144. 2060-61</p> <p>145. 2061-62</p> <p>146. 2062-63</p> <p>147. 2063-64</p> <p>148. 2064-65</p> <p>149. 2065-66</p> <p>150. 2066-67</p> <p>151. 2067-68</p> <p>152. 2068-69</p> <p>153. 2069-70</p> <p>154. 2070-71</p> <p>155. 2071-72</p> <p>156. 2072-73</p> <p>157. 2073-74</p> <p>158. 2074-75</p> <p>159. 2075-76</p> <p>160. 2076-77</p> <p>161. 2077-78</p> <p>162. 2078-79</p> <p>163. 2079-80</p> <p>164. 2080-81</p> <p>165. 2081-82</p> <p>166. 2082-83</p> <p>167. 2083-84</p> <p>168. 2084-85</p> <p>169. 2085-86</p> <p>170. 2086-87</p> <p>171. 2087-88</p> <p>172. 2088-89</p> <p>173. 2089-90</p> <p>174. 2090-91</p> <p>175. 2091-92</p> <p>176. 2092-93</p> <p>177. 2093-94</p> <p>178. 2094-95</p> <p>179. 2095-96</p> <p>180. 2096-97</p> <p>181. 2097-98</p> <p>182. 2098-99</p> <p>183. 2099-00</p> <p>184. 2100-01</p> <p>185. 2101-02</p> <p>186. 2102-03</p> <p>187. 2103-04</p> <p>188. 2104-05</p> <p>189. 2105-06</p> <p>190. 2106-07</p> <p>191. 2107-08</p> <p>192. 2108-09</p> <p>193. 2109-10</p> <p>194. 2110-11</p> <p>195. 2111-12</p> <p>196. 2112-13</p> <p>197. 2113-14</p> <p>198. 2114-15</p> <p>199. 2115-16</p> <p>200. 2116-17</p> <p>201. 2117-18</p> <p>202. 2118-19</p> <p>203. 2119-20</p> <p>204. 2120-21</p> <p>205. 2121-22</p> <p>206. 2122-23</p> <p>207. 2123-24</p> <p>208. 2124-25</p> <p>209. 2125-26</p> <p>210. 2126-27</p> <p>211. 2127-28</p> <p>212. 2128-29</p> <p>213. 2129-30</p> <p>214. 2130-31</p> <p>215. 2131-32</p> <p>216. 2132-33</p> <p>217. 2133-34</p> <p>218. 2134-35</p> <p>219. 2135-36</p> <p>220. 2136-37</p> <p>221. 2137-38</p> <p>222. 2138-39</p> <p>223. 2139-40</p> <p>224. 2140-41</p> <p>225. 2141-42</p> <p>226. 2142-43</p> <p>227. 2143-44</p> <p>228. 2144-45</p> <p>229. 2145-46</p> <p>230. 2146-47</p> <p>2</p>
--------	--

61

After 1077, the inst:

၂။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၃။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၄။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၅။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၆။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၇။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၈။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၉။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်
 ၁၀။ အထူးသတိပြုရန် အထောက်အကူပြုရန်

[6]

[Singer name: V's his regner. —Singer's. (by-
ures, words or both) - V's 30: 15 15.]

[illegible]

—L 25) Das heißt (acc.) (for 'that'). Das heißt (for 'this').
—L 26) Das ist (acc.) (for 'that'). Das ist (for 'this').
—L 27) Sie ist (acc.) (for 'she'). Sie ist (for 'he').

[illegible][illegible]

वर्तिष्य इदमन्त एव वीर्यं स्यात् ॥ [10]
 गते वागमनं पुनो देवस्य स्यात् ॥
 अमरस्य समुद्रस्य नाम देवस्य चिह्नम् ॥
 अमरस्य वागमनं नाम विज्ञानं चिह्नम् ॥
 गमनं राजस्योत्पत्तिमेव देवस्य स्यात् ॥
 मूलं च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥ [15]
 मूलस्य च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥
 मूलस्य च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥

व वागमनस्य चिह्नं देवस्य स्यात् ॥
 गते वागमनं पुनो देवस्य स्यात् ॥
 अमरस्य समुद्रस्य नाम देवस्य चिह्नम् ॥ [20]
 अमरस्य वागमनं नाम विज्ञानं चिह्नम् ॥
 गमनं राजस्योत्पत्तिमेव देवस्य स्यात् ॥
 मूलं च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥
 मूलस्य च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥
 मूलस्य च वागमनं देवस्योत्पत्तिमेव ॥ [25]

देवस्य —(1 10) of 345 12th Da परिचित (for
 "विज्ञान") Na V D Da परिचित Da देवस्य (for देवस्य)
 5. स्यात् (for स्यात्) —After 1 10 Na V D Da s
 वे देवस्योत्पत्तिमेव देवस्योत्पत्तिमेव ॥
 स्यात् परिचितं 5. नि स विज्ञानम् ॥

[(1 1) Ba s transp अमरस्य and चिह्नं 5. स्यात्
 (hypm) Da Da स्यात् (for स्यात्) Va वागमनं
 Ba स्यात् (for वागमनम्)]

—(1 11) of 345 13 Ba स्यात् (for स्यात्) 5. Da
 स्यात् 5. Va Na (marg also देवस्य) 5. Da स्यात्
 (for देवस्य) Na V B Da स्यात् (Ba "s")
 Va स्यात् Da 5. स्यात् Da स्यात् (for स्यात्)
 —For 1 12-14 of 340 935th —(1 12) 5. V B 5
 Da स्यात् Da स्यात् Da स्यात् (for स्यात्)
 Ba स्यात् (for the poor half) Na V Da 5
 Da स्यात् (for स्यात्) —(1 13) Va स्यात् Da 10 स्यात्
 (for स्यात्) —(1 14) Da स्यात् Da स्यात् (for स्यात्)
 Da स्यात् स्यात् (for the poor half) —After 1 14
 Da 123

स्य वागमनस्योत्पत्तिमेव ॥

—Da om 1 25 5. (1 15 only) Na Ba Da s
 repeat 1 25-28 while Da s repeat 1 15 and 18
 after 1 5 of App 1 (No 14) —(1 15) 5. Na V Ba
 Da s (5. 5. Da second time) स्यात् (Va "s")
 स्यात् 5. (first time) स्यात् 5. (first time)
 स्यात् and (second time) स्यात् Da s both
 first time) स्यात् Da s (all second time) स्यात्
 स्यात् Da s (first time) स्यात् and (second time)
 स्यात् Da s (first time) स्यात् Ts स्यात् स्यात् (for स्यात्)
 स्यात् Da s (first time) स्यात् (for स्यात्) Na Ts स्यात्
 Da s (first time) स्यात् (for स्यात्) Na (first time with
 hiatus) स्यात् 5. (for the poor half) —(1 16)
 Na (second time) 5. V B Da s (Ba Da s 10 11
 both times) स्यात् Da s (Ba Ts स्यात् (for स्यात्)
 Na V B 5. Da स्यात् Va (with hiatus) स्यात् Ba
 (first time) स्यात् Da s (first time) स्यात् Da Ts
 स्यात् (for स्यात्) Da s स्यात् Da s (second time)

स्य वागमनस्य चिह्नं देवस्य स्यात् ॥ (for the
 poor half) —(1 17) Ba Da s (all second time)
 स्यात् Da s (first time) स्यात् (for स्यात्) Da
 (second time) स्यात् स्यात् (for स्यात्) —(1 18)
 Na Da s (all second time) 5. स्यात् (for स्यात्)
 Va Ba s Da s (Da s second time) (Ba s) Da
 Ts स्यात् (for स्यात्) Da s (second time)
 स्यात् स्यात् (for the poor half) Ba स्यात्
 (by transp) Ba (first time) स्यात् Da second
 time) स्यात् Ts स्यात् (for स्यात्) —(1 19) Na Va
 Ba s Da स्यात् Va Ba Da स्यात् Ba स्यात्
 Da स्यात् Da स्यात् Ts स्यात् (for स्यात्)
 Ba स्यात् (for स्यात्) —(1 20) Ba स्यात् (hypm)
 (for स्यात्) Na Va Ba s (Ba s) Va s (Ba s) Da स्यात्
 (for स्यात्) —(1 21) Na Va Ba s (Ba s) Va s
 स्यात् Ba Da s (Ba s) Da स्यात् Da स्यात्
 (for स्यात्) Da Ts स्यात् Ts "s" स्यात्
 (for the poor half) Na Da s स्यात् (for स्यात्)
 स्यात् —Da om 1 22-25 —(1 22) 5. Va Ba s
 Da s स्यात् 5. Ba स्यात् Da स्यात् (for स्यात्)
 —(1 23) 5. स्यात् (for स्यात्) Va स्यात्
 (for स्यात्) 5. Na Va Da s स्यात् Ba स्यात्
 (for स्यात्) —Da reads 1 24-25 in marg
 —(1 24) Ts स्यात् (for स्यात्) Da स्यात्
 (for स्यात्) Da स्यात् (for स्यात्) —(1 25)
 Ba Da स्यात् Ba स्यात् स्यात् (for स्यात्)
 —After 1 25 Ba s

स्य वागमनस्य चिह्नं देवस्य स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥ [5]
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥ [10]
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥
 स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥

13

After 5 52 13 D₂ T₁ M₁ + ms D₂ G M₁
 Gt (om 1-2) ms after 1085* D₂ ms 1 1-12
 after 1086* and 1 13-44 after 1 8 (first occur-
 rence) of 1085* while T₂ ms 1 3-12 after 5 52 13
 and 1 13-44 after 5 52 14 (first occurrence)

एषि किमु कसदाया एषिच्छादयिष्यामि ।
 एषि हृदयमसमता विना यद्वचनमिदं ।
 हृदयता येनयत्नं कर्मण महामता ।
 सधुपुर प्रदत्तं तद्वचनं क्षिप्य कथा ।

सधुपुर प्रदत्तं तद्वचनं क्षिप्य कथा । [5]

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

प्रथमं कृत्वा न्य प्रदत्तो

हृदयता येनयत्नं विदुः ।

सधुपुर प्रदत्तं तद्वचनं क्षिप्य कथा ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व । [10]

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

रस धर्मिण्यसमविशेष ।

मार्गिण्योदीनता मुनेषा

एताः समता योमपराजयोर्ध्व ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व । [15]

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व । [20]

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

सधुपुरे योमपराजयोर्ध्व ।

13

D₂ M₁ om 1 2 —(1 2) G₁ M₁ (with
 Justus) [for दत्त] —(1 5) D₂ M₁ (for तु) M₁ न्य
 [for न्य] G₁ M₁ न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य
 (G₁ न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य न्य
 न्य) 40 also G₁ M₁ —(1 7) T₁ damaged from
 1086 up to 1 8 —(1 8) D₂ M₁ (for न्य) G₁ M₁
 G₁ M₁ as above [for न्य] —(1 9) D₂ M₁ न्य [for
 न्य] —(1 10) D₂ M₁ न्य T₁ M₁ न्य न्य न्य न्य
 G₁ M₁ as above [for न्य] —(1 11) M₁ न्य
 [for न्य] T₁ न्य न्य [for न्य] —After 1 12
 D₂ T₁ ms 2 long passage relegated to App 1
 (10 12). —(1 13) T₁ न्य [for न्य] D₂ न्य
 [for न्य] —(1 14) M₁ न्य [for न्य] —(1 15)
 D₂ T₁ G₁ न्य. G₁ as above [for न्य]
 —T₁ damaged for 1 17-25 —(1 17) [न्य]
 G₁ as above [for न्य] —(1 18) D₂ G₁
 न्य D₂ T₁ न्य [for न्य] —(1 19) D₂ न्य
 [for न्य] G₁ न्य [for न्य] —(1 20)

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो
 न वानोदय स्वपतेव रात्र ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो [25]

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो [30]

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो [35]

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो [40]

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

14

After 5 52, S₁ S₂ D₂ + ms 1 ms, S₂ V D₂ +
 D₂ ms after 5 53 while D₂ ms after 5 52 15

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।
 रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।
 रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो [45]

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

रुद्रोदयिष्यत्तु धनदत्त सोमो ।

मम स प्रियदूतस्ते दिव्या पादमिव दिवः ।
 म राजममदन्तमिव दिव्याम दन्तिपुलकः । [5]
 दागजिह्वि कोनेन कपि दासकममिव ।
 मन्दहा सुर्वे लङ्का द्वापा कल द्वापलङ्कः ।
 कपिकोपमिमुनेन दीर्घनेन द्वापलिः ।
 एव सर्वद्वयं पुर्वे सिधिरिण्येव वधिवीः ।
 ज्ञापयः पादप्राधान्या दन्तनेन मन्त्रावृताः । [10]
 एतेन द्वे दन्तने पादपादपरपथाव ।
 अङ्गिमादन्तप्राज्ञा यन्त्राकाशेन वृण्णाव ।
 हास्याप्यु दन्तनेन दुराज्ञा सद्व्यसः ।
 हयज्ञानकलाप्रा विपरीतार्थं व्यस्य ।
 लकाप्यस द्वावान्ति पुनित्वा कलापराः । [15]
 काशितोऽनुकलापाना राक्षस्यन्त्राद्विभविताः ।
 एकोऽन्तर्निपातार्थं व्यस्यते पादपरपथः ।

मन्त्रावृतादिमिमेवमन्त्रिण्येव म द्वापलन ।
 कवापमिव द्वापः मन्त्रोऽन्त्राकलापः ।
 लकाप्यस पुर मन्त्रे वधिवीऽन्त्राकलापः । [20]
 मम नु दन्तने द्वापे वधिवी एव वधिवीः ।
 एव वापुविश्वान्त्राकलापमिव ।
 पुर्वे द्वापिजिह्विनेन वधिवी ।
 मन्त्रा लङ्का द्वापेन वधिवी ।
 द्वापमिववधिवी एव वधिवी । [25]
 कपिकुपितेन मम नु वधिवी ।
 मन्त्रा लङ्का वधिवी द्वापे ।
 कलापिजिह्विनेन वधिवी ।
 मन्त्राकलापमिव द्वाप विनापराः ।
 न कपि वधिवी न कपि लकापः । [30]
 मन्त्राकलापमिव न कपि मन्त्राकलापः ।

—(1 2) Si Si Di De Di+100 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2

CRITICAL NOTES

AND

CORRIGENDA ET ADDENDA

I

1) **वृत्त**—वेदवर्तिनिर्देश (Cl), वृत्तवर्तिनिर्देश (Cg). They are called *Rvs*, cf 53.24 and 27 **वृत्तवर्तिनिर्देश** In the sky. Locative used for Instrumental ✓ Cf Cg for different metaphorical interpretations of the stanza.

4-5) Syntax requires **वृत्त** (= वृत्तवृत्त) to be understood. Cl. common in Crit. App.

14) **वृत्त**—वृत्तवृत्तवृत्त (Cl), वृत्त (Cg).

35*) V.1 **वृत्त** probably due to failure to see that **वृत्तवृत्तवृत्त** is in apposition to **वृत्त**

24) **वृत्तवृत्त** A wistlet. However, see Crit App. **वृत्तवृत्त**—because they were standing high up in the sky and were beyond danger

27) **वृत्तवृत्त**—Adv. Variants attempt to avoid **वृत्तवृत्त** being mistaken as an epithet of **वृत्तवृत्त**

33) A peculiar use of **वृत्त**—**वृत्त** with **वृत्त** etc 'attained his vigour etc. to the full'.

43-44) Note the splendor of the smokes.

56*) S MSS divided on the reading **वृत्त** It has, however, the unanimous support of such N codices as read the st.

68*) Put a wavy line under **वृत्त**

4) The variant **वृत्त** regularises the grammatical construction

72*) V.1 **वृत्त** of A MSS avoids the queer looking euphemically lengthened form **वृत्त**

84-88*) Cl states that these four and a half st. are interpolated by an astute scribe, Cl notices Cl's view with apparent approval. As far as MS evidence is concerned, only D's and H's omit these st. All other MSS of both the recensions have them. Besides, the presence of **वृत्त** in 88* presupposes one or more conjuncts, if the conjunctive particle is to have any significance. This would support the acceptance of 88* in the text at the very least.

88*) Delete the wavy line under **वृत्तवृत्त**

89*) **वृत्तवृत्त**—Objective Genitive. Or **वृत्त** to be understood as common suggest

108*) Variants seek to avoid the redundant **वृत्त** termination affixed to a form that could be a regular *Bahnvritha* compound

146-49) Despite the emphasis of view of common that these verses are later additions, the fact is that they are fully supported by MS evidence and therefore merit retention in the text. Note the biting sarcasm of Cl in Crit App of st 145. The context would appear to warrant this detailed description of the competition between Hanumat and Sarsa because the latter was commissioned by the gods to act as an obstacle to Hanumat and thus test his prowess. However see Introduction for the Sarsa episode as a whole

150*) **वृत्तवृत्त** would be a normal construction but it would result in *Dutavaya*. More probably, it is an instance of the Instrumental case used for the Genitive, meaning 'the gaping horrid mouth of Sarsa etc.' Cl. the parallel case of **वृत्त** in 23.9*

171) This is a reference to 4.40.26 where the name of the female demon is given as **वृत्तवृत्त** and not **वृत्त** Rm IV 56a characterises **वृत्तवृत्त** as **वृत्तवृत्त**. It should be noted that in 4.40.24-25, Sugriva does not mention Lanka by name but refers to the region as a **वृत्त** where Ravana resides. Again suggest i.e. **वृत्त** is mentioned after **वृत्त** 3—further down southwards. Here the female demon is referred to while Hanumat is on his way southwards—to Lanka

85* and 86*) The first two lines of these two stanzas show a significant agreement between M version and S recension as against NW and W versions.

Read last 3 of 86* **वृत्तवृत्त** **वृत्तवृत्त** **वृत्तवृत्त** before st. 178 in the text. In st. 178* there is an abrupt reference to **वृत्तवृत्त** having dropped down as a result of the assault by Hanumat. This

(and classical) convention in describing the features of a beautiful woman Cf 33.77 below. The variants in N MSS clearly indicate that they had before them the difficult reading वर and not the simpler वर which they would have had little reason to change. Indeed, the expression is clumsy. There is no need for the word वरि other.

46*) Note the unanimity of N MSS. in wrongly describing Sitā as वरिचरुचामा

39-58) Buicks, JOI Vol V No 1 (1915), p 81 no. 114, remarks that "R (= Vulgate) 15.47-54 and R 17.26-32 has nothing corresponding to it in B (= Gorresio) 18 and 17." This is obviously due to oversight as most of these st are found in Gd in Sarga 19 (st 12 ff)

15

23*) NW and W MSS offer simpler variants because of the doubtful propriety of the reading वरुच, which is supported by all S MSS except M which agrees in substance with N MSS 453^b indicates that R was aware of the reading वरुच. Also cf Rm 3.18a

24*) If the simile is to have any significance in the context, the variant वृक्षमिव which has very strong MS support cannot be accepted. In her present miserable plight, Sitā could hardly be compared with a creeper in blossom. This reading would not be in consonance with the simile in 4 उपमयेन वैदिते. It appears that Sitā's natural loveliness unaided by any decoration is what the poet has in mind Cf st 30^b below. This idea can be expressed with propriety by comparing Sitā with a creeper with its delicate loveliness unaccompanied by the flaunting of blossoms. Cf 45 सुन्दरतामप्यसमस्तकन्दारं वृक्षा लक्ष्मीकन्दमिवैव ।

25*) A rather rare case of disagreement of gender between the Upamāna and the Upameya.

16

469*) The passage shows how S rec., too, has an inflated text

21*) वरुचमन्त्रम्—A contraction of वरुचमन्त्रम्, मन्त्रं कस्य? St 23 would show that Ravana entered the garden after Hammat got ready to observe him closely

17

1^a) Could the original reading be with a hiatus?

2^a) An epic simile Cf 23.8^a, 3.214^a.

8*) वरुचमन्त्र-संभवमन्त्रम् (Cg), 'Being obscured' The word वरुच is used in the place of वरुच

12*) Head वरुचमन्त्रम् in place of वरुच.

14*) वरुच—Used in the etymological sense, 'drawn out', 'ploked'

20) The st means 'Sitā had folded her hands and hence appeared as if she was piously (वर्ण) begging the favourite deity for the defeat of Ravana at the hands of Rāma. सुन्दरकाण्ड-Subjective Gen

18

5) Cf Maṇu III 33 which defines the Rākṣasa form of marriage

7*) वरुच—Compare the word वरुच meaning 'love' Etymologically used—'Lead forth', i.e., offer thyself

13*) वरुच—See the Notes on 7.31^a.

21*) वरुच(म्) looks strange as an expression but has good MS support. 'Accept me' Cf. 20.38^a.

21*) वरुचि—'Let me see', वरुचिमानवदेव २१ । Cf. Cf वरुचिमानवदेव वरुचिमानवदेव ।

27*) Cf Cg. वरुचिमानवदेव वरुचिमानवदेव वरुचिमानवदेव । वरुचिमानवदेव वरुचिमानवदेव ।

35*) वरुचिमानवदेव—Acc used instead of Loc.

19

3^a) Alone among NE MSS, B₁ refers to the holding of a blade of grass or straw, although the custom is not unknown to NE MSS. Cf R. 3.54.1. Rm has the same expression in 265.17, Rm 3.227^a reads वरुचिमानवदेव. For the custom of speaking to a low or unworthy person with a blade of grass held in between, Cf. Dātātraya st. 36

9^a) वरुचिमानवदेव—to be construed with 4, then construe 4 as follows—वरुचिमानवदेव वरुचिमानवदेव (referring to the next st.).

10) Cf Āśvādhya Arthśāstra VI. 1. 16-17.

14*) N MSS transpose वरुच and वरुच, thereby creating a hiatus between 4 and 4. Could this N reading be the original, for this very reason?

that not a single MS. attempts to rectify this irregular form. The original Gen. form शीरा was obviously metrically unsuitable in this place. Phonetically, शीरा could be pronounced with the contraction into शीरा[सरा], which later on was reduced to the correct Instr. form by dropping the final saraga of the Gen. case. The Instr. सम would thus appear as the result of the erosion of an original Gen. form.

Another possible explanation may be in taking the clue from the NW and V substitute passage 579^a which, at one stroke, eliminates the irregular Parasma. form वेत्ता and the incongruous Instr. case in शीरा. It uses the adjective बलिा. If, following this clue, the reading वेत्ता बलिा वा is hypothetically accepted as the original, the transformation of वेत्ता बलिा into वेत्ता शीरा would have to go through unusual mutations. In this connection, attention may be drawn to Rn. 265-23 तस्य सखा भविष्यी दीर्घा वेत्ता सुमता । यदुते सखिना सिखा वागी ष्यतीति सूचिनि ॥

For a parallel case, see the use of सुमता in 1 150. The case cited by Dr. Vaidya in the Critical Notes on 2 24 does not really require the Instr. सूते to be understood as standing for the Gen सूतेराम् because सूते is to be connected with मायवेत्ताम्.

24

3^a) उपललासवत्स—Gen. abs. constr. Cf. Cnt. App. for attempts to supply the rather difficult reading मयवत्सम्.

13^a) अधिवृत्ते—In the sense of मयवत्सम् (helps). However, Cf. 26.1 for a contrary meaning.

18^a) Cf. गरीश्वरीश्वर वायुः ।

23] The stanza presents syntactical difficulties which are only aggravated by the MS. evidence in regard to the words सूते in ^a and यमयाम् in ^c. Let us discuss the reading सूते first: The variant यमय supported by T1s G1s is a *lectio simplicior* and would preclude the rise of different variants in N MSS. Of course, the subject of यमय will have to be very understood. Again, the Pot. or Fut. forms of verbs are generally used in such situations; the Benedictive hardly, if at all. For instance, M1 reads यमयते. On the other hand, the reading यमय is supported by T1s G1s M1s. This reading, however, does not complete the sentence which overflows into the next line ^a.

Now, in ^a the reading यमयम् is objectively Genitive and is the object of अधिवृत्ते. That is what the only other significant variant यमयम् indicates. A further difficulty now is the absence of an objective-complement in the sentence ताः स्युः पुर्वम् । The difficulty is sought to be solved by S1 S1 D1s by substituting मयवत्सम् for अधिवृत्ते यमयम् and by R1 D1s by reading मयवत्सम् in place of यमयम्.

The combination of two different ideas with a simile thrown in between has resulted in condensation which is confusing. With the readings adopted in the text, I would interpret the stanza as follows यमयवेत्ता सखा (युक्तिः) तथा मयवत्ता यमयः यमयम् (= यमयम्) अधिवृत्ते मयवत्सम् यमयवेत्ता सखा स्युः पुर्वम् सूते (सखिः to be supplied) पुर्वम् न सखिः । Cf. 24 29 below. —Lastly in 34 33^a, the variant मयवत्सम् यमयम् of R1s V1s B1s as well as V1s would support the interpretation of अधिवृत्ते यमयम् proposed here.

25^a) शिखरिणम् for शिखरिणः.

दुष्टवत्तम्—Wicked, perverse, behaviour. Mass. in place of Neut. Gender.

40^a) Note the epithet परमाय applied to Rima in both the recensions.

41^a) The variant वदन्त in more archaic but has weak MS support. It is not unlikely that it came into existence out of a desire to balance with वदन्ते in ^a.

43^a) Read यमयम् in place of यमयम्. The adj. has to be in agreement with यमयम् in the Abl. सिद्धि in the proximity appears to have attracted the Instr. case of the word whose adjectival nature was overlooked.

44^a) मयवत्सम्—used predicatively.

25

3^a) Read यमय in place of यमय

10] The sentence is to be completed by supplying सूते from the following st. (which has सूते) with which it is syntactically connected. That the two sts. are to be read together is clear from the conjunctive च in 11^a. The correlative would be: शिखरिणम् यमयम् (= यमयम्) एव इति मयवत्सम् यमयम् सखा च सूते । —The Gerund मयवत्सम् is used as an equivalent of अधिवृत्ते. For a parallel case, see 12. 40^a.

This elliptical construction is responsible for the insertion of 17^a (युक्तिनाम्नायते यमयवेत्ता यमयम् ।)

30

2^a) Put a wavy line under वृ

4^a) See Crit App for the attempt of some N MSS to restore the Dative in place of the Gen for grammatical correctness.

31

7^a) केचित्—केचित् Gerund used in place of the Past Passive Part. Cf वारु in 12 40 and भाव्य in 25 10

13-14) The readings वारु in 13^a and वरेवे in 14^a are supported by all MSS except those of VE version which read वर in place of वारु. The variants have an important bearing on the question of the ages of Rama and Sita. Prof G H Bhatt has discussed this problem in his Notes on 3 45 5 where he notices this stanza and the evidence of the MSS. Viewing the problem as a whole he has chosen to accept the reading of NE MSS. The reading adopted here in the text is in accord with the principles accepted for constituting the present text.

15) Incomplete sentence. Cf वसन्ति वे ।
वसन्ति वे ।

19^a) Cf मरुतं वारुणि वे ।

20^a) N MSS agree in reading वरु in place of वारु, which, however, involves a hiatus between ^a and ^b as Ts boldly accepts. They avoid the hiatus by substituting in ^b. This N reading with वरु involving a hiatus may appear to be earlier. However, it appears that N MSS are trying to elucidate the compact statement of S MSS which omit the mention of a naturally expected word like वारु. The S reading is idiomatic Rama having first accepted the words of his father mentally, accepted it later with words.

25^a) वसन्ति—used proleptically

32

11^a) Delete the wavy line under वारु. Cf the Crit App for the anxiety of Comm to explain the reference to वरु instead of वारु.

15^b) Put the wavy line under वरु in 'वरु'.

10^a) वारुणि वारु—A verb with a cognate object. Alternatively, वरु वारु could be an Adv. Cpd.

39^a) वारु—An unjustified or false doubt

33

14^a) The reference to Yajurveda is pointless despite the solemn remark of G (cf Crit App). On the other hand, the variant वरु found in some N MSS may be an attempt at providing a significant reading. The wavy line is not put because of the variant वरु found in Va.

22^a) वरु—Irregular for वरु
वारु—वा वरु (G)

23^a) For the spelling वरु, Cf Vbh (Crit Ed) 3 203 4a where वरु of the S recension is accepted in preference to वरु of N recension. Also cf Crit Note on R 3 64 12^a.

37^a) If the Dative had been used instead of the Loc case the two words would have qualified वरु in ^a and the construction would have been normal though in that case, the use of वरु would be hard to justify in the context. It is obvious, therefore that this Loc Constr. is to be understood as a Loc Abs Constr. However, this would be a rare use of the Loc Abs Constr. which would signify the subsequent and not the antecedent condition of an action, 'be being hurt at heart' = a 'consequence'. The variants in Gs and W MSS are 'secondary विशेष' may mean 'grief-stricken' or, perhaps 'fallen in a swoon'.

39^a) Read वरु for वरु वरु—Loc in ^a and Nom in ^a.

53 etc.) There is no reference here to the वरु incident described at length in 4 15 ff.

56) Cf 4 52 19 ff.

59^a) वरु. Infinitive used in a passive sense.

71^a) The MSS are in utter disarray in regard to the name of the mountain—the S MSS more so than the N ones. Although there are half a dozen variants seeking to give the name of the mountain the supposing fact remains that not a single MS reads the name as वरु which is given in B (ed) 7 35 19. Cf वरु वरु वरु वरु वरु वरु ! वरु वरु वरु वरु वरु वरु वरु वरु वरु वरु ! A few S MSS substitute वरु which is supported by G (ed) which all, it may be noted, record वरु in B (ed) 3 2 19 as the name of the mountain where Keshava resided. Ms reads वरु and is supported by NE MSS NW and W MSS read वरु which appears to

be an attempt at rationalizing the reading *शैल* found in *Ms. Ga. Ts.* If *शाल्वर*, the name of a southern mountain, were the original reading, it is difficult to understand how seven *S. MSS.* should have as many as four variants. *शुख*, adopted by *NW* and *W. MSS.* is the name of a mountain which is situated further south of *Tanaka*. Cf. 4-40-34. *शैल* accepted in the text is, frankly, less than certain and has an unfamiliar ring about it.

74*) The variant *हे* supported by some *S. MSS.* is easier to explain than *ह*. *हे* (seen) would appear inadequate in the context and require to be replaced by a word of more positive import—*हि* (uncontracted, uninflected) which deserves confirmation from the expression *महर्षिचोदना* as at 80* below. However, *ह* which has strong *MS.* support is to be understood in relation to the statement in the preceding stanza. *Kesari* used to go to *Gokarna* when, once, he was ston by the sages who asked him to kill the demon *वृषाक्षर*.—*Rm.* (IV. 500-502) gives a different account of the incident: there was an overbearing elephant *वृषाक्षर* by name which harassed the sages in the *Prabhasakuta*. *Kesari* killed him for saving the sages from his harassment. Thereupon, sage *Rishadvaja* pronounced a boon that he would have a son born through the *prabhasa* of the Wind-god.

75*) *दशम*—Irregular Gen. sing. of *दश*.

*) *श्री नारदेन*—Instr. used in place of the Abl.

78) Read the figure 78 after ⁶, making it a two line st.

34

4*) A rhythmically defective *pāda* with the third *Vijāḍā*. *Dr. Ts.* regularize the metrical form with the variant *शैल* न. See Hopkins, G.R. pp. 221-22. Cf.'s remarks (cf. Crit. App.) indicate that it read the *pāda* with seven syllables only.

11*) Read *हस्तकृष्ण* instead of *हृषी*.

27*) The *N* variant *शैल* for *हेन* would offer little relief to commentators who attempt to justify the comparison of the dark, though lustrous, face of *Rāma* with bright gold.

—*N. MSS.* conclude the *sarga* after st. 30 and begin a new one with st. 31. Four long-metre stanzas in the body of a *Sarga* would appear unusual, they might well conclude a *Sarga*.

Indeed, st. 30 has all the appearance of a concluding st. *S. MSS.* are unanimous in continuing the *Sarga*. A possible justification for continuation may be that these stanzas conclude *Sita's* speech only and are followed by *Hanumat's* address in the *Anustubh* metre.

36*) *S. MSS.* are divided between *दश* and *दश*. In *Rm.*, all *MSS.* except *Ga. Ms.* read *दश*, cf. *Mbh.* 3. 266-42. That the mountain was known as *दश* in the North since early times is shown by *Kālidāsa's* reference 'दशैव शाल्वरु' in *Ragh.* IV. 51.

39*) *N. MSS.* read *वृद्धे* in place of *वृषभ* and make the observance more rigorous.

35

17-13) Put a wavy line against these two stanzas. They are supported by *N. MSS.* and *Dr. Ts.* from among *S. MSS.* A reference to *शैल* occurs in *Rm.* but is materially different in content: *Tenjata* informs *Sita* that *Avindhya* had asked her to assure her that *Ravana* could not touch her on account of the curse of *Nalakuṭara*. cf. *Mbh.* 3. 264. 55 ff. *Rm.* 5. 340 refers to a demon *Vindhya* who had informed *Sita* about the alliance concluded between *Rāma* and *Sugriva*.

23*) The simile has already occurred in 34.38*. Its occurrence there appears natural: *Rāma* staying on the *Prastavana* mountain may well be compared with *Indra* staying in his residence on high-heaven. Here, the reading *शाल्वर* (which is strongly supported in 34.38*) has no support at all. The word *शैल* occurs only in *Ms.* which, however, has the meaningless variant *शाल्वर* *शाल्वर* has better support than *शाल्वर*. The idea of *Indra* sitting on high would call to mind either heaven or the celestial elephants which *Indra* usually rides. The variant *शाल्वर* adopted by *Dr. Ts.* would run into difficulties because of the word *शैल*. As a result, *शाल्वर* may have given place to *शाल्वर* (शैल).

48*) Here, as well as in st. 50 below, the word *शैल* is used in the rather unfamiliar sense of 'a charge' (*शैल-शैल*), which need not be a woman. In 4.64-23, *Jambavat* tells *Adgata*: *शाल्वर* *शाल्वर*. Indeed, *Jambavat* gives a very definite meaning of the word in stanzas 23 and 24.

67*) For *शैल*, cf. *Jacobi, Das Rāmāyana*, pp. 61.

36

13^d) Note how an unwarranted fear of a hiatus has prompted the MSS. to resort to various devices: interposing *कि*, *तु* or *वि* (despite a change of meaning!); changing the Abl. into the Loc., substituting *अदूर* by *मीलन*, or *अद्विष्ट* (in a cpd.). Our oldest MS., N¹, alone has the reading accepted in the text.

834* and 835*) These two passages show that N MSS. except those of W version carried an additional detail, viz., the Tilaka mark made by Rāma on Sītā's forehead. W version and S recension which omit this detail here mention it, however, in 63 st.

14-36) There is a plethora of variants in the stanzas dealing with the Kāka-episode, apart from insertions in MSS. of both recensions. The difficulty of selecting a reading is in many cases aggravated by the problem created by the use of direct speech and indirect speech. One thing, however, is certain: that Sītā uses direct speech in relation to Rāma while describing the Kāka-incident. This direct speech has to end somewhere and be followed by the frame-address to Hanumat. N recension has adopted readings in direct speech while S MSS. have readings of indirect speech so far as Rāma is concerned.

That both the N recension and S recension (except G₁ M₁) started the message addressed to Rāma in the direct form of speech is beyond doubt as the verb as well as the pronoun *अहं* (or *मम*) in st. 14^d shows. The expression is either *वृक्षप्रसूत-मित्रम्* accepted by N MSS. and most of the S MSS. (**वृक्षप्रसूतम्*) or *ममिहं वृक्षप्रसूतम्* accepted by the rest of the S MSS. except G₁ M₁ which have the third personal (indirect speech) reading *मित्रम्*. It is only natural that this direct form of speech should continue up to the end of Sītā's narration of the Kāka-incident. The situation is indeed complex. Sītā charges Hanumat with a message for Rāma in the course of which she refers to a highly personal incident known to Rāma and herself only. Sītā is not merely narrating the episode before Hanumat but addressing it to Rāma. After this reference to the Kāka-episode, Sītā speaks to Hanumat directly (stanzas 37-49) wherein she refers to Rāma in the third person.

Thereafter, in stanzas 50-51 she adds another piece in a message addressed to Rāma where even the S MSS. (except G₁ M₁ 51*) have adopted readings appropriate to direct speech. As a matter of fact, Sanskrit does not know the indirect or reported form of speech as we have it, say, in English.

S MSS., as stated above, begin with the direct form of speech as stanzas 14-21 clearly show. From st. 22 onwards S MSS. adopt the indirect form of speech in the wake of the third personal reference to Rāma in 839* which was then continued in st. 15, 836* etc. in that order. Quite suddenly, however, they all revert to the direct form of speech addressed to Rāma in stanzas 33, 34, 833* and 35. In fact, comm. have found it necessary to explain this sudden switch-over to direct speech (cf. Crit. App.) In st. 36, S MSS. are divided as the variants in ^d show.

After a careful consideration of the evidence and other relevant factors, the direct form of speech appeared preferable to the indirect. Consequently, second personal forms have been accepted in the text—which has necessitated emendation in three places.

15^b) *मामा* (Mam.) of S recension is retained in the text instead of the Voc. sing. supported by N MSS. This line may be in parenthesis—addressed directly to Hanumat, probably, with a view to avoiding the inelegance and lack of feminine grace involved in a direct address to Rāma.

The contents of this single-line stanza are attested by Kālidāsa in *Ragh.* XII. 21^{ad}.

23^b) *वृक्षप्रसूतम्*—An emendation. See note on 14-36 above.

26^a) Read *मम* in place of *मम*.

26^b) *मेवम्*—An emendation. See note on 14-36 above.

27^a) *मम*—the word is attested by *Ragh.* XII. 23.

29^a) *मम*—An emendation. See note on 14-36 above.

30^a) N MSS. read the substitute passage 847* and complete the question of Rāma in a more specific form, it is to be noted that no S MS. has felt the need to do so. Besides, no other MS. ex-

cept M₁ (cf. 845*) makes any mention of the reply of the crow.

852*) D₁ has all along accepted 2nd pers. readings in reference to Rāma and now it inserts a stanza in the 3rd pers. probably to mark the conclusion of the description of the crow-incident.

133*) Put a wavy line under मरि.

43) The st. is to be read together with st. 44 and the nouns in the Acc. case in III are to be construed as objects of वसना in st. 44 f.

51*) The mythological reference is variously explained. Ct: ग्रा निम दधन्मसिमुत्तरेन्द्रस्य स्वदी पालक प्रविष्टा देवतामिवी गतावप उद्विष्टा प्रसन्नमिवी उद्विष्टावपेति शीघ्रे । Cg: सोमिहः रुद्रः तत्पत्न्यमिवी सी चैतिमिवी तमिव । Cg further remarks that according to some the simile refers to an episode in which Varuna carried off to Pītāla the wife of Utathya while she was bathing in the Yamunā and she was rescued by her husband by drying up the ditch.

53*) Comm. are at pains to explain the line in accordance with the size—manus of enormous—of Hanumat at this moment. The gem was obviously set in a frame with a small bore through which a thread or hair could pass and hold it in position. Hanumat's hand could not pass through it, his finger did.

37

The statement in the Crit. App. that this Sarga is omitted in N's V B D₁, i.e., NE version (N₁ generally agreeing with NW version) is to be understood in the sense that it has no independent existence. For, a few of the stanzas in the beginning of this Sarga and one at its end are found in Sarga 58 (marked as star passages) as the following table shows:

Sarg 37		NE Version
st. 7	=	899*
" 9	=	900*
" 10	=	901* lines 1-2
" 13*	=	901* line 5
" 14*	=	901* line 6
" 15	=	901* lines 7-8
" 16	=	901* lines 9-10
" 50	=	901* lines 11-12

More important, however, is the problem regarding stanzas 19-53 which are omitted in NE version.

The passage consisting of these stanzas is called Abschied scene (Departure Scene) by Jacobs and occurs thrice = B. (Vulgate): (1) in Sarga 39 (= Crit. 37), (2) in Sarga 56 (= Crit. 54), and (3) in Sarga 68 (= Crit. 66). The occurrence of the passage in B. 68 (Crit. 66) is natural and does not raise any major problem. The Vulgate is supported in its repetition of the passage in Sarga 56 (= Crit. 54) by Ct and C₁ which both remark that these stanzas have been already commented upon in Sarga 39 = Crit. 37; while Cg reads the stanzas only in B. 39 (= Crit. 37) and omits them in B. 56 (Crit. 54).

Turning to our MS. evidence, it is noteworthy that S MSS. except D₁ read the passage only in Sarga 37 and omit it in Sarga 54. D₁ are the only codices of the S recension which, like the Vulgate, read the stanzas in Sarga 37 as well as Sarga 54. Among N MSS., NW and W versions read the stanzas in Sarga 37 and repeat them in Sarga 54, while NE version omits them in Sarga 37 but reads them in Sarga 54. In other words, NW and W versions read the passage in Sargas 37 and 54, NE version only in Sarga 54 and S recension only in Sarga 37. Ruling out the repetition of so many stanzas in two places without reason, the important question arises: Where III these stanzas originally belong?

Jacobs (Das Rāmāyana pp. 31 ff.) has dealt with the problem in detail and expressed his considered opinion that the passage originally belonged to Sarga 37 (B. 39). However, on the basis of the evidence of the Southern recension before him which repeated the passage in Sarga 54 (B. 56) and in view of the fact that the entire III recension read this passage in Sarga 54, he ascribed that the Ur-Rāmāyana, too, had repeated the passage in Sarga 54. "Da aber A B C die Stelle noch der Episode haben, so ist sicher, dass schon U sie dort wiederholte" (p. 33).

Now, let us consider the question on the basis of MS. evidence before us. The passage (37.19-53) cannot be accepted in Sarga 54 in the constituted text on principle because it is supported there by III recension (all versions) but not by S recension except D₁ which have little independent value. In Sarga 37, however, the passage is supported by

S recension as well as by N recension except NL version. Therefore, as the passage is supported by both the recensions, it is entitled to inclusion in the text in Sarga 37. Jacobs has already pointed out the intrinsic absurdity of the repetition of the passage in Sarga 54 (cf. op. cit. p. 33).

With the evidence of the S recension MSS which omit the repetition of the passage in Sarga 54, Jacobs's conclusion that the Ur-Ramayana, too, repeated the passage in Sarga 54 would require re-consideration.

The question how NE version came to omit the passage in Sarga 37 and shift it to Sarga 54 where it does not quite fit still demands investigation. Cf. Jacobs op. cit. pp. 33-34.

4*) वय विवर्ध—object put in the Gen. Case

5*) Read विय वः in place of वियवः

15*) वियवः—वियवद्वयवः according to the doctum मदीयसि क. Cf. Jacobs's attempt at interpreting this word, op. cit. p. 33, specially note 2.

20*) वीरवः—Though syntactically difficult it is supported by Ds Di+T: a G+ a Va: वय and वीर are inferior variants. Ds struggles to make the construction meaningful by reading वय वीरवः which, however, is pointless. वीरवः appears to be an irregular Voc. form, if it is not a scribal error. T: read वीरवः (Voc). A reference to the conspicuous readings given by Jacobs (op. cit. p. 17 ff.) would be of interest.

28*) मी वयन विव—Cg k t complete the verse by supplying वीरव after वय. Only Di+ is to read वीरव in. d to complete the sentence. Could वयवः (acc.) stand for वयवः (Abi.) under Prakṛ influence? Cf. वयन वः वेदे. वयवः 324.

39*) वयन—used in the etymological sense. See 38.20.

49) The verb वयन is to be brought down from the preceding st. W version and some S MSS remove this deficiency by reading वीरवः etc. in d.

38

4*) S MSS avoided the word वयन in the narration of the haka episode in Sarga 36. Here they all use it for the first time. Cf. note on 36.27.

5 ff) Stanzas directly addressed to Rama.

12) वयन—वीरन विव

12-20*) These six are omitted in S. VB Ds. They are to some extent repetitive.

39

4*) वु for वु. Pot. 3rd pers. plu. of व. The initial व is lengthened *words causa*.

8*) The meaning is: How I wish Ravana brought me and his strong army together in battle!

—The Sarga has a total of 17 stanzas out of which eight are in वयन metre and nine in Anuṣṭubh. The distribution of the metres is also worth noting.

40

13*) Supply वी after वयन for clarification of meaning.

19*) A case of N recension versus S recension. N MSS read वयन (or other grammatical forms of वयन) while S MSS unanimously read वय though they are divided on वय or वयन or वीरन or वीरवः. Probably the original reading was वयन, the N MSS somehow missed the word वयन and substituted व for वय while S MSS thought that वयन would go better with a word like वय or वयन or वीरन than with वयन.

24*) Note the unanimity of S MSS on वयन and वीरन which lack grammatical agreement and the efforts of N MSS to rectify this defect.

Note—S recension reads 41.4-9 after 38 and repeats them in their proper place. However the fact that 25* reads वयन वयन and 29* reads वय वयन show that the interposition of 41.4-9 is not only unnecessary but interferes with the textual sequence.

41

9*) Gen. abs. constr. वी वयनरे.

32-35*) The statements in the Cr. App. are true as far as they go. However the fact is that these three s. vers. and a half constituting the Hemastambha episode are read by all the MSS of the N recension in Sarga 52 as lines 9 ff. in Appendix I (p. 12). The passage is therefore fully supported by both the recensions and

in * and *. Probably, *सिवा*, a word naturally to be expected after *वरोह*, is a scribal error for *सिवा* in *. In st. 85 below, *वरोह* is used independently of the word *सिवा*.

55*) N MSS. are trying to avoid *रवि* because Ravana's speech is continuing.

66*) Comm. have noticed the inconsistency in the statement that Mandodari dismissed Ravana while earlier in 20.37 it was stated that Dhānyamīlani did so and have attempted to reconcile the two statements.

67*) Put a wavy line under both the pādas.

76*) मर = मर

94*) Put a wavy line under the hemistich. Although N recension which has substitutes does not support it, yet the line is necessary to complete the sense. A reference to *वस* is indispensable.

The reference in N MSS. (cf. variant and 127*) to the destruction of the *Gaṇapāśūka* in this report of the female demons to Ravana is gratuitous because the female demons did not mention it to Ravana in their actual report to him as 40.12-21 would show and because the *prāsāda* was destroyed by Hanumat only after the destruction of the *Kaṇakas*. Cf. 40.22 ff and 47.1. A natural consequence of this reference to *Gaṇapāśūka* here would be that N MSS. would omit st. 99 and 100 in which the incident is described.

99-100) See Notes on 94* above.

113*) *मरामर = मरामर*. A case of double Samdhi.

118-119) The change-over to the 3rd pers. reference to Sugriva in these two stanzas is variously explained by comm. N MSS. are aware of this interruption and have variants with 1st pers. readings.

121*) S MSS. unanimously support the reading *सिवा* which is really pointless. N MSS. read an *व* before *सि** or *सि** (Du). But paying visits to gods without an invitation would surely be lacking in social decency. So Du read *सिवा* which is appropriate in meaning but weak in MS. support. Probably, it is a case of a scribe misreading an original *व* (*सिवा*) as *व* (*सिवा*) which in fact is the reading of *Si* (Du. 1. 10) which through permutations ended up with *सिवा*. *सिवा* → unchecked.

57

58) There is a varying degree of divergence in S MSS. in regard to the sequence of stanzas after st. 5. The facts are re-stated here with slightly greater clarity: T₁ Ga₁ read 58.1* - 13* here and repeat them in their proper place, 100. M₁ reads 58.1* - 13* here and repeats 58.3-12 after 58.16. M₂ reads 58.1* - 13* here and repeats only 58.1* and 13* in their proper place. G₁ reads (in this order) 6, 8*, 58.1* - 13* here and repeats only 58.13* in its proper place. D₁ reads 58.1* - 13* here and repeat 58.3-4 after 58.16; only D₂ repeat 58.13* in its proper place. D₃ has the following sequence here: 6, 8*, 58.1* - 13*, 6, 7, 8* and repeats 58.1* - 2 and 13* in their proper place. M₃ reads 58.1* - 13* here and does not repeat any stanza later. Lastly, to complete the tally of S MSS. T₂ in glaring and significant contrast to S MSS. does not read any stanzas from Sarga 58 here, but reads them all in their proper place only.

It will be clearly seen that all S MSS. except T₂ are agreed in reading 58.1* - 13* after 57.5, while all N MSS. are agreed in reading them where they belong—in Sarga 58. Considering the problem simply from the text-critical point of view, we notice that two MSS. (T₁ & G₁) of the Telugu version, two (Ga₁) of the Grantha Version and one (M₁) of the Malayalam version repeat practically all the stanzas in Sarga 58, thereby agreeing with N recension. As it is, we can only proceed on the rational hypothesis that the stanzas could not have been read twice originally. As the stanzas are supported by both the recensions in Sarga 58, they have to be read in Sarga 58 on principle, in Sarga 57, they are supported only by MSS. of S recension and that too not uniformly. Besides, a consideration of propriety and circumstance would favour the boastful speech coming from the mouth of the young prince Angada who was the leader of the group rather than Hanumat who does not need to indulge in verbal bravado to prove his strength and capacity. For these reasons, the sequence of stanzas in N recension is preferred to that in S recension.

1. 2 of 1239*) A very well-known hemistich goes overboard for want of adequate MS. support.

58

1^a - 13^d) see Notes on 57 3 ff

10^a) It is quite understandable that S MSS read वशिष्ठ in the first occurrence of this stanza in Sarga 57 because the speaker there is Hanumat, while here in the second occurrence they read वसुध because the speaker is Angada. Absurd is the case of Ds which read वशिष्ठ here. Śa Ds revealing misplaced self-consciousness on the part of Angada read वसुधो वसुधः.

1274^a) It is important to note that this passage of eleven lines is an insertion of the N recension only. No MS of T (except T₁ which quite frequently agrees with N MSS), G or V version supports it. D₁-s are mixed codices the presence of this passage in them can scarcely be considered as amounting to support from S recension.

Jacobi who considered B 61-64 (crit 59-62) comprising the episode of the destruction of Madhuvana to be superfluous and disturbing (stovend) has suggested that B 60 19 (crit 1274^a lines 10-11) can easily be followed by B 65 1 (crit 63 1) and the sequence would be natural (Das Rāmāyana, p. 37). He had thereby implied the omission of B 60 20 (crit 58 22) which, however, is supported by S recension as well as by D recension, the latter substituting lines 1-4 of 1274^a by way of explanation.

59

3^b) Put a wavy line under वय

This is a case of S recension vs N recension the former reading वय, the latter वः. Among the comm., Ck 11 read वय. C₂ does not mention any word but straightway connects वयिष्ठ with वसुध and explains वसुध as वयिष्ठ वसुध वा. C₁ offers the same explanation but interposes वयः वसुधवत् वयः वयः वयिष्ठ वयः वयः as a feeble phrase and sounds unusual in the context. On the other hand, one would expect a reference to Sugriva in the glorious prospects that lie before the monkeys.

13) The contents of this stanza are supported by N MSS through 1294^a lines 1 and 4

60

1) The beginning of the stanza is considered abrupt by C₂ which even asserts that a few stanzas have dropped out here.

6^a) Read वयिष्ठ for वय

16-17) Ck's statement, apparently based on beams (see Crit. App.), that some verses have been interpolated between these two stanzas is not borne out by any codex.

17-28^a) This passage describing the attack which Dadhimukha and his followers led against Angada and the monkey host is omitted in Ds T₁ & G₁ Ms while it is supported by D₁-s T₂ G₁ & J₁ among S MSS. This support is not confined to any single version of S recension though it is to be borne in mind that T₂ is quite frequently in agreement with N MSS. However G₁ Ms have omitted the passage through haplography, this fact would materially weaken the grounds for its omission in the text.

29^a) Read वयिष्ठवत् for वः

61

2^a) The line of approach in selecting the reading is as follows. The place of वय in the pada has very strong support. वयः वयः, however, is mild in its assurance and rather unusual because one would expect here a phrase like वयः वयः वयः वयः. The support of T₂ G₁ Ms. All other MSS are trying to accommodate the more familiar phrase with the वय. D₁-s adopt the straightforward reading वयः वयः वयः but it is hypermetrical. Śa Śa D₁-s accepted the epic looking form वयिष्ठ in place of वयिष्ठ and rectified the metrical defect. By the bye these MSS confirm the position of वय in the pada. V₂ D₂ dropped वयिष्ठ and read वयिष्ठ (or वयिष्ठ). D₁-s T₂ G₁ Ms followed suit with वयिष्ठवत्. D₁-s D₂ are the only MSS to disturb the position of वयः in the pada—perhaps in an attempt to correct the hypermetrism of D₁-s. Now, the very fact that there is such a large number of variants using the वयः वयः indicates that the original reading did not have the simple and familiar reading with वयः वयः which, had it been the case, would have possibly left no room for variants. That वयः वयः वयः was probably the

original reading is confirmed by the reading मय
रेसय री of Ds Gs Ms which appear to have misread
मये (२) as (५५)

8*) Read मयरेय in place of 'मय'.

The N variant मयरेय is possibly intended to
underline Uddhamukha's statement in 60.29 that
they would report to Sugriva that Angada was
really at the bottom of all this mischief.

9*) मय — used in the literal sense, 'dragged
forth'.

25) The repetition of the word मय in 4 and 5
is supported by all S MSS, as well as NW and W
MSS except Ds. NE MSS. have omitted 4a
through haplogy. Comm. explain the word once
as मय — as a metaphor of the monkey-clutch.

62

4*) मयरेय — a Cp'd. of मय + मयरेय.
'Sober and chastened'.

8) Omit the stanza from the text.

23*) Put a wavy line under the pāda.

The variant मयरेय (or मयरेय) मयरेय of
most of N MSS, is a *lectio simplicior*. Cs's reading
मयरेय मयरेय, and its interpretation are far-fetched.
The reading adopted in the text is not easy
of explanation. It may mean like sparks thrown
up from sacrifices (sacrificial fires)

24) Cs's, मयरेय मयरेय : So also Cs.

63

९*) मयरेय — in the unfamiliar sense of being
situated.

10ff) Strongly enough, Hanumat does not
mention the ring which he had brought with him
for Sita as a mark of recognition.

21*) Only Ds reads मय रेय, which refers to
the ring sent by Rama. यन or यन is difficult
grammatically

64

8*) मयरेय — मयरेय (Cs's). A rather non-sensical
though not impossible meaning.

13) A case of disagreement in gender between
the उपमान and the उपमेय.

25*) Omit the hemistich from the text.

65

26*) Comm. explain 8 as referring to Rāma
and try to circumvent the grammatical difficulty :
Cs adds मयरेय to complete the sense; It is forth-
right: मयरेय मयरेय : स should apparently stand
for मयरेय mentioned in st. 12. The stanza is identi-
cal with 36.31.

29*) मयरेयमयरेय — मयरेय shortened into मयरेय
metre cause.

31*) Put a wavy line under मयरेय.

35*) Note how all MSS. are trying to avoid a
supposed hiatus.

66

3-29) These stanzas repeat the departure
scene of Hanumat already described in Sarga 37.
The following table will show the relationship of
the two passages.

Sarga 66	Sarga 37
st. 3-12 =	st. 19-28
13 =	—
14-17 =	29-32
— =	33
23-24 =	34-40
— =	41-41
25-27 =	47-49
28-29 =	—
— =	50-53

13) Translate: That I was carried off by that
demon from the forest by a trick of (i.e. played
on) that brave one, indeed through fear of him
(Rama)—that is not what Rāma deserves to do.

29*) मय—मये (Cs), मयरेय (Cs).

ERRATA

Misprints in the Constituted Text and The Critical Apparatus are shown below.

TEXT

Sarga	St.	For	Read
6	5 ^a	सुखेयिनाम्	सुखेयिनाम्
17	12 ^a	हृदयेयसाय्	हृदयेयसाय्
20	22 ^a	यजुषाम्	यजुषाम्
24	25 ^a	विनये	विनये
24	43 ^b	महालय	महालय
33	39 ^a	सम	सम
33	75 ^d	सोपुष्टः ।	सोपुष्टः १०८
34	11 ^b	यजुषाम्	यजुषाम्
36	26 ^a	दधे-	दधे
37	5 ^a	दिल्याय	दिल्याय
44	37 ^a	"येजे रतिन"	"येजे रतिन"
44	34 ^b	"सुदिय"	"सुदिय"
50	4 ^a	महायुष	महायुष
50	17 ^b	हृदयेयसाय्	हृदयेयसाय्
54	22 ^a	"युषा	"युषा
66	5 ^a	महायुष	महायुष

CRITICAL APPARATUS

P. 8, col. 1, l. 2

—Thereafter Śi De-om cont. -

—Thereafter Da cont., while
Śi Da cont. after 17^a.

P. 34, col. 2, l. 16, 86^a

Add after—(l. 4) Śi Da ३३ (for ३३). Śi Da ३३

P. 58, col. 2, l. 7

Śi V1 B De om. (hapl.) 34^c-37.

Śi V1 B De om. 34^c-37

P. 72, concordance; st. 27

L. 54 28

L. 54 32.

P. 81, col. 2, l. 23

—After 4.

—After 3.

P. 84, col. 1, 248^a, l. 1

ये

ये

P. 90, col. 2, l. 30

Add after st. 52—After 52, Śi B (B 3 after 52^a om. 10 to om.)
De read 58.33-45

P. 92, col. 1, l. 29

Add before—For l. 3-4, —For l. 1-2, Cf. 5.9.32.

P. 108, col. 2, l. 19

L. 1-2 of 253^a resp.

L. 1-2 of 269^a resp.

P. 133, col. 2, l. 14

Śi VB

—Śi VB

P. 134, col. 1, l. 31

Add before Śi variant—Cf. 56^a.

P. 142, concordance; st. 31

L. 5.10.22

L. 5.10.9

Sarga	St	Read
P 13 ^a concordance st 8	B 5 17 28 L 5 12 28	B 5 17 8 L 5 12 8
P 208 col 1 619 ^a 1 x	सदस	सदस
P 269 col 2 1 19	(for [२] १)	(for [२] १)
P 296 concordance st 17	B 5 41 31	B 5 41 21
P 302 col 2 1 6	Add before st 36 वि३ Vi Br 4 Do read 36 with an oddi colo after App 1 (No 9)	
P 326 col 1 1 6	मि न दे३	मि न दे३

